T.C.
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

YAHYA B. HALİL ÇOBAN BİRGİVÎ FÜTÜVVETNÂME (İNCELEME– METİN - DİZİN)

Yüksek Lisans Tezi

İsmail GÖKÇE

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Cihat ÜSTÜN

Erzincan - 2019

TEZ BİLDİRİMİ

"Yahya B. Halil Çoban Birgivî Fütüvvetnâme (İnceleme– Metin – Dizin)" isimli "Yüksek Lisans" tezim tarafımca intihal programı ile incelenmiştir. Buna göre tezimde bilimsel etik ihlali ve intihal olarak nitelendirilebilecek herhangi bir durum olmadığını taahhüt ederim.

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir biçimde elde edildiğini; aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi beyan ederim.

İsmail GÖKÇE

TEZ KABUL TUTANAĞI

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İsmail GÖKÇE'ye ait Yahya B. Halil Çoban Birgivî Fütüvvetnâme (İnceleme– Metin – Dizin) adlı çalışma, jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalının Türk Dili ve Edebiyatı Bilim Dalında **Yüksek Lisans Tezi** olarak kabul edilmiştir. (05.12.2019)

Danışman / Jüri :Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Cihat ÜSTÜN

Jüri :Prof. Dr. Muharrem DAŞDEMİR

Jüri :Doç. Dr. Faysal Okan ATASOY

YAHYA B. HALİL ÇOBAN BİRGİVÎ FÜTÜVVETNÂME

(İNCELEME– METİN – DİZİN)

İsmail GÖKÇE

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi

Aralık 2019

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Cihat ÜSTÜN

ÖZET

Üzerinde çalışma yaptığım eserin yazılış tarihi kesin olarak bilinmemektedir. *Fütüvvetnâme* adı ile bilinen eser Yahya b. Halil Çoban Birgivî tarafından kaleme alınmıştır. Millî Kütüphanede 06 Mil Yz A 4225/1 arşiv numarasıyla kayıtlı yazma nüshası incelenmiştir. Kapağında herhangi bir isim bulunmayan eser transkripsiyon, inceleme ve dizin yönleriyle ele alınmıştır. Eser Arapça, Farsça ve Türkçe kelimeler bakımından oldukça zengindir.

Çalışmanın giriş bölümünde fütüvvet, fütüvvetnâme ve fütüvvet kurumları tanımı yapılmıştır. Eser dil özellikleri itibariyle Eski Anadolu Türkçesi dönemini yansıtmaktadır. Ayrıca nesih yazı tipi ile yazılan eser okunaklıdır. Konu ve söz başları, çizgiler kırmızı, şiraze dağınıktır. Çalışmamızda, 61 varaktan oluşan eser, sayfa ve satır numaraları verilerek transkribe edilmiştir. Daha sonrasında eserin dil özellikleri dikkate alınarak dil incelemesi yapılmıştır. Dizin bölümünde transkripsiyonu yapılmış metinde yer alan tüm kelime ve kelime grupları bulunmaktadır. Kelimeler anlamlandırılırken metindeki kullanımı esas alınmıştır. Çalışmanın sonuna, transkripsiyonlu metni kontrol etme imkânı sağlamak için esas alınan nüshanın fotokopisi verilmiştir. Eserde Türkçe, Arapça ve Farsça aynı anlama gelen kelimeleri ustalıkla kullanması dikkat çekici bir özelliktir. Bu özellikler dikkate alındığında eser Türk kültürü açısından önem arz etmektedir.

Bu çalışmanın yapılması ile edebiyat dünyası katkı sağlayacağını düşünerek araştırıcıların istifadesine sundum.

Anahtar Sözcükler: Türk Dili, Eski Anadolu Türkçesi, Fütüvvet, Fütüvvetnâme, Yahya B. Halil Çoban Birgivî.

YAHYA B. HALİL ÇOBAN BİRGİVÎ FÜTÜVVETNÂME

(REVIEW - TEXT - INDEX)

İsmail GÖKÇE

Erzincan Binali Yıldırım University, Institute of Social Sciences Department of Turkish Language and Literature Master Thesis

December 2019

Thesis Advisor: Dr. Faculty Member Mehmet Cihat ÜSTÜN

ABSTRACT

The writing date of the work that I studied on hasn't been known exactly. The work called Futüvvet-nâme was written by Yahya b. Halil Çoban Birgîvî. The manuscript registered with the archive number 06 Mil Yz A 4225/1 in the National Library was examined. The work, which does not have any name on its cover, was studied in terms of transcription, review and index. The work is very rich in Arabic, Persian and Turkish words.

In the introduction part of the study, fütüvvet, fütüvvetnâme and fütüvvet institutions were defined. The work reflects the Old Anatolian Turkish period in terms of language features. In addition, the work written with naskh (nesih) writing style is legible. The subject headings, the first words, the lines are in red and the endband is dispersed. In our study, the work consisting of 61 leaves was transcribed by giving page and line numbers. The language analysis was carried out through considering the language features of the work. The index section contains all words and phrases in the transcribed text. The words were interpreted as they were used in the text. At the end of the study, a duplicate of the main copy was given in order to enable the control of the transcribed text. It is a remarkable feature that the author skillfully uses words that have the same meaning in Turkish, Arabic and Persian. Considering these features, the work is said to be important for Turkish culture.

I presented this study to the benefit of researchers thinking that it would contribute to the world of literature.

Keywords: Turkish Language, Old Anatolian Turkish, Fütüvvet, Fütüvvetnâme, Yahya B. Halil Çoban Birgivî.

ÖN SÖZ

Türk dilinin ayrıntılı olarak değerlendirilebilmesi için Türk dilinin tarihî seyri içindeki bütün edebî eserlerin bilimsel açıdan incelenmesi gerekir. Türkçenin tarihî dil araştırmalarında fonoloji, morfoloji ve sentaks bakımından yapılacak çalışmalarda Türkçenin en canlı tanığı transkripsiyon metinleridir. Özellikle Osmanlı Türkçesinden bugünkü Türkiye Türkçesine geçişteki bazı morfolojik değişmelerin eski harfli dil yadigârları ve transkripsiyon metinleri ile birlikte değerlendirilmesi dil araştırmalarında önem arz etmektedir.

Fütüvvetnâmenin, yeni bilgiler ve dilbilim verileri ışığında yeniden çalışılarak ortaya konulması ve daha tasnifli çalışmalara kaynaklık edecek hâle getirilmesi gayesiyle bu çalışma hazırlanmıştır. Yahya B. Halil Çoban Birgivî'nin Fütüvvetnâme adlı eserinin incelendiği bu çalışma "Giriş", "İnceleme", "Metin" ve "Dizin" bölümlerinden oluşmaktadır.

"Giriş" bölümünde "fetâ", "fütüvvet" ve "fütüvvetnâme" kelimelerinin kavram olarak hangi anlamlarda kullanıldıklarının bilgisi verilmiştir. Dil ve üslubu hakkında değerlendirmeler yapılmıştır. Yine bu bölümde eserde geçen tasavvufi terim ve deyimler hakkında bilgi verilmiştir.

"İnceleme" bölümünde eserin imla özellikleri, ses ve şekil bilgisi bakımından değerlendirilmiştir. Bu bölümde tespit edilen her özellik metinden örneklerle somutlaştırılmıştır. Metinde alınan her örneğin sayfa ve satır numarası sağ tarafında verilmiştir.

"Metin" bölümünde Yahya B. Halil Çoban Birgivî'nin Fütüvvetnâme'si transkribe edilmiştir. Metinde her satır numaralandırılmıştır. Sözcüklerin ve eklerin yazılışlarına dikkat edilmiş, farklı ve bozuk yazılışlar dipnotlarda gösterilmiştir. Yine bu bölümde metinde geçen ayet ve hadisler anlamları ile birlikte dipnotlarda verilmiştir.

"Dizin" bölümünde metnin söz varlığı tespit edilmiştir. Sözcük ve sözcük grubu anlam bakımından değerlendirilmiştir.

Tezimi hazırlarken araştırmanın her aşamasında, ortaya çıkmasında ve geliştirilmesinde üzerimde emeği olan danışman hocam Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Cihat ÜSTÜN'e minnet ve şükranlarımı sunuyorum, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nün değerli hocalarına en içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Yüksek Lisans eğitimim süresince sabırlı ve anlayışlı tavırlarıyla beni her zaman büyük bir özveri ile destekleyen, hiçbir zaman desteklerini esirgemeyen anneme, babama ve kardeşlerime çok teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

TEZ BİLDİRİMİ I
TEZ KABUL TUTANAĞI II
ÖZET III
ABSTRACT IV
ÖN SÖZ V
İÇİNDEKİLER VI
KISALTMALAR VE İŞARETLER X
TRANSKRİPSİYON ALFABESİ XI
1. GİRİŞ 1
1.1. Kavramsal Çerçeve 1
1.1.1. Fetâ 1
1.1.2. Fütüvvet 1
1.1.3. Fütüvvetnâme 2
1.2. Eserde Geçen Tasavvufi Terimler ve Deyimler 4
2. DİL İNCELEMESİ 7
2.1. İmla Özellikleri 7
2.1.1. Ünlülerin Yazılışı 7
2.1.1.1. a Ünlüsünün Yazılışı 7
2.1.1.1.1. Ön Seste 7
2.1.1.1.2. İç Seste 7
2.1.1.1.3. Son Seste 8
2.1.1.2. e Ünlüsünün Yazılışı 8
2.1.1.2.1. Ön Seste 8
2.1.1.2.2. İç Seste 8
2.1.1.2.3. Son Seste 8
2.1.1.3. ı ve i Ünlülerinin Yazılışı 8
2.1.1.3.1. Ön Seste 8
2.1.1.3.2. İç Seste 9

2.1.1.3.3. Son Seste 9
2.1.1.4. o ve u Ünlülerinin Yazılışı 9
2.1.1.4.1. Ön Seste 9
2.1.1.4.2. İç Ses ve Son Seste 9
2.1.1.5. u ve ü Ünlülerinin Yazılışı 9
2.1.1.5.1. Ön Seste 9
2.1.1.5.2. İç Seste 10
2.1.1.5.3. Son Seste 10
2.1.2. Ünsüzlerin Yazılışı 10
2.1.2.1. b ve p Ünsüzlerinin Yazılışı 10
2.1.2.2. c ve ç Ünsüzlerinin Yazılışı 10
2.1.2.3. d ve t Ünsüzlerinin Yazılışı 10
2.1.2.4. ş ve s Ünsüzlerinin Yazılışı 11
2.1.2.5. ñ ve ng Ünsüzlerinin Yazılışı 11
2.1.3. Bitişik Yazılan Kelimeler 11
2.1.4. Aynı Kelimenin Değişik Yazılması 11
2.2. Ses Bilgisi 11
2.2.1. Art Zamanlı Ses Olayları 12
2.2.1.1. Ünlü Değişmeleri 12
2.2.1.2. Ünsüz Değişmesi 12
2.2.1.3. Ünsüz Düşmesi 13
2.2.2. Eş Zamanlı Ses Olayları 13
2.2.2.1. Ünsüz Tonlulaşması 13
2.2.2.2. Ünlü Düşmesi 13
2.2.2.3. Ünsüz Tekleşmesi 13
2.2.2.4. Hece Yutumu 14
2.2.2.5. Ünlü Birleşmesi 14
2.2.3. Yapısal Ses Olayları 14
2.2.3.1. Yuvarlaklaşma 14
2.2.3.2. Düzleşme 15
2.3. Şekil Bilgisi 15

2.3.1. Yapım Ekleri 15
2.3.1.1. İsimden İsim Yapan Ekler 15
2.3.1.2. İsimden Fiil Yapan Ekler 15
2.3.1.3. Fiilden Fiil Yapan Ekler 16
2.3.1.3. Fiilden İsim Yapan Ekler 16
2.3.2. Kelime Çekimi ve Çeşitleri 16
2.3.2.1. İsim Çekim Ekleri 16
2.3.2.1.1. Çokluk Eki 16
2.3.2.1.2. İyelik Ekleri 17
2.3.2.1.3. Hâl Ekleri 17
2.3.2.1.3.1. Yalın Hâli (Nominative) 17
2.3.2.1.3.2. İlgi (Tamlama) Hâli (Genetive) 17
2.3.2.1.3.3. Yükleme (Belirtme) Hâli (Accusative) 17
2.3.2.1.3.4. Yönelme Hâli (Dative) 18
2.3.2.1.3.5. Bulunma Hâli (Locative) 18
2.3.2.1.3.6. Ayrılma Hâli (Ablative) 18
2.3.2.1.3.7. Eşitlik Hâli 18
2.3.2.1.3.8. Vasıta Hâli (Instrumental) 18
2.3.3. Basit Kipler 19
2.3.3.1. Görülen Geçmiş Zaman 19
2.3.3.2. Anlatılan Geçmiş Zaman 19
2.3.3.3. Geniş Zaman 19
2.3.3.4. Gelecek Zaman 20
2.3.3.5. İstek Kipi 20
2.3.3.6. Şart Kipi 20
2.3.3.7. Emir Kipi 20
2.3.4. Birleşik Kipler 21
2.3.4.1. Anlatılan Geçmiş Zamanın Hikâyesi 21
2.3.4.2. Geniş Zamanın Hikâyesi 21
2.3.4.3. Görülen Geçmiş Zamanın Şartı 21
2.3.4.4. Geniş Zamanın Şartı 21

2.3.5. Fiilimsiler 22
2.3.5.1. İsim-Fiiller (Mastarlar) 22
2.3.5.2. Zarf-Fiiller (Gerundiumlar) 22
2.3.5.3. Sıfat-Fiiller (Partisipler) 22
3. METİN 23
4. SONUÇ 77
5. DİZİN 78
6. KAYNAKLAR 222
7. TIPKIBASIM 225

KISALTMALAR VE İŞARETLER

Ar.	Arapça
bk.	Bakınız
bs.	Baskı, basım
C.	Cilt
İET	İnternet adresinden erişim tarihi
Far.	Farsça
gr.	Gramer
is.	İsim
no	Numara
S.	Sayı
s.	Sayfa
sf.	Sıfat
T.	Türkçe
TDK	Türk Dil Kurumu
ünl.	Ünlem
zf.	Zarf
zm.	Zamir
[?]	Sorunlu kelime
[…]	Metinde olmayıp eklenen harf, kelime

TRANSKRİPSİYON ALFABESİ

Arap Harfleri	Çeviri Yazı Harfleri
ا	a, e, ā
ب	b, p
پ	p
ت	t
ث	s̲
ج	c, ç,
چ	ç
ح	ḥ
خ	ḫ
د	d
ذ	ẕ
ر	r
ز	z
ژ	j
س	s
ش	ş
ص	ṣ
ض	ḍ, ż
ط	ṭ
ظ	ẓ
ع	a, ʿ

غ	ġ
ف	f
ق	ķ
ك	k, g, ñ
ل	l
م	m
ن	n
و	v, o, ö, u, ü, ū
ه	h, e, a
لا	lā
ي	y, ı, i, î

1. GİRİŞ

1.1. Kavramsal Çerçeve

Bu bölümde "fetâ", "fütüvvet" ve "fütüvvetnâme" kelimelerinin kavram olarak hangi anlamlarda kullanıldıklarından bahsedilecektir.

1.1.1. Fetâ

"Fetâ" kelimesi Arapça f-t-y kökünden türemiş olup genç, kuvvetli, delikanlı, yiğit, cömert, necip, köle, hizmetçi, kahraman, sözlerine bağlı kalanlar, sözlerini yerine getirenler gibi anlamlara gelmektedir. Çoğulu *fityân* ve *fitye*'dir[1].

Farsça'da fetâ kelimesi yerine fütüvvet-dâr ve civân-merd kelimeleri kullanılırken Türkçe'de "alp", "er", "yiğit" ve "ahı" gibi kelimeler kullanılmıştır.[2] *Alp* ile *eren* beraber kullanıldığı zaman *Alperen* kelimesinin; "kahramanlık duygularıyla kâfirlere karşı tahta kılıçlarla savaşıp küfür diyarında İslâm'ı yaymaya çalışan savaşçı mutasavvıflar" olarak tarif edilmesi de "fetâ" ile "alperen" kelimelerinin birbirleriyle anlam bakımından ilintili olduğunu göstermektedir. Zira iki kavramda da *kahramanlık* duygusunun ön plana çıktığını görmek mümkündür.[3]

"Fetâ" kelimesi İslâmiyetten önceki Arap toplumunda asabiyet şerefi için mücadele eden, kahramanlık gösteren ve cömertlik timsali olan kişiler için kullanılırken İslâmiyetten sonra farklı anlamlar kazanmak suretiyle birçok ahlâkî fazilete sahip kişilerin vasfı olarak değerlendirilmiştir. Dolayısıyla Câhiliyye dönemindeki bu ahlâkî meziyetler İslâmiyet ile beraber yeni bir mana ve önem kazanmıştır.[4]

1.1.2. Fütüvvet

"Rüculet" kelimesinin "racul"den; "uhuvvet" kelimesinin de "ah" kelimesinden türediği gibi ism-i müzekker olan "fetâ" kelimesinden türetilmiş ism-i müennes bir kelime olan fütüvvet kelime manası olarak; sehâ, kerem, cömertlik, yiğitlik, gençlik, cesaret, kahramanlık, başkalarını kendine tercih etme gibi anlamlara gelmektedir. Terim olarak ise fütüvvet; kişinin, Hakk'ın rızasını kazanmak için kendi

[1] İbn Kayyım el-Cevziyye, *Medâricu's-Sâlikîn,* çev. Ali Ataç, Adil Bebek, Ali Durusoy, Muhammed Deniz, Muharrem Tan, İbrahim Tüfekçi, İnsan Yayınları, İstanbul 2017, II, s. 775.
[2] İsmail Pırlanta, *Fütüvvet, Ahilik ve Loncalar, İslâm Kurumları Tarihi,* (Edt. Eyup Baş), Grafiker Yay. Ankara 2017, s. 365.
[3] Sinan Küçükoğlu, *Tasavvufta Fütüvvet* (Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı, Erzurum 2019.
[4] Mehmet Saffet Sarıkaya, *XIII-XVI. Asırlardaki Anadolu'da Fütüvvetnâmelere Göre Dinî İnanç Motifleri*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 2002, s. 33.

menfaati gözetmek [5] yerine diğer insanların menfaatini gözetmek olarak da tanımlanır.

Fütüvvet, Kur'an'da geçen fetâ kelimesinden türetilmiştir. Fütüvvet daha çok ticaret ve sanat ile uğraşan gençlerin muhtaç olduğu bir disiplinin adı olmuştur. Zamanla bu hareket teşkilatlanmıştır.[6] Bu fütüvvet teşkilatına dâhil olanlara ahî derlerdi. Bundan dolayıdır ki, ahilik ve fütüvvet kelimeleri birlikte kullanılmaktadır. Fütüvvet erbabına göre mürüvvet, fütüvvetin başlangıcı, fütüvvet ise mürüvvetin sonudur. Bundan dolayıdır ki fütüvvet ehli mürüvvet ehlinden daha ileri bir seviyeye ulaşmıştır.[7]

Fütüvvet menşe' bakımından ilk unsurlarını göçebe aşiret kültürüne sahip Arap kavminden almışsa da III/VIII. asırdan itibaren İslâmî inanç ve ahlâk esasları çerçevesinde transfer olduğu Acem ve Türk milletlerinde farklı şekillerde tezahüretmiştir. Hatta Arap milletinin hâkim olduğu Irak coğrafyasındaki tezahürü bile farklı olmuştur.[8]

Fütüvvet benzeri ilk kuruluşlar, Abbasi hükümdar-halife soyunun başa geçip, Türkistan ve Horasan'dan getirdikleri Türk esirlerden kurdukları askeri birliklerin güçlü ve imtiyazlı duruma geçmeleri üzerine halk arasında IX. yy'da başlayan bir tepki olarak ortaya çıkmışlardı.[9]

1.1.3. Fütüvvetnâme

Fütüvvet teşkilatının adabını, erkânını ve yolun esaslarını anlatan manzum ve ya mensur eserlere de fütüvvetnâme denilir. Fütüvvet erbabının zamanla gelişmesinin ve fütüvvet kavramının farklı müesseseleri bünyesine almasından ötürü her mesleğe hususi eserlerin yazıldığı görülmektedir. Kitab-ı Sakka, Kitab-ı Hiref, Risâle-i Habbazan, Risâle-i Hayyatân, Tıraş-nâme gibi farklı adlarla kaleme alınan eserlere de fütüvvet geleneğini konu almaları sebebiyle fütüvvetnâme olarak kabul edilirler.[10]

Fütüvvetnâmeler, yazıldıkları çağın din ve ahlak anlayışı, sosyal yapı, dil, iktisat vb. birçok alanda ilk elden bilgi edinmemizi sağlarlar.[11] Devletlerin, milletlerin can, mal, onur güvenliği, hak ve hukuk eşitliğini gerçekleştiremediği,

---

[5] Câhid Baltacı, *Tasavvuf Lûgatı,* Elif Neşriyat, 1. Baskı, İstanbul 1981.
[6] Ahmet Debbağoğlu, *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi,* C. III, İstanbul 1979, Fütüvvet Maddesi, s. 259.
[7] Abdülbaki Gölpınarlı, "İslâm ve Türk İllerinde Fütüvvet Teşkilatı ve Kaynakları", *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası,* C. XI. N.1-4, İstanbul Ekim 1949- Temmuz 1950, s.6.
[8] Sarıkaya, *XIII-XVI. Asırlardaki Anadolu'da Fütüvvetnâmelere Göre Dinî İnanç Motifleri,* s. 30.
[9] Cemal Anadol, *Türk-İslam Medeniyetinde Ahilik Kültürü ve Fütüvvetnameler,* Kültür Bakanlığı Halk Kültürünü Araştırma Dairesi Yayınları, Ankara 1991, s. 1.
[10] Ali Torun, *Türk Edebiyatında Türkçe Fütüvvetnâmeler,* T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1998, s.41.
[11] Adil Şen, *Sakalar El Kitabı,* Araştırma Yayınları, Ankara 2013, s. 7-8.

haberleşme, iletişim, öğretim ve eğitim, araç ve gereçlerinin kısıtlı olduğu dönemlerde kendilerini, toplum bireylerini ahlaklı kılmak, onların düzeyini belli bir aşamaya getirip korumakla görevli sayan din ve ahlak bilgilerinin düzenledikleri kurallar, fütüvvetnâmelerin ilk halini oluşturmuştur.[12]

Fütüvvetnâmeler tek ve değişmez metinler değillerdir. Birbirlerinden farklılıkları bir kısmının dönemsel olması ve fütüvvetnâme yazarının mensubu olduğu tarikat ile ilgilidir.[13] Özellikle Anadolu'da yazılan ilk fütüvvetnâmelerin tasavvufi yönü daha ön planda ve ana ilkeler açısından Batini yapılanmalarla daha ilişkili iken yakın dönemlere gelindikçe dini vurgulamaların arttığı ve Sünni inançların etkili olduğu gözlenmektedir.[14] Bununla birlikte ilk dönem Arapça fütüvvetnâmelerde ahlak ve tasavvufi muhteva hâkim iken, özellikle XIII. yüzyıldan itibaren Türkçe fütüvvetnâmeler, ahi teşkilatı çerçevesinde mesleki nitelikte, adab, erkân ve merasimlere yer veren iç tüzük kitapları diyebileceğimiz bir yol izlemiştir. XVI. yüzyıl sonrasında esas aynı olmak koşuluyla daha çok her meslek ve sınıfa ait çeşitli fütüvvetnâmeler yazılmıştır.[15]

Fütüvvetnâmelerin içeriğine bakıldığında bilgilerin çoğu kere birbirinden nakil olduğu anlaşılmaktadır. Bu da müellif veya müstensihlerin fütüvvet-ahi çevresinde bilinen kaynakların dışına pek çıkmadıklarını, anlatılan kıssaların tarihi realitesi üzerinde fazla durmadıklarını, hatta menkıbe türü efsanevi rivayetlere yer verdiklerini göstermektedir. Aynı tavır nakledilen rivayetlere de yansımış, Hz. Peygamberin hadisleri sıhhat derecesine bakılmaksızın eksik veya yanlış yazılmıştır. İlk yazılan Fütüvvetnâmelerde, fütüvvetin tarif ve tavsifi, ahlaki esasların izahı yapılırken; sonra yazılan ve çoğu Türkçe olan Fütüvvetnâmelerde merasim erkân ve adabına dair bilgilere daha geniş yer verildiği görülmektedir.[16]

Fütüvvetnâmeler yazıldıkları coğrafyanın ihtiyacına göre de şekillenmişlerdir. Bir yanda Arapça bilenlere hitap ederken, diğer tarafta, bu dili bilmeyenlerin anlamaları ve gereğini tutmaları için anladıkları dillere kazandırılan fütüvvetnâmeler, aynı zamanda toplumun kültürel gelişimine de katkıda bulunmuşlardır. Bu bakımdan fütüvvetnâmeler sadece geçmişte kalmış gelenek ve görenekleri anlatan risaleler olarak görülmemelidirler. Onlar hem bütün İslam coğrafyasında oluşan ortak

[12] Neşet Çağatay, *Ahilik Nedir*, Sevinç Matbaası, Ankara 1990, s. 1.
[13] Fatma Öztürk, *Günümüz Dünyasında Hacı Bayram-ı Veli'yi Anlamak ve Ahilik Felsefesi,* II. Uluslararası Hacı Bayram-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı 2, Kalem Neşriyat, Ankara 2017, s. 268.
[14] M. Fatih Kösal, *Ahi Evran ve Ahilik,* Kırşehir Valiliği Yayınları, Kırşehir 2006, s. 60.
[15] Şen, *Sakalar El Kitabı,* s. 8.
[16] Neşet Çağatay, *Ahilik Nedir,* s. 67

kültürün mahsulleridirler, hem de aynı zamanda, günümüze kadar gelmiş olan gelenek ve göreneklerin yazılı kaynaklarıdırlar.[17]

Üzerinde çalıştığım Birgivî'nin "Fütüvvetnâme" adlı eserinin tam olarak istinsah tarihi bilinmemektedir. Eser dil özellikleri itibarıyla Eski Anadolu Türkçesi dönemi özelliklerini yansıtmaktadır. Eser, Türkçe kelimelerin yanı sıra Arapça, Farsça kelimeler ve eş anlamlılarıyla zengin bir eserdir. Kur'an ayetlerine sıkça yer verilen eserde hadislerden de örnekler söz konusudur.

Bu çalışma metin, inceleme ve dizin şeklinde planlandığı için öncelikle metin okuması yapıldı; daha sonra transkripsiyon yapılarak metin tekrar gözden geçirildi. Metin okuma ve transkripsiyon aşamasından sonra dönemin ağız özellikleri dikkate alınarak inceleme kısmı oluşturuldu. Daha sonra dil incelemesi bölümünde ses olayları belirtilerek örneklerine tezde yer verilmiştir.

Dizin kısmında bütün kelimeler teker teker ele alınarak kelimelerin anlamlarının ve hangi dillere ait olduklarının tespiti yapılmaya çalışılmıştır. Fütüvvetnâme bittikten sonra yazmada Hacı Bektaşı Veli'nin Maḳālāt eserinden bir bölüm yer verilmiş olup bu çalışmaya söz konusu bölüm dâhil edilmemiştir.

Transkribe edilen bu eserde noktalama[18] işaretleri tarafımdan konulmuş olup anlamayı kolaylaştırmak ve karışıklığı gidermek amacıyla eklenmiştir. Biten sayfanın sonundaki bazı harf ve kelimeler diğer sayfanın başında tekrar edildiği için bunlar parantez içerisinde verilmiştir.

Eserin yazarı hakkında alanyazında hiçbir bilgiye ulaşılmamıştır. Eserden hareketle yazar hakkında şu bilgilere varılır: Kur'an ayetlerine ve hadislere yer vermesi fıkıh, kelam ve hadis ilmine sahip olduğunu göstermektedir. Muhaddis ve fakih denilebilir. Eserde Farsça ve Arapça kelimelere yer vermesi Fars ve Arap diline hakim olduğu söylenebilir.

1.2. Eserde Geçen Tasavvufi Terimler ve Deyimler

- **Dergâh:** Kapı, eşik, sığınılacak yer, tekke. Tarikat mensubu şeyhlerle, dervişlerin ikametgâhı olan büyük tekkelere dergâh denir.[19]
- **Dest:** El, kudret sıfatı.[20]
- **El etek tutmak:** Tasavvuf yoluna girmeyi ifade eder.[21]
- **Halvet:** Yalnız kalıp tenha bir köşeye çekilmek. Tasavvufta ise zihinsel konsantrasyonu ve bazı özel zikirler ile riyazetleri gerçekleştirmek üzere;

[17] Mehmet Şeker, "Fütüvvet-namelerin Kültürel Özellikleri", *Türk-İslam Medeniyeti Akademik Araştırmalar Dergisi*, S. 1, Konya 2006, s. 50.
[18] Faysal Okan Atasoy, *Türkçede Noktalama,* Özel Kitaplar Yayıncılık, İstanbul 2010.
[19] Ethem Cebecioğlu, *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü,* Otto Yayınları, Ankara 2014, s. 124.
[20] Süleyman Uludağ, *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü,* Kabalcı Yayıncılık, İstanbul 2012, s.104.
[21] Cebecioğlu, *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü,* s.145.

şeyhin müridini, karanlık, dış dünyadan soyutlanmış bir yere, belirli bir süre için koyması.[22]

- **Himmet:** Bir kemal halini veya diğer bir şeyi elde etmek için bütün ruhani güçleri ile birlikte kalbin Hakk'a yönelmesi. Halis ve iyi niyet.[23]
- **Hizmet:** Sufilere ve fakirlere hizmet etmek onların maddi ihtiyaçlarını karşılmak.[24]
- **İrşâd:** İrşâd etmek, rehberlik etmek. Manen aydınlatma, gafletten uyandırma.[25]
- **Kadem:** Ayak. Uğur ve meymenet gibi manaları vardır. Sufiler misafirlerini uğurlarken, "*Hoş geldiniz, kademler getirdiniz, hayırlara karşı; Hak erenler gözcünüz, bekçiniz olsun.*" diye uğurlarlar. Gelen misafir de kapı şu sözlerle karşılanır; "*Kademlerinize kurban olayım, hoş geldiniz, kademler getirdiniz.*"[26]
- **Letâif:** Nakşibendiye tarikatına göre insan ruhunun altı latifesi vardır. Bunlardan biri halk alemine, beşi emir alemine aittir. Emir alemine ait olan latifelere letâif-i hamse denir. Bunlar sırası ile kalp, ruh, sır, hâfî ve ahfadır. Halk alemine ait latifeye ise nefs-i nâtıka denir.[27]
- **Mahfil:** Toplanma yeri. Cehri zikir yapılan tasavvuf zikir esnasında bu mahfillerde ilahi söyleyen bir heyet yer alır.[28]
- **Mübeşşir:** Müjdeleyen, müjdeci. Müslümanın gördüğü sailh ve sadık rüya.[29]
- **Nefs-i Emmâre:** Emredici nefs. Kâşânî bu nefsin bedenî tabiata meylettiğini, lezzet ve hissi şehvetleri körüklediğini söyler. Yani kalbi ulvi değil süfli şeylere celbeden şeye nefs-i emmâre denir.[30]
- **Nim-tarik:** Muhip, sahib-i tarik; geçici olarak tarikata alınan kişi.[31]
- **Şakird:** Öğrenci. Fütüvvet yolunda sanata giren kişiye ve okul talebesine eskiden şakird denirdi. Şakird sanatta ustalaştığı zaman ustası ona törenle peştamal kuşatırdı.[32]
- **Şeyh:** Önder, kabile başkanı, yaşlı adam. Tasavvuf okulu liderlerine şeyh denir. Şeyhler kulu Allah'a, Allah'ı da kula sevdirmek isteyen kişidir.[33]
- **Tevâzu:** Alçakgönüllük. Nefsi tanıyıp ciddi olarak alçatma, tevhid hürmetine nefsi yüceltme.[34]

---

[22] Cebecioğlu, *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü,* s.192.
[23] Uludağ, *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü,* s.170.
[24] Uludağ, *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü,* s.171.
[25] Cebecioğlu, *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü,* s.245.
[26] Cebecioğlu, *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü,* s.260.
[27] Uludağ, *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü,* s.229.
[28] Cebecioğlu, *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü,* s.315.
[29] Uludağ, *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü,* s.259.
[30] Cebecioğlu, *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü,* s.364.
[31] Uludağ, *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü,* s.278.
[32] Cebecioğlu, *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü,* s.451.
[33] Cebecioğlu, *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü,* s.462.
[34] Cebecioğlu, *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü,* s.493.

- **Tevellâ-Teberrâ:** Dost edinme-düşman bilme. Bektaşilikte ehl-i beyti ve onları sevenleri dost edinme tevellâ, onlara kötülük ve haksızlık edenleri düşman bilmek teberrâdır.[35]
- **Yol Atası:** Tasavvuf ve tarikatta mürşid, rehberlik eden kişi.

[35] Uludağ, *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü,* s.357.

2. DİL İNCELEMESİ

Eski Anadolu Türkçesi ile yazılmış eserlerin hemen hepsinde Arap harfleri kullanılmıştır. Bu dönemin eserlerine imla açısından bakıldığında, Uygur ve Arap-Fars imlası olmak üzere iki ayrı yazı geleneğinin etkileri görülmektedir. Bu dönem eserlerinde düzenli bir imladan söz etmek neredeyse imkânsızdır. 13, 14 ve 15. yüzyılların tamamında bir imla birliği beklemek de çok doğru değildir.[36]

Eski Anadolu Türkçesi yabancı unsurlar bakımından Batı Türkçesinin en temiz devridir. Bu devirde Türkçeye Arapça ve Farsça unsurlar girmeye başlamıştır. Fakat bu unsurlar kesifliğini yavaş yavaş artırmış ve ancak devrenin sonlarında geniş bir istila başlangıcı hâlini alarak Osmanlıcanın doğuşunu hazırlamıştır. Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde görülen Arapça ve Farsça kelimeler henüz çok fazla olmadığı gibi devrenin sonlarına doğru artan terkipler de henüz açık ve basit bir durumdadır. Yabancı unsurlar bakımından bu devirde manzum ve mensur metinler arasında da oldukça fark vardır. Gittikçe artan yabancı kelime ve terkipler daha çok nazım dilinde görülür. Nesir dili ise çok temiz ve duru bir Türkçe olarak devrenin sonunda bile Arapça ve Farsça kelimeler ve bilhassa terkiplerden mümkün olduğu kadar uzak kalmıştır.[37]

Bu bölümde transkribe edilmiş olan eserin aşağıdaki verilen başlıklar doğrultusunda dil incelemesi yapılmış olup metinden örneklerle desteklenmiştir.

2.1. İmla Özellikleri

2.1.1. Ünlülerin Yazılışı

2.1.1.1. a Ünlüsünün Yazılışı

2.1.1.1.1. Ön Seste

Ön seste a ünlüsünün elif (ا); ve medli elif (آ) ile gösterilmiştir.

آدی *adı 001/12*

الدی *aldı 048/12*

2.1.1.1.2. İç Seste

İç seste bulunan a ünlüsü ya sadece bir elif (ا) ile ya da herhangi bir işaret kullanılmadan gösterilmiştir.

اغاج *ağac 002/18*

[36] Kazım Köktekin, *Eski Anadolu Türkçesi,* Fenomen Yayınları, 2. Baskı, Erzurum 2011, s.59
[37] Muharrem Ergin, *Türk Dilbilgisi,* İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1972, s. 15.

قلەلر *kılalar 006/09*

یازدی *yazdı 077/10*

2.1.1.1.3. Son Seste

Son seste bulunan a ünlüsü elif (ا) ve he (ه) ile gösterilmiştir.

اتاسنه *atasına 008/06*

اوقیه *oḳıya 033/01*

2.1.1.2. e Ünlüsünün Yazılışı

2.1.1.2.1. Ön Seste

Ön seste e ünlüsü genellikle elif (ا) ile gösterilmiştir.

اولی *evlā 002/04*

اماره *emmāre 002/01*

ایلدم *eyledim 013/07*

2.1.1.2.2. İç Seste

İç seste e ünlüsü için elif (ا) ya da herhangi bir işaret kullanılmamıştır.

کرم *kerem 002/14*

فتوت *fütüvvet 003/02*

2.1.1.2.3. Son Seste

Son seste e ünlüsünü göstermek için genellikle he (ه) kullanılmış, bazen de herhangi bir işaret kullanılmamıştır.

کشیه *kişiye 003/05*

محفللره *maḥfillere 004/02*

کبله *ḳıble 013/11*

مولا *mevlā 013/15*

2.1.1.3. ı ve i Ünlülerinin Yazılışı

2.1.1.3.1. Ön Seste

Ön seste ı ve i ünlülerinin çoğunlukla elif ile ye (ای) bazen de sadece elif (ا) ile yazıldığı görülmektedir.

ایکی *iki 004/5*

ایتدلر *itdiler 004/19*

2.1.1.3.2. İç Seste

İç seste bulunan ı ve i ünlüleri ye (ى) ile bazen de herhangi bir işaret kullanılmaksızın gösterilmiştir.

بكت *yiğit 004/22*

خلل *Ḫalîl 004/23*

2.1.1.3.3. Son Seste

ı ve i ünlüleri son seste ye (ى) ile karşılanmıştır.

اخى *aḫî 005/03*

اصحابى *aṣḥābı 006/11*

2.1.1.4. o ve u Ünlülerinin Yazılışı

Eski Anadolu Türkçesinde bu iki ünlünün yazılış özellikleri aynıdır. Bu yüzden ikisi bir başlık altında verilmiştir.

2.1.1.4.1. Ön Seste

Ön seste o ve ö ünlüleri çoğunlukla elif-vav (او) ile karşılanmıştır.

اول *ol 006/15*

اوقنه *oḳına 007/05*

او غلك *oġuluñ 008/10*

2.1.1.4.2. İç Ses ve Son Seste

Türkçe kelimelerin ilk hecesinin dışında bulunmayan o ve ö ünlüleri iç ses ve son seste bazen vav (و) ile bazen de işaretsiz karşılanmıştır.

دونب *dönüb 007/15*

يول *yol 007/22*

2.1.1.5. u ve ü Ünlülerinin Yazılışı

Eski Anadolu Türkçesinde bu iki ünlünün yazılış özellikleri aynıdır. Bu yüzden ikisi bir başlık altında verilmiştir.

2.1.1.5.1. Ön Seste

Ön seste u ve ü ünlüleri genellikle elif-vav (او) ile karşılanmıştır.

اوزرنه *üzerine 009/07*

اوجنجى *üçünci 009/06*

2.1.1.5.2. İç Seste

İç seste yer alan u ve ü ünlüleri çoğu zaman bir vav (و) ile bazen de herhangi bir işaret kullanılmadan karşılanmıştır.

اوتور *otur 008/16*

ارتق *artuḳ 0013/22*

2.1.1.5.3. Son Seste

Son sesteki u ve ü ünlüleri vav (و) ile karşılanmıştır.

قرشو *ḳarşu 010/05*

طغرو *ṭoġru 010/07*

2.1.2. Ünsüzlerin Yazılışı

2.1.2.1. b ve p Ünsüzlerinin Yazılışı

b ünsüzleri (ب) ile p ünsüzleri ise ön ses, iç ses ve son ses de dahil olmak üzere çoğu zaman be (ب) ünsüzü, bazen de pe (پ) ünsüzü ile karşılanmıştır.

اكوب *añup 027/17*

برمغن *parmaġın 033/05*

بيان *beyān 068/04*

2.1.2.2. c ve ç Ünsüzlerinin Yazılışı

c ve ç ünsüzleri, kelimenin her yerinde ya cim (ج) ya da çim (چ) ile karşılanmıştır.

جهتدر *cihetdür 033/19*

چكلر *çekeler 009/01*

جقدى *çıḳdı 043/15*

2.1.2.3. d ve t Ünsüzlerinin Yazılışı

Kelimelerin başında yer alan t ünsüzleri tı (ط) ile karşılanmıştır. Bilindiği gibi Eski Türkçede kelime başındaki kalın ve ince sıradan t'lerin bir kısmı Eski Anadolu Türkçesinde tonlulaşarak d'ye dönüşmüştür.

طقوز *ṭoḳuz 003/20*

طغرى *toġrı 010/06*

طون *ṭon 051/12*

دوته *duta 010/05*

دوتب *dutub 010/11*

2.1.2.4. ş ve s Ünsüzlerinin Yazılışı

Kelimelerin ilk hecesinde yer alan s ünsüzleri sad (ص) ve sin (س) ile karşılanmıştır.

سردر *sırdır 035/19*

سوز *söz 036/01*

استاذ *üstāḏ 036/02*

صبر *ṣabr 038/18*

2.1.2.5. ñ ve ng Ünsüzlerinin Yazılışı

ñ ünsüzü çoğu kez kef (ك) ile karşılanmıştır.

سنكله *senüñle 039/05*

اكا *aña 040/08*

2.1.3. Bitişik Yazılan Kelimeler

Zaman zaman çün edatının kendinden önce gelen kelimelerle bitişik yazıldığı görülmektedir.

انكجون *anuñçün 042/06*

2.1.4. Aynı Kelimenin Değişik Yazılması

Bazı kelimelerin değişik yazılımları ile karşılaşmaktayız. Bu durum sadece Türkçe kelimelerde değil Arapça ve Farsça kelimelerde de görülür.

برمغ *barmaġ* پرمق *parmaḳ 033/05*

2.2. Ses Bilgisi

Ses olaylarını "oturuşma" olarak değerlendiren Tahsin Banguoğlu, oturuşmayı "Anlam ile ilgili olmaksızın düşünmeden kelimenin kökünde veya eklemeler sırasında bazı seslerin düşmesi, yeniden türemesi ya da yer değiştirmesi gibi olaylara oturuşma diyoruz"[38] şeklinde ifade eder.

Ses olaylarının bir kısmı dillerin gelişim süreci içerisinde art zamanlı oluşurken bir kısmı dilin kullanım anında eş zamanlı ortaya çıkar. Bir kısım ses olayları da

[38] Tahsin Banguoğlu, *Türkçenin Grameri,* Ankara 2011, s.58

vardır ki dillerin yapısından kaynaklanır. Dolayısıyla Türkçenin ses olayları Art Zamanlı, Eş Zamanlı ve Yapısal olarak üç grupta incelenmelidir.[39] Bu bölümde transkribe edilmiş olan eser ses bilgisi açısından incelenmiştir.

2.2.1. Art Zamanlı Ses Olayları

2.2.1.1. Ünlü Değişmeleri

Türkçenin tarihi gelişimi sürecinde ünlüler gerek kelime köklerinde gerekse eklerde bazı değişikliklere uğramışlardır.

a/ı-o/u Değişimi

anuñ <(onun) 065/19, 079/04

2.2.1.2. Ünsüz Değişmesi

ḳ > ḫ

Eski Türkçedeki bazı sözcüklerin başında ve ortasında görülen "k" ünsüzü metnimizde "*ḫ*" ünsüzüne dönüştüğü görülmektedir.

yoḫsa <(yoḳsa) 064/11

daḫı <(daḳı) 020/05

k > g

Eski Türkçede sözcük başına "k" sesi Batı Türkçesinde "g" sesine dönüştüğü için günümüz sesletimi esas alınarak "g"li şekiller tercih edilmiştir.

geldik <(kel-) 020/06

gice <(kice) 038/20

göñül <(köñül) 053/14

b > v

Eski Türkçedeki bazı sözcüklerin başında, ortasında ve sonundaki "b" ünsüzü metnimizde "v" ünsüzü şeklinde görülmüştür.

varmak <(bar-) 056/07

var <(bar) 058/20

virdi <(ber-) 072/07

[39] Süleyman Efendioğlu ve Adem İşcan, "Türkçe Ses Bilgisi Öğretiminde Ses Olaylarının Sınıflandırılması" *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi 43,* Erzurum 2010, s.128

evin <(eb) 073/06

*2.2.1.3. Ünsüz Düş*mesi

Eski Anadolu Türkçesinde ünlü düşmesi olayına göre ünsüz düşmesine daha az rastlanır. Daha çok damaklı ve akıcı ünsüzlerin düştüğü görülür.

otur-<(o-l-tur) 029/12, 057/07, 057/12

getür-<(keltür-) 059/11, 061/04, 067/15

ol-<(bol-)067/21, 068/04, 068/18

2.2.2. Eş Zamanlı Ses Olayları

2.2.2.1. Ünsüz Tonlulaşması

Eski Anadolu Türkçesinde en belirgin ünsüz değişmesi olayı tonlulaşmadır. Eski Türkçede kelime başında bulunan tonsuz ünsüzler Eski Anadolu Türkçesine geçişte yerini tonlu olan ünsüzlere bırakmışlardır.

ayaġ<(ayak) 021/16

bişür-<(pişir-) 024/01

barmaġın<(parmağın) 033/05

2.2.2.2. Ünlü Düşmesi

Eski Anadolu Türkçesinde ünlü düşmesi olayı genellikle iç seste meydana gelmektedir. Vurgusuz orta hece ünlüsünün düşmesi Türkçenin başlangıcından beri devam eden bir ses olayıdır.

eyt-<(eyit-) 051/02

oġlu<(oğul) 075/10

boynı<(boyun) 010/08, 010/11

kaydı<(kayıt) 010/15

2.2.2.3. Ünsüz Tekleşmesi

Özellikle Arapça alıntı kelimelerde karşılaştığımız karşılaşan iki ünsüzden birinin düşmesi olayı ünlü ile başlayan bir ek ünsüz tekleşmesi olan kelimeye getirildiğinde düşen sesin tekrar ortaya çıktığı görülmektedir.

sır<(sırr) 019/13

ġam<(ġamm) 030/09

2.2.2.4. Hece Yutumu

Özellikle benzer hecelerden birinin yutulması olarak gördüğümüz bu ses olayının örnekleri şunlardır:

ḳardaş<(karında eş) 004/05

kimse<(kim+er-se) 014/04

nedür<(ne durur) 040/15

2.2.2.5. Ünlü Birleşmesi

İki kelimenin bir araya gelerek aralarında kaynaşma olması ve bunun sonucunda tek bir kelimeye dönüşmesine ünlü birleşmesi denir. Metnimizde karşılaştığımız örnekler şunlardır:

nitekim<(ne it-e kim) 019/19, 020/02

burada <(bu ara) 022/09

orada <(o ara) 088/17

2.2.2.6. Koruyucu Ünsüz (y)

Ünlü biten bir kelimeden sonra ünlü ile başlayan bie ek geldiğinde söz konusu iki ünlü arasında bir "y" sesi ortaya çıkmaktadır.

kimse+y+e 020/18

oku-y-ub 025/18

baglı-y-alar 075/15

di-y-icek 045/18

2.2.3. Yapısal Ses Olayları

2.2.3.1. Yuvarlaklaşma

Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde yuvarlaklaşma iki şekilde karşımıza çıkar. Bunlardan biri kelimelerde yuvarlaklaşma diğeri ise eklerde yuvarlaklaşmadır. Türkçe kelimelerde oluşan yuvarlaklaşmanın sebepleri kelime sonunda bulunan –ġ ve –g seslerinin düşmesi ve dudak ünsüzlerinin etkisi olarak gösterilmektedir.[40] Eski Anadolu Türkçesinde yuvarlaklaşma gösteren eklerin bir kısmının ünlülerinin aslında yuvarlak bir kısmının ise yuvarlaklaşmış olduğu görülür.

kendü<(kendi) 004/18

[40]Faruk K. Timurtaş, *Eski Türkiye Türkçesi XV yy.,* Gramer-Metin-Sözlük, İstanbul, 1981, s. 28-29

işaretdür<(işarettir) 010/11

ḳarşu<(karşı) 010/005

nedür<(nedir) 046/12

2.2.3.2. Düzleşme

Eski Anadolu Türkçesinde yuvarlaklaşmanın tersine olarak bazı kelime ve eklerde düzleşme olayı görülmektedir. Eski Anadolu Türkçesinde bazı kelimelerde düzleşme görülürse de eklerde kendini göstermektedir.

yire<(yere) 001/15

dördünci<(dördüncü) 002/06

yolı<(yolu) 003/01

boynımıñ<(boynumun) 010/08

yüzi<(yüzü) 013/11

2.3. Şekil Bilgisi

2.3.1. Yapım Ekleri

Türkçenin yeni gövdeler elde etmek için en çok başvurduğu yol yapım eklerini kullanmaktır. Dilimizde bu yolla pek çok kelime türetimi yapılmıştır. Yapım ekleri isimden isim, isimden fiil, fiilden fiil ve fiilden isim olmak üzere dört çeşittir.

2.3.1.1. İsimden İsim Yapan Ekler

+nci / +(u)ncı / +(ü)nci

ikinci 027/07, üçünci 027/07, dördünci 027/08, beşinci 027/09

+ci / +cı

demirci 077/16, çizmeci 080/13,

+daş / +deş

karındaş 049/01

+lık / +lik

yiğitlik 005/03, iyilik 019/004, ḫāṭırlık 022/16

2.3.1.2. İsimden Fiil Yapan Ekler

+la- / +le-

bağla- 006/21

gizle- 077/11

+a- / +e-

uza- 012/23

+et- / -at-

gözet- 054/15

2.3.1.3. Fiilden Fiil Yapan Ekler

-l- / -ıl- / -il- / -ul- / -ül-

añıl- 027/15, dökül- 026/10

-me- / -ma-

görme- 013/10

-y-

koy- 025/18

2.3.1.3. Fiilden İsim Yapan Ekler

-ici+ / -ıcı+

sevici 020/20, dikici 080/15

-üm+ / -um+

döküm 026/10

-k+ / -ḳ+

budaḳ 002/10

-ma+ / -me+

ḳuşanma 002/21

-an+ / -en+

oḳuyan 003/17

2.3.2. Kelime Çekimi ve Çeşitleri

2.3.2.1. İsim Çekim Ekleri

2.3.2.1.1. Çokluk Eki

İsim ve zamirlerde aynı türden olan birden çok varlığı ifade etme için kullanılır. Metinde çokluk eki olarak *-lar, -ler* eki kullanılmıştır.

şeyḫler 025/19, erenler 026/20, cerrāḥlar 029/08

ʿameller 028/18, yürekleri 029/09, parmaḳlar 033/05

2.3.2.1.2. İyelik Ekleri

İyelik eklerinde dikkat çekici özellik 1. ve 2. Teklik ve çokluk şahıslarda eikin bağlantı ünlülülerinin hemen her zaman dar-yuvarlak ünlülü; 3. Teklik ve çokluk şahıslarda ise ekin düz dar ünlülü olmasıdır.

Şahıslar:	**İyelik Ekleri:**	**Örnekler:**
1. Tekil	*-(u)m, -(i)m, -m*	*başım 039/16, boynım 041/13*
2. Tekil	*-(u)ŋ, -(ü)ŋ, -ŋ*	*yüzine 007/15, toḫumun 038/16*
3. Tekil	-ı, -i, -sı, -si	*libası 043/11, taḳvāsı 047/19*
1. Çokluk	*-(u)muz, -(ü)müz), -müz*	
2. Çokluk	*-(u)ŋuz, -(ü)ŋüz*	*ḫānenüz 027/12, beliñüz 015/13*
3. Çokluk	*-ları, -leri*	*mühürleri 017/10, gönülleri 019/05*

2.3.2.1.3. Hâl Ekleri

2.3.2.1.3.1. Yalın Hâli (Nominative)

Eksiz olan ismin bu hali kök ve tabanlarda yer alır.

söz 002/03, ağaç 002/18, maḥfil 004/15

bel 006/21, ḳulaḳ 008/06, naṣiḥat 008/15

2.3.2.1.3.2. İlgi (Tamlama) Hâli (Genetive)

İlgi hâl eki veya bir diğer adıyla tamlayan eki diğer eklere göre biraz farklıdır. Çünkü diğer hâl ekleri kelimenin üstüne geldikten sonra o kelimeyi fiile bağlar. Fakat ilgi (tamlayan) hâl eki kelimenin üstüne geldikten sonra ardından ona bağlı mutlak bir isim gelmelidir. İlgi hâl (tamlayan) eki metnimizde ünlü ile biten kelimelerden sonra –nuŋ –nüŋ olarak; ünsüzle biten kelimelerden sonra ise -uŋ, -üŋ olarak yazılmıştır.

Allah Teʿāla'nuñ emrine 018/07

bunuñ gibi 015/15

ḳutunuñ ḳapaġını 026/05

oġlunuñ yüzine 008/13

2.3.2.1.3.3. Yükleme (Belirtme) Hâli (Accusative)

Yükleme hali ekinin geldiği kelime veya kelime grubu cümlede belirtili nesne görevinde bulunur. Geçişli fiil taşıyan cümlelerde karşımıza çıkar.

duʿāyı oḳı 009/13

mülküñü yarısın aña virdi 078/01

2.3.2.1.3.4. Yönelme Hâli (Dative)

Eski Anadolu Türkçesinde genellikle dil uyumuna tabi olarak kullanılır. Filin yöneldiği ve yaklaştığı yeri gösterir.

secdeye 012/06, ṣofraya 026 /15

ayağa 004/13, ḳıbleye 010/05

anaya 019/05, ḫafiyyeye 066/05

2.3.2.1.3.5. Bulunma Hâli (Locative)

Bulunma hal eki Eski Anadolu Türkçesi dönemindeki klişeleşmiş imlasından yola çıkılarak +da ve +de şeklinde değerlendirilir.

bazārda 067/14, maḳāmda 071/09

sarayında 073/06, dünyada 078/04

2.3.2.1.3.6. Ayrılma Hâli (Ablative)

Eski Anadolu Türkçesinde ayrılma hâl eki +dan, +den olarak kullanılmıştır.

dünyadan 083/08, oğlundan 075/09

ḫelvādan 073/21, ḳapudan 073/07

2.3.2.1.3.7. Eşitlik Hâli

Eski Anadolu Türkçesinde eşitlik durum eki olarak +ca, +ce, +ça, +çe olarak kullanılmıştır.

ṭarîḳınca 004/08

ardınca 069/05

2.3.2.1.3.8. Vasıta Hâli (Instrumental)

Kelimenin bulunduğu duruma göre bazen aracılık bazen de birliktelik anlamı veren vasıta hâl eki Eski Anadolu Türkçesinde +(y)la, +(y)le biçiminde kullanılmıştır.

padişahıyla 074/20

parmağıyla 077/08

naẓarıyla 081/12

2.3.3. Basit Kipler

2.3.3.1. Görülen Geçmiş Zaman

Görülen geçmiş zaman eki Eski Anadolu Türkçesinde –dı, -di; -du, -dü ekleri ile çekimlenmiştir.

Şahıslar:	**Zaman+Şahıs:**	**Örnekler:**
1. Tekil	*-du+m / -dü+m*	*oldum 010/09, yürüdüm 043/20*
2. Tekil	*-du+ñ / -dü+ñ*	*virdüñ 052/03, örtdüñ 052/06*
3. Tekil	*-dı+Ø / -di+Ø*	*ḳıldı 042/11, göründi 042/09*
1. Çokluk	*-du+ḳ / -dü+k*	*olduk 012/08, olmaduḳ 069/07*
2. Çokluk	*-du+ñuz / -dü+ñüz*	*itdüñiz 047/05, bildüñüz 080/12*
3. Çokluk	*-dı+lar / -di+lar*	*ḳıldılar 009/11,bağladılar 026/16*

2.3.3.2. Anlatılan Geçmiş Zaman

Anlatılan geçmiş zaman eki Eski Anadolu Türkçesinin genelinde –mış, miş ekleri ile çekimlenmiştir.

Şahıslar:	**Zaman+Şahıs:**	**Örnekler:**
1. Tekil	*-miş+em / mış+am*	
2. Tekil	*-miş+sin / mış+sın*	
3. Tekil	*-miş+ Ø / mış+ Ø*	*başmamış 004/04,yitişmiş 004/06*
1. Çokluk	*-miş+üz / mış+uz*	
2. Çokluk	*-miş+siz / mış+sız*	
3. Çokluk	*-miş+ler / mış+lar*	

2.3.3.3. Geniş Zaman

Eski Anadolu Türkçesinde geniş zaman –r, -ar, -ur ekleri ile çelimlenmiştir. Olumsuz şeklinde –r yerine –z kullanılır.

Şahıslar:	**Zaman+Şahıs:**	**Örnekler:**
1. Tekil	-r+am / -r+em	
2. Tekil	-r+sın / -r+sin	*dursın 041/20, seversin 052/05*
3. Tekil	-r+ *Ø* / -r+ *Ø*	*çıḳar 083/09, ḳalmaz 032/07*
1. Çokluk	-ur+uz	*dirüz 054/14*
2. Çokluk	-r+sız / -r+siz	gelirsüz 054/12
3. Çokluk	-r+ *lar* / -r+ler	*ḳılurlar 005/16, oḳurlar 027/18*

2.3.3.4. Gelecek Zaman

Eski Anadolu Türkçesinde gelecek zaman eki olarak –ısar, -iser şeklinde çekimlenmiştir.

Şahıslar:	**Zaman+Şahıs:**	**Örnekler:**
1. Tekil	-iser+em	
2. Tekil	-iser+sin	
3. Tekil	-iser+ *Ø*	*geliser 025/11, olısar 045/17*
1. Çokluk	-iser+üz / -ısar+uz	

2.3.3.5. İstek Kipi

Bugün olduğu gibi Eski Anadolu Türkçesinde de istek eki –a, -e şeklinde çekimlenmiştir.

Şahıslar:	**Kip+Şahıs:**	**Örnekler:**
1. Tekil	-(y)a+m / -(y)e+m	*diyem 014/13*
2. Tekil	-(y)a+sın / -(y)e+sin	*ḳoyasın 013/01, ayrılmıyasın 033/18*
3. Tekil	-(y)a+*Ø* / -(y)e+*Ø*	*vire 069/17*
1. Çokluk	-(y)a+vuz / -(y)e+vüz	*idevüz 003/16, diyevüz 051/15*
2. Çokluk	-(y)e+siz	*gözliyesiz 033/13*
3. Çokluk	-(y)a+lar / -(y)e+ler	*vireler 006/12*

2.3.3.6. Şart Kipi

Eski Anadolu Türkçesinde şart kipi –sa şeklinde çekimlenmiştir.

Şahıslar:	**Kip+Şahıs:**	**Örnekler:**
1. Tekil	-sa+m / -se+m	*görsem 014/04, itsem 042/03*
2. Tekil	-sa+*ñ* / -se+*ñ*	
3. Tekil	-sa+*Ø* / -se+*Ø*	*gelse 049/04*
1. Çokluk	-sa+ḳ / -se+vuz	*dirsek 032/19*
2. Çokluk	-sa+*ñuz* / -se+*ñüz*	*bilirseñüz 023/10*
3. Çokluk	-sa+lar / -se+ler	*olsalar 009/03*

2.3.3.7. Emir Kipi

Eski Anadolu Türkçesinde emir kipi çok şekilli eklere yapılmıştır. Her şahıs için ayrı ayrı eklerin kullanılması ile diğer kip ve zaman çekimlerinden farklı bir özellik taşır. 1. ve 2. teklik şahıslarda düzleşme, diğer şahıslarda ise yuvarlaklaşma söz konusudur.

Şahıslar:	Kip+Şahıs:	Örnekler:
1. Tekil	-a+yum / -e+yüm	*ḳılayım 008/21, yiyelüm 023/10*
	-a+yın / -e+yin	
2. Tekil	*-Ø+Ø* / -*Ø*+gıl / -*Ø*+*gil*	*eylegil 091/05, bilgil 001/11*
3. Tekil	-*Ø*+sun / -*Ø*+sün	*ṣoḳasun 016/01, ḳalmasun 041/13*
1. Çokluk	-(y)a+lum / -(y)e+lüm	*açalum 055/09*
2. Çokluk	-*Ø*+u*ñ* / -*Ø*+*üñ*	*itsün 023/10*
3. Çokluk	-sun+lar / -sün+ler	*gelsünler 073/16*

2.3.4. Birleşik Kipler

2.3.4.1. Anlatılan Geçmiş Zamanın Hikâyesi

Şahıslar:	Kip+Hikaye+Şahıs:	Örnekler:
3. Tekil	-mış+dı+*Ø* / -miş+di+*Ø*	*ḳalmışdı 050/09, virmişdi 047/13*
	-mış i-di+*Ø* / -miş i-di+*Ø*	*ḳılmışdı 080/19, getürmişidi 047/12*

2.3.4.2. Geniş Zamanın Hikâyesi

Şahıslar:	Kip+Hikaye+Şahıs:	Örnekler:
1. Tekil	-r+dü+m / -ur+du+m	
3. Tekil	-r+di+*Ø* / -ur+dı+*Ø*	*ḳılurdı 054/11, iderdi 005/09*
3. Çokluk	-ar+lar+*Ø*-dı	*ḳanarlardı 044/08*

2.3.4.3. Görülen Geçmiş Zamanın Şartı

Şahıslar:	Kip+Şart+Şahıs:	Örnekler:
3. Tekil	-dı+sa+*Ø* / -dı+y-sa+*Ø*	*oldıysa 009/16, oḳındıysa 009/16*

2.3.4.4. Geniş Zamanın Şartı

Şahıslar:	Kip+Şart+Şahıs:	Örnekler:
1. Tekil	-r+Ø-se+m	*dirsem 046/16*
2. Tekil	-ur+sa+ñ	*varursañ 008/15, yürürseñ 048/01*
3. Tekil	-ur+sa+Ø / -ür+se+Ø	*yürürse 019/15*
1. Çokluk	-ur+Ø–sa+vuz	*olursavuz 032/10*
2. Çokluk	-sa+ ñuz	*bilirseñüz 023/10*

3. Çokluk -ur+lar+Ø-sa *iderlerse 037/07*

2.3.5. Fiilimsiler

2.3.5.1. İsim-Fiiller (Mastarlar)

Fiillerin karşıladıkları oluş, kılış ve durumları şahıs ve zamana bağlı olmadan gösteren fiil isimlerdir.

-mak / -mek

atmakdan 001/16, olmakdur 019/02,ṭutuşmakdır 032/12

-ış / -iş

yemişi 002/11

2.3.5.2. Zarf-Fiiller (Gerundiumlar)

Bu kelimeler sıfat fiillerden farklı olarak zaman kavramı taşımazlar. Zarf görevindeki kelimelerdir.

-(y)up / -(y)üp

anup 027/17, alup 081/05

-madan / -meden

ḳaldırmadın 012/18, döğmeden, 015/12

-(y)ınca / -(y)unca

oturunca 004/18, ḳılınca 028/11, varınca 059/07

-ıcak / -icek

olıcak 021/20, ṣuṣayıcak 044/18

2.3.5.3. Sıfat-Fiiller (Partisipler)

Sıfat fiiller hareket ve zaman bildirerek nesneleri niteleyen kelimelerdir.

-(y)an / -(y)en

ḳaçan 045/09, olan 045/20

-dık / -dik / -duk / -dük

geldügin 014/03, kesdügi 073/05

3. METİN

HAẔÂ FÜTÜVETNÂME

[1]

[1]Bismillahi'r-raḥmani'r-rahim [2]Elḥamdülillahilleẕi nevvere ḳulūbi evliyāihi bi nüketi deḳāyıku maʿārifü'l-fütüvvet [3]ve ṭahheret bevāṭınuhüm bi'l-ẓā'ifü'l-ġarā'ib ve tuḥfetü'l-mürüvvetü ve zeyni esrārühüm bi ḥaḳā [4]yıḳu'r-re'fetü ve'r-raḥmetü ve zekki nüfūsuhüm mine'l-hevāyi ve'ş-şehādeti ve'l-himemühā [5]et-taḳî ve'n-niʿmetü ve ceʿale'l-fütüvvet eslemü'ṭ-ṭuruḳu ve ebyenühā ve evżaḥu'l-menāhicü [6]ve enḥaha fehüm ileyhā ittaṣılu bihā ila'llahi ve vaṣli ervāḥuhüm fî melekūtehu [7]bi ecniḥatü'l-enfüsü ṭā'iraten ve nüfūsühüm bi maʿrifetü ḥufretü'l-ḳudsü fāḥiraten eşhedü [8]enlā ilahe illallahu vaḥdehu lā şerike leh ve eşhedü enne muḥammeden ʿabduhu ve resūlühü [9]ṣallallahu ʿaleyhi ve sellem ve ʿala alihi ve ṣaḥbihi ecmaʿin.Amma eger tevfîḳ virse [10]ḥażret-i bari erkān-ı post ve küşādı ve rumūzatı ve nefisleri [11]iḫtişār vechiyle takrîr idelim inşā'allahu teʿāla. Ey ṭālib-i ṭarîḳat sen bilgil [12]kim şeddiñ yidi adı vardır ve yidi bağlaması vardır ve yidi açması [13]vardır ve yidi ṣalması vardır ve yedi götürmesi vardır. Şöyle kim yidi [14]yıldızdan ve yidi gökden yidi yirden yidi aʿżadan yidi muṣḥafdan ve secde [15]yire gelen yidi aʿżadan ve yidi kez ṭavaf-ı Kaʿbe'den ve ṣafā ile merve arasında yidi [16]kez segirtmekden ve İsmaʿil ʿaleyhi's-selām şeyṭānı yidi ṭaşla atmakdan ve

[2]

[1]nefs-i emmāreniñ yidi başında ve yidi ṭamudan ve yidi günden ve on yidi farzdan [2]ve ḳadir gicesi ramażanuñ yigirmi yidi gicesi olmaḳdan, bunda rumûz işārāt [3]çokdur amma her birin bir vechile beyan ider söz söz uzar, muḫtaṣar itmek [4]evladur. Nitekimʿulemā eydür: El-ʿārif yekfi'l-işāret. Pes şeddin yidisin [5]beyān idelim: Evvel şed didiler, ikinci şedd-i şeyṭān dirler, üçünci bi'l-henkü't [6]ṭarîḳat dirler, dördünci cümle hablü'l-metîn ve mürseletü'l-yaḳîn dirler, [7]beşinci müzeyyinü'l-leyyi ḥırisü'l-ʿaşḳ dirler, altıncı ṣırāṭ-ı müstaḳim, [8]yidinci hadi ila ṣırāṭ-ı rabbü'l-ālemin dirler. Bu yidi bağlamağıñ ve yidi [9]açmağıñ ḳavli var ve fiʿli var. Nitekim seyyidina İmam Ḥasan raḥmetullahi [10]aleyh buyurur: Fütüvvet bir ağacdır, aslı Tañrı ṣıfatıdur, budaḳları [11]enbiyā ṣıfatıdur, yemişi mü'minler ṣıfatıdur. Pes fütüvvet ağacının kökü [12]tevhîd ve iḫlāsdur, budaḳları ṣıdḳṣafāʿahd-ü vefādur, yapraḳları [13]edeb ḥayādur ve ṣemeresi maʿrifetdür. Ol ağacuñ ṣuyı bi-raḥmeti Ḫudā'dur. [14]Ol yemişi leẕẕeti kerem saḫāvetdür ve ḫuṭūrcadur. Nitekim ʿAlî [15]kerremallahu vechehu, aṣl-ı fütüvvet bu [yi]di harf ile işaret itmişdür: [16]Evvel [?][?][?] yʿani ḳāf ṣıdḳ, elif ṣıfāt-ı [17]emānet ila tekāsüm-ü kerem hayy riḳḳatli ḳıyās. Pes fütüvvet fütāde kim [18]bu yidi ḥarfiñ remzi vardur. Ol ağac kim fütüvvet ağacıdur anın taḥtında [19]biter. Pes bu ṣıfatlarda bi-ḳuṣūr olduğu-içün İmām ʿAlî "Lâ feta illâ Aliyyün" [20]ḫitābın işitdi. Pes bu ṣıfatı ṣaḳlamaya

illa ṣıdḳ ṣafā ve buḥilʿatı [21]giymeye illa ʿahde vefā ehli ve bu şeddi ḳuşanmaya illa feta ehli

[3]

[1]ve bu yolı yürimeye illa ḥayā ehli, bu menzile irmeye illa seḫā ehli, bu ṣıfatlardur [2]Muṣtafā ehli, bu kemāli idendür, beḳā ehli. İmdi ey ʿazîz fütüvveti Ḥaḳ Teʿāla [3]ʿazîz ḳıldı, ey canım sen daḫı ʿazîz ṭut ki ʿazîz olasın. Pes fütüvvetde [4]erenlere gerekdür kim üzerine yidi ḳapuyı bağlaya ve yidi ḳapuyı açа.Ve yidi [5]bağlamanuñ ve açmanuñ evvel kişiye ḥaḳiḳati budur kim ol buḫlu bağlaya [6]seḫāyı açа, ikinci ḳahr ḳapusını bağlaya ḳanāʿat rıża ḳapusın açа, üçünci [7]ḥırṣ hevā ḳapusın bağlaya luṭf ḳapusını açа, dördünci ṭoḳluḳ ve leẕẕet, [8]açlıḳ ve riyā ḳapusına bağlaya ve riyāżet ḳapusın açа, beşinci ḫalḳdan ümidin [9]ḳapusını bağlaya açlıḳ ḥaḳdan yaña tevekkül ḳapusın açа, altıncı herze [10]ve ḫurāfet söylemek ḳapusın bağlaya ẕikir ve tilāvet ḳapusın açа, [11]yedinci efʿāli şeyṭān ḳapusın bağlaya ve efʿāl-i raḥmān ḳapusın açа. [12]Her kimiñ kim bu yidi ḥaṣiyyeti ola ol kāmil-i müferrididür. İmdi şeddi [13]çün kim aṣḥāb-ı rāẕiyeniñ arasında işlenen erkān beyān oldı. Ādem'den [14]ḫāteme, ḫātemden bu deme deġin üstāḏdur dost birle vācib oldı kim [15]bu zamān içindeki ehl-i ṭarîḳat arasında müstaʿmel ışṭılāḥı bu muḥtaṣarıñ [16]içinde beyān idevüz tā kim müstaʿmeldür. baʿżısına nakîb[41] dirler baʿżısına [17]mübeşşir dirler, gerek olanı beyān idelim ta oḳuyanlara müstefîd olub [18]bu ʿāciz-i faḳîri ḫayır duʿā ile yād ideler, ta maḳbūl olmasını nesnelerden [19]bu derdime dermān ola inşā'allau teʿāla. Fasl: Bil ki ey ṭālib! Erkān-ı [20]ṭarîḳat bu erkān ehline yedi ṭa'ife dirler. Ṭoḳuz ḳısımdur, [21]altısı erkān-ı ṭarîḳat, üçü aṣḥāb-ı ṭarîḳat birbirinden ġālibdür. Evvel nāzilden

[4]

[1](nāzilden) yürüyelüm ta ġālib ve nāzil dimeniñ maʿnāsı yaʿni kelām-ı ḥaḳḳa itāʿat [2]idüb boyun ṭutmaḳdur. Ġālib yoluna nāzil ol erenlerdür kim maḥfillere [3]muḥibbiyle ya üstāḏıyla ya atasıyla gele, amma daḫı erkāna ḳadem başmamış [4]ola, aña ḫubab dirler. Ġālib nîm-ṭarîḳ oldur kim anuñ üstāḏı ve pîri ve ṭarîḳat [5]atası ve iki ṭarîḳat ḳardāşları ola, bunlardan terbiyet görmüş ola [6]ve nefisleri yitişmiş ola. Üstāḏın ve pîriñ ve yol atasınıñ ve kar- [7]dāşlarıñ senedi ne yirdendür ve bunlardan ṭālibe nice bend olunur ve ne [8]nefesler yitişir kitābıñ aşaġısında su'āl cevāb ṭarîḳınca beyān olına, [9]ta söz terbiyetinden çıḳmaya. Ve nîm-ṭarîḳden ġālib müfredidür kim aña miyān- [10]beste ve ṣāḥib-i ṭarîḳat dirler. Zirā kim şedd-i Murtażā dirler murtażādan [11]yitmişdir ve nefes-i ḥelvā virilmişdür. Pes bu üç yola aṣḥāb-ı ṭarîḳ [12]dirler.Geldik müfrediden ġālib beşirdür aña dest dirler zira [13]ayaġa ṭurmışdur, ḫāmları puḫte ider, ḫiẕmet yereşdürür ve anların [14]ḥaḳḳında dinilmişdür "mihterü'l-ferdi ḫādimühüm." Ve andan ġālib naḳîbdür, niḳā- [15]bında durmuşdur luṭf-ı keremle maḥfil ehlini yerlü yerine ḳondurur ve dāʿim [16]cemʿiyyete sebeb olur. Anlaruñ ḥaḳḳında denilmişdür,

[41] Kelime sehven 'nakîf' şeklinde yazılmış.

“Mihterü’l-ḳavm” dindi, ta ḥacce- [17]tü’l-vedaʿa degin andan aḥiyy vaṣiyy dindi. Ta ʿömrü ḳırḳa irince andan ta ṣeyḫ [18]dindi ta ḫalāḳat taḥtına kendüyi oturunca andan cemiʿ taʿrifiyle vaṣf [19]itdüler hem-cinān bu maʿnide Resūl Ḥażreti ṣallallahu aleyhi ve sellem buyurmuşdur: [20]Ena ibnü’z-zebiḥu ve’l-vecḫü’ṣ-ṣabiḥu. İsmaʿîlden İbrāhim el-ḥalîl aleyhime’s-selām, [21]“Ena ibnü’l-feta aḫü’l-fetā ebu’l-fetā.” Yaʿnî ben yigitven yiğit [22]oġluven yigit ḳardāşıven yigit atasıven. Evvel evvel kendüyi [23]fetālıġlar yād itdi, ikinci yiġit oġluven didiki işāretdür Ḫalîlullah

[5]

[1]nitekim buyurmuşdur. Üçünci aḫū’l-fetā didügi İmām Ali’ye işāretdür. Dördünci [2]ebu’l-fetā didügi İmam Hüseyin’e işāretdür. Pes aḫîler ışṭılāḥınca [3]fetālık yigitlikdür ve aḫîlıḳ ḳocalıḳdur ve şeyḫliḳ pîrlikdür. Çün ehl-i [4]erkāna bu ṭoḳuz vechile tesmiye olındı. Geldik mahfil ve iclās-ı [5]ḳadem. Bunlarıñ maḳāmları her biriniñ maḳāmına mertebeye lāyıḳ hiz- [6]metleri var ve bir nāṣî-yi ṣāhib-i ṭarîḳ ḳılmalı ise ne vechile ḳavl-fiʿl-ḥāl [7]olur anı beyān idelim. Şöyle kim İmām Şāfiʿi raḥmetullahi aleyh, “aṣlu’l-fütüvvet [8]küllühü edebün” ve İmām Ali kerremallahu vechehu, resūl hażretiniñ mekārim-i aḫlāḳını [9]fütüvvet ṭarîḳında irşād iderdi. Ve hem ehl-i kesble bu yoldan ṣohbet iderdi [10]ve hem ṣohbetlerde naṣāyiḥ ve leṭāif ki İmam Ali söylerdi, anı [11]aṣḥāb ve Hasan-Hüseyin rażıyallahu ʿanha yazarlardı kendülere ḥamāʿil kılurlardı. [12]Şöyle kim ṣad kelime virür özür veliyyü lealli bu ṣohbetlerün eseridür. Eger edeb [13]ve evṣāf ve aḫlāk-ı fütüvvetden beyān idersüz söz ṭavîl olur. Amma nicesi [14]münāsebetle mahfilde zikr olundu. Şöyle ki dinilmişdir: [15]Bu mahalli ramākli bu mahali ra makali, kāmile noḳṣan irişmez min külli ḥālin. İmdi geldik ana kim maḥfil [16]ve iclās ve ṣohbet ḳılsınlar nice ḳılurlar mekān gerek anda ʿavāmıñ [17]naẓarı irmiye, baʿde şeyḫu’l-meşāyıḫ gelüb ṣadra otura yanında şeyḫler ve [18]şeyḫlerden aşaġa ḫalîfe anlardan aşaġa maḥfiller ve andan yār-ı gālib-i müferridiler [19]ve daḫı aşaġa nîm-ṭarîkler daḫı aşaġa olan lā-bîd aḫbāb otura bişirüsiler [20]niʿmet ḳatında olub naḳîbler ayaġ üzre ṭurub her kişi yirlü yirine ḳondurdukdan [21]soñra iclās ḳılalar bir bir riʿāyet ideler her şaḫṣın kendü mertebesince hizmetin [22]görüb ḳarar ḳıldıḳdan soñra ṣohbet ḳılınır. Kelamullah ve eḥadis-i enbiya ve menāḳıb-ı [23]evliya ve muʿāmelat-ı suleḥā ve evsāf-ı müzekka ve sergüzeşt-i şühedā ve nisbet-i

[6]

[1]ehibbā ve letāif-i żurafā ve esrār-ı fuḳarā ve sülūk-i ṣofiyye ve belāġat-ı şuʿarā oḳunub [2]ṣohbet-i safā olduḳdan soñra maḥfile işāret olunur ʿIraḳîler [3]ve Ḫorasanîler ve Türkistanîler işāret budur ki nakîb gelür bir elinde bir [4]cārub bir elinde bir kûze ṣaçalar ṣular gibi yaʿni şimden giru mîzān-ı suḫan [5]ve taleb-i huḳūḳdur dimek olur. Amma aḫiler içinde rumūz budur ki naḳîb yaʿni [6]feke[?] bir eline ṭuz alur gelüb miyān-ı meclisde ṭuzu ṣuya ṣalalar yaʿni şimdiye [7]dek ṣohbet idi şimdi maḥfildür dimek olur ve bu memlekede işāret budur kim [8]naḳîbler yetişüb ayak üstünde ṭuru geleler ḳapu açalar el bi-münçe/elpençe[?] [9]ṭuralar, geçmiş erkān-ı erenlerin anub

duʿā ḳılalar ve bāḳîsiniñ müzdüne[?] [10]salāvāt getüreler ideler kim kimiñ kimde ḥaḳḳı varsa ve kimiñ ṭalebi var ise [11]eyitsün diye mecmūʿa-yı aṣḥābı ḥuḳūḳ rażı olub uhuvvet ḥaḳḳın helāl- [12]leşdüreler. Andan soñra ṭālibe murād vireler. Ol ṭālib varub murādını naḳîbe [13]söyler kendüyi naḳîbe ışmarlar, naḳîb daḫı anın hiẕmetin eda ider. [14]Pes naḳîblere gerekdür ki ol ṭālibi alub maḥfil kapusına yaʿni pey…[?] [15]ileteler. ʿIrakîler ol maḳāma ḳulleteyn-i ṭarîḳat dirler. Andan naḳîb yaḫud [16]naḳîbü'n-nuḳabā tercümānlıḳ idüb ide kim "Es-selāmu ʿaleyküm yā erbābu'ṣ-ṣeriʿat [17]veya aṣḥābu'ṭ-ṭarîḳat es-selāmu ʿaleyküm ya ehlel teda ve'l-ehda vefa [18]Es-selāmu ʿaleyküm yā ehlü'l-mürüvveti ve'l-keremu ve's-seḥa. Gelmekligimiz ḥaḳḳı-çün [19]durduġumuz ḥaḳḳı-çün söylemekligimiz ḥaḳḳı-çün işbu mü'min ḳarındaşıñ [20]ululaın ayaġına makām-ı inṣāfıñ durduġundan murād oldur kim [21]siz iḫtiyārlarıñ silsilesine bel baġlayub ḳatarına çekilüb erkān görüb [22]ṣāhib-i ṭarîḳ olub Ṣāh-ı Merdān ḳapusına beli baġlı kul ve ḫānedan ʿāşıḳlarına [23]hiẕmetkār ola. Bu ʿāşıḳa ne buyurursuz, diye. Pes maḥfil ehlinden cevāb

[7]

[1](cevāb) gele kim "Ehluhu maḥalle elfu vācibun ve maṣlaḥat görürsüz mübārek olsun" [2]diyeler. Andan ol kişiniñ üstāḏı hāżır ise anı revān ide yaʿni ol [3]ṣanʿat kim işler kesb ider anı yaʿni ol ṣanʿatı ana helāl ide ve ḫoşnūt- [4]luḳ getüre. Eger degilse ṣoralar üstāḏı kendüden rażı mıdır, eger rażı ise [5]ana bir pîr daḫı gerek kim aña tövbe ve telḳîn vire ve ayet-i biʿat oḳına ve silsile [o] [6]ḳıyub ebced-i ṭarîḳat telḳîn ide ve dest-i Muhammed Ali taʿlîm ide. Yaʿni bir bir [7]mürid ile dest-i emānet duta mestūr makām-ı ḫalvetde pîr ide: Eʿuẕu [8]billahi mine'ş-şeyṭāni'r-racîm bismillahi'r-raḥmani'r-raḥîm. İnnemā yubāyiʿun [9]allahe yedullahe fevḳa eydihim fe men nekeṯe feinnemā yenküṣü ʿala nefsihi ve men evfa [10]bimā ʿāhede ʿaleyhullahe fese yü'tihi ecran ʿāẕimā.[42] Yā eyyühelleẕine amenū't [11]teḳūllahe ve'l-tenẕur nefsun ma ḳaddemet liġadin vetteḳūllah innallahe ḫabîrun [12]bima taʿmelūn.[43] Yā eyyühelleẕine amenū'tteḳūllahe ve'l-tenẕur nefsun ma ḳaddemet [13]liġadin vetteḳūllah innallahe ḫabîrun bimā taʿmelūn. Yā eyyühelleẕine amenū tūbū [14]ilallahi tevbeten naṣūḥa[44] Vallahu yuḥibbu't-tevvābine ve yuḥibbu'l-müteṭahhirîn,[45] diye. Andan [15]dönüb mürîd yüzine bakub eyide: Di estaġfirullahe min külli ẕenbin elleẕi aʿlemu [16]ve mine'ẕ-ẕenbilleẕi lā aʿlemu inneke ente allāmu'l-ġuyub gaffāru'ẕ-ẕunube [17]estaġfirullahü min cemiʿi ma kerehellahu, tövbe eyledim cemiʿ menāhiden teveccüh [18]ḳıldım cemiʿ evāmin diye on iki günāh-ı kebireye aña te'kîd ide ve

[42] "Şüphesiz sana biʿat edenler ancak Allah'a biʿat etmişlerdir. Allah'ın eli onların ellerinin üzerindedirler. Onun için kim ahdini bozarsa ancak kendi aleyhine bozmuş olur. Kim de Allah'a verdiği sözü yerine getirirse, Allah ona büyük ecir verir." (el-Feth 48/10)

[43]" Ey iman edenler! Allah'tan korkun. Ve herkes yarın için önden ne gönderdiğine baksın. Hem Allah'dan korkun. Çünkü Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır" (el-Haşr 59/18)

[44] "Ey iman edenler! Allah'a samimi olarak tevbe edin! Umulur ki Rabbiniz kötülüklerinizi örter de, sizleri altlarından ırmaklar akan cennetlere koyar. O gün Allah, Peygamberini ve onunla beraber iman edenleri utandırmayacaktır." (et-Tahrim 66/8)

[45] "Şüphesiz Allah çok tevbe edenleri ve çok temizlenenleri sever." (el-Bakara 2/222) Yalnız baştaki kelime 'vallahi' değil, 'innallahe' olacak.

aḥkām-ı şeriʿat [19]emānet ve bu silsileden murād nedür bildire ve ehl-i beyt muḥabbetin te'kîd ide [20]ve andan şehādet-i ṭarîḳat telkîn ide. Şehādet-i ṭarîḳat budur ki ide: eşhedü [21]en la ilāhe illāllahu ḥaḳḳan ḥaḳḳan ve eşhedü enne muḥammeden ṣaffan ṣaffan ve enne aliyyen veliyyullahi [22]veṣṣa Resūlullahi. Şimdi silsile[ye] girdi andan bir kişi yol atası ve iki [23]kişi yol ḳardāşı olalar ve bir kişi daḫı üstāḏ-ı şedd idine üstāḏı

[8]

[1](üstāḏı) pîriniñ ve yol atasınıñ ve iki yol ḳardāşınıñ aġzına tercümān kadem/kıdem [2]göstere ṭarîḳ mucebince[?] ve andan varub yol atasınıñ öñünde iki diziñ çöküb [3]otura ol yol ḳardāşları biri ṣaġında ve biri ṣolunda otura [4]ata oġul ṣaġ ellerin ṣunıb baş barmaḳların birbirine muḳābil ḳoyub [5]el ṭutışalar üzerine bir destār örteler ol iki yol ḳardāşları ṭālibiñ [6]etegine yapışub yol atasına ḳulaḳ uralar. Atası başlayıb ide: [7]Eʿuẕu billahi mine'ş-şeytāni'r-racîm bismillahi'r-raḥmani'r-raḥîm [8]Elem aʿhed ileyküm ya beni ademe en lā taʿbudu'ş-şeytān innehu lekum [9]aduvvun mübîn. Ve eniʿbudūni haza ṣıraṭun müsteḳîm[46] diye. Andan iki [10]yol ḳardāşları ellerin etegindin ḳaldurub ata ile oġuluñ eli üzerine [11]ḳoyalar. Yol atası bu dört eliñ üzerine bu dört ḥadîṯi oḳıya ki: [12]El-taʿzimu'l-emrillahi ve'ş-şefakatü ala ḫalḳıllahi, ve'd-dünyā bi musāmiḥatin ve'l-aḫiratü bi şefāʿatin. [13]Andan dönüb oġlunuñ yüzine baka ide: Ḥasbeten lillahi ve ṭaleben [14]li merżātillahi "Yevme lā yenfeʿu mālun velā benūne illā men eta'llahü bi ḳalbin selîm"[47] [15]diye. Daḫı dört naṣiḥat ṭabşıra: Oġul! Her ḳande varırsañ ʿizzetle [16]ḥürmetle var ve ne yirde otursañ edebiyle otur diye ve söz söylemek [17]isteseñ ḥikmet yaḫud ḳulaḳ ol diye ve ṭurıcaḳ hiẕmete dur [18]diye. Ve ere iki nefes daḫı vardur daḫı maḥallinde ol didügimiz gibi ẕikr olınsa. [19]Ve bu üç ḳardāş bu ʿahd üzerine birbirine eyideler: Eġer yarın ḥaḳ dergâhına [20]ve peyġamber ʿaleyhi's-selām ḥużūrunda ḳabūl benüm olursa sizi der- [21]ḫost ḳılayım eger ḳabūl siziñ olursa beni der-huvast ḳılasız

[9]

[1]bu ʿahd üzerine kim fātiḥa tekbîr ve ṣalavāt ve gülbang çekeler. Şimdi mürîd nîm- [2]ṭarîḳ oldı. Andan soñra gerek ṣāhib-i ṭarîḳata eyideler. Ḳaçan ṣāhib-i ṭarîḳ itmelü [3]olsalar pes gerekdür kim üstādı şedd-i ṣākirdle bir ḫalvet yire getüreler naḳîb [4]gelüb seccāde bıraġa üstād seccādeden üc kadem gerü [5]ṭura evvel saġ ayaġıñ ilerüye baṣa Allah adın aña, ikinci kadem [6]Cebrā'il adına ḳoya, ücüncü ḳadem Muḥammed Resūlullah adın anub seccade [7]üzerine gele, iki rekʿat namāz kıla mürîd daḫı iki rekʿat namāz ḳıla ne [8]ḫāceti var ise ḥaḳdan temennā ide. Nitekim emirü'l-mü'minin Ali temennā ḳıldı [9]ol iki rekʿat namāz kim üstāḏ ṣākird ile ḳılar ol namāz ʿaşkına

[46] "Ey Adem oğulları, Ben size şeytana kulluk etmeyin; çünkü o size açık bir düşmandır. Bana kulluk edin. Doğru yol budur, demedim mi?" (Yasin 36/60-61)
[47] "O gün ki, ne mal fayda verir, ne oğullar!" (eş-Şuara 26/88)

[10]dur kim peyġamber ʿaleyhi's-ṣalavātu ve's-selām emirü'l-mü'minin ali belin baġlamaḳ [11]içün iki rekʿat ḥācet namāzın ḳıldılar. Ehl-i ṭarîḳ arasından ol iki [12]rekʿat namāz sünnet oldı. Çün üstāḏ iki rekʿat namāz ḳıla el götüre [13]bu duʿāyı oḳıya: Allahümmaġfirlenā ve livalidinā ve licemiʿil mü'minine ve'l-mü'minati [14]ve'l-müslimine ve'l-müslimati el-ahyaü minhüm ve'l-emvāti biraḥmetike yā erḥame'r-[15]raḥimin, diye. Ve Resūl ḥażret İmam Ali'yi ḳuşatdı anda[?] ne rumuz [16]oldıysa ne duʿālar oḳındıysa ki kitāb içinde ẕikr olmuşdır anları [17]yirlü yirince riʿāyet ideler. Andan duru gelüb mürîdin seccādeye daʿvet [18]ideler kendüye riʿāyet itdilerse aña daḫı telkîn ide. Geldik şed, şedlere [19]banpuḳ bezinden ola zira Resūl ḥażretine gelen vüraʿa panpuḳ bezinden idi, [20]amma eger ṭaşaffî ḥarîr olursa cā'iz ṭutmışlardur. Amma evvel şeddi naḳîb [21]eline vireler naḳîb şeddi beş ḳat büke ve mü ṣelleṣ dura beş ḳat itdügi

[10]

[1]işaretdür binā-yı İslām'a müṣelleṣdür ki işaretdür şeriʿata ve ṭarîḳata ve haḳîḳata. [2]Andan götürüb seccādede oturan şeyḫe arż ide şeyḫ üc kerre [3]iḫlāṣ oḳıya andan bāḳî asḫābı şeddi ziyāret kılub ḳul huvallahu eḥadün [4]oḳıyalar. Andan götürüb şeddi ol üstāḏa ṣuna ol üstāḏ duru gelüb [5]şeddi saġ eliyle ḳıbleye ḳarşu elif gibi duta dura, elif işāretdür Ḥaḳ [6]Teʿāla'nuñ birligine ve daḫı ṣırāṭ-ı müstaḳîm dimek olur ki toġrı geldüm elif [7]gibi inşāallahu'r-raḥman toġru gidem elif gibi. Soñra üçüñ añasın, [8]çevgān gibi idesin buña şedd-i çevgāni dirler dimek olur ki boynımıñ maḳtūlı- [9]dır yaʿni haḳḳa muṭîʿ oldum ve size mürîd oldum her ḳancaru yedersen seğir [10]deve gibi yedilürem ve emriñize mutîʿem. Daḫı dimek olur kim ben yoldan çıḳsam [11]bu çevgeni boynımdan dutub yola getüresin bañа mürşîd olasın. Ve çevgān yā [يا] ḥarf-i [12]nidādur, dimek olur kim, yā Allah! Bu żaʿîf ḳulını toġrı yoldan çıḳarma [13]ve daḫı ṣabır ve taḥammüldür kim Muḥammed Ali ve ehl-i beyt ve saḥābe-i kirām yolında bel baġlayub [14]ḳulluḳ idem ve erenlere yüz ḳoyup tevāżuʿ ve tażarruʿ birle hiẕmet idem. Andan şeddi [15]iki kat ide, dimek olur ki, bugün dünyādur yarın aḫiretdür yarınki ḳaydını [16]bugün görmek gerekdir. Nitekim Resūl hażret buyurmışdır: Ed-dünyā mezraatü'l- [17]aḫiretün.[48] Andan şeddi üc ḳat ide dimek olur ki, şeriʿatda üstüre [18]ol ṭarîḳata pāyidār ol ḥaḳikatden ḫaberdār ol ve daḫı dimek olur ki ne yirden [19]geldin fehm it ve nireye gidersin fikr it aña göre dirlik it [20]tā mebdeʿ meʿāş ve meʿād ʿilminde ḫaberdār olasın. Nitekim maʿnāda Resūl hazreti [21]buyurmuşdur: tefekkeru sāʿatin hayrun min ibādeti elfe senetin. Daḫı dimek olur ki

[11]

[1]Ḫudā'nıñ ve enbiyānıñ ve evliyānıñ emrinde[n] ve ṭarîḳatden ṭaşra çıḳmıyam. Andan şeddi dört [2]ḳat ide kim işāretdür cihār-yār-i güzîneye ve dört müctehid imāma, rükn-i farz [3]kim niyetdür ve rükuʿ ve sücūddur ve daḫı işāretdür dört İslām

[48] "Dünya ahiretin tarlasıdır." (Aclûnî, *Keşfü'l Hafâ,* Cilt 1, Beyrut 1351, s. 412.)

kim [4]salāt sıyām zekāt ḥacdur ve daḫı işāretdür dört melek kim muḳarrebdür ve [5]dört münzel kitābdur ve daḫı dört maʿnāya kim emir ve nehiy vaʿad ve vaʿiddür. [6]Andan şeddi alt ḳafı degil beş ḳat ide kim işāretdür ehl-i ayāne biri [7]Muḥammed Muṣṭafā'dur biri Aliyyü'l-mürteżādur biri Fāṭımatü'Z-Zehrā'dur biri [8]Ḥasan-ı müctebādur biri Ḥüseyn-i şehîd-i kerbelādur. Ve daḫı işāretdür ulü'l- [9]azm peyġamberlere kim biri Nuḥ-ı neciydür ve biri İbrāhim-i Ḫalîldür ve biri [10]Mūsā-ı kelimdür biri İsa-yı ruḥullahdur ve biri Muḥammed resūlullah [11]ṣallallahu ʿaleyhi ve sellemdür ve daḫı işāretdür beş vaḳit namāẕa ve binā-yı İslāmi- [12]yet'e, resālullah buyurmuşdur: Büniye ale'l-islāmi ala ḫamse şehādatin. [13]Andan şeddi altı ḳat olına ol daḫı işāretdür cehār-i se ve cehār rükn-i [14]seccādeye pünçüm ma veşşum miḥrāb ve daḫı işāretdür altı nesneye kim anlara [15]götüreler: Evvel Allah Teʿāla ikinci melā'iklerine üçünci kitāblarına dördünci [16]peyġamberlerine beşinci ḳıyāmet gününe altıncı ḳażā ve ḳadere ve daḫı [17]işāretdür yedinci ali ve mayā ve daḫı Cebrā'il, işāretdür altı ṣāhib-i şeriʿat [18]peyġambere kim evvel Adem aḫiri ḫātem. Andan yedi ḳat eyleye, işāretdür [19]yedi muṣḥafiñ emrin ṭutmaġa ve daʿim yedi aʿżāyı yuyub ḥaḳḳa ʿibādet [20]ḳılmaġa ve yedi cehennem ʿaẕābından ḳorḳmaġa nitekim dinildi kitābıñ [21]yuḳarusında şeddin evvel taʿrifinde idi añılmışdur eyidem söz ṭavîl olur

[12]

[1](olur) muḫtaṣar itmek evladur. Andan şeddi on iki ḳat ideler ve daḫı [2]işāretdür on iki imāma ẕikr olunmışdur. Pes andan şeddi işaret [3]yine bir ḳat ideler elif gibidür, neler dimek olur: evvel Allah Teʿāla'dur aḫir [4]Allah Teʿāla'dur. Nitekim Ḥaḳ Teʿāla kelām-ı ḳadîminde buyurur Ḥaḳ Teʿāla, "Hüve'l-evvelü [5]ve'l-aḫiru ve'ẓ-ẓahiru ve'l-bāṭın ve hüve bikülli şey'in alim.[49]"Andan soñra şeddi [6]elif [ا] gibi seccāde üstünde secdeye varır gibi ṣala, dimek olur ki ḥaḳḳa [7]boyun virdik ve siz erenlere muṭîʿ olduk ve mürîd, Muḥammed ʿAlî ʿaşḳına ḳul [8]olduk dimek olur ve elif işāretdür Ḥaḳ Teʿāla'nıñ birligine ve soñra lām [لام] [9]gibi ide kim Cebrāʿil işāretdür yaʿni lām gibiden soñra daḫı bir yāsin mim [میم] gibi [10]ide kim ol evvel İmām ʿAlî'ye işāretdür yaʿni olur kim Ḥaḳ Teʿāla emriyle Cebrāʿil [11]fütüvvet Muḥammed ṣallallahu aleyhi ve selleme yetişdirdi hem farż oldı ve hem [12]sünnet bu delille Ḥaḳ subḥānehu ve Teʿāla bel baġlamaḳ içün ayet gönderdi kim, "Yā [13]beni ademe ḳad enzelnā ʿaleyküm libāsen yuvari sev'ātiküm verişan ve libāsü't- [14]taḳva ẕalike ḫayrun ẕalike min ayatillahi leʿallehüm yetezekkerun.[50]" Ve andan [15]bir ucı seccāde bir köşesine ve birin bu köşesine ḳıbleye ḳarşu ṣala [16]vasaṭın seccādeniñ etegine büke. Bu ṣalışa lām elif [لام الف] dirler ve meded dirler. [17]Seccādeniñ eteginde saġ köşesindeki ucuñ üzerine bunı oḳıya: [18]Lā ilahe illāllah. Elin ḳaldırmadın süre seccādeniñ eteġindeki ʿukud [19]üzerine gele eyide: Lā ilahe illāllah yaʿni dimek olur ki: Ey mürîd! Taḳlîdiñi [20]cehd it tahḳîḳa yetişdir tā ilme'l-yaḳîn ʿayne'l-yaḳîn irişesin. Daḫı [21]duruş kim

[49] "O Hem evveldir, hem ahirdir, hem zahirdir, hem batındır. O her eşyi hakkıyla bilicidir." (el-Hadid 57/3)

[50] "Ey Adem oğulları! Size edeb yerlerinizi örtecek bir elbise, bir de hil'at indirdik. Fakat takva elbisesi yok mu? İşte o hepsinden daha hayırlıdır. Bu Allah'ın ayetlerindendir. Umulur ki düşünüp ibret alırlar." (el-A'raf 7/26)

ḥaḳḳa'l-yaḳîn irişesin nitekim emirü'l-mü'minin ʿAlî kerremallahu vechehu [22]buyurmuşdur: Lev keşefe'l-ġıṭāi ma ezdedtü yaḳînen. Andan şeddi yine elif ṭog [23]rıldasın uzadasın ve daḫı diyesin kim: Ve ilahüküm ilahun vahidun la ilahe

[13]

[1]illa hüve'r-raḥmanü'r-raḥim.[51]" Ve daḫı şeddiñ üzerine ṣaġ eliñ ḳoyasın ve altına [2]ṣol eliñ ḳoyasın diyesin kim "Vaʿtaşımu biḥablillahi cemiʿan[52]" ve şeddi [3]żamîresin yaʿni dimek olur kim ey mürîd içini ġall [u] ġışdan, buġż [u] ḥasedden, [4]kibr ü kinden bādî cemîʿ aḫlāḳ-ı ẕemimeden ari ḳıl müzeyyen ol aḫlāḳ-ı ḥamide [5]ile. Andan şeddiñ elif gibi yaturken ṣaġ elini evvel başında andan orta[6]sında andan eteginde ḳoya ve elin öpe göğsü üzerinde ḳoya, dimek olur ki [7]dünyādan teberrā eyledim ve ṣırāṭ-ı müstaḳîmden dü aḫiret menziline tevella etdim. [8]Ṣaġ elin şeddiñ ṣaġ yanında baş altından ṣoḳub ṣol eliyle eteğinden [9]dutub evvel ṣaġın andan ṣolun ḳaldırven ṣaġ elin yüksek ṭuta nişanın [10]göstere amma key iḥtiyāṭ ide, şeddiñ ṣolunda görmeye ve eli arḳasını göstermeye, [11]ne işlerse eliñ yüzi görüne. Amma şeddiñ ṣaġ yanı oldur ki ḳıbleye ḳarşu [12]ṭururken ṣaġ ḳoluñ şeddiñ ṣaġ yanıdur ḳavs ṭutduġı ḳıbleye işāretdür [13]ve ehl-i ʿabāye zîrā iki başı var ve iki yaġırı var ve bir ḳabżası var, Muḥammed [14]Muṣṭafā'ya işāretdür, iki yaġırı ʿAlî'ye Fāṭıma'ya işāretdür, iki başı Ḥasan'a [15]ve Ḥüseyin'e işaretdür. yaʿni dimek olur ki: İlahi seyyidi ve mevlāyı bizi bunlarla [16]ḥaşr ḳıl. Nitekim Ḥażret-i Muḥammed bu maʿnāda bu rubāʿi[yi] dimişdür. Rubaʿi: Ta men bi ismun [17]tevellā ba ʿAlî Ta ḥaşr-ı kündün ḥudāʿi ba al-i nebiyyi Ba çār-ı Muḥammed dü Ḥasan beg [18]Mūsā Ya Caʿfer'u veya Hüseyin ya çehār ʿAlî Ve daḫı dimek olur kim oḳ [19]gibi ḳavsdan ṭoġru atıldım inşāʿallah ṭoġrı menzilime varam. Daḫı mihrāb [20]göstere yaʿni iki elin ḳıbleye ḳarşu duta şeddiñ iki ucunı aşaġa ṣarkıda [21]bu da beş olur bu daḫı işāretdür beş nesneye kim bināsı İslām'dur yaʿni dimek [22]olur ki Allah'dan artuk Allah yokdur birdir ortaġı ve şeriki yoḳdur dimek [23]olur ve lām elifde üc işāret olur. Evvel işāret budur ki ḥaḳ sözleri

[14]

[1](leri) işidüb münḳād olam muʿārıż olub cedel itmiyem ve ġālib-i nāzil olam. [2]İkinci nāzillere ḫor bakmayam mihr-i muḥabbet ve şefḳat naẓarı ile bakam ve irşād [3]idiñ diyem. Üçünci ḳalmışları menziline yitişdirem elden geldügin taḳṣîr ḳılmayam [4]ve kimsenin ʿaybın görsem setr idem ve dünyāya muḥabbet itmiyem. Nitekim Resūl Ḥażreti [5]sallallahu ʿaleyhi ve sellem bu maʿnāda buyurmışdur: Terkü'd-dünyā re'sü külli [6]ʿibādetin. Andan soñra şeddi boynına bıraġa arkasın mihrāba vire ve mürîdi ḳarşusına [7]getüre nitekim şerāʿit ẕikr olındı. Andan kendü elin ṣaġın ṭuta ve ṣol [8]elin

[51] "Sizin ilahınız, bir tek ilahtır. Ondan başka hiçbir ilah yoktur. Rahman ve Rahim O'dur." (ei-Bakara 2/163)
[52] "Hepiniz Allah'ın ipine sımsıkı yapışın, parçalanıp ayrılmayın. Ve Allah'ın üzerinizdeki nimatini düşünün." (Al-i İmran 3/103)

ṣunub ṣaġ elin ṭuta mürîdin ṣol elin baş üzerine ḳoya ve ṣol eli [9]birle mürîdiñ elin daḫı üstüne ḳoya, eyide: Şimdi elinde ḳande başıñ diye [10]başıñ ḳande mihrābda diye üstādı kendü el götürüb Resūl ḥażreti İmām [11]ʿAlî üzerine oḳudı[ğı] duʿāları oḳıya. Andan soñra duʿā budur: Şehidallahu [12]ennehu lā ilahe illā hüve ve'l-melāiketü ve ūlü'l-ilmi kāimen bi'l-ḳısṭ lā ilahe illa [13]hüve'l-azizü'l-ḥakîm inne'd-dine indallahi'l-islām. [53] Andan şeddi eline [14]ala elinde iken ḫuṭbe-i ṭarîḳat oḳıya eyide: Elḥamdülillahi'l-lezi refaʿa's-semavati [15]ve'l-ebrāḥ ve beseṭa'l-arża ale'l-mai'l-lüccāci meraca'l-baḥreyni yelteḳıyāni haẕā [16]ʿaẕbun furātun ve haẕā milḥun ucācun ve ṣallallahu ala seyyidinā muḥammedin el münirü's-sirac [17]ellezi seare leylete'l-isra ile'l-miʿrac meẕkuru bi'l-burāḳı ve melbūsün bi't- [18]tāci ve ʿala alihi ve esḥābihi's-selāmi bi mikdāri ʿadedi ḥurūfi'l-kur'ān [19]ve emvāci'l-biḥāru. Ve ḳavluhu teʿāla: Ya eyyehelleẕine amenū'sabiru ve sabiru [20]ve rābiṭu ve'tteḳullahe leʿalleküm tüfliḥun. Andan eyide: Allahümme ṣalli [21]ʿala Muḥammedi'l-Muṣṭafā, Allahümme ṣalli ʿala imāmüna ʿAlîyyü'l-mürteża, allahümme [22]ṣalli ʿala imāmi maʿṣūm Hasani'r-rıżā, allahümme ṣalli ʿala imāmi maẕlūm [23]şehîd-i kerbelā, allahümme ṣalli ʿala imāmi zeyne'l-ʿabidine, allahümme

[15]

[1]ṣalli ʿala imāmı Muḥammedü'l-Bāḳıri, allahümme ṣalli ʿala imāmi zeyne'l-ʿabidine Caʿferi'ṣ- [2]ṣādıḳı, allahümme ṣalli ʿala imāmi Mūsāi'l-kāẕımı, allahümme [3]ṣalli ʿala imāmi ibn ʿAlî ibn Mūsā'r-rıżā, allahümme ṣalli ʿala imāmı Muḥammedi't [4]taḳî, allahümme ṣalli ʿala imāmi'n-naki, allahümme ṣalli ʿala imāmi Ḥasani'l- [5]ʿaskeri, allahümme ṣalli ʿala imāmı Muḥammedi'l-mehdi ṣāhibü'z-zamāni [6]ṣalavātullahi ʿaleyhim ecmaʿin ila yevmi'l-baʿ si ve'd-dîn ve ervāḥı şeyḫān [7]ve naḳibān ve miyān-ı bestegān evvelin ve aḫirin çār-ı rükn-i ʿālem tekbîr [8]idelim. Andan soñra ṣaġ elindeki ucu evvel şaḫṣıñ ṣaġ yanına gele ve [9]ṣol ucın üzerine buraġa daḫı Bismillahi ʿale't-tevfîḳ ve'l-ḥamdü lillahi [10]ʿale't-taḫḳîḳ ve teşeddüd haẕe'ş-şeddü bar kanu'ṭ-ṭarîḳ. Ve mühür urmaġa [11]başladuġı vaḳit eyide: Vallahu min verāihim muḥîṭun bel hüve Kur'ān'ün mecidun fi levḥin [12]maḥfūẕ.[54] Ya fevḳāniyye ya taḫtāniyye mühür ura. Fevḳi budur ki evvel döğmeden [13]eyide kim bu mühri şeddi imām ʿAlî'niñdir kim bizim elimizden siziñ beliñüze yetişdi [14]imām.Terkîb-i diger: Yaḫud muḫtaṣar müfîd mücmel maʿḳūd yaz, eyide/ya zaide. Eger düvazdeh [15]imām itmese meẕelā bunuñ gibi bir rubāʿi eyide: Mübārek ḳıl ilahi peyġamber ḥaḳḳı-çün [16]seyyidi ve mevlāyi ḥaḳḳ-ı adem ḥaydar ḥaḳdır ḥaḳḳı dört kitāb ḥaḳḳı dört [17]Muḥammed ḥürmeti-çün dört ʿAlî'niñ ḥaḳḳı-çün hem Ḥasan Ḥüseyin Kāẕım Caʿfer hakkı-çün. [18]Ve ücünci mühr-i şeddi İmām ʿAlî'niñdür ki Muḥammed ʿAlî ḫānedanında üstadım [19]beline yitişdi diye. Ve bu mühre bir terkîbiñ daḫı düvāzdeh imām oḳıya yaḫud [20]böyle muḫtaṣar ide: Ya ilahi sen mübārek ḳıl peyġamber Muḥammed ḥaḳḳı-çün fahr-i ʿālem [21]ṣāḥib-i miḥrāb-ı münir ḥaḳḳı-çün dört Muḥammed ʿizzeti-çün dört ʿAlî'niñ ḫürmeti-çün [22]hem Ḥasan Ḥüseyin Kāẕım Caʿfer ḥaḳḳı-çün. Andan iki

[53] "Allah, kendinden başka ilah olmadığına şahittir. Meleklerle ilim sahipleri de hak ve adalet üzere durarak şahittirler. Ondan başka hiçbir ilah yoktur. Güçlüdür, hikmet sahibidir." (Al-i İmran 3/18)
[54] "Doğrusu o, şanlı bir Kur'an'dır. Ki Levh-i Mahfuz'dadır." (el-Bürūc88/20-21)

ṭarāfın birbiri üzerine [23]iki kez ṭolaşsın diyesin ki mühr-i ʿAlî ve mühr-i Muḥammed iki ṭarāfın iki yanına

[16]

[1]ṣoḳasun ṣol yanına artıḳ harf idesin işāretdür ṣaġı Ḥasan'a ve ṣolu [2]Ḥüseyin'e artıḳlığı işāretdir ṣaġı tevellāya ve ṣolu teberrāya. Andan İmām [3]Ḥüseyin'in evlādı ġālibliġine. Ve baʿżıları ḳatında ṣaġı işāretdür [4]üstāḏına ve ṣolı yol atasına ve baʿżıları eyidir işāretdür ṣaġı [5]tevellāya ve ṣolı teberrāya. Andan ol mühri gögsüne işāret ide evvel işāret[6]dür ehl-i ʿabānıñ başın berkülmekden görmiye, andan bu mühri üzerine [7]elif ḳoyup eyide: Allahümme ṣalli ʿale'n-nebiyyi ve'l-vaṣıyyi ve'l-betūli ve'l-ḥasani [8]ve'l-ḥüseyini ve'l-ʿabidine ve'l-bāḳî ve'ṣ-ṣādıḳ ve'l-kāẕım ve'r-rıżā [9]ve'n-naḳî ve'l-ʿaskeri ve'l-mehdi ṣalavātullahi ʿaleyhim ecmaʿîn [10]sırr-ı penc-i ferḳade kisva/keysüva düvāzdeh İmām ʿAlî ve çārdeh maʿṣūm-ı pāk setr-i [11]ṣāhibān-ı sikke ve ṣūret-i şühedā ve bāṭın-ı evliyā maʿnā-yı İsmaʿil ve İbrāhim [12]Ḫalîl ve aḫi Cebrā'il tekbîr idelim diye. Andan otura ʿāṣık diye [13]mürîdi daḫı diz çöke üstāḏ eyide: Şeriʿatda üstüvār ol ṭarîḳatda [14]pāyidār ol ḥaḳîḳate ḫaberdār ol diye. Ol dostan-ı ḫānedānla yād [15]düşmānı ḫānedānla dur ol. Ṣāḥib-i ṭarîḳ-i sikke diye. Andan mühr üzerine [16]bu mühri oḳıya: Lā ilahe illāllah Muḥammedün Resūlullah ve ʿAlîyyun veliyyullah. Andan [17]bu ṣoñ nefes diye: Yār-i dār ne ki dāred saḫt-ı dāred ger zünūbuş bübr-i bedeh [18]bistān cüyūş-ı ʿayn-ı merdüm bübr-i bud ḫūy yedihi inṣāf büstān an ki [19]dara ḥırket büyūş-ı ʿayn-ı merdum der dest-i mühr tamām tamam oldı. Pes [20]mübārekligi-çün fātiḥa tekbîr salavāt ve gül-bāng çekilir. Andan eli ba- [21]şında iken getüreler maḥfil ehline ʿarż ideler ve ne yolda baġladuġın üstāḏ

[17]

[1]söyliye cemāʿat işideler. Andan mahfil ehli ġālibden nāzile deġin ol mühri ziyaret [2]ideler ve daḫı gerek kim ol mühür üzerinde iken idesin bu mühri fevḳānidür [3]amma tahtāni ve tekbîri kitāb içinde yād olmuşdır. Daḫı üstād şeddi müridine [4]mizan dutmaġı ol vakit göstere ve nefes-i ḥelva ile. Ve daḫı dimişlerdir ki [5]ol mahfilde şeyḫ ya şeyḫü'ş-şüyūḫ kimse ol mürîde ʿakd-i selmānı göstere [6]ve tevellî ve teberrāyı telḳîn ide. İmdi bu ʿakd ṭutmaḳ ve tevellî ve teberrā aşaġa [7]yazulsa gerek. Andan mürîdi şükrānesi tercümān-ı ḳadem göstere, pes başlayub ehl-i [8]naṣîbiñ naṣîb virmege meşġūl olalar ve tamā[m] erenleri yaduna loḳma ṣunalar [9]ʿarab, ʿacem yadına tamām ideler. Andan naḳîbu'n-nüḳabā ya naḳîb ya bir ġālib erkânla [10]aça ol mühürleri erkānla budur kim şeddiñ iki ucın alçaḳ ide: Eʿuẕu [11]billahi mine'ş-şeyṭāni'r-racim bismillahi'r-raḥmani'r-raḥim İnna fetaḫna leke feṯḫan [12]mübinen li yaġfira lek'allahu ma teḳaddeme min ẕenbike ve ma te'aḫḫara ve yütimme niʿmetehu

ʿaleyke [13]ve yehdiyeke ṣırāṭan müsteḳıma ve yenṣurekellahu naṣran ʿaziza.[55] ʿAkidi açarken [14]sure-i iḫlāṣ oḳıya. Mühürde eyide: Naṣrun minallahi ve fetḥun ḳarîbun ve beşşiri'l- [15]mü'minine[56] ya Muḥammed diye, yine iḫlāṣ oḳıya açа. Mühürde eyide: Rabbenā [16]eftah beynenā ve beyne ḳavminā bi'l-ḥaḳḳı ve ente ḫayru'l-fātihin[57] diye. Yine iḫlāṣ [17]oḳıya açа. Tamām açduġında soñra eyide: Bismillahi'r-raḥmani'r-raḥim İẕa [18]cā'e naṣrullahi ve'l-fetḥu ve raeytennase yedḫulūne fi dinillahi efvacen [19]fesebbiḥ biḥamdi rabbike ve's-taġfirhu innehu kane tevvabā[58] diye. Elinden şeddi [20]gene ele getüre ide: Allahümme bārik ʿala Muḥammedin lenā kemā bārekte ʿala İbrāhime [21]ve ʿala ali İbrāhime inneke ḥamidün mecid. Rabbenā lā tüziġ ḳulūbenā baʿde iẕ hede

[18]

[1](hede)ytenā ve heblenā min ledünke raḥmetün inneke ente'l-vehhāb[59] bi raḥmetike yā [2]erḥame'r-raḥimin diye, elin yüzine süre. Andan duʿā dileye, fātiḥa diye. Andan [3]tekbîr getüre ve gül-bāng çeke. Uşda baġlamaḳ ve açmaḳ tamām oldı. [4]Geldik imdi şeyḫlere ve naḳîblere ve üstāḏlara ve atalara ve müfredile vācib [5]erenleri şarṭları ve ṣıfatları beyān idelüm. Evvel miyān-ı beste olan kimsenüñ [6]şarṭları ṭarîḳat içinde oldur kim ẓāhirîn ve bāṭınîn yaramaz nesnelerden [7]ayırda ve Allah Teʿāla'nun emrine ve Muḥammed'iñ şeriʿatına ḳaim ola ve mecmūʿa-yı mü'min [8]ḳardāşlara ḫayır ṣana ve pāk naẓar ide ve pāk dāmen ola nefsi ʿAlî göñli [9]diri ola dili açıḳ gözi yumulu ola yaʿni gözi nāmaḥreme ve kimse ʿaybına [10]olmaya baḳmaya ve nefsi "Mutu ḳable en temutū" mertebesine vara ve daḫı [11]üstāḏına ʿāḳ olmaya ʿaybına muṭāliʿ olursa ve hiẕmetine şöyle dura kim [12]ḳul ḥocası ḳulluġuna nice dururşa. Ve daḫı cumhūr meşāyiḫ ittifāḳ [13]itmişlerdür ki müfrediler gerek on iki ḫaṣlet ile arasındaolalar: Evveli [14]ḥaḳ söze inancı ola, ikinci ḫalḳla inṣāfla dirile, ücünci daʿim nefsine [15]ḳahr ide, dördünci ululara hiẕmet ide, beşinci eli altındakilere şefḳat [16]ide, altıncı dostlara tevāżuʿ ide, yedinci düşmānlara taḥammül ide, sekizinci [17]dervişlere seḫāvet ide, ṭokuzuncı dostlıġı düşmanlıġı Allah içün ola, [18]onuncı ʿulemāya hiẕmet ide, on birinci muṣāḥiblerine naṣihat ide, on [19]ikinci cāhiller niye söyleşmiye. Ve dahi

[55] "Muhakkak ki biz sana aşikar bir zafer açtık. Ki Allah, senin geçmiş ve gelecek günahlarını bağışlayıp üzerindeki nimetini tamamlayacak ve seni dosdoğru bir yola çıkaracaktır. Ve eşsiz bir zaferle Allah sana yardım edecektir."
(el-Feth 48/1-2-3)

[56] "Başka bir kazanç daha var ki, onu seveceksiniz. Allah'dan bir zafer ve yakın bir fetihtir. Sen müminlere müjdele" (es-saf 61/13)

[57] "Doğrusu Allah bizi ondan kurtardıktan sonra yine sizin dininize dönersek, muhakkak Allah'a yalan iftira etmiş oluruz. Ona dönmemiz bizim için olacak şey değil! Meğer ki Rabbimiz Allah dilemiş ola. Rabbimizin ilmi her eşyi kuşatmıştır. Biz yalnız Allah'a güvenmişizdir. Ey Rabbimiz bizimle kavmimiz arasında sen hak olanla hükmet. Sen hüküm verenlerin en hayırlısısın!, dedi." (el-A'raf 7/89)

[58] "Allah'ın zaferi ve fetih geldiğinde ve insanları bölük bölük Allah'ın dinine girerken gördüğünde artık rabbini hamd ile tesbih et.Ve O'ndan mağfiret dile.Muhakkak O, tevbeleri çok kabul edendir."(en-Nasr 110/1-3)

[59] "Ey rabbimiz bize verdiğin hidayetten sonra kalplerimizi saptırma. Seni tarafından bize bir rahmet ihsan eyle çünkü çok bağışlayan sensin." (Al-i İmran 3/8)

meşāyıḫ-ı selef dimişlerdir ki: [20]Fütüvvet dārındır ki yüz otuz nesne-i gördi gide ta fütüvvet anda kemāl ola. [21]Evvel suḫan-daniste güften, yani sözini bilüb söylemekdür. İkinci vefā

[19]

[1](vefā) yolında ṣābit-ḳadem olmaḳdur. İkinci kerem göstermekdür, dördünci gökcek ṣūretlü [2]olmakdur, beşinci ṭatlu dillü olmakdur, altıncı telāṭuf göstermekdür, yedinci [3]dostluġu Allah içün olmaḳdur, sekizinci düşmanlıgı Allah içün olmaḳdur, [4]ṭokuzuncı kendüye yaramazlıḳ ḳılana iyilik itmek, onuncı tevażuʿ ehli olmaḳ, on [5]birinci tekebbür olmamaḳ, on ikinci ataya anaya ʿizzet itmek ve göñüllerin ṣınıḳ [6]eylememek kendü göñlün ṣınıḳ eylemek on ücünci ġıybeti terk itmek, on dördünci [7]sāliḥ olmaḳ, on beşinci ḳomşularına iyilik itmek, on altıncı ʿahdine vefa [8]ḳılmaḳ, on yedinci yaramazlardan ırag̈ olmak, on sekizinci dostlarıyla ḫalvet [9]naṣîhat ḳılmaḳ, on ṭokuzuncı şefḳat ehli olmaḳ, yigirminci dervişlere [10]ḫor baḳmamaḳ belki ʿaziz görmek, yigirmi birinci kimsenüñ malına ṭamaʿ ḳılmamaḳ, [11]yigirmi ikinci ṣabır ehli olmaḳ, yigirmi ücünci şükür ehli olmaḳ, yigirmi dördünci [12]da'im ḫalka nefʿi yitişmek, yigirmi beşinci ġazabını yutmaḳ, yigirmi altıncı ṣuçluyı [13]rifʿatile ṣormaḳ, yigirmi yedinci ʿuzlet sevmek, yigirmi sekizinci sır ṣaḳlamaḳ, [14]yigirmi tokuzuncı ʿayb örtmek, otuzuncı ṣāliḥleri ḫoş ṭutmaḳ, otuz birinci [15]dînin ṣaḳınmaḳ, otuz ikinci ḳande yürürse ḥaḳḳı görmek yaʿni hiç ḫuşūʿdan [16]ḫali olmamaḳ, otuz üçünci kimseyi incitmemek eger bir kimseyi incidirse cemiʿsi [17]żāyiʿ ola, her kimde kim bu ḫaṣletler buluna ol kāmil-i müferrididir. Meşāyıḫ-ı kibār bu [18]bābda nice nefesler dir. Eger cemiʿsin dirsen söz ṭavîl olur muḫtaṣar itmek [19]evladır. Amma bunları ʿamele getürmekdür yaluñuz dimek deġil. Nitekim şeyḫ Niẓāmi [20]kuddise sirruh buyurmuşdur. Beyt: Girye-i saḫra kar mı tüşdi Niẓāmi nelik/tilin yürüşdi [21]Ve aṣlaḫu'ş-şuara Mollā Şeyḫi münāsib buyurmuşdur dimek itmeye aṣṣı işlemeñüz

[20]

[1](işlemeñüz) arısıñ getür dimek söz amma evvel bilmek gerekdür kişiye pes ʿilm mukaddemdür, [2]farżdur, vācibdür, sünnetdür. Nitekim Resūl ḫażret buyurmuşdur: Nevmü'l-ʿālimu [3]min ʿibādihi'l-cāhilu. Ve emirü'l-mü'minin ʿAlî kerremallahu vechehu bu münāsebetde bir beyit [4]buyurmuşdur: El ʿilmu zeynü'l-fetā ve'l-ʿaklu ṭavkun min zehebin El ʿilmu nurun ve'l-cehlü [5]narun tetelehhebün Pes evvel ʿilmdür ʿilm daḫı ʿamel içündür, pes bir daḫı evvel güftārın [6]didik girdādın te'kîd itdük. Ve geldik imdi üstāda ve yol atası [7]olan kişiye vācib olan nesneler oldur ki şākirdine umūr-ı şerʿi [8]ve mesā'il-i lā-büddi taʿlîm ide, ta kim şākirdi ʿāḳil ʿāmil ve ṭarîḳat edebini [9]ve şeddi ve erkānı ögrede, emr-i maʿrūf ve nehy-i münker ḳıla ta kim şākird üstād [10]taʿlîmiyle ve nefes-i ḥikmetle ve naṣîhat berekātıyla şeriʿatda ʿāmil ve ṭarîḳata kâmil [11]ola. Şöyle ki Resūl ḫażret ṣallallahu ʿaleyhi ve sellem buyurmuşdur, pes terbiyet [12]kişiniñ göñlüni münevver ve müzeyyen eyler, şākird iken üstād eyler, ẓāhir ve bāṭınî [13]ābād eyler ve şeyṭāni'r-racîm şerrinden aẕād eyler, dünyāda yüzüni

aġ [14]ve aḫireti ṣaġ eyler. Geldik imdi şeyḫlere vācib olan ʿamelleri [15]beyān idelüm. Şeyḫ gerekdür kim şeriʿatda ʿāmil ola ve ṭarîḳatda kāmil ola, [16]ḳapusı açuḳ ve ṣofrası açuḳ ola, dili ṭatlu ola, sözi ḳuvvetlü [17]ola, Allah Teʿāla yaratduġı ḫuluḳ üzre müşfiḳ ola, ḫayır endişesi ola ve [18]aḫlāḳ-ı zemimeden ictināb ide, umūr-ı şerʿi gözede, elinden dilinden kimseye [19]żarār degmeye ve aḫlāk-ı ḥamide birle mevsūf ola, şeriʿatdan ṭaşra müttehem [20]olmıya. Eger şöyle olursa nurun ʿala nur, eger degilse ʿilm ehlini sevici [21]ola, eksügin ṣorucı ola, da'im terakkî içinde ola yaʿni ḫalka tevażuʿuñ

[21]

[1]artura. Nitekim emirü'l-mü'minin ʿAlî kerremallahu vechehu Sad kelimesinde buyurur: Men ʿaẕebi [2]lisanühü, keṣüre iḫvānühü: Kimiñ kim dili ṭatlu ise, anuñ ḳardāşları çoḳ olsa gerek. [3]Ve eger ṭarîḳat içinde bir kişi ṣuçlu olsa anuñ ḥālini ṭarîḳat mūcebince ʿadl, [4]inṣāf ve şefḳat birle ṣora, yumuşaḳ söyleye. Nitekim Ḥaḳ Teʿāla Kelām-ı Kadîm'i [5]içinde buyurur: "Fe kūlā lehu kavlen leyyinen."[60] Ve daḫı ol kişiye muḥabbet eyleye kim yol [6]ḥaḳḳında ḫayf olmıya, zirā şeriʿat, haḳîḳat, maʿrifet cemiʿi budur. Nitekim Ḥażret-i [7]Muḥammed Muṣṭafā ṣallallahu ʿaleyhi ve sellem bu münāsebetde buyurdular: Eṣ-şeriʿatü [8]aḳvāli ve'ṭ-ṭarîḳatü efʿāli ve'l-ḥaḳîḳatü māli ve'l-maʿrifetü re's-i māli ve'l-fażlu dîni [9]ve'l-ḥubbu esāsi ve'ş-şevḳu merkebi ve'l-ḥavfu rıfḳi ve'l-ʿilmu selāḥi ve'l-ḥilmu [10]ṣāḥibi ve't-tevekkülü māli ve'l-ḳanāʿatü kenzi ve'ṣ-ṣıdḳu menzili ve'l-yaḳînü me'vayi [11]ve'l-faḳru faḫri ve biḥi iftiḫari ʿala sāiri'l-enbiyāi ve'l-mürselin. Pes imdi bu cemiʿ-i [12]ṣıfāt Muḥammed Muṣṭafā'nıñdur, pes gerek şeyḫ daḫı ṭarîḳat ve şeriʿatdan ġayri [13]görmiye, ol kişiye tercümān-gahına göre söyliye, bu tercümānlar daḫı aşağıda [14]su'al-cevāb ṭarîḳınca dinilse gerek ta söz ḳarışmaya ve daḫı şeyḫ gerekdür kim [15]şeyḫ geçüb mahfilde edeb birle otura ve edebile söyleye, ademe ḳarşu tükürmeye ve [16]ayaġ uzatmaya ve ḳahḳaha ile gülmeye ve şeriʿata ve ṭarîḳata muḫālif sözden [17]ve ḥarekātdan ṣaḳına ve kendüye tercümān vākiʿ olsa seccādesi üzerinde söyleye, [18]kendü nefsiñ da'im ḥesāb ide yol mūcebince, eger kendüde yol var ise [19]evvel kendüyi arıda, yolın andan ġayriye tefāzul-i faḳr ṣora. Ve daḫı demişler ki [20]şeyḫe tercümān vākiʿ olıcak kendünüñ yol atası ya üstāḏ-ı şeddiye [21]şeyḫ anlara olmazsa bir seyyid önünde tercümān ide, ol daḫı olmazsa bir ḫalvet

[22]

[1](t) pîrde kendünüñ ʿamamesin öñünde ḳoya ana ḳarşu tercümān ide yaḫud maḥallinde [2]ḫalîfe ya naḳîbe tercümān söyleyeler, ʿarża-i seccāde-i gözedeler aṣḥāb-ı şeyḫe ter- [3]cümān buyurmayalar ve yüzine ḳatı gülüci dimiyeler. Amma şeyḫ eger kim kendüde yol [4]ḳomıya ve aṣḥābını kebîrini saġîrini göricek ʿizzet ve ḥürmet ide ta aña daḫı [5]ḥürmet ideler anuñ daḫı ziyāde ola. Nitekim Resūl ḥażret ṣallallahu ʿaleyhi

[60] "Varın ona yumuşak söz söyleyin. Olur ki nasihat dinler, yahut korkar." (Taha 20/44)

ve sellem [6]bu maʿnāda buyurmuşdur: Men teveḍḍaʿallahu feḳad refaʿahullahi. Ve daḫı aṣḥābınıñ [7]da'im göñlün ṣora, ġurusın yaşın[61], ṣıḥḥatin selāmetin ṣora bile, her ḥāllerine [8]yolına elinden geldügin dirig itmeye. Bu aḫlāḳ Resūl ḥażretiñdür [9]can ile riʿāyet ide. Burada daḫı sözler çoḳdur amma biz muḫtaṣar itmek evlādur. [10]Şöyle kim dimişlerdür, "Der ḫāne-i kest yek ḥayf-ı best." Geldik [11]şimdi naḳîbler ṣıfatına. Naḳîb gerekdür ki şeriʿatda ʿāmil ṭarîḳatda kāmil ola, [12]zeyrek ve muḥammel-i ehl ola ve ehl-i ṭarîḳat ḳardāşları her vaḳit añub iste göñlüñ [13]nevāḫat idici ola ve her ḥāllerin bile vāḳıf ola saġlıḳda ve ṣayrulıkda, ölüde [14]ve diride ve dügünde maḥfilde ayaġın ṭurub ḫiẕmet idici ola ve ehl-i ṭarîḳat [15]yarenlere yollu yolunca yirlü yirince göstere ve gelen misāfirden ḫaberdār ola, Allah [16]içün saʿy ide, ġaraz içün, ḫāṭırlık içün olmıya saʿy zirā ol ḫiẕmet-i [17]tāʿatdür ki Şit peyġamber ʿaleyhisselām ḫiẕmet ḳıldı ve Nuḥ peygamber [18]ʿaleyhisselām ḫiẕmet ḳıldı ve bu maʿnîde buyurmuşdur: Ena seyyidü'l-ḳavm [19]ḫādimü'l-fuḳarā. Ve Emirü'l-mü'minin ʿAlî kerremallahu vechehu ḫiẕmet ḳıldı Resūl [20]ḥażret ṣallallahu ʿaleyhi ve sellem anuñ ḥaḳḳında buyurdu: Seyyidü'l-ḳavm ḫādimühüm. [21]Ve Selmān-ı Fārisî raḍıyallahu ʿanh ol ḳadar ḫiẕmet mübālaġa itdi kim Resūl ḥażret

[23]

[1](ḥażret) anı ḫiẕmetiyle kendü ehl-i beytine mużāaf ḳıldı, anuñ ḥaḳḳında buyurdı: [2]Es-selmāni minnā ve ehli beytinā. Ve aṣḥābdan her kim Resūl ḥażretine yaḳîn olmaḳ [3]isterdi, bir ḫiẕmet iḫtiyār iderdi. Pes her vechiyle ehl-i beyt ḥażret [4]ḳarîb-i ḥażretdür. Pes naḳîb daḫı ḫiżmeti can-ı gönülden ide, itdügi ḫiżmetine [5]minnet itmiye belki ḫiżmetden faḫr ide zirā ḫiżmeti gör kim kimler itmişdür [6]anlarıñ ʿaşḳına ve anlar ne iʿtiḳādla ḫiżmet itdilerse ol daḫı anlara [7]muvāfaḳat ide, elden geldikce miḳdārın ṣarf ide, oturmıya kendü işini [8]ġayriye inanmıya ta ol vaḳt kim ṣumāt yetişe gelüb ehl-i maḥfilde selam [9]virüp eyide kim: Bu meclisde kimsenüñ kimsede ḥaḳḳı var ise ṭaleb [10]itsün ya ḥelāl itsün diye ya kudretlü bilirseñüz ṣafālaşdırın diye. Loḳma-i ṭāhir yiyelüm [11]dem diye tamām ḥaḳlāşdura. Andan soñra eyide: Ṣafā-yı ḫāṭırlar içün Muḥammed [12]Muṣṭafā'ya ṣalavāt getüre. Andan ṣumāt ne ḥāllü ṣumātdur bildüre ve ser-i [13]ṣofrayı ġālib öñüne ḳoya, nāzil öñünde tamām eyliye. Çünki ṭaʿām tamām yine [14]ṣofra üzerinde duʿā ide. Andan çarub çeke çarub çeke ġālib elinden [15]nāzil öñünde tamām ide. Ve andan ṣu içün ġālibden nāzile degin tamām olduḳda dönüb [16]şehidān-ı Kerbelā-yı saʿdi ṣafāyi ve Selmān-ı Fārisi-yi yād idüb tekbîr getüre. [17]Ve eger maḥfil kesmek isteseler müfrediler birbirin ḳardāş idineler ve ḳardaşlıḳ [18]üzerine neẕr ideler. Ol neẕir olan aḳça-yı naḳîb eline alub şeyḫe [19]ḳarşu ṭurup eyide: "Filān ʿaşḳına ve Resūlullah ʿaşḳına yol erenlerine [20]bu ḳadar nesne neẕr itdi, ḥaḳḳında ne dirsiz yā cemāʿat?" diye. Ehl-i maḥfil, [21]"Lā ilahe illāllahu vallahu ekber" diyeler. Ta ol neẕrin ecri tamām ol ṭāhir aḳça ile

[61] Kelime sehven yasın şeklinde yazılmış.

[24]

[1](ile) ḥelva yaraġıḳ görüb maḥfilde bişüreler ḥurma ḳatalar zirā Ḥażret-i Resūl [2]ḥużūrunda olan çenkalidi ḥurma ile idi. Ḥurma ḳatduḳları ʿaşkdandur [3]amma ʿIrak erenleri ve Ḫorāsān şahbāzları dimişlerdür ki, ḥelva yaraġıñ miyān [4]beste vara, balı bir kişi yaġı bir kişi unı bir kişi ala, ḥurmayı ve zaʿferānı [5]miyān-beste varub alub getüre, kendülerin oldıġınleyin legen ıbrık [6]alup yetişdümiler başlarına götürüb maḥfile götürüb miyā[n] üzerine [7]ḳoyalar yaʿni yire ḳomayup her birinü üç pare nesneniñ üzerine ḳoyalar. [8]Od yakan miyān-beste ola ve bişüren miyān-beste ola ḫāric-i ṭarîḳat [9]ṭarîḳat ḳavl faʿl olan arada olmıya. Ve oduncılar şeyḫi ʿAbdurraḥmān-ı [10]Külḫān-tāb ruḥına ve İsḥāḳ künde-şiken ruḥına ṣalavāt tekbîr getürelim [11]diye. Tencere-yi oda ḳoyıcaḳ yaġı içine ḳoyub ideler: Emirü'l-mü'minin İmāmʿ [12]Aliyy-i Aṣġar Zeyne'l-ʿAbidin maṣūm-ı mażlūm teḳbir idelim diye. Ve unı [13]Selmān-ı Fārisi-yi yād ideler ve balı ḳoyıcaḳ Emirü'l-mü'minin ʿAlî'yi yād ideler ve ḥurmasın [14]ḳoyıcaḳ Ḥażret-i Risāleti yād idüb es-ṣalavāt çekeler. Ve daḫı dimişlerdür ki, [15]ḥurmayı on iki baḫş ideler on iki imāmı yād idüb ḳatalar. Çünki ḥelva pişe, [16]on yedi baḫş ya on iki baḫş ideler, ya sekiz baḫş ideler ya üç baḫş [17]ideler, bir yire cemʿ ideler her baḫşı bir miyān-beste başına götürüb tekbîr ve tehlîl [18]ve ṣalavāt getürüb şeyḫ ḥużūrına getüreler, her baḫşı sepāye ḳayd idüb [19]üzerine ḳoyalar. Andan naḳîb mîzān alub şeyḫe ḳarşu egilüb eyide: Eʿuẕu [20]billahi mine'ş-şeyṭāni'r-racîm bismillahi'r-raḥmani'r-raḥim. Er-raḥmanu ʿalleme'l- [21]kur'ān ḫalaḳa'l-insāne ʿallemehü'l-beyān. Eş-şemsü ve'l-ḳameru bi ḥusbānin ve'n-necmu

[25]

[1]ve'ş-şeceru yescüdān. Ve's-semā-e rafaʿahā ve veḍaʿa'l-mîzāni ellā teṭġav fi'l-mîzani [2]ve eḳımü'l-vezne bi'l-ḳısṭı velā tuḫsirü'l-mîzān. Ve'l-arḍa veḍaʿahā li'l-enām.[62] [3]Ve kemā kāle subḥānehu fi sūretü Al-i ʿİmrān: Ve evfü'l-keyle iẕa kiltüm vezinu bi'l-ḳısṭāsi'l- [4]müsteḳim.[63] Ve kemāl kāle'n-nebiyyi ʿaleyhi'ṣ-ṣalatü ve's-selām: Mutu ḳable en temūtu [5]ve ḥāsebū vezenū ḳable en tūzenū. Ve kemāl ʿAlî kerremallahu: Raḥimallahu imra'en ʿarafe [6]ḳadrahu ve lem yeteʿadde ṭavrahu. Ṣadaḳa Resūlullah ve ṣadaḳa veliyyullah diye. Daḫı [7]eyide: Ya şeyḫ veya cemāʿat, mîzān ḥaḳdur. eyideler: Beli. İcāzet gözleñ ṭarîḳat mu- [8]cebince ḳısmet idelim. Cümlesi eyideler: Elif vācib. Daḫı andan ġālibden nāzile dek [9]ʿale't-tertîb İmām Zeyne'l-ʿābidin içün ḥelva ṭaleb ideler. Daḫı ṣāhib naḳîbdür [10]ḳısmet üzere naṣîb yetişdire, naṣîb alındığı kişiden nefesin daḫı [11]salan içinde geliserdür. Amma mahfilde şedd olsa ṣāhib-i naḳîbdür çıḳarırsa [12]iki naṣîb var ve ḳıyasu ʿala haẕā. Amma seyyidsiz mahfil mekruhdur elbette [13]evlād-ı Resūl gerekdür bile meger

[62] "Rahman Kur'an'ı öğretti. İnsanı yarattı. Ona konuşmayı öğretti. Güneş ve ay hesapla hareket ederler. Nebat da ağaç da secde ederler. Göğü yükseltti ve mizanı koydu ki tartıda haddi aşmayın ve tartıyı adaletle tutum da teraziyi eksik bırakmayın. Yeride bütün mahlukat için koydu." (er-Rahman 55/1-10)

[63] "Ölçtüğünüz zaman tam ölçün ve doğru teazi ile tartın. Bu daha hayırlıdır ve netice itibariyle daha güzeldir." (Bu ayet Al-i İmran suresinin değil İsra suresi 17/35. Ayetidir.)

bulınmaya żarūret ola, ol vaḳt cā'iz olur. [14]Çün tamām naṣîb her kimseye yetişe andan ġā'ib erkān erenleri ʿaşkına loḳma ṣunalar, [15]aḫir ʿArab ʿAcem yādına tamām ideler. Amma ʿArab ʿAcem loḳmasın ġālibe ṣunalar andan [16]lābüdd var ise yaʿni deyere naẓar var eger ise aña loḳma yetişdüreler artan baḫş [17]ġāibe ḳoyalar. Eger bir şehirde olan erkān-ı erenlerine naṣîb gönderseler erkânla [18]göndereler. Andan budur ḳim bir ḳutı içine düvāzdeh imām okuyub ḥelva koyalar, [19]bir dest şeyḫler yādına ve bir dest aṣḥāblar yādına andan bir dest aḥibbā [20]ve bir dest silsile içün cemiʿi on yedi ḳısım olur. On yedi kemer-beste [21]ʿAlî ʿaşḳına on yedi nebiy-i Mürsel ʿaşḳına on yedi rekʿat fariża ʿaşkına

[26]

[1](ʿaşkına) ve on yedi beyt-i Resūl ʿaşkına ve ol ḳutı burḳıla andan on iki [2]ḫurma ve bir da'ire ve bir igne ḳoyub tamām on dört olur. On iki ḫurma [3]işāretdür on iki imāma ve da'ire işāretdür muḥibbüñ maḥfile ve kaffe-i ehl-i [4]İslâm'a ve ṣāḥib Muḥammed Muṣṭafā'dur ve sözden işāretdür yek cihete [5]ve faḳra ve tevḥîde. Andan ḳutunuñ ḳapaġını uralar. Pes ḳutı emin olduysa Ḥacerü'l [6]esved emin-i ʿahddir. Andan ḳutunuñ üzerine dört harf dizeler: [7]Elif, lam, mim, ayn [ا ل م ع]. Ol daḫı işāretdür Allah emriyle, Cebrā'il ʿaleyhi's-selām Muḥammed Muṣṭafā- [8]ya şed yetişdirdi ve Muḥammed ʿaleyhi's-selām ʿAlî raḍıyallahu anha yetişdirdi [9]dimek olur. Andan ḳutuya on iki terk ya üç terk bend uralar ol bendi [10]bir yire getürüb döküm dökülür andan sepāya aṣalar. Sepā işāretdür Selmān-ı [11]Fārisî'niñ başına ve iki eline. Ve sepā ḥaḳḳında fuḳarā eydürler: Ol vaḳit ki [12]Ḥażret-i Resūl Fāṭıma'yı Ḥażret-i ʿAlî'ye virdi, Cebrā'il ʿaleyhi's-selām sepāyla [13]ḳandîl getürdi, andan dirler. Daḫı eydürler ise pāye ol ḫalḳa işāretdür ki ehl-i şedd [14]ve biʿat ve vaṣıyyetdür ayaġıñ da'ireden ṭaşra başmaya ve üç işāretdür [15]ṣofraya ve ṣohbete ve ṣafāya ve ḥayāta. Çün erkānı tamām göstereler kim aṣḥāb daḫı [16]ol erenler ʿaşḳına ḥelva baġladılar lā-büdd ṭarîḳat ḳayd ideler. Eġer şehir ḫalḳından [17]bulurlarsa on iki ya beş ya üç kişiniñ adına kāġıd yazalar: siz 18erenlere nişāne-i muḥabbet ṣıdḳ-ı ṣafā ʿahd u vefā ile çün kāġıd yazıla şeyḫ, [19]naḳîb ve aṣḥāb ḳabul niyetine ḥelvaya gül-bāng çekeler ve ṣofra-yı baha [20]vireler yaʿni gelüb ol ḥelvayı alan erenler ṣumāta çeke andan ol naṣîb [21]bir kişiye ṭapşıralar ki ol ḥelva anuñ rumūzından ḫaberdār ola. Ve yine ḫaberdār

[27]

[1]olan kişiye yetişdireler. Ve yol erenleri dimişlerdür ki: Bu ḳutuyı ol kişi aça kim [2]bu rumūzlardan ḫaberdār ola. Amma bu ḥelvayı ṣunmaḳ ve almaḳ ve açmaḳ için de [3]söz çoḳdur, eğer cemiʿsin dimege muḳayyed olursız, bu muḫtaṣar ṭavîl olur, [4]zirā içine aḳvāl, efʿāl sebebdür. Buña yemişler seyf-i ṭarîḳ dirler ṭarîḳat dirler. [5]Amma ṣunan kişiye elin ṭurub ḳutı açan kişiye on bir su'al vardır anı [6]diyelim, maḥfili aḫir idelim: Evvel su'al: Senediñ nedür? Cevāb: Dîn-i İslām [7]İkinci, ayineñiz nedür? Cevāb: Lā ilāhe illallah Muḥammed Resūlullah ʿAlîyyu veliyyullah. Üçünci: [8]Erkānıñız nedür,

evrādınız nedür? Cevāb: Lā ilahe illallahu vallahu ekber. Dördünci: [9]Ṭarîḳatıñız nedür? Cevāb: El-māʿu ve'l-miḥrābu ve'r-rızḳu ʿalallah. Beşinci: Ṭarîḳatıñız [10]bünyādı nedür? Cevāb: Ẕevḳ-i şevḳ, mihr-i muḥabbet, ṣıdḳ-ı ṣafā, ʿahd-i vefa [11]Altıncı: Meskeniniz nedür? Cevāb: Ṭariku'l-faḳrla ilallah. Yedinci: Ṣūretiñiz nedür? Cevāb: [12]Şedd-i ʿAlî Sekizinci: Sikkeñiz nedür? Cevāb: Şedd-i ʿAlî Ṭoḳuzıncı: Ḫānenüz nedür? Cevāb: [13]Mihr-i Muḥammed ʿAlî. Onuncı: Şedd-i teslimi nedür? Naṣîhat ki ġālibe nāzik, nāzile hadi, [14]kelām-ı Ḥaḳḳ'a iṭāʿatdır. On birinci: Şedd-i mü'ekkel nedür? Muḥabbet-i Ḥasan ve [15]Ḥüseyin. Bu cemiʿi erkān naḳîb ṣıfatında anuñçün añıldı ki naḳîb bu erkānlarıñ [16]ṣāḥibidür, mahfil iclās olmaġa baʿiṯ naḳîbdür. Bari yine sözine gelelim, [17]çün her vücūh ahir idelim. Andan, geçmiş erkān erenlerine anup duʿā ile ḫatm [18]idelim. Ve baʿżı meşāyıḫ ṣoñunda ḫuṭbe oḳurlar mevʿiẓa söylerler ve aḫiret [19]ḥaḳḳın helalleştirirler. Andan bunda söz çoḳdur biz amma muḫtaṣar itmek evladur. [20]Geldik imdi cumhur-ı meşāyıḫ ittifāḳ itmişlerdür kim on beş kişiye şed [21]bağlamayalar zirā anlarda nice ḥaṣiyyet vardır kim layıḳ-ı fütüvvet degildür meger ol

[28]

[1](ol) ḥāṣiyyetlerini terk ideler andan lāyıḳ-ı fütüvvet olalar. Evvel kāfire ehl-i iman [2]deġil, bāṭıla ḥaḳ, ḥaḳḳa bāṭıl dirler. Bunlar ḥaḳḳında Kelāmullah buyururlar: İnnemā'l [3]müşrikūne necesün.[64] Ta imāna gelince ṭāhir olmazlar, lāyıḳ-ı fütüvvet olmazlar. İkinci [4]münāfiḳlara kim, bunlar Ḥaḳḳ'ıñ Kelāmullah şāhiddür kim bunlar ehl-i cehennem idügine [5]buyurur: İnne'l-münāfıkîne fi'd-derki'l-esfeli mine'n-nār.[65] Ol ḥālinden rücūʿ [6]eylemeyince lā fütüvvet olmazlar. Üçünci şol kişiye kim żaʿafı ġāibe ḥükm itmek ola [7]zirā ekṣer ḫaṭā iderler kiẕb vāḳiʿ olur. Dördünci müẕminü'l-ḫamr, zirā bunlar [8]Taŋı emrin ve Muḥammed Muṣṭafā sünnetin ḳoyub nefsine uyub bî-ḥayālıḳ [9]iḫtiyār itdiler, Ḥaḳ Teʿāla bunları ʿibādet ḳılmaḳdan menʿ itdi. Gerçi mü'minlerdür [10]amma lāyıḳ-ı ʿibādet degillerdür. Nitekim buyurur: Yā eyyühelleẕine amenū lā taḳrabū'ṣ-ṣalate [11]ve entüm sükāra.[66] Çün ʿindallah yakîn-i ʿibādet degil bes ta tövbe ḳılınca lāyık-ı [12]fütüvvet olmazlar. Beşinci dellāklarıñ ve bunlarıñ da'im keşf-i ʿavretdür naẓarı [13]ve bu maʿnāda Ḥażret-i Resūl buyurur kim: Leʿanallahu'n-nāẓırine ve'l-menẓūru. Gerçi [14]bunlar Selmānî'lerdür ṣafā-baḫşlarıdur, ḫiẕmet maḳbūl olmaz degildür amma bu [15]sekiz şarṭ ta kendüde olmıya, lāyık-ı fütüvvet olmazlar. Altıncı dellāllardur kim [16]bunlarıñ dostluġı sehil nesne içün hebā olur, az şey içün Müslümānlar'a [17]çoḳ ziyān degerler ve kendüler ḫā'in olurlar ve bu maʿnāda Ḥażret-i Resūl buyurur: [18]Şerrü'n-nāsi men yeḍurrü'n-nas. Nitekim bu ʿameller bir kişinüñ ola ol lāyık-ı fütüvvet [19]olmaz. Yedinci culahlar [?] kim bunlara Müslümānlar'a yalān vaʿde ider ve eksük [20]arşun dutarlar. Pes bu iki ṣıfat lāyık-ı fütüvvet olmazlar gerçi kim bunlar [21]şişlerdür[?] kim sanʿatları maḳbūldür amma ṣıfatları ḳatında şed dürüst

[64] "Ey iman edenler müşrikler ancak pisliktir." (et-Tevbe 9/28)
[65] "Şüphesiz ki münafıklar cehennemin en aşağı tabakasında olacaklardır. Onlara asla bir yardımcı da bulamazsınız." (en-Nisa 4/145)
[66] "Ey iman edenler sarhoşken ne söylediğinizi bilinceye kadar namaza yaklaşmayın."(en-Nisa 4/43)

[29]

[1]olmıya zirā ki Kelāmullaha muḫālifdür Ḥaḳ Teʿāla buyurmuşdur: Ve evfū biʿahdillahi.[67] [2]Ve daḫı dimişlerdür kim: El-kerîmu iẕa kānehu ʿahede vefā. Meger şöyle ola [3]ta lāyık-ı fütüvvet olalar. Sekizinci ḳaṣṣāblarıñ işi da'im ḳan dökmekdür bun[4]larda şefḳat olmaz, fütüvvet şefḳatle müzeyyendür. Nitekim buyurur: Eş-şefaḳatü [5]mine'l-imāni ve şarṭu ʿahdi biʿati şefaḳat ʿala ḫalḳullahdur. Pes bunlara daḫı [6]sekiz şarṭla lāzımdur ta lāyık-ı fütüvvet olalar. Nitekim emirü'l-mü'minin [7]ʿAlî çü merdi ḳaṣṣāba buyurdı ta sekiz şarṭ bunlarda olmıya lāyık-ı fütüvvet [8]olmazlar. Ṭokuzıncı cerrāḥlar kim bunlarıñ sanʿatları ḫalka zaḫmet irişdür [9]mekdür ve ḫalka ḫayr şānarı[?] yoḳdur ve hem yürekleri ṭaş gibi olur kimseye [10]teraḥḥum itmezler ve bunlardan can ürker ta sekiz şarṭ daḫı bunlarda mevcūd olmıya [11]lāyık-ı fütüvvet olmazlar. Onuncı ṣayyādlara zirā ki bunlar da'im bidʿat ile [12]otururlar ehl-i bidʿat lāyık-ı fütüvvet olmaz. On birinci muṭribānlara zira [13]me'külātı zaḫire ḳılurlar ve ḳaḥṭ isterler pes bunlar lāyık-ı fütüvvet olmaz. [14]Pes her kimde bu ṣıfatlar vardur aña şed bağlamayalar, ta bu ṣıfatdan rücūʿ itmeyince [15]lāyık-ı fütüvvet olmaz. İmdi on ṭokuz ʿamel da'im gerekdür diyelim kim ol ʿamelleri [16]ḳılmaḳ birle şed kendilerden revān olur, yigit yigitliginden, aḫî aḫîliġinden, [17]şeyḫ şeyḫliġinden dürüştuye [?] ve tercümān ve tecrîd ve tecrîk lāzım olur. Ḫamr [18]içmek ümmü'l-ḫubuṣayetdür ki şerʿle iṣbāt olub hükm olına. Ḥażret-i [19]Resūl ṣallallahu ʿaleyhi ve sellem buyurur: Küllü ḫamrin ḫarāmun ve men şeribe'l-ḫamri fi'd-dünyā [20]ve hüve yeẕhebu bihā ve lem yetüb lem yeşrabuhā fî'l-aḫirati. Ve daḫı Ḥaḳ Teʿāla [21]Kelām-ı Ḳadim'inde buyurur: İnnema'l-ḫamru ve'l-meysiru ve'l-enṣābu ve'l-ezlāmu ricsun

[30]

[1](ricsun) min ʿameli'ş-şeyṭān.[68] Şol nesneye Ḥaḳ Teʿāla ʿamel-i şeyṭānladur didi, [2]ehl-i fütüvvet andan perhiz itmek. İkinci zinā itmemekdir zirā Kelām-ı Ḳadim'de [3]Ḥaḳ Teʿāla buyurdı: Ve lā taḳrabū'z-zinā innehu kāne fāḥişeten ve sā'e sebilā.[69] [4]pes ehl-i fütüvvet zinādan ṣaḳına zirā Yūsuf peyġamber ʿaleyhi's-selām zinā ḳılmadı [5]Ḥaḳ Teʿāla anı fütüvvetle etdi. Üçünci livāṭa itmemekdür zirā Ḥażret-i Resūl [6]ṣallallahu ʿaleyhi ve sellem livāṭa ḥaḳḳında buyurmuşdur: Lā yenẓurullahu Teʿāla ila raculin [7]ileyye raculen ev imrā'eten fi dübürühā. Ve bir mahalde daḫı buyurmuşdur: Melʿūnün min [8]ʿameli ḳavmi luṭin. Pes ḥaṭardandur gerekdir fütüvvet ehli ġāyet ṣaḳına. [9]dördünci ġammazlıḳdur zirā avane muʿāvenet ider ve ġıybetdür. Bunlarıñ ḥaḳḳında Kelāmullah [10]şāhiddür, bunlar ehl-i cehennemdür. Ve ḳavlühü Teʿāla: Veylün li külli hümezetin lümezetinilleẕi [11]cemaʿa mālen ve ʿaddeh. İla

[67] "Karşılıklı sözleşme yaptığınız zaman Allah'ın ahdini tutun ve yeminleri sağlama bağladıktan sonra bozmayın."(en-Nahl 16/91)
[68] "Ey iman edenler şarap, kumar, dikili putlar, kısmet çekilen zarlar ancak ve ancak şeytan işi murdar şeylerdir. Onun için bunlardan sakının ki felaha eresiniz." (el-Maide 5/90)
[69] "Zinaya da yaklaşmayın çünkü o pek çirkindir ve kötü bir yoldur." (el-İsra 17/32)

aḥirih.[70] Beşinci münāfıklardur bir kişiniñ ḫużūrunda [12]bir dürlü ġıybet itmekdür ve bunlarıñ ḥaḳḳında bu ayet nāzil olmuşdur: İnne'l [13]münāfıḳına yuḫādiʿunallahe ve hüve ḫādiʿuhum.[71] Pes bu ʿamelden fütüvvet bizārdur. [14]Altıncı tekebbürlükdür, kibir İblis ṣıfaṭıdır, maġbūnluḳdur, maḥrūmluḳdur. Nitekim [15]Resūl Ḥażret buyurur: Lā yedḫulü'l-cennete men kāne fî ḳalbihi miṯḳāle ḥabbetin min [16]kibr. Pes fütüvvet ehli ġāyet ṣaḳınmaḳdur. Yedinci yāvuz göñüllü kişiden vefa [17]gelmez, şefḳat gelmez, bu ḥadis maʿnāsında maḥrūmdur ki: Kāle'n-nebiy ʿaleyhi's-selām: [18]Er-raḥimūne yerḥamuhumu'r-raḥmanu irḥamū men fi'l-arḍi yerḥamuküm men fi' [19]s-semāî. Pes fütüvvet yāvuz göñüllerden olmaz ḳarar ḳılmaz. Sekizinci ḥasūdluḳdur [20]zirā ḥased marażdur, ḥased ehli hiç ṣıḥḥat olmaz ḳarar ḳılmaz ve ʿameli żāyi' olur. [21]Nitekim Resūl Ḥażret ṣallallahu ʿaleyhi ve sellem buyurur: El ḥasedü ye'külü'l-ḥasenāti

[31]

[1]kemā te'külü'n-nāru'l-ḫaṭabu ve'l-ḫuşab. Pes fütüvvet ve ḥased bir arada ḳarar ḳılmaz. Ṭoḳuzıncı [2]buġż kin ṭutmaḳdur. Gerekdür buġż Allah içün ola ki el-ḥubbu lillahi ve'l-buġżu lillahdur. [3]Eger nefis murādından ötürü ise neʿuẕubillah dinine żarārdır, pes fütüvvet anda ḳarar [4]ḳılmaz. Onuncı neʿuẕubillah ḳasıdla yalan söylemegi istiʿmāl itmekdür ve yalan söyleyenler [5]ḥaḳḳında Kur'ān şāhiddir, nitekim ehl-i cehennemdür. Ve ḳavluhu Teʿāla: Veylün yevmeiẕin lil mükeẕẕibin.[72] [6]Ve Ḥażret-i Resūl ṣallallahu ʿaleyhi ve sellem bu maʿnāda buyurmuşdur: El-keẕẕābu lā [7]ümmeti. Pes yalanla fütüvvet ḳarar ḳılmaz. On birinci vaʿdeye ḫilāf ḳılmaḳ ḳaṣıdla. [8]Zirā ifsād-ı evvel kendüye yalan olur. İkinci bir kişiden incinür ve bir yerde [9]daḫı zikr olunmuşdur. Pes bu ṣıfatlu kişide fütüvvet ḳarar ḳılmaz. On ikinci emanete [10]ḫıyānet eylemekdür pes ḫā'in maḥrūmdur. Nitekim Ḥażret-i Resūl buyurur: El-ḫā'inu lā yeflehu. [11]Ḫıyānet diniñ düşmanidür. Pes ḫā'in olan kişide fütüvvet ḳarar ḳılmaz. On [12]üçünci nā-maḥreme yaʿni Müslümānlar'ıñ ehl-i ʿıyāline şehvet naẕarı ile ḫıyānet [13]fikriyle baḳmaḳ, zirā bu daḫı zinādur, buna şāhiddür Kur'ān. Ḳavluhu Teʿāla: El-ʿaynāni [14]tezniyāni.[73] Pes fütüvvet bu ṣıfatları ḳabul ḳılmaz. On dördünci kimsenüñ ʿaybın [15]istemekdür anuñ ʿırżı yıḳıla. Bu maʿnāda Ḥażret-i Resūl buyurmuşdur: [16]ʿIrżu'l-mü'minu ke demihi. Yaʿni mü'mini utandırmaḳ ḳanın dökmek gibidür. Pes [17]bu ṣıfatı fütüvvet ḳabūl ḳılmaz. On beşinci ḳatl-i nefs itmekdür neʿuẕubillah, zirā Ḥaḳ [18]Teʿāla buyurmuşdur: Ve lā taḳtulū'n-nefselleti ḥarremallahu illā bi'l-ḥaḳḳ.[74] Nā-ḥaḳ yire [19]ḳande idende fütüvvet ḳabul ḳılmaz. On altıncı ḳumār oynamaḳdur zirā dünyāsı gitdikce [20]nefs incinür küfre mürtekib olur.

[70] "Vay haline her gıybetçinin yüze karşı eğlenenin ki mal toplamış ve onu saymıştır." (el-Hümeze 104/1-2)
[71] "Herhalde münafıklar Allah'a hile yaparlar. Allah da hilelerini başlarına geçirir." (en-Nisa 4/142)
[72] "Vay o gün yalanlayanların haline !" (el-Mürselat 77/15, el-Mutaffifin 83/10)
[73] "Bu bir ayet değil, hadis-i şeriftir." (İbn-i Hibban, Sahih, Müsned 2/343, Cami'u's-Sağir, c.3, no:5741)
[74] "Haklı bir sebep olmadıkça Allah'ın haram kıldığı cana kıymayın." (el-İsra 17/33)

Bu ṣıfatlu kişiler Tanı düşmānlarıdur. Nitekim [21]Kelā[m]-ı Ḳadîm'de Ḥaḳ Teʿāla buyurur: Ve lā tüsrifū innallahe lā yuḥibbu'l-müsrifîn.[75] Pes bu ṣıfatla

[32]

[1](ṣıfatla) bu ʿamelle bir arada fütüvvet ḳara[r] ḳılmaz. On yedinci buḫldür, baḫîl maġbūndur. Nitekim [2]Ḥażret-i Resūl buyurmuşdur: El-baḫîlu lā yedḫulü'l-cennetü ve lev kāne zāhiden. Pes bu [3]ṣıfatla fütüvvet ḳarar itmez. On sekizinci ʿuġruluḳdur, zirā ʿuġrunıñ ne ḳadar [4]ʿamel var ise gider dünyāda daḫı iṣbāt olıcaḳ, bu ayet maʿnāsıyla iṣbātdan [5]soñra ḳışāṣ olunur. Ḳavluhu Teʿāla: Ve's-sariḳu ve's-sariḳatu fāḳṭaʿu eydiyehümā.[76] [6]Pes bu ṣıfatlu kişide fütüvvet olmaz. On ṭoḳuzıncı bühtān ḳılmaḳdur, ulu [7]ẓulümdür delili Ḳur'ān'da: Haẕa bühtānün ʿaẓim.[77] Pes ẓulümle fütüvvet bir arada ḳalmaz. Ḥaḳḳında [8]gelmişdür: Laʿnetullahi ʿale'l-ḳavmü'ẓ-ẓālimin. Pes ẓulümle fütüvvet bir arada [9]olmaz, bu ṣıfatlu kişileriñ ḥaḳḳında gelen ayet ve ḥadîṣ vardur ki iṣbātına [10]ve bunlarıñ ʿuḳūbetine ve şiddetli ʿaẕābın beyān itmege muḳayyed olursavuz [11]söz uzar maḳṣūd ḳalur. Şimdi maḳṣūd oldur ki erkān erenlerinin [12]arasında el ṭutuşmakdur, rumūzāt vardur, bu faṣılda anı beyān idelim: Bilgil [13]ey ṭālib erkān-ı ṭarîḳat ki şehbāz-ı ʿālem ve fütüvvetdārāt-ı ümem-i edhem[?] rumūzātında [14]işāret ḳomışlardur ta murabbā ve muḳallid ve nāṣî farḳ olına. Evvel rumūzātıñ biri [15]el ṭutuşmaḳdur. El ṭutuşmaḳ beş ḳısımdur. Evvel ḳısm-ı ʿahiddür, ikinci şarṭ [16]dirler, üçünci "Laḥmüke laḥmî" sırrıdır Muḥammed ile ʿAlî arasında, ʿaḳidsiz sırdır Muḥammed [17]ile Selmān arasında, emānet sırdur Muḥammed ile aṣḥāb arasında mîrāṣdur faẕā'il [18]aṣḥāba ve aḥcāya ʿahdullahdur ve ʿakd-i nikāḥdur. İmdi bu beş ḳısımdur [19]nice işāret ve rumūzāt vardur, cümlesin dirsek söz ṭavîl olur. Amma evvelki [20]lā-büddür anı beyān idelim. Evvel ʿahdi diyelim. Evvel ʿahdullah Adem peyġamber arasında [21]oldı, andan oġlı Şit peyġambere dest oldı, ʿahd eyledi. Pes peder ṭarîḳında

[33]

[1]daḫı gerekdir ferzendle duta ʿahid ayetin oḳıya. Resūl Ḥażret ṣallallahu ʿaleyhi ve sellem [2]bu desti aġaç altında ol yāri ile dutdı, andandır kim bu dest dest-i Muḥammed dirler. [3]Dest ṭutanlardan Ḥaḳ Teʿāla rāzî olmuşdur, Ḳur'ān şāhiddür. Ḳavluhu Teʿāla: Leḳad [4]raḍıyallahu ani'l-mü'minine iẕ yübāyiʿuneke taḥte'ş-şecerati.[78] Kim saġ

[75] "Ey Adem oğulları her mescit huzurunda ziynetinizi giyin, yeyin, için ama israf etmeyin. Çünkü Allah israf edenleri sevmez." (el-A'raf 7/31)
[76] "Erkek ve kadın hırsızın yaptıklarına ceza ve Allah'tan bir azap olmak üzere ellerini kesiniz. Allah güçlüdür, hikmet sahibidir." (el-Maide 5/38)
[77] "O iftirayı işittiğinizde vakit bunu söylemek bize yakışmaz. Haşa! Bu büyük bir iftiradır deseydiniz ya!" (En-Nur suresi 24/16)
[78] "Andolsun ki Allah ağacın altında sana bey'at ettikleri vakit mü'minlerden razı oldu. Onların kalplerindeki sadakati bildi de üzerlerine huzur ve sükunet indirdi ve kendilerine yakın bir zafer bahşetti." (el-Feth 48/18)

elleriniñ iki baş [5]barmaġın birbirine ḳoşu ḳoyub bāḳî parmaḳlarıyla birbiriniñ ellerin dutalar. [6]Şeriʿat ṭarîḳat ehli bu desti dutmaḳda müttefiḳdürler. Amma ikinci dest ki [7]şerā'iṭdür ol daḫı dest-i Muḥammedî'dür. Parmaḳ yüzine gelür, eyle dutanlar mîzān [8]olmaḳ gerek, ġālibiñ parmaġı üstüne ola nāzil ki alçaḳda ola, ta merātib-i farḳı [9]dest oluna. Eger el dutanlar ʿale's-seviydür beraber dutalar. Üçünci emanet [10]parmaġıyla baş parmaġın birbirine kilidliyeler aña dest-i ʿAlî dirler. Daḫı baş parmaḳ [11]şehādet parmaġıyla bulışacaḳ ʿayn başı olur. Muḥammed Muṣṭafā ṣallallahu [12]ʿaleyhi ve sellem emānet ḳodı aṣḥāb-ı ṣuffaya iledir kim ʿAlî ḳanḳı ṭarîḳde ise [13]siz daḫı ol ṭarîḳi gözliyesiz. Nitekim buyurur: Ve'l-ḥaḳḳu baʿdi meʿa ʿAlîyyi, ṣadaḳa Resūlullah. [14]Amma dördünci dest-i ʿakd oldur kim ʿaḳid aṣlı budur kim bir gün Resūl Ḥażret ṣall[15]allahu ʿaleyhi ve sellem Selmān ile dest ṭutdı, dest parmaġı çengāl bıraḳdılar [16]çekitdüler. Selmān ṣu'āl itdi, Resūl Ḥażret eyitdi, rumūzdur, dedi. [17]Resūl Ḥażret eyitdi: Ya Selmān nitekim ʿaḳid açılmayınca ayrılmayınca sen daḫı [18]ʿAlî'den ayrılmıyasın. Pes bu rumūz erkān ehliniñ senedidir. Bu rumūz ehlini [19]ister, bulıcaḳ bilürler kim yek cihetdür, zirā Selmān, ʿAlî ḫānedanıydı, ḫānından [20] ġayri ḫānedana ḫiẕmet ḳıldı. Baʿde Muḥammed Resūlullah beşinci laḥmike laḥmî'dir. [21]Anuñ rumūzı oldur kim Muḥammed ʿAlî'yi nefs-i vāḥid bileler, ġayriden münezzeh dutalar. Nitekim Resūl

[34]

[1](Resūl) Ḥażreti ṣallallahu ʿaleyhi ve sellem buyurur: Ena veliyyün min nūrin vāḥidin. İmdi laḥmike [2]laḥmî dutanlara gerekdir kim saġ elleriniñ küçücek barmaġını birbirine çaprast [3]çengāl ḳarıştıralar dönüb paş parmaḳların şehādet parmaḳlarıyla dutalar döndürüb [4]üleşdüreler. Amma bu rumūzu mestūr dutalar nāşîden ve muḳallidden ṣaḳlıyalar. [5]Zirā cumhūr meşāyıḥ buyurubdur: Lā taʿṭu ḥikmete ila ġayri ehlihā fe ṭuzlimuhā. [6]İmdi bu dest dutmaḳ ṭālibe her biri bir maḥalde bir kişiden yetişür. Evvel pir [7]muḳaddemdür, şarṭ ve mîzān ve tövbe ve telḳîn pîrden yetişür. İkinci peder ve [8]ʿahiddür, ʿahdullah peder-i ṭarîḳatden yetişür. Üçünci ʿakiddür ol mahfiliñ şeyḫi kim [9]ise anı miyān-beste ḳıldılar andan yetişür. İmdi bu rumūzdur. Bundan murād [10]iʿtiḳād-ı hakiki ve sırdur. Evvel ʿahdullahdan murād, şeyṭānla ʿadāvet itmekdür [11]ve Allah'a teveccüh itmekdür. Ve şarṭdan murād ġālibe nāzil olmaḳdır ve nāzili menziline [12]ḳulaġızlamakdur. Ve emānetden murad ḥubb-ı ʿAlî'dir, mühr-i ʿAlî'dir ve üstādı nefesidür. [13]Aña kim imān-ı ṭarîḳat dirler ve ṭoġruluḳdur. Amma ʿakidden murād ḥubb-ı ʿAlî Muḥammed ʿAlî'dir [14]ve sādetdür ve buġż-ı düşmān-ı ḫānedan-ı ʿAlî'dir. Ebeden ve laḥmüke laḥmîden murād sırr-ı [15]nübüvvet ve velāyet sırrını bileler zirā nübüvvet zer ü sîmdir, nübüvvet risāletdür ulü'l- [16]ʿazimlikden ḫātemdür Muḥammed Muṣṭafā ḫātemdür. Nübüvvet aḫir olıcaḳ [17]velāyetdir, şah-ı velāyet ʿAlî velidir. İmāmet daḫı anuñdur, zîr ḥall-i müşkilāt oldur. Bāb-ı ʿilmdür, [18]cemiʿsi anuñ ʿilmine muḥtācdur. Ve maʿṣūmdur. Nitekim Ḥażret-i Risālet ṣallallahu ʿaleyhi ve sellem [19]buyurur: İnne ʿAlîyyen mā eşrakü billahi ṭarfete ʿaynin. Öyle olsa emānet anuñdır. Geldik [20]pîr şarṭ dutıcaḳ biʿat ṭutıcaḳ gerekdir kim evvel maḳām-ı ḫalvetde mestūr rast [21]duta, andan tövbe vire menāhiden andan telḳîn ve erkān ide biʿat-ı tevbe ayetin oḳıya

[35]

[1](oḳıya) andan ṭarîḳat ʿahdullah duta ʿahid oḳıya ve naṣîhat vire andan üstād [2]şedd baġlaya, emānet duta, vaṣiyyet ḳıla. Andan şeyḫ huẓūrunda gelüb ʿakid dutuşa, [3]şeyḫ aña tevellā ve teberrā telḳîn ide. Andan soñra ṭarîḳat içinde [4]maḳbūl olduġı ḥālde şeyḫ gerek kim aña laḥmike laḥmî sırrın bildire dest ṭuta, [5]te'vîl-i tevcîh ide. Ta bu beş ḳısım el dutuşmaḳ ẓāhiriyle bāṭınıyla ḳavliyle [6]ḥāliyle tamām bile. Pes ol vaḳit aña müfred dimek cā'iz ola. Eger bāḳîleri bilmezse [7]aña dest dutub tövbe virmek lāzım degil. Çün el dutuşmaḳ [8]beyān oldı. Pes elde baş parmaḳda rumūz var, anı daḫı beyān idelim, ta ḳuṣūr [9]ḳalmıya. Evvel parmaḳ ulü'l-ʿāzim peyġamberlere işāretdür ve beş vaḳit namaza [10]işāretdür ve beş ehl-i ʿabāya işāretdür ve Muḥammed Muṣṭafā ile dört [11]aṣḥāba işāretdür: Şehādet parmaḳ Resūl'e, baş parmaḳ Ṣıddıḳ'a, [12]ortadaki Fāruḳ'a, yanındaki şehādet parmaḳ Zî'n-nureyn'e, küçürek [13]parmaḳ ʿAlî'ye işāretdür ki ṣāhib-i ḫalefdir. Ve daḫı yol erenleri kendüleri [14]bir elde paş parmaḳda cemʿ itmişlerdür. Evvel şehādet parmaḳ şeyḫ muḳābele[15]sindedür ve baş parmaḳ ḫalife muḳābelesindedir. Ortadaġı parmaḳ [16]Büşra muḳābelesindedür, yanındaġı parmaḳ aṣḥāb mukābelesindedür. Nitekim [17]aṣḥāb parmaġın daḫı boġununda işāretdür. Evvel boġunını aḥbāba, [18]ikinci boġununı işāretdir nîm-ṭarîḳa, üçünci boġunı müfrediye, bir elde tamam [19]mahfîl ehl-i işāretdir, bu bir sırdır ki anuñçün ehl-i erkān eger misṣfir eger [20]mücāvir bir muṣāfaha ḳılmaḳdan birbirine kendülere bildire. Ve beş parmaḳ on dört [21]paredir, işāretdür çār-deh maʿṣūma ve yumuḳları açmaḳda yummaḳda nice

[36]

[1](nice) işāret vardur. Eğer cemiʿsine muḳayyed olursaḳ söz ṭavîl olur. Amma [2]gerekdür ki erkān erenleriniñ pîrinde ve üstāḏından ve yol atasından ve üstāḏ [3]şeyḫinden şeddinden kendüye yetişen nefeslerin ve senedlerin ṣu'āl [4]cevāb ṭarîḳınca beyān idelim Allah Teʿāla tevfîḳıyle. Su'āl: Eger dirlerse kim şeddin [5]ẓāhirin bildik amma bāṭın maʿnîsi nedür? Cevāb oldur kim, bāṭın maʿnîsi şeddür, [6]yaʿni şeyṭān ile mü'min arasında şedd muḥabbetdür. Ehl-i şedde gerekdür ki şeddinden [7]mühринden yolından ötene ʿamel-i şeyṭān ḳılmaya zirā küлliniñ malı cerḥ olur, amma [8]dünyānıñ başı der miyāndır yaʿni dünyāyı sevmekdir, mücerrebdür. Su'āl: Eger eydürseñ [9]kim ḳardaş dutmanuñ senedi kimdendür? Cevāb oldur kim, Adem'den ve Nuḥ'dan İbrāhim'den, [10]Muḥammed Muṣṭafā'dan Cebrā'il ile ḳardāş olındılar. Daḫı Resūl Ḥażret [11]ʿaleyhisselām üç yerde aṣḥāba ḳardāş olmaġa işāretdür. Evvel yeni Ḳubeys Ṭaġı'nda ol [12]maġarada kim aṣḥāb birle otırdı, çün-kim Ömer İslâm'a geldi, aṣḥāb ḳırḳ [13]tamām oldı şükraneye Resūl Ḥażret ol gün buyurdı kim: Ya aṣḥābi, teḥādu fî'l- [14]İslām aḫaveyni aḫaveyni. Pes aṣḥāb ikişer ḳardāş oldılar, kendü mübārek elin [15]uzatdı eyitti: Ya ʿAlî, ente aḫaveyni aḫaveyni fî'd-dünyā ve'l-aḫiratü. İkinci [16]Mekke'den Medine'ye hicret itdikde, Muhācir ile Enṣāri'ye ḳardāş oldular olmaġa emretdi [17]ta kim birbiriyle ḳardāşlıḳ ḳılalar. Andan daḫı kendüsi İmām ʿAlî'yi ḳardāş idindi. [18]Eger ṣu'āl iderse kim, ata oġul oḳşamaḳ senedi kimdendir? Cevāb: Muḥammed Muṣṭafā'- [19]dandur ṣallallahu ʿaleyhi ve sellem, Zeyd ibn-i Ḫārise'yi

oġul idindi amma Zeyd Resūlullah [20]Ḥażret'in ata idindi, İmām 'Ali Ḥasan Baṣrî'yi oġul idindi, Ḥasan Baṣrî [21]ʿAlî'yi ata idindi ve İmām Zeyne'l-ʿĀbidin, ʿAbdurraḥmān-ı Külḫān tabı oġul idindi

[37]

[1]Şeyḫ Seyyid ʿAlî Şedîdā'nı oġul idindi Şedîdā Şeyḫ Seyyid'i ata idindi. [2]Ata oġul olmaḳ senedi bunlardandur. Eğer su'āl iderlerse kim, pîr dutmaġıñ [3]senedi kimdendür? Cevāb oldur kim, Adem peyġamber ʿaleyhisselāma ḫiṭāb oldı ki, [4]Ya Adem oġlanlarıñı Şit'e ilet terbiyet itsün. Adem eyitti: Yā Rabbi ben terbiyet [5]ideyin. Yine ḫiṭāb geldi: Ya Adem, Şit terbiyet itsün etsün ta oğlanlarına [6]edeb ʿilmin ögretmek vācib olsun. Ve daḫı rivāyetdir ki Şit peyġambere gelen [7]ṣuḥufda ekṣer edeb beyānıydı. Eger su'āl iderlerse kim, mürşîd ṭutmaġın [8]senedi kimdendür? Cevāb oldur kim, Ḥaḳ Teʿāla, Mūsā peyġamber ʿaleyhisselāma [9]buyurdı kim: Yā Mūsā, var bir mürşîd dut, saña edeb ʿilmin ögrede. Mūsā ʿaleyhis- [10]selām eyitdi: Yā Rabbi, kime varayın? Ḫiṭāb geldi kim: Ḫıżra var. Pes Mūsā [11]ʿaleyhisselām vardı, Ḫıżır'ı şeyḫ idindi, nitekim Kelām-ı Ḳadîm içinde buyurur: [12]Ḳāle lehu Mūsā hel ettebiʿuke ala en tuʿallimeni mimmā ʿullimte rüşdā.[79] Bu maḥalde söz [13]çoḳdur, pes enbiyānın dahi şeyḫi vardur, mürîd olmışlardur murād bulmışlardur. [14]Bu maʿnāda Ḥażret-i Risālet ʿaleyhisselām buyurmuşdur: Men lā şeyḫe lehu lā dine leh. [15]Ve ḳāle'n-nebiyyu ʿaleyhisselām: Men lā şeyḫe lehu şeyḫuhu'ş-şeyṭān. Bu ḥadîṣ cevāb-ı [16]kāfîdir. Eger su'āl olınırsa kim murādı pîrden nedir ve pederden ve [17]üstāddan nedür? Cevāb: Murād-ı pîrden tövbe ve telḳîn, pederden ʿahdullah, [18]üstāḏdan şedd-i ʿAlî, mühr-i ʿAlî'dir. Eger su'āl iderlerse kim, şedden maʿnî nedür? [19]Cevāb: Vefā, teslîm. Su'āl itseler kim, peder beliñi neyle baġladı? Cevāb [20]oldur ki, peder bel baġlamaz, pend naṣîhat yitişdürür. Eger su'āl itseler ki, yol [21]atañdan saña ne yitişdirür? Cevāb: Sen ataña on iki naṣîhat. Evvel ʿahd,

[38]

[1](ʿahd), ikinci āyāt-ı ʿahd, üçünci naṣîhatdür, dördünci emek emānet, beşinci [2]ġālibe nāzil olub nāzile hadi. Altıncı ṣoḥbet, yedinci muḥabbet, sekizinci [3]nefes-i üstāḏ olmaḳ ki imān-ı ṭarîḳat oldur. Ṭoḳuzıncı ḥıfẓ-ı lisān, [4]onuncı himmet, on birinci muvāfaḳat on ikinci nefes ḥelvası. Eger [5]su'āl itseler kim nîm-i ṭarîḳatden nefes ḥelvası nedir? Cevāb budur kim eyide "Lā ilahe [6]illallah Muḥammedün Resūlullah ʿAlîyyi veliyyullah." Maʿnāsı budur kim: Kim ki ṭarîḳa ḳadem [7]başdı, Ḫüdā'ya ve Muḥammed'e imān getürdi. Eger su'āl itseler kim müfredinin [8]nefes ḥelvası nedür? Cevāb budur kim, ehibbā'ühüm etevellā ve min aʿda'ihim [9]eteberra'ū. maʿnāsı: Tevellā ḳıldım dostan-ı ḫānedān-ı Muḥammed ʿAlî'ye ve teberrā ḳıldım [10]düşmān-ı ḫānedān-ı Muḥammed ʿAlî'ye. Eger su'al itseler kim, ḫalîfelere ve naḳîblere [11]ve

[79] "Musa, Hızır'a sana öğretilen ilimden bana bir gerçek öğretmen şartıyla sana arkadaş olabilir miyim?, dedi." (el-Kehf 18/66)

ahîlere ve şeyẖlere nefes ḥelvası nedür? Cevāb oldur ki ʿahid ve emānet pend [12]naṣîhat şāh-ı velāyet yā ṣāḥib-i şeddeye ki İmām ʿAlî kerremallahu vechehudür. [13]Eger su'āl itseler kim, üstāḏın seni ne ile revān itdi? Cevāb budur kim, kendü [14]ḥoşnūdluġla ve erenleriñ irādetiyle. Eger su'āl itseler kim Pîrden on iki [15]nefes ki mürîde yetişür, aña ebced-i ṭarîḳat dirler. Ṣāmitliḳ öküzü birle [16]sürmekdür ve maʿrifet toḫumun ekmekdür ve göz yaşıyla ṣuvarmaḳdur [17]ve ʿuzlet birle bitürmekdür riyāżet birle piçmekdür ve ḫiẕmet birle ḫırmen [18]eylemekdür ve ṣabır ile dökmekdür ve şevḳ birle ṣuvarmaḳdur ve sülük [19]birle ögütmekdür ve raḥmet ṣuyı birle ḫamîr eylemekdür ve muḥabbet tennūrın ḳız[20]dırmaḳdur ve derdmendlik birle bişirmekdür. Ḫuda gice ebced-i ṭarîḳat, nitekim [21]on iki ʿilmiñ atasıdur. Bu daḫı ṭarîḳat ʿilminiñ atasıdur, vażıʿ-ı ebced

[39]

[1]emirü'l-mü'minin ʿAlî'dir, şeriʿatda daḫı ṭarîḳatda. Nitekim Ḥażret-i Resūl ʿaleyhisselām [2]buyurmuşdur: Enā medinetü'l-ʿilmu ve enā bābuha ve ʿAlîyyun bābuha. Ṣadaḳa Resūlullah. [3]Eger su'āl itseler ki, pîrligi ne ile baġladı? Cevāb oldur kim, bi ʿahdi [4]Ḫudā'yı sübḥānehu ve Teʿāla ve şedd-i şāh-ı merdān ve telḳîn-i vaṣiyyet-i pîran. Eger [5]su'āl itseler kim senüñle pîriñ ortasında nişān nedür? Cevāb oldur kim, [6]tevellā ve teberrā. Eger su'āl itseler nedir tevellā ve teberrā nedür? Cevāb oldur kim, [7]kişiniñ sülūküna nisbet tevellāsı ve teberrāsı vardur. Evvel ḳavl ehliniñ [8]tevellāsı yek cihetdür, yaʿni al-i Muḥammed ʿAlî etegine yapışmışdur ve ḫālis muḫliṣ [9]ol cihetde olmaġla pîrliġe yetmişdür. Ve teberrāsı oldur kim Muḥammed ʿAlî vaṣıyyetin [10]ḳılub al-i Muḥammed ʿAlî'yle naẕar-ı ʿadāvet idile ʿadüvvi tamām olmaḳdır. İkinci, [11]ḥāl ehliniñ tevellāsı rıżā-yı ḥaḳḳa ve vūṣlat-ı ḥaḳdur. Teberrāsı māsivallahdur, [12]hatta kendü nefsinden daḫı geçe. Eger su'āl itseler kim, saña şed ne yerde yetişdi? [13]Cevāb oldur kim, ol maḥfilde kim filan maḳāmda falan seyyid-i sādāt ve ʿulemā ve fuḳarā [14]ḥuzūrunda fulan şehirde oldı. Eger ol maḥfil maḳām ve teberrādan añmıya şehir aña, [15]sehv ider, cevāb olmaz. Eger su'āl itseler kim, saña pîrin ṣafā-naẕar ḳıldıḳda [16]eliñ ḳande ḳatında idi ve başıñ ḳatında idi? Cevāb oldur kim elimde başım ve başım [17]elimde idi. Eger su'āl itseler kim şedde üç kerre mühür ururlar, murād ol üç kerreden [18]nedür? Cevāb oldur kim biri ʿahid, biri bîʿat, biri vaṣıyyetdür. Eger su'al itseler ki [19]ʿahid nedir, bîʿat nedür, vaṣıyyet nedür? Cevāb sen eyit: ʿAhidle oldur kim mürîd [20]pîrle ḳavl ide, emrinden ṭaşra olmıya ve şeyṭāna mutābaʿat eylemiye ve menāhiden [21]ve mekrūhatdan perhîz ide. Ve bîʿat oldur kim peyġamberiñe ne dirlik itdilerse

[40]

[1](se) ol daḫı şeyẖler ile dirile, başlarını ve mallarını Muḥammed yolında fedā ḳıldılar, [2]sen daḫı öyle ḳılasın ta Ḥaḳ Teʿāla'nuñ rıżāsın ḳıla ḥāsıl idesin. [3]Nitekim Kelām-ı Ḳadîm içinde buyurur: Le kad raḍıyallahu ani'l-mü'minine iẕ yübāyiʿuneke

[4]tahte'ş-şecerati…[80] Ve vaṣıyyet oldur ki, ḳıbleden yüz döndürmiyesin ve farzı [5]terk itmeyesin ve sünnete kāhil olmayasın ve dinini ve malıñı ve ḥelāliñi ṣaḳlıya[6]sın ve 'beli' didigiñ lāzım ḳılasın. Ve daḫı dimişlerdir ki, ḳıble birdür, [7]farż arılıḳdur, sünnet seḥer-ḫızlıḳdur. İmdi her kim ʿahdi ve bîʿati ve vaṣıyyeti [8]yerine getürebilmeye, aña ṣāḥib-i şedd dimek revā degildür. Zirā ki murādı ʿilmdür dimek [9]degildür. Ve daḫı ehl-i şeddüñ dört nesnesi açuḳ gerekdür ve dört nesne[10]si baġlu gerekdür. Evvelki baġlu gerek dîẕār-ı ḥarāmdur, kulaġı avazı ḥarāmdur, dili [11]ġıybetden ve bühtāndan ve fütüvvet ḥarāmdur. Ṣākın ve evvelki açuḳ gerek ve ḳabusı, [12]ṣofrası ḳarşu ḳonaġa, eli ve ayaġı ḫayır işlere açuḳ gerek. Eger su'āl [13]itseler ki, pîriñ saña ṣafā-naẓar ḳılurken ne didi? Cevāb oldur kim, şeriʿatda [14]üstüvar ol, ṭarîḳatda pāyidār ol, ḥaḳîḳatda ḫaberdār ol. Eger su'āl [15]itseler kim ve ḥaḳîḳatden murād nedür? Cevāb sen eyit, şeriʿat ṭarîḳat, şeriʿatdan [16]ve ṭarîḳatdan ḥaḳîḳat taḳṭiʿ idicek beşer ḥarf olur. Her ḥarfden murād [17]var. Evvel "şin" [شين] þeriʿatda murād şarṭ yerine getürmekdir yaʿni elli dört farż, on [18]iki müsteḥab ve cemiʿ vācibātı ve sünneti yerine getürmekdir. "ra"-yı [را] [19]şeriʿatden murād İslâm içinde cemāʿatle müttefiḳ olmaḳdur. Ve "ayn" [عين] şeriʿatden [20]murād, teslîm olmaḳdur. "ra"-yı [را] ṭarîḳatden murād riyāżat çekmekdür. "ya"-yı [یای] ṭarî-[21]ḳatden murād ṯābit-ḳadem olmaḳdur. "kaf" [قاف] ṭarîḳatden murād ḳanāʿat ḳılmaḳdur

[41]

[1]"ta"-yı [تا] ṭarîḳatden murād taṣavvuf ḳılmaḳdur. Geldik ḥaḳîḳat ki beş ḥarfdir, evvel "ḥa"-yı [حا] [2]ḥaḳîḳatden murād ḥelāl yimekdür. "ḳaf"-ı [قاف] ḥaḳîḳatden murād ḳanāʿate ḳāniʿ olmaḳdur, [3]"ya"-yı [یای] ḥaḳîḳatden murād cemiʿ eşyaya ḥaḳ baḳmaḳdur, "ḳaf"-ı [قاف] ṯānîden murād ḳażā ve ḳadere [4]ḫayır naẓarın itmekdür ve "ta"-yı [تای] ḥaḳîḳatden murād kendüden geçmekdür. Bu maḥalde [5]söz çoḳdur, söylenirse söz ṭavîl olur, muḫtaṣar itmek evlādur. Ve daḫı [6]bażı ʿazizler mürîdine ol maḥalde üç nefes eylemişlerdir, amma eyitmişlerdür: Ḫā- [7]mūşi ve ġayb-bunuşi ve yār-fürūşi. Bu daḫı ẕikr olundı. Eger su'āl itseler kim, [8]ata oġlunıñ belin baġlamaḳ cā'iz midir? Cevāb oldur ki dürüstdür zirā Adem [9][Şit'iñ] baġladı, Nuḥ Sam'ıñ belin baġladı, İmām ʿAlî kerremallahu vechehu Ḥasan [10]ve Ḥüseyin'iñ ve Muḥammed Ḥanefî'niñ baġladı ve Şedîdā kendü dört oġlunıñ [11]belin baġladı. Bu zamāne daḫı ehl-i ṭarîḳat arasında ata, oġlunıñ belin baġlamaḳ cā'izdür. [12]Eger su'āl itseler kim, ṭarîḳat ehl-i tercümān söyleyüb bende kimiñ ḥaḳḳı [13] var ise ṭaleb idiñ yā ḥelāl idin, aḫiret ḥaḳḳı boynımda ḳalmasun dimek senedi [14]kimdendür? Cevāb oldur ki, Muḥammed Muṣṭafā'dandur. Eger su'āl itseler kim, ya birbirinden [15]ḥaḳ ṭaleb itmek senedi kimdendür? Cevāb sen eyit ol daḫı Resūl ḥażretindendür. [16]Ḳaçan İẕe's-semā'i suresi nāzil oldı, Resūl Ḥażret'ine maʿlūm oldı kim dünya [17]sarāyından aḫiret sarāyına naḳlider. Pes aṣḥābı cemʿ itdi, "Bende kimiñ ḥaḳḳı varsa [18]ṭaleb itsün" didi. İki kişi Resūl Ḥażret'inden ḥaḳ ṭaleb itdi. Biri Sevdā İbn-i [19]ʿAzbe idi. "Yā

[80] "Andolsun ki Allah ağacın altında sana bey'at ettikleri vakit mü'minlerden razı oldu. Onların kalplerindeki sadakati bildi de üzerlerine huzur ve sükunet indirdi ve kendilerine yakın bir zafer bahşetti." (el-Feth 48/18)

Resūlallah, ṣaf düzerken bir demir neşter[?] oḳıyla benüm ḳarnıma [20]dürtüb durursın. Resūl Ḥażret mübārek ḳarnın açdı, "Gel sen de oḳ ile [21]benüm ḳarnıma dört, ḥaḳḳıñ al" didi. Sevdā geldi, Resūl Ḥażret'iñ mübārek ḳarnına

[42]

[1]tene yüzin sürdi, eyitdi: Yā Resūlallah! Murādım bu idi irişdim. Resūl [2]Ḥażret eyitdi: İmdi ḥelāl eyle, ta aḫirete ḳalmasun zirā benüm anda teşvişim [3]çoḳdur, ümmetime şefāʿat itsem gerek didi. Sevdā ḥelāl eyledi. Biri daḫı [4]ʿUkkāşe idi, eyitdi: Yā Resūlallah ġazāya giderken ḳamçı birle ata urduñ, [5]ḳamçı ucı geldi benüm yaġrıma ṭoḳundı, aġrıtdı. Dimezdim amma ṭaleb ḳılduñız [6]anuñçün andım, didi. Resūl Ḥażret ol ḳamçıyı getürdi, ʿUkkāşe eline virdi, [7]eyitdi: İmdi ḥaḳḳıñ al, beni arḳama ur, didi. ʿUkkāşe eyitdi: Yā Resūlallah, [8]ben murādıma yetişeyin eyitdi: Ol vaḳit yalıncaġıdım. Resūl Ḥażret mübarek [9]yaġrıñ açdı, nübüvvet mührі göründi. ʿUkkāşe yüzini ol mübārek mühre sürdi, [10]eyitdi: Yā Resūlallah, ben murādıma irişdüm, aḫiret ḥaḳḳı ḥelāl olsun, didi. [11]Resūl, ʿUkkāşe'ye duʿā ḳıldı eyitdi: Sensiz cennete girmiyeyin, didi. Erkān [12]ehline gerek ki kimsenüñ ḥaḳḳıñ üzerinde ḳomıya. Nitekim Şeyḫ Ebu Bekr Verrāḳ [13]raḥmetullahi ʿaleyh eydür: Fütüvvet kemāli anda bulunur kim, ḳıyāmet gününde kimsenüñ ḥaḳḳı [14]üzerinde olmıya. Eger su'āl itseler kim, tercümān-ı lisān söylemeklik senedin [15]senedi kimdendür? Cevāb oldur kim, tercümān-ı evvel Adem peyġamberindür ʿaleyhi's-selām [16]söyledi eyitdi: Kim, Rabbenā ẓalemnā enfüsenā ve in lem taġfirlenā lenekunenne mine'l-ḫā- [17]sirin[81] didi. İkinci Nuḥ ʿaleyhi's-selāmdur, üçünci Mūsā ʿaleyhi's-selāmıñ, [18]dördünci Dāvud ʿaleyhi's-selāmdur. Beşinci Ḳanber'dür. ʿAlî bir gün bir ḥāl oldı kim, [19]İmām ʿAlî aña ġażab ḳıldı. Ḳanber ḳorkub ʿAbdullah İbn-i ʿAbbas ḳatına geldi, [20]eyitdi: Ya Ḳanber, ḳaçan İmām ʿAlî'yi göresin, ḳarşusına var eyit: Ve'l-kāẓımîne'l [21]ġayẓa ve'l-ʿāfîne ʿani'n-nāsi vallahu yuḥibbul muhsinîn[82] di bu ḳorḳudan

[43]

[1]ḳurtılursın. Ḳanber öyle itdi. İmām ʿAlî Ḳanber'in ṣuçın bağışladı. Ve daḫı [2]baʿżı mücteḥidin eydürler: Ol server-i kā'ināt Muḥammed Muṣṭafā ṣallallahu ʿaleyhi ve sellem, [3]ibādete ol ḳadar oldı ki ifrāṭ, mübārek ayaḳları şişdi. Pes Ḥaḳ Teʿāla [4]kemāl-i kereminden bu sūre-yi gönderdi: Ṭā hā mā enzelnā ʿaleyke'l-ḳur'āne li teşkā.[83] Bu sūrede [5]bu ayet tercümān ṭarîḳınca riʿāyetdür Muḥammed Muṣṭafā'yadur. Ve daḫı Resūlullah'ıñ [6]"Mā ʿabednāke ḥaḳḳa ʿibādetike" didügi ve "Ma ʿarafnāke ḥaḳḳa maʿrifetike" didügi, [7]"Ve lā uḥṣi ṣenā'en ʿaleyke" didügi tercümānlardur, Ẕü-niyāz

[81] "Ey Rabbimiz biz kendimize zulm ettik. Eğer bizi bağışlamaz ve merhamet etmezsen, mutlaka ziyan edenlerden oluruz, dediler." (el-A'raf 7/23)
[82] "O takva sahipleri ki boolukta ve darlıkta sadaka verirler, öfkelerini yenerler, insanların kusurlarını bağışlarlar. Allah da iyilik edenleri sever." (Al-i İmran 3/134)
[83] "Ta, Ha biz sana bu Kur'an'ı yorulasın diye değil de" (Taha 21/1-2)

ṭarîḳınca dirler, [8]vallahu aʿlem. Eger su’āl itseler kim, ṭarîḳat içinde bir ṣuçlu kişinüñ [9]boynına seng-i señek aṣarlar, aña señeklikden ġayri nesne içün [10]aṣmazlar, anuñ senedi kimdendür? Cevāb oldur kim Mūsā ʿaleyhi’s-selām diledi kim ġusül [11]ide, libāsını çıḳardı, bir ṭaş üzerine ḳodı, ʿaṣāyı yanına dikdi. Kendü [12]ṣuya gird . Çün ṣudan çıḳdı el ṣundı libāsın alub giye. Ol ṭaş Allah [13]emriyle yirinden ḳopdı yürüdi. Mūsā ʿaleyhi’s-selām cehd itdi kim yitişe, [14]ṭaş daḫı ḳatı gitdi, ḫatta Mıṣır şehriniñ bir ucından girdi ve bir ucından [15]çıḳdı. Biraz şehirden ṭaşra çıḳdı durdı. Çün Mūsā ʿaleyhi’s-selām ṭaşa [16]yitişdi, libāsın aldı giydi amma ġażabın yeñemedi, ʿaṣa ile ṭaşa on [17]iki kerre urdı. Ṭaş on iki yerde delik oldı. Ol ṭaş Allah fermanıyla [18]dile gelüb söyledi, eyitdi: Yā Mūsā! Ben senüñ arılıġıña ṭanıḳlıḳ virdüñ, [19]sen benüm on iki yerde baġrumı deldüñ. Ben ḫod kendü re’yimle yürümedim, Allah [20]emriyle yürüdüm, zirā senüñ ḳavmiñ yanında ʿaybıñ didiler ve gümān itdüler. [21]Pes Allah Teʿāla baña emreyledi, libāsıñı aldım gitdim. Senüñ mübārek tenini ol ḳavm

[44]

[1](ḳavm) gördiler, gümānları gitdi. Çün Mūsā peyġamber ʿaleyhi’s-selām ol taşdan bu sözi [2]işitdi, ṭaşa ʿöẕr ḳıldı, tercümān söyledi. Ṭaş bu peyġamberiñ ʿöẕrin [3]ḳabul itdi, eyitdi: Yā Mūsā! Beni götürgil boynına aṣġıl, didi. Ta saña deminden [4]gerek olam didi. Mūsā ol ṭaşı götürdi, bir iple boynına aṣdı, ol ṭaş [5]eyitdi: Saña ve senüñ ümmetine ṣu gerek olsa, bulunmasa, beni boynuñdan yir [6]yüzine ḳoyasın, Allah Teʿāla’dan ḥācet dileyüb duʿā ḳılasın, Ḥaḳ Teʿāla [7]emriyle her delikden bir çeşme revān ola. Mūsā peyġamberiñ ḳavmi on [iki] sıbṭ idi, [8]her sıbṭı ol çeşmenüñ birinüñ ṣuyından ḳanarlardı. ʿArabca sıbṭ diyü bölüğe [9]dirler yaʿni on iki bölük idi. Her bölügüñ bir naḳîbi vardı. Çün ol [10]esbā ṣudaġı ḥāceti bitdi amma mecmūʿu ḳavmüñ gelüb ol ṣudan içeler [11]ḳanalaridi. Nitekim Ḥaḳ Teʿāla Kelām-ı Ḳadîmi’nde buyurur: Ve ḳaṭṭaʿnāhümüṣnetey ʿaşrate [12]esbātan ümemā.[84] Pes Mūsā her ḳaçan ol ṭaşı boynından indirüb yire ḳodı, [13]her delükden revān olub aḳardı. Mūsā daḫı ḳavmi ol ṣudan ḳanarlardı. Ṣu çekilüb [14]ol ṭaşa gine yirine varırdı. Andan Mūsā ʿaleyhi’s-selām ol ṭaşı götürüb [15]boynına aṣardı. Bu söz ḥaḳḳında Kelāmullah’da bu ayet gelmişdür. Ḳavluhu Teʿāla: [16]Fenfecerat minhüṣnetā aşrate aynā ḳad ʿAlîme küllü ünāsin meşrabehüm.[85] Çün ṭaş [17]ṣuya ẓarf oldı, süñügi aña teşbîh idüb aṣarlar. Eger su’āl itseler kim, [18]ṣuṣayıcak saġ ayaġının barmaġın ṣol ayaġınıñ baş barmaġınıñ üzerine [19]baṣduġına sebeb ve sened nedür? Cevāb oldur kim, bir gün Resūl Ḥażret ṣall- [20]allahu ʿaleyhi ve sellem ṣu ṭaleb itdi içmege. Ḥüseyin raḍıyallahu anh anda ḥażır idi. [21]İkisi bile ṣuya segirtdiler. İmām Ḥüseyn becidd varub ṣu ḳabın alub gelürken

[84] “Biz onları ayrı ümmetler olarak oniki torunlara ayırdık.” (el-A’raf 7/160)

[85] “Bir zamanlar Musa kavmi için su dilemişti. Biz de asan ile taşa vur demiştik. Bunun üzerine o taştan on iki pınar fışkırdı her insan içeceği yeri bildi. Allah’ın rızkından yeyin için ama yeryüzünde kötülük ederek fesat çıkarmayın.” (el-Bakara 2/60)

[45]

[1]gördi kim ṣol ayaġınıñ baş parmaġı bir nesneye ṭoḳunub ḳanamış. Anı göricek [2]saġ ayaġınıñ baş barmaġı ḳanamış barmaġın örtdi. Ta Resūl Ḥażret görüb [3]münfaʿil olmıya. Selmān-ı Fārisî bu sırdan vāḳıf oldı, kendünüñ ṣol aya[4]ġınıñ baş parmaġı yoġidi. İmām Ḥüseyin'iñ ol fiʿli kendüye ḫoş geldi, [5]anı ʿādet idindi. Pes senedi bu iki vechile işāretdür. Eger su'āl [6]itseler kim, şedd ḫod bele baġlanur. Yā bu ʿalem ḳılmaġıñ sebebi ve senedi nedür? [7]Cevāb oldur kim, vaḳtaki Ḥażret-i Muṣṭafā ṣallallahu ʿaleyhi ve sellem sefere veya [8]ġazāya niyyet eylese, bir vāḳıʿa gördi, aṣḥāba ḫaber virdi. Aṣḥāb eydürlerdi: [9]Ya Resūlallah! Bu vāḳıʿanuñ taʿbiri nedür? Resūl Ḥażret ḳaçan fetḥe görürdi, [10]aṣḥāb sevinürdi. Çün Uḥud ġazāsına niyyet itdi. Resūl Ḥażret [11]yine vāḳıʿa gördi: Bir süri ḳoçlar varımış, içinde ulu ḳoçları [12]ol ḳoçları ḳurbāna buyurur amma bir güzel ḳoçı varımış anı daḫı ḳurbān [13]eyler. Ol ḳoç içün yüreġi acır. Ve daḫı ḳılıcı kedilmiş görür, ḳılıcı ağzın [14]çıḳarmaġa bir ḳılıccıya varır, ol düzer. Resūl Ḥażret naẓar eyler görür, ḳılıc [15]İmām ʿAlî'nüñ imiş. Çün bu düşi aṣḥāba didi. Eyitdiler: Ya Resūlallah, [16]bu düşüñ taʿbiri nedir? Ḥażret-i Resūl mübārek gözlerinden yaş aḳıtdı, [17]eyitdi: Yā aṣḥāb, bahādırlarıñızdan niceñiz şehîd olısardır ve biri baña yaḳîn-i [18]ḳavm ola, aña ḳatı acıyam. Resūl Ḥażret böyle diyicek, emirü'l-mü'minin [19]Ḥamza raḍıyallahu anh yerinden durı geldi, eyitdi: Yā Resūlallah! Kāşki [20]ol yaḳîn-i ḳavminden şehîd olan ben olayım. Şehîd olmaġa ḳatı ḫarişim [21]var idi. Çün ġazāya çıḳdılar. Uḥud ṭaġına kāfire buluşdılar, şındılar, her bahā dır

[46]

[1](dır) kāfiri ḳıra ḳova perākende oldı. Vaḥşi-i Ḥabeşî elinden Ḥamza şehîd oldı, [2]kāfir yegin oldı. Ḫālid bin Velîd ehliyyetden idi, puṣu açdı, İslām leşkerini [3]başdı, çok Müslümān şehîd ḳıldı. Aṣḥāb perākende idi, Ḥażret-i Resūl [4]tenhā ḳaldı. Bir kāfir ṭaşla Resūl'üñ mübārek başını yardı, Resūl'üñ mübarek [5]gözlerin örtdü, amma yüz döndermedi yine ilerüye yürüdi. Bir kāfir daḫı bir [6]ṭaş atdı ol daḫı iki zaḫmıñ altına geldi, mübārek dişin şehîd eyledi, [7]mübārek yüzi yarıldı, kimse bu ḥālden bilmedi. Yine dönmeyüb ilerü yürüdi. [8]Ḳuyuya düşdi. Şeyṭān bu ḥāli görüb "Muḥammed öldi" diyu çaġırdı. İşiden [9]aṣḥābın eli dutmaz oldı, İslām leşkerinüñ ʿalemi ḳalmadı, şındı. İmām ʿAlî [10]kāfiri ḳova, ırak düşmüşdi. Ḥażret-i Resūl, zaḫmnāk ḳuyu dibinde ḳaldı. [11]Allah emriyle ṭāvus-ı melekut Cebrā'il-i emin irişdi, Resūl Ḥażret'iñ ḫāṭırın [12]ṣorub, Resūl eyitdi: Ya ḳarındāşım Cebrā'il, İslām leşkeriniñ ḥāli nedür, benüm [13]ḳandeliġim bilmediler? Cebrā'il eyitdi: Ya Resūlallah! İblis-i laʿin, "Muḥammed öldi" diyu [14]çıġırdı, aṣḥābıñ diger gün durdılar, elleri dutmaz oldı. İmām ʿAlî'ye çaġır, [15]kāfiri ḳova gitmişdür. Baʿżıları eydür: İmām ʿAlî Medine'de idi dirler. Cebrā'il [16]eyitdi: Ben ne dirsem öyle çaġır, İmām ʿAlî işide, siziñ avazıñıza yerine yitişe, [17]zirā fetḥe sebebdür, fethe sebeb oldıydı didi. Ḥażret-i Resūl eyitdi: Yā karındaşım [18]Cebrā'il, imdi ne diyeyim? Cebrā'il eyitdi: Ya Resūlallah! Nādi ʿAlîyyen muẓhira'l- [19]ʿacāibi tecidehu ʿavnen leke fî'n-nevā'ibi külli hemmin ve ġammin seyenciyyi [20]bivilāyetike yā ʿAlî yā ʿAlî yā ʿAlî, didi. Ḥażret-i Resūl öyle

didi çaġırdı. [21]İmām ʿAlî, lebbeyk didi, işidüb ḳavm velāyetiyle bildi kim Ḥażret-i Resūl ṭarlıġa

[47]

[1]düşmüşdi. Tiz ol araya irdi gördi ʿalemler görünmez, aṣḥāb ṣınmış, elleri [2]ṭutmaz olmış. İmām ʿAlî ġażaba gelüb eyitdi: Niçün ġazādan el çekdiñiz? Eyitdiler: [3]Ya ʿAlî, Ḥażret-i Resūl şehîd olmuş, biz kimden ötürü cenk idelüm? İmām ʿAlî [4]eyitdi: Ḳangıñız gördi? Eyitdiler: Görmedik eyle İmām ʿAlî eyitdi: Ḥażret-i Resūl [5]diridir amma bir dar yirdedür. Baña çaġırdı, işitdim amma siz ḫaṭā itdüñiz, [6]ġazādan el çekdiñiz, ġazāyı din içün idiñiz. Eger Ḥażret-i Resūl bile ölürse de [7]ve eger ölmezse de ġazādan yüz döndermeñiz, öyle olmaz, didi. Aṣḥāb İmām [8]ʿAlî'nin heybetinden ḳorḳub eyitdiler: Yā İmām, hemān şunı bilüriz, öldi diyu [9]çaġırıldı. Hemān ḳuvvetimiz ḳalmayıb ellerimiz dutmaz oldı. Bāḳî fermān siziñdür, didiler. [10]Amma İmām ʿAlî belinden ḳuşaġın açdı, zire bend eyledi ḳaldı. Ḥassan ibn-i [11]Ṣābit birle bir süngü var idi var idi, beġāyet dırāz heybetlü idi, altmış [12]baṭmandı. Anı melik Necāşi Ḥażret-i Resūl'e armaġān getürmişidi, [13]teberrük-nize idi, Ḥażret-i Resūl anı ʿAlî'ye virmişdi. Ḥassan ibn-i Ṣābit ol nizeye [14]nigerān olmuş idi. Bir gün Ḥassan, Resūl içün bir müntehā ḳaṣîde-i medḥ eyitdi. Ḥażret-i [15]Resul, Ḥassan'a duʿā ḳıldı, ṣaḥābeler cemiʿ Ḥassan'a taḥsîn ḳıldılar, her biri bir nesne [16]baġışladı. İmām ʿAlî bir gün gördi kim Ḥassan'a nizeye nigerān ider. Selmān-ı Fārisî'ye [17]emritdi, ol nizeyi getürdi. İmām ʿAlî nizeyi Ḥassan'a ʿaṭa ḳıldı. Ḥassan begayet [18]şād oldı, eline nize alub bir menāḳıb oḳıyıb İmām ʿAlî'nin erliġiñ, keremin, [19]taḳvāsın, şecāʿatin, dinin, dināyetin, ʿilmiñ, kemālin, ḫulḳıñ, lüṭfıñ, ṣabrın, [20]şükrin, zikrin, fikrin, ḫiẓmetin, emānetin, şefḳatiñ, seḫāvetin, efʿālin, [21]ḥālin taʿrîf ḳıldı. Resūl Ḥażret'iniñ beġāyet ḫāṭırı ḫoş oldı, eyitdi: Ya

[48]

[1](ya) Ḥassan! Ḳande yürürseñ bu nize elinde olsun, bile senüñ olsun, didi [2]hem nişān olsun. Ḥassan daḫı ḳande gitse ol nize elinde idi. İmām ʿAlî, [3]nizeyi Ḥassan'ın elinden alub ḳuşaġın aña baġladı, sürüb cenk yerine geldi, [4]ölüler arasında yürüdi, kimse-yi geri çaġırdı: Eṣ-ṣalatü ve's-selāmu [5]ʿaleyke yā Resūlallah, didi. Resūl ʿaleyhi's-selām çün İmām ʿAlî'nüñ [6]avazın işitdi, "Elfü ṣalatin elfi selāmin ya şāh-ı evliyā-i ʿAlî, didi. [7]İmām ʿAlî, Resūl Ḥażret'ini bulub ḳuyudan çıḳardı, Resūl Ḥażret'ine tımār ḳıldı. [8]Ḫalḳa-yı yüzünden Ebu ʿUbeyde çekdi, Resūl'e tımār kıldı. Ḫalḳa-yı yüzünden [9]çekdikden soñra Resūl şedd dibinden ṭurdı. Küffār Resūl'i [10]göricek melūl oldı, nice idelüm diyü danışdılar. Bir bahādır buldular, aña çok [11]mal virdiler, Ḥażret-i Resūl'i öldürmege gönderdiler. Ol kāfiriñ gelişin [12]gördi, aṣḥābıma ṣu'ūr getüre diyü ḳorḳdı. Ol nize-yi kendü eline aldı. Kāfir [13]Resūl eyle göricek geldi eyitdi: Ya Muḥammed ḳanı ʿalemin kim bir ḳuşaġa muḥtāc [14]olduñ. Ḥażret-i Resūl zaḫmlı idi. Bu ḳadar cevāb virdi kim, bu daḫı alemdarı [15]ol nize ile o kāfiri öldürdi. Daḫı nize Ḥassan eline ṣunı virdi. Ol [16]kāfir ölicek leşkeri ṣındı. Ḥażret-i Resūl daḫı

Medine'ye geldi. Bu maḥalde [17]söz çoḳdur, eger uzanırsa maḳṣūd ḳalur. Maḳṣū[d] oldur ki çeride ve şedde [18]eṣ-ṣalatü ve's-selām çekmek ve nādi-yi ʿAlî oḳımaġın sebebi ve senedi budur, [19]dirler. Amma baʿżılar eydürler: Eṣ-ṣalatü ve's-selāmı İbrāhim'i Ḫalîlullah çekdi, dirler. [20]Anuñ sebebi oldur kim ḳaçan Ḳudüs'den mübārek Kaʿbe'ye ʿazm itse Medine'ye [21]uġrayub geçerdi, gāh gāh gözüne nur görinürdi. Bir gün Cebrā'ile su'āl

[49]

[1]eyitdi: Ya karındāşım Cebrā'il, bu araya gelürem, bir nur görürem. Ol nur [2]ne nurdur? Cebrā'il eyitdi: Yā Ḫalîlullah, ol nur Muḥammed Muṣṭafā'nuñ [3]ḳabir nurudır. Cebrā'il eyitdi: Yaʿni ṭopraġı andadur ve meşhedi anda olıcaḳdur. [4]Çün Ḫalîlü'r-raḥman bu sözi işitdi, andan soñra ḳaçan ol araya gelse [5]eydürdü: Eṣ-ṣalatü ve's-selām ʿaleyke yā Resūlallah. Ne ḳadar ṣalavāt virse idi [6]ol ḳadar nur balḳırdı, bir zamān müşāhede iderdi, andan giderdi. Çün Muḥammed [7]Resūlullah zamānı oldı. Bir gün Cebrā'il ʿaleyhi's-selām eṣnā-yı kelāmda bu ḥāli Resūl [8]Ḫażret'ine añdı. Andan Resūl Ḫażret vaḳit vaḳit yüzin dönüb eydirdi: [9]Elfü ṣalatin elfi selāmin ʿaleyke yā Ḫalîlu'r-raḥman, didi. Anuñçün erkān erenleri [10]ikisin añarlar. Amma Ḥüccetü'l-İslām'da İmām Muḥammed Ġazāli eydür raḥmetullahi ʿaleyh der: [11]Eṣ-ṣalatü ve's-selāmı Adem peyġamber çekdi. Delil budur ki, Muḥammed Muṣṭafā ʿaleyhi's-selām, [12]Adem peyġamberiñ yaġrında idi. Melekler ṣaf ṣaf Adem peyġamberiñ ardında el [13]bağlayub dururlardı. Adem peyġamber bu ḥāllerinden müte'ellim olurdı. Bir gün Cebrā'ile [14]Adem ʿaleyhi's-selām su'āl itdi: Yā ḳarındāşım Cebrā'il, bu melā'ike niçün böyle [15]eylerler, ḳarşuma gelmezler? Cebrā'il ʿaleyhi's-selām eyitdi: Ya Adem, yaġrıñda Muḥammed Re- [16]sūlullah nuruna ʿizzet eyler añа ḳarşu ṭurırlar. Adem ʿaleyhi's-selām bu sözi [17]işitdi, münācāt itdi, eyitdi: Yā ilahi seyyid ve Mevlā-yı dilerim ki Ḫabîb'iñ nurı [18]öñüme gele. Pes Ḥaḳ Teʿāla emriyle nur alnına geldi, feriştehler daḫı ḳarşusına [19]geldiler amma nur muʿāyeneten kendüye görinmezdi. Münācāt itdi: İlahi dilerim ben daḫı [20]ol nurı muʿāyeneten müşāhede idem. Ḥaḳ Teʿāla ḥācetin revā ḳılub Cebrā'il' [21]gönderdi, ta Adem peyġambere bir fiʿl taʿlîm ide kim ol nurı müşāhede ide. Pes

[50]

[1](pes) Cebrā'il ʿaleyhi's-selām Allah emriyle Adem peyġambere gelüb Ḥaḳ selāmın getürdi. [2]Ya Adem, gerekdür kim şehādet parmaġını ḳaldırub eydesin Lā ilahe illāllah Muḥammedün [3]Resūlullah diyesin, hemān murādın ḥāṣıl ola, nurı müşāhede ḳılasın. Adem peygamber [4]ʿaleyhi's-selām eyle ḳıldı, nur-ı Muḥammed Muṣṭafā, Allah Teʿāla emriyle Adem peygamberin [5]alnından ḳalḳub şehādet parmaġı üzerine ḳondı, tecellî ḳıldı. Adem ʿaleyhi's- [6]selām müşāhede ḳıldı, derunundan cūşa gelüb bî-iḫtiyār "Eṣ-ṣalātü [7]ve's-selāmu ʿaleyke ya Resūlallah" didi. Adem ṣalavat getürdi, nur ziyāde berḳ [8]bulub balḳırdı. Adem ʿaleyhi's-selām müşāhede idüb ṣafā iderdi. Amma [9]baḳîyye-i nur ḳalmışdı elinde. Cebrā'il ʿaleyhi's-selām, Allah emriyle Adem

peyġambere gelüb [10]Ḥaḳ selāmun getürdi, eyitdi: Yā Adem, gerekdür kim da'im salāt getüresin. Ya ḳarındāşım [11]Cebrā'il! Bu elimde ḳalan nur ne nurdur? Cebrā'il eyitdi: Yā Adem! Ol nur Muḥammed'iñ [12]yārenleriniñ nurıdur, evvel işleri Muḥammed'iñ vezîrleri olsa gerekdür. Adem [13]peyġamber eyitdi: Yā Cebrā'il, dilerim ki ol nurları müşāhede ḳılam. Cebrā'il [14]eyitdi: Gel imdi barmaḳlaruñı aç. Adem ʿaleyhi's-selām parmaḳlarını açdı, [15]Ebu Bekir nurı baş barmaġına geldi, ʿÖmer nurı ortaġı parmaġa geldi, ʿOs̱man nurı [16]yanındaġı parmaġa geldi, ʿAlî nurı küçürek parmaġa geldi. Erkān erenleri şehadet [17]parmaġa şeyḫe, baş parmaġa ḫalîfe; baʿżı erkān erenleri şehādet parmağı [18]şeyḫe, küçücek parmaġa naḳîbe. Anuñçün baʿżı erkān erenleri şehādet parmağı [19]üzerine ḳondı, küçücek parmaġı naḳîbe, yanındaġı parmaġı beşere, ortada- [20]ġı parmaġı aṣḥāba teşbîh itmişlerdür. Şeyḫ Muḥammed Muṣṭafā'yı, ḫalîfe Ebu Bekir, [21]naḳîb Ali, beşer ʿOs̱man'ı, aṣḥāb ʿÖmer'i dutmışlardur. Bu maḥalde söz çoḳdur

[51]

[1]maḳṣūda varalım bari, eṣ-ṣalatü ve's-selāmu Adem peyġamber çaġırdı dînilür, [2]tevcîh böyledür. Amma müctehidin eydürler: Eṣ-ṣalatü ve's-selāmı melā'ikeler ça-[3]ġırdı. Delilleri budur kim ḳaçan ʿālem-i melekut ḫalḳ eyledi, gördiler kendüler[4]den evvel yaradılmış terbiyet olmuş maḳbūl müsebbiḥ, nitekim Ḥażret-i Resūl buyurur: [5]Evvelü mā ḫalaḳallahu nuri. Muḳarreb melā'ike anı göricek eyitdiler: Yā Rabbi, bize bildir ki [6]bu ne nurdur. Ḫiṭāb-ı Ḥażret'den irişdi kim: Ya melā'ikelerim, bu Ḥabîb'im Muḥammed Muṣṭafā [7]nurıdır. Yeri gögi ʿarşı kürsi levḥi ḳalemi cennet ve cehennemi sizi anuñçün yaratdım, [8]anı benüm içün yaratdım. Çün melā'ike bu ḫiṭābı işitdiler daḫı taʿẓîm içündür [9]eyitdiler: Eṣ-ṣalātü ve's-selām ʿaleyke yā Resūlallah. Bu maḥalde söz çoḳdur, biz yine [10]maḳṣūda varalım. İşde bu münāsebetde şedd ve çerbde eṣ-ṣalāt çekmek [11]iḫtiṣār vechile beyān olındı. Eger su'āl itseler ve ehl-i erkān ve ehl-i [12]fukārā nice ṭon giyse aṣlı neden ola, aña ne renk lāyık ola? Cevāb oldur kim, [13]ehlullahıñ ṭonı iki nesneden ola, evvel panbuḳdan ola, ikinci yünden [14]ola zirā ikisi daḫı cennetden çıḳmışdur, enbiyā giymişdür. Pes erkān ehli [15]gerek bilüb kendüdekin bile giymegi edeb yā bende diyevüz inşā'allahu [16]teʿāla. Amma giyimi beyān idelüm. Panbuḳ aṣlı incir südidür. Sebeb-i ḫilʿat oldur kim, [17]Adem peyġamber ʿaleyhi's-selām Ḥavva ana ile uçmaḳda ʿıyş iderlerdi. [18]Şeyṭān ʿaleyhi'l-laʿne vesvesesiyle bunları yolından çıḳarub buğdayı [19]yidirdi, Taŋı emrine muḫālefet ḳıldırdı. Başından Adem'üñ tacı gitdi ve eğninden [20]ḥülle ve Adem ve Ḥavva yalıncaḳ ḳaldılar. Dükeli uçmaḳ ehli ḳatına vardılar her birine [21]yalvardılar hiç biri Adem'e nesne virmedi ki ʿavretin setr ide örte amma incir

[52]

[1](incir) aġacı üç yapraḳ Adem'e ve beş yapraḳ Ḥavva'ya virdi, kefen ide. Üç ʿavrete [2]beş işāretdür. Pes Ḥaḳ'dan incire ḫiṭāb geldi kim: Ya incir, Adem'e niçün [3]nesne virdüñ, senden ġayrisi nesne virmedi? İncir aġacı eyitdi: [4]İlahî, senün bî-zevāl mülk

içinde ne ola bir żaʿîf ḳuluna seḫāvet [5]ḳılasın, saḫîsin saḫîleri seversin, didi. Taŋrı Teʿāla'ya bu söz hoş [6]geldi, eyitdi: Ya aġaç, çün seḫāvet ḳıldıñ sen ve setr örtdüñ, ben ʿizettim [7]celālim hakkıçün saña üç hediyye virdim ki hiçbir aġacda yoḳdur. Evvel [8]seni yakmaġı ḥarām ḳıldım, ikinci hiçbir yirde seni yādmıyalar ve ḳabını ve çekirdeğini [9]yabāna atmıyalar, içüñ ṭışuñ lāyık degil yimiyeler. Üçünci senden bir nesne [10]yaratdım ki, dostlarım anı libās idineler ve ölicek kefen ideler. Çün Adem [11]peyġamber incir yapraġın ezdi süd ṭamladı ol südden Ḥaḳ Teʿāla [12]panbuġı yaratdı. İmdi panbuḳdan olan melbūsāt ol hiç şübhesiz [13]maḳbūldür, kişi giyesi ehl-i fütüvvete incir gerek ki onda duta ve panbuġı [14]giye ve ṣarḳa. Ve daḫı yünden olan melbūsāt fütüvvet-dara ve fuḳarāya [15]ve sādāta lazımdur. Şöyle ki ʿabā ṣof nemed yüñ aṣlından cennetden [16]çıḳmışdur. Ol vaḳit kim Adem ʿaleyhi's-selām yir yüzine indi ʿuryan, Cebrā'il [17]ʿaleyhi's-selām bir ḳoyun getürdi, ol ḳoyunın yüninden egirdi, Adem doḳıdı, [18]ʿabā idüb giydiler. Sened ḫırka ve muraḳḳaʿ puşlıḳ cemiʿ Adem'e yetişür. ʿAbāyı [19]cemiʿ enbiyā giydi ḥaḳḳın eda [i]tdiler şükrin yirine getürdiler nemedi Mūsā [20]ve Şuʿayb ve ʿĪsā ve Muḥammed Muṣṭafā ve daḫı nice enbiyā giydiler ve ḥaḳḳın eda [i]tdiler [21]ve şükrin yirine getürdiler. Ṣof Süleymān peyġamber ve Yahyā peyġamber ve ʿĪsā

[53]

[1]peyġamber ve nice enbiyā ve Muḥammed Muṣṭafā giydiler ve ḥaḳḳıñ eda itdiler ve yerine [2]getürdiler. Eger su'āl iderlerse kim, ʿabānuñ ḥaḳḳı nedendür, giyenden ne ṭaleb [3]eylerler? Cevāb oldur kim, ʿabā didügimiz üç harfdür. ʿAyn [عين] delālet ider ʿilme, [4]ʿibādete, ʿibrete, ʿaşḳa ʿālimden ʿamel ṭaleb ider, ʿibādetden iḫlās ṭaleb [5]ider. Bā [با], ben bize delālet ider her kim şerā'iṭ-i imān İslām'dur, bizden taḳva ṭaleb idi. [6]Elif [ا] ülfete delālet ider. Her kim ʿabā-yı bu iṣbātile giyse ülfetden ʿirfān [7]bağışlar, bā [با] beḳā bağışlar elif [ا] edeb bağışlar. Her derviş kim ʿabā-yı bu iṣbātla [8]giyinmese sā'ir ḫalāyıḳdan anuñ farḳı olmıya. Eger su'āl iderlerse kim, ṣof [9]giymegiñ ḥaḳḳı nedür giyenden ne ṭalebi derler? Cevāb oldur kim ṣof didügimiz [10]üç harfdir, ṣad'dır [ص], vav'dýr [و] fa'dýr [فا]. Ṣad delālet ider ṣıdḳa, ṣabır ṣalā-[11]ḥiyyeti ṣıdḳdan ṣafā ṭaleb ider ṣabırdan açlıḳ ṭalebi der ṣalāḥiyyetden taḳvā [12]ṭalebider. Vav delālet ider vefāya vefādan ṣābit-ḳademlıḳ ṭaleb ider. Fa delalet [13]ider fenāya nisbet ṭaleb ider. Her kim ṣūfî bu iṣbātla giyse sad ṣıḥḥat [14]bağışlar yaʿni can göñül marîż olmaz. Vav vuṣlata bağışlar, fa faḳr bağışlar. [15]Faḳr kim Resūl Ḥażret andan faḫr itdi ki, "El-faḳîr lā yaḥtācu ilā nefsühü bel illa [16]ilā rabbühü." Her derviş kim sūfî bu eṣbāḳile giymese sā'ir ḫalāyıkdan anın [17]fevḳı olmıya. Eger su'āl itseler kim nemed giymek ḥaḳḳı nedür, giyenden ne ṭaleb ider? Cevāb [18]oldur kim, nemed didügimiz üç ḥarfdür, nun'dur [ن], mim'dür [م], dal'dur [د]. Nun [نون] delālet ider [19]naḳîbe yaʿni kelām-ı ḥaḳḳa, mim [ميم] delālet ider mühire, dal [دال] delālet ider dîn-i ḥaḳ ṭaleb [20]ider. Her kim bu iṣbātile giyse nemedi, nun nur bağışlar, mim mülk bağışlar. [21]Her dervîş nemedi bu iṣbātile giymese sa'ir ḫalḳa anuñ farḳı olmıya. Su'āl

[54]

[1](su'āl) eger iderlerse kim, bu ṭonları ne renk ola ki maḳbūl düşe? Cevāb [2]budur kim gök, yeşil, aḳ, ḳara. Eger su'āl iderlerse, aḳ-yeşil ve ḳara ve gök giymek [3]neye delālet ider? Cevāb oldur ki aḳ-yeşil delālet ider ḥayāta, gök-ḳara [4]delālet ider ṣıḥḥate. Resūl Ḥażret bu dört rengi giymişdür amma baʿżı müçtehidin [5]eydürler: Ebu Bekir gök ḳaftān giyerdi, ʿÖmer yeşil giyerdi, ʿOsman ak giyerdi, ʿAlî [6]ḳara giyerdi. İmdi gerekdür ki şeyẖler ve aḫîler ve yigitler yaʿni fütüvvetdārlar gök [7]ya ḳara giyerler. Amma ḫaṭîbler ve ḥāfıẓlar ve ehl-i ḳalem aḳ giyeler. Ve müderrisler ve ḳāḍılar [8]ve ẖalîfeler yeşil giyeler ve ḳara ṣarınalar kim sünnetdir. Resūl Ḥażret da'im aḳ [9]ʿimāme ṣarınırdı amma otuz kerre yeşil ʿimāme ṣarındı. Her vaḳit kim yeşil [10]ṣarına Ebu Bekir eṣ-Ṣıddıḳ gelürlerdi ve ʿAlîyyü'l-Murtaża gelürdi mübārek olsun dir- [11]lerdi, Resūl anlara duʿā ḳılurdı. Aṣḥāb eyitdiler: Da'im görür yeşil ʿimāme ṣarıcaḳ [12]Resūl'e gelirsüz, mübārek olsun dirsüz, anuñ sebebi nedür? İmām ʿAlî eyitdi: Ya aṣḥāb, [13]bize ʿilm ẖāṣıl oldı kim Resūl ne vaḳit miʿrāca itse, miʿrācdan gelicek yeşil ṣararlar, [14]anuñçün mübārek olsun dirüz, miʿrācı ḳutlularuz. Aṣḥāb çün bu ẖaberi işitdiler [15]gözetdiler ṣaydılar otuz dört kerre yeşil ṣarındı. Ḳara ṣarınırdı şeyle kim [16]Ḥendeḳ'de ve Ḥayber'de ve Feṯḥ-i Mekke'de ḳara ʿimāme giyerdi. (Ve ekṣer İmām Ali ḳara ʿimāme giyerdi ve Ebu Müslim ḳara ʿimāme giyerdi.)[86] İmdi gerek ki fütüvvet- [17]dāra ḳara ʿimāme giymeġi kerîh görmiyeler, belki mātem-i İmām Ḥasan ve Ḥüseyin içün dirler [18]ve giyeler. Amma gerek ʿimāme ṭoḳuz yahud yidi arşun ola ve ḳaftan ṭobuġından [19]aşaġa olmıya ve yek renk ola, alaca olmıya ve ġayr ola. Nitekim Ḥaḳ Teʿāla Kelām-ı [20]Ḳadîm'inde buyurur: Ve ṯiyabeke feṭahhir.[87] Bu maḥalde söz çoḳdur amma biz muḫtaṣar idelüm. [21]Eger su'āl iderlerse kim imāmlar, ḳaḍılar, ẖalîfeler, müftiler, dervîşler

[55]

[1]şeyẖler seccāde bizimdür dirler. Cevāb oldur kim, seccāde birdür nitekim şedd birdür di- [2]diydi. Añladuġı münāsebete naẓar-ı terbiyetle idi. Bu maḥalde ẕikr olundıġıdur seccade [3]daẖı birdür. Seccādeden maḳām-ı ʿibādetdür amma dört vechiledür maḥallinde uṣūlüyle [4]fürūʿıyle ẕikr olunduġıçün seccāde dörtdür dirler: Şeriʿat, ṭarîḳat, emanet [5]üzerine ṣāḥib-i seccāde Muḥammed Muṣṭafā'dur, anuñ ümmetidür. Ṣāḥib-i seccade [6]şeriʿatda ve baʿżen ṭarîḳatda ve baʿżı seccāde emānet-i ḫaṣı nokta-i nübüvvetdür yaʿni [7]on iki imām kim ẖāṣṣa-i evlād-ı Resūl'dür kim bunlar maʿṣūmlardur enbiyā ḳabilindendür [8]añlas[un]lardur. Biz geldük evvel seccāde-i şeriʿat beyān idelüm, cemiʿ sözi [9]şeriʿatdan açalum. Nitekim Resūl buyurmuşdur: Udẖulū'l-beyte min ebvābihā eviñüze [10]ḳapusından giresiz gerek ki her söz ẖāric-i şeriʿat olmaya. Pes ẖalîfeler, [11]müftiler, ḳaḍılar, ẖaṭîbler, imāmlar seccāde-i şeriʿatdadur ki yaʿni bunlar tamam [12]ṣınva-i ümmetdür bunlara uyan ehl-i şeriʿatdur. Şerʿi maḳlūb yazsañ ʿarş [13]olur, ʿarşı götüren dört melekdür, dört

[86] ' Bu cümle sayfa kenarına kırmızı mürekkeple yazılmış.'
[87] "Ve elbiseni temizle." (el-Müddessir 74/4)

imāmdur. Seccāde dört köşedür: Elif la [14]mim. ẕalike'l-kitābu lā raybe fih[88] daḫı dörtdür, yani elif[ا] Allah Teʿāla, lam[ل] Cebrā'il [15]gönderdi, mim[م] Muṣṭafā'ya, ẕalike'l-kitāb yaʿni tamam Kur'ān'da hiç eksük ve ʿayb yoḳdur. [16]Ve her kim ol kitābı gönderene, götürene, ḫaber virene imān getüre getürse, [17]aña dört nesne farż oldı: Evvel namāz, oruc ve zekat ve ḥacdır. Namāz daḫı [18]dört nesneye farż oldı kim dört fiʿldir: Kıyām ve rükūʿ, [secde] ve ḳuʿūddır. Her kim [19]bu dört fiʿli ḳılmadı bu dört emri dutmadı, bu dört şeyi getürmedi seccade [20]iṣbātını bilmedi. Ol aṣḥāb-ı ṣāḥib-i seccāde degil zirā seccāde mü'miniñdür, [21]müslimiñdür, ʿābidindür. Bu gelen bunlara imān getürmiyen ḫod mü'min olmaz ve bu dört

[56]

[1](dört) emri dutmıyan ḫod müslim olmaz ve bu dört fiʿli ḳılmıyan ʿābid olmaz. Seccāde [2]hod maḳām-ı ʿibādetdür, ehl-i ʿibādetiñdür. Ve hem seccāde dört ḥarfdür: sin [س] ve [3]cim [ج] ve elif [ا] ve dal [د]dýr. Sin delālet ider selāmete, cim cemāʿate, elif [4]ülfete, dal devlete. Her kişi kim seccādesinde bu iṣbātla otırsa, sin [5]seccāde selāmet baġışlar yaʿni dünyāda başını ḳılıcdan ve ḫırādan ve aḫiret [6]aẕābından ve ʿıḳābından ḳurtarur. Cim seccāde cemāʿat baġışlar yaʿni dünyada [7]mescide, Kaʿbe'ye, şehādete, cemāʿate varmak cā'izdür olur ve aḫiretin cennete [8]varır cā'iz olur. Elif seccāde ülfet baġışlar yaʿni dünyāda Ḥaḳḳ'la aşinālıḳ eyler, [9]miʿrāc ḳılur. Nitekim peyġamber buyurur: Ḳavluhu ʿaleyhi's-selām: El-muṣallā yera rabbehu. [10]Ve aḫiretde Ḥaḳ dizarın görür. Ve dal seccāde devlet baġışlar yaʿni dünyāda leẕẕet-i [11]ʿibādet ve ḳurbet bulur ve aḫiretde derecāt ve rifʿat bulur. Maʿnîde cemiʿ [12]aṣḥāb ṣāḥib-i seccādedür amma ol seccāde kim Resūl Ḥażret'inüñ mihrābında idi, [13]evvel Ebu Bekir Ṣıddıḳ yitişdi ve Resūl Ḥażret aña iḳtidā itdi ve on yedi [14]yedi vaḳit niyābet itdi zamān-ı Resūl'de nicesinde Resūl Ḥażret ṣallallahu [15]ʿaleyhi ve sellem aña iḳtidā, ʿÖmer andan ʿOsman andan ʿAlî andan yitişdi. Pes ḫulefā [16]ve ümerā ve ʿulemā ve sādāt ve cemiʿ-i ehl-i imān bu seccādede müttefiḳdür. Her kim [17]ḫilāfın söylese mübtediʿdür. Bu maʿnîde Resūl buyurmuşdur: Ellezine dîni [18]ve lem sünnetü sünneti femenibtedeʿa sünneti ʿaleyhi'l-laʿnetühü. Fütüvvetdāra gerekdür kim [19]Resūl Ḥażret'inüñ sünnetinden ṭaşra çıḳmıya ta güm-rāhlerden olmıya. Eger [20]su'āl iderlerse kim seccāde dörtdür dînilür, nice iṣbāt ider ve ṭarîḳ-ı [21]fütüvvetiñ seccādesi senedi nedür? Cevāb oldur kim, yuḳaru kitābda ey ʿazîz

[57]

[1]ḫatem günine şedd ve seccāde yitişdi şāh-ı velāyet emirü'l-mü'mininʿ Ali'ye, andan [2]dört şeyḫe kim Selmān-ı Fārisî ve Sehl-i Rūmî ve Seyf-i Yemenî ve Ẕü'n-nūn [3]Mısrî'dür silsile duta rūz-ı ḳıyāmete degin kesilmez. Eger tekrar idersek [4]söz uzar bu ḳadar işāret kāfîdür, dinilmişdür bu maʿnîde "El-tekraru lā yecuzü." [5]Eger su'āl

[88] "Elif, Lam, Mim, bu kitapta hiç şüphe yoktur. Takva sahipleri için doğru yolu gösterendir." (el-Bakara 2/1-2)

iderse kim ṭarîḳ-ı fütüvvet seccādesinüñ rükn-i ḥarfdür neye delalet [6]seccādesinüñ haẕẕı nedür? Cevāb oldur kim seccāde birdür nice diḳḳat şeriʿat [7]fütüvvet seccādesinde oturdıysa dört rükün dört ḥarfin delaletin [8]bilmek gerek ve haẕẕın kesb itmek gerek ta seccāde nişinlik aña müsellem ola. [9]Seccadenüñ dört ḥarfi kim var sin ve cim, dal, elifdür. Sin delālet ider [10]yaʿni seccādeye, cim delālet ider cemʿa yaʿni elif delālet ider yaʿni ışlāḥa, [11]dal delālet ider meskenete. Her kişi kim ṭarîḳ-ı fütüvvet seccādesinde bu işbātile [12]otursa sin-i seccāde saʿādet baġışlar, dünyāda maḥtūm aḫiretde mefḳūd [13]olur. Ve cim-i seccāde ḫayır baġışlar yaʿni dünyā muḥabbet çoḳ olur ve aḫiretde [14]şefiʿ çoḳ olur. Ve elif-i seccāde iflāḥ baġışlar yaʿni dünyāda maḳbūl [15]olur hiç sözi red olmaz ve aḫiretde me'cūr olur yaʿni bî-kıyās anda [16]ecre yetişür, delîldür Kur'ān, Ḳavlühū Teʿāla: Lehüm ecrun ġayrü memnun.[89] Dal-ı seccade [17]murād baġışlar yaʿni ol murāddur ki Resūl anı murād idindi, Ḥaḳ Teʿāla'dan ṭaleb [18]eyitdi. Kāle'n-nebiyyü ʿaleyhi's-selām: Allahümme aḥyini miskinen vāḥşurnā [19]fî zümrati'l-mesākin. yaʿni dünyāda ḫāṣlardur lakin dirile ve aḫiretde ḫāṣlarla [20]ḥaşr ola. Her kim ṭarîḳ-ı fütüvvetde seccāde-nişîn şeyḫ ola bu ḳavlüñ fiʿliyle [21]ʿamel itmiye ve baḥşlardan maḥrūm olur. Pes ki cehd itmek gerek bu devletlerden bî-naṣîb olmıya

[58]

[1](olmıya). Eger su'āl iderlerse kim, seccādenüñ dört rükni neye delālet ider, [2]fütüvvet-dār ṭarîḳınca? Cevāb oldur ki evveli ʿibādet, ikinci teslîm, üçünci [3]tevellā, dördünci teberrā yaʿni ʿibādet Ḥaḳḳ'a, iṭāʿat Resūl'e, dostluḳ muḫlişlere, [4]düşmanlık ẓālimlere. Ve baʿżı meşāyıḫ dimişler evvel daʿvete, ikinci muḥabbete, [5]üçünci cemʿa, dördünci ḳurbete. Ve baʿżı meşāyıḫ dimişler evvel ṣıdḳa, ikinci [6]ṣabırda, üçünci ṣafāya, dördünci vefāya. Bari nice ʿazîzler seccade [7]ḥaḳḳında çoḳ söz dimişlerdür, eger cemiʿsine muḳayyed olursaḳ söz [8]ṭavîl olur, muḫtaṣar evladur. Su'āl iderlerse kim seccāde altı rükündür [9]dînilür ne dimek ister? Cevāb oldur ki seccādenün rükni dörtdür, biri daḫı [10]ma…[?] daḫı mihrāb altı oldı. Ve baʿżı meşāyıḫ eydür du[r]duġı yir beşinci, [11]secde yiri altıncı, seccādenin şeş köşesi bu vechiledür dirler. [12]Eger su'āl iderlerse kim seccādenüñ ḳapusı nirededür ve ṣadrı [13]nirededür? Cevāb sen eyit ayaḳ ṭurduġı yer ḳapudur secde yiri ṣadrdur. [14]Su'āl eger iderlerse kim çün seccāde birdür, irşād seccādesi dimenüñ [15]sebebi ve ol terbiyetüñ senedi nedür? Cevāb oldur kim ʿAlî da'im ġazāda idi, [16]aṣḥāb-ı ṣuffe da'im Resūl Ḥażret'iyle idi. Bir gün İmām ʿAlî naẓar itdi gördi kim [17]aṣḥāb-ı ṣuffa bir ḥāle daḫı yitişmiş çoḳ merātib ḳaṭʿ itmiş. Fikr itdi ben ġazādan [18]ḥāli olmazam bu merātibden daḫı haẕẕım olsa. Bu fikrile Ḥażret-i Resūl'e geldi. [19]Resūl Ḥażret gördi kim İmām ʿAlî mütefekkirdür, nübüvvet ḳuvvetiyle bildi kim İmām ʿAlî'nün bir ḥāli [20]var. Eyitdi: Yā Resūlallah! Veliyyi ʿAlîyyu aḳrabu'ṭ-ṭurukı illāllah ve eslemehā aleyye ʿibādeten [21]ve efḍalühā min ʿindillahi teʿāla. Yaʿni baña bir yaḳîn yol göster ki beni ne yirde Ḥaḳḳ'a

[89] "O seni yetim bulup barındırmadı mı?" (et-Tin 95/6)

[59]

[1]olursa Ḥaḳḳ'a vāṣıl ide amma kulluġı az ola Tanı ḳatında faẕlı çoḳ ola, [2]merātib ḳatʿ idem, ġazādan ḳalmıyam yā Resūlallah! Resūl Ḥażret, İmām ʿAlî'nüñ bu sözüne [3]cevāb virdi kim: Yā ʿAlî! Bimüdāvemetihi ẕikrillahi fî'l-ḫalveti hakeẕā. yaʿni, yā ʿAlî senin [4]olsun da'im ḫalvetinde Allah'ı ẕikr eylemek. Bu ṭarîḳ-ı reyb İmām ʿAlî ḳatına [5]ḳıġırdı. Şöyle kim mübārek dizleri ikisiniñ birbirine ṭoḳınırdı, diz çöküb [6]ellerin dizi üzerine ḳodı, eyitdi: Ben ne dirsem sende daḫı bil, didi. Pes [7]gögsünüñ ṣol ṭarafından ṣaġ omuzına varınca mübārek başın ḫareket itdirüb [8]Lā ilahe diyüb yine gögsünüñ ṣol ṭarafına mübārek başına işaret idüb [9]illāllah didi. Üç kerre tekrar itdi. "Yā ʿAlî! Haẕā efḍalü'ẕ-ẕikr ve aḳrebu'ṭ-turuḳ." [10]Pes İmām ʿAlî varub ẕikrullaha meşġūl oldı. Bir gün Resūl'e bir vāḳıʿa [11]getürdi. Resūl Ḥażret ol vāḳıʿaya eyitdi: Yā ʿAlî, şimden girü Lā ilahe illāllah dimege [12]müdāvemet ḳıl, didi. İmām ʿAlî bu sözden ḫavf itdi, ṣandı kim Resūl kendüyi [13]ṣuġulden menʿ ider. Eyitdi: "Yā Resūlallah! Dilerim ki bu ṣafāda bu ṭarîḳda olam." [14]Resūl Ḥażret bildi kim İmām ʿAlî ḫavf itdi, "Yā ʿAlî gel ḳulaġıña ne diyem." [15]İmām ʿAlî Resūl Ḥażret'ine gelüb mübārek ḳulaġın Resūl'e ḳarşu ṭutdı, [16]Resūl ḳulaġına mübārek ağzın ḳoyub bir kerre Allah deyu nefes çekdi. İmām [17]ʿAlî'nüñ cigeri ḫarekete geldi, İmāma bir vecd ḥālet irişdi, kendin yāvî [18]bir zamān ġarḳ oldı. Yine kendüyi devşirdi. Resūl eyitdi: Yā ʿAlî, şimden geru [19]ẕikriñ ḫalvetinde bu isim olsun. Pes imām bir zamān meşġūl oldı. Bir gün [20]yine Resūl eyitdi: Yā ʿAlî var şimden geru "Hū" di. Pes İmām ʿAlî vardı, [21]Hū diyu meşġūl oldı. Yine Ḥażret-i Resūl'e eyitdi: Yā Resūlallah, ol dilegi yür

[60]

[1](yür)egimde peydā oldı, beni söyletmez ḳuvvet ṭutdı. Dilimüñ ḳuvveti ḳalmadı, nice ideyim [2]ki ben daḫı ṣuġulden ḥāli olmayam. Resūl Ḥażret eyitdi: Yā ʿAlî, Hüve'l-Ḥaḳḳ di. [3]Ta sen daḫı ẕikrüñde ḳalmıya. Pes İmām ʿAlî biraz zamān meşġūl oldı kim göñli dilegiydi, [4]buldı. Bir kerre yine Resūl Ḥażret eyitdi: Yā ʿAlî, var ism-i Ḥayy'a meşġūl [ol]. [5]Pes bir zamān dahi İmām ʿAlî ism-i Ḥayy'a meşġūl oldı, bu murādı buldı [6]amma bir ḫavf daḫı baḳîyye ḳaldı, eger mertebeden, bu ḥālden düşersem ḥālim ne ola. [7]Bu ḥāli Resūl Ḥażret'ine bir gün ʿarż itdi. Resūl Ḥażret eyitdi: Yā ʿAlî bu [8]teşvişden ḳurtulmaġa ve ism-i Ḳayyūm'a meşġūl ol. Pes imām meşgul [9]oldı bu teşvişden ḫalāṣ oldı. Bir gün Ḥażret-i Resūl eyitdi: Yā ʿAlî, [10]gerekdür kim Allah'ın Ḳahhār ismine meşġūl olasın ta ḳādiriyetin ḳudreti [11]senüñ vücūdına taṣarruf ide. Pes ʿAlî vardı Allah'ıñ Ḳahhār ismine meşgul [12]oldı. Şol ḥāli müşāhede ḳıldı kim cemiʿ taṣarrufāt kendü vücūdında [13]olunur, yaʿni ḳuṭbu'l-aḳṭāb mertebesine irdi, kemāl-i bî-noḳṣan ḥāṣıl itdi. [14]Şeyle ki ẕürefā-yı ʿAcem bu maʿnîde bu rubāʿi hoş buyurmış. Beyt: Ey [15]cümle-i cihān-ı ḫaḳḳa dürüst aliyest Behlü felek ẕü ḳuvvet-i pust aliyest [16]Rek-i yek engüst aliyest. Ve daḫı şuña yitişdi kim, "Ena noḳṭa-i bi ism" [17]didi. Resūl Ḥażret ṣallallahu ʿaleyhi ve sellem, imāmıñ bu sözine, rafiʿnā [18]şehādet itdi: "Enā medinetü'l-ʿilmu ve ʿAlîyyun bābuhā." Ve yaḳîn daḫı aşikâr [19]itdi: "Lev keşefe'l-ġıṭāhu mā ezdedtü yaḳînen." Yaʿni ḳıyāmet ḳopsa, [20]cennet cehennem ʿarż

olsa, cemiʿ mestūr keşf olsa, benüm bildügimden [21]ziyāde olmıya. Ey ʿazîz! Eger İmām ʿAlî'nüñ gümānı ve taṣarruf-ı sülūkinüñ

[61]

[1]seyrini ve esmā-i sebʿanuñ netāyicini ve tezkiye-i nefsi ve taṣfiye-i ḳalbi [2]ve tecellî-i ruḥı ve taṣarruf-ı ʿaşḳı ve sā'ir esrārı seyr-i illallah ve seyr-i maʿ [3]Allah ve seyr-i fillah, eger anları beyān idersek söz ṭavîl olur, bu [4]muhtaṣar aña ṭāḳat getürmez. Bari yine maḳṣūda varalum. Çün oldur kim [5]seccāde-i irşādın sebebi ve senedi nedür beyān idevüz. Çün İmām ʿAlî [6]bu mertebeyi buldı. Bir gün Resūl eyitdi: Yā ʿAlî, gerekdür kim bir ḳābil-i vücūd bir ṭarîḳ [7]gösteresin kim bu maʿnî ümmetim içinde müselsel yüriye, münḳaṭıʿ olmıya. [8]Çün bu icāzet İmām ʿAlî'ye yitişdi, fikir itdi, Ḥasan-ı Baṣrî ḳā'il-i vücūddur, [9]bu maʿnîyi bu ṭarîḳı aña yitişdürdi, anı seccādeye geçirdi. Anuñçün meşāyıḫ [10]aña imām dirler. Meşāyıḫ añılsa Ḥasan-ı Baṣrî dimekdür, şeyḫ anılsa [11]Cüneyd-i Baġdād'idür. Yüz biñ şükür ol Ḫālıḳ'a kim bizi daḫı bu silsileden [12]maḥrūm ḳılmadı. Faḫru'l-müteḫayyirin ḳuṭbu'l-mesākin seyyidü's-sādāt ḥażret-i [13]seyyid Yaḥyā'dan şeyḫ pîri naẓarından tövbe ve telḳîn ve icāzet bu faḳir-i ḥaḳîr [14]şeyḫ seyyid Ḥüseyin'e irişdi. Yine eksiklige Ḥaḳ Teʿāla'dan ümidim budur kim [15]ol silsile-i maʿnîden maḥrūm olmıya, cemiʿ ümmet-i Muḥammed ile. Eger su'āl [16]iderlerse kim, irşād seccādesinüñ seccādeden ḫaẓẓı nedür? Cevāb [17]oldur kim, seccāde birdir nice vaḳt şeriʿat seccādesinde nice [18]vaḳt ṭarîḳat yaʿni fütüvvet seccādesinde añıldı. Amma irşāddan murād [19]hidāyetdür. Her kim irşād seccādesinde otursa, dört rükün ve dört [20]ḥarfiñ delāletin gerek ve ḫaẓẓın kesb itmek gerek, ta seccāde-nişînlik aña [21]müsellem ola. Seccādenüñ dört ḥarf[i] kim sin [س] ve cim [ج] ve elif [ا] ve dal [د]. Yaʿni sin

[62]

[1](sin) delālet ider cezbeye yaʿni kendüni yola nice kişiyle iletmege. Elif delalet [2]ider inʿāma yaʿni cānib-i Ḥaḳ'dan yeñi bahşişe. Dal delālet ider derd-i ʿaşk-ı [3]ilahiyye. Her kişi kim ṭarîḳ-ı irşād seccādesinde bu iṣbāt ile otursa, sin-i [4]seccādesinde sürūr baġışlar yaʿni ṣafā-yı bāṭın ve cim-i seccade [5]cilā baġışlar yaʿni ayîne olur ve elif-i seccāde ifāḳat baġışlar yaʿni [6]müşkillerinden ḳurtarır ve dal-ı seccāde dü-aba baġışlar yaʿni ehl-i vuṣlat [7]olur. Her şeyḫ kim seccāde-i irşādda bulunur bu iṣbāt ile her kim bu irşadı [8]işāreti bilmese sā'ir ḫalāyıkdan anuñ ne farkı olına. Eger su'al iderler[9]se kim, seccādenin dört rükn[ü] neye delālet ider sūfîyane ṭarîḳınca? Cevāb, [10]evvel teveccüh, ikinci ẓarfîyye, üçünci tecellîyedir. Dördünci tesellîye yaʿni nām-ı [11]Ḥaḳḳ'a terk-i māsivallah ve teraḳḳî yaʿni ḳatʿ-ı ṭarîḳ merātib-i tecellî yaʿni müşāhede-i [12]Ḥaḳ ve tesellî-i kemāl-i bî-noḳṣan. Ve baʿzı meşāyıḫ dimişler: Evvel vücūd[a], [13]ikinci ʿilme, üçünci nūra, dördünci şuhūda. Ve baʿżı meşāyıḫ dimişler. [14]Eger su'āl iderlerse kim yine imāmet seccādesi nedir, kime maḫṣūṣdur, [15]on iki imām dirler?Ce vāb oldur kim seccāde-i imāmet maḳām-ı seccāde ile [16]taʿbîr olundı. Anuñçün seccāde-i imāmet dirler. Su'āl eger eydürlerse kim [17]imāmet nedür, niçün

añarlar? Cevāb sen eyit, imāmet noḳṭa-i nübüvvetdür. Nitekim Adem peyġamberiñ [18]Şit bigi, İbrāhim'iñ İsmaʿil bigi, Yaʿḳūb'uñ Yūsuf bigi. Gerçi anlar daḫı [19]anuñ oġlanlarındandır amma noḳṭa-i nübüvvet bunlaruñdur ve meşāyıḫ ol noḳṭaya [20]mā-i recūliyyet dirler yaʿni eger enbiyā ve eger evliyā vaḳt-i kemālde ki Lî meʿallah vaḳt-ı [21]muayyendedür ol ḥāliñ neticesi bāḳîñin olan fiʿli evvel ḥaṣdan naṣîb

[63]

[1]olur gider, ol noḳṭadan ḥāżır olur. Enbiyādansa risālete yetişür, evliyadansa [2]velāyete yetişür. Nitekim Şit'e ve Yūsuf'a irişdi. Ve bir daḫı cevāhir-i aṣliyle [3]noḳṣanı vardur, Nuḥ peyġamberüñ Sam gibi, İsḥāḳ'ıñ Yaʿḳūb gibi. Bunlaruñ [4]ve evliyānuñ dükeli[?] enbiyānuñ cevāhir-i aṣlisi ol noḳṭada idi. Pes Resūl [5]Ḥażret'inüñ daḫı. Gerçi Ḳāsım, Zeyneb, ʿAbdullah, Ümmü Gülsüm ve Ṭayyîb ve Ṭāhir [6]ve Ruḳayye'si oldu amma cevher aṣlıyla bāḳîydi. Çün risālet irdi, miʿrāca daʿvet [7]olındı. Evvel ḳurbuñ neticesiyle ve cevāhir-i aṣlıyla mā-i reculiyyet yaʿni noḳṭa-i nübüvvet birle [8]muʿāyeṭe ṭāhir düşdi. Bu üç dörd ḥaṣṣanuñ beşincisinden gör ki ne ṣaḫṣ ḥāṣıl [9]oldı. Amma çün Ḥażret-i Risālet ḫateme'n-nebiyyin idi, ḥikmetullah böyle teḳażā eyledi [10]kim dişi oldı ḫātimede, Resūl Ḥażret'ine de isbāt delîl Kur'ān ola. Ḳavluhu Teʿāla: [11]Mā kane Muḥammedün eba eḥadin min ricāliküm ve lakin Resūlallahi ve ḫāteme'n-nebiyyin.[90] ṣadaḳallahü'l-ʿaẓîm. [12]Evvel dişine lāyık ʿAlî bulundı ancak zirā imāmet ṣıfatıyla muttaṣıf idi, velā- [13]yet ser-çeşmesi oldı. Çün noḳṭa-i nübüvvetle velāyet bir araya geldi. Gör ki iki[14]sinüñ arasında tek gibi ṣaḫış peydā oldı. Evvel Ḥasan ẓuhūra geldi [15]amma ümmet cevherinden kendü naṣîbinden naṣîbiñ aldı, bāḳî cevāhir-i aṣliyetle ve mā-i [16]reculiyyetle emirü'l-mü'minin Ḥüseyin ẓuhūra geldi. Ḥüseyin'iñ oġlanları [17]oldı amma noḳṭa-i nübüvvet ve mā-i reculiyyet cevher-i aṣlına teḳażāsıyla İmām ʿAlî'yi [18]Asġar yaʿni Zeyne'l-ʿĀbidin maʿṣūma naṣîb oldı. Anuñ daḫı nice oġlı [19]oldı noḳṭa-i nübüvvet ve cevher-i aṣlına teḳażāsıyla. İmām ʿAlî aṣlı İmām Muḥammed [20]Bāḳır'a irişdi. Muḥammed Bāḳır'ıñ nice zürriyeti oldı. Amma noḳṭa-i nübüvvet İmām [21]Cafer-i Ṣādık'a irişdi. Anuñ daḫı oġlanlarından daḫı noḳṭa-i nübüvvet İbn Mūsā

[64]

[1]er-Rıżā idi. Anuñ daḫı nice oġlanları oldı. Amma noḳṭa-i nübüvvet İmām Muḥammed Nākî'ye eyitdi. [2]Anuñ oġlanlarından noḳṭa-i nübüvvet Ḥasan-ı ʿaskeri itdi. Nübüvvet noḳṭasında [3]bir noḳṭa-i bāḳî daḫı ẓuhūra gelicekdür İmām Muḥammed Mehdî'dür. Bu on iki kişiye imām dirler, [4]bāḳî evlāda seyyid dirler. Nitekim enbiyā içinde ve nebiyy-i Mürsel dirler. İmāmet beyān olındı. [5]Eger su'āl iderlerse, bu oġlanlar arasında imām dinilicek ne ʿalāmetden [6]bilinür kim? Aña cevāb oldur kim imām olan vücūdı ṭoġuran aña hergiz incinmezdi, [7]ḥādiṣātdan nesne görmez, ẓāhir

[90] "Muhammed, sizin erkeklerinizden hiçbirinin babası değildir. Lakin o Allah'ın bir Resulü vepeygamberlerin sonuncusudur. Allah her şeyi en iyi bilendir." (el-Ahzab 33/40)

beslenürdi ve ʿilm ehli vücūdından ẓāhir olurdı [8]ve abdest ṣulı ve aġzı yarı gözleri görmeyene ve mecrūḥa keffāret idi [9]ve her nesneyi bir kerre işitse ḫāṭırında ḳalurdı.[?] İmāmlardan ġayri bir kerre [10]işitmekle żabṭ itmezdi. Eğer zakah [?] nedir dirlerse duʿādur. Cevāb bu muḫtaṣarda [11]kifāyetdür, yoḫsa anlaruñ menāḳıbı bî-nihāyetdür. Eger su'āl iderlerse kim, [12]şedd ṣalmaḳ yididür, aṣlı nedür, yididen murād nedür ve ol yidi ṣalmaġın ṣūreti [13]nicedür ve her ṣalışıñ adı nedür ve kime taʿalluḳdur? Cevāb oldur kim, aṣıl ṣalmaḳdan [14]murād yedi ṭā'ifedür, yidi ṭā'ifeden murād mensuben sebʿa-i seyyāredür. Ol [15]yedi ṣalışuñ ṣūreti ve adı ve taʿalluḳu ne vechile añılırdı kim evveline elif dirler. [16]Ṣalışı hem elif şekildür, meṣelā ṣūreti bud[ur]ı Ýkinci miḥrābdur hem yine miḥrāb [17]şeklindedür meṣelā ṣūreti budur kim yazılmışdur:٣١ Dördünci lām elif'dür hem [18]yine lām elif şeklindedür meṣelā ṣūreti budur: لا beþinci Selmānî'dür, anuñ daḫı [19]ṣalışı ṣūreti: Altıncı Yūsufî'dür anuñ daḫı ṣalışı böyledür: و yedinci [20]ḥafîyedür anuñ daḫı ṣūreti ṣalışı böyledür: Elfiyye şeddi meyān daḫı [21]daḫı dirler, taʿalluḳdur meddāḥlara zirā bunlar ehl-i ṭondır yaʿni ṣāḥib-i da'iredür

[65]

[1]ehl-i gül-bangdür ve ehl-i ṣalavāt ve muḥabbet-i ḫānedāndur. Ne ki söyler tevḥîddür, menāḳıbdur, [2]kelāmullahdan istiḫrāc itmişlerdür ve bunlaruñ kelāmı can ġıdasıdur, nefesleri [3]maḳbūldür minberde mescidde ve miḥrābda kelāmları maḳbūldür. Ve daḫı cemiʿ ehl-i er[4]kān bu şedde taʿalluḳdur. Ḳurrā-i ḥoş-ḫan, muʿarref, mü'eẕẕin daḫı ne kim buña beñzer varsa [5]yaʿni cemiʿ ehl-i erkān kim nefesdür şeddü'l-ġayyibe taeʿalluḳdur. Amma ḳavsiyye şeddi [6]feemra'eti daḫı dirler taʿallukdur ol ṭā'ife kim ṣāḥib-i tac ve kemer ve ṣāḥib-i seyfdür ve ḳaḍîbdür [7]ve ne kim buna beñzer var ise sāye-i pādişāh ve fārisdür ve mücāhededür ve ṣāḥib-i ḥükümdür [8]ve niẓām-ı memleketdür yaʿni mücāhidin şedd-i ḳavsiyye taʿallukdur. Amma şedd-i miḥrābi kim aña [9]şedd-i nāziyān daḫı dirler ehl-i seccādeye taʿallukdur kim bunlar müftîler ve kāḍılar [10]ve ḫaṭibler, imāmlar meşāyıḫ ve ehl-i miḥrāb olur. Ṣāḥib-i miḥrāb ve seccade [11]Muḥammed Muṣṭafā'nuñdur. Amma şedd-i lām elfiyye şedd-i şürāk daḫı dirler taʿallukdur [12]ṣaḳḳālara ki bunlar ṣāḥib-i ayakdur ve siyāḳdur ve ḥayāt-baḫşdur, ḳāsım-ı [13]cennet ve sāḳî-i kevṯerdür. Emirü'l-mü'minin ʿAlî'dür ve ṣaḳā medḥdür. İşāret-i [14]elif delālet ider meẕālıḳdur ve şerrāk ol maʿnîdür kim ne ḳadar ehl-i sumāṭ var- [15]sa kim aç ṭoyurur, ṣusız ḳandurur ve ġıda yitişdür ki bunlar ḫalîldür enbiyā ne [16]mużır nesneleri ki eṭʿımeden ve şarābdan vardur anı insana yitişdür. Cemiʿ şedd-i [17]lām elfiyye taʿallukdur ferrāşlara ki bunlar ṣāḥib-i derzi ḫayırdur ve faḫrleri [18]Mūsā kelimullahdır. yaʿni Ḥaḳ Teʿāla Mūsā peyġambere buyurdı kim ḫayme düzdi, [19]anuñ ḳıṣṣası çoḳdur, bu maḥalde teḳażāsı muḫtaṣar itmekdür. Daḫı nice eṣnāfı [20]bu şedde taʿallukdur, ehl-i şürîd ve ehl-i kıyās bu ḳabîldendür kim buña beñzer varsa [21]cemiʿ-i şedd-i Selmānî'ye taʿallukdur ehl-i fütüvvete ve ehl-i faḳra ve ehl-i tevekküle ve ehl-i tefekkürle

[66]

[1](tefekkürle) da'imü'l-evkāt mücāvirlerdür ve daḫı taʿallukdur bunlar Yūsufî'ye taʿallukdur. [2]Amma şedd-i ḥafiyye şedd-i müselmānî daḫı dirler, taʿallukdur dellāklere ḥammāmlarda ḫizmet [3]idenlerdür ki ehl-i setr ve dest-i şivālardur. Adem oġlanlarınuñ cemiʿ ʿaybın [4]göricilerdür. Pes ehl-i şer bunlardur ve ehl-i tîġ-i tıraşdur nice eṣnāfıñ tîġde [5]taʿallukı vardır. Şöyle kim cerrāḥ ve ḳaṣṣāb ve ne kim ehl-i tîġ cemiʿ şedd-i ḫafîyyeye [6]taʿallukdur. Bu yidi ṭā'ifede söz çoḳdur ehl-i nücūm bu bahs̱i itmişlerdür. [7]Bu maḥalde bu ḳadar kelāmla iḫtiṣār idelüm, edeb beyānına gidelüm. Lazım-ı ṭarîḳat [8]edebdür. Evvel edeb ögrenmek vācibdür, nitekim dimişlerdür: Edeb tacist ve ez- [9]nūr-ı ilahî Binih ber ser rev ü her ca ki ḫāhi Ve emirü'l-mü'minin ʿAlî kerremallahu vechehu [10]buyurmuşdur: Şerefü'l-mer'e bi'l-ilmu ve'l-edeb lā bi'l-aṣlu ve'n-neseb. Resūl [11]Ḥażret buyurmuşdur: Edebü'n-nefes ḫayrun min edebü'd-deris. Cümle zirā ʿilmiñ [12]yekregi edebdür, her kimde kim edeb ḥayā var imān var, her kimde kim ḥayā yok iman [13]yok. Nitekim Resūl Ḥażret buyurur: El-ḥayāu mine'l-imān. Bu maʿnîde Mevlānā [14]Celāleddin kuddise sırruhu buyurmuşdur. Beyt: Ez Ḫudā cuyem ki tevfîḳ-ı edeb Bî- [15]edeb maḥrem-i keşf ez luṭf-ı rab. Çün edeb beyān-ı fütüvvet kitāblarından [16]lāzımdur. Pes vācib oldur ki elden geldikce maḥall-i iḳtiżāsınca beyan [17]idevüz ta her ʿazîz kim naḳîb olub bu kitāba müṭālaʿa ide, fütüvvet ʿālemin maḳām-ı [18]müşāhede ide. Nitekim emirü'l-mü'minin ve imāmü'l-müttekin ʿAlî ibn Ṭālib bu maʿnîde [19]buyurmuşdur kim: Fütüvvet bir ʿālemdir ki anuñ yiri imāndur, göğü maʿrifetdir, [20]yıldızı hidāyetdür, ayı muḥabbetdür, buludı ʿaḳıldur, yaġmurı raḥmetdür, bostanı edebdür, aġacı ṭāʿatdür, yemişi ḥikmetdür. İmdi gerek kim bostan

[67]

[1]araste ola her dürlü çiçekden ve meyveden, ta her kim bostanı temāşa ḳıla bu çiçekler [2]ḳoḳu alub dimāġı muʿaṭṭar ola ve bu yemişlerden leẕẕet bulub bu faḳîri duʿādan [3]yād ideler. Ey ʿazîz! Edeb ʿilmine daḫı varmak gerekdür, lāzımı var ve müsteḥabı var, [4]ḫaṣṣınuñ teklîfi var özge ve eʿammesinüñ özge keenhu eḫaṣṣına lāzımdır elli [5]dört farż, yetmiş iki şarṭ, yüz ḳırḳ edebe riʿāyet ide. Amma eʿammesine lāzımdur [6]yüz yigirmi dört edebe riʿāyet idenler, yüz biñ yigirmi dört biñ yirine kifāyet ider [7]dimişler. Eger elli dört farż, yetmiş iki şarṭ idi yedi yüz ḳırḳ tafsîl ider, [8]söz ṭavîl olur, bu muḫtaṣar itmek aña ṭāḳat getürmez. Amma gerekdür kim yüz [9]yigirmi dört biñ edeb beyān idevüz tafṣîliyle ol yigirmi dört edebe [10]riʿāyet idenler, yüz yigirmi dört biñ peyġamber ṣevābından maḥrūm olmıya inşā'allahu [11]teʿāla. Amma ol yüz yigirmi dört biñ edebi, on ikisi ṭaʿām yimekdedür, [12]üçi ṣu içmekdedür, dördi söz söylemekdedür, beşi ṭon giymekdedür, dördi [13]evden çıḳmaḳdadur, sekizi yol yürümekdedür, dördi edeb maḥalde yürü[14]mekdedür, beşi bazārda yürümekdedür, üçi nesne ṣatun almaḳdadur [15]eve nesne getürmekdedür, beşi girmekdedür, üçi oturmaḳda, üçi ḳonaḳlamaġa [16]varmaḳda, üçi teferrüce varmaḳda, üçi adem oḳuyu varmaḳda, altısı [17]ḥammāma varmaḳda, onı ṣu dökmekde, beşi ḫasta sormaḳda, altısı ġazāya varmaḳda, [18]dördi maḳbereye varmaḳda, dördi döşege

yatmaḳda, üçi döşekde dur[19]maḳda, ikisi paşmaḳ çevirmekde, üçi mescîde girmekde, üçi mescîdde [20]oturmaḳda, üçi çıkmakdadur. Tamām yüz yigirmi dört edebden biri eksik [21]olsa, edebsizlikdendür. Pes bu yüz yigirmi dört edebi ṭaleb itmek vācibdür. Nitekim aña

[68]

[1](aña) bu maḥalde bu rubāʿi-yi buyurmuşlardur. Egerçi bir rubāʿidür nice naṣîḥatdür her kişi ki [2]o edeb ṭaleb neküned bir besaṭ-ı şeref-ṭarab neküned edeb muzi ger hemi ḫahi [3]ta zemāne tera edeb neküned. Ta çün yüz yigirmi dört edeb taḳsîmiyle ne maḥalde [4]istiʿmāl olunursa ʿale't-tertîb beyān olındı. Gerek ne fiʿillerdür anı [5]beyān idevüz, ta müşekkel ḳalmıya. Evvel on iki edeb kim ṭaʿām yimekdedür. Evvel [6]ṣaġ dizin diküb ṣol dizi üzerine otura ya murabbaʿ otursa tecvîz itmişlerdür, [7]çökmek ḫod maḳbūldür. İkinci loḳma-yı kimsenüñ öñünden almıya. Üçünci [8]aġzına ḳoydığı loḳmaya degmiye, evvel ṣaġ yanıyla çiyniye. Dördünci tîz dökmiye, [9]bulaşdırmıya, ṭamlatmıya. Beşinci loḳmayı aġzından iken söylemiye. [10]Altıncı kimsenüñ loḳmasını gözetmiye. Yedinci baş gövdesini ḳaşımıya, ṭaʿām [11]yirken çevre baḳmıya. Sekizinci etmegi ışırub aşa banmıya. Ṭoḳuzıncı ḳat[ı] ḳat[ı] [12]söylemiye ve ḳahḳaha ile gülmiye. Onuncı ʿizzet-i te'enniyle yiye. On birinci [13]ṣol nesneyi kim yabana bıraġacaḳdur kemügi, anı öñüne ḳoya. On ikinci [14]ṭaʿāmdan soñra elin yuya ve sile. Amma üç edeb ki ṣu içmekdedür: Evvel [15]bardaġı iki eliyle duta. İkinci gekince içe. Üçünci üstüne dökmiye. Amma [16]dört edeb ki söz söylemekdedür: Evvel ḳatı ḳatı söylemiye kim aġzı yarı [17]ṣaçılmıya. İkinci ademle söyleşürken çevre baḳmaya. Üçünci sen-ben diyu [18]söylemiye, söz lüṭufla söyleye. Dördünci eliyle söylemiye. Amma ol edeb ki ṭon [19]giymekdedür: Evvel ṣaġ yanında eğnine ala ṣaġ yenin elin ṣoḳa. İkinci ʿimāme- [20]sin otururken ṣarmıya. Üçünci diz ṭonın otururken giye Beşinci[91], [21]evvel ṣolın çıḳara andan ṣağını çıkara. [Birinci] İkinci güle güle çıḳmıya. Üçünci

[69]

[1]yuḳaru baḳmaya, tekebbürlükdür. Dördünci Taŋı adın aña çıka. Amma ol sekiz edeb ki [2]yol yürümekdedür: Evvel ḳatı yürümeye. İkinci canavarcıḳlara gözede, [3]başmaġa. Üçünci dört yaña baḳa baḳa gitmeye. Dördünci ṭaşdan [4]ṭaşa segirtmiye. Beşinci ırlamıya ġavġa itmiye. Altıncı kimsenüñ ardınca baḳmıya. [5]Yedinci kendüden ulunuñ ardınca yürüye. Sekizinci bir kişi ile giderken bir [6]işe muntaẓır olmıya. Ol edeb ki maḥallede yürümekdedür: Evvel [7]aşina olmadıḳ maḥalleye bacadan ve açuḳ ḳapudan baḳmıya ve oġlancıklara uymıya [8]Amma ol beş edeb ki bazarda yürümekdedür: Evvel omızın kimseye [9]urmıya yaʿni ilişmiye. İkinci ıraḳdaġı adama çaġırmıya. Üçünci [10]bazarda laġv laṭîfe itmeyüb ḳahḳahā ile gülmiye. Dördünci tükürmiye [11]Beşinci nesne yimiye açmıya yürüdükde. Amma ol beş edeb ki ḫasta ṣor-

[91] Dördüncü edep unutulmuş.

[12]maḳdadur: Evvel ikindüden soñra varmaya. İkinci güler yüzle gire. Üçünci [13]ṣol yanında dolana, ṣaġında dura. Dördünci çoḳ oturmıya. Beşinci [14]duʿā ḳılub ḳalḳa. Amma ol altı edeb ki ġazāya varmaḳdadur: Evvel dülbendin [15]bozmıya. İkinci elin gögsüne urmıya. Üçünci ʿAẕẕemullahi cevrike dimiye, [16]"ecrake" diye. Dördünci çoḳ aġlamıya. Beşinci "İnnā lillahi ve innā ileyhi raciʿun" diye. [17]Altıncı, ṣabr ediñ diye, ögüt vire. Amma ol dört edeb ki maḳbereye var- [18]maḳdadur: Evveli tekbîr ide, anda Fātiḥa oḳıya, andan Elhakümü't-tekāṯür oḳıya. [19][Birinci][92] İkinci arḳın yüriye. Üçünci Allah adıñ dilinden gidermiye. Dördünci dünya [20]gelicisin söylemiye. Amma ol dört edeb ki döşekde yatmadadur: Evvel [21]ṭahāretiyle ola. İkinci döşegiñ ṣol yanından gece ṣaġ yanına otura. Ü

[70]

[1](ü)çünci, on kez istiġfār ide. Dördünci saġ yanında yata, andan dönüb ṣol yanında [2]yata dönüb asayiş ola. Amma üç edeb ki döşekde ṭurmaḳdadur: [3]Evvel ṣaġ yanına döne. İkinci ḳalḳub Taŋı adın yād ide. Üçünci ḥamd ide. Amma [4]ol iki edeb ki bardaġa su ḳoymaḳdadur: Evvel ṣu ḳoyurken dökmiye. İkinci ṭoldıracaḳ [5]aġzın serpe. Amma ol edebiñ ki baş paşmaḳ çevirmekdür: Evvel başmaġı ṣol [6]eliyle çevirmekdedür. İkinci başmaḳ ṣāḥibi giymeyince kendü giymiye. Amma üç edeb ki [7]mescide girmekdedür: Evvel ṣaġ ayaġın içerü başmaḳdur. İkinci miskinlikle [8]Allah [a]dın ẕikr ide ve içerü gire. Üçünci paşmaġın añılçaḳ ḳomaḳdur. Amma ol [9]üç edeb ki mescidde oturmaḳdadur: Evvel dört yaña çoḳ baḳmıya. [10]İkinci dünyā ḥesābın ve ṣoḥbetin itmiye. Üçünci teẕekküre ve tefekküre meşġūl olmıya. [11]Amma üç edeb ki mescide çıḳmaḳdadur: Evvel tiz tiz gitmiye. İkinci ademe [12]doḳınmıya. Üçünci ṣol ayaġın ṭaşra başmıya. Tamām yüz yigirmi dört edebî [13]riʿāyet ide, ḫāmse-i ḫāṣ olur. Ḫāmse-i ḫāṣ aña dirler ki ḫāṣṣu'l-ḫāṣ olur, evliya [14]mertebesine yitişür, enbiyā ṣevābın bulur. Her kim bu yüz yigirmi dört edebî riʿāyet itse, [15]aña üç ḳapu baġlanur: Günāh ḳapusı ve ʿazāb ḳapusı, vuṣlat ḳapusı. Ve üç ḳapu [16]açılır. Pes ṭālibe gerek kim bu edebleri saʿy ide ve riʿāyet ide bu edebleri [17]ve edeblü kişiyle otura dura zirā muḥabbet mü'essirdür. Ṭoprāġı güle ḥarîf ḳıldılar [18]ṭoprak daḫı gül gibi ḳoḳdı. Mūsā peyġamber ki bir aġaç ḥarîf oldı, ejderha[93] [19]olub nice muʿcizātdan geldi. Ve daḫı Resūl Ḥażret'ine bir aġaç naʿleyn olub [20]yoldaş oldı ʿarş oldı üzere çıḳdı. Pes iyülerle ṣāliḥlerle oturan [21]duran ṣāliḥ olur, yüzi aḳ olur. İmdi bu maʿnîde kelām ve mesel[94] çoḳdur.

[71]

[1]bir maḳṣūda daḫi varalum. Şimdiki maḳṣūd oldur kim emirü'l-mü'minin ʿAlî [2]kerremallahu vechehu, dört şeyḫi memleketi görmeye göndericek ne didi, [3]ne

[92] Başlık ve birinci edep unutulmuş.
[93] Kelime sehven ezdeha şeklinde yazılmış.
[94] Kelime sehven misil şeklinde yazılmış.

naṣîḥat var ve ne vaṣiyyet idi? Yaʿni Selmān-ı Fārisî'yi ʿIrāk'a Medāin taḫtına [4]göndericek ve Süheyl-i Yemenî Rum'a gönde[ri]cek didi: ط م ق ف ى yazub tekrar [5]Muḥammed Muṣṭafā'nıñ hicreti tārîḫinden ṭoḳuz yıl on bir ay geçmişdi. Kaʿbe'ye vardı [6]yaʿni aḫir Ḥac'da Resūlullah çün Medine'ye teveccüh eyledi. Bir maḳāma geldiler kim, [7]aña Ġadîr-i Ḫum dirlerdi. Eger ol maḳām Ġadîr-i Ḫum dimeniñ aṣlı nedür diyu su'āl [8]itseler cevāb oldur kim ʿArab ışṭılāḥında Ġadîr-i Ḫum aña dirler ki, yaġmur yağmış [9]ola, yaġmur ṣuyı bir yirde irkilüb ḳalmış ola. Ol maḳāmda yaġmur ṣuyı [10]olduġı-çün Ġadîr-i Ḫum dirler. Yoḫsa ʿArab ol maḳāma şemm-i ʿabîr dirler. Çün kim [11]Muḥammed Muṣṭafā ṣalavātullahi ʿaleyhi ve sellem gelüb ol maḳāmda ārām ḳıldı, ana [12]Ġadîr-i Ḫum dirler. Faṣıl: Ey ṭālib-i erkān-ı ṭarîḳat, bilgil ki ehl-i erkān arasında [13]bu şeddin ve bu ḫelva-yı cufenüñ senedi beş vechile iṣbāt olunur. Evvel [14]Adem'den, ikinci Nuḥ'dan, üçünci Ḫalîlullah'dan, dördünci Muḥammed Muṣṭafā'dan ṣallallahu [15]ʿaleyhi ve sellemden beşinci İmām Zeyne'l-ʿĀbidin'den. Ve hem Furḳān ışṭılāḥından [16]bu dört peyġambere çāru pîr dirler ve çār tekbîri erenlerden iṣbāt iderler. [17]Subḥāneke lā ʿilme lenā illā mā allemtenā.[95] Allah Teʿāla Ḥażret'inden Cebrā'il'e emr oldı, [18]ta Adem'e fütüvvet yitişdire. Ta kim Adem'ün elleri ḫalāṣ ola. Nitekim ḫaberde gelmişdir: [19]Enzelallahu fütüvvete ʿala Adem'e bi ḫaṣleteyni el ḳabri ale'ṣ-ṣeyṭān ve keṣretü'l-bükāi min [20]ḫaşyetü'r-raḥman. Çün Cebrā'il Adem'e yitişdirdi ve ṣaçıñ ḳaṣr eyitdi, [21]Adem'le ḳardaş oldı. Adem bu şāẕlıḳdan tekbîr getürdi. Fuḳarā bu tekbîre rıżā dirler

[72]

[1](dirler) yaʿni Ḥaḳ Teʿāla kendüden rāżı oldı. Pes Adem ʿaleyhi's-selām ʿahdullahı [2]ve şeddi Şit'e yitişdirdi. Şit peyġamber pîr ahîlik ḳıldı, ḳonaḳ ḳonaḳladı, [3]itmek kesüb ṣofra yaydı. Şit'ten şedd ve ʿamel Anuş'a yitişdi. Andan [4]oġlı Ḳaynān'a yitişdi ve İdrîs peyġambere yitişdi ve Metūşelaḫ'a yitişdi. [5]Amma fuḳarā Nuḥ peyġambere pîr-i tekbîr dirler. Rabbi lā teẕer ʿale'l-arḍi mi- [6]ne'l-kāfirine deyyarā.[96] Ol dem içinde münācāt itdi Ḥaḳ emriyle Cebrā'il'e [7]irişdi, Nuḥ'a tūfān ḫaberin virdi. Nuḥ peyġamber tekbîr getürdi. Fuḳarā [8]bu tekbîre "fenā" didiler yaʿni Ḥaḳ Teʿāla düşmanları helāk kıldı. Andan Cebrā'il [9]Nuḥ içün on yedi peyġamber ʿaşḳına, on yedi aṣḥāba Selmānî şeddi kuşatdı. [10]Resūl Ḥażret ʿaleyhi's-selām buyurdı kim: Yā ʿAlî, bu şeddüñ ve kardaşlıġuñ [11]şükrānesi, bir niʿmet bünyādı gerek. Adı ol demde peksimāṭ ve daḫı ḫurma [12]ve yaġ bulundı. Bir legen yaʿni bir cefne içinde ki anda deveye yîm iderlerdi. [13]Anuñ içinde çenkal ḳıldılar yaʿni eliyle ovdılar. Şimdi ḫelvāyı [14]cüfne didikleri ol vech üzerinedür. Ol maḫalde imām duru geldi [15]kendü mübārek eliyle ol ḫelvāyı baḫş itdi. Resūl Ḥażret didi kim: Yā [16]ʿAlî, her kim seni imām birle bu ḫelvādan aña vir. Hem kim imāmım ʿAlî didi, aña iki eliyle [17]virdi. Erkān arasında nefes-i ḫelvā ṣordukları bunuñ üzerinedir. Amma [18]ol kişiler kim ḫelvāyı İmām Zeyne'l-ʿĀbidin'den dutarlar senedi budur kim ateşidür [19]İmām Zeyne'l-ʿĀbidin ḫuzūrunda ḳısmet oldı, bişdi. Ve daḫı imām baḫş [20]ḳıldı. Ta fūta

[95] "Melekler, biz seni tenzih ederiz. Senin öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Muhakkak her şeyi bilen hakim sensin, dediler." (el-Bakara 2/32)
[96] "Nuh şöyle dedi: Ey Rabbim yeryüzünde kafirlerden hiç kimse bırakma." (Nuh 71/26)

derecāt maʿlūm oldı. Zirā ol maḥalde yaʿni iki eli birle [21]sunardı İmām Zeyne'l-ʿĀbidin'e şeyḫe ve taḳbîl ve reste-i naḳîbe ve miyān

[73]

[1]beste ve nîm-ṭarîḳa ṭarîḳatla naṣîb virdi, mîrāṣla ḥelvāyı baḫş idüb ġālib-i [2]nāzil gözetmek İmām Zeyne'l-ʿĀbidin'den ḳaldı. Anuñ sebebi birle buydı kim Kūfe [3]şehrinde Selmān-ı Fārisî mürîdlerinden ʿAbdu'r-raḥman Külḫān-tāb vardı. Anuñ daḫı [4]ḳırḳ terbiyyesi vardı. Biri kendinüñ ḳatında biri olurdı adına İsḥāḳ [5]Kündeşiken dirlerdi, odun kesdügi içün. İmām Zeyne'l-ʿĀbidin bir günde [6]İmām ʿAlî sarayında olurdı. Yezîdler ḳaṣd itdiler, İmāmıñ evin baṣdılar. [7]İmām ʿAbdu'r-raḥmanı bilürdi kim mü'minden idi. Bir ḳapudan çıḳdı, külḫāna geldi. Yezîdler [8]duydılar, ardına döndiler düşdiler. ʿAbdu'r-raḥman, imāmı göricek tekyesine iletdi [9]zirā zemini vardı amma pinhān itdi. Külḫāna geldügin Yezîdiler görmüşlerdi. [10]Anlar geldi. Bir oġlancıġı vardı, anı götürdi külḫāna atdı, ha diyince yandırdı. [11]Yezîdiler izleyü içeri girdiler. İmāmı sordılar. ʿAbdu'r-raḥman yanmış oġlını gösterdi. [12]Gördiler, imāmı ṣandılar sevindiler. ʿAbdu'r-rahmana taḥsîn itdi gitdiler. İmām [13]bu ḥāli gördi, ʿAbdu'r-rahmana taḥsîn itdi. Benüm içün oġlını terk itdin imdi [14]ben senüñ oġluñ olayım. Ol oġlancık karındāşım olsun ḳıyāmet gününde, [15]ansız cennete girmeyem didi. Amma anuñ canı içün bir ḫatm vardır var ṣāt bala [16]yaġa vir, ḥelvā bişürelüm. Daḫı türebbîlerini çaġır gelsünler, seni şeyḫ iderüm didi. [17]Ol ḳırḳ mü'min ḥażır oldılar, İmām, ʿAbdu'r-raḥman'ı şeyḫ dikdi, İsḥāḳ'ı naḳîb [18]dikdi, buyurdı. Ol maḥfilde nicesinüñ belin baġladı, nicesiyle ata ve karındaş [19]vardılar ḥelvā bişürdiler. Bari imām ol helvādan ʿAbdu'r-rahman'a iki baḫş virdi [20]ve nîm-ṭarîḳa nîm-baḫş virdi. Bu ḳısmet ki şimdi ehl-i erkān arasında yürür. İmam [21]Zeyne'l-ʿĀbidin'dendür. Ol ḥelvādan her ḳande muḥabbet-i ḫānedān varsa gönderdi ve ol

[74]

[1](ve ol) ḥażır yārenlerden nicesin şehre gönderdi. Anlar daḫı can ile ḳabul itdiler. [2]Cemʿ oldılar ve ol gelen kişiden ṣordılar. İmām ne resme ḳısmet itdiyse [3]öyle itdiler. İmdi erkān ehlinüñ ittifāḳı iḫtilāf ve her ḳavlüñ fiʿliñ [4]senedi bu ve ḥelvā-yı cüfne ademden ḫāteme ḫātemden bu deme gelince didik. [5]Üstāḏ-ı rast birle taḳrîr itdik. Pes lāzımdır ki silsile daḫı bu deme yetirelim, [6]Allah tevfîḳıyle çünki şedd ve ʿahd İmām ʿAlî'den Selmān'a yitişdi, Selmān'dan [7]Ebu Derdā'ya yitişdi, Ebu Derdā'dan ʿAmmar bin Yāsir'e yitişdi varır kendüyi [8]imāma ṭabşırdı. İmām aña taḥarrik-i şedd itdi. Şimdi şedd içinde taḥrîk ġālibe [9]irişdikde ʿAlî Nūrî İmām Tūsî'ye yitişdi. Pes taḥrîk şeddinden ḳaldı [10]dirler. Pes ehl-i erkān arasında lāzım oldı kim imāmlara ve müctehitlere ve ġālibe [11]irişdikte kendüyi ṭaşra ve tekbîre ve taḥrîk ḳabul ide. Geldik yine silsile-i [12]şedd Ebu ʿAlî Nūrî'den Emir Muʿabbere yitişdi. Emiri Muʿabber'den ʿAvn'a yitişdi. ʿAvn'dan [13]Ebu Muṣliḥ'e yitişdi. Ebu Muṣliḥ'den ʿÖmer Sencānî'ye yitişdi. ʿÖmer Sencānî'den [14]Çūş'a yitişdi, Çūş'dan Neccār'a yitişdi, Neccār'dan Ebu'l-Faẓl'a, Ebu'l- [15]Faẓl'dan Ḳays bin Selmān'a, İbn Selmān'dan Ebu Şücāʿa, Ebu

Şücāʿdan [16]Emir Mūṣıla, Emir Mūṣıla'dan ʿAbdullah Cellā'ya, Cellā'dan Ebu'l-Ḥasan ʿIrāḳî'ye, [17]ʿIrāḳî'den Ebu'l-Berekāt'a, Ebu'l-Berekāt'dan Ebu'l-Kāsım'a, Ebu'l-Kāsım'dan Şeyḫ Seyyid ʿAlî'ye, [18]Seyyid Alî'den Şedîdân'a, Şedîdân'dan pādişāh kerdesi oldı neʿuzu billah, [19]ʿālem fitneyle ṭoldı, erkān zaʿîf oldı. Kāḫîl müddet geçdi, [20]Şedîd vāḳıʿa gördi. Ol vāḳıʿa üzerine ol zamānuñ pādişāhıyla meşveret [21]ḳıldı. Ol pādişāh muḥabbet-i ḫānedānıydı. Şedîdā'ya muvafaḳat itdi.

[75]

[1]icāzet virdi. Şedîdā ol şükrānîye bir ulu maḥfil yaṣādı. On iki imām [2]ʿaşḳına on iki kişiye şedd-i seccāde yitişdi, on iki muʿaẓẓam [3]şehristāna gönderdi. Dördi kendünüñ oğlanlarıydı. Bu zamānda ekṣer [4]fütüvvet-dārıñ silsilesi Şedîdā'ya yitişir. On iki kişinüñ biri ʿÖmer [5]Ḥalvā-yı idi, ṣālihlerden idi. Biri Ḥalvā'yiden Seyyid ʿAṭṭār'a, Seyyid Aṭṭār'dan [6]Baba Hacı ʿIrāḳî'ye, ʿIrāḳî'den Şeyḫ ʿAbdu'ṣ-ṣamed'e, ʿAbdu'ṣ-ṣamed'den Şeyḫ Yaḥyā [7]bin Eṣ-şükr'de Endelüsî'ye ki meşhūrdı, Maġribî oğlı dirlerdi. Çoḳ [8]ʿömür sürmüşdi. Maḳbūl dānā kişiydi. Rūm memleketinde erkānı iḥyā eyledi. [9]Rūm sulṭānı merhūm Murād Ḫān nevverallahu ḳabrihi icāzetiyle Maġribî oğlundan [10]Şeyḫ ʿAlî'ye yitişdi ki meşhūr Seccāz oğlu dirlerdi. Şeyḫ ʿAlî'den [11]dāʿiye ve bir faḳîr ki Şeyḫ Seyyid Ḥüseyin ibn Şeyḫ Seyyid Ġaybe inşā'allahu [12]teʿāla ol teşbîh itdügimiz ḳavm ile ḥaşr olavüz, amin yā mucîbü's-sā'ilîn [13]bi cāh-i seyyedü'l-mürselin ve imāmu'l-müttekin. İmdi Adem'den ḫāteme ḫātemden bu deme [14]gelince silsile-i fütüvveti beyān itdik. Bismillahi'r-raḥmani'r-raḥim. Yuḥibbūnehüm [15]keḥubbillah[97] şarṭdır. Ḫafî on iki dügüm baglıyalar yā beş dügüm yā yidi düġüm dügeler. [16]Evvel Allah Teʿāla adıyla dügeler: "Hüve'l-evvelü ve'l-aḫiru ve'ẓ-ẓahiru ve'l-bāṭınu ve hüve [17]bi külli şey'in alim.[98]" İkinci Cebrā'il adıyla dügeler, üçünci Adem adıyla dügeler: [18]Ve ʿalleme ademe'l-esmā'e küllehā.[99] Dördünci Nuḥ adıyla dügeler: Kāle Nuḥ'un rabbi lā teẕer ʿale'l- [19]arḍi.[100] Beşinci İbrāhim Ḫalîl ismiyle: Ḳulnā yā nāru kūnî berden ve selāmen ʿala [20]İbrāhim.[101] Altıncı Mūsā kelimullah ismiyle dügeler: Ve ʿallemnahü min ledünnā ʿilmā.[102] Yidinci [21]Ḥażret-i Muḥammed Resūlullah ismiyle dügeler: Ve mā Muḥammedün illā Resūlün kad ḫalet min ḳablihi

[97] "İnsanlarrdan bazıları da Allah'ı bırakarak bir takım putlara taparlar, onları Allah'ı sevdikleri gibi severler. Ama iman edenlerin Allah sevgisi daha kuvvetlidir." (el-Bakara 2/165)
[98] "O hem evveldir, hem ahirdir, hem zahirdir, hem batındır. O her şeyi hakkıyla bilicidir." (el-Hadid 53/3)
[99] "Ve Adem'e bütün isimleri öğretti." (el-Bakara 2/31)
[100] "Nuh şöyle dedi: Ey Rabbim yeryüzünde kafirlerden hiç kimse bırakma." (Nuh 71/26)
[101] "Biz, ey ateş İbrahim için serin ve selamet ol dedik." (el-Enbiya21/69)
[102] "Derken kullarımızdan öyle bir kul buldular ki biz ona tarafımızdan bir rahmet vermiş ve tarafımızdan bir ilim öğretmiştik." (el-Kehf 18/65)

[76]

[1](ḳablihi)'r-rusül.[103] Sekizinci İmām ʿAlî ismiyle dügeler: İnnemā veliyyükümullahü ve Resūlühü.[104] [2]Ṭoḳuzıncı İmām Ḥasan ismiyle dügeler: Ve in ḥalefe min nūrilleẕi lehu esfele [3]imāmi ḥaseni'r-rıżā. Onuncı İmām Ḥüseyin ismiyle dügeler: Ve in ḫalîfeti min [4]nūri ḥüseyni maḳtūli bi kerb-i belā. On birinci pîriñ adıyla dügeler, on ikinci [5]kendü adıyla dügeler: Temmet bi-ʿavnillah.

Der beyān-ı silsile-i pîr-i kāsibān

[6]Bismillahi'r-raḥmani'r-raḥîm [7]Ḥamd s̱ābitdür evvel Allah içün ki ʿālemleriñ perverdigārı Allah'dan raḥmet melā'[8]ikeden istiġfār mü'minlerden duʿā, Ḥabîb Muḥammed Muṣṭafā üzerine olıcıdur. [9]Daḫı anuñ āl ve aṣḥābı üzerine olıcıdır. Ḥamd ve ṣalātdan soñra Allah'ıñ [10]zaʿîf ḳulı Şeyḫ Ḥācı İbrāhim oġlı Hācı Baba ki Ṭosyalı'dır, eydür ki: Yeḳūlü'l- [11]ʿabd'de ve Şerḥ-i Hidāye'de ve Tefsîr-i ʿUyūn'da daḫı Ḳāżîḫān'da dinilmiş ki: Öyle [12]gerekdür ki ʿabd rızḳını Allah'dan bildikden soñra ictihād ide ṭalebinden, [13]imtināʿ ide su'ālden, eli emeginden yiye rızḳını Allah'dan göre kesbi sebebiyle [14]ve daḫı bilüñ ki kesb farîżadur her kişiye terk ruḫṣatdur inkār itmek [15]kesb farîża itdigüne bidʿatdur. Bir kimse kesbi farîża-ı bilmese mubāḥi [16]ola. Eger kesb farîża olmaya enbiyā daḫı evliyā meşgūl olmazlardı. Taḥḳîḳ Adem [17]ʿaleyhi's-selām ider, ekinci idi, etmekciydi. Baʿżı kitābda dinilmişdir ki: Adem ʿaleyhi's- [18]selām biñ dürlü ṣanʿatı vardı. Ḥaḳ Teʿāla Cebrā'il'i gönderdi. Allah subḥānehu [19]ve teʿāla Cebrā'il'e ögretdi, alātın daḫı Cebrā'il getürdi ve bu aletlerüñ ismi [20]Allah Teʿāla emriyle Adem'e öğretdi. Nitekim Ḥaḳ Teʿāla celle ve ʿala, Kelām-ı Ḳadim'inde buyurur:

[77][105]

[1]Ve ʿalleme ademe'l-esmā'e küllihā.el-ayeh.[106] Pes Allah'ıñ zaʿîf ḳulı Hācı Baba eydür ki: Tefsîr-i [2]Menṣūreyn Tefsîr-i ʿUyūn dinilmiş ki: Ḥaḳ Teʿāla Adem'e cemiʿ maḫlūḳātın [3]adlarını ögretdi, ʿarşdan s̱üreyyāya varınca, melā'ikeden ve ḥicābdan ve göklerden [4]ve nücūmlardan ve yirlerden ve otlardan ve ṣanʿatlardan ve ṣanʿatlar alātin ögretdi [5]Adem'e ve cemiʿsin işledi. Evvel ekinciligi, andan etmekçiligi, andan [6]işçiligi, andan soñra papuccılıgı ḥāṣıl-ı kelām cemiʿ ṣanʿatları [7]işledi Adem ʿaleyhi's-selām. Vefāta yaḳîn olıcak Adem ʿaleyhi's-selām kerpiç [8]kesdi ṭopraḳdan, parmaġıyla ʿArab dilinden ʿAcem diliyle Türk diliyle, Süryān [9]diliyle, ʿUmrān diliyle, Ermeni diliyle cemiʿ diliyle bu ṣanʿatları nice işlemek [10]gerek diyu yazdı. Andan sonra bu kerpici bişirdi, kiremit eyledi. Bir yir [11]kazdı katar katar gömdi, gizledi. Andan soñra Adem vefāt itdi. Ṭūfān-ı [12]Nuḥ'dan soñra Ḥaḳ Teʿāla Cebrā'il'i

[103] "Muhammed peygamberden başka bir şey değildir. Ondan önce bir çok peygamberler gelmiş geçmiştir." (Al-i İmran 2/144)
[104] "Sizin veliniz ancak Allah ve O'nun Resulüdür." (el-Maide 5/55)
[105] Eserde 76 olarak yazılmış ve bundan sonra ki numaralandırmalar da buna göre devam ettirilmiştir.
[106] "Ve Adem'e bütün isimleri öğretti." (el-Bakara 2/31)

gönderdi, açdı. Bir ḳabîle bir ḳatār kiremit [13]aldı, üzerine ne dili yazılmış ise anı söyledi ve ne ṣanʿat yazılmış [14]ise anı işledi. Eṣṣaḥ-ı rivāyet budur. Baʿżılar dimişler ki: Adem ʿaleyhi's- [15]selām ekinci idi, Şit ʿaleyhi's-selam cellāh idi, İbrāhim ʿaleyhi's-selām [16]bezzāz idi, Nuḥ ʿaleyhi's-selām dülgerdi, Dāvud ʿaleyhi's-selām demirci [17]idi, Süleymān ʿaleyhi's-selām ölcek[?] boyacı idi ve hem zenbîl-bāf idi. [18]Ve ʿİsā ʿaleyhi's-selām boyayıcı idi. İdrîs ʿaleyhi's-selām terzi idi [19]ve sipāhî idi ve ḥākim ve ʿālim ve müneccim ve muḥāsib ve kātib idi ve papuççılıḳ [20]ve tokyacılıḳ bilürdi. Ve daḫı Ṭalut, Allah'ın ṣaġ ḳollarından idi, tabbāġ [21]ve saḳḳā ve maḳḳāridi. Andan soñra pādişāh oldı, Dāvud nebiye ḳızını virdi

[78]

[1](virdi) ve mülküñ yarısın aña virdi, vallahu aʿlem bi'l-ḫayr. Rivāyetdür ki server-i [2]kā'ināt ve mefḫar-i mevcūdāt seyyidü'l-mürselin ve Resūl-i Rabbü'l-ʿālemin Muḥammed Muṣṭafā [3]ṣalavātullahi ve selāmühü iṯār-ı lafẓından buyurur: Men lem yerallahi fi'd-dünyā lem yera [4]fî'l-aḫirati. yaʿni şol kimesne kim dünyāda Allah'ı görmez aḫiretde daḫı görmez, fikri [5]ve ẕikri ve şuġul Bārî Teʿāla içündir ve derūn-i dilden gerekdür. Nitekim Ḥaḳ Teʿāla [6]buyurur: İllelleẕine amenū ve ʿamilu'ṣ-ṣaliḥāt, el-ayetü. Yaʿni çün ṭarîḳ içinde illa [7]şunlar kim vaḥdāniyyete Allah Teʿāla'ya imān getürdiler ʿamel-i ṣāliḥi anlaruñ üzerine [8]farż ḳıldı yaʿni ol ʿamel ki isteñ ve raḥmetime yaḳîn oluñ didi. Pes [9]imdi ʿazîz, Ḥażret-i Resūl buyurur: Men lā şeyḫe lehu velā dine lehu feṣeyḫuhü'ş- [10]şeyṭān. yaʿni şol kimesne kim şeyḫi yoḳdur, dîni yoḳdur ve dîni olmayan [11]kişinüñ şeyḫi şeyṭāndır, didi. Pes imdi ʿazîz, ṭarîḳatde edeb ve er- [12]kān farż olundı Ḥaḳ'dan ademîler üzere. Ḳıyle ʿınde'l-ʿulemāi'l-ʿiẕām fî't- [13]ṭarîḳu'l-edebu ve'l-erkānu farżun ale'n-nasi minallahi teʿāla. Ḳāle'n-nebiyyu ʿaleyhi's-selām: [14]El-erkānu fi'l-luġatehu ʿibāretün mine'l-edebi mine'l-imān el-imānu mine'l-cennetü. [15]Yaʿni Ḥażret-i Peyġamber ʿaleyhi's-selām buyurur: Ol erkān didikleri lüġatde [16]ʿibāretdür edebden, edeb imāndan, imān cennetden. Pes imdi ey ʿazîz, kişi [17]şeyḫinden ve yolından ve ādābından ve erkānından ḫaberi olmasa aña ġāfil dirler. [18]Pes imdi ġaflet hayvān mertebesi oldı. Ḳāle'n-nebiyyi ʿaleyhi's-selām: Men ġaflehu [19]ʿani'llahi fe yū'debu. Yaʿni Ḥaḳ'dan ġāfil olanı edeblemek gerek. Ve daḫı bir kim sene [20]şeyḫi silsilesini on iki imāma eimme-i muṭahharaya kim evlād-ı Muḥammed ʿAlî'dir [21]ve yahud Ḥażret-i ʿAlî'nin kerremallahu vechehu on yidi meyān-bestesine

[79]

[1]irişdirüb ulaşdırmasa rastlığla ol kişinüñ ṭarîḳatden ve edebden [2]ve erkāndan ḫaberi olmıya, anuñ yidügi loḳma ṭarîḳ içinde ḥarām ola [3]ve ṭurub oturması ve güft ü gūyı cā'iz olmıya. Ve meşāyıḫ ortasında [4]anuñ kelāmına iʿtibār itmiyeler ve bîʿat ve tekbîr ve tövbe virmesi dürüst olmıya [5]ve ehl-i bîʿat ve inābet ḳatında ve meyān-besteler ortasında ve ehl-i şedd [6]huẓūrında yeri ve ṣadrı olmıya. Pes imdi bilmek gerek ki kişi kendü silsile- [7]sinüñ aṣlı nedendür ve neden ẓāhir oldı ve ehlullah üzerine farz

[8]olmuşdır ki faḳr ṣıfatıyla muttaṣıf olub birlik ʿāleminde seyr idenlere gider. [9]Pes ey ʿazîzler ve kātib-i ḥabîbullah olanlar biliñ, her ehl-i ḥarfüñ biri ve şeyḫi [10]ve silsilesi kime çıḳar anı beyān idelüm ki ḥāżır ġā'ib erenler ruḥına ve pîrler [11]ve pîş-ḳademler ervāḥına, ḥāżır yārenler ve üstāḏlar demine bir cemāl-i Muḥammed [12]Muṣṭafā ṣalavāt: Allahümme ṣalli ʿalā seyyidinā ve nebiyyinā Muḥammedin ve ʿala ʿAlî Muḥammedin [13]ve ṣaḥbihi ve sellem. İmdi bilgil kim ol paşmaḳcılarıñ ve pay-puşcılarıñ [14]ve edikcilerin işbu ucı bir ustānıñ kārlarıdır. Amma aṣıl paşmaḳçılarıñ [15]pîri ve şeyḫi Ebu'l-Ḳasımu'l-Ekber'dir ve ehl-i şeddür ve ṣāḥib-i icāzetdür [16]ve ṣāḥibu'ṭ-ṭarîḳdur. Zirā anuñ belin ʿAbdullah ve el-Vāsıṭî bağladı ve [17]ṣanʿat taʿlîm idüb aña icāzet virdi. Ve anuñ belini Ebi'l-Ḥasan Pîr Muḥammedü'l- [18]Ekber-i Cezāyir'i bağladı, ṣanʿatı taʿlîm idüb icāzet virdi. Ve anuñ belini [19]Ebu ʿAbdullah ʿAlîyyü'l-Ekber Yemenî bağladı, ṣanʿatı taʿlîm idüb icāzet virdi. [20]Ve anuñ belin Ḥażret-i emirü'l-mü'minin ʿAlî bağladı kerremallahu vechehu Ḥażret-i Re- [21]sūl ṣallallahu ʿaleyhi ve sellem naẓarında ve ṣuffa-i ṣafāda icāzet virüb seccāde

[80]

[1](seccāde) üzerine geçirdi, duʿāyı tekbîr idüb ehl-i şedd oldı. Ve ol daḫı [2]Ḥażret-i Nebi naẓarında ṭoḳuz kişinüñ belin bağladı. (Evvel Muḥammed bin ʿAbdullah el belin bağladı.)[107] İkinci ʿAbdullah ibn Ḫālid'iñ [3]bağladı, üçünci ʿAlî bin Ebi Hüreyre Esved belin bağladı, dördünci Ebu Caʿfer [4]bin Ḳāsım Afṭın belin bağladı, icāzet virdi ve seccāde üzerine geçirdi. [5]Cümle silyurı ve pay-pūşı ol taṣnîf itdi. Ol ikisin dikerdi [6]biriniñ boġazı yüksek aña silyur dirler ve biriniñ boġazı yuḳadır aña [7]pay-pūş dirler. Pes bu ikisiniñ şeyḫi oldur. Beşinci Eba ʿAbdullah Müslim [8]belin bağladı, altıncı Ḥasan en-Nāḳî belin bağladı. Yidinci Velidü'l-Aḳrāʿ [9]belin bağladı, sekizinci Ebu'l-Haşim bin Müslimü'l-an bağildi Bağdādî belin [10]bağladı, icāzet virdi ve seccādeye geçirdi. Cümle edikcilerin pîri ve şeyḫi [11]oldur, ehl-i şedd ve icāzetdir, ṣāḥib-i ṭarîḳatdur. Ṭoḳuzuncı Ḥasenü'l- Ḳaṭāʿ [12]belin bağladı. Pes imdi ey ʿazîzler, bildüñüz kim paşmaḳçılar ve pay-pūşcılar [13]ve cizmeçiler ve iç edikçiler işbu dördi bir yirdedir. Amma ortalarında [14]ṭarîḳ ve ḳāʿide ḳonılmışdır ve paşmaḳçılar pîri Ebu'l-Ḳāsım Zeydü'l-Ekber'idür ki [15]yuḳaruda silsilesi añılmışdır. Amma pay-pūşçılar ve silyur dikicilerin [16]Ebu'l-Ḳāsım Aḳṭan'dur ki yuḳaruda silsilesi añılmışdır. Ve çizmecilerin [17]pîri Eba ʿAbdullah ʿAlîyyü'l-Ekber-i Yemenî'dür ki anuñ silsilesi yuḳaruda gelmişdir. [18]Ḥażret-i ʿAlî'nin meyān-bestelerindendir. Amma iç edikcilerin pîri ve şeyḫi [19]ʿAbbās Ḥażret'dir, zirā Ḥażret-i Resūl ʿaleyhi's-selām aña ḳılmışdı ki bu ṣanʿatıñ [20]şeyḫi sen olgıl diyu ve hem Ḥażret-i ʿAbbās daḫı meyān-beste-i ʿAlî'dir eṣṣaḥ-ı rivayet [21]ẕikr olındı. Pes imdi ey ʿazîz, Ḥażret-i Resūl ṣallallahu ʿaleyhi ve sellem bir gün

[107] Kırmızı mürekkeple ve sayfa kenarında olduğu için okumada yanlışlık olabilir.

[81]

[1]eydür: Yā ʿAlî, mülk-i Yemen'de kāfir çerisi gelmiş ḫayli Müslümānlar'ı helāk itmiş ve niceleri [2]esir itmiş, anlara meded iriş, didi. Ḥażret-i ʿAlî Medine'den ṭaşra geldi, [3]Eba ʿAbdullah ʿAlîyyü'l-Ekber'iniñ ve Yemenî'nin yanına otırdı. Eydür: Benüm ayaġıma bir edik [4]dik, Yemen çerisine giderem, baña taʿcîl irişdir didi. ʿAlîyyü'l-Ekber ṭurdı gelüb [5]güni naẓarına getürdi. Ḥażret-i ʿAlî daḫı pıçaġını eline alup gön üzerine [6]ḳodı, eyitdi: Eʿuẕu billahi mine'ş-şeyṭāni'r-racim. Fe ḳutiʿa dābiru'l-ḳavmillezine [7]ẓalemu velḥamdulillahi rabbi'l-ʿalemin. [108] Ya Rabbi! Bi-ḥaḳḳı esmā'ike ve bi-ḥaḳḳın ḫātemi'n-nebiyyine [8]Muḥammede'l-Muṣṭafā, unṣurna ʿale'l-müşrikine ve'l-müfsidine ve'l-küffāri [9]fe'l-rūḥinā birūḥi ḳudsikelleẕi menentü ʿalā ʿab[d]ike Süleymānu ʿaleyhi's-selāmu [10]ve kāne muʿaẓẓamen fî ʿuyūni'n-nāẓırine ve ketebehu fî ṣudūri'l-ḫalḳi ecmaʿine [11]vefġani biesmāike'l-ḥüsnā, didi. Göni kesdi. Andan ʿAlîyyü'l-Ekber eline [12]virdi. Ḥażret-i ʿAlî'niñ himmet-i naẓarıyla pîr ʿAlîyyü'l-Ekber eline virdi. [13]Ḥażret anı dikdi. Ḥażret-i Resūl ʿaleyhi's-selām naẓar ḳıldı, eydür: Yā ʿAlî, [14]senüñ mübārek eliñ bunuñ beline ṭoḳunsun, yedügi loḳma helāl olsun, [15]ṣanʿatından ḳazanırsa, didi. Pes Ḥażret-i ʿAlî kerremallahu vechehu Ḥażret-i Resūl [16]ṣallallahu ʿaleyhi ve sellem naẓarında Eba ʿAbdullah ʿAlîyyü'l-Ekber'in eline yemeninin [17]belin baġladı ve icāzet virdi ve seccāde üzerine geçirdi, duʿā ve tekbîr ḳılub [18]ehl-i şedd olduġı Ḥażret-i ʿAlî'nin meyān-besteleri içinde onuncı meyān- [19]bestesidür. Bildüñiz kim paşmaḳçılarıñ ve pay-pūşcılarıñ ve çizmecilerin [20]ve iç edikcileriñ ehl-i şedd ve meyān-bestedir. Amma Ḥażret-i ʿAlî belin Ḥażret-i Resūlullah [21]ṣallallahu ʿaleyhi ve sellem baġladı. Ḥażret-i Resūl'ün belin Ḥażret-i Cebrā'il baġladı, Ḥażret-i

[82]

[1](ḥażret-i) Cebrā'il belin Ḥażret-i Mîkā'îl baġladı. Ḥażret-i Mîkā'îl belin Ḥażret-i İsrāfîl [2]baġladı ve hüve min yed ʿAzrā'îl ve hüve yed min yed Semʿā'îl ve hüve min yed Şeyṭā'il [3]ve hüve min yed-i ḳudret-i Bārî teʿāla ismuhu Ḥamda'îl ve hüve min emr-i rabbi'l-ʿālemine'l-evvelü [4]kāne işāratu bi'l-ʿibādetü'l-ezeliyyetü ve's-seʿādetü'l-ebediyyetihi vallahu aʿlem ve aḥkem. Pes [5]imdi ey ʿazîz, bilmek gerek kim Ḥaḳ Teʿāla seni ʿAdem'den vücuda getürdi, uṣūli, [6]edebi ve erkān-ı ṭarîḳı saña bildirdi. Nitekim Ḥażret-i Resūl buyurur kim: Men lem [7]yerallahi fî'd-dünyā ve lem yerallahi fî'l-aḫirati, dir. Maʿnîsi budur ki: Şol kimesne kim [8]Allah'ı dünyāda görmez, aḫiretde görmez dimek olur. Pes ʿazîz, Ḥaḳ Teʿāla dünyayı [9]ʿibret içün ḫalḳ itdi, ʿimāret içün degil. Nitekim Ḥażret-i Resūl buyurur: [10]Ḫalaku'd-dünyā lil-ʿibretü lā lil-ʿimāretü. Pes ʿazîz, ol on sekiz biñ ʿālemi [11]vücūda getüren kimdügini bilmese aña ʿāḳil dimezler belki ġāfil dirler. Pes imdi [12]hayvān mertebesi oldı. Nitekim Ḥaḳ Teʿāla celle celālühü Kelām-ı Kadîm'inde buyurur: [13]Veleḳad zera'nā li cehenneme

[108] "Böylece o zulmeden kavmin kökü kesildi. Hamd alemlere Rabbi olan Allah'a mahsustur." (el-En'am 6/45)

kesiran mine'l-cinni ve'l-insi,[109] dir. Maʿnî budur ki: Ḥaḳ Teʿāla [14]cinden ve insden çoġunı cehennem içün yaratdı. Pes Ḥaḳ Teʿāla anlara [15]ʿaḳıl virdi, ol ʿaḳılla idrāk itmediler, fāniye meşġūl oldılar, idrākde [16]hayvān gibi oldılar. Pes imdi ey ʿazîz, bir kimesne kendü ṭarîḳın ve [17]şeyḫin ḥaḳḳında kim beste-i emirü'l-mü'minin ʿAlî'ye irüb çıḳarmıya ve çıḳarmasa [18]ṭarîḳ içre anuñ güf ü gūyı ṣaḥîḥ degil ve tekbîr ve duʿāsı maḳbūl ve revā ve kesb-i [19]karından yedügi loḳma helāl degil ve kendüsi ẓulumātda ḳalub ve ẓulumāt cenabetinden [20]arı olmıya, her işinde nāḳıṣ ve ḳāṣır ola. Kesbiniñ berekātı ve yidüginiñ [21]ḥalāveti olmaya ve aʿmāl ve ʿibādetiniñ icābet ve derecāt ve tā-yı yeserat belürmeye

[83]

[1]yaʿni şevḳ ve ẕevḳ ḥāṣıl olmaya. Zirā bu ṭarîḳ edeb ve erkān güzaf değildir [2]ve ḳolayına söylenmemişdir ki; İnnelleẕine yubāyiʿūneke innemā yubāyiʿunallahe [3]yedullahi fevḳa eydihim, el-ayetühü.[110] Pes Ḥaḳ Teʿāla emriyle Cebrā'il ʿaleyhi's-selām [4]Ḥażret-i Resūl'e ʿaleyhi's-selam[a] bîʿat idüb belin baġladı. Ḥażret-i Resūl [5]ʿaleyhi's-selām bîʿat idüb Ḥażret-i ʿAlî belin baġladı, bîʿat virdi ve Ḥażret-i ʿAlî, [6]Resūl naẓarında on yidi kişinün belin baġladı, bîʿat virdi. Evvel [7]Selmān-ı Fārisî belin baġladı, icāzet virdi, üç yüz otuz yaşında idi [8]dünyādan naḳl itdi ve ḳabri Medāyin'dedür. Mecmūʿı ser-tıraşlarınuñ silsilesi [9]aña varur çıḳar. İkinci Selmān-ı Kūfî belin baġladı, mecmuʿı ṣaḳḳāların şeyḫi aña [10]varur. Üçünci ʿAbdullah Ṭayyār'ın belin baġladı. İsmi Ebu Naṣr'dır, bîʿat ve icā- [11]zet virdi. Seksen yidi yaşında dünyādan naḳl itdi. Ḳabri Rey'dedür. Mecmuʿı [12]nesṣācların silsilesi aña varır. Evvel Ebu ʿAlî Naṣr Nesṣāc Enṣāri'ye, andan [13]ʿAbdullah Ṭayyār'a çıḳar. Dördünci Caʿfer-i Ṭayyaār belin baġladı, icāzet virdi. [14]ʿİbādet ider ʿābidleriñ silsilesi aña varur. Yüz yidi yaşında dünyadan [15]naḳl itdi, ḳabri Sūvriḥiṣār'dadur. Beşinci Ḳanber belin baġladı, ismi [16]Naṣr'dır. Bîʿat ve icāzet virdi. Ṭoḳsan dördünde dünyādan naḳl itdi, [17]ḳabri Baġdād'dadır. Mecmuʿı seyislerin ve mūyitāblaruñ silsilesi [18]aña varur çıḳar. Altıncı ʿAmmār Yāsir-i Baḫşi belin baġladı. İsmi Muḥammedü'l-Ekber [19]Yemenî'dür. Bîʿat ve icāzet virdi. Yüz yigirmi dört yaşında dünyadan [20]naḳl itdi. Kabri Cezāyir'dedür. Mecmuʿı paşmaḳçılarıñ ve papuççılarıñ ve [21]çizmecileriñ silsilesi aña çıḳar. Yidinci ʿAbdullah bin ʿAmr ṣaḥābe-i Resūlullah belin

[84]

[1](belin) baġladı, icāzet virdi. Ḳırḳ iki yaşında dünyādan naḳl itdi. Ḳabri Yemen'dedür. [2]Bāzargānîlerüñ ve tācirlerüñ ve hacelerin silsilesi aña çıḳar. Sekizinci

[109] "Yemin olsun ki, biz ins ve cinden birçoğunu cehennem için yarattık" (el-A'raf 7/179)
[110] "Şüphesiz sana beyʿat edenler ancak Allah'a beyʿat etmişlerdir. Allah'ın eli onların ellerinin üzerindedirler. Onun için kim ahdini bozarsa ancak kendi aleyhine bozmuş olur. Kim de Allah'a verdiği sözü yerine getirirse, Allah ona büyük ecir verir." (el-Feth 48/10)

[3]Emir Naṣri Hindi belin baġladı, bîʿat ve icāzet virdi. İki yüz yigirmi [4]sekiz yaşında dünyādan naḳl itdi. Ḳabri Cezāyir'dedür. Mecmuʿı ferrāşlaruñ [5]silsilesi aña varur çıḳar. Ṭoḳuzıncı Şeyḫ Ḥasan Baṣrî belin baġladı, [6]biʿat ve icāzet virdi, seccādeye geçirdi. Yitmiş beş yaşında dünyadan [7]naḳl itdi. Ḳabri Ḫāver'dedür. MecmuʿI seccāde-nişînler ve Erderbinîleriñ [8]ve Ḫalvetîleriñ ve Aḥmedîleriñ ve ġayri meşāyıḫın silsile evvel şeyḫ [9]Cüneyd-i Baġdādî'den Ḥasan-ı Baṣrî'ye andan Ḥażret-i ʿAlî'ye çıḳar ve andan Ḥażret-i [10]Resūl'e yitişür, bilā-şek velā-şübhe her şeyḫ ve sūfî ve ʿulemā ve fuḳarā ve ehl-i [11]şeriʿat ve ṭarîḳat ve ḥaḳîḳat ve nübüvvet ve velāyeti böyle temyîz idüb ve [12]farḳ idüb iḳrār ve taṣdîḳ itmese kāmilü'l-imān ve'l-irfān olmaz, [13]nāḳışu'd-dîn ve'l-ʿilm ve'l-ʿamel ḳalur. Hiçbir efʿāli ve akvāli ve aʿmāli [14]ḥażret olmaz, şek ve şübhe içinde ḳalur, ḥasre'd-dünyā ed-dîn ve'l-aḫiret olur [15]neʿuẕubillahi minhā, ve's-selāmu ʿalā men ittebeʿa'l-hüdā. Onuncı Nāṣır bin ʿAbd-i Mekkî [16]belin baġladı ve icāzet virdi. Otuz üç yaşında naḳl itdi. Ḳabri Baḳiʿa'dadur. [17]Mecmuʿı ḫayme düzenleriñ silsilesi aña varur çıḳar. On birinci Ebu Derdā-i [18]ʿAmirî Mekkî belin baġladı ve icāzet virdi. Yüz üç yaşında dünyadan [19]naḳl itdi. Ḳabri Reyūn'dadur. Mecmuʿı riyāżat-keşlerin ve ehl-i deyr olanlarıñ, [20]mücehidlerüñ silsilesi aña varur çıḳar. On ikinci ʿAbbāsü'l-Ekber ḫānedān-ı [21]ʿAlî belin baġladı ve icāzet virdi. Yigirmi sekiz yaşında dünyādan naḳl itdi.

[85]

[1]ḳabri Kerbelā'dadur. Mecmuʿı aḫîlerin, sufra ve niʿmet viricilerin silsilesi, [2]andan biri Aḫî Evrān'e gelür zirā Aḫî Evrān ḥażretlerinüñ pîri Maḥmūd Aḫî'dür, [3]anuñ pîri Aḫî Aḥmed, anuñ belin Aḫî Ḳayṣer baġladı. Anuñ belin Aḫî Beşîr [4]baġladı, anuñ aḫî belin Aġā Ḳablān ʿAlî baġladı. Anuñ belin Aḫî Ḫusām [5]Sūzenger baġladı ve anuñ belin Aḫî Muḥammed Ḥafir baġladı ve anuñ belin Aḫî Muḥammed [6]Buḫārî baġladı ve anuñ belin Aḫî Mażrat-ı Aḫî Pîr-i Kebîr baġladı. Anuñ belin [7]ʿAbbāsü'l-Ekber ḫānedān-ı ʿAlî baġladı ve enlen ve anuñ belin Ḥażret-i ʿAlî [8]baġladı ve anuñ belin Ḥażret-i Muḥammedü'l-Muṣṭafā baġladı ve bu ʿAbbasü'l-Ekber [9]Ḥażret-i ʿAlî'niñ oġlıdır. Mecmuʿ-ı aḫîleriñ ṣofrası silsilesi aña varur [10]çıḳar vallahu aʿlem. Ve daḫı on dördünci[111] Muḥammedü'l-Ekber bin ʿÖmer bin el-Buḫārî belin [11]baġladı ve icāzet virdi. Elli sekiz yaşında dünyādan naḳl itdi. Ḳabri Ḳūm'da- [12]dur. Mecmuʿ işçilerin silsilesi aña varur çıḳar. On dördünci Süheyl-i [13]Rūmî'nüñ belin baġladı. ʿĀmirü'r-rūmî mecmuʿ ʿalemdārlarıñ ʿulemā ve fuḳarā arasında [14]ve aḫîler arasında ve meşāyıḫlar içinde yüriyen ʿalemlerin silsilesi aña varur çıḳar. [15]Yüz on üç yaşında dünyādan naḳl itdi. Ḳabri Sivāz'dadur. Velîd ol [16]daḫı dört kişi belin baġladı. Evvel Muḥammed bin Mıṣr-ı ʿUbeydi belin baġladı. [17]İkinci Zeyd bin Ḥasan belin baġladı. Üçünci Amir ibn ʿAdevi belin baġladı, dördünci [18]ʿAlî bin ʿOsmān belin baġladı. Ḥażret-i ʿAlî naẓarında ʿAlî ḥavālîyetle ve daḫı Süheyle [19]icāze[t] virdi. Ve on beşinci ʿAlî bin Eba Bekir ṣaḥābe-i Resūlullah belin baġladı, icazet [20]virdi. Otuz dört yaşında dünyādan naḳl itdi. Ḳabri Yemen'dedür. Mecmuʿ [21]ḥāfıẓlarıñ silsilesi aña varur çıḳar. On altıncı Muḥammed Ġaffār-ı Medenî belin baġladı.

[111] On beşinci olmalı

[86]

[1](bağladı), icāzet virdi. Altmış iki yaşında dünyādan naḳl itdi. Fikri Medine'dedür [2]ḳabri. Mecmuʿı çanaḳçılarıñ ve bardaḳçılarıñ silsilesi varur aña çıḳar, [3]eger balçıḳdandır ve aġaçdandur ḳanḳısına. On yidinci ʿAbdullah bin Cebelî belin [4]bağladı ve icāzet virdi. Ḳırḳ dört yaşında dünyādan naḳl itdi. Ḳabri [5]Semerḳand'dadır. Mecmuʿı balanduzların evvel Eba ʿAlî İsḥāḳ'dur, andan [6]aña çıḳar Allah'u aʿlem bi'ṣ-ṣevāb. Amma Muḫtaṣar'da ve Buḫārî'de ve Meşārıḳu'l-Envār'da [7]ve Meḥāsinü'l-Envār'da getürür kim Ḥażret-i emirü'l-mü'minin ve imāmü'l-mütteḳin ʿAlî [8]kerremallahu vechehu, elli bir kişinüñ belin bağladı, dir. Amma bu ẕikr olunan on [9]yedi kişinüñ belin bağladı. Ḥażret-i Resūl ʿaleyhi's-ṣalātü ve's-selām [10]naẓarında bağladı, bāḳîsinin ayruḳ yirde ṭaşrada bağladı. Pes imdi bu [11]ḳısım üzerine geldik yedi kişinüñ belin Kūfe'de bağladı. Evvel Muḥammed bin [12]ʿAbdullah-ı Kūfî belin bağladı, icāzet virdi ki Ḥażret-i Risālet'üñ bağçivānıdur. [13] Laḳayyene Baba Zamān dirler. Mecmuʿ bağçivānların silsilesi aña varur çıḳar. [14]İkinci Muḥammed bin Eba Bekr belin bağladı, icāzet virdi. Balçıḳ ṭaş ve iş [15]işleyicilerin yaʿni yapucılarıñ silsilesi aña varur çıḳar. Üçünci [16]ʿÖmer Ümeyye belin bağladı, icāzet virdi. Mecmuʿ ʿayyārlaruñ ve şa- [17]ṭırlarıñ ve peyklerin silsilesi aña varur çıḳar. Dördünci Ḳāsım bin en-Neccār bin [18]Ḥabîb belin bağladı, icāzet virdi. Mecmuʿ neccārların silsilesi [19]aña varur çıḳar. Beşinci Naṣîr ʿAbdullah bin Naṣîr-i Kūfî belin bağladı, icāzet [20]virdi. Mecmuʿ ḫurda-fürūşlarıñ silsilesi aña varur çıḳar yaʿni çekiç [21]ve remz-i çilingir eski yeñi ḫurda ṣatan. Altıncı Ḳāsım bin Naṣr-ı Kūfî belin

[87]

[1]bağladı ve icāzet virdi. Mecmuʿı boyacıların silsilesi aña varur çıḳar. [2]Ve yedi kişinüñ belin daḫı Başra'da bağladı. Evvel Ḥüseynü'l-Aʿẓam Başrî [3]belin bağladı, icāzet virdi. Mecmuʿ ʿaṭṭārların silsilise aña varur çıḳar [4]ve daḫı ekincilerin evvel Ebu'l-Ḳāsım Sūzengir Mıṣrî'ye çıḳar, andan varur aña çıḳar. [5]İkinci Ḳāsım bin ʿAbdullah-ı Başrî belin bağladı, icāzet virdi. Bıçaḳçılarıñ [6]silsilesi aña varur çıḳar ve ṣabunçılarıñ pîri ʿAbdu'r-raḥman bin Sehl-i [7]Hindî ṣabuncılarıñ silsilesi aña varur çıḳar. Üçünci Ebu'l-Muḥammed ʿAlî bin [8]ʿAbdullah-ı Başrî belin bağladı, icāzet virdi. Ḥasan-ı Başrî'nüñ ḳarındāşıdur. [9]Hācılarıñ silsilesi aña andan Ebu ʿAlî Sinā'ya varur çıḳar. Dördünci Beşîr [10]Serrāc Ṭayyār belin bağladı, icāzet virdi. Ekincilerin mecmuʿ serrāclarıñ [11]silsilesi çıḳarır. Evvel biriden Muḥammed Aḳtüm'e varur, andan aña var[ur]. Beşinci [12]Varaḳa bin ʿAdî belin bağladı, icāzet virdi. Ekincilerin silsilesi aña var[ur] [13]çıḳar, andan ʿİmrān'a varur, İsḥāḳ peyġambere varur ve Metūşelaḫ'a varur ve Hūd [14]peyġambere varur ve Raḫṣān'a ki İdrîs nebîniñ ḳarındāşıdır ve ʿAdde'ye varur ve Adem'e [15]varur ve Cebrā'il'e varur çıḳar. Altıncı Ebu'l-Ḳāsım ʿAbdullah Medenî belin bağladı, [16]icāzet virdi. İsmine Baḳî Bilāl dirler ve bir ismi ʿAbdullah'dır. Ḥabeş'den anasıyla [17]küçürek iken bile geldi, Medine olurdı ve büyük civān oldı ve ḫoş nefîs [18]ḫub-avaz ḳoydı. Ḥażret-i Resūl aña mü'ezzinlik virdi. İsmine ʿAbdullah Medenî [19]dirler, Ḳāsım oġludur. Künyesi üzere

ẕikr olundı, Ebu'l-Ḳāsım dirler. Ḥażret-i ʿAlî [20]kerremallahu vechehu belin bağladı Baṣra'da. Mecmuʿ mü'eẕẕinleriñ virildi mü'eẕẕinleriñ [21]silsilesi varur ana. Yedinci Ḳāsım bin Manṣūr bin Ḳāsım el-[B]ağdad'a icāzet virdi

[88]

[1](virdi). Ḥammāmcılarıñ ve nāṭırlarıñ silsilesi aña çıkar. Ve daḫı ṭoḳuz kişinüñ [2]belin bir yerde bağladı. Evvel Ḥaccāş Berberî belin bağladı, icāzet virdi. Mecmuʿ [3]gemicileriñ silsilesi aña varur çıḳar. Andan añaru Milḥāra ve Levāz ve Ṭolūn [4]ve Şaġbāye ve Muḍarra ve Şemʿūn peyġambere ve Nun peyġambere ve Ṭayfūr ve [5]ʿÜzeyre ve Ḫuẕeyme ve ʿUmrūn ve İyās ve Nuḥ peyġambere varur çıḳar. İkinci ʿAvn-ı [6]Şādib belin bağladı, icāzet virdi. Çobanlarıñ silsilesi aña varur çıḳar. [7]Andan añaru Naṣr'a ve ʿUyūn'a varur ve andan Ġālib'e ve Azer'e varur ve Sa'd ve [8]Neyme ve Hüre ve Mālik çobana ve Mūsā peyġambere ve Şerẕūn'a ve Dāvud peyġambere ve Mebāşa [9]ve Ṣanām'a varur. Peyġamberleriñ atasıdır. Üçünci Ṭayfūrî berberin belin [10]bağladı, icāzet virdi. Mecmuʿ-ı külāh-duzlarıñ ve taḳyācileriñ silsilesi [11]aña varur çıḳar. Dördünci ʿAbdurraḥman Hayyāṭ belin bağladı, icāzet virdi. [12]Mecmuʿ-ı derzileriñ silsilesi aña varur çıḳar. Andan añaru ʿAbdü'l-ʿazîze [13]varur ve Ḳaraʿ ve Beynṣāra ve Ḥaccām ve Nuṣayr ve Ḳaddām ve Üsdunṣūb ve Ṣāliḥ [14]peyġambere ve Ḥur ve Ceyḥūn'a ve İdrîs peyġambere varur çıḳar. Beşinci ʿAbdü'l- [15]Esved belin bağladı, icāzet virdi. Mecmuʿ körükcileriñ silsilesi [16]aña varur çıḳar. Altıncı Manṣūr-ı ʿĀbid belin bağladı, icāzet virdi. Mecmuʿ [17]ṭabbāġlarıñ silsilesi aña varur çıḳar. Evvel oradan ṭabbāġdan aña varur [18]ṣanʿatı Aḫî Evrān Ebu'l-Muḥammed ʿAbdullah'dan ögrendi. Ol daḫı Ḥasan-ı ʿIrā- [19]ḳî'den ögrendi, ol daḫı Muḥammed Ḳattāl'dan ögrendi, ol daḫı ʿAbdullah bin Yūsuf'dan [20]ögrendi, ol daḫı Hüseyin Şîrāzî'den, ol daḫı Naṣrullah-ı Ṭabbāġ ṭabbāḥdan [21]ögrendi. Ol daḫı ʿAbdullah-ı Kūfî'den, ol daḫı Caʿferü'l-Aḳtüm'den öġrendi.

[89]

[1]ol daḫı Manṣūr-ı ʿĀbid'den ʿĀbid'den öġrendi. Manṣūr-ı ʿĀbid belin bir yirde Ḥażret-i [2]ʿAlî bağladı *kerremallahu vechehu.* Yedinci Muḥammed bin ʿÖmer ṣaḥābe-i Resūlullah belin bağladı, [3]icāzet virdi. Mecmuʿ-ı mücellidleriñ silsilesi aña varur çıḳar. Sekizinci [4]ʿİmran Berberî belin bağladı, icāzet virdi. Mecmuʿ ḥallāclarıñ silsilesi [5]Manṣūr Ḥallāc'dan aña varur çıḳar. Ṭoḳuzıncı Ḥasan Ḳattāl-i Berberî belin bağladı, [6]icāzet virdi ve Şemse'd-dîne tekbîr didi. Ġazāya niyyet idüb belin bağladı. [7]Mecmuʿ ġazîleriñ silsilesi aña varur çıḳar. Ve daḫı üç kişinüñ belin [8]Yemen'de bağladı. Evvel Ḥayyā ʿİmra[n] ibn-iḤaʿmrān[?] Berberî belin bağladı, icazet virdi. [9]Mecmuʿ etmekciler silsilesi aña varur çıḳar. Andan añaru Naṣra varur ʿUbeyde [10]varur ve Aẓiʿa varur, Farṭa varur ve Felaḥa ve Naṣra ve Ṭalḥa'ya varur ve Leymune ve Ġazec [11]ve ʿİsā'ya varur. Zirā ʿİsā peyġamberi, Hirdūs Melik öldürmek istedi. [12]Meryem ʿİsā'yı aldı, Beytü'l-Muḳaddes'den hicret itdi, Şām yanında bir kende geldi, [13]ismine Dihḳān dirler. Meryem anda sākin oldı. ʿİsā on beş yaşında [14]idi.

Meryem faḳîrü’l-hāl düşdi. Ṭayfūr-ı Ḥabbāz dirlerdi ol kendüñ etmekciden [15]adı-çün ʿİsā yanına geldi, bir yıl anuñla ḥabbāzlıḳ eyledi. Aḫir yine Beytü’l-Muḳaddes’e [16]hicret itdi. Bu ol vaḳit idi kim, Nuḥ peyġamber oġlı Sām’a duʿā ḳıldı, “Uḫruc [17]mine’l-ḳabri ya Sām ibn-i Nuḥ bi-iznillahi teʿala” didi. Andan Sām ḳabrinden çıḳdı [18]sac ṣaḳal aḳ. Mecmuʿ Beytü’l-Muḳaddes ḳavmi bunı gördiler, yine imāna gelmediler, [19]siḥir öğrenmiş Meryem oġlı ʿİsā didiler. ʿİsā, Ṭayfūr-ı Ḥabbāz’dan bilen öğrendi [20]ve andan añaru Nemrana ve Ḳaymuna ve Naẓra ve ʿĀmir ve İsmaʿîl peyġamber kim İbn-i Ḫalîlu’r-raḥmandur [21]aña varur. Ve andan çıḳar añaru Huveydiye çıḳar ve Nāṣır ve Maṭrūş ve Şit peyġambere

[90]

[1]ve Adem peyġambere ve Cebrā’ile varur çıḳar. İkinci Yaʿḳūb-ı Neccār bin ʿĀmir’i Yemenî belin [2]baġladı. Naṣrı Ḳassāb civānumerd İṣfahānî belin baġladı. Mecmuʿ [3]ḳassābların silsilesi aña varur çıḳar. Ve daḫı beş kişinüñ belin Muʿāviye [4]cenginden soñra Mıṣır’da baġladı. Evvel ʿÖmer bin Yetîm-i Mıṣrî belin baġladı. [5]İkinci Ḥabîb-i Neccār-ı ʿAcemî belin baġladı, icāzet virdi. Mecmuʿ neccārlarıñ [6]silsilesi aña varur çıḳar. Üçünci Zeyd-i Ahengîr belin baġladı, [7]ʿAbd-i Mıṣrî’nin oġlıdur. Mecmuʿ demircilerin silsilesi aña varur [8]çıḳar. Andan añaru Fihre ve Ġālibe ve Ḫuzeymeye ve ʿAdnāna ve Dāvud peygambere [9]varur çıḳar. Dördünci Ebu Muḥammed ʿİmrān belin baġladı, icāzet virdi. Yay-oḳ [10]düzenleriñ silsilesi aña varur çıḳar. Ve dört kişinin Beytü’l-Muḳaddes’de [11]belin baġladı. Evvel Muḥsin bin ʿOṣmān belin baġladı ki aṣḥāb-ı Resūlullah’dur. [12]İkinci ʿAdî bin Nebbās belin baġladı, icāzet virdi. Mecmuʿ-ı ehl-i sūk [13]yaʿni bazarcılarıñ ve ehl-i mîzān silsilesi aña varur. Üçünci Naṣr bin [14]Muġaẓ belin baġladı ve icāzet virdi. Mecmuʿ ḳazancı ve baḳır işi [15]işleyen silsilesi aña varur çıḳar andan añaru Mālik-i Yemene ve Ka’b’a [16]ve Milḥada ve Debçilūn ve Ṭasura Şuʿayb peyġambere ve ʿAdiyye ve Neṣṣāba [17]ve Ḫuveylidiye varur çıḳar. Andan añaru Livāra ve Raḫşidiye ve Ḥazḳîl [18]peyġambere varur çıḳar. Dördünci Raḥmān bin Yetîm belin baġladı, na‘t [19]çekçekerinidir yaʿni ṣūmāt ṣāḥibidür. İcāzet virdi, mecmuʿ [20]ḫoş-ḥanlarıñ silsilesi aña varur çıkar. Andan añaru Yetîme ve Naṣra [21]ve ʿUbeyde ve Dāvud peyġamber ve Mālik Ḫudrada ve Yūsuf peyġambere ve Ṭālūz ve

[91]

[1]Zü-noḳṣan ve Nūḥ peyġambere varur çıḳar. Pes imdi ʿazîzler! Elli bir miyān-beste ki [2]ẕikr eyledik bunlardır ki Ḥażret-i ʿAlî’niñ mübārek eliyle belleri [3]baġla[n]mışdur ve icāzet virilmişdür ve bunlara vallahu aʿlem bi’ṣ-ṣavāb ve ileyhi’l- [4]merciʿ ve’l-me’ab ve ḥüsn-i ṩevāb. Ya İlahî, rahmet eylegil ansa [5]kim yazanı Fātiḥa birle aña. Temmetü’l-kitābu biʿavnillahi’l- [6]vehhāb. [7]Bi muḥibb-i fuḳarā-i dervîş Aḥmed ṭarîḳu’n-naḳşibend [8] ve bi-İstānbūlî bin el-ḥāc Muḥammed [9] ve recebü’l-mürecceb.

4. SONUÇ

İslami yaşantıdan ortaya çıkan fütüvvet anlayışı ve fütüvvet anlayışının oluşturmaya çalıştığı kamil insan modeli son derece önemlidir. Bu doğrultuda tevhid ve ümmet inancı gelişmiştir; ibadetlere önem veren, yaşantısı ahlaklı ve çevresiyle olan ilişkileri düzgün bir insan modelize edilerek hayata geçirilmeye çalışılmıştır. Bunları konu edinen kaynaklar ise fütüvvetnâme başlığında altında sıralanmıştır.

Fütüvvetnâmeleri, bu doğrultuda ilim sahibi ve büyük zatların, salihlerin vermiş oldukları nasihatlar oluşturmaktadır. Yazılan bu eserlerin sadece yazıldığı dönemi değil kendinden sonraki kuşakları da etkisi altına alması amaçlanmıştır, kişiye özgü değil toplumun tamamını etkileyecek evrensel nitelikte diyebiliriz. Hak yolunu ve fütüvvet erbabını konu edinen fütüvvetnâmeler, aynı zamanda bu yolun adabını ve erkânını da açıklar.

Bu tez çalışmamızda, giriş bölümünde de belirttiğimiz üzere, fetâ, fütüvvet ve fütüvvetnâme kavramlarının açıklaması yapılmıştır. Yazılış tarihi kesin olarak bilinmeyen ve Yahya b. Halil Çoban Birgivî tarafından kaleme alınan *Fütüvvetnâme* başlıklı eserin transkripsiyonu ve dil incelemesi yapılmıştır.

Dil incelemesi bölümünde eserin imla özellikleri, tespit edilen kelimelerde görülen ses olayları ve kelimelerin şekil bilgisi özellikleri ayrıntılı bir şekilde ele alınmıştır. Dizin kısmında ise eserde geçen kelimelerin anlamlarına ve hangi dile ait olduklarına yer verilmiştir. Bu bilgilerin yer alması o dönemin söz varlığını ortaya koymak adına da büyük önem arz etmektedir.

Transkribe edilen metin, Eski Anadolu Türkçesinin söz varlığını; ayrıca genel hatlarıyla bu devirdeki düşünce ve inanç dünyasını yansıtması bakımından önem arz etmektedir. Böylelikle eserin alanyazına ve bu alanda çalışan araştırmacılara büyük katkılar sağlayacağı inancındayız.

5. DİZİN

-A-

ʿ**abā:** *Ar.* Kaba yün kumaş.
013/13,052/15, 052/18, 053/3
+ nıñ 016/6
+ nuñ 053/2
+ ya 035/10
+ yı 052/19, 053/6, 053/7
[=10]

ābād: *Ar.* Sonu olmayan, sonsuz zamanlar
ā. eyler 020/13
[=1]

ʿ**abd:** *Ar.* Köle, kul.
076/13
- i Mekkî 084/15
- i Mışrî'nin 090/7
+ 'de 076/12
[=4]

abdest(Far): Müslümanların, belli ibadetleri yapabilmek için bir düzen içerisinde bazı organları yıkayıp bazılarını mesh etme yoluyla yaptıkları arınma.
064/8
[=1]

ʿ**Abdullah:** *Ar.* Allah'ın kulu.
042/19, 063/5, 079/16, 079/19, 080/2, 080/7, 080/17, 081/3, 081/16, 083/10, 083/13, 083/21, 086/3, 086/19, 087/18, 088/19
-Ḳāsım 087/15
-Baṣrî 087/5, 087/8
- ı Kūfî 086/12
- ı Kūfî'den, 088/21
[=22]

ʿ**ābid:** *Ar.* İbadet eden.
088/16, 089/1
+ indür 055/21
+ leriñ 083/14
olmaz 056/1
[=5]

ʿ**acem:** *Ar.* Arap olmayan, Araptan ayrı olan kavim**.**
017/9, 025/15
060/14, 077/8
[=4]

ʿ**Acemî:** *Ar.* Arap olmayan, İranlı.
090/5
[=1]

ʿ**aciz:** *Ar.* Eli ermez, beceriksiz.
- i faḳîri 003/18
[=1]

aç -: Açmak.
a. 050/14
a.- a 003/10, 003/11, 017/10, 017/15, 017/17, 027/1
a.- a, 003/6, 003/7, 003/8, 003/9
a.- a 003/4
a.- alar 006/8
a.- alum 055/9
a.- an 027/5
a.- arken 017/13
a.- dı 050/14, 077/12
a.- dı, 041/20, 042/9, 046/2, 047/10
a.- dıġında 017/17
a.- ılır 070/16
a.- ılmayınca 033/17
a.- maġıñ 002/9
a.- maḳ 018/3, 027/2
a.- maḳda 035/21
a.- manuñ 003/5
a.- ması 001/12
a.- mya 069/11
a.- uḳ 020/16, 069/7
[=35]

aç: Yemek yemem ihtiyacı duyan.

a. 065/15
a.+ lıḳ 003/8, 003/9, 053/11
[=4]

ad: Ad, isim.
a.+ ı 001/12
A.+ ı 072/11
a.+ ı, 089/15
a.+ ın 009/5, 069/1, 070/3, 070/8
A.+ ın 009/6
a.+ ıñ 069/19
a.+ ına 009/6, 026/17, 073/4
a.+ ıyla 075/16, 075/17, 075/18, 076/4, 076/5
a.+ larını 077/3
[=19]

ādāb: *Ar.* Terbiyeler, utanmalar.
ā.+ ından 078/17
[=1]

ʿ**adāvet:** *Ar.* Düşmanlık
naẓar-ı id 039/10
it 034/10
[=2]

ādem: *Ar.* İnsan, kişi, insanoğlu.
a. 011/18, 067/16
A. 032/20, 037/3, 037/4, 037/5, 041/8, 042/15, 049/11, 049/12, 049/13, 049/14, 049/15, 049/16, 049/21, 050/1, 050/2, 050/3, 050/4, 050/5, 050/7, 050/8, 050/9, 050/10, 050/11, 050/12, 050/14, 051/1, 051/17, 051/20, 052/10, 052/16, 052/17, 062/17, 066/3, 071/21, 072/1, 075/17, 076/17, 076/18, 077/7, 077/11, 077/14, 090/1
ḥaḳḳ-ı a. 015/16
A.+ ’den 036/9, 075/13
A.+ ’den, 071/14
A.+ ’e 051/21, 052/1, 052/2, 052/19, 071/18, 071/19, 071/20, 076/21, 077/2, 077/5, 087/14
A.+ ’le 071/21
A.+ ’ün 071/18
A.+ ’üñ 051/19
a.+ den 074/4
A.+ den 003/13
a.+ e 070/11
a.+ le 068/17
[=69]

ʿ**ādet:** *Ar.* Alışkanlık, gelenek, usül.
id 045/5
[=1]

ʿ**adl:** *Ar.* Doğruluk, adalet.
021/3
[=1]

ʿ**adüvv:** *Ar.* Düşman.
+ i 039/10
[=1]

aġac: Ağaç, bitki.
a. 002/18, 033/2, 052/6
a.+ da 052/7
a.+ dır, 002/10
a.+ ı 052/1, 052/3, 066/21
a.+ ıdur 002/18
a.+ ıñ 002/13
a.+ ının 002/11
a. 070/18, 070/19
a.+ dandır 086/3
[=14]

aġla -: Ağlamak, gözyaşı dökmek.
a.- mıya 069/16
[=1]

aġız: Ağız.
a. 008/1
a.+ ı 064/8, 068/16
a.+ ın 045/13, 070/5
a.+ ın 059/16
a.+ ına 068/8
a.+ ından 068/9
[=7]

aḫaveyn: *Ar.* İki kardeş.
a.+ i 036/14
a. 036/15
[=2]

aḥbāb: *Ar.* Dost, bildik, tanıdık.
a. 005/19
a.+ a 035/17
[=2]

ʿahd: *Ar.* Yemin, and, sözverme.
009/1, 026/18, 037/21, 038/1, 074/6
ʿahd ü vefā: Verdiği sözde durma.
+ dır 002/12
- i vefā 027/10
+ dir 026/6
+ e 002/21, 029/20 ,32/21
+ i 032/20, 039/3, 040/7
+ ine 019/7
[=16]

aḫî: Eliaçık, kardeş, yiğit, delikanlı.
a. 029/16, 085/4
A. 085/3, 085/4, 085/5, 085/6, 088/18
Mażrat- A. 085/6
a.+ ler 005/2, 054/6, 085/14
a.+ leri ñ085/9
a.+ lerin, 085/1
a.+ lıḳ 005/3
a.+ liġinden, 029/16
[=18]

aḫibbā: *Ar.* Dostlar, sevgililer
025/19
[=1]

ʿahid: *Ar.* Söz, yemin.
033/1, 035/1, 038/11, 039/18, 039/19
+ dir 032/15
+ dir, 034/8
+ le 039/19
[=8]

aḫir: *Ar.* Son, en son.
a. 012/3,025/15, 071/6
a. id 027/6
a. id 027/17
A. 089/15
a.+ i 011/18
a.+ in 015/7
aḫir olıcaḳ: Son bulacak.
034/16
[=5]

aḫiret: *Ar.* Öbür dünya, öteki dünya.
a.+ i 020/14
a. 013/7, 027/18, 041/13, 041/17, 056/5, 084/14
a.+ de 056/10, 056/11, 057/12, 057/13, 057/15, 057/19, 078/4, 082/8
a.+ dür 010/15
a. 042/10
a.+ e 042/2
a.+ in 056/7
[=19]

āḫiyye: *Ar.* İp.
004/17
[=1]

aḥkām: *Ar.* Hükümler.
a.- ı şeriʿat 007/18
[=1]

aḫlāḳ: *Ar.* İnsanda bulunan ruhi ve zihni haller.
a. 022/8
aḫlāḳı ḥamide: Güzel aḫlāḳ. 013/4
aḫlāḳı zemime: Kötü aḫlāḳ. 020/18
a.- ı z̲emimeden 013/4
mekārim-i a.+ ını 005/8
[=5]

aḳ -: Akmak.
a.- ardı 044/13
[=1]

aḳ: Ak, beyaz. -7-
a. 054/2, 054/3, 054/7, 054/8, 089/18
a. olur 070/21
a.+ yeşil 054/2
[=7]

aḳçe: Para.
e. 023/21

e.- yı naḳîb 023/18
[=2]

ʿ**akd:** *Ar.* Bağ bağlama, düğümleme.
017/6
- i nikāḥdır 032/18
- i selmānı 017/5
dest-i ʿ 033/14
[=4]

ʿ**aḳıl:** *Ar.* Akıllı kimse.
082/15
+ dır 066/20
+ la 082/15
020/8, 082/11
[=5]

aḳıt -: Akıtmak.
a.- dı, 045/16
[=1]

ʿ**aḳid:** *Ar.* Sözleşme,kararlaştırma.
033/14, 033/17
+ siz 032/16
035/2
+ den 034/13
+ dür 034/8
+ i 017/13
[=7]

ʿ**akl:** *Ar.* Akıl, us.
+ u 020/4
[=1]

aḳvāl: *Ar.* Sözler.
a. 027/4
a.+ i 084/13
a. 021/8
[=3]

al -: Almak.
a.- , 042/7
a.- ” 041/21
a.- a 024/4, 068/19
a.- an 026/20
a.- dı 043/16, 048/12, 063/15
a.- dı, 077/13, 089/12
a.- dım 043/21
a.- ındığı 025/10
a.- i 039/8, 039/10
A.- i 025/3
a.- maḳ 027/2
a.- maḳdadur 067/14
a.- mıya 068/7
a.- ub 006/14, 023/18, 024/5, 024/6, 024/19, 043/12, 044/21, 047/18, 048/3, 067/2
a.- up 081/5
a.- ur 006/6
[=30]

alāt: *Ar.* Vasıtalar, aygıtlar.
(Ar.)
a.+ ın 076/20
a.+ in 077/4
[=2]

alçaḳ: Alçak.
a. id 017/10
a. 033/8
[=1]

ʿ**ālem:** *Ar.* Dünya, cihan.
015/7, 032/13, 074/19
fahr-i ʿ**ālem:** Bütün âlemin kendisi ile şeref bulduğu, iftihar ettiği Hz. Muhammed.
015/20
- i melekut 051/3
+ dir 066/19
+ i 082/10
+ in 066/17
+ inde 079/8
+ leriñ 076/8
+ i 046/9
+ in 048/13
ḳılmaġıñ 045/6
+ ler 047/1
+ lerin 085/14
[=15]

alemdār(Far.-Ar.): Sancaktar.
a.+ ı 048/14
+ larıñ 085/13
[=2]

ʿ**aleyhi:** *Ar.* Onun üzerine.
008/20, 009/10, 072/10, 078/13

- selām 076/18, 077/14
- ṣalātü ve’s-selām naẓarında 086/9
- selām a ñ080/19
- selām bezzāz 077/15
- selam bîʿat id 083/4
- selām bîʿat idüb 083/5
- selām buyurur 078/15
- selam cellāh 077/15
- selām demirci 077/16
- selām dülgerdi 077/16
- selām Ḥażret-i Resūl’e 083/3
- selām ider, 076/18
- selām kerpiç 077/7
- selām Men 078/18
- selām nażar ḳıldı, 081/13
- selām ölcek 077/17
- selām şeyṭānı 001/16
- selām terzi 077/18
- selāmu ve 081/9

[=24]

ʿ**Alî:** *Ar.* Ebu Talib’in oğlu ve Peygamberimizin damadı. Dördüncü halife.

002/14, 002/19, 005/8, 005/10, 007/6, 009/8, 009/10, 012/7, 012/21, 013/17, 013/18, 014/11, 015/3, 015/18, 016/10, 018/8, 020/3, 021/1, 022/19, 025/5, 025/21, 026/8, 027/12, 027/13, 032/16, 033/12, 033/19, 034/17, 036/15, 037/1, 038/12, 039/8, 039/9, 041/9, 042/18, 042/19, 043/1, 046/9, 046/15, 046/16, 046/20, 046/21, 047/2, 047/3, 047/4, 047/10, 047/16, 047/17, 048/2, 048/6, 048/7, 050/16, 054/5, 054/12, 056/15, 058/15, 058/16, 058/19, 059/3, 059/4, 059/10, 059/11, 059/12, 059/14, 059/15, 059/18, 059/20, 060/2, 060/3, 060/4, 060/5, 060/7, 060/9, 060/11, 061/5, 061/6, 063/12, 063/19, 066/9, 072/10, 072/16, 073/6, 074/9, 074/12, 076/1, 079/12, 080/3, 081/1, 081/13, 083/12, 085/4, 085/18, 085/19, 086/5, 087/9

dest-i 033/10

Ebu’l-Muḥammed 087/7

emirü’l-mü’minin 029/7, 071/1

ḫānedān-ı 084/21, 085/7

Hażret-i 081/2, 081/5, 081/15, 081/20, 083/5, 085/7, 085/18, 087/19, 089/2

Ḥażret-i emirü’l-mü’minin 079/20

ḥubb-ı 034/13

imāmü’l-müttekin 066/18

imāmü’l-mütteḳin 086/7

mühr-i 015/23

nādi-yi 048/18

şedd-i 037/18

+ ’den 033/18, 074/6, 075/10

+ ’dir 034/12, 034/13, 078/20

beste-i + ’dir 080/20

emirü’l-mü’minin + ’dir, 039/1

ḥubb-ı + ’dir, 034/12

düşmān-ı ḫānedan-ı + ’dir 034/14

mühr-i + ’dir 037/18

+ ’dür 065/13

ʿAbbasü’l-Ekber Ḥażret-i + ’niñ 085/9

Ḥażret-i + ’niñ 081/12, 091/2

+ ’nin 047/8, 047/18

+ ’niñ 015/17, 015/21

Ḥażret-i + ’nin 078/21, 080/18, 081/18

+ ’niñdir 015/13

+ ’niñdür 015/18

+ ’nün 058/19

+ ’nüñ 045/15, 048/5, 059/2, 059/17, 060/21

+ ’ye 005/1, 012/10, 013/14, 035/13, 038/9, 038/10, 046/14, 047/13, 061/8, 075/10

beste-i emirü’l-mü’minin + ’ye 082/17

Ḥażret-i + ’ye 026/12, 084/9

+ ’ye, 074/17
+ ’yi 009/15, 033/21, 036/17, 042/20, 063/17
+ ’yle 039/10
[=177]

ʿālim: *Ar.* Çok bilen.
077/19
+ den 053/4
[=2]

Allah: *Ar.* Tanrı.
A. 009/5, 010/12, 011/15, 012/3, 012/4, 013/22, 018/7, 018/17, 019/3, 020/17, 022/15, 026/7, 031/2, 036/4, 043/12, 043/17, 043/19, 043/21, 044/6, 046/11, 050/1, 050/4, 050/9, 055/14, 059/16, 069/19, 070/8, 071/17, 074/6, 075/16, 076/8, 076/19, 076/21, 078/7
A.+ ’a 034/11
A.+ ’dan 013/22, 076/8, 076/13, 076/14
A.+ ’ı 059/4, 078/4, 082/8
A.+ ’ın 060/10, 077/20
A.+ ’ıñ 060/11, 076/10, 077/1
A.+ ’u 086/6
[=49]

alt: Alt kısım, aşağı**.**

011/6
[=1]

altı: Altı sayısı.
a. 011/13, 011/14, 011/17, 058/8, 058/10, 069/14
a.+ sı 003/20, 067/16, 067/17
[=9]

altıncı: Altıncı.
a. 002/7, 003/9, 011/16, 018/16, 019/2, 019/7, 019/12, 031/19, 058/11, 080/8, 085/21
A. 027/11, 028/15, 030/14, 038/2, 064/19, 068/10, 083/18, 086/21, 087/15, 088/16
[=21]

altmış: Altmış.
a. 047/11
A. 086/1
[=2]

aʿmāl: *Ar.* İşler.
a. 082/21
a.+ i 084/13
[=2]

ʿamel: *Ar.* İş, niyet. 020/5, 029/15, 032/4, 053/4, 072/3, 078/8
- i ṣāliḥi 078/7
- i şeyṭān ḳılmaya 036/7
- i şeyṭānladır 030/1
+ den 030/13
+ e 019/19
+ i 030/8, 030/20
it 057/21
+ le 032/1
+ ler 028/18
+ leri 020/14
[=17]

ʿāmil: *Ar.* Sebep, işleyen.
020/8, 020/10, 022/11
20/15
⟶ **ʿāmil olmak:**
[=4]

Ammā: *Ar.* Ama, lakin.
a. 002/3, 004/3, 009/20, 013/10, 017/3, 020/1, 022/9, 024/3, 027/19, 028/10, 028/14, 028/21, 036/5, 036/7, 036/19, 041/6, 042/5, 043/16, 044/10, 045/12, 046/5, 047/5, 049/19, 051/21, 054/4, 054/9, 054/20, 055/3, 056/12, 059/1, 060/6, 062/19, 063/6, 063/15, 063/17, 073/9
A. 001/9, 005/13, 006/5, 009/20, 013/11, 019/19, 022/3, 025/11, 025/12, 025/15, 027/2, 027/5, 032/19, 033/6, 033/14, 034/4, 034/13, 036/1, 047/10, 048/19, 049/10, 050/8, 051/2,

051/16, 054/7, 054/18, 061/18, 063/9, 063/20, 064/1, 065/5, 065/8, 065/11, 066/2, 067/5, 067/8, 067/11, 068/14, 068/15, 068/18, 069/1, 069/8, 069/11, 069/14, 069/17, 069/20, 070/2, 070/3, 070/5, 070/6, 070/8, 070/11, 072/5, 072/17, 073/15, 079/14, 080/13, 080/15, 080/18, 081/20, 086/8, 086/6
[=99]

an: Zamir.
a. 002/18, 004/4, 004/13, 004/14, 004/17, 004/18, 005/7, 005/10, 005/15, 005/18, 006/13, 007/2, 007/3, 007/20, 007/22, 008/2, 009/15, 009/16, 010/3, 011/14, 011/18, 012/2, 012/14, 013/5, 013/6, 013/9, 016/6, 018/20, 021/2, 021/3, 021/19, 021/21, 022/1, 022/5, 022/20, 023/1, 023/6, 023/15, 025/8, 025/14, 025/19, 026/1, 026/20, 026/21, 027/21, 028/1, 030/5, 031/15, 032/12, 032/20, 034/18, 034/19, 047/13, 053/21, 054/11, 054/12, 055/5, 056/15, 057/1, 057/15, 057/17, 061/9, 062/8, 062/18, 062/19, 064/11, 064/18, 064/19, 064/20, 065/19, 066/19, 068/4, 068/13, 068/21, 069/18, 070/1, 071/11, 073/10, 073/15, 076/10, 077/5, 077/6, 077/13, 077/14, 078/7, 079/2, 079/4, 079/10, 079/16, 079/17, 079/18, 079/20, 080/17, 081/2, 081/13, 082/18, 085/2, 085/3, 085/4, 085/5, 085/6, 085/7, 085/8, 086/5, 087/4, 087/9, 087/11, 087/13, 087/21, 088/7, 089/13, 089/15, 089/20, 089/21, 090/15
A. 004/16, 006/12, 006/15, 007/2, 007/14, 008/9, 008/13, 009/2, 009/17, 010/2, 010/4, 010/14, 011/1, 011/6, 011/13, 012/1, 012/22, 013/5, 014/6, 014/7, 014/11, 014/13, 014/20, 015/8, 015/22, 016/2, 016/5, 016/15, 016/16, 016/20, 017/1, 017/7, 017/9, 018/2, 024/19, 027/17, 027/19, 033/21, 047/12, 048/20, 063/21, 064/1, 064/2, 072/13, 073/2, 073/3, 073/10, 074/1, 077/10, 081/11, 085/3, 085/4, 085/6, 088/3, 088/7, 088/12, 089/9, 089/17, 090/8, 090/17, 090/20, 010/17
[=188]

an -: Zikretmek.
a.- ub 006/9, 009/6, 027/17
[=3]

añ: Zamir.
a. 004/4, 004/9, 004/12, 007/18, 009/5, 025/16, 038/15, 040/8, 048/10, 049/16, 056/13, 056/15, 057/8, 061/9, 061/10, 061/20, 068/1, 069/1, 078/1, 080/6, 083/9, 083/12, 083/18, 083/21, 084/2, 084/17, 085/9, 085/21, 086/2, 086/13, 086/15, 086/17, 086/19, 087/1, 087/3, 087/6, 087/7, 088/1, 088/6, 088/12, 088/17, 089/3, 090/3, 090/6, 090/15, 090/20007/5, 009/18, 010/19, 022/4, 029/14, 035/6, 048/3, 051/12
a. 065/8, 067/8, 067/21, 070/13, 070/15, 071/7, 071/8, 072/16, 074/8, 078/17, 079/17, 080/19, 082/11, 083/9, 083/14, 084/5, 084/20, 085/12, 085/14, 086/6, 086/20, 087/4, 087/9, 087/11, 087/12, 087/18, 088/3, 088/11, 088/16, 088/17, 089/5, 089/7, 089/9, 090/7, 090/10, 090/13, 091/5
[=56]

añ -: Zikretmek.
a.- arlar 049/10, 062/17

a.- aru 090/20
a.- asın 010/7
a.- dı 049/8
a.- ıldı 027/15, 061/18
a.- ılırdı 064/15
a.- ılmışdur 011/21
a.- ılsa 061/10
a.- mıya 039/14
a.- sa 091/4
a.- ub 022/12
a.- aru 088/3, 088/7, 088/12, 089/9, 89/20, 089/21, 090/8, 090/15, 090/17
a.- ılçaḳ 070/8
a.- ılmışdır 080/15, 080/16
[=26]

ancak: Fakat, lakin, ama.
063/12
[=1]

ʿArab: *Ar.* Arap halkı.
017/9, 025/15, 071/8, 071/10, 077/8
[=6]

Ārām: *Far.* Dinlenme, yerleşme.
ā. ḳıldı 071/11
[=1]

ard: Geri taraf, arka.
a.+ ına 073/8
a.+ ınca 069/4, 069/5
a.+ ında 049/12
[=4]

areste: *Far.* Süslenmiş, süslü.
ola 067/1
[=1]

ʿarş: *Ar.* Dokuzuncu gök.
a.+ un 028/20
+ ı 051/7, 055/13
olur 055/12
[=4]

ʿarż: *Ar.* Sunma, bildirme.
+ a-i seccāde-i gözedeler 022/2
id 016/21
it 060/7
olsa 060/20
[=4]

aş -: Asmak.
a.- alar 026/10
a.- ardı 044/15
a.- arlar 044/17
a.- arlar, 043/9
a.- dı, 044/4
a.- mazlar, 043/10
[=6]

āsāyiş: *Far.* Huzur, güvenlik.
070/2
[=1]

aṣḥāb: *Ar.* Dostlar, arkadaşlar.
a. 005/11, 026/15, 026/19, 032/17, 035/16, 035/17, 036/12, 036/14, 045/10, 045/17, 047/1, 050/21, 054/12, 056/12
A. 045/8, 046/3, 047/7, 054/11, 054/14
a.- ı Resūlullah'dır 090/11
a.- ı ṣāḥib-i seccāde 055/20
aṣḥāb ṣuffa: İlim ve irfan mektebi. 058/17
a.- ı ṣuffaya 033/12
a.- ı ṣuffe 058/16
a.- ı ṣeyḫe 022/2
a.+ a 035/11, 036/11, 045/8, 045/15, 050/20, 072/9
faẓā'il-i a.+ a 032/18
a.+ dan 023/2
a.+ ı 004/11, 041/17, 076/10
mecmūʿa-yı a.+ ı 006/11
a.+ ıma 048/12
a.+ ın 046/9
a.+ ıñ 046/14
a.+ ını 022/4
a.+ ınıñ 022/6
a.+ i, 036/13
a.+ lar 025/19
a.+ u'ṭ 006/17

[=46]

aşl: *Ar.* Asıl, kök.
a.+ ı 051/12, 063/19, 064/12, 071/7, 079/7
cevher-i a.+ ına 063/17, 063/19
a.+ ıyla 063/6
cevāhir-i a.+ ıyla 063/7
cevāhir-i a.+ isi 063/4
cevāhir-i a.+ iyetle 063/15
a.+ u 005/7
[=12]

ʿ**āşıḳ:** *Ar.* Aşık, seven.
+ a 006/23
+ larına 006/22
[=2]

aşikār: *Far.* Açık, belli.
it 060/18
[=1]

aşinā: *Far.* Tanıdık, bildik.
a.+ lıḳ eyler 056/8
[=1]

ʿ**aşḳ:** Sevgi.
derd-i - ı ilahiyye 062/2
+ dandur 024/2
+ ına 009/9, 025/14, 025/21, 026/1
[=7]

at -: Atmak.
a.- dı 046/6
a.- dı, 073/10
a.- ıldım 013/19
a.- makdan 001/16
a.- mıyalar, 052/9
[=5]

ata: Baba, cet.
a. 008/4, 008/10, 036/18, 041/8, 041/11, 042/4, 073/18
A. 037/2
a. id 036/20, 036/21, 037/1
a.+ lara 018/4
a.+ ña 037/21
a.+ ñdan 037/21
a.+ sı 004/5, 007/22, 008/6, 008/11, 020/6, 021/20
a.+ sıdır 088/9
a.+ sıdır, 038/21
a.+ sıdır 038/21
a.+ sına 008/6, 016/4
a.+ sından 036/2
a.+ sınıñ 004/6, 008/1, 008/2
a.+ sıven 004/22
a.+ sıyla 004/3
a.+ ya 019/5
[=32]

āṭır: *Ar.* Güzel kokulu.
.+ larıñ 086/16
[=1]

ʿ**aṭṭār:** *Ar.* Baharatçı
+ ların 087/3
[=1]

ʿ**avām:** *Ar.* Halk tabakası.
+ ıñ 005/16
[=1]

avān: *Ar.* Vakit, zaman
a.+ e 030/9
[=1]

āvāz: *Far.* Ses
a. 087/18
a.+ ın 048/6
a.+ ıñıza 046/16
a.+ ı 040/10
[=4]

ay: Ay, otuz günlük süre.
a. 071/5
a.+ ı 066/20
[=2]

ayaḳ: Ayak.
a. 005/20, 006/8, 021/16
a.+ a 004/13
a.+ ı 040/12
a.+ ıma 081/3
a.+ ın 022/14, 070/7, 070/12
a.+ ıñ 009/5, 026/14
a.+ ına 006/20
a.+ ının 044/18

a.+ ınıñ 044/18, 045/1, 045/2
[=16]

ʿ**ayb:** *Ar.* Ayıp, kusur.
019/14
+ ın 014/4, 031/14, 066/3
+ ıñ 043/20
+ ına 018/9, 018/11
055/15
[=9]

āyet: *Ar.* Kur'an'ın herhangi bir cümlesi.
a. 012/12, 030/12, 032/4, 032/9, 043/5, 044/15
a.- i biʿat 007/5
a.+ in 033/1, 034/21
[=9]

ayır -: Ayırmak.
a.- da 018/7
[=1]

ayine: *Ar.* Ayna.
a.+ ñiz 027/7
a. olur 062/5
[=2]

ʿ**ayn:** *Ar.* Göz, aslı, kendisi.
cüyūş-ı - ı merdüm 016/18
026/7
[=2]

ayr -: Ayırmak.
a.- ılmayınca 033/17
a.- ılmıyasın 033/18
[=2]

ʿ**ayyār:** *Ar.* Kurnaz, düzenbaz.
+ laruñ 086/16
[=1]

az: Az, çok olmayan.
028/16, 059/1
[=2]

āz: *Ar.* Aç gözlülük.
.+ lıḳdan 071/21
[=1]

aʿża: *Ar.* Organlar, üyeler.
a.+ dan 001/14
a.+ dan 001/15
a.+ yı 011/19
[=3]

ʿ**aẕāb:** *Ar.* İşkence, keder.
a.+ ından 056/6
070/15
+ ın 032/10
+ ından 011/20
[=4]

aẕād: *Far.* Kurtulmuş, serbest olan. a. eyler 020/13
[=1]

ʿ**aẓim:** *Ar.* Niyetli.
032/7
+ likden 034/16
[=2]

ʿ**azîz:** *Ar.* Muhterem, sayın.
056/21, 060/21, 066/17, 067/3, 078/9, 078/11, 078/16, 080/21, 082/5, 082/8, 082/10, 082/16
+ ler 058/6, 079/9, 091/1
+ ler, 080/12
003/2, 003/3, 019/10
ḳıldı, 003/3
+ ler 041/6
olasın 003/3
[=22]

ʿ**Azrā'îl:** *Ar.* Ölüm meleği. 082/2
[=1]

-B-

bāb: *Ar.* Kapı.
B.- ı ʿilmdir 034/17
b.+ da 019/18
[=2]

baca: Baca.
b.+ dan 069/7
[=1]

baʿde: *Ar.* Sonra.
a. 005/17
b. 017/21
033/20
[=3]

bādî: *Ar.* Sebep olan, yol açan.
b. 013/4
b. 033/13
[=2]

baġçivān: Bahçivan.
b.+ ıdur 086/12
b.+ ların 086/13
[=2]

Baġdād: Bağdat şehri.
B.+ ’dadır 083/17
Cüneyd-i B.+ ’idür 061/11
[=2]

baġış: Bağış, yardım.
b.+ lar 053/7, 053/14, 053/20, 056/5, 056/6, 056/8, 056/10, 057/12, 057/13, 057/14, 057/17, 062/4, 062/5, 062/6
b.+ lar, 053/7, 053/20
[=20]

baġışla -: Bağışlamak.
b.- dı 047/16
b.- dı 043/1
[=2]

baġla -: Bağlamak.
b.- d 082/2, 083/18, 086/10
b.- d, 085/4, 088/2
b.- d 085/16
b.- dı 037/19, 041/10, 079/19, 079/20, 080/2, 080/8, 080/12, 081/17, 081/21, 082/1, 083/4, 083/10, 084/16, 084/18, 084/21, 085/4, 085/5, 085/6, 085/7, 085/8, 085/11, 085/13, 085/16, 085/17, 085/18, 085/21, 086/4, 086/9, 086/11, 087/1, 087/2, 087/20, 088/2, 088/10, 089/2, 089/6, 089/8, 090/2, 090/4, 090/11, 090/14
el-Vāsıṭî b.- dı 079/16
Ḥażret-i Muḥammedü’l-Muṣṭafā b.- dı 085/8
b.- dı, 041/9, 048/3, 073/18, 079/18, 080/3, 080/4, 080/8, 080/9, 080/10, 081/21, 083/5, 083/6, 083/7, 083/9, 083/13, 083/15, 084/1, 084/3, 084/5, 085/17, 085/19, 086/1, 086/8, 086/10, 086/12, 086/14, 086/16, 086/18, 086/19, 087/3, 087/5, 087/8, 087/10, 087/12, 087/15, 088/6, 088/11, 088/15, 088/16, 089/2, 089/4, 089/5, 090/5, 090/6, 090/9, 090/12, 090/18
b.- dı 041/11, 085/3
b.- dı? 039/3
b.- dılar 026/16
b.- duġın 016/21
b.- maġıñ 002/8
b.- maḳ 009/10, 012/12, 018/3, 041/8, 041/11
b.- manuñ 003/5
b.- masın 001/12
b.- mayalar 027/21
b.- mayalar, 029/14
b.- maz 037/20
b.- nmışdır 091/3
b.- nur 045/6, 070/15
b.- ya 003/4, 003/5, 003/6, 003/7, 003/8, 003/9, 003/10, 003/11, 035/2
b.- yub 006/21, 010/13, 049/13
[=136]

bāḫ: *Far.* Yol.
b. 073/19, 073/20

b. id 073/1
b. it 072/15
b. ḳıldı 072/19
[=5]

bahā: *Ar.* Güzellik, zariflik.

026/19
[=1]

bahādır: *Far.* Yiğit.
b.+ larıñızdan 045/17045/21, 048/10
[=3]

baḫîl: *Ar.* Cimri.

032/1
[=1]

bahşi : *Far.* Bahse ait.

it 066/6
[=1]

baḫş: *Far.* Bağış.
b. 024/16, 025/16
b.+ ı 024/17, 024/18
b. id 024/15
b. id 024/16
b.+ larıdur, 028/14
b.+ lardan 057/21
[=8]

bahşiş: *Far.* Bahşiş.
b.+ e 062/2
[=1]

baḳ -: Bakmak.
b.- a 069/3
b.- maḳ, 031/13
b.- maḳdır, 041/3
b.- mamaḳ 019/10
b.- maya 018/10, 068/17
b.- maya, 069/1
b.- mıya 068/11, 069/4, 069/7, 070/9
b.- a 008/13
b.- am 014/2
b.- mayam 014/2
b.- ub 007/15
[=12]

bāḳî: *Ar.* Sürekli, ebedi.
b. 010/3, 016/8, 033/5, 063/15, 064/4
B. 047/9
noḳṭa-i b. 064/3
b.+ leri 035/6
b.+ ñin 062/21
b.+ sinin 086/10
b.+ siniñ 006/9
b.+ ydi 063/6
B. 087/16
b.+ yye 060/6
[=14]

baḳîyye: *Ar.* Geriye kalan.
b.- i nur 050/9
[=1]

bal: Bal.
b.+ ı 024/4, 024/13
[=2]

bala: *Far.* Yukarı, üst.

073/15
[=1]

balçıḳ: Çamur.
B. 086/14
b.+ dandır 086/3
[=2]

baña: Bana.
b. 010/11, 043/21, 045/17, 058/21, 081/4
B. 047/5
[=6]

banpuḳ: Pamuk.

009/19
[=1]

bardaḳ: Bardak.
b.+ a 070/4
b.+ ı 068/15
[=2]

bardaḳçı: Bardakçı.
b.+ larıñ 086/2
[=1]

barmaḳ: Parmak.
b.+ ı 045/2
b.+ ın 033/5, 044/18, 045/2
b.+ ına 050/15
b.+ ını 034/2
b.+ ınıñ 044/18
[=7]

barmaḳ: Parmak.
b.+ ların 008/4
b.- laruñı 050/14
[=2]

baş -: Basmak.
b.- a 009/5
b.- dı 038/7
b.- dı, 046/3
b.- dılar 073/6
b.- duġına 044/19
b.- maġa 069/3
b.- maḳdur 070/7
b.- mamış 004/3
b.- maya 026/14
b.- mıya 070/12
[=10]

Başra: Basra şehri.
B.+ ’da 087/2
B.+ ’da 087/20
[=2]

baş: Kafa, baş.
b. 008/4, 013/8, 014/8, 033/4, 033/10, 035/8, 035/11, 035/15, 044/18, 045/1, 045/2, 045/4, 050/15, 050/17, 068/10, 070/5
b.+ ı 013/13, 036/8
b.+ ım 039/16
b.+ ın 016/6, 059/7
b.+ ıñ 014/10, 039/16
b.+ ına 024/17, 026/11, 059/8
b.+ ında 002/1
B.+ ından 051/19
b.+ ını 046/4, 056/5
b.+ larına 024/6
b.+ larını 040/1
[=34]

başla -: Başlamak.
b.- duġı 015/11
b.- yıb 008/6
b.- yub 017/7
[=3]

bāṭıl: *Ar.* Hükümsüz, yalan, yanlış.
b. 028/2
b.+ a 028/2
[=2]

bāṭın: *Ar.* Karın, kuşak, nesil.
b. 012/5, 036/5
b.- ı evliyā 016/11
b.+ ıyla 035/5
ṣafā-yı b. 062/4
[=5]

bāṭınî: *Ar.* İşin iç yüzünde.
b.+ n 018/6
b. 020/12
[=2]

bazār: *Far.* Pazar, çarşı.
b.+ da 067/14
b.+ cılarıñ 090/13
b.+ da 069/8, 069/10
[=4]

Bāzargānî: *Far.* Tüccarlık.
B.+ lerü ñ084/2
[=1]

baʿżı: *Ar.* Bazı, kimi, bir kısım.
b. 027/18, 043/2, 050/17, 050/18, 054/4, 055/6, 058/4, 058/5, 058/10, 062/13
b.+ ları 016/4
b. 048/19
b. 016/3
B. 046/15
[=14]

beġāyet: *Ar.* Çok, son derece.
b. 047/11
b. 047/17
b. 047/21
[=3]

beḳā: *Ar.* Kalıcılık.
b. 003/2
b. 053/7

[=2]

bel: Bel, sırt.
b. 006/21, 010/13, 012/12, 015/11, 037/20, 053/15
b.+ e 045/6
b.+ i 006/22
b.+ in 009/10, 041/8, 041/9, 041/11, 073/18, 079/16, 079/20, 080/2, 080/3, 080/4, 080/8, 080/9, 080/12, 081/17, 081/20, 081/21, 082/1, 083/4, 083/5, 083/6, 083/7, 083/9, 083/10, 083/13, 083/15, 083/18, 083/21, 084/1, 084/3, 084/5, 084/16, 084/18, 085/3, 085/4, 085/5, 085/6, 085/7, 085/8, 085/13, 085/16, 085/17, 085/18, 085/19, 085/21, 086/3, 086/8, 086/9, 086/11, 086/12, 086/14, 086/16, 086/18, 086/19, 086/21, 087/2, 087/3, 087/5, 087/8, 087/10, 087/12, 087/15, 087/20, 088/2, 088/6, 088/9, 088/11, 088/15, 088/16, 089/1, 089/2, 089/4, 089/5, 089/6, 089/7, 089/8, 090/1, 090/2, 090/3, 090/4, 090/5, 090/6, 090/9, 090/11, 090/12, 090/14, 090/18
el-Buḫārî b.+ in 085/10
en-Nāḳî b.+ in 080/8
Velidü'l-Aḳrāʿ b.+ in 080/9
b.+ inden 047/10
b.+ ine 015/19, 081/14
b.+ ini 079/17, 079/18
b.+ iñi 037/19
b.+ iñüze 015/13
b.+ leri 091/2
[=114]

belāġat: *Ar.* Kusursuz söz söyleme.
b.- ı şuʿarā 006/1
[=1]

beli: *Far.* Evet.
b. 025/7
b. 040/6
[=2]

belki: Ancak.
019/10, 023/5, 054/17, 082/11
[=4]

ben: Şahıs zamiri.
b. 004/21, 010/10, 037/4, 042/8, 042/10, 045/20, 049/19, 052/6, 053/5, 058/17, 060/2, 073/14
B. 043/18, 043/19, 046/16, 059/6
[=16]

bend: *Far.* bağ, zincir.
b. 026/9
b. eyledi 047/10
b. olunur 004/7
[=3]

berekāt: Bereket.
b.+ ı 082/20
b.+ ıyla 020/10
[=2]

berḳ: *Ar.* Şimşek.
050/7
[=1]

besle -: Beslemek.
b.- nürdi 064/7
[=1]

beste: *Far.* Şarkının makam ve ahengi.
b. 004/10, 024/4, 024/17, 025/20, 073/1, 091/1
miyān-ı b. 018/5
b.- i ʿAlî'dir 080/20
b.- i emirü'l-mü'minin ʿAlî'ye 082/17
b. ḳıldılar 034/9
b.+ ler 079/5
b.+ leri 081/18
b.+ lerindendir 080/18
b. ola 024/8
b.+ sidür 081/19
b.+ sine 078/21

[=17]

beş: Sayı.
b. 009/21, 011/6, 011/11, 013/21, 026/17, 027/20, 032/15, 032/18, 035/5, 035/9, 035/10, 035/20, 041/1, 052/1, 052/2, 069/8, 071/13
b.+ er 040/16
b. olur 013/21
[=20]

beşer: *Ar.* İnsan.
b. 050/21
b.+ e, 050/19
[=2]

beşinci: Sayı.
b. 002/7, 003/8, 011/16, 018/15, 019/2, 019/7, 019/12, 031/17, 033/20, 038/1, 058/10
B. 027/9, 028/12, 030/11, 042/18, 068/9, 068/20, 069/13, 069/16
b.+ sinden 063/8
b. 071/15, 085/19, 087/11
B. 069/4, 069/11, 075/19, 080/7, 083/15, 086/19, 088/14
[=20]

beyān: *Ar.* Anlatma.
b.- ı fütüvvet 066/15
b.- ı silsile-i pîr-i kāsibān 076/6
b.+ ına 066/7
b.+ ıydı 037/7
b. id 002/5, 003/16, 003/17, 005/7, 005/13, 018/5, 020/15, 032/12, 032/20, 035/8, 036/4, 051/16, 055/8, 061/3, 061/5, 066/16, 067/9, 068/5, 079/10
b. it 032/10, 075/14
b. oldı 003/13, 035/8
b. olına 004/8
b. olındı 051/11, 064/4, 068/4
[=31]

beyt: *Ar.* Mesken, hane.
B. 019/20, 060/14, 066/14
ehl-i b. 007/19, 010/13, 023/3
b.- i Resūl 026/1
b.+ inā 023/2
ehl-i b.+ ine 023/1
[=9]

Beytü'l Muḳaddes: *Ar.* Beytül Mukaddes.
B. 089/18
B.+ 'de 090/10
B.+ 'den 089/12
B.+ 'e 089/15
[=4]

bez: Bez, kumaş.
b.+ inden 009/19
b. ola 009/19
[=5]

bezzāz: *Ar.* Manifaturacı, kumaşçı.ʿaleyhi's-selām
b. 077/16
[=5]

bıçaḳ: Bıçak.
b.+ çılarıñ 087/5
[=5]

bıraġ -: Bırakmak.
b.- a 009/4, 014/6, 015/9
[=3]

bıraḳ -: Bırakmak.
b.- dılar 033/15
[=1]

bî: -Sız, -maz.
b. 001/2, 001/3, 001/7, 002/13, 002/19, 006/8, 008/12, 008/14, 013/16, 014/18, 018/1, 024/21, 039/3, 060/16, 071/19, 075/13, 075/17, 076/4, 081/7, 081/7, 091/7, 089/17, 091/8
[=25]

bîʿat: *Ar.* Kabul ve tasdik muamelesi.
b. 039/18, 039/19, 039/21, 079/4, 083/5, 083/6, 083/10, 084/3
B. 083/16, 083/19
ehl-i b. 079/5
b.+ i 040/7

ʿaleyhi’s-selam b. id 083/4
ʿaleyhi’s-selām b. idüb 083/5
b. 084/6
ayet-i b. 007/5
b.- ı tevbe 034/21
b. 034/20
b. 026/14
[=19]

bîd: *Ar.* Yok olma. -1-
005/19
[=1]

bidʿat: *Ar.* Sonradan meydana çıkan şey.
b. 029/11
ehl-i b. 029/12
b.+ dur 076/16
[=3]

bil -: Bilmek.
b. 003/18, 059/6
b.- di 046/21, 058/19, 059/14
b.- dik 036/5
b.- dikden 076/13
b.- dir 051/5
b.- dirdi 082/6
b.- dire 007/19, 035/4
b.- dire 035/20
b.- dügimden 060/20
B.- düñiz 081/19
b.- düre 023/12
b.- düñüz 080/12
b.- e, 022/7
b.- eler 033/21, 034/15
b.- en 089/19
b.- gil 001/12
b.- iñ, 079/9
b.- inür 064/6
b.- irseñüz 023/10
b.- medi 046/7, 055/20
b.- mediler? 046/13
b.- mek 020/1, 057/8, 079/6, 082/5
b.- mese 062/8, 082/11
farîża- b.- mese 076/16
b.- mezse 035/6
b.- ü ñ076/15
b.- üb 018/21, 051/15
b.- ürdi 077/20
ʿAbdu’r-raḥmanı b.- ürdi 073/7
b.- üriz, 047/8
b.- ürler 033/19
[=42]

bin: *Ar.* Oğul.
b. 046/2, 068/17, 080/2, 080/3, 080/4, 083/21, 084/15, 085/10, 085/16, 085/17, 085/18, 085/19, 086/3, 086/11, 086/14, 086/17, 086/19, 086/21, 087/5, 087/7, 087/12, 087/21, 088/19, 089/2, 089/8, 090/1, 090/4, 090/11, 090/12, 090/13, 090/18
ʿAbdu’r-raḥman b. 087/6
b. 091/8
Ebu’l-Haim b. 080/9
Muḥammedü’l-Ekber b. 085/10
075/7
[=38]

biñ: Sayı.
061/11
[=1]

binā: Yapı.
b.- yı İslām’a 010/1
b.- yı İslāmi 011/11
b.+ sı 013/21
[=3]

bir: Sayı.
b. 002/3, 002/10, 005/6, 005/21, 006/3, 006/4, 006/6, 007/5, 007/6, 007/22, 007/23, 008/5, 009/3, 012/3, 012/9, 012/15, 013/13, 015/15, 015/19, 017/9, 019/16, 020/3, 020/5, 021/3, 021/21, 023/3, 024/4, 024/17, 025/17, 025/18, 025/19, 025/20, 026/2, 026/10, 026/21, 027/5, 028/18, 030/7, 030/11, 030/12, 031/1, 031/8,

032/1, 032/7, 032/8, 033/14, 034/6, 035/14, 035/18, 035/19, 035/20, 037/9, 041/19, 042/18, 043/8, 043/11, 043/14, 044/4, 044/7, 044/9, 044/19, 045/1, 045/8, 045/12, 045/14, 046/5, 047/5, 047/11, 047/14, 047/15, 047/16, 047/18, 048/13, 049/1, 049/6, 049/21, 052/4, 052/9, 052/17, 058/17, 058/19, 058/21, 059/10, 059/16, 059/17, 059/18, 059/19, 060/5, 060/6, 060/7, 061/6, 063/2, 063/13, 064/3, 064/9, 066/19, 068/1, 068/2, 069/5, 070/18, 070/19, 071/1, 071/5, 071/9, 072/11, 072/12, 073/15, 075/1, 075/11, 077/12, 078/19, 079/11, 079/14, 080/13, 080/21, 081/3, 082/16, 086/8, 087/16, 088/2, 089/1, 089/12, 089/15, 091/1
B. 045/11, 046/4, 046/5, 047/14, 048/10, 048/21, 049/7, 049/13, 058/16, 059/10, 059/19, 060/4, 060/9, 061/6, 071/6, 072/12, 073/7, 073/10, 076/16, 077/10, 077/12
İmām-Zeyne'l ʿĀbidin b. 073/5
b.+ dir 013/22, 040/6, 061/17
b.+ dür 055/1, 055/3, 057/6
b.+ i 008/3, 011/6, 011/7, 011/8, 011/9, 011/10, 039/18, 058/9, 067/20, 079/9
Fāṭımatü'Z-Zehrā'dur b.+ i 011/7
b.+ in 012/15
b.+ ini ñ080/6
b.+ iniñ 080/6
b.+ le 003/14, 010/14, 014/9, 020/19, 021/4, 021/15, 029/16, 036/12, 038/15, 038/17, 038/18, 038/19, 038/20, 042/4, 047/11, 063/7, 072/20, 073/2, 074/5
b.+ ligine 012/8
b.+ lik 079/8
[=216]

Biraz: Bir parça, bir kısım.
b. 060/3
B. 043/15
[=2]

birbiri: Birbiri. -4-
b. 015/22
b.+ nden 003/20
b.+ ne 008/4, 008/19
[=4]

birinci: Birinci. -11-
b. 019/5, 019/10, 019/14, 027/14, 029/12, 031/7, 038/4, 068/12, 076/4, 084/17
muṣāḥiblerine 018/18
[=11]

biş -: Pişmek.
b.- di 072/19
b.- irdi, 077/10
b.- irüsiler 005/19
b.- üreler 024/1
b.- üren 024/8
[=5]

biz: Birinci çokluk şahıs zamiri.
b. 022/9, 027/19, 047/3, 051/9, 054/20, 055/8
[=6]

bizār: *Far.* Bıkmış, usanmış.
b.+ dır 030/13
[=1]

bostan: *Far.* Bahçe.
b. 066/21
b.+ ı 067/1
[=2]

boya: Boya.
b.+ cı 077/17
b.+ cıların 087/1
[=2]

boyn: Boyun.

b.+ ımdan 010/11
b.+ ımıñ 010/8
b. 014/6, 043/9, 044/3, 044/4, 044/15
b. 041/13
b. 044/12
b. 044/5
b. 004/2, 012/7
[=12]

bu: Zamir.
b. 002/15, 002/18, 002/19, 002/21, 003/1, 003/2, 003/5, 003/12, 003/14, 004/5, 004/7, 004/11, 006/3, 006/7, 007/20, 012/17, 013/15, 013/21, 013/23, 014/11, 015/12, 019/19, 025/18, 027/19, 028/4, 028/7, 028/9, 028/12, 028/14, 028/16, 028/19, 028/20, 029/3, 029/5, 029/7, 029/8, 029/10, 029/11, 029/13, 030/10, 030/12, 031/13, 032/10, 032/18, 037/2, 038/5, 038/6, 038/8, 038/13, 051/18, 062/19, 065/2, 066/4, 072/17, 072/18, 073/2, 077/14, 081/14, 082/7, 089/18, 091/2, 091/3002/8, 006/5, 028/2, 030/9, 002/2
[=70]

bu: Sıfat.
b. 002/20, 003/18, 005/15, 006/19, 007/19, 008/11, 008/19, 009/1, 010/11, 012/15, 013/16, 014/5, 015/19, 016/6, 016/16, 020/3, 021/7, 021/11, 023/20, 027/15, 028/13, 028/17, 028/18, 028/20, 029/14, 030/12, 031/6, 031/9, 031/13, 031/14, 031/21, 032/2, 032/4, 032/9, 032/12, 033/2, 033/6, 033/18, 034/4, 034/6, 034/9, 035/5, 035/19, 042/1, 042/21, 043/4, 043/5, 044/1, 044/2, 044/15, 045/3, 045/5, 045/6, 045/15, 045/16, 046/7, 048/1, 048/14, 049/1, 049/4, 049/7, 049/13, 049/14, 051/6, 051/8, 053/6, 053/7, 053/13, 053/16, 053/20, 053/21, 054/4, 054/14, 055/19, 055/21, 056/1, 056/4, 057/4, 057/11, 057/20, 057/21, 058/11, 058/18, 059/2, 059/12, 059/13, 059/19, 060/5, 060/6, 060/7, 060/9, 060/14, 060/17, 061/3, 061/6, 061/7, 061/8, 061/9, 061/11, 061/13, 062/3, 062/7, 064/5, 064/10, 065/4, 065/19, 065/20, 066/6, 066/7, 066/17, 066/18, 067/1, 067/2, 067/8, 067/21, 068/1, 070/14, 070/16, 070/21, 071/13, 071/16, 071/21, 072/8, 072/10, 072/16, 073/13, 074/4, 074/5, 075/13, 076/20, 077/9, 077/10, 080/7, 080/19, 083/1, 085/8, 086/8, 086/10
B. 005/15, 006/23, 012/16, 022/8, 027/1, 027/15, 031/15, 031/20, 033/18, 037/12, 037/14, 037/15, 038/21, 041/4, 041/7, 041/11, 043/4, 044/15, 045/9, 048/14, 048/16, 050/11, 050/21, 051/9, 054/20, 055/2, 055/21, 056/17, 058/18, 059/4, 060/7, 063/8, 064/3, 066/6, 066/7, 066/13, 073/20, 075/3, 089/16
b. 002/20, 003/1, 003/15, 003/18, 003/19, 004/19, 005/4, 005/9, 005/12, 006/7, 008/11, 008/19, 009/13, 010/12, 012/12, 015/13, 016/17, 017/2, 017/6, 019/17, 021/13, 022/6, 022/18, 027/2, 027/3, 028/14, 030/13, 030/17, 031/17, 032/1, 032/6, 046/8, 049/16, 051/10, 052/5, 054/1, 056/16, 071/13, 023/9
[=237]

bud: *Far.* Varlık.

016/18
[=1]

budaḳ: Ağacın dal olacak sürgünü.
b.+ ları 002/10, 002/12
[=2]

buġday: Buğday.
b.+ ı 051/18
[=1]

buġż: *Ar.* Kin, nefret, sevmeme.
b. 013/3, 031/2
b.- ı düşmān-ı ḫānedan-ı ʿAlî'dir 034/14
[=3]

Buḫārî: *Ar.* Buhara mensup.
B. 085/6
B.+ 'de 086/6
[=2]

buḫl: *Ar.* Cimrilik.
b. 032/1
b.+ u 003/5
[=2]

bul -: Bulmak.
b.- aşdırmıya, 068/9
b.- dı 060/4, 060/5, 061/6
b.- dular, 048/10
b.- ıcaḳ 033/19
b.- ınmaya 025/13
b.- ışacaḳ 033/11
b.- mışlardır 037/13
b.- ub 048/7, 050/8, 067/2
b.- una 019/17
b.- undı 063/12, 072/12
b.- unmasa, 044/5
b.- unur 042/13, 062/7
b.- ur 056/11, 070/14
b.- urlarsa 026/17
b.- uşdılar, 045/21
[=23]

buyur -: Buyurmak.
b.- dı 023/1, 029/7, 036/13, 037/9, 065/18, 072/10, 073/18
b.- dı: 030/3
b.- du 022/20
b.- dular 021/7
b.- mayalar 022/3
b.- mış 060/14
b.- mışdır 010/16
b.- mışdur: 014/5
b.- mudur 066/10, 066/11, 066/19
rubāʿi-yi b.- mulardur 068/1
b.- muşdır 056/17
b.- muşdır: 010/21, 029/1
b.- muşdur 004/19, 005/1, 019/21, 020/2, 022/6, 022/18, 030/7, 031/6, 031/15, 031/18, 032/2, 037/14, 055/9, 066/14
b.- muşdur, 020/11
b.- muşdur 019/20
b.- muşdur: 011/12, 012/22, 020/4, 030/6, 039/2
b.- ubdur 034/5
b.- ur 002/10, 012/4, 021/1, 021/5, 028/5, 028/13, 028/17, 029/19, 030/15, 030/21, 031/10, 031/21, 034/1, 034/19, 037/11, 040/3, 045/12, 051/4, 054/20, 056/9, 066/13, 076/21, 078/3, 078/6, 078/9, 082/6, 082/9
ʿaleyhi's-selām b.- ur 078/15
b.- ur: 028/10, 029/4, 029/21, 044/11, 082/12
b.- urlar 028/2
b.- ursuz, 006/23
[=78]

bühtān: *Ar.* İftira.
b.+ dan 040/11
b. ḳılmaḳdır 032/6
[=2]

bük -: Bükmek.
b.- e 009/21, 012/16
[=2]

bünyād: *Ar.* Temel, kök, yapı, bina.

b.+ ı 072/11
b.+ ı 027/10
[=2]

büstān: *Far.* Bahçe.

016/18
[=1]

-C-

cā'iz: *Ar.* İşlenilmesinde cevaz olan.

009/20, 041/8
c. olur 025/13
c.+ dür 041/11, 056/7
c. ola 035/6
c. olmıya 079/3
c. olur 056/8
[=8]

can: Can.
c. 022/9, 029/10, 053/14, 065/2, 074/1
c.- ı göñülden id 023/4
c.+ ı 073/15
[=7]

canavar: Canavar.
c.+ cıḳlara 069/2
[=1]

cānib: *Ar.* Taraf.
c.- i Ḥaḳ 062/2
[=1]

cārub: *Far.* Süpürge.

006/4
[=1]

Cebrā'il: Vahiy meleği.
C. 009/6, 016/12, 026/7, 026/12, 036/10, 046/12, 046/13, 046/15, 046/18, 048/21, 049/1, 049/2, 049/3, 049/7, 049/14, 049/15, 050/1, 050/9, 050/11, 050/13, 052/16, 055/14, 071/20, 072/8, 075/17, 076/20, 083/3
ḥażret-i C. 082/1
Ḥażret-i C. 081/21
C.+ , 011/17
C.- i emin 046/11
C.+ 'e 071/17, 072/6, 076/20, 087/15
C.+ 'i 049/20, 076/19, 077/12
C.+ e 049/13, 090/1
[=43]

cedel: *Ar.* Tartışma, münakaşa.
c. it 014/1
[=1]

cehār: *Ar.* Ses yüksekliği.
c. 011/13
c.+ i 011/13
[=2]

cehd: *Ar.* Çalışma, çabalama.
c. 012/20
c. it 043/13
c. it 057/21
[=3]

cehennem: *Ar.* Ahirette günahkar kulların gideceği azap yeri.
c. 011/20, 060/20, 082/14
c.+ dir 031/5
ehl-i c.+ dir 030/10
c.+ e 082/13
c.+ i 051/7
c. id 028/4
[=8]

celāl: *Ar.* Ululuk.
c.+ im 052/7
[=1]

cemʿ: *Ar.* Toplanma, yığma.
c.+ a 057/10, 058/5
c. id 024/17
c. it 035/14, 041/17
C. oldılar 074/2
[=6]

cemāʿat : *Ar.* İnsan topluluğu
c. 017/1, 023/20, 025/7, 056/6
c.+ e 056/3, 056/7
c.+ le 040/19
[=7]

cemiʿ: *Ar.* Cümle, hep, bütün.
c. 004/18, 007/17, 007/18, 040/18, 041/3, 047/15, 052/19, 055/8, 056/11, 060/12, 060/20, 061/15, 065/3, 065/5, 065/21, 066/3, 066/5, 077/2, 077/6, 077/9
C. 065/16

c.- i ehl-i imān 056/16
c.- i ṣıfāt 021/11
c.+ i 021/6, 025/20, 027/15
c.+ si 019/16, 034/18
c.+ sin 019/18, 027/3, 077/5
c.+ sine 036/1, 058/7
[=34]

cemʿiyyet: *Ar.* Topluluk.
c.+ e 004/16
[=1]

cenābet: *Ar.* Pis, murdar, cünüp hali
c.+ inden 082/19
[=1]

cenk: Savaş, vuruşma.
c. id 047/3
c.+ yerine 048/3
c.+ inden 090/4
[=3]

cennet: *Ar.* Cennet.
c. 051/7, 060/20, 065/13
c.+ den 051/14, 052/15, 078/16
c.+ e 042/11, 056/7, 073/15
c.+ ü 078/14
[=10]

cerḥ: *Ar.* Yaralama, çürütme.
036/7
[=1]

cerrāḥ: *Ar.* Operatör.
c. 066/5
c.+ lar 029/8
[=2]

cevāb: *Ar.* Yanıt.
c. 004/8, 006/23, 007/1, 021/14, 027/8, 036/4, 048/14, 059/3, 064/6, 071/8
C. 027/7, 027/9, 027/10, 027/11, 027/12, 036/9, 036/18, 037/8, 037/17, 037/19, 037/21, 038/5, 038/8, 038/11, 038/13, 039/3, 039/5, 039/6, 039/13, 039/16, 039/18, 039/19, 040/13, 040/15, 041/8, 041/14, 041/15, 042/15, 043/10, 044/19, 045/7, 051/12, 053/3, 053/9, 053/17, 054/1, 054/3, 055/1, 056/21, 057/6, 058/2, 058/9, 058/13, 058/15, 061/16, 062/9, 062/15, 062/17, 064/10, 064/13
c.- ı kāfîdir 037/15
C. oldur 036/5, 037/3
c. olmaz 039/15
[=66]

cevāhir: *Ar.* Mücevherler.
c.- i aṣlıyla 063/7
c.- i aṣlisi 063/4
c.- i aṣliyetle 063/15
c.- i aṣliyle 063/2
[=4]

Cezāyir: Adalar.
C.+ ’dedür 083/20, 084/4
[=2]

ceẕbe: *Ar.* Çoşku, kendinden geçiş.
c.+ ye 062/1
[=1]

cihān: *Far.* Dünya, alem.
cümle-i c.- ı ḥaḳḳa 060/15
[=1]

cihār: *Ar.* Açık söyleme.
c.- yār-i güzineye 011/2
[=1]

cihet: *Ar.* Yan, yön, taraf.
c.+ de 039/9
c.+ dir 039/8
c.+ dür 033/19
c.+ e 026/4
[=4]

cilā: *Ar.* Parlaklık
062/5
[=1]

cim: *Ar.* Osmanlı alfabesinin altıncı harfi
c. 056/3, 057/9, 057/10, 061/21
C. 056/6
c.- i seccāde 057/13, 062/4

[=8]

cin: *Ar.* Cin.
c.+ den 082/14
[=1]

cinān: *Ar.* Cennetler, bahçeler.

004/19
[=1]

civān(Far): Genç.

oldı 087/17
[=1]

cumhūr: *Ar.* Halk, kalabalık.
c. 018/12
c. 034/5
[=2]

Cümle: *Ar.* Bütün, hep.
C. 066/11, 080/5, 080/10
c.- i cihān-ı ḥaḳḳa 060/15
C.+ si 025/8
c.+ sin 032/19
[=6]

cüyūş: *Ar.* Askerler, ordular.
c.- ı ʿayn-ı merdüm 016/18
[=1]

-Ç-

çağır -: Çağırmak.
ç. 046/16, 073/16
ç.- , 046/14
ç.- dı 046/8, 046/20, 051/1
ç.- dı, 047/5
ç.- dı: 048/4
ç.- ıldı 047/9
ç.- mıya 069/9
[=10]

çanaḳ: Tabak.
ç.+ çılarıñ 086/2
[=1]

çār : *Far.* Dört.
ç.- deh 035/21
ç.+ ı 013/17, 015/7
ç.+ u 071/16
[=4]

çek -: Çekmek.
ç.- di 049/11, 059/16
ç.- di, 048/8, 048/19
ç.- dikden 048/9
ç.- diñiz 047/2
ç.- diñiz, 047/6
ç.- e 018/3, 023/14, 026/20
ç.- eler 009/1, 026/19
es-ṣalavāt ç.- eler 024/14
ç.- ilir 016/20
ç.- itdiler 033/16
ç.- mek 048/18, 051/10
ç.- mekdür 040/20
[=19]

çengāl: *Far.* Çengel, pençe.
ç.+ idi 024/2
ç. 033/15, 034/3
[=3]

çeşme: *Far.* Musluklu su haznesi.
ç. 044/7
ç.+ nüñ 044/8
[=2]

çevgān: *Far.* Ucu eğri değnek, baston.
ç. 010/8
ç. 010/11
ç.+ i 010/11
şedd-i ç.+ i 010/8
[=4]

çevir -: Çevirmek.
ç.- mekde, 067/19
ç.- mekdür 070/5
[=2]

çıḳ -: Çıkmak.
ç.- ar 079/10, 083/9, 083/13, 083/18, 083/21, 084/2, 084/5, 084/9, 084/17, 084/20, 085/10, 085/12, 085/14, 085/21, 086/6, 086/13, 086/15, 086/17, 086/19, 086/20, 087/1, 087/3, 087/4, 087/6, 087/7, 087/9, 087/15, 088/3, 088/5, 088/6, 088/11, 088/12, 088/14, 088/16, 088/17, 089/3, 089/5, 089/7, 089/9, 089/21, 090/1, 090/3, 090/6, 090/8, 090/9, 090/10, 090/15, 090/17, 090/18, 091/1
ç.- ar, 086/2, 087/4, 087/13
ç.- ardı, 043/11
ç.- arır 087/11
ç.- arma 010/12
ç.- armaġa 045/14
ç.- armasa 082/17
ç.- armıya 082/17
ç.- arub 051/18
ç.- dı 043/12, 043/15, 089/17
ç.- dı, 073/7
ç.- dı 043/15
ç.- dılar 045/21
ç.- maḳdadur, 067/13
ç.- maḳdadur: 070/11
ç.- maya 004/9
ç.- mışdır, 051/14
ç.- mışdır 052/16
ç.- mıya 056/19, 068/21
ç.- mıyam 011/1
ç.- sam 010/10
[=76]

çiçek: Bitki.
ç.+ den 067/1

ç.+ ler 067/1
[=2]

çilingir: Anahtar tamircisi.
ç. 086/21
[=1]

çoban: *Far.* Çoban.
ç.+ a 088/8
[=1]

çoḳ: Fazla, çok.
ç. 021/2, 028/17, 057/13,
057/14, 058/7, 058/17, 059/1,
069/13, 069/16, 070/9
ç.+ dur 027/3, 027/19, 050/21,
054/20, 066/6
ç.+ dur, 048/17, 051/9, 065/19
[=18]

çün : *Far.* Çünkü, madem ki.
ç. 003/13, 015/15, 015/17,
015/20, 015/21, 015/22,
016/20, 026/18, 027/17, 048/5,
052/6, 054/14, 055/4, 058/14,
062/16, 063/9, 068/3, 071/6,
078/6, 089/15
Ç. 005/3, 009/12, 025/14,
026/15, 028/11, 035/7, 043/12,
043/15, 044/1, 044/9, 044/16,
045/10, 045/15, 045/21, 049/4,
049/6, 051/8, 052/10, 061/4,
061/5, 061/8, 063/6, 063/13,
066/15
[=47]

Çünki: *Far.* Çünkü.
ç. 074/6
Ç. 023/13, 024/15
[=3]

-D-

da'im: *Ar.* Devamlı, sürekli.
d. 019/12, 020/21, 021/18, 022/7, 028/12, 029/3, 029/11, 029/15, 050/10, 054/8, 058/15, 058/16, 059/4
D. 054/11
[=14]

da'ire: *Ar.* Çember.
d. 026/2, 026/3
d.+ den 026/14
d.+ dür 064/21
[=4]

daḫı: Dahi, da, de.
d. 004/3, 005/19, 006/13, 007/5, 007/23, 008/18, 009/7, 009/18, 010/6, 010/10, 010/13, 010/18, 011/3, 011/4, 011/5, 011/8, 011/11, 011/13, 011/14, 011/16, 011/17, 012/1, 012/9, 012/23, 013/1, 013/18, 013/21, 014/9, 015/9, 015/19, 016/13, 017/2, 017/4, 018/10, 018/12, 020/5, 021/5, 021/12, 021/13, 021/14, 021/19, 021/21, 022/4, 022/5, 022/6, 022/9, 023/4, 023/6, 024/14, 025/10, 026/7, 026/15, 029/2, 029/5, 029/10, 029/20, 030/7, 031/9, 031/13, 032/4, 033/1, 033/7, 033/13, 033/17, 034/17, 035/8, 035/13, 035/17, 036/17, 037/6, 038/21, 039/1, 039/12, 040/1, 040/2, 040/6, 040/9, 041/5, 041/7, 041/11, 041/15, 042/3, 043/1, 043/5, 043/14, 044/13, 045/12, 045/13, 046/5, 046/6, 048/2, 048/14, 048/16, 049/18, 049/19, 051/8, 051/14, 052/14, 052/20, 055/3, 055/17, 058/9, 058/10, 058/17, 058/18, 059/6, 060/2, 060/3, 060/6, 060/16, 060/18, 061/11, 062/18, 063/2, 063/5, 063/18, 063/21, 064/1, 064/3, 064/18, 064/19, 064/20, 064/21, 065/3, 065/4, 065/6, 065/9, 065/11, 066/1, 066/2, 067/3, 070/18, 070/19, 072/11, 072/19, 073/3, 074/1, 074/5, 076/12, 076/15, 076/17, 076/20, 077/20, 078/4, 078/19, 080/1, 080/20, 081/5, 085/10, 085/16, 085/18, 087/2, 087/4, 088/1, 088/18, 088/19, 088/20, 088/21, 089/1, 089/7, 090/3
D. 008/15, 010/21, 012/20, 013/19, 017/3, 025/6, 025/8, 025/9, 026/13, 033/10, 036/10, 048/15, 065/19, 073/16, 076/10
[=184]

dāʿi: *Ar.* Dua eden, duacı. -1-
d.+ ye 075/11
[=1]

dal: *Ar.* Osmanlı alfabesinin onuncu harfi.
d. 053/19, 056/3, 056/4, 056/10, 057/9, 057/11, 061/21
D. 062/2
d.- ı seccāde 062/6
D.- ı seccāde 057/16
d.+ 'dur 053/18
[=11]

dāmen: *Far.* Etek.
018/8
[=1]

dānā: *Far.* Bilgili, iyi bilen.
075/8
[=1]

danış -: Danışmak.
d.- dılar 048/10
[=1]

dār: *Ar.* Yurt, ev.
Yār-i d. 016/17
[=1]

dārā: *Far.* Sahip, büyük hükümdar.
016/19
[=1]

daʿvet: *Ar.* Çağırma, çağrı.
d.+ e, 058/4
d. id 009/17
d. olındı 063/6
[=3]

Dāvud: *Ar.* İsrailoğullarının bir hükümdarı ve peygamberi.
D. 042/18, 077/16, 077/21, 088/8, 090/8, 090/21
[=6]

degil: Değil.
d. 011/6, 028/11, 035/7, 052/9, 055/20, 082/9, 082/18, 082/19
d.+ dir 083/1
d.+ dür 040/8, 040/9
d.+ se 007/4, 020/20
[=13]

delālet: *Ar.* Yol gösterme.
d. 057/5
d. id 053/3, 053/5, 053/6, 053/10, 053/12, 053/18, 053/19, 054/3, 054/4, 056/3, 057/9, 057/10, 057/11, 058/1, 062/1, 062/2, 062/9, 065/14, 057/7, 061/20
[=26]

delîl: *Ar.* Yol gösteren, kılavuz.
D. 049/11
d.+ i 032/7
d.+ le 012/12
D.+ leri 051/3
[=4]

dellāk: *Ar.* Tellak.
d.+ larıñ 028/12
[=1]

dellāl: *Ar.* Komisyoncu.
d.+ lardur 028/15
[=1]

dem: *Far.* An, vakit, saat.
d. 023/11, 072/6
d.+ de 072/11
d.+ e 003/14, 074/5, 075/13
d.+ ine 079/11
[=7]

derd: *Far.* Dert, gam, keder.
d.- i ʿaşk-ı ilahiyye 062/2
d.+ ime 003/18
[=2]

derdmend: *Ar.* Dertli.
d.+ lik 038/20
[=1]

derecāt: *Ar.* Dereceler.
d. 072/20
d. 056/11, 082/21
[=3]

dergāh: *Far.* Tekke.
d.+ ına 008/19
[=1]

derman: *Far.* İlaç, çare.
003/18
[=1]

derūn : *Far.* İç, içeri.
d.- i dilden 078/5
[=1]

dervîş: *Far.* Allah için alçakgönüllüğü ve fıkaralığı kabul eden veya bir tarikata bulunan kimse. d. 053/21
d.+ ler 054/21
[=2]

derzi: *Far.* Terzi
ṣāḥib-i d. 065/17
Mecmuʿ-ı d.+ leriñ 088/12
[=2]

dest: *Far.* El.
d. 004/12, 025/19, 025/20, 033/2, 033/6, 033/15, 034/6, 035/4, 035/7
D. 033/3
d.- i ʿakd oldur 033/14
d.- i ʿAlî 033/10
d.- i ivālardur 066/3
d.- i Muhammed 007/6
d.- i Muḥammed 033/2
d.- i Muḥammedî'dir 033/7
d.- i mühr 016/19

d.+ i 007/7, 033/2, 033/6
d. oldı 032/21
d. oluna 033/9
[=24]

destār: *Far.* Sarık.

008/5
[=1]

deve: Deve(hayvan).
d.+ ye 072/12
[=1]

devlet: *Ar.* Bir hükümet idaresinde teşkilatlandırılmış olan siyasi topluluk.
d. 056/10
d.+ e 056/4
d.+ lerden 057/21
[=3]

devşir -: Devşirmek.
d.- di 059/18
[=1]

deyr: *Ar.* Manastır.
ehl-i d. 084/19
[=1]

dırāz: *Far.* Uzun.

047/11
[=1]

di -: Söylemek, ifade etmek.
d. 055/1
d.- di 030/1, 041/18, 041/21, 042/3, 042/6, 042/7, 042/10, 042/11, 042/17, 044/3, 044/4, 045/15, 046/17, 046/20, 046/21, 047/7, 048/1, 048/5, 048/6, 049/9, 050/7, 052/5, 059/6, 059/9, 059/12, 060/17, 071/4, 072/15, 073/15, 073/16, 078/8, 078/11, 081/2, 081/4, 081/15, 089/6, 089/17
biesmāike'l-ḥüsnā, d.- di 081/11
d.- di, 071/2, 072/16
d.- di? 040/13
d.- dik 020/6, 074/4
d.- diki 004/23
d.- dikleri 072/14, 078/15
d.- diler 043/20, 047/9, 072/8, 089/19
d.- diler, 002/5
d.- dügi 005/1, 005/2, 043/6
d.- dügi, 043/6
d.- dügimiz 008/18, 053/3, 053/18
d.- lerim 059/13
d.- mege 027/3, 059/11
d.- mek 006/5, 006/7, 010/6, 010/8, 010/10, 010/12, 010/15, 010/17, 010/18, 010/21, 012/3, 012/6, 012/8, 012/19, 013/3, 013/6, 013/15, 013/18, 013/21, 013/22, 019/19, 019/21, 020/1, 026/9, 035/6, 040/8, 041/13, 058/9, 082/8
d.- mekdür, 061/10
d.- meni ñ071/7
d.- meniñ 004/1
d.- menüñ 058/14
d.- mezdim 042/5
d.- mezler 082/11
d.- miler 077/14
d.- milerdür 066/8
d.- mişdir 013/16
d.- mişler 021/19, 058/4, 058/5, 062/12, 062/13, 067/7
d.- mişlerdir 017/4, 018/19, 024/3, 027/1, 040/6
d.- mişlerdir, 058/7
d.- mişlerdür 024/14, 029/2
d.- miye, 069/15
d.- miyeler 022/3
d.- ndi 004/17, 004/18
ü'l-ḳavm" d.- ndi, 004/16
d.- nildi 011/20
d.- nilmi 076/12, 077/2
d.- nilmidir 076/18
d.- nilmişdir 005/14
d.- nilmişdür 004/14, 004/16, 057/4
d.- nilse 021/14
d.- r 009/10, 054/10, 086/8

d.- rler 002/8, 003/16, 003/19, 004/4, 004/10, 004/12, 006/15, 010/8, 012/16, 026/13, 027/4, 028/2, 032/16, 033/2, 033/10, 034/13, 038/15, 044/9, 046/15, 048/19, 054/17, 055/1, 055/4, 058/11, 061/10, 062/15, 062/16, 062/20, 064/3, 064/4, 064/15, 065/6, 065/9, 065/11, 066/2, 070/13, 071/8, 071/10, 071/12, 071/16, 071/21, 072/1, 072/5, 074/10, 078/17, 080/6, 082/11, 086/13, 087/16, 089/13
Ebu'l-Ḳāsım d.- rler 087/19
pay-pū d.- rler 080/7
d.- rler, 002/6, 002/7, 003/17, 043/7, 064/21, 087/19
d.- rler 027/4
d.- rlerdi 071/7, 075/7, 089/14
d.- rlerdi, 073/5
d.- rlerse 036/4, 064/10
d.- rsem 046/16, 059/6
d.- rsen 019/18
d.- rsiz 023/20
d.- rsüz 054/12
d.- rüz 054/14
d.- ye 006/23, 007/14, 007/18, 008/15, 008/16, 008/17, 008/18, 009/15, 014/9, 014/10, 016/12, 016/14, 016/17, 017/16, 018/2, 025/6, 069/16
d.- ye, 017/15
d.- yeler 007/2, 023/21
d.- yelim 027/6, 029/15
d.- yelim 032/20
d.- yem 014/3
d.- yem" 059/14
d.- yesin 012/23, 013/2, 015/23, 050/3
d.- yeyim 046/18
d.- yicek, 045/18
d.- yince 073/10
d.- yu 046/8, 046/13, 047/8, 059/16, 059/21, 068/17, 071/7, 077/10, 080/20
d.- yü 048/10, 048/12
d.- yüb 059/8
[=257]

dik -: Dikmek.
d.- di 043/11, 081/13
d.- di, 073/17, 073/18
d.- erdi 080/5
d.- icileri ñ080/15
d.- üb 068/6
[=7]

dil: *Far.* Gönül.
derūn-i dil: Dini duygunun dili.
078/5
d.+ e 043/18
ad.+ i 018/9, 020/16, 021/2, 040/10, 077/13
D.+ imüñ 060/1
d.+ inden 020/18, 069/19, 077/8
d.+ iyle 077/8, 077/9
d.+ iyle, 077/8, 077/9
[=17]

dile -: Dilemek.
d.- di 043/10
d.- rim 049/17, 049/19, 050/13
d.- ye, 018/2
d.- yüb 044/6
[=6]

dimāġ: *Ar.* Beyin, bilinç, şuur.
d.+ ı 067/2
[=1]

dîn: *Ar.* Din, iman, inanç.
d. 015/6, 084/14
d.- i İslām 027/6
d.+ i 021/8, 053/19, 078/10
d.+ ilür 051/1, 058/9
d.+ ilür, 056/20
d.+ in 019/15
[=11]

diri: Canlı, yaşayan.
d.+ de 022/14
d.+ dir 047/5
d. ola 018/9
[=3]

dirlik: Dirlik, canlılık.

010/19, 039/21
[=2]

dirsek: Dirsek.

032/19
[=1]

diş: Diş.
d.+ in 046/6
d.+ ine 063/12
[=2]

Diz: Diz.
d. 016/13, 059/5, 068/20
d.+ i 059/6, 068/6
d.+ in 068/6
D.+ iñ 008/2
d.+ leri 059/5
[=8]

dök -: Dökmek.
d.- mekde, 067/17
d.- miye 070/4
[=2]

doḳı -: Dokumak.
d.- dı 052/17
[=1]

doḳın -: Dokunmak.
d.- mıya 070/12
[=1]

dolan -: Dolanmak.
d.- a, 069/13
[=1]

dost: Arkadaş.
d. 003/14
d.+ lara 018/16
d.+ larım 052/10
d.+ larıyla 019/8
d.+ lıġı 018/17
d.+ luġı 028/16
d.+ luġu 019/3
d.+ luḳ 058/3
[=8]

dök -: Dökmek.
d.- mek 031/16
d.- mekdir 029/3
d.- mekdür 038/18
d.- miye 068/15
d.- miye, 068/8
d.- ülür 026/10
d.- üm 026/10
[=7]

dön -: Dönmek.
d.- dermedi 046/5
d.- dermeñiz, 047/7
d.- diler 073/8
d.- dürmiyesin 040/4
d.- dürüb 034/3
d.- e 070/3
d.- meyüb 046/7
d.- üb 007/15, 008/13, 023/15, 034/3, 049/8, 070/1, 070/2
[=14]

dördünci: Sayı.
d. 002/6, 003/7, 011/15, 018/15, 019/1, 019/6, 019/11, 027/8, 031/14, 033/14, 038/1, 042/18, 058/3, 058/5, 058/6, 062/13, 080/3, 085/17
D. 005/1, 028/7, 030/9, 062/10, 064/17, 068/8, 069/13, 069/19
[=26]

dört: Sayı.
d. 008/11, 008/15, 011/1, 011/2, 011/3, 011/4, 011/5, 015/16, 015/17, 015/21, 026/2, 026/6, 035/10, 035/20, 040/9, 040/17, 041/10, 054/4, 054/15, 055/3, 055/13, 055/17, 055/18, 055/19, 055/21, 056/1, 056/2, 057/2, 057/7, 057/9, 058/1, 061/19, 061/21, 062/9, 067/5, 067/6, 067/7, 068/16, 071/16
D. 008/11
d.+ dür 055/4, 056/20
d.+ dür, 058/9
[=55]

döşek: Yatak.

d.+ de 070/2
d.+ iñ 069/21
[=2]

duʿā: *Ar.* Allah'a yalvarma, niyaz.
d. 003/18, 014/11, 018/2, 027/17, 076/9, 081/17
d.+ dan 067/2
d.+ dur 064/10
d. id 023/14
d. ḳılalar 006/9
d. ḳılasın, 044/6
d. ḳıldı 042/11, 047/15
d. ḳıldı, 089/16
d. ḳılub 069/14
d. ḳılurdı 054/11
d.+ lar 009/16
d.+ ları 014/11
d.+ sı 082/18
d.+ yı 009/13, 080/1
[=21]

dur -: Durmak.
d. 008/17, 016/15, 067/18
d.- a 009/21, 018/11, 069/13, 070/17
d.- a, 010/5
d.- an 070/21
d.- dı 043/15
d.- dılar, 046/14
d.- duġı 058/10
d.- duġumuz 006/19
d.- duġundan 006/20
d.- muşdur 004/15
d.- urlardı 049/13
d.- ursa 018/12
d.- ursın 041/20
d.- uş 012/21
[=19]

duru: Saf.
009/17, 010/4, 072/14
[=3]

dut -: Tutmak.
d. 037/9
d.- a 007/7, 010/5, 013/20, 033/1, 034/21, 035/1, 035/2, 052/13, 057/3, 068/15
d.- alar 033/5, 033/9, 033/21, 034/3, 034/4
d.- anlar 033/7, 033/9
d.- anlara 034/2
d.- arlar 028/20, 072/18
d.- dı 033/2
d.- ıcaḳ 034/20
d.- madı 055/19
d.- maġı 017/4
d.- maġıñ 037/2
d.- maḳ 034/6
d.- maḳda 033/6
d.- manuñ 036/9
d.- maz 046/9, 046/14, 047/9
d.- mışlardur 050/21
d.- mıyan 056/1
d.- ub 010/11, 013/9, 035/7
d.- uşa, 035/2
d.- uşmaḳ 035/5, 035/7
[=40]

duy -: Duymak.
d.- dılar, 073/8
[=1]

düg -: Dövmek.
faḳîrü'l-hāl d.- di 089/14
d.- eler 075/15, 075/16, 075/17, 075/21, 076/2, 076/3, 076/5
d.- eler, 075/17, 076/4
d.- eler: 076/1
d.- en 015/12
[=12]

düğüm: Düğüm.
075/15
[=1]

dügün: Düğün.
d.+ de 022/14
[=1]

dülbend: Tülbent.
d.+ in 069/14
[=1]

dünyā: *Ar.* İçinde yaşadığımız alem.
d. 008/12, 010/16, 014/5, 041/16, 057/13, 069/19, 070/10, 082/7, 084/14
d.+ da 020/13, 032/4, 056/5, 056/6, 056/8, 056/10, 057/12, 057/14, 057/19, 078/4, 082/8
d.+ dan 013/7, 083/8, 083/11, 083/14, 083/16, 083/19, 084/1, 084/4, 084/6, 084/18, 084/21, 085/11, 085/15, 085/20, 086/1, 086/4
d.+ dur 010/15
d.+ nıñ 036/8
d.+ sı 031/19
d.+ ya 014/4
d.+ yı 036/8, 082/8
[=42]

dürlü: Türlü.
030/12, 067/1, 076/19
[=3]

dürt -: Dürtmek.
d. 041/21
d.- üb 041/20
[=2]

dürüst: *Far.* Doğru, düzgün.
d. 028/21, 060/15
d.+ dür 041/8
d. olmıya 079/4
[=4]

düş -: Düşmek.
d.- di 046/8, 063/8
d.- diler 073/8
d.- e? 054/1
d.- ersem 060/6
d.- müşdi 046/10, 047/1
[=7]

düşmān: *Far.* Düşman, hasım.
buġż-ı d.- ı ḫānedan-ı ʿAlî'dir 034/14
d.- ı ḫānedān-ı Muḥammed 038/10
d.+ ı 016/15
d.+ lara 018/16
d.+ larıdur 031/20
[=5]

düşüñ-: Düşünmek.
d. 045/16
[=1]

düvāzdeh: *Far.* Oniki.
015/19, 016/10, 025/18, 015/14
[=4]

düz -: Düzmek.
d.- di 065/18
d.- enleri ñ090/10
d.- enleriñ 084/17
d.- er 045/14
d.- erken 041/19
[=5]

-E-

é -: -imek.
é.- de 051/21, 052/1
é.- der 053/17
é.- di 002/15, 006/7, 011/21, 039/16, 042/1, 046/15, 047/11, 048/2, 048/14, 049/5, 049/12, 053/5, 055/2, 056/12, 058/15, 058/16, 063/4, 064/1, 064/8, 067/7, 071/3, 073/7, 075/5, 077/15, 077/17, 077/18, 077/19, 083/7, 089/14, 089/16
é.- di, 009/19, 044/7, 046/2, 046/3, 047/11, 047/13, 063/9, 063/12, 075/5, 076/18, 077/15, 077/16, 077/17, 077/20
é.- di 024/2, 039/17, 041/19, 044/9, 044/11, 044/20, 045/4, 045/21, 047/14, 077/17, 077/18
é.- di? 039/16
é.- dindi 057/17
é.- dineler 052/10
é.- diñiz 047/6
[=64]

ebced: *Ar.* Sayısal değer verilmiş arab alfabesi
e.- i ṭarîḳat 007/6
vażıʿ-ı e. 038/21
e.- i ṭarîḳat 038/15, 038/20
[=4]

ebvāb: *Ar.* Kapılar, bölümler.
e.+ ihā 055/9
[=1]

ecmaʿîn: Hepsi, cümlesi.
016/9, 001/9, 015/6
[=3]

ecr: *Ar.* Ödül, ücret.
e.+ e 057/16
[=1]

ed -: Etmek.
ṣabr e.- iñ 069/17
iç e.- ikcileri ñ081/20
[=2]

edeb: *Ar.* İyi terbiye.
e. 005/12, 021/15, 037/6, 037/7, 037/9, 051/15, 053/7, 066/7, 066/8, 066/12, 066/14, 066/15, 067/9, 067/13, 068/2, 068/3, 068/5, 068/14, 068/16, 068/18, 069/1, 069/6, 069/8, 069/11, 069/14, 069/17, 069/20, 070/2, 070/4, 070/6, 070/9, 070/11, 078/11, 078/16, 083/1
E. 066/8, 067/3
e.+ den 067/20, 079/1
e.+ den, 078/16
e.+ dür 066/8, 066/12, 066/21
e.+ e 067/5, 067/6, 067/9
e.+ i 067/11, 067/21, 082/6
e.+ î 070/12, 070/14
e.+ iñ 070/5
e.+ ini 020/8
e.+ iyle 008/16
e.+ lemek 078/19
e.+ leri 070/16
e.+ lü 070/17
e.+ sizlikdendür 067/21
e.+ ün” 005/8
[=64]

efʿāl: *Ar.* Fiiller, hareketler.
e. 027/4
e.+ i 003/11, 021/8
e.+ in, 047/20
e.+ i 084/13
[=5]

eger: *Far.* Eğer, şayet.
e. 001/9, 007/4, 008/21, 009/20, 019/16, 020/20, 021/3, 021/18, 022/3, 023/17, 025/16, 035/19, 047/7, 048/17, 054/1, 058/7, 058/14, 060/6, 061/3, 062/16, 062/20, 086/3
E. 005/12, 007/4, 015/14, 019/18, 020/20, 025/17, 031/3, 033/9, 035/6, 036/4, 036/8, 036/18, 037/7, 037/16, 037/18, 037/20, 038/4, 038/7, 038/10,

038/13, 038/14, 039/3, 039/4, 039/6, 039/12, 039/14, 039/15, 039/17, 039/18, 040/12, 040/14, 041/7, 041/12, 041/14, 042/14, 043/8, 044/17, 045/5, 047/6, 051/11, 053/2, 053/8, 053/17, 054/2, 054/21, 056/19, 057/3, 057/5, 058/1, 058/12, 060/21, 061/15, 062/8, 062/14, 064/5, 064/11, 067/7, 071/7, 076/17
[=83]

egil -: Eğilmek.
e.- üb 024/19
[=1]

eḥaşş: *Ar.* Başlıca.
e.+ ına 067/4
[=1]

ehl: *Ar.* Maharet sahibi.
ehli ʿabā: Hz.Ali, Hz. Fâtıma, Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin'in hepsine verilen isim. 035/10
e.- i ʿabāye 013/13
e.- i ayāne 011/6
ehli beyt: Hz. Muhammed'in bütün aile fertleri.
007/19, 010/13, 023/3
e.- i beytine 023/1
e.- i bîʿat 079/5
ehli bidʿat: Bidʿat sahipleri. 029/12
e.- i cehennemdir 030/10
e.- i deyr 084/19
e.- i edd 080/11, 081/20
e.- i eddür 079/15
e.- i er 065/3
e.- i eriʿat 084/10
e.- i erkān 035/19, 051/11, 065/5, 071/12, 073/20, 074/10
e.- i erkāna 005/3
e.- i faḳra 065/21
e.- i fukārā 051/11
e.- i fütüvvet 030/2, 030/4
e.- i fütüvvete 052/13, 065/21
e.- i gülbangdür 065/1
e.- i ḥarfüñ 079/9
e.- i ʿıyāline 031/12
e.- i ʿibādetiñdür 056/2
cemiʿ-i e.- i imān 056/16
kaffe-i e.- i İslâm'a 026/3
e.- i işāretdir, 035/19
e.- i ḳalem 054/7
e.- i kesble 005/9
e.- i kyās 065/20
E.- i maḥfil 023/20
e.- i maḥfilde 023/8
e.- i miḥrāb 065/10
e.- i mîzān 090/13
e.- i nüçūm 066/6
e.- i ṣalavāt 065/1
e.- i seccādeye 065/9
e.- i se TR 066/3
Mecmuʿ-ı e.- i sūk 090/12
e.- i sumāṭ 065/14
e.- i şedd 026/13, 079/5, 081/18
e.- i şedd oldı 080/1
E.- i şedde 036/6
e.- i şeddüñ 040/9
e.- i şer 066/4
e.- i şeriʿatdur 055/12
E.- i ṭarîḳ 009/11
e.- i ṭarîḳat 022/12, 022/14, 041/11
e.- i tefekkürle 065/21
e.- i tercümān 041/12
e.- i tevekküle 065/21
e.- i tîġ 066/5
e.- i tîġ-i tıraşdur 066/4
e.- i ṭondır 064/21
e.- i ūrîd 065/20
e.- i vuṣlat olur 062/6
e.+ i 002/21, 003/2, 016/6, 017/1, 017/7, 019/9, 023/2, 028/1, 028/4, 030/8, 030/16, 030/20, 031/5, 033/6, 051/14, 051/20, 064/7
e.+ i, 003/1, 003/2
e.+ inden 006/23
e.+ ine 003/19, 016/21, 042/12
e.+ ini 004/15, 020/20, 033/18

e.+ iniñ 033/18, 039/7, 039/11
e.+ inü ñ074/3
e. ola 022/12
[=102]

ehliyyet: *Ar.* İşi yarar halde bulunuş, yetki
e.+ den 046/2
[=1]

ehlullah: *Ar.* Veli, evliya.
e. 079/7
e.+ ıñ 051/13
[=2]

ek -: Ekmek.
e.- inci 077/15
e.- incilerin 087/4
E.- incilerin 087/10, 087/12
e.- mekdür 038/16
[=5]

ekṣer: *Ar.* En çok.
028/7, 037/7, 054/16
[=3]

eksik: Eksik, az.
e. 067/20
e.+ lige 061/14
[=2]

el: El.
e. 004/20, 006/8, 008/5, 009/12, 014/10, 014/16, 032/12, 032/15, 033/9, 035/5, 035/7, 043/12, 047/2, 047/6, 049/12, 071/19, 078/6, 078/14, 080/2
E. 008/12, 020/4, 030/21, 032/15
e.- ḥāc Muḥammed 091/8
e.- Vāsıṭî bağladı 079/16
e.+ de 035/8, 035/14, 035/18
e.+ den 014/3, 023/7, 066/16
e.+ i 008/10, 013/10, 014/8, 016/20, 018/15, 040/12, 046/9, 072/20, 076/14
e.+ i ñ081/14
e.+ imde 039/16, 039/17, 050/11
e.+ imizden 015/13
e.+ in 013/6, 013/8, 013/9, 013/20, 014/7, 014/8, 014/9, 018/2, 027/5, 036/14, 068/14, 068/19, 069/15
E.+ in 012/18
e.+ iñ 008/11, 013/1, 013/2, 013/11, 039/16
e.+ inde 006/4, 014/9, 014/14, 048/1, 048/2
e.+ inde 050/9
e.+ indeki 015/8
e.+ inden 020/18, 022/8, 023/14, 046/1, 048/3
E.+ inden 017/19
e.+ ine 006/6, 009/21, 014/13, 023/18, 042/6, 047/18, 048/12, 048/15, 081/5
ʿAlîyyü'l-Ekber e.+ ine 081/11, 081/12
ʿAlîyyü'l-Ekber'in e.+ ine 081/16
e.+ ini 013/5
e.+ iyle 010/5, 013/8, 068/15, 068/18, 070/6, 072/13, 072/15, 072/16, 091/2
e.+ leri 046/14, 047/1, 071/18
e.+ lerimiz 047/9
e.+ lerin 008/4, 008/10, 033/5, 059/6
e.+ leriniñ 033/4, 034/2
[=112]

elf: *Ar.* Bin.
e.+ u 007/1
e.+ e 010/21
e.+ i 049/9
E.+ ü 049/9
[=4]

Elif: *Ar.* Arap alfabesinin ilk harfi.
e. 010/5, 010/6, 010/7, 012/3, 012/6, 012/8, 012/16, 012/22, 013/5, 016/7, 053/7, 055/14,

056/3, 057/10, 061/21, 064/15, 064/16, 064/18
E. 002/16, 025/8, 026/7, 053/6, 055/13, 056/8, 062/1
İşāret-i e. 065/14
e.- i seccāde 057/14, 062/5
e.+ 'dür 064/17
e.+ de 013/23
e.+ dür 057/9
[=33]

elli: Sayı.
e. 040/17, 067/4, 067/7, 086/8
E. 085/11, 091/1
[=6]

emānet: *Ar.* Korumak amacıyla bırakılan eşya veya kimse.
e. 007/7, 007/19, 032/17, 033/9, 033/12, 034/19, 035/2, 038/1, 038/11, 055/4
ṣıfāt-ı e. 002/17
e.- i ḥaṣı 055/6
e.+ den 034/12
e.+ e 031/9
e.+ in, 047/20
[=15]

emeg: Emek.
e.+ inden 076/14
[=1]

emek: Emek.
038/1
[=1]

emir: Emir.
e. 011/5
E. 074/12, 084/3
E.+ i 074/12
E.+ Mūṣıla 074/16
[=5]

emmāre: *Ar.* Emreden.
nefs-i emmāre: Kötülüğü emreden ve bundan zevk alan nefise verilen isim.**0**02/1
[=1]

emr: *Ar.* İş buyurma.
e.+ i 056/1
e.+ in 028/8
e.+ inde 011/1
e.+ ine 018/7, 051/19
e.+ iñize 010/10
Selmān-ı Fārisî-ye e.+ itdi, 047/17
e.+ iyle 012/10, 026/7, 046/11, 049/18, 050/1, 050/4, 050/9, 072/6, 076/21, 083/3
oldı, 071/17
[=18]

enbiyā: *Ar.* Peygamberler.
e. 051/14, 052/19, 052/20, 053/1, 055/7, 062/20, 064/4, 065/15, 070/14, 076/17
E.+ dansa 063/1
e.+ nın 037/13
e.+ nuñ 063/4
[=13]

Enṣār: *Ar.* Yardımcılar.
E.+ i'ye 036/16
[=1]

Eren: Erkek.
e.+ ler 026/16, 026/20
e.+ lerdir 004/2
e.+ lere 003/4, 010/14, 012/7, 026/18
e.+ leri 017/8, 018/5, 025/14, 027/1, 035/13, 049/9, 050/16, 050/17, 050/18
e.+ leriñ 038/14
erkān-ı e.+ lerin 006/9
e.+ lerine 023/19, 027/17
erkān-ı e.+ lerine 025/17
e.+ leriniñ 032/11, 036/2
[=23]

erkān: *Ar.* Esaslar.
e. 003/13, 003/19, 006/21, 025/14, 027/15, 027/17, 032/11, 033/18, 036/2, 049/9, 050/17, 050/18, 051/14, 074/3, 074/19, 078/15, 083/1
E. 042/11, 050/16, 072/17

e.+ 075/8
ehl-i e. 035/19, 051/11, 065/5, 071/12, 073/20, 074/10
e.- ı erenlerin 006/9
e.- ı erenlerine 025/17
e.- ı ṭarîkat 003/18, 003/20
ṭālib-i e.- ı ṭarîḳat 071/12
e.- ı ṭarîḳı 082/6
e.+ a 004/3
ehl-i e.+ a 005/4
e.+ dan 079/2
e.+ ı 020/9, 026/15, 032/13
e.+ ından 078/17
E.+ ıñız 027/8
e. id 034/21
e.+ la 017/9, 017/10, 025/17
e.+ larıñ 027/15
[=46]

ervāḥ: *Ar.* Ruhlar.
e.+ ı 015/6
e.+ ına 079/11
[=2]

esb: *Far.* At.
e.+ ā 044/10
[=1]

eṣbāḳ: *Ar.* önceki, daha önceki.
e.+ ile 053/16
[=1]

esrār: *Ar.* Sırlar, gizler.
e.- ı fuḳarā 006/1
e.+ ı 061/2
[=2]

Eṣaḥḥ: *Ar.* Sahih, gerçek.
e.- ı rivāyet 080/20
E.- ı rivāyet 077/14
[=2]

et -: Etmek.
e. 002/15, 003/2, 004/2, 004/13, 004/19, 005/9, 006/10, 006/16, 007/2, 007/3, 007/6, 007/7, 007/19, 007/20, 008/6, 008/13, 010/2, 010/8, 010/17, 011/6, 012/9, 013/10, 016/5, 017/2, 018/8, 018/16, 019/21, 023/4, 023/5, 024/11, 025/15, 043/1, 043/11, 047/16, 048/10, 050/8, 054/1, 054/13, 058/14, 060/1, 066/3, 066/18, 072/3, 074/3
ʿabā e. 052/18
ʿAbdu'r-rahmana taḥsîn e. 073/12, 073/13
ʿadāvet e. 034/10
ʿādet e. 045/5
ahir e. 027/17
aḫir e. 027/6
alçaḳ e. 017/10
ʿaleyhi's-selam bîʿat e. 083/4
ʿamel e. 057/21
ʿarż e. 016/21, 060/7
aṣikār e. 060/19
ata e. 036/20, 036/21, 037/1
ʿazm e. 048/20
baḫ e. 072/15, 073/1
bahṣi e. 066/6
baḫṣ e. 024/15, 024/16, 024/17
beyān e. 002/3, 002/5, 003/16, 003/17, 005/7, 005/13, 018/5, 020/15, 032/10, 032/12, 032/20, 035/8, 036/4, 051/16, 061/3, 061/5, 066/17, 067/9, 068/5, 075/14, 079/10
bî-ḥayālıḳ iḫtiyār e. 028/9
can-ı göñülden e. 023/4
cedel e. 014/1
cehd e. 043/13, 057/21
cehennem e. 028/4
cemʿ e. 024/17, 035/14, 041/17
cenk e. 047/3
daʿvet e. 009/18
delālet e. 053/3, 053/6, 053/10, 053/12, 053/13, 053/18, 053/19, 054/3, 054/4, 056/3, 057/9, 057/10, 057/11, 058/1, 062/1, 062/2, 062/9, 065/14
dirig̈ e. 022/8
dirlik e. 010/19, 039/21
duʿā e. 023/14
eda e. 006/13, 052/19, 052/20, 053/1

edd e. 074/8
erkān e. 034/21
esir e. 081/2
faḫr e. 023/5, 053/15
farîża e. 076/16
farḳ e. 084/12
fehm e. 010/19
fikr e. 010/19, 061/8
Fikr e. 058/17
ġavġa e. 069/4
ġıybet e. 030/12
gümān e. 043/20
ḫalḳ e. 082/9
ḥamd e. 070/3
ḥareket e. 059/7
harf e. 016/1
Ḥasan-ı ʿaskeri e. 064/2
ḥāsıl e. 040/2
ḥāṣıl e. 060/13
ḫaṭā e. 028/7, 047/5
ḫatm e. 027/18
ḫavf e. 059/12, 059/14
helāk e. 081/1
ḥelāl e. 023/10, 041/13
ḥesāb e. 021/18
hicret e. 036/16, 089/12, 089/16
hiẕmet e. 010/14, 018/15, 018/18
ḫiżmet e. 023/6
ḫiẕmet e. 022/14
ḥükm e. 028/6
ḥürmet e. 022/4, 022/5
ʿıyş e. 051/17
ʿİbādet e. 083/14
ictihād e. 076/13
ictināb e. 020/18
idrāk e. 082/15
iḫtiṣār e. 066/7
iḫtiyār e. 023/3
iḳtidā e. 056/13
imām e. 015/15
imtināʿ e. 076/14
inkār e. 076/15
iṣbāt e. 056/20, 071/16
istiġfār e. 070/1
istiḫrāc e. 065/2
istiʿmāl e. 031/4
işaret e. 059/8
iʿtibār e. 079/4
ittifāḳ e. 018/13, 027/20
iyilik e. 019/4, 019/7
ʿizzet e. 019/5
ḳabul e. 044/3, 074/1, 074/11
ḳahr e. 018/15
ḳarar e. 032/3
ḳardāş e. 023/17, 036/17
ḳaṣd e. 073/6
kat e. 010/15
ḳat e. 009/21, 011/2, 012/1, 012/3
ḳaṭʿ e. 058/17, 059/2
ḳatl-i nefs e. 031/17
ḳavl e. 039/20
ḳayd e. 024/18, 026/16
kefen e. 052/10
kesb e. 057/8, 061/20
ḳısmet e. 025/8, 074/2
kifāyet e. 067/6
ḳulluḳ e. 010/14
laṭîfe e. 069/10
livāṭa e. 030/5
menʿ e. 028/9, 059/13
mesā'il-i lā-büddi taʿlîm e. 020/8
minnet e. 023/5
muʿāvenet e. 030/9
muḥabbet e. 014/4
muḫtaṣar e. 002/3, 012/1, 019/18, 022/9, 027/19, 041/5, 054/20, 065/19
muḫtaṣar e. 067/8
muvafaḳat e. 074/21
muvāfaḳat e. 023/7
mübālaġa e. 022/21
münācāt e. 049/17, 072/6
Münācāt e. 049/19
müṣāhede e. 049/6, 049/20, 049/21
müṭālaʿa e. 066/17
naḳl e. 041/17, 083/8, 083/11, 083/15, 083/16, 083/20, 084/1,

084/4, 084/7, 084/16, 084/19, 084/21, 085/11, 085/15, 086/1, 086/4
naḳl e.- 085/20
naṣihat e. 018/18
naẓar e. 058/16
naẓar-ı ʿadāvet e. 039/10
naẓarın e. 041/4
nevāḫat e. 022/13
neẕr e. 023/18, 023/20
niyābet e. 056/14
niyyet e. 045/10, 089/6
oġul e. 036/19, 036/20, 036/21, 037/1
perhiz e. 030/2
perhîz e. 039/21
pinhān e. 073/9
revān e. 038/13
riʿāyet e. 005/21, 009/17, 009/18, 022/9, 067/5, 067/6, 067/10, 070/13, 070/14, 070/16
rüçūʿ e. 029/14
ṣafā e. 050/8
ṣāhib-i ṭarîḳ e. 009/2
ṣarf e. 023/7
saʿy e. 022/16, 070/16
seḫāvet e. 018/17
sehv e. 039/15
Selmān-ı Fārisi-yi yād e. 023/16, 024/13
se TR e. 014/4
seyr e. 079/8
ṣoḥbetin e. 070/10
su'al e. 038/10, 039/18, 062/8
su'āl e. 037/2, 037/7, 037/18, 037/20, 038/5, 038/7, 038/13, 038/14, 039/3, 039/5, 039/6, 039/12, 039/15, 039/17, 040/13, 040/15, 041/7, 041/12, 041/14, 042/14, 043/8, 044/17, 045/6, 049/14, 051/11, 053/2, 053/8, 053/17, 054/2, 054/21, 056/20, 057/5, 058/1, 058/12, 061/16, 062/14, 064/5, 064/11, 071/8
Su'āl e. 037/19, 058/8
ṣu'āl e. 033/16, 036/18
şefāʿat e. 042/3
şehādet e. 060/18
şeyḫ e. 037/11, 073/16
tafsîl e. 067/7
taḥammül e. 018/16
takrîr e. 001/11
taḳrîr e. 074/5
taḳṭiʿ e. 040/16
ṭaleb e. 023/10, 025/9, 041/13, 041/15, 041/18, 044/20, 053/4, 053/5, 053/11, 053/12, 053/13, 053/20, 067/21
taʿlîm e. 049/21, 079/17, 079/18, 079/19
tamām e. 017/9, 023/15
taṣarruf e. 060/11
taṣdîḳ e.- 084/12
taṣnîf e. 080/5
te'kîd e. 007/18, 020/6
te'vîl-i tevcîh e. 035/5
tebîh e. 075/12
tecvîz e. 068/6
tekbîr e. 015/8, 016/12, 069/18, 080/1
teḳbir e. 024/12
tekrar e. 057/3, 059/9
telkîn e. 007/20, 009/18
telḳîn e. 017/6, 035/3
temennā e. 009/8
temyîz e. 084/11
teraḥḥum e. 029/10
terbiyet e. 037/4, 037/5
tercümān e. 021/21, 022/1
tercümānlıḳ e. 006/16
terk e. 019/6, 028/1, 040/5, 073/13
teşbîh e. 044/17, 050/20
teveccüh e. 034/11
vaʿde e. 028/19
vāṣıl e. 059/1
vefāt e. 077/11
yād e. 003/18, 004/23, 024/13, 024/14, 024/15, 067/3, 070/3
yîm e. 072/12
żabṭ e. 064/10

ẕikr e. 070/8
zinā e. 030/2
ziyāret e. 017/2
fütüvvetle e.- di 030/5
tevella e.- dim 013/7
e.- sün 037/5
e.- taḳî 001/5
[=439]

eteg: Etek.
e.+ indeki 012/18
e.+ inde 012/17, 013/6
e.+ inden 013/8
e.+ indin 008/10
e.+ ine 008/6, 012/16, 039/8
[=7]

etmek: Etmek. -4-
e. 076/18
e.- çiligi, 077/5
e.+ ciden 089/14
e.+ ciler 089/9
[=4]

ev: Ev, yurt.
e. 030/7
e.+ den 067/13
e.+ e 067/15
[=3]

evlā: *Ar.* Daha iyi, daha uygun.
e.+ dır 002/4
e.+ dır 019/19, 027/19
e.+ dur 012/1, 058/8
e.+ dır 022/9, 041/5
[=5]

evlād: *Ar.* Çocuklar.
e.- ı Muḥammed 078/20
ḫāṣṣa-i e.- ı Resūl'dür 055/7
e.+ a 064/4
e.+ ı 016/3, 025/13
[=5]

evliyā: *Ar.* Veliler.
menāḳıb-ı e. 005/23
e.+ nıñ 011/1
e.- i 048/6
e. 062/20, 070/13, 076/17
bāṭın-ı e. 016/11
e.+ dansa 063/1
e.+ ihi 001/2
e.+ nuñ 063/4
[=11]

evrād: *Ar.* Dualar.
e.+ ınız 027/8
[=1]

evṣāf: *Ar.* Vasıflar, özellikler.
e. 005/13
e.- ı müzekka 005/23
[=2]

Evvel: *Ar.* Önce, ilk.
e. 003/5, 004/22, 009/5, 009/20, 011/15, 011/18, 011/21, 012/3, 012/10, 013/5, 013/9, 015/8, 015/12, 016/5, 020/1, 020/5, 021/19, 034/20, 041/1, 050/12, 051/4, 051/13, 055/8, 056/13, 058/4, 058/5, 062/10, 062/21, 068/8, 068/21, 076/8, 084/8, 086/5, 087/4
E. 002/5, 002/16, 003/20, 004/22, 013/23, 018/5, 018/21, 027/6, 028/1, 032/14, 032/15, 032/20, 034/6, 034/10, 035/9, 035/14, 035/17, 036/11, 037/21, 039/7, 040/17, 052/7, 055/17, 062/12, 063/7, 063/12, 063/14, 066/8, 068/5, 068/14, 068/16, 068/19, 069/2, 069/6, 069/8, 069/12, 069/14, 069/20, 070/3, 070/4, 070/5, 070/7, 070/9, 070/11, 071/13, 075/16, 077/5, 080/2, 083/6, 083/12, 085/16, 086/11, 087/2, 087/11, 088/2, 088/17, 089/8, 090/4, 090/11
ifsād-ı e. 031/8
tercümān-ı e. 042/15
e.+ ine 064/15
[=99]

Ey: Nida için ve nidaya cevap için kullanılır.

e. 003/2, 003/3, 003/18, 012/19, 013/3, 032/13, 056/21, 078/16, 079/9, 080/12, 080/21, 082/5, 082/16
E. 001/11, 060/14, 060/21, 067/3, 071/12
[=18]

eyd -: Söylemek.
e.- esin 050/2
e.- irdi 049/8
e.- ür 002/4, 046/15, 049/10, 077/1, 081/1
e.- ür: 081/13
E.- ür: 081/3
e.- ürdü 049/5
e.- ürler 026/11, 026/13, 048/19, 051/2
e.- ürler: 043/2, 054/5
e.- ürlerdi 045/8
e.- ürlerse 062/16
e.- ürseñ 036/8
[=19]

eyid -: Söylemek, ifade etmek.
e.- e 007/15, 012/19, 014/9, 014/14, 015/13, 015/14, 015/15, 016/7, 016/13, 017/14, 017/15, 017/17, 023/9, 024/19, 025/7, 038/5
e.- e: 014/20, 015/11, 023/11, 023/19
e.- eler 009/2, 025/7, 025/8
e.- eler: 008/19
e.- em 011/21
e.- ir 016/4
[=26]

eyit -: Söylemek, ifade etmek.
e. 039/19, 040/15, 041/15, 058/13
e.-: 042/20
e.- di 033/16, 033/17, 037/10, 042/7, 042/8, 042/20, 046/13, 046/16, 046/17, 047/2, 047/4, 047/14, 048/13, 049/2, 049/3, 050/11, 050/13, 050/14, 052/3, 052/6, 054/12, 057/18, 059/6, 059/20, 060/2, 060/4, 060/7, 060/9, 061/6, 064/1, 071/20
E.- di 058/20, 059/13
e.- di: 042/1, 042/2, 042/4, 042/7, 042/10, 042/11, 042/16, 043/18, 044/3, 044/5, 045/17, 045/19, 046/12, 046/18, 047/21, 049/1, 049/15, 049/17, 050/10, 059/11, 059/18, 059/21, 081/6
e.- diler 045/15, 047/8, 051/5, 054/11
E.- diler 047/2, 047/4
e.- diler: 051/9
e.- mişlerdir: 041/6
e.- sün 006/11
e.- ti 037/4
e.- ti: 036/15
[=73]

eyle -: Yapmak, işlemek.
e. 033/7, 047/4, 048/13, 050/4
ḥelāl e.- , 042/2
ʿahd e.- di 032/21
bend e.- di 047/10
ḥabbāzlıḳ e.- di 089/15
ḫalḳ e.- di 051/3
ḥelāl e.- di 042/3
iḥyā e.- di 075/8
kiremit e.- di 077/10
teḳażā e.- di 063/9
teveccüh e.- di 071/6
şehîd e.- di, 046/6
ẕikr e.- dik 091/2
teberrā e.- dim 013/7
tövbe e.- dim 007/17
rahmet e.- gil 091/4
ṣınıḳ e.- mek 019/6
ẕikr e.- mek 059/4
ḫıyānet e.- mekdir 031/10
e.- mekdür 038/18, 038/19
ṣınıḳ e.- memek 019/6
e.- meyince 028/6
nefes e.- mişlerdir 041/6
mutābaʿat e.- miye 039/20
e.- r 049/16
ābād e.- r 020/13

aşināl̤ık̤ e.- r 056/8
az̲ād e.- r 020/13
k̤urbān e.- r 045/13
müzeyyen e.- r 020/12
naz̤ar e.- r 045/14
ṣaġ e.- r 020/14
üstāḏ e.- r 020/12
e.- rler 053/3
e.- rler, 049/15
niyet e.- se, 045/8
e.- ye 021/5
e.- ye, 011/18
[=42]

ez -: Ezmek.
e.- di 052/11
[=1]

-F-

faḥr: *Ar.* Övünç, kıvanç.
f.- i ʿālem 015/20
f. id 023/5
f. it 053/15
→ **faḥri ʿālem**
[=3]

faḳîr: *Ar.* Yoksul, muhtaç.
f. 075/11
f.+ i 067/2
ʿaciz-i f.+ i 003/18
[=3]

faḳr: *Ar.* Yoksulluk.
f. 021/19, 053/14, 079/8
F. 053/15
ehl-i f.+ a 065/21
f.+ a 026/5
[=6]

farż: *Ar.* Allah'ın yapılmasını emretiği şeyler.
f. 040/7, 040/17, 067/5, 067/7
rükn-i f. 011/2
f.+ dan 002/1
f.+ dur, 020/2
f.+ ı 040/4
f. ḳıldı 078/8
f. oldı 012/11, 055/17, 055/18
f. olmudr 079/7
f. olundı 078/12
[=14]

Faṣl: *Ar.* Bölüm.
F. 003/18
F. 071/12
f.+ da 032/12
[=3]

fātiḥa: *Ar.* Kur'an'da bir süre.
f. 009/1, 016/20, 018/2
F. 069/18, 091/5
[=5]

fażl: *Ar.* İyilik, lütuf.
F.+ 'dan 074/15
f.+ ı 059/1
f.+ u 021/8
[=3]

fedā: Gözden çıkarma.
ḳıldılar 040/1
[=1]

ferişte: *Far.* Melek.
f.+ ler 049/18
[=1]

fermān: *Far.* Buyruk.
f. 047/9
f.+ ıyla 043/17
[=2]

ferrā: *Ar.* Hizmetkar.
f.+ lara 065/17
f.+ laru ñ084/4
[=2]

ferzend: *Far.* Evlat.
f.+ le 033/1
[=1]

fetā: *Ar.* Genç, cömert.
f. 002/21
f. 004/21, 005/1, 005/2, 020/4
f.+ " 004/21
f.+ lıġlar 004/23
f.+ lık 005/3
[=9]

feṭḥ: *Ar.* Açma, açılma.
F.- i Mekke'de 054/16
f.+ e 045/9, 046/17
[=3]

fevḳāni: *Ar.* Üstteki, yukarıdaki.
f.+ yye 015/12
f.+ dür 017/2
[=2]

fikr: *Ar.* Düşünce, idrak.
f.+ i 078/4
F.+ i 086/1
f.+ ile 058/18
f.+ in, 047/20
f. it 010/19, 061/8
F. it 058/17
f.+ iyle 031/13
[=8]

fiʿl: *Ar.* İş, davranış.
f. 005/6, 049/21
f.+ dir 055/18
f.+ i 045/4, 062/21
f.+ i ñ074/3
f.+ iyle 057/20
[=7]

fuḳarā: *Ar.* Fakirler, yoksullar.
f. 022/19, 026/11, 039/13, 072/5, 084/10, 085/13
F. 071/21, 072/7
esrār-ı f. 006/1
muḥibb-i f.- i dervî 091/7
f.+ ya 052/14
[=11]

fürūʿ: *Ar.* Yan dallar, şubeler.
f.+ ıyle 055/4
[=1]

fütāde(Far): Düşkün.

002/17
[=1]

fütüvvet: *Ar.* Soy temizliği.
f. 002/11, 002/17, 002/18, 005/7, 005/9, 012/11, 018/20, 027/21, 029/4, 030/8, 030/13, 030/16, 030/19, 031/1, 031/3, 031/7, 031/9, 031/11, 031/14, 031/17, 031/19, 032/1, 032/3, 032/7, 032/8, 040/11, 052/14, 054/16, 057/7, 058/2, 061/18, 066/17, 071/18
F. 018/20, 042/13, 066/19
aṣl-ı f. 002/15
beyān-ı f. 066/15
ehl-i f. 030/2, 030/4
lāyık-ı f. 029/6
ṭarîḳ-ı f. 057/5, 057/11
F.+ dāra 056/18
f.+ dārātı 032/13
f.+ dārıñ 075/4
f.+ dārlar 054/6
f.+ de 003/3
ṭarîḳ-ı f.+ de 057/20
aḫlāk-ı f.+ den 005/13
f.+ e 071/19
ehl-i f.+ e 052/13, 065/21
F.+ i 003/2
silsile-i f.+ i 075/14
ṭarîḳ-ı f.+ iñ 056/21
f. olalar 028/1
lāyık-ı f. olalar 029/3
f. olmaz 032/6
lāyık-ı f. olmaz 028/18, 029/12, 029/13, 029/15
f. olmazlar 028/3, 028/6
lāyık-ı f. olmazlar 028/12, 028/15, 028/20, 029/7, 029/11
[=70]

-G-

ġā'ib: *Ar.* Bulunmayan, ortada görünmeyen.
ġ. 025/14
ġ. 079/10
[=2]

ġāfil: *Ar.* Gaflette bulunan.
ġ. 078/17, 082/11
ġ. olanı 078/19
[=3]

ġālib: *Ar.* Üstün gelen, yenen.
g.+ dür 003/20
g. 004/1
ġ. 004/9, 004/12, 004/14, 017/9, 023/13, 023/14
ġ. 004/2, 004/4
ġ.- i nāzil 073/1
ġ.- i nāzil olam 014/1
ġ.+ den 017/1, 023/15, 025/8
ġ.+ e 025/15, 027/13, 034/11, 038/2, 074/8, 074/10
ġ.+ iñ 033/8
ġ.+ liġine 016/3
[=23]

ġaraz: *Ar.* Maksat.
ġ. 022/16
[=1]

ġarḳ: *Ar.* Suda boğulma, batırma.
ġ. oldı 059/18
[=1]

ġayb: *Ar.* Gözle görülmeyen, gizli.
ġ.- bunuşi ve 041/7
[=1]

ġayr: *Ar.* Başka, yabancı.
ġ.+ iye 023/8
ġ.+ i 034/5
ġ. ola 054/19
[=3]

ġayri: Ayrı, başka, diğer.
ġ. 021/12, 033/20, 043/9, 064/9, 084/8
ġ.+ den 033/21
[=6]

ġazā: *Ar.* Din uğruna savaşan.
ġ.+ da 058/15
ġ.+ dan 047/2, 047/6, 047/7, 058/17, 059/2
ġ.+ sına 045/10
ġ.+ ya 042/4, 045/8, 045/21, 067/17, 069/14
Ġ.+ ya 089/6
ġ.+ yı 047/6
[=14]

ġażab: *Ar.* Hiddet, kızgınlık.
ġ.+ ını 019/12
ġ.+ a 047/2
ġ.+ ın 043/16
ġ. ḳıldı 042/19
[=4]

geç -: Geçmek.
g.- di 074/19
g.- e 039/12
g.- irdi 061/9, 080/4
g.- irdi, 080/1
g.- mekdür 041/4
g.- miş 006/9
g.- mişdi 071/5
g.- üb 021/15
[=9]

gel -: Gelmek.
g.- di 036/12, 037/5, 037/10, 042/5, 042/19, 048/13, 048/16, 050/16, 052/2, 058/18, 063/13, 063/14, 063/16, 070/19, 072/14, 073/7, 073/10, 089/12
g.- di, 041/21, 045/4, 045/19, 046/6, 048/3, 049/18, 050/15, 050/16, 052/6, 059/17, 081/2, 087/17, 089/15
g.- dik 004/12, 005/4, 005/15, 009/18, 020/6, 020/14, 022/10, 086/11
G.- dik 018/4, 027/20, 034/19, 041/1, 074/11
g.- dikce 023/7, 066/16
g.- diler 049/19, 071/6
g.- din 010/19
g.- dügin 014/3, 022/8, 073/9

g.- dük 055/8
g.- düm 010/6
g.- e 004/3, 007/1, 012/19, 015/8, 049/18
g.- e, 009/7
g.- eler 006/8
g.- elim 027/16
g.- en 001/15, 009/19, 022/15, 032/9, 037/6, 055/21, 074/2
g.- icek 054/13
g.- icekdür 064/3
g.- ince 028/3, 074/4, 075/14
g.- irsüz 054/12
g.- iserdür 025/11
g.- işin 048/11
g.- mediler, 089/18
g.- mekligimiz 006/18
g.- mez 030/16, 030/17
g.- mezler? 049/15
g.- mi 081/1
g.- midir 071/18, 080/17
g.- mişdir 032/8
g.- mişdür 044/15
g.- sünler, 073/16
g.- üb 005/17, 006/6, 009/4, 009/17, 010/4, 023/8, 026/20, 035/2, 043/18, 044/10, 047/2, 050/1, 050/6, 050/9, 059/15, 071/11, 081/4
g.- ür 006/3, 033/7, 085/2
g.- ürdi 054/10
g.- ürem, 049/1
g.- ürken 044/21
eṣ-Ṣıddıḳ g.- ürlerdi 054/10
[=113]

gene: Yine.

017/20
[=1]

gerek: Lazım.
g. 003/17, 005/16, 007/5, 009/2, 017/2, 017/7, 018/13, 021/2, 021/12, 021/14, 035/4, 042/3, 042/12, 044/4, 044/5, 051/15, 052/13, 054/16, 054/18, 055/10, 057/8, 057/21, 061/20, 066/21, 070/16, 072/11, 077/10, 078/19, 079/6, 082/5
G. 068/4, 033/1
[=33]

gerek -: Gerekmek.
g. 033/8, 040/10, 040/11, 040/12
g.- dir 025/13, 030/8, 034/2, 034/20, 040/9
G.- dir 031/2
g.- dir 040/10
g.- dür 022/11, 029/15, 036/6, 050/10
[=15]

getür -: Getirmek.
g. 020/1
g.- di 026/13, 038/7, 047/17, 050/1, 050/10, 059/11, 071/21, 072/7, 076/20, 081/5
g.- di, 042/6, 050/7, 052/17, 082/5
g.- diler 052/19, 052/21, 053/2, 078/7
g.- e 007/4, 014/7, 017/20, 018/3, 023/12, 023/16, 024/5, 048/12, 055/16
g.- ebilmeye, 040/8
g.- eler 009/3, 016/21
g.- eler, 024/18
g.- elim 024/10
g.- en 082/11
g.- esin 010/11, 050/10
g.- medi 055/19
g.- mekdedür, 067/15
g.- mekdir 040/17, 040/18
g.- mez 061/4
g.- mişidi, 047/12
g.- miyen 055/21
g.- se 055/16
g.- üb 026/10
g.- ür 086/7
[=46]

ġıda: *Ar.* İnsanı besleyen şeyler.
ġ. 065/15

ġ.+ sıdur, 065/2
[=2]

ġıybet: *Ar.* Koybolma, aleyhinde bulunma
ġ.+ den 040/11
ġ.+ dir 030/9
ġ. it 030/12
[=3]

gibi: Gibi, benzer.
g. 006/4, 008/18, 010/5, 010/7, 010/8, 010/10, 012/6, 012/9, 013/5, 013/19, 015/15, 029/9, 063/3, 063/14, 070/18, 082/16
[=19]

gice: Gece.
g. 038/20, 069/21
g.+ si 002/2
[=4]

gid -: Gitmek. -11-
g.- e 018/20
g.- elüm 066/7
g.- em 010/7
g.- er 032/4, 079/8
g.- er, 063/1
g.- erdi 049/6
g.- erem, 081/4
g.- erken 042/4, 069/5
g.- ersin 010/19
[=14]

gir -: Girmek. -13-
g.- di 007/22, 043/12, 043/14
g.- diler 073/11
g.- e 069/12, 070/8
g.- esiz 055/10
g.- mekde, 067/19
g.- mekdedür 070/7
g.- mekdedür, 067/15
g.- meyem 073/15
g.- miyeyin, 042/11
g.- u 006/4
[=13]

git -: Gitmek.
g.- di 044/1, 051/19
g.- di, 043/14
g.- dikce 031/19
g.- diler 073/12
g.- dim 043/21
g.- meye 069/3
g.- mişdür 046/15
g.- miye 070/11
g.- se 048/2
[=10]

giy -: Giymek.
g.- di 043/16, 052/19
g.- diler 052/18, 052/20, 053/1
g.- e 052/14, 068/20
g.- e 043/12
g.- eler 054/7, 054/8, 054/18
g.- enden 053/2, 053/9, 053/17
g.- erdi 054/5, 054/6, 054/16
g.- erdi, 054/5
g.- erler 054/7
g.- imi 051/16
g.- inmese 053/8
g.- megi 051/15
g.- meġi 054/17
g.- megiñ 053/9
g.- mek 053/17, 054/2
g.- mekdedür 068/19
g.- mekdedür, 067/12
g.- mese 053/16, 053/21
g.- meye 002/21
g.- meyince 070/6
g.- mişdir 051/14
g.- mişdür 054/4
g.- miye 070/6
g.- se 051/12, 053/6, 053/13, 053/20
[=42]

gizle -: Gizlemek.
g.- di 077/11
[=1]

gönder -: Göndermek.
g.- di 073/21, 074/1, 075/3, 076/19
g.- di, 077/12
g.- icek 071/2, 071/4
[=7]

gög: Gök.
g.+ i 051/7
[=1]

gögs: Göğüs, sine.
g.+ üne 069/15
g.+ ünüñ 059/7, 059/8
[=3]

gök: Gökyüzü, sema.
g. 054/2, 054/3, 054/5, 054/6
g.+ den 001/14
[=6]

göm -: Gömmek.
g.- di, 077/11
[=1]

gön: Deri.
g. 081/5
g.+ i 081/5
[=2]

gönder -: Göndermek.
g.- di 012/12, 055/15
sūre-yi g.- di 043/4
g.- di, 049/21
g.- diler 048/11
g.- eler 025/18
g.- ene, 055/16
g.- icek 071/4
g.- seler 025/17
[=9]

göñl: Gönül.
g.+ i 018/8, 060/3
g.+ ün 019/6
g.+ üñ 022/12
g.+ üni 020/12
[=5]

göñül: Gönül.
g. 053/14
g.+ lerin 019/5
g.+ lü 030/16
[=3]

gör -: Görmek.
g. 023/5, 063/8
G. 063/13
g.- di 045/1, 045/11, 047/1, 047/16, 058/16, 058/19
nesne-i g.- di 018/20
g.- di, 048/12
g.- di? 047/4
g.- diler 051/3
g.- diler, 044/1, 089/18
G.- diler, 073/12
g.- esin, 042/20
g.- icek 022/4, 045/1, 048/10, 048/13, 051/5, 073/8
g.- icilerdür 066/4
g.- inmezdi 049/19
g.- inürdi 048/21
G.- medik 047/4
g.- mek 010/16, 019/10, 019/15
g.- meye 013/10
g.- meyene 064/8
g.- mez 064/7, 078/4
g.- miye, 016/6, 021/13
g.- miyeler, 054/17
g.- müş 004/5
g.- sem 014/4
g.- üb 005/22, 006/21, 024/1, 045/2, 046/8
g.- ündi 042/9
g.- üne 013/11
g.- ünmez, 047/1
g.- ür 054/11, 056/10
g.- ür, 045/13, 045/14
g.- ürdi, 045/9
g.- ürem 049/1
g.- ürsüz 007/1
[=54]

göster -: Göstermek.
g. 058/21
g.- di 073/11
g.- e 008/2, 013/10, 013/20, 017/4, 017/5, 022/15
g.- e, 017/7
g.- eler 026/15
g.- esin 061/7
g.- mekdür 019/1, 019/2
g.- meye 013/10
[=14]

götür -: Götürmek.
g.- di, 044/4
g.- e 009/12
g.- eler 011/15
g.- en 055/13
g.- ene 055/16
g.- gil 044/3
g.- mesi 001/13
g.- üb 010/2, 014/10, 024/6, 024/17, 044/14
[=13]

gövde: Vücut, beden.
g.+ sini 068/10
[=1]

göz: Göz. -7-
g.+ etmiye 068/10
g.+ i 018/9
g.+ leri 064/8
g.+ lerin 046/5
g.+ lerinden 045/16
g.+ üne 048/21
[=7]

gözed -: Gözetmek.
g.- e, 020/18
g.- eler 022/2
g.- diler 054/15
[=3]

ġuru -: Kurumak.
ġ.- sun 022/7
[=1]

ġusül: *Ar.* Cünüblük, hayız ve nifaz hallerinden sonra din gereğince yıkanma
ġ. 043/10
[=1]

gūy: *Far.* Söyleme, söyleyiş.
g.+ ı 079/3
g.+ ı 082/18
[=2]

güftār: *Far.* Söz.
g.+ ın 020/5
[=1]

gül -: Gülmek.
g.- e 068/21
g.- er 069/12
g.- meye 021/16
g.- miye 068/12, 069/10
g.- üçi 022/3
[=7]

gül: *Far.* Çiçek.
g. 070/18
g.+ e 070/17
[=2]

gülbang: *Far.* İlahi.
c. 009/1
016/20, 018/3, 026/19, 065/1
[=5]

gümān: *Far.* Zan, sanı.
it 043/20
g.+ ı 060/21
g.+ ları 044/1
[=3]

gümrāh: *Far.* Yoldan çıkmış.
g.+ lerden 056/19
[=1]

gün: Gün.
g. 033/14, 036/13, 042/18, 044/19, 046/14, 047/14, 047/16, 048/21, 049/7, 049/13, 058/16, 059/10, 059/19, 060/7, 060/9, 061/6, 080/21
g.+ de 073/5
g.+ den 002/1
g.+ ine 011/16, 057/1
g.+ ünde 042/13, 073/14
[=23]

günāh: *Ar.* Allah'ın emirlerine aykırı olan iş.
G. 070/15
g.- ı kebireye 007/18
[=2]

güzaf: *Far.* Saçma sapan, ipe sapa gelme
083/1
[=1]

-H-

ḫā'in: *Ar.* Kötü niyeti olan.
ḫ. 031/10
ḫ. olan 031/11
ḫ. olurlar 028/17
[=3]

ḫabbāz: *Ar.* Ekmekçi.
ḫ.+ lıḳ eyledi 089/15
[=1]

ḫaber: *Ar.* Son ve yeni havadis.
ḫ. 045/8, 055/16
ḫ.+ de 071/18
ḫ.+ i 054/14
ḫ.+ in 072/7
[=5]

ḫaberdār: *Ar.* Haberli.
ḫ. 010/18, 016/14, 026/21
ḫ. ol 040/14
ḫ. ola 022/15, 026/21, 027/2
ḫ. olasın 010/20
[=8]

habl: *Ar.* İp, urgan.
002/6
[=1]

ḥacc: İslamın beş şartından biri.
Ḥ.+ 'da 071/6
ḥ.+ dır 055/17
ḥ.+ dur 011/4
ḥ.+ larñ 087/9
[=4]

hace: *Far.* hoca, efendi, ağa.
h.+ lerin 084/2
[=1]

ḥācet: *Ar.* İhtiyaç.
ḥ. 044/6
ḥ.+ i 009/8
ḥ. 009/11
ḥ.+ i 044/10
ḥ.+ in 049/20
[=5]

ḥādi: *Ar.* Sırada ilk, birinci.
h. 002/8
ḫ. 004/14
h. 038/2
h. 027/13
[=4]

ḥadîṯ: *Ar.* Peygamberimizin kutsal sözü
ḥ. 032/9, 037/15
ḥ.+ i 008/11
[=3]

ḥādiṯāt: *Ar.* Olaylar
ḥ.+ dan 064/7
[=1]

ḥāfiẓ: *Ar.* Hıfzeden, saklayan, koruyan.
ḥ.+ lar 054/7
ḥ.+ larıñ 085/21
[=2]

ḥafiyye: *Ar.* Gizli. -2-
ḥ.+ dür 064/20
edd-i ḫ. 066/2
[=2]

Ḥaḳ: *Ar.* Allah.
ḫ. 008/19, 013/23, 018/14, 028/2, 031/18, 041/3, 041/15, 041/18, 053/19
Ḥ. 010/5, 012/4, 012/8, 012/10, 012/12, 021/4, 028/9, 029/1, 029/20, 030/1, 030/3, 030/5, 031/17, 031/21, 033/3, 037/8, 040/2, 043/3, 044/6, 044/11, 049/18, 049/20, 050/1, 050/10, 052/11, 054/19, 056/10, 057/17, 061/14, 065/18, 072/1, 072/6, 072/8, 076/19, 076/21, 077/2, 077/12, 078/5, 082/5, 082/8, 082/12, 082/13, 082/14, 083/3
cānib-i Ḥ. 062/2
müşāhede-i Ḥ. 062/12
Ḥ.+ 'dan 052/2, 078/12, 078/19
ḥ.+ dan 003/9, 009/8
ḥ.+ dır 015/16
vūṣlat-ı ḥ.+ dır 039/11
ḥ.+ dur 025/7

Ḥ.+ ḳ’a 058/21, 059/1
nām-ı Ḥ.+ ḳ’a 062/11
Ḥ.+ ḳ’a, 058/3
Ḥ.+ ḳ’la 056/8
cümle-i cihān-ı ḥ.+ ḳa 060/15
rıżā-yı ḥ.+ ḳa 039/11
kelām-ı ḥ.+ ḳa, 053/19
ḥ.+ ḳı 006/10, 041/12, 041/13, 042/10, 042/13, 053/2, 053/9, 053/17, 081/7
ḥ.+ ḳın 052/19, 052/20, 081/7
ḥ.+ ḳıñ 042/7, 042/12, 053/1
[=87]

ḥaḳîḳat: *Ar.* Gerçek olan, doğru.
ḥ. 040/16, 041/1, 084/11
ḥ.+ da 040/14
ḥ.+ den 040/15, 041/2, 041/3, 041/4
ḥ.+ e 016/14
[=10]

ḥaḳîr: *Ar.* Değersiz, küçük.
faḳir-i ḥ. 061/13
[=1]

Ḥaḳḳ: *Ar.* Allah.
ḥ.- ı adem 015/16
kelām-ı Ḥ.+ ’a 027/14
Ḥ.+ ’ıñ 028/4
ḥ.+ a 011/19, 012/6, 028/2
kelām-ı ḥ.+ a 004/1
ḥ.+ a’lyaḳîn 012/21
ḥ.+ an 007/21
ḥ.+ ı 015/16, 015/17, 015/20, 015/21, 015/22, 017/16, 019/15, 023/9
ḥ.+ ıçün 006/18, 006/19
ḥ.+ ın 006/11, 027/19
[=24]

ḥāl: *Ar.* Durum, vaziyet, şekil.
ḥ. 005/6, 039/11
ḥ.+ den 046/7, 060/6
ḥ.+ e 058/17
ḥ.+ i 046/8, 046/12, 049/7, 058/18, 058/19, 060/2, 060/7, 060/12, 073/13
ḥ.+ im 060/6
ḥ.+ in 005/15, 047/21
ḥ.+ iñ 062/21
ḥ.+ inden 028/5
ḥ.+ ini 021/3
ḥ.+ lerin 022/13
ḥ.+ lerinden 049/13
ḥ.+ lerine 022/7
ḥ. oldı 042/18
[=24]

ḫalāḳat: *Ar.* İyi ahlaklılık.
ḫ. 004/18
[=1]

ḫalāṣ: *Ar.* Kurtuluş, kurtulma.
ḫ. oldı 060/9
ḫ. ola 071/18
[=2]

ḫalef: *Ar.* Evlat, oğul
ḫ.+ dir 035/13
ḫ. 076/2
[=2]

ḥālet: *Ar.* Hal, nitelik.
ḥ. 059/17
[=1]

ḫalîfe: *Ar.* Birinin yerine geçen kimse, kalfa.
ḫ. 005/18, 022/2, 050/17, 050/20
ḫ.+ ler 054/8, 055/10
ḫ.+ ler, 054/21
ḫ.+ lere 038/10
[=8]

ḫālis: *Ar.* Katışıksız, saf.
ḫ. 039/8
[=1]

ḫalḳ: *Ar.* İnsanlar .
ḫ.+ a 026/13
ḫ.+ dan 003/8
ḫ. eyledi 051/3
ḫ.+ ından 026/16
ḫ. it 082/9
ḫ.+ la 018/14
[=6]

ḫalvet: *Ar.* Tenha, baş başa kalma.
maḳām-ı ḫ.+ de 007/7
ḫ. 019/8
ḫ. 009/3, 021/21
maḳām-ı ḫ.+ de 034/20
ḫ.+ inde 059/4, 059/19
[=7]

ḫamāʿil: *Ar.* Kılıç kayışı.
ḫ. 005/11
[=1]

ḫamd: *Ar.* şükür.
ḫ. id 070/3
ḫ. 076/8, 076/10
[=3]

ḫamide: *Far.* Eğik, eğri.
aḫlāḳ-ı ḫamide: Güzel ahlak. 013/4
aḫlāk-ı ḫ. 020/19
[=2]

ḫamîr: *Ar.* Hamur.
ḫ. 038/19
[=1]

ḫammām: Hamam.
ḫ.+ a 067/17
Ḫ.+ cılarıñ 088/1
ḫ.+ larda 066/2
[=3]

ḫamse: *Ar.* Beş mesnevilik eser.
ḫ. 011/12
Ḫ.- i ḫāṣ 070/13
ḫ.- i ḫāṣ olur 070/13
[=3]

ḫāmūş: *Far.* Suskun, sessiz.
ḫ.+ i 041/7
[=1]

ḫāne: *Ar.* Ev.
ḫ.+ i 022/10
Ḫ.+ nüz 027/12
[=2]

ḫānedan: *Ar.* Kökten asil ve büyük aile.
ḫ. 006/22
buġż-ı düşmān-ı ḫ.- ı ʿAlî'dir 034/14
ḫ.+ a 033/20
ḫ.+ ında 015/18
ḫ.+ ıydı 033/19
muḥabbet-i ḫ. 073/21
ḫ.- ı ʿAlî 084/20, 085/7
ḫ.- ı Muḥammed 038/9
düşmān-ı ḫ.- ı Muḥammed 038/10
muḥabbet-i ḫ.+ dur 065/1
muḥabbet-i ḫ.+ ıydı 074/21
ḫ.+ la 016/14, 016/15
[=14]

ḫarām: *Ar.* Dince yasak edilmiş şey.
ḫ.+ dur 040/11
ḫ.+ dur, 040/10
ḫ. ḳıldım, 052/8
ḫ. ola 079/2
[=4]

ḫarf: *Ar.* Alfabeyi meydana getiren işaretlerden her biri.
ḫ. 061/21
ḫ.- i nidādur, 010/11
ḫ.+ den 040/16
ḫ.+ dir 041/1
ḫ.+ dür 056/2
rükn-i ḫ.+ dür 057/5
ḫ.+ dür, 053/18
ḫ.+ i 057/9
ḫ.+ in 057/7
ḫ.+ iñ 002/18, 061/20
ḫ. olur 040/16
ehl-i ḫ.+ üñ 079/9
[=13]

ḫarîf: *Ar.* Meslektaş.
ḫ. ḳıldılar 070/17
ḫ. oldı, 070/18
→ **ḫarîf ḳılmak**
[=2]

ḫarîr: *Ar.* İpek
ḫ. olursa 009/20
[=1]

ḥariṣ: *Ar.* Hırslı
ḥ.+ im 045/20
[=1]

ḫāṣ: *Ar.* İyi güzel.
ḫ. 070/13
Ḫāmse-i ḫ. 070/13
ḫ.+ lardur 057/19
ḫ.+ larla 057/19
ḫāmse-i ḫ. olur 070/13
[=5]

Ḥasan: *Ar.* İyilik, güzel.
Ḥ. 013/17, 015/17, 015/22, 036/20, 041/9, 054/17, 063/14, 076/2, 080/8, 084/5, 085/17, 089/5
Muḥabbet-i Ḥ. 027/14
Ḥ.- ı ʿaskeri it 064/2
Ḥ.- ı Baṣrî 061/8, 061/10
Ḥ.- ı ʿIrā 088/18
Ḥ.- ı müçtebādur 011/8
Ḥ.+ ’a 013/14
Ḥ.+ ’e 016/1
[=21]

ḥased: *Ar.* Kıskançlık, çekememzlik.
ḥ. 030/20, 031/1
ḥ.+ den, 013/3
[=3]

ḥāṣıl: *Ar.* Ortaya çıkan, var olan
ḥ. id 040/2
ḥ.- ı kelām 077/6
ḥ. it 060/13
ḥ. ola 050/3
ḥ. oldı 063/8
ḥ. olmaya 083/1
[=6]

ḥaşiyy: *Ar.* Hayası çıkarılmış
ḥ.+ eti 003/12
ḥ.+ et 027/21
[=2]

ḫaşlet: *Ar.* Tabiat
ḫ. 018/13
[=1]

Ḥassan: *Ar.* Çok güzel olan.
Ḥ. 047/10, 047/13, 047/14, 047/17, 048/1, 048/2, 048/15
Ḥ.+ ’a 047/15, 047/16, 047/17
Ḥ.+ ’ın 048/3
[=12]

ḥasūd: *Ar.* Kıskanç .
ḥ.+ luḳdur 030/19
[=1]

ḥaşr: *Ar.* Toplama, cem etme.
ḥ. ḳıl 013/16
ḥ. ola 057/20
[=2]

ḫaṭā: Yanlış, yanlışlık.
ḫ. id 028/7
ḫ. it 047/5
[=2]

ḥaṭar: *Ar.* Tehlike.
ḥ.+ dandır 030/8
[=1]

ḫātem: *Ar.* Mühür.
ḫ.+ e 003/14
ḫ. 011/18
ḫ.+ den 003/14, 074/4, 075/13
ḫ.+ dir 034/16
ḫ.+ e 074/4, 075/13
ḫ.+ in 081/7
ḫ. 057/1
ḫāteme’n-nebiyyin: Peygamberlerin sonuncusu. 063/9
[=11]

ḫāṭır: *Ar.* zihin, fikir.
ḫ.+ ı 047/21
ḫ.+ ın 046/11
ḫ.+ ında 064/9
Ṣafā-yı ḫ.+ lar 023/11
ḫ.+ lık 022/16
[=5]

ḫaṭîb: *Ar.* Hitap eden, söz söyleyen.
ḫ.+ ler 054/7
ḫ.+ ler, 065/10
ḫ. 055/11
[=3]

ḫavf: *Ar.* Korku.
ḫ. it 059/12
ḫ. it 059/14
ḫ. 060/6
[=3]

ḥayā: *Ar.* Utanma, sıkılma.
ḥ.+ dır 002/13
ḥ. 003/1, 066/12
[=3]

ḥayāt: *Ar.* Dirilik, canlılık.
ḥ.+ a 026/15
ḥ.+ a, 054/3
ḥ.+ baḫdur, 065/12
[=3]

ḥaydar: *Ar.* Arslan.
ḥ. 015/16
[=1]

ḥayf: *Ar.* Yazık, vah vah.
ḥ. olmıya 021/6
ḥ. 022/10
[=2]

ḫayme: *Ar.* Çadır.
ḫ. 084/17
[=1]

ḫayr: *Ar.* İyi, faydalı. -9-
ḫ. 003/18, 018/8, 020/17, 029/9, 040/12, 041/4, 057/13
ḫ.+ dur 065/17
ḫ.+ un 012/14
[=9]

ḥażret: *Ar.* Saygı.
ḥ. 009/15, 020/2, 020/11, 022/5, 022/20, 022/21, 023/1, 023/3
Ḥ. 030/15, 030/21, 033/1, 033/14, 033/16, 033/17, 036/10, 036/13, 041/20, 042/2, 042/6, 042/8, 044/19, 045/2, 045/9, 045/10, 045/14, 045/18, 049/8, 053/15, 054/4, 054/8, 056/13, 056/14, 058/19, 059/2, 059/11, 059/14, 060/2, 060/4, 060/7, 060/17, 066/11, 066/13, 072/10, 072/15, 081/13
Ḥ.- i # 081/21
Ḥ.- i ʿAbbās 080/20
Ḥ.- i ʿAlî 081/2, 081/5, 081/15, 081/20, 083/5, 085/7, 085/18, 087/19, 089/1
Ḥ.- i ʿAlî’niñ 081/12, 091/2
ʿAbbasü’l-Ekber Ḥ.- i ʿAlî’niñ 085/9
Ḥ.- i ʿAlî’nin 078/21, 080/18, 081/18
Ḥ.- i ʿAlî’ye 026/12, 084/9
ḥ.- i Cebrā’il 082/1
Ḥ.- i Cebrā’il 081/21
Ḥ.- i emirü’l-mü’minin ʿAlî 079/20
Ḥ.- i emirü’l-mü’minin ve 086/7
Ḥ.- i Mîkā’îl 082/1
Ḥ.- i Muḥammed 013/16, 021/6, 075/21
Ḥ.- i Muḥammedü’l-Musṭafā bağladı 085/8
Ḥ.- i Musṭafā 045/7
Ḥ.- i Nebi 080/2
Ḥ.- i Peyġamber 078/15
Ḥ.- i Re 079/20
Ḥ.- i Resul 047/14
Ḥ.- i Resūl 024/1, 026/12, 028/13, 029/18, 030/5, 031/6, 031/10, 031/15, 032/2, 039/1, 045/16, 046/3, 046/10, 046/17, 046/20, 046/21, 047/3, 047/4, 047/6, 047/13, 048/14, 048/16, 051/4, 060/9, 078/9, 080/19, 080/21, 081/13, 081/15, 082/6, 082/9, 083/4, 087/18
Ḥ.- i Resūl’e 047/12, 058/18, 059/21, 084/9
ʿaleyhi’s-selām Ḥ.- i Resūl’e 083/4
Ḥ.- i Resūl’i 048/11
Ḥ.- i Resūl’ün 081/21
Ḥ.- i Resūlullah 081/20

Ḥ.- i Risālet 034/18, 037/14, 063/9
Ḥ.- i Risālet'üñ 086/12
Ḥ.- i Risāleti 024/14
ḥ.- i seyyid 061/12
Ḥ.- isrāfîl 082/1
Ḫiṭāb-ı Ḥ.+ 'den 051/6
Ḥ.+ 'dir, 080/19
Ḥ.+ 'in 036/20
Ḥ.+ 'iñ 041/21, 046/11
Ḥ.+ 'inden 041/18, 071/17
Ḥ.+ 'ine 041/16, 048/7, 049/8, 059/15, 060/7, 063/10, 070/19
Ḥ.+ 'ini 048/7
Ḥ.+ 'iniñ 047/21
Ḥ.+ 'inüñ 056/12, 056/19, 063/5
Ḥ.+ 'iyle 058/16
ḳarîb-i ḥ.+ dir 023/4
ḥ.+ i 014/10
Ḥ.+ i 014/4, 028/17, 034/1, 086/9
ḥ.+ indendür 041/15
ḥ.+ iñdir 022/8
ḥ.+ ine 009/19, 023/2
ḥ.+ lerinüñ 085/2
ḥ. olmaz, 084/14
[=160]

ḫaẕẕ: *Ar.* Kesme, kısaltma.
h.+ ı 057/6
h.+ ım 058/18
h.+ ın 057/8
[=3]

helāk: *Ar.* Mahvolma, ölme.
h. it 081/1
h. kld 072/8
[=2]

ḥelāl: *Ar.* Kullanılması şer'an caiz olan.
ḥ. 041/2
ḥ. eyle, 042/2
ḥ. eyledi 042/3
ḥ. id 041/13
ḥ.+ iñi 040/5
ḥ. it 023/10
ḥ. olsun, 042/10
[=7]

ḥelva: *Ar.* Unlu, yağlı ve şekerli maddelerle yapılan tatlı.
ḥ. 024/1, 024/3, 024/15, 025/9, 025/18, 026/16, 026/21
nefes-i ḥ. 004/11, 017/4
ḥ.+ sı 038/4, 038/5, 038/8, 038/11
ḥ.+ ya 026/19
ḥ.+ yı 026/20, 027/2
[=16]

hem: *Far.* Hem de, bir de, da/de.
h. 004/19, 005/9, 005/10, 012/11, 015/17, 015/22, 029/9, 048/2, 056/2, 064/16, 064/17, 071/15, 077/17, 080/20
H. 072/16
[=17]

her: Her, bütün.
h. 005/5, 005/20, 005/21, 010/9, 019/17, 022/7, 022/12, 022/13, 023/2, 023/3, 024/7, 024/17, 024/18, 025/14, 027/17, 029/14, 034/6, 040/7, 044/7, 044/8, 044/12, 044/13, 045/21, 047/15, 051/20, 053/5, 055/10, 055/16, 062/7, 064/9, 064/13, 066/9, 066/12, 066/17, 067/1, 068/1, 072/16, 073/21, 074/3, 076/15, 079/9, 082/20
H. 003/12, 008/15, 040/16, 044/9, 053/6, 053/7, 053/13, 053/16, 053/20, 053/21, 054/9, 055/18, 056/4, 056/16, 057/11, 057/20, 061/19, 062/3, 062/7, 070/14, 084/10
[=65]

hevā: *Ar.* İstek, nefis isteği
003/7
[=1]

ḥıfẓ: *Ar.* Koruma, ezberleme

ḥıfẓı lisān: Dili günah ve lüzumsuz olan sözlerden korumak. 038/3
[=1]

ḫırman: *Ar.* Mahrumluk
ḫ. 038/17
[=1]

ḫırş: *Ar.* Öfke ve kızgınlık.
ḥ. 003/7
[=1]

ḫıyānet: *Ar.* Hainlik.
ḫ. 031/12
Ḫ. 031/11
ḫ. eylemekdir 031/10
[=3]

hicret: *Ar.* Göç.
it 036/6
h.+ i 071/5
h. it 089/12, 089/16
[=3]

hidāyet: *Ar.* Doğru yolu gösterme.
h.+ dir 061/19
h.+ dir 066/20
[=2]

ḥikmet: *Ar.* Hakimlik, sebep.
ḥ. 008/17
ḥ.+ dür 066/21
ḥ.+ e 034/5
nefes-i ḥ.+ le 020/10
[=4]

ḫilāf: *Ar.* Aykırı, zıt, yalan. ḫ. ḳılmaḳ 031/7
ḫ.+ ın 056/17
→ **ḫilāf kılmak**
[=2]

himmet: *Ar.* Çaba.
h. 038/4
h.- i naẓarıyla 081/12
[=2]

ḫiṭāb: *Ar.* Konuşma.
ḫ.+ ın 002/20
ḫ. 037/5, 052/2
Ḫ. 037/10
Ḫ.- ı Ḥażret'den 051/6
ḫ.+ ı 051/8
ḫ. oldı 037/3
[=7]

ḫiẕmet: *Ar.* İş, iş görme.
ḫ. 022/21, 023/3, 028/14, 038/17, 066/2
ḫ.- i tāʿatdür 022/16
ḫ. id 022/14
ḫ.+ in, 047/20
ḫ.+ iyle 023/1
ḫ. ḳıldı 022/17, 022/18, 022/19, 033/20
h. 004/13
h.+ e 008/17
h. id 010/14, 018/15, 018/18
h.+ in 005/21, 006/13
h.+ ine 018/11
h.+ leri 005/6
ḫ.+ den 023/5
ḫ.+ i 023/4, 023/5
ḫ.+ ine 023/4
ḫ. it 023/6
[=27]

ḫod: *Far.* Kendi.
ḫ. 043/19
ḫ. 045/6, 055/21, 056/1, 056/2, 068/7
[=6]

ḫor: *Far.* Değersiz, aşağı.
ḫ. 014/2, 019/10
[=2]

Ḫorāsān: *Far.* İran'ın doğusunda bulunan geniş arazi.
Ḫ. 024/3
[=1]

Ḫorasanî: Horasan'a ait.
Ḫ.+ ler 006/3
[=1]

ḫoş: *Far.* Güzel, iyi.
ḫ. 019/14, 045/4
ḫ. oldı, 047/21

h. 052/5, 060/14
[=5]

ḫoşnūd: *Far.* Razı, memnun.
ḫ. 007/3
ḫ.+ luġla 038/14
[=2]

ḫub: *Far.* Güzel, iyi.
ḫ.+ ab 004/4
ḫ. 021/9
ḫ. 087/18
ḫ.- ı ʿAlî'dir, 034/12
ḫ.- ı ʿAlî 034/13
[=5]

Ḫudā: *Ar.* Tanrı.
Ḫ. 066/14
Ḫ.+ 'dır 002/13
Ḫ.+ 'nıñ 011/1
Ḫ. 038/20
Ḫ.+ 'yı 039/4
[=5]

ḫuḳūḳ: *Ar.* Haklar, hakikatler, kanunların verdiği haklar.
taleb-i h.+ dur 006/5
ḫ. 006/11
[=2]

ḫurāfet: *Ar.* Hurafeler, batıl inançlar.
ḫ. 003/10
[=1]

ḫurma: *Ar.* Hurma ağacının yemişi.
ḫ. 026/2, 072/11
ḫ. 024/1, 024/2
Ḫ. 024/2
ḫ.+ sın 024/13
ḫ.+ yı 024/4, 024/15
[=8]

ḫuşūʿ: *Ar.* Gönül alçaklığı.
ḫ.+ dan 019/15
[=1]

ḫuṭbe: *Ar.* Cuma namazlarından evvel, bayram namazlarından sonra hatibin minberde cemaate verdiği dini öğüt.
ḫ. 027/18
ḫ.- i ṭarîḳat 014/14
[=2]

ḫuṭūr: *Ar.* Hatıra gelme.
ḫ.+ cadur 002/14
[=1]

ḫūy: *Far.* Ter.
ḫ. 016/18
[=1]

ḫużūr: *Ar.* Hazır bulunma.
ḫ.+ ına 024/18
ḫ.+ unda 008/20, 024/2
ḫ.+ unda 039/14, 072/19
h.+ nda 079/6
h.+ unda 035/2
ḫ.+ unda 030/11
[=8]

ḫükm: *Ar.* Emir, komuta.
ḫ. it 028/6
h. olına 029/18
[=2]

ḫürmet: *Ar.* Saygı.
ḫ.+ i 015/21
ḫ.+ içün 015/17
ḫ. id 022/4, 022/5
ḫ.+ le 008/16
[=5]

Ḫüseyin: *Ar.* Küçük sevgili.
Ḫ. 015/17, 015/22, 027/15, 044/20, 044/21, 054/17, 063/16, 075/11, 076/3
Ḫ.- i şehîd-i kerbelādur 011/8
Ḫ.+ 'e 013/15, 016/2, 061/14
Ḫ.+ 'in 016/3
Ḫ.+ 'iñ 041/10, 045/4, 063/16
H. 005/11, 013/18
H.+ 'e 005/2
[=20]

hüve: *Ar*. Şahıs zamiri: o, Allah.
h. 012/5, 014/12, 015/11,
029/20, 030/13, 075/16, 082/2,
082/3
h. 082/2
[=9]

-I-

ʿıḳāb: *Ar.* Ceza.
+ ından 056/6
[=1]

ʿırż: *Ar.* Namus, iffet.
031/15
+ u'l 031/16
[=2]

ıṣlāḥ: *Ar.* İyileştirme, iyi hale koyma.
ı.+ a 057/10
[=1]

ıṣṭılāḥ: *Ar.* Terim, tabir. -4-
ı.+ ı 003/15
ı.+ ınca 005/2
ı.+ ında 071/8
ı.+ ından 071/15
[=4]

ʿıyāl: *Ar.* Eş.
ehl-i + ine 031/12
[=1]

-İ-

ʿ**ibādet:** *Ar.* Allah'ın emirlerini yerine getirme.
028/11, 058/2, 058/3
lāyıḳ-ı 028/10
leẕẕet-i 056/11
den 053/4
maḳām-ı + dür 055/3
maḳām-ı + dür, 056/2
e, 053/4
en 058/20
id 083/14
in 014/6
ehl-i + iñdür 056/2
iniñ 082/21
ḳılmaġa 011/19
ḳılmaḳdan 028/9
[=16]

ibn: *Ar.* Oğul.
i. 015/3, 066/18, 075/11, 080/2, 085/17
İ. 063/21
i.- i 089/17
i.- i 047/10
i.- i 036/19, 047/13
İ.- i 041/18, 042/19, 089/20
[=14]

İbrāhim: *Ar.* Hz. İbrahim.
İ. 004/20, 016/11, 075/20, 076/11, 077/15
İ.- i Ḫalîldür 011/9
İ.+ 'den, 036/9
İ.+ 'iñ 062/18
İ.+ e 017/21
[=9]

ʿ**ibret:** *Ar.* Hayat dersi.
+ e 053/4
082/9
[=2]

icābet: *Ar.* Kabul etme, razı olma.
082/21
[=1]

icāzet: *Ar.* İzin, diploma.
İ. 025/7
i. 061/8, 061/13, 075/1, 079/17, 079/18, 079/19, 079/21, 080/4, 080/10, 081/17, 083/7, 083/13, 083/16, 083/19, 084/1, 084/3, 084/6, 084/16, 084/18, 084/21, 085/11, 085/19, 086/1, 086/4, 086/12, 086/14, 086/18, 086/19, 087/1, 087/3, 087/5, 087/8, 087/10, 087/12, 087/16, 087/21, 088/2, 088/6, 088/10, 088/11, 088/15, 088/16, 089/3, 089/4, 089/6, 090/5, 090/9, 090/12, 090/14, 091/3
İ. 090/19
i.+ dir, 080/11
ṣāḥib-i i.+ dür 079/15
i.+ iyle 075/9
i. virdi 086/16
i. 089/8
[=58]

iclās: *Ar.* Oturma. -4-
i.- ı ḳadem 005/4
i. 005/16
i. ḳılalar 005/21
i. olmaġa 027/16
[=4]

ictihād: *Ar.* Gücü, kuvveti yettiği kadar çalışma.
id 076/13
[=1]

ictināb: *Ar.* kaçınma, uzak durma.
id 020/18
[=1]

iç -: İçmek.
i.- e 068/15
i.- eler 044/10
i.- mege 044/20
i.- mek 029/18
i.- mekdedür 068/14
i.- mekdedür, 067/12
[=6]

iç: İç yüz, ruh, iç.

i. 080/13, 080/18
i. edikcileri ñ081/20
i.+ erü 070/7, 070/8
[=5]

içinde: … de, …durumunda.
i. 003/16, 006/5, 009/16, 017/3, 018/6, 020/21, 021/3, 021/5, 025/11, 035/3, 037/11, 040/3, 040/19, 043/8, 045/11, 052/4, 061/7, 064/4, 072/6, 072/12, 072/13, 074/8, 078/6, 079/2, 081/18, 084/14, 085/14
[=27]

içün: İçin.
i. 002/19, 009/11, 012/12, 018/17, 019/3, 022/16, 023/11, 023/15, 025/9, 025/20, 028/16, 031/2, 043/9, 045/13, 047/6, 047/14, 051/8, 054/17, 072/9, 073/5, 073/13, 073/15, 076/8, 082/9, 082/14
[=29]

idrāk: *Ar.* Anlama, anlayış.
i.+ de 082/15
i. it 082/15
[=2]

ifāḳat: *Ar.* İyileşme.
062/5
[=1]

iflāḥ: *Ar.* Rahata erme, kurtulma.
057/14
[=1]

ifrāṭ: *Ar.* Aşırıya kaçma.
043/3
[=1]

ifsād: *Ar.* Bozma, bozgunculuk yapma.
i.- ı evvel 031/8
[=1]

iḫlās: *Ar.* Halis, temiz.
i.+ dır 002/12
i. 053/4
i. 010/3, 017/15, 017/16
sure-i i. 017/14
[=7]

iḫtilāf: *Ar.* Uyuşmazlık.
074/3
[=1]

iḫtişār: *Ar.* Kısaltma.
i. 001/11
i. 051/11
i. id 066/7
[=3]

iḫtiyār: *Ar.* Seçme, seçilme.
i.+ larıñ 006/21
i. id 023/3
bî-ḥayālıḳ i. it 028/9
[=3]

iḫtiyāṭ: *Ar.* Tedbirli davranış, yedek
013/10
[=1]

iḫyā: *Ar.* Diriltme, yaratma.
eyledi 075/8
[=1]

iki: Sayı.
i. 004/5, 007/22, 008/1, 008/2, 008/5, 008/9, 008/18, 009/7, 009/9, 009/11, 009/12, 010/15, 012/1, 012/2, 013/13, 013/14, 013/20, 015/22, 015/23, 017/10, 018/13, 024/15, 024/16, 025/12, 026/1, 026/2, 026/3, 026/9, 026/11, 026/17, 028/20, 033/4, 037/21, 038/14, 038/21, 040/18, 043/17, 043/19, 044/9, 045/5, 046/6, 051/13, 055/7, 062/15, 063/13, 064/3, 067/5, 067/7, 068/5, 068/15, 070/4, 072/16, 072/20, 073/19, 075/1, 075/2, 075/4, 075/15, 078/20, 084/1, 086/1
İ. 007/18, 041/18, 084/3
i.+ nci 076/4

İ.+ nci 069/12, 069/15, 069/19, 069/21, 080/2
i.+ si 051/14, 067/11, 067/19
i.+ sin 049/10
i.+ sini ñ080/7
i.+ siniñ 059/5
[=85]

ikinci: Sayı.
i. 002/5, 003/6, 004/23, 009/5, 011/15, 018/14, 018/19, 019/5, 019/11, 019/15, 027/7, 031/9, 032/15, 033/6, 035/18, 038/1, 038/4, 051/13, 052/8, 058/2, 058/4, 058/5, 062/10, 062/13, 064/16, 068/13, 071/14, 084/20
İ. 014/2, 018/21, 019/1, 028/3, 030/2, 031/8, 034/7, 036/15, 039/10, 042/17, 068/7, 068/15, 068/17, 068/19, 068/21, 069/2, 070/3, 070/4, 070/6, 070/7, 070/10, 070/11, 075/17, 083/9, 085/17, 086/14, 087/5, 088/5, 090/1, 090/5, 090/12
[=59]

iḳrār: *Ar.* İtiraf, dile getirme.
084/12
[=1]

iḳtidā: *Ar.* Uyma.
i. it 056/13
i. 056/15
[=2]

iḳtiżā: *Ar.* Gerekme, ihtiyaç.
i.+ snca 066/16
[=1]

ile: İle, birlikte.
i. 001/15, 002/3, 002/15, 003/18, 007/7, 008/10, 009/9, 013/5, 014/2, 017/4, 018/13, 021/15, 021/16, 022/9, 023/21, 024/1, 024/2, 026/18, 027/17, 029/11, 031/12, 032/16, 032/17, 033/2, 033/15, 035/10, 036/6, 036/10, 036/16, 038/13, 038/18, 039/3, 040/1, 041/20, 043/16, 048/15, 051/17, 053/20, 053/21, 057/11, 061/15, 062/3, 062/7, 062/15, 068/12, 069/5, 069/10, 074/1, 075/12
[=50]

ilet -: İletmek.
i. 037/4
i.- di 073/8
i.- eler 006/15
i.- mege 062/1
[=4]

ʿilm: *Ar.* Bilme.
020/1, 020/5, 020/20, 054/13, 064/7
+ dir 034/17
+ dür 020/5, 040/8
+ e 062/13
+ e, 053/3
+ iñ 066/11
+ in 037/6, 037/9
+ iñ 038/21
+ iñ, 047/19
+ inde 010/20
+ ine 067/3
+ iniñ 038/21
[=18]

imām: *Ar.* Namazda kendisine uyulan kimse.
i. 002/9, 002/19, 012/10, 015/13, 015/14, 015/19, 025/18, 036/17, 055/7, 059/19, 060/8, 061/10, 062/15, 064/3, 064/5, 064/6, 072/14, 072/16, 072/19, 073/19, 075/1
İ. 005/1, 005/7, 005/8, 014/10, 015/18, 016/2, 016/10, 024/11, 036/20, 036/21, 038/12, 041/9, 042/19, 042/20, 043/1, 044/21, 045/4, 045/15, 046/9, 046/14, 046/15, 046/16, 046/21, 047/2, 047/3, 047/4, 047/7, 047/10, 047/16, 047/17, 047/18, 048/2, 048/5, 048/7, 049/10, 054/12, 054/16, 058/16, 058/19, 059/2,

059/4, 059/10, 059/12, 059/14, 059/15, 059/16, 059/20, 060/3, 060/5, 060/21, 061/5, 061/8, 063/17, 063/19, 063/20, 064/1, 064/3, 072/18, 073/6, 073/7, 073/12, 074/2, 074/6, 074/9, 076/1, 076/2
ʿale't-tertîb İ. 025/9
mātem-i İ. 054/17
i.+ a 012/2, 026/3, 074/8, 078/20
İ.+ a 059/17
i.+ a, 011/2
i.+ dur 055/13
i.+ ı 015/3, 015/5, 024/15, 073/8, 073/12
İ.+ ı 073/11
i.+ ım 072/16
i.+ ıñ 060/17
İ.+ ıñ 073/6
i. it 015/15
i.+ lar 055/11, 065/10
i.+ lar, 054/21
i.+ lara 074/10
i.+ lardan 064/9
[=113]

ʿimāme: *Ar.* Sarık, başlık.
068/19
[=1]

imāmet: *Ar.* İmamlık
İ. 034/17
i. 062/14, 062/17, 063/12
İ. 064/4
seccāde-i i. 062/15, 062/16
[=8]

imān: *Ar.* İnanma, inanç.
i. 028/1, 038/7, 053/5, 055/16, 055/21, 066/12, 078/7, 078/14, 078/16
ehl-i i. 056/16
i.- ı ṭarîḳat 034/13
i.- ı ṭarîḳat oldur 038/3
i.+ a 028/3, 089/18
i.+ dan, 078/16
i.+ dur, 066/19
[=17]

İmdi: Şimdi, artık.
i. 018/4, 020/6, 020/14, 021/11, 027/20, 046/18, 050/14, 073/13, 078/9, 078/11, 078/16, 078/18, 079/6, 080/12, 080/21, 082/5, 082/11, 082/16, 086/10, 091/1
İ. 003/2, 003/12, 005/15, 017/6, 029/15, 032/18, 034/1, 034/6, 034/9, 040/7, 042/2, 042/7, 052/12, 054/6, 054/16, 066/21, 070/21, 074/3, 075/13, 079/13
[=40]

imtināʿ: *Ar.* Kaçınma.
id 076/14
[=1]

in -: İnmek.
i.- di 052/16
i.- dirüb 044/12
[=2]

inābet: *Ar.* Günahlara tövbe edip Hak yoluna dönme.
079/5
[=1]

inʿām: *Ar.* Nimet verme.
i.+ a 062/2
[=1]

incir: Meyve. -8-
i. 051/16, 051/21, 052/1, 052/2, 052/11, 052/13
İ. 052/3
i.+ e 052/2
[=8]

incit -: İncitmek.
i.- memek 019/16
[=1]

inkār: *Ar.* Yaptığını saklama, gizleme.
it 076/15
[=1]

inşāf: *Ar.* Acıma.

i. 016/18
i. 021/4
makām-ı i.+ ıñ 006/20
i.+ la 018/14
[=4]

ir -: Ermek.
i.- di 047/1, 060/13
i.- di, 063/6
i.- i, 081/2
i.- idi 072/7
i.- idikde 074/9
i.- idikte 074/11
i.- idir 081/4
i.- işdi 051/6, 059/17, 061/14, 063/2, 063/20, 063/21
i.- işdi, 046/11
i.- işdirüb 079/1
i.- işesin 012/20, 012/21
i.- üb 082/17
[=19]

irādet: *Ar.* İsteme, istek.
i.+ iyle 038/14
[=1]

irkil -: İrkilmek.
i.- üb 071/9
[=1]

irşād: *Ar.* Doğru yolu gösterme.
i. 005/9
i. 014/2, 058/14, 061/16, 061/19
ṭarîḳ-ı i. 062/3
seccāde-i i.+ da 062/7
i.+ dan 061/18
i.+ ı 062/7
seccāde-i i.+ ın 061/5
[=10]

ʿİsā: *Ar.* Dört büyük peygamberlerden biri. Hz. İsa.
077/18, 089/11, 089/13, 089/15, 089/19
+ ’ya 089/11
+ ’yı 089/12
[=8]

işār: *Ar.* Ayak kaydırma.
i.- ı lafẓından 078/3
[=1]

işbāt: *Ar.* Şahit ve delil göstererek doğrusunu meydana çıkarma.
i. 053/20, 053/21, 057/11, 062/3, 062/7, 063/10
i.+ dan 032/4
i.+ ına 032/9
i.+ ını 055/20
i. id 056/20, 071/16
i.+ ile 053/6
i.+ la 053/7, 053/13, 056/4
i. olıcaḳ 032/4
i. olub 029/18
i. olunur 071/13
[=18]

ise: Edat.
i. 005/6, 006/10, 007/2, 007/4, 009/8, 021/18, 023/9, 025/16, 026/13, 031/3, 032/4, 033/12, 034/9, 041/13, 065/7, 077/13, 077/14
[=18]

İsḥāḳ: *Ar.* İsrailoğullarına gelen peygamberlerden biri.
İ. 024/10, 073/4, 087/13
İ.+ ’ı 073/17
İ.+ ’ıñ 063/3
[=5]

İslām: *Ar.* Hz. Muhammed’in Allah tarafından tebliğine memur olduğu din.
i. 014/13
İ. 011/3, 036/14, 046/2, 046/9, 046/12
dîn-i İ. 027/6
binā-yı İ.+ ’a 010/1
İ.+ ’dur 013/21
İ.+ ’dur, 053/5
[=10]

İsmāʿîl: *Ar.* Hz. İbrahim’in oğlu.
İ. 001/16, 062/18, 089/20
maʿnā-yı İ. 016/11
İ.+ den 004/20

[=5]

iste -: İstemek.
i.- di 089/11
i.- mekdir 031/15
i.- r 033/19
i.- rdi, 023/3
i.- rler 029/13
i.- seler 023/17
i.- señ 008/17
[=7]

istiġfār: *Ar.* Af dileme, günahın bağışlamasını dileme.
i. 076/9
i. id 070/1
[=2]

istiḫrāc: *Ar.* Çıkarma, hüküm çıkarma.
065/2
[=1]

istiʿmāl: *Ar.* Kullanma, kullanılma.
i. it 031/4
i. olunursa 068/4
[=2]

iş: Amel, iş.
i. 006/19
i.+ bu 079/14
i.+ e 069/6
i.+ i 029/3, 090/14
i.+ inde 082/20
i.+ ini 023/7
i.+ ler 007/3
i.+ lere 040/12
i.+ leri 050/12
[=10]

işāret: *Ar.* Belirti, iz.
i. 006/3, 006/7, 011/2, 011/11, 012/2, 013/23, 016/5, 032/14, 032/19, 036/1, 057/4
İ.- i elif 065/13
i.+ dir 016/2, 035/9, 035/10, 035/13, 035/18, 035/21
ehl-i i.+ dir, 035/19
i.+ dir: 035/11
i.+ dür 004/23, 005/1, 005/2, 011/3, 011/4, 011/6, 011/8, 011/13, 011/14, 011/17, 011/18, 012/2, 012/8, 012/9, 012/10, 013/12, 013/21, 016/1, 016/3, 016/4, 026/3, 026/4, 026/7, 026/10, 026/13, 026/14, 035/17, 045/5, 052/2
İ.+ dür 010/5
i.+ dür, 013/14
i.+ dür 036/11
i.+ i 062/8
i. olunur 006/2
i. olur 013/23
[=60]

işit -: İşitmek.
i.- e, 046/16
i.- eler 017/1
İ.- en 046/8
i.- üb 014/1, 046/21
i.- di 002/20
i.- di, 044/2, 048/6, 049/4, 049/17
i.- diler 051/8, 054/14
i.- dim 047/5
i.- mekle 064/10
i.- se 064/9
[=15]

işle -: İşlemek.
i.- di 077/7, 077/14
i.- mek 077/9
i.- meñüz 019/21, 020/1
i.- nen 003/13
i.- rse 013/11
i.- yen 090/15
[=8]

iṭāʿat: *Ar.* Boyun eğme.
i. 004/1
i. 058/3
i.+ dır 027/14
[=3]

iʿtiḳād: *Ar.* İnanç.
i.- ı hakiki 034/10
i.+ la 023/6

[=2]

ittifāḳ: *Ar.* Birleşme.
i. it 018/12
i.+ ı 074/3
i. it 027/20
[=3]

izle -: İzlemek.
i.- yü 073/11
[=1]

ʿ**izzet:** *Ar.* değer, yücelik.
+ le 008/15
022/4, 049/16
- i te'enniyle 068/12
+ i 015/21
it 019/5
+ tim 052/6
[=7]

-K-

ḳab: Kap.
ḳ.+ ın 044/21
ḳ.+ ını 052/8
[=2]

Kāʿbe: *Ar.* hicazda, Mekke_i Mükerreme'de Harem-i Şerif'in hemen hemen ortasında bulunan kıtsal bina
K.+ 'den ve 001/15
K.+ 'ye 048/20, 056/7, 071/5
[=4]

ḳābil: *Ar.* Kabul eden, kabul edici.
ḳ.- i 061/6
[=1]

ḳabr: *Ar.* Mezar
ḳ.+ i 071/19, 083/8, 083/17, 085/1, 086/2
Ḳ.+ i 083/11, 084/1, 084/4, 084/7, 084/16, 084/19, 085/11, 085/15, 085/20, 086/4
ḳ.+ ihi 075/9
ḳ.+ inden 089/17
[=17]

ḳabūl: Alma, içeri alma.
ḳ. 026/19
ḳ. id 074/11
ḳ. it 044/3, 074/1
ḳ. ḳılmaz 031/14, 031/19
[=5]

ḳabża: *Ar.* Tutacak, tutamak yeri, sap.
ḳ.+ sı 013/13
[=1]

ḳaç -: Kaçmak.
ḳ. 042/20, 045/9, 048/20, 049/4, 051/3
Ḳ. 041/16
ḳ.- an 044/12
Ḳ.- an 009/2
[=8]

ḳadar: …denli, …derece.
ḳ. 022/21, 023/20, 032/3, 043/3, 048/14, 049/5, 049/6, 057/4, 065/14, 066/7
[=10]

ḳadem: *Ar.* Adım, ayak.
ḳ. 004/3
ḳ. 005/5
k. 008/1, 009/4, 009/5
ḳ. 009/6, 038/6
ḳ. 017/7
ḳ.+ ler 079/11
ḳ.+ lıḳ 053/12
[=10]

ḳader: *Ar.* İnanılması İslami iman esaslarından olmak üzere insanların başına gelecek her türlü işlere dair Allah'ın ezeli hüküm ve takdiri.
ḳ.+ e 011/16, 041/3
[=2]

ḳāḍı: *Ar.* Dini yargıç
ḳ.+ lar 054/7
ḳ.+ lar, 054/21
k.+ lar 065/9
[=3]

Ḳadîm: *Ar.* Eski.
Kelām-ı Ḳadîm: Kur'ān-ı Kerim.
030/02
Kelām-ı Ḳ.+ 'inde 029/21, 076/21
Kelām-ı Ḳ. 037/11, 040/3
Kelām-ı Ḳ.+ 'de 031/21
Kelām-ı Ḳ.+ 'inde 054/20
Kelām-ı K.+ 'i 021/4
Kelām-ı K.+ 'inde 082/12
[=7]

ḳadîr: *Ar.* Tükenmez kudret sahibi olan Allah.
ḳ. 002/2
[=1]

kāffe: *Ar.* Tümü, hepsi.
k.- i ehl-i İslâm'a 026/3
[=1]

kāfî: *Ar.* Yeter, yeterli.
k.+ dir 037/16
k.+ dür 057/4

[=2]

kāfir: *Ar.* Hakkı tanımayan, bilmeyen.
k. 046/2, 046/4, 046/5, 048/16, 081/1
K. 048/12
k.+ e 028/1, 045/21
k.+ i 046/1, 046/10, 046/15, 048/15
k.+ iñ 048/11
k.+ ine 072/6
[=14]

kāğıd: Kağıt.

026/17, 026/18
[=2]

Ḳahhār: *Ar.* Ziyadesiyle kahreden.
Ḳ. 060/10, 060/11
[=2]

kāhil: *Ar.* Olgun, orta taşlı, tembel
k. olmayasın 040/5
k. 074/19
[=2]

ḳahr: *Ar.* Zorlama, zorla bir iş gördürme.
ḳ. 003/6
ḳ. id 018/15

[=2]

ḳahṭ: *Ar.* kıtlık
ḳ. 029/13
[=1]

ḳaim: *Ar.* Ayakta duran, ayakta bulunan.
ḳ. 018/7
[=1]

ḳal -: Olduğu yerde durmak, bulunmak.
ḳ.- dı 046/4, 046/10, 047/10, 074/9
ḳ.- dı 073/2
ḳ.- dı, 060/6
ḳ.- dılar 051/20
ḳ.- dır 013/9
ḳ.- dırub 050/2
ḳ.- durub 008/10
ḳ.- madı, 046/9, 060/1
ḳ.- masun 041/13, 042/2
ḳ.- mayıb 047/9
ḳ.- maz 032/7
ḳ.- mış 071/9
ḳ.- mışdı 050/9
ḳ.- mışları 014/3
ḳ.- mıya 035/9, 060/3, 068/5
ḳ.- mıyam 059/2
ḳ.- ub 082/19
ḳ.- ur 032/11, 048/17, 084/13
ḳ.- ur, 084/14
ḳ.- urdı 064/9
[=29]

ḳaldır -: Kaldırmak.
ḳ.- madın 012/18
[=1]

ḳalem: *Ar.* Kalem**.**
ehl-i ḳ. 054/7
ḳ.+ i 051/7
[=2]

ḳalḳ -: Doğrulmak..
ḳ.- a 069/14
ḳ.- ıb 070/3
ḳ.- ub 050/5
[=3]

ḳamçı:
ḳ. 042/4, 042/5
ḳ.+ yı 042/6
[=3]

kāmil: *Ar.* Tam, olgun, bilgili
k.- i müferrididür 003/12
k.- i müferrididir 019/17
k.+ e 005/15
k. ola 020/10, 020/15, 022/11
[=6]

ḳan: Kan.
ḳ. 029/3
ḳ.+ amış 045/1, 045/2

ḳ.+ ı 048/13
ḳ.+ ın 031/16
[=5]

ḳan -: İnanmak.
ḳ.- alar 044/11
ḳ.- arlardı 044/8, 044/13
ḳ.- durur 065/15
[=4]

ḳanāʿat: *Ar.* Razı olma, yetinme.
ḳ. 003/6
ḳ.+ e 041/2
ḳ. ḳılmaḳdur 040/21
ḳ.+ ü 021/10
[=4]

ḳandîl: *Ar.* Kandil.
ḳ. 026/13
[=1]

ḳāniʿ: *Ar.* Kanaat eden, yeter bulup fazlasını istemeyen.
ḳ. olmaḳdır 041/2
[=1]

ḳapaḳ: Kapak.
ḳ.+ ını 026/5
[=1]

ḳapu: Kapı.
ḳ. 006/8, 070/15
ḳ.+ dan 069/7, 073/7
ḳ.+ dur 058/13
ḳ.+ sı 020/16, 058/12, 070/15
ḳ.+ sı, 070/15
ḳ.+ sın 003/6, 003/7, 003/8, 003/9, 003/10, 003/11
ḳ.+ sına 003/8, 006/22
ḳ.+ sından 055/10
ḳ.+ sını 003/6, 003/7, 003/9
ḳ.+ yı 003/4
[=26]

kār: *Far.* İş güç, şl, kazanç.
k.+ larıdır 079/14
[=1]

ḳara: Siyah.
ḳ. 054/2, 054/3, 054/6, 054/7, 054/8, 054/16, 054/17
Ḳ. 054/15
[=11]

ḳarar: *Ar.* Devam, süreklilik; durma,rahat.
ḳ. it 032/3
ḳ. ḳıldıḳdan 005/22
ḳ. ḳılmaz 030/19, 030/20, 031/1, 031/3, 031/7, 031/9, 031/11, 032/1
[=10]

ḳardaş: Kardeş.
ḳ. 008/19
ḳ.+ ınıñ 008/1
ḳ.+ ıven 004/22
ḳ. id 023/17, 036/17
ḳ.+ lara 018/8
ḳ.+ ları 004/5, 008/3, 008/5, 008/10, 021/2, 022/12
ḳ.+ larıñ 004/7
ḳ. oldılar 036/14
ḳ. oldular 036/16
ḳ. olındılar 036/10
ḳ. olmaġa 036/11
[=17]

ḳarış -: Bir araya gelmek, karışmak.
ḳ.- maya 021/14
ḳ.- tıralar 034/3
[=2]

ḳarîb: *Ar.* Yakın, yakın olan.
ḳ. 017/14
ḳ.- i 023/4
[=2]

ḳarn: Karın, göbek.
ḳ.+ ıma 041/19, 041/21
ḳ.+ ın 041/20
ḳ.+ ına 041/21
[=4]

ḳarşu: Karşı.
ḳ. 010/5, 012/15, 013/11, 013/20, 021/15, 022/1, 023/19, 024/19, 040/12, 049/16, 059/15
ḳ.+ sına 049/18
[=12]

ḳaṣd: *Ar.* Niyet, kasıt.
ḳ. it 073/6
ḳ.+ la 031/4
ḳ.+ la 031/7
[=3]

ḳaṣr: *Ar.* Kasır, köşk.
ḳ. 071/20
[=1]

ḳaṣṣāb(Ar.) : Kasap.
ḳ. 066/5
ḳ.+ a 029/7
ḳ.+ larıñ 029/3
ḳ. 090/2
ḳ.+ ların 090/3
[=5]

Kāşki: *Far.* Keşke.
K. 045/19
[=1]

ḳat: Huzur, nezd, kat.
ḳ. 009/21, 010/17, 011/6, 011/18, 068/11
ḳ.+ ı 068/16
ḳ.+ ına 042/19, 051/20, 059/4
ḳ.+ ında 005/20, 016/3, 028/21, 039/16, 059/1, 079/5
ḳ. id 011/2, 012/1, 012/3
ḳ. it 009/21
ḳ. olına 011/13
[=23]

ḳat -: Yardımcı fiil.
ḳ.- alar 024/1
ḳ.- alar 024/15
ḳ.- duḳları 024/2
[=3]

ḳaṭʿ: *Ar.* kesme, kesilme
ḳ. it 058/17
ḳ. id 059/2
ḳ.- ı ṭarîḳ 062/11
[=3]

kātib: *Ar.* Kitabet eden, yazan, yazıcı.
k. 077/19
k.- i ḥabîbullah 079/9
[=2]

ḳatl: *Ar.* Öldürme, katil.
ḳ.- i nefs it 031/17
[=1]

ḳavl: *Ar.* Lakırdı, söz.
ḳ. 005/6, 024/9, 039/7
ḳ. id 039/20
ḳ.+ iyle 035/5
[=5]

ḳavm: *Ar.* İnsan topluluğu.
ḳ. 022/18, 022/20, 043/21, 044/1, 046/21, 075/12
ḳ.+ i 030/8, 044/7, 044/13, 089/18
ḳ.+ iñ 043/20
yaḳîn-i ḳ.+ inden 045/20
ḳ. ola, 045/18
ḳ.+ üñ 044/10
[=14]

ḳavs: *Ar.* Yay, keman.
ḳ. 013/12
ḳ. 013/19
[=2]

ḳavsiyye: *Ar.* Yayla ilgili olan.
ḳ. 065/5
ḳ. 065/8
[=2]

ḳayd: *Ar.* Ayağa vurulan zincir, pranga.
ḳ. id 024/18
ḳ.+ ını 010/15
ḳ. id 026/16
[=3]

Ḳayyūm: Allah.[baki ve kaim olan, ezeli manasındadır.]
Ḳ.+ ’a 060/8
[=1]

kaz -: Kazmak.
k.- dı 077/11
[=1]

ḳażā: *Ar.* Olacağı ezelden Cenab-ı Hak tarafından takdir olunan şeylerin vukua gelmesi.
ḳ. 011/16, 041/3
[=2]

ḳazan -: Kazanmak.
ḳ.- cı 090/14
ḳ.- ırsa, 081/15
[=2]

kebîr: *Ar.* Büyük, ulu.
k.+ ini 022/4
k.+ eye 007/18
[=2]

kelām: *Ar.* Söz, lakırdı.
k. 070/21
ḥāṣıl-ı k. 077/6
k.- ı Ḥaḳḳ'a 027/14
k.- ı ḥaḳḳa, 053/19
K.- ı Ḳadîm 037/11, 040/3
K.- ı Ḳadim'de 030/2
K.- ı Ḳadîm'de 031/21
K.- ı Kadîm'i 021/4
K.- ı Kadîm'inde 082/12
K.- ı Ḳadim'inde 029/21, 076/21
K.- ı Ḳadîm'inde 054/19
K.- ı Ḳadîmi'nde 044/11
k.- ı ḳadîminde 012/4
eṣnā-yı k.+ da 049/7
k.+ ı 065/2
k.+ ına 079/4
k.+ la 066/7
k.+ ları 065/3
⟶ **Kelām-ı Ḳadîm**
[=20]

kemāl: *Ar.* Olgunluk, mükemmellik
k. 025/4, 025/5
k.- i bî 060/13
tesellî-i k.- i bî 062/12
k.- i kereminden 043/4
vaḳt-i k.+ de 062/20
k.+ i 003/2, 042/13
k.+ in, 047/19
[=9]

kendü: Kendi, öz.
k. 005/21, 014/7, 014/10, 019/6, 021/18, 023/1, 023/7, 036/14, 038/13, 039/12, 041/10, 043/19, 048/12, 060/12, 063/15, 070/6, 072/15, 076/5, 079/6, 082/16
K. 043/11
k.+ yi 074/7
[=22]

Kerbelā: *Ar.* Irak'da İmam Hüseyn'in şehit edildiği ve türbesinin bulunduğu yer.
k. 014/23
K.- yı saʿdi 023/16
K.+ 'dadur 085/1
k.+ dur 011/8
[=4]

kerem: *Ar.* Asalet, cömertlik.
k. 002/17, 019/1
k.+ in, 047/18
kemāl-i k.+ inden 043/4
luṭf-ı k.+ le 004/15
k.+ u 006/18
[=6]

kerîh: *Ar.* İğrenç, çirkin.
054/17
[=1]

kes -: Kesmek.
k.- di 077/8, 081/11
k.- dügi 073/5
k.- ilmez 057/3
k.- mek 023/17
k.- üb 072/3
[=6]

kesb: *Ar.* Çalışarak kazanma, kazanç.
k. 007/3, 076/15, 076/16, 076/17
k.- i karından 082/18
k.+ i 076/14, 076/16
k. it 057/8
[=8]

ḳıble: *Ar.* Namaza başlarken yönelinen taraf, Kābe.
ḳ. 040/6
ḳ.+ den 040/4
ḳ.+ ye 010/5, 012/15, 013/11, 013/12, 013/20
[=7]

ḳıl -: Yapmak, etmek, yerine getirmek.
ḳ. 013/4
ḥaşr ḳılmak: Toplama, cem etme. 013/16
mübārek ḳ. 015/20
Mübārek ḳ. 015/15
müdāvemet ḳılmak: Devamlılık. 059/12
namāz ḳ.- a 009/7, 009/12
nehy-i münker ḳılmak: Kabul ve tasdik edilmeyen. 020/9
rıżāsın ḳ.- a 040/2
temāşā ḳılmak: Bakıp seyretme. 067/1
vaṣiyyet ḳ.- a 035/2
duʿā ḳ.- alar 006/9
iclās ḳılmak: Oturtma. 005/21
ḳardāşlıḳ ḳ.- alar 036/17
müşāhede ḳılmak: Allah alemini görme. 050/13
yaramazlıḳ ḳ.- ana 019/4
ḳ.- ar 009/9
ḳ.- asın 040/2
lāzım ḳ.- asın 040/6
müşāhede ḳ.- asın 050/3
duʿā ḳ.- asın, 044/6
seḫāvet ḳ.- asın, 052/5
ḫost ḳ.- ayım 008/21
ḳ.- dı 046/3
ārām ḳ.- dı 071/11
bāḫ ḳılmak: Yol gösterme. 072/20
duʿā ḳ.- dı 042/11, 047/15
farż ḳ.- dı 078/8
ġażab ḳ.- dı 042/19
ḫiẕmet ḳ.- dı 022/17, 022/18, 022/19
meveret ḳ.- dı 074/21
mużāaf ḳ.- dı 023/1
müşāhede ḳ.- dı 060/12
taʿrîf ḳ.- dı 047/21
tecellî ḳ.- dı 050/5
temennā ḳılmak: Arzu etmek. 009/8
tımār ḳ.- dı 048/7
ḳ.- dı, 050/4
ahîlik ḳ.- dı, 072/2
ʿaleyhi's-selām naẓar ḳ.- dı, 081/13
ʿaziz ḳ.- dı, 003/3
duʿā ḳ.- dı, 089/16
müşāhede ḳ.- dı, 050/6
ʿöẕr ḳılmak: Özür dilemek. 044/2
ʿaṭa ḳ.- dı 047/17
ḫiẕmet ḳ.- dı 033/20
naẓar ḳılmak: Bakmak, göz atmak, düşünme. 039/15
ḳarar ḳ.- dıḳdan 005/22
beste ḳ.- dılar 034/9
çenkal ḳ.- dılar 072/13
fedā ḳılmak: Gözden çıkarmak, uğruna verme. 040/1
ḥarîf ḳılmak: Ortak olmak. 070/17
namāzın ḳ.- dılar 009/11
taḥsîn ḳılmak: Beğenip alkışkama. 047/15
teberrā ḳılmak: Uzak durmak. 038/9
teveccüh ḳ.- dım 007/18
tevellā ḳılmak: Yakın olmak. 038/9
ḥarām ḳ.- dım, 052/8
seḫāvet ḳ.- dıñ 052/6
muḫālefet ḳ.- dırdı 051/19
ṭaleb ḳ.- duñız 042/5
tövbe ḳ.- ınca 028/11
ṣohbet ḳ.- ınır 005/22
fiʿli ḳ.- madı 055/19
maḥrūm ḳ.- madı 061/12
zinā ḳ.- madı 030/4
ʿibādet ḳ.- maġa 011/20
ʿalem ḳ.- maġıñ 045/6

ʿamelleri ḳ.- maḳ 029/16
ḫilāf ḳılmak: Yalan söylemek. 031/7
naṣîhat ḳ.- maḳ 019/9
vefā ḳ.- maḳ 019/8
ʿibādet ḳ.- maḳdan 028/9
muṣāfaha ḳılmak: Tokalaşmak. 035/20
bühtān ḳılmak: Suç yüklemek 032/06
ḳanāʿat ḳ.- maḳdur 040/21
taṣavvuf ḳ.- maḳdur 041/1
nāṣî-yi ṣāhib-i ṭarîḳ ḳ.- malı 005/6
ṭamaʿ ḳılmamak: Yetinmemek. 019/10
ʿamel-i şeyṭān ḳ.- maya 036/7
taḳṣîr ḳılmamak: Kusur örtmek. 014/3
ḳabul ḳ.- maz 031/14, 031/19
ḳabūl ḳ.- maz 031/17
ḳarar ḳ.- maz 030/19, 030/20, 031/1, 031/4, 031/7, 031/9, 031/11, 032/1
ḳ.- mışdı 080/19
fiʿli ḳ.- mıyan 056/1
ṣohbet ḳ.- sınlar 005/16
duʿā ḳ.- ub 069/14
revā ḳılmak: Uygun, yerinde görmek. 049/20
tekbîr ḳ.- ub 081/17
vaṣıyyetin ḳ.- ub 039/10
miʿrāc ḳ.- ur 056/9
duʿā ḳ.- urdı 054/11
naẓar ḳ.- urken 040/13
ḳ.- urlar 005/16
zaḫire ḳılmak: Saklamak. 029/13
[=107]

ḳılıc: Kılıç, silah.
ḳ. 045/14
ḳ.+ cıya 045/14
ḳ.+ dan 056/5
ḳ.+ ı 045/13
[=5]

ḳır -: Yok olmasına sebep olmak.
ḳ.- a 046/1
[=1]

ḳırḳ: Kırk sayısı.
ḳ. 036/12, 067/5, 067/7, 073/4, 073/17
Ḳ. 084/1, 086/4
ḳ.+ a 004/17
[=8]

ḳısım: *Ar.* Bölük, parça, takım.
ḳ. 035/5, 086/11
ḳ.+ dır 003/19, 032/15, 032/18
ḳ. olur 025/20
[=6]

ḳıy -: Kıymak, acımamak.
ḳ.- ub 007/6
[=1]

ḳıyāmet: *Ar.* Dünyanın sonu, mahşer günü.
ḳ. 011/16, 060/19, 073/14
rūz-ı ḳ.+ e 057/3

ḳız: Kız.
ḳ. 038/19
ḳ.+ ını 077/21
[=2]

ki: *Far.* Ki.
k. 003/3, 003/18, 005/10, 005/14, 006/3, 006/5, 006/14, 007/20, 008/11, 009/16, 010/1, 010/6, 010/8, 010/18, 010/21, 012/6, 012/19, 013/6, 013/11, 013/15, 013/22, 013/23, 015/12, 015/18, 015/23, 016/17, 016/18, 017/4, 018/13, 018/20, 020/7, 020/11, 021/19, 022/11, 022/17, 024/3, 026/11, 026/13, 026/21, 027/1, 027/13, 027/15, 029/1, 029/11, 029/18, 031/2, 032/9, 032/11, 032/13, 033/6, 033/8, 035/13, 035/19, 036/2, 036/6, 037/6, 037/20, 038/3, 038/6, 038/11, 038/12, 038/15, 039/18, 040/8, 041/1,

041/8, 042/12, 043/3, 043/17, 048/17, 049/17, 050/13, 051/5, 051/21, 052/7, 052/13, 052/15, 053/15, 054/1, 054/3, 054/6, 054/16, 055/10, 055/11, 057/17, 057/21, 058/2, 058/9, 058/21, 059/13, 060/2, 060/14, 062/20, 063/8, 063/13, 065/1, 065/12, 065/15, 065/16, 065/17, 066/3, 066/9, 066/14, 066/16, 066/19, 068/1, 068/14, 068/16, 068/18, 069/1, 069/6, 069/8, 069/11, 069/14, 069/17, 069/20, 070/2, 070/4, 070/5, 070/6, 070/9, 070/11, 070/13, 070/18, 071/12, 072/12, 073/20, 074/5, 075/7, 075/10, 075/11, 076/8, 076/11, 076/13, 076/15, 076/18, 077/1, 077/2, 077/14, 078/1, 078/8, 079/6, 079/8, 079/10, 080/16, 080/17, 080/19, 082/7, 082/13, 086/12, 087/14, 090/11, 091/1, 091/2
[=155]

kibr: *Ar*. Büyüklük, ululuk.
013/4, 030/16
[=2]

kifāyet: *Ar*. Yeterli olma, yaralılık.
k.+ dür 064/11
k. id 067/6
[=2]

kim: Ki, bağlaç eki.
k. 001/12, 001/13, 002/17, 002/18, 003/4, 003/5, 003/12, 003/13, 003/14, 003/16, 004/2, 004/4, 004/9, 004/10, 005/7, 005/12, 005/15, 006/7, 006/10, 006/16, 006/20, 007/1, 007/3, 007/5, 009/1, 009/3, 009/9, 009/10, 010/10, 010/13, 011/2, 011/3, 011/4, 011/5, 011/6, 011/9, 011/14, 011/18, 012/9, 012/10, 012/21, 013/2, 013/3, 013/18, 013/21, 015/13, 017/2, 017/10, 018/6, 018/11, 019/17, 020/8, 020/9, 020/15, 021/2, 021/5, 021/14, 022/3, 022/10, 022/21, 023/2, 023/5, 023/8, 026/15, 027/1, 027/20, 027/21, 028/4, 028/6, 028/13, 028/15, 028/19, 028/20, 028/21, 029/8, 029/15, 033/2, 033/12, 033/14, 033/19, 033/21, 034/2, 034/8, 034/13, 034/20, 035/4, 036/4, 036/9, 036/12, 036/13, 036/17, 037/9, 037/16, 038/5, 038/7, 038/14, 039/5, 039/6, 039/9, 039/13, 039/16, 039/17, 039/18, 039/19, 039/21, 040/7, 040/15, 041/16, 043/10, 043/13, 045/1, 046/21, 047/16, 048/13, 048/20, 049/21, 050/2, 050/10, 051/3, 052/16, 053/5, 053/6, 053/7, 053/9, 053/13, 053/15, 053/16, 053/17, 053/20, 054/2, 054/8, 054/9, 054/13, 054/15, 054/21, 055/7, 055/16, 055/18, 056/4, 056/12, 056/16, 056/18, 056/20, 057/2, 057/5, 057/6, 057/9, 057/11, 057/20, 058/8, 058/12, 058/14, 058/15, 058/16, 058/19, 059/5, 059/12, 059/14, 060/3, 060/10, 060/12, 060/16, 061/4, 061/6, 061/7, 061/11, 061/14, 061/19, 061/21, 062/3, 062/7, 062/14, 062/15, 062/16, 063/10, 064/6, 064/11, 064/15, 064/17, 065/4, 065/5, 065/6, 065/7, 065/8, 065/9, 065/14, 065/15, 065/18, 065/20, 066/5, 066/12, 066/17, 066/21, 067/1, 067/8, 068/5, 068/13, 068/16, 070/14, 070/16, 071/1, 071/8, 071/10, 071/18, 072/16, 072/18, 073/2, 073/7, 074/10, 078/4, 078/7, 078/10, 078/19, 078/20, 079/13, 080/12, 081/19, 082/5, 082/6, 082/7, 082/17, 086/7, 089/20, 091/5
K. 033/4, 038/6

[=240]

kimse: Kimse, herhangi biri.
017/5, 018/9, 046/7, 076/16
[=4]

kîn: *Far.* Gizli düşmanlık .
k. 031/2
k.+ den 013/4
[=2]

kirām: *Ar.* Soydan gelenler, soyu temizler
010/13
[=1]

kişi: İnsan, şahıs, kimse.
k. 005/20, 007/22, 007/23, 021/3, 024/4, 027/1, 041/18, 052/13, 056/4, 057/11, 062/3, 069/5, 079/6
k.+ de 031/9, 031/11, 032/6
k.+ den 025/10, 030/16, 031/8, 034/6, 074/2
k.+ ler 031/20, 072/18
k.+ leriñ 032/9
k.+ niñ 007/2, 020/12, 026/17, 030/11, 039/7
k.+ nün 083/6
k.+ nüñ 028/18, 043/8, 079/1, 086/11
k.+ ye 003/5, 020/1, 020/7, 021/5, 021/13, 026/21, 027/1, 027/5, 027/20, 028/6, 064/3, 075/2
k.+ yle 062/1
[=51]

kitāb: *Ar.* Kitap.
k. 009/16, 015/16, 017/3
k.+ da 056/21, 076/18
k.+ dur 011/5
k.+ ı 055/16
k.+ ıñ 004/8, 011/20
k.+ larına 011/15
k.+ larından 066/15
[=11]

kiẕb: *Ar.* Yalan.
028/7
[=1]

ḳo -: Bırakmak, izin vermek.
ḳ.- dı 033/12
ḳ.- dı, 043/11, 044/12, 059/6, 081/6
ḳ.- maḳdur 070/8
ḳ.- mayub 024/7
ḳ.- mışlardır 032/14
ḳ.- mıya 022/4
ḳ.- mıya 042/12
ḳ.- yalar 024/19
ḳ.- yalar 024/7, 025/17
ḳ.- yasın, 044/6
ḳ.- yıcaḳ 024/11, 024/13, 024/14
ḳ.- yub 024/11, 026/2, 028/8, 033/5, 059/16
[=22]

ḳoç: Koç.
ḳ. 045/13
ḳ.+ ı 045/12
ḳ.+ lar 045/11
ḳ.+ ları 045/11, 045/12
[=5]

ḳol: İnsan vücudunda omuz başından parmak uçlarına kadar uzanan bölüm.
ḳ.+ larından 077/20
[=1]

ḳolay: Zor olmayan, basit.
ḳ.+ ına 083/2
[=1]

ḳomşu: Sınır ortaklığı bulunan.
ḳ.+ larına 019/7
[=1]

ḳon -: Bir yere gelip konaklamak, yerleşmek.
ḳ.- aḳladı, 072/2
ḳ.- aḳlamaġa 067/15
ḳ.- dı, 050/5, 050/19
ḳ.- durdukdan 005/20
ḳ.- durur 004/15
ḳ.- ılmışdır 080/14
[=7]

ḳonaḳ: Kalınan, oturulan yer.
ḳ.+ a, 040/12
[=1]

ḳonaḳ: Kalınan, oturulan yer.
ḳ. 072/2
[=1]

ḳop -: Meydana gelmek anlamında yardımcı fiil.
ḳ.- dı 043/13
ḳ.- sa 060/19
[=2]

ḳorḳ -: Korku duymak, ürkmek, dehşete kapılmak.
ḳ.- dı 048/12
ḳ.- maġa 011/20
ḳ.- ub 047/8
[=3]

ḳov -: Savmak, defetmek.
ḳ.- a 046/1
[=1]

ḳova: Genellikle su ve sulu şeyler taşımaya, kuyudan veya denizden su çekmeye yarayan üstünden kulplu kap**.**
ḳ. 046/10, 046/15
[=2]

ḳoy -: Bir şeyi bir yere bırakmak, yerleştirmek.
ḳ.- a 013/6, 014/8, 022/1, 068/13
ḳ.- a, 009/6, 013/6, 014/9, 023/13
ḳ.- alar 008/11, 024/7
ḳ.- asın 013/1, 013/2
ḳ.- dı 087/18
ḳ.- dıġı 068/8
ḳ.- maḳdadur: 070/4
ḳ.- ub 008/4, 010/14, 016/7
ḳ.- urken 070/4
[=19]

ḳoyun: Koyun.
ḳ. 052/17
[=1]

kök: Kök, soy.
k.+ ü 002/11
[=1]

köşe: Birbirini kesen iki çizginin, iki düzlemin oluşturduğu açı.
k.+ dür 055/13
k.+ si 058/11
k.+ sindeki 012/17
k.+ sine 012/15
[=5]

ḳul: Allah' a göre insanoğlu, yaratılmışlar.
ḳ. 010/3, 018/12
ḳ.+ ı 076/11, 077/1
ḳ.+ ını 010/12
ḳ.+ luġuna 018/12
ḳ.+ luḳ id 010/14
ḳ. olduk 012/7
ḳ.+ una 052/4
[=9]

ḳulaḳ: İşitme organı, kulak.
ḳ.+ ın 059/15
ḳ.+ ına 059/16
ḳ.+ ıña 059/14
[=3]

ḳulle: *Ar.* Kule, doruk.
ḳ.+ teyni 006/15
[=1]

Kur'ān: *Ar.* Hz. Muhammed'e inen kutsal kitap.
k. 014/18, 024/21
K. 031/5, 031/13, 057/16, 063/10
K.+ 'da 055/15
[=7]

ḳurb: *Ar.* Yakınlık, yakın olma.
ḳ.+ uñ 063/7
[=1]

ḳurbān: *Ar.* Allah'ın rızasını kazanmaya vesile olay şey.
ḳ.+ a 045/12
ḳ. eyler 045/12
[=2]

ḳurtar -: Kurtarmak.

ḳ.- ır 062/6
ḳ.- ur 056/6
[=2]

ḳurtıl -: Bir felaketi veya tehlikeyi atlatmak, selamete çıkmak.
ḳ.- ursın 043/1
ḳ.- maġa 060/8
[=2]

ḳuşūr: *Ar.* Eksiklik, ayıp.
ḳ. 002/19, 035/8
[=2]

ḳuşaḳ: Bele sarılan uzun ve enli kumaş.
ḳ.+ a 048/13
ḳ.+ ın 047/10, 048/3
[=3]

ḳuşan-: Kuşanmak, bir şeyler bağlamak.
ḳ.- maya 002/21
[=1]

ḳuşat -: Çevresini sarmak, çevrelemek, çevirmek, abluka etmek, ablukaya almak, ihata etmek, muhasara etmek
ḳ.- dı 009/15
[=1]

ḳutlu: Uğurlu.
ḳ.+ laruz 054/14
[=1]

ḳutu: İnce tahta, mukavva, teneke, plastik vb.nden yapılmış, genellikle kapaklı kap.
ḳ.+ nuñ 026/5, 026/6
[=2]

ḳuʿūd: *Ar.* Oturma.
ḳ. 055/18
[=1]

ḳuvvet: *Ar.* Güç, kudret.
ḳ. 060/1
ḳ.+ i 060/1
ḳ.+ imiz 047/9
ḳ.+ iyle 058/19
[=4]

ḳuyu: Toprağa kazınan derince çukur.
ḳ. 046/10
ḳ.+ dan 048/7
Ḳ.+ ya 046/8
[=3]

kûze: *Far.* Su testisi.
k. 006/4
[=1]

Küffār: *Ar.* Kafirler.
K. 048/9
[=1]

küfr: *Ar.* Allah'a ve dine ait olan şeylere inanmama.
k.+ e 031/20
[=1]

külāh_dūz: *Far.* Külah diken.
k.+ larıñ ve 088/10
[=1]

külḫān: *Far.* Han, hamam ocağı.
K. 036/21
K. 024/10
k.+ a 073/10
K.+ a 073/9
[=4]

künde: *Far.* İri ve kalın ağaç.
k.- şiken 024/10
[=1]

-L-

lā: *Ar.* Menfi(olumsuzluk) edatıdır.
001/8, 005/19, 007/16, 008/8, 008/14, 014/12, 017/21, 028/6, 028/10, 030/3, 031/6, 031/10, 031/18, 031/21, 032/2, 037/14, 037/15, 043/7, 053/15, 055/13, 055/14, 057/4, 066/10, 071/17, 072/5, 075/18, 078/9, 082/10012/18, 012/19, 016/16, 027/7, 027/8, 030/6, 030/15, 034/5, 050/2, 059/8, 059/11
[=42]

lābüdd: *Ar.* Lazım, gerekli, gerek.
l. 025/16, 026/16
l.+ ür 032/20
[=3]

lafẓ: *Ar.* Söz.
+ ından 078/3
[=1]

laġv: *Ar.* Faydasız, beyhude, boş.
069/10
[=1]

lām: *Ar.* Osmalı alfabesinin yirmi altıncı harfi.
012/8, 012/9, 012/16, 013/23, 055/14, 064/17, 064/18, 065/11, 065/17
[=9]

lāyıḳ: *Ar.* Yakışan, yaraşır.
051/12, 052/9, 063/12029/6, 029/3028/18, 029/12, 029/13, 029/15028/11, 028/15, 028/20, 029/7, 029/11
[=14]

lāzım: *Ar.* Gerek.
l. 035/7
l.+ dır 029/6
l. ḳılasın 040/6
l. oldı 074/10
l. olur 029/17
[=5]

legen: Genellikle, içinde bir şey yıkamak için kullanılan metal veya plastikten yayvan kap.
024/5, 072/12
[=2]

leşker: *Far.* Asker, çeri, ordu.
l.+ i 048/16
l.+ iniñ 046/12
l.+ inüñ 046/9
[=3]

leṭāif: *Ar.* Şakalar, fıkralar, latifeler.
006/1005/10
[=2]

levḥ: *Ar.* Levha.
l.+ i 051/7
[=1]

leẕẕet: *Ar.* Tat, çeşni
l.+ i 002/14
l. 003/7, 067/2
l.- i ʿibādet 056/10
[=3]

libās: *Ar.* Esvap, giysi.
l. 052/10
l.+ ın 043/11, 043/12, 043/16
l.+ ıñı 043/21
[=5]

lisān: *Ar.* Dil.
ḥıfẓ-ı l. 038/3
tercümān-ı l. 042/14
⟶ **ḥıfẓ-ı lisān**
[=2]

livāṭa: *Ar.* Kulamparalık, oğlancılık
l. it 030/5
l. 030/6
[=2]

loḳma: *Ar.* Lokma.
l. 017/8, 025/14, 025/16, 079/2, 081/14, 082/19
l.- yı kimsenüñ 068/7
l.+ sın 025/15
l.+ sını 068/10
l.+ ya 068/8
l.+ yı 068/9
[=11]

-M-

māi: *Ar.* Su ile ilgili, mavi.
m.- i 062/20
[=1]

maġbūn: *Ar.* Aldatılmış.
m.+ luḳdur 030/14
m.+ dur 032/1
[=2]

maḥal: *Ar.* Yer
m.+ de 034/6, 041/4, 041/6, 048/16, 050/21, 051/9, 054/20, 055/2, 065/19, 066/7, 067/13, 068/1, 068/3, 072/14, 072/20
[=15]

maḥalle: *Ar.* Bir şehir veya kasabanın, bölündüğü kısımlardan her biri.
m. 007/1
m.+ de 069/6
m.+ ye 069/7
[=3]

maḥfil: *Ar.* Toplantı yeri, görüşülecek yer.
m. 005/15, 006/14, 006/23, 016/21, 023/17, 027/16, 039/14, 075/1
Ehl-i m. 023/20
m.+ de 005/14, 021/15, 022/14, 024/1, 039/13, 073/18
ehl-i m.+ de 023/8
m.+ dir 006/7
m.+ e 006/2, 026/3
m.+ i 027/6
m.+ iñ 034/8
m.+ ler 005/18
[=22]

maḥrem: *Ar.* Haram, şeriatın yasak ettiği şey.
m.+ e 031/12
m.- i 066/15
[=2]

maḥrūm: *Ar.* Bahtsız, nasipsiz, yoksun.
m.+ dur 030/17
m. ḳılmadı 061/12
m.+ luḳdur 030/14
m. olmıya 067/10
m. olmıya, 061/15
m. olur 057/21
[=2]

maḳām: *Ar.* Kıyam edilen, durulan, durulacak yer.
m. 039/14, 071/7
m.- ı ḫalvetde 034/20
m.- ı ʿibādetdür 055/3
m.- ı ʿibādetdür, 056/2
m.- ı müşāhede 066/17
m.- ı seccāde 062/15
m.+ a 006/15, 071/6, 071/10
m.+ da 039/13, 071/9, 071/11
m.+ ına 005/5
m.+ ları 005/5
[=15]

maḳber: *Ar.* Mezar, mezarlık.
m.+ ye 067/18
m.+ eye 069/17
[=2]

maḳbūl: *Ar.* Kabul olunmuş.
m. 003/18, 051/4, 054/1, 082/18
M. 075/8
m.+ dür 028/21, 065/3, 068/7
m.+ dür, 052/13
m. olduġı 035/4
m. olmaz 028/14
m. olur 057/14
[=2]

maḳṣūd: *Ar.* İstenilen, maksat.
m. 048/17
m.+ a 051/1, 051/10, 061/4, 071/1
m. oldur 032/11
[=6]

maḳtūl: *Ar.* Öldürülmüş.
m.+ ıdır 010/8
[=1]

maʿḳūd: *Ar.* Akdolunmuş, bağlanmış
015/14

[=1]

māl: *Ar.* Bir kimsenin tasarrufu altında bulunan değerli ve gerekli şey.
m. 048/11
m.+ ına 019/10
m.+ ıñı 040/5
m.+ larını 040/1
[=4]

māli: Māl ile ilgili.
m. 021/8, 021/10
[=2]

maʿlūm: *Ar.* Bilinen, belli.
m. oldı 041/16
[=1]

maʿnā: *Ar.* Anlam.
m.- yı 016/11
m.+ da 010/20, 013/16, 014/5, 022/6, 028/13, 028/17, 031/6, 031/15, 037/14
m.+ sı 004/1, 038/9
M.+ sı 038/6
m.+ sında 030/17
m.+ sıyla 032/4
m.+ ya 011/5
[=16]

maʿnî: Anlam.
m. 037/18, 061/7
M. 082/13
m.+ de 022/18, 056/17, 057/4, 060/14, 066/13, 066/18, 070/21
M.+ de 056/11
m.+ den 061/15
m.+ dür 065/14
m.+ si 036/5
M.+ si 082/7
m.+ yi 061/9
[=16]

maraż: *Ar.* Hastalık.
m.+ dır 030/20
[=1]

maʿrifet: *Ar.* Herkesin yapamadığı ustalı
m.+ dir 002/13
m. 021/6, 038/16
m.+ dir 066/19
[=4]

marîż: *Ar.* Hasta.
m. olmaz 053/14
[=1]

maʿrūf: *Ar.* Bilinen, ünlü.
m. 020/9
[=1]

māsiva: *Ar.* Allah'ın dışındaki varlıklar dünyaya özgü her şey.
039/11, 062/11
[=2]

maşlaḥat: *Ar.* İş, emir.
m. 007/1
[=1]

maʿşūm: *Ar.* Suçsuz, kabahatsiz.
m. 014/22
m.- ı pāk 016/10
m.+ a 035/21
m.+ dur 034/18
m.+ lardur 055/7
[=5]

me'cūr: *Ar.* Sevabı verilmiş olan.
m. olur 057/15
[=1]

me'külāt: *Ar.* Yiyecekler.
m.+ ı 029/13
[=1]

meʿād: *Ar.* Dönüş yeri, ahret.
m. 010/20
[=1]

mebdeʿ: *Ar.* Başlangıç noktası.
m. 010/20
[=1]

Mecmuʿ: *Ar.* Toplam, tümü.
m. 087/10, 090/19
M. 084/7, 085/12, 085/20, 086/13, 086/16, 086/18, 086/20, 087/3, 087/20, 088/2, 088/15, 088/16, 089/4, 089/7,

089/9, 089/18, 090/2, 090/5, 090/7, 090/14
M.- ı derzileriñ 088/12
M.- ı ehl-i sūk 090/12
M.- ı külāh-duzlarıñ ve 088/10
M.- ı 089/3
[=26]

mecmūʿa: *Ar.* Dergi.
006/11, 018/7
[=2]

meddāḥ: *Ar.* Çok öven.
m.+ lara 064/21
[=1]

meded: *Ar.* Yardım.
m. 012/16
m. 081/2
[=2]

medḥ: *Ar.* Övgü övme.
ḳaṣîde-i m. 047/14
m.+ dür 065/13
[=2]

Medine: *Ar.* Hicaz'da Hz. Muhammed'in kabrinin bulunduğu şehir.
M. 087/17
M.+ 'de 046/15
M.+ 'dedür 086/1
M.+ 'den 081/2
M.+ 'ye 036/16, 048/16, 048/20, 071/6
[=8]

mefḳūd: *Ar.* Kayıp, yok olmuş.
m. olur 057/12
[=1]

mekān: *Ar.* Yer, mahal.
m. 005/16
[=1]

mekārim: *Ar.* Cömertlikler, keremler.
m.- i aḫlāḳını 005/8
[=1]

Mekke(Ar.) : Hicaz'da Hz. Muhammed'in doğduğu ve Kabe'nin bulunduğu şehir.
Feṯḥ-i M.+ 'de 054/16
M.+ 'den 036/16
[=2]

mekrūhat: *Ar.* Mekruh olan şeyler.
m.+ dan 039/21
[=1]

melā'ik: *Ar.* Melekler
m.+ e 049/14, 051/5, 051/8
m.+ eden 077/3
m.+ elerim, 051/6
[=5]

melbūsāt: *Ar.* Giyecek şeyler, elbiseler.
m. 052/12
m. 052/14
[=2]

melek: *Ar.* Allah'ın, halleri diğer canlılara benzemeyecek şekilde nurdan yarattığı varlıklar.
m. 011/4
m.+ dür 055/13
M.+ ler 049/12
[=3]

melekut: *Ar.* Ruhlar alemi.
ṭāvus-ı m. 046/11
ʿālem-i m. 051/3
[=2]

melik: *Ar.* Padişah.
m. 047/12
[=1]

memleket: *Ar.* Ülke, devlet toğrağı.
niẓām-ı m.+ dür 065/8
m.+ e 006/7
m.+ i 071/2
m.+ inde 075/8
[=4]

men: *Far.* Ben.
m. 007/9, 008/14, 013/16, 028/18, 029/19, 030/15, 030/18, 084/15

M. 021/1, 022/6, 037/14, 037/15, 078/3, 078/9, 082/6
[=17]

menāhi: *Ar.* Haram olmuş.
m.+ den 034/21
m.+ den 039/20
[=2]

menāḳıb: *Ar.* Menkabeler, övünülecek vasıflar.
m. 047/18
m.- ı evliya 005/22
m.+ dur 065/1
m.+ ı 064/11
[=4]

mensuben: *Ar.* Mensuplar.
m. 064/14
[=1]

menzil: *Ar.* Yollardaki konak yeri.
m.+ e 003/1
m.+ i 021/10
m.+ ime 013/19
m.+ ine 013/7, 014/3, 034/11
[=6]

merātib: *Ar.* Rütbeler, mertebeler.
m. 058/17, 059/2
m.- i tecellî 062/11
m.+ den 058/18
[=4]

merdān: *Ar.* Mertler, yiğitler.
006/22, 039/4
[=2]

merdüm: *Far.* İnsan, halk .
m. 016/18
[=1]

mertebe: *Ar.* Derece, basamak.
m.+ den, 060/6
m.+ since 005/21
m.+ sine 018/10, 060/13, 070/14
m.+ ye 005/5
m.+ yi 061/6
[=7]

Meryem: *Ar.* Hz. İsa'nın annesi.
M. 089/12, 089/13, 089/14, 089/19
[=4]

mesā'il: *Ar.* Meseleler.
m.- i lā-büddi taʿlîm id 020/8
[=1]

mescîd(Ar.) : Secde edilecek, namaz kılınacak yer; küçük cami.
m.+ de 065/3, 070/9
m.+ e 056/7, 070/7, 070/11
[=5]

mestūr: *Ar.* Örtülü, gizli, kapalı .
m. 007/7
m. 034/4
m. 034/20, 060/20
[=4]

meşāyıḫ: *Ar.* Şeyhler.
m. 018/12, 027/18, 058/4, 058/5, 058/10, 061/9, 062/12, 062/13, 062/19, 079/3
m. 034/5
M. 061/10
cumhur-ı m. 027/20
M.- ı kibār 019/17
m.- ı selef 018/19
m.+ lar 085/14
[=15]

meşġūl: *Ar.* Bir işle uğraşan, iş görmekte olan.
m. 060/4
m. ol 060/8
m. ol-alar 017/8
m. olasın 060/10
m. oldı 059/10, 059/19, 059/21, 060/3, 060/5, 060/8, 060/11
m. olmıya 070/10
[=12]

mevcūdāt: *Ar.* Varlıklar.
mefḫar-i mevcudat: Varlıkların övünme sebebi, çvünç kaynağı. 078/2
[=1]

mevʿiẓe: *Ar.* Öğüt.
m. 027/18
[=1]

mevlā: *Ar.* Efendi, sahip.
m.+ yı 013/15
M.+ yı 049/17
m.+ yi 015/16
[=3]

mevsūf: *Ar.* Vasfolunmuş.
m. ola 020/19
[=1]

meẕālıḳ: *Ar.* Kaygan yerler.
m.+ dur 065/14
[=1]

mezra: *Ar.* Tarla.
m.+ tü'l-aḥiretün An 010/16
[=1]

mihr: *Ar.* Güneş.
m.- i muḥabbet 014/2
m.- i muḥabbet 027/10
M.- i Muḥammed 027/13
[=3]

miḥrāb: *Ar.* İmamlık edene ayrılmış, oyuk, girintili yer.
m. 013/19, 058/10
ṣāḥib-i m.- ı münir 015/21
m.+ a 014/6
m.+ da 014/10
m.+ ında 056/12
m. 011/14, 064/16
ehl-i m. 065/10
Ṣāḥib-i m. 065/10
m.+ da 065/3
m.+ dur 064/16
edd-i m.+ i 065/8
[=13]

mihter: *Far.* Daha büyük.
m. 004/14
M. 004/16
[=2]

miḳdār: *Ar.* Miktar, değer, derece.
m.+ ın 023/7
[=1]

miʿrāc(Ar.) : Merdiven, göğe çıkma.
m.+ a 054/13, 063/6
m.+ dan 054/13
m.+ ı 054/14
m. ḳılur 056/9
[=5]

misil: *Ar.* Örnek, özlü söz.
m. 070/21
[=1]

miyān: *Ar.* Orta
m. 004/9, 024/3, 024/8, 024/17, 034/9, 072/21, 078/21, 079/5, 080/18, 080/20, 081/18, 091/1
m.- ı beste 018/5
m.- ı meclisde 006/6
m.+ bestedir 081/20
m.+ dır 036/8
m.+ ı 015/7
[=19]

mîzān: *Ar.* Terazi, ölçü.
m. 017/4
m.- ı suḫan 006/4
m. 024/19, 025/7, 034/7
ehl-i m. 090/13
m. olmaḳ 033/7
[=7]

muʿāmelat: *Ar.* İşlemler.
m.- ı suleḥa 005/23
[=1]

muʿārıż: *Ar.* Karşıt, itirazcı.
m. olub 014/1
[=1]

muʿarref: *Ar.* Tarif edilmi, etraf ile bildirimli.
m. 065/4
[=1]

muʿaṭṭar: *Ar.* Itırlı, güzel kokulu.
m. ola 067/2
[=1]

muʿāvenet: *Ar.* Yardım

m. id 030/9
[=1]

muayyen: *Ar.* Belirli.
vaḳt-ı m.+ dedü 062/21
[=1]

mūceb: *Ar.* İcab etmiş, lazım gelmiş
m.+ ince 008/2
m.+ ince 025/8
m.+ ince 021/3
m.+ ince, 021/18
[=4]

muḥabbet: *Ar.* Sevgi.
m. 021/5, 038/2, 038/19, 057/13, 070/17
mihr-i m. 014/2, 027/10
nişāne-i m. 026/18
m.- i ḫānedān 073/21
m.- i ḫānedāndur 065/1
m.- i ḫānedānıydı 074/21
M.- i Ḥasan 027/14
m.+ dir 066/20
m.+ dür 036/6
m.+ e 058/4
m.+ in 007/19
m. it 014/4
[=17]

Muhācir: *Ar.* Göçmen.
M. 036/16
[=1]

muḫālif: *Ar.* Aykırılık gösteren
m. 021/16
m.+ dür 029/1
[=2]

Muḥammed: *Ar.* Bir çok defalar hamd ü senalar olunmuş, tekrar tekrar övülmüş manasınagelen bu kelime, Peygamberimizin adıdır.
M. 009/6, 010/13, 011/7, 011/10, 012/7, 012/11, 013/13, 013/17, 015/17, 015/18, 015/20, 015/21, 017/15, 021/12, 023/11, 026/4, 026/7, 026/8, 027/7, 028/8, 032/16, 032/17, 033/11, 033/20, 033/21, 034/13, 034/16, 035/10, 036/10, 036/18, 039/8, 039/9, 039/10, 040/1, 041/10, 041/14, 043/2, 043/5, 046/8, 046/13, 048/13, 049/2, 049/6, 049/10, 049/11, 049/15, 050/20, 051/6, 052/20, 053/1, 055/5, 063/19, 063/20, 064/1, 064/3, 065/11, 071/5, 071/11, 071/14, 076/9, 080/2, 085/5, 085/16, 085/21, 086/11, 086/14, 087/11, 088/19, 089/2, 090/9
cemāl-i M. 079/11
dest-i M. 033/2
düşmān-ı ḫānedān-ı M. 038/10
el-ḥāc M. 091/8
evlād-ı M. 078/20
ḫānedān-ı M. 038/9
Ḥażret-i M. 013/16, 021/7, 075/21
Mihr-i M. 027/13
mühr-i M. 015/23
nur-ı M. 050/4
Resūl-i Rabbü'l-ʿālemin M. 078/2
ümmet-i M. 061/15
M.+ 'e 038/7
M.+ 'iñ 018/7, 050/11, 050/12
dest-i M.+ î'dir 033/7
M.+ i'l 014/21
M.+ i't 015/3
M.+ in 017/20
Ḥażret-i M.+ ü'l-Muṣṭafã. bağladı 085/8
M.+ ü'lBāḳıri, 015/1
M.+ ün 016/16, 050/2, 075/21
[=99]

muḥāsib: *Ar.* Muhasebeci.
m. 077/19
[=1]

muḥib: *Ar.* Seven.
m.+ biyle 004/3
m.+ büñ 026/3
[=2]

muḫtaṣar: *Ar.* Kısaltılmış.
m. 015/14, 027/3, 058/8
m.+ da 064/10
m. id 015/20, 054/20
m. it 012/1, 019/18, 022/9, 027/19, 041/5, 065/19
[=12]

muḳābele: *Ar.* Karşılık verme, karşılama.
m. 035/14
m.+ sindedir 035/15, 035/16
[=3]

muḳābil: *Ar.* Karşılık.
m. 008/4
[=1]

mukaddem: *Ar.* Önde, önce.
m.+ dür 020/1
m.+ dir, 034/7
[=2]

muḳallid: *Ar.* Taklitçi.
m. 032/14
[=1]

muḳarreb: *Ar.* Yakın.
m. 011/4
M. 051/5
[=2]

muḳayyed: *Ar.* Bağlı, zincire vurulmuş
m. olursaḳ 036/1, 058/7
m. olursavuz 032/10
[=3]

muntaẓır: *Ar.* Bekleyen.
m. olmıya 069/6
[=1]

murabbā: *Ar.* Dörtgen, kare.
m. 032/14
m. 068/6
[=2]

murād: *Ar.* Arzu, ,istek.
m. 006/12, 007/19, 034/9, 034/10, 034/11, 034/13, 034/14, 037/13, 039/17, 040/15, 040/16, 040/19, 040/20, 040/21, 041/1, 041/2, 041/3, 041/4, 057/17, 061/18, 064/12, 064/14
M.- ı pîrden 037/17
m.+ dur 057/17
m.+ ı 037/16, 040/8, 060/5
M.+ ım 042/1
m.+ ıma 042/8, 042/10
m.+ ın 050/3
m.+ ından 031/3
m.+ ını 006/12
m. oldur 006/20
[=40]

murtażā: *Ar.* Beğenilmiş, seçilmiş.
M. 004/10
[=1]

Mūsā: *Ar.* Sina yarımadasında, eymen vadisinde Tur dağında Allah'ın lutfuna mazhar olarak kavmine on emir adı altında ahlak ve prensip kaidelerini bildiren peygamber.
M. 013/18, 037/8, 037/9, 037/10, 037/12, 042/17, 043/10, 043/13, 043/15, 043/18, 044/1, 044/3, 044/4, 044/7, 044/12, 044/13, 044/14, 052/19, 063/21, 065/18, 070/18, 075/20, 088/8
M.- ı kelimdür 011/10
M.+ 'rrıżā, 015/3
M.+ i'lkāẓımı, 015/2
[=28]

muṣāfaha: *Ar.* Tokalaşma.
m. ḳılmaḳdan 035/20
⟶ **muṣāfaha ḳılmak**
[=1]

muṣāḥib: *Ar.* Biriyle mūsāhabe eden, sohbette bulunan.
birinci m.+ lerine 018/18
[=1]

muṣḥaf: *Ar.* Sahife haline getirilmiş kitap.

m.+ dan 001/14
m.+ ıñ 011/19
[=2]

Musṭafā: *Ar.* Istıfa edilmiş, seçilmiş. Hz. Muhammed'in adlarından.
M. 014/21, 021/7, 026/7, 028/8, 033/11, 034/16, 035/10, 043/2, 049/11, 050/4, 051/6, 052/20, 053/1, 055/5, 071/11, 076/9, 078/2, 079/12
Ḥażret-i M. 045/7
M.+ ' 036/18
M.+ 'dan 036/10, 071/14
M.+ 'dandır 041/14
M.+ 'dur 011/7, 026/4
M.+ 'nıñ 071/5
M.+ 'nıñdur, 021/12
M.+ 'nuñdur 065/11
M.+ 'nuñ 049/2
M.+ 'ya 013/14, 023/12
M.+ 'ya, 055/15
M.+ 'yadur 043/5
M.+ 'yı, 050/20
[=34]

mutābaʿat: *Ar.* Mutabıklık, anlaşma.
m. eylemiye 039/20
[=1]

muṭahhar: *Ar.* Tathir edilmiş, temizlenmiş.
m.+ aya 078/20
[=1]

muṭāliʿ: *Ar.* Okuyan.
m. 018/11
[=1]

muṭîʿ: *Ar.* İtaat eden, boyun eğen.
m. oldum 010/9
m.+ em 010/10
m. olduk 012/7
[=3]

muṭribān: *Ar.* Çalgı çalanlar.
m.+ lara 029/12
[=1]

muttaṣıf: *Ar.* Vasıflanan.
m. 063/12
m. olub 079/8
[=1]

muvāfaḳat: *Ar.* Uygunluk, uyma.
m. id 023/7
m. 038/4
m. it 074/21
[=3]

mūyitāb: *Ar.* Mutaf, kıldan eşya yapan.
m.+ laru ñ083/17
[=1]

mużāaf: *Ar.* İki kat, kat kat.
m. ḳıldı 023/1
[=1]

mużır: *Ar.* Zararlı.
m. 065/16
[=1]

mü'eṩṩir: *Ar.* Etkileyici, etkili.
m.+ dür 070/17
[=1]

mü'eẕẕin: *Ar.* Ezan okuyan.
m. 065/4
m.+ leri ñ087/20
m.+ lik 087/18
[=4]

mü'min: *Ar.* İnanan, iman eden.
m. 012/21, 036/6, 073/17
mecmūʿa-yı m. 018/7
m.+ ati 009/13
m.+ den 073/7
m.+ i 031/16
m.+ in 009/8, 009/10, 020/3, 021/1, 022/19, 045/18, 063/16, 065/13
m.+ iñdür 055/20
m.+ ine 009/13, 017/15
m.+ lerden 076/9
m.+ lerdir 028/9
m. olmaz 055/21
m.+ u 031/16
[=22]

mübārek: *Ar.* Bereketli, feyizli.

m. 036/14, 041/20, 041/21, 042/8, 042/9, 043/3, 043/21, 045/16, 046/4, 046/6, 046/7, 048/20, 059/5, 059/7, 059/8, 059/15, 059/16, 072/15, 081/14, 091/2
m. ḳıl 015/20
M. ḳıl 015/15
m.+ ligi 016/20
m. olsun 007/1, 054/10, 054/12, 054/14
[=28]

mübeşşir: *Ar.* Müjdeci, müjdeleyen.
m. 003/17
[=1]

müçāvir: *Ar.* Komşu.
m. 035/20
m.+ lerdür 066/1
[=2]

müçellid: *Ar.* Ciltçi.
m.+ leriñ 089/3
[=1]

müçerreb: *Ar.* Deneyimli.
m.+ dir 036/8
[=1]

müçmel: *Ar.* Kısa ve az sözle anlatılmış.
m. 015/14
[=1]

müçtebā: *Ar.* Seçilmiş, seçkin.
Ḥasan-ı m.+ dur 011/8
[=1]

müçtehid: *Ar.* İçtihad eden, güçü yettiği kadar çalışan.
m. 011/2
m.+ in 051/2, 054/4
m.+ in 043/2
m.+ lere 074/10
[=1]

müekkel: *Ar.* Biçimli.
m. 068/5
[=1]

müferrid: *Ar.* Kendini din işlerine kaptırarak bir yana çekilip Allah'a ibadet etmekle meşgul olan.
kāmil-i m.+ idür 003/12
kāmil-i m.+ idir 019/17
yār-ı gālib-i m.+ iler 005/18
[=3]

müfīd: *Ar.* Yararlı.
m. 015/14
[=1]

müfred: *Ar.* Tek, yalnız.
m. 035/6
m.+ ile 018/4
m.+ iler 018/13, 023/17
m.+ iniñ 038/7
m.+ iye, 035/18
[=6]

mühr: *Ar.* Mühür, imza.
m. 016/15, 017/2
dest-i m. 016/19
m.- i ʿAlî 015/23
m.- i ʿAlî'dir 037/18
m.- i Muḥammed 015/23
m.- i şeddi 015/18
m.+ e 015/19, 042/9
m.+ e, 053/19
m.+ i 015/13, 016/5, 016/6, 016/16, 017/1, 017/2, 034/12, 042/9
m.+ inden 036/7
[=19]

mülk: *Ar.* Ev, dükkan, arazi gibi taşınmaz ve gelir getiren mal.
m. 052/4, 053/20
m.- i Yemen'de 081/1
m.+ üñ 078/1
[=4]

münācāt: *Ar.* Allah'a yakarma
m. 049/17, 049/19, 072/6
[=3]

münāfıḳ: *Ar.* İki yüzlü, nifak sokucu
m.+ lara 028/4
m.+ lardır 030/11
[=2]

münāsebet: *Ar.* Münasiplik, uygunluk.
m.+ de 020/3, 021/7, 051/10
m.+ e 055/2
m.+ le 005/14
[=5]

müneccim: *Ar.* Yıldızbilimci, astrolog.
m. 077/19
[=1]

münevver: *Ar.* Aydınlanmış, parlak.
m. 020/12
[=1]

münfaʿil: *Ar.* İnfial eden.
m. olmıya 045/3
[=1]

münir: *Ar.* Nurlandıran.
ṣāḥib-i mihrāb-ı m. 015/21
[=1]

münḳād: *Ar.* Boyun eğen.
m. olam 014/1
[=1]

münker: *Ar.* İnkar edilmiş .
nehy-i m. ḳıla 020/9
[=1]

müntehā: *Ar.* Son.
m. 047/14
[=1]

münzel: *Ar.* Gökten indirilmiş.
m. 011/5
[=1]

mürîd: *Ar.* Buyuran.
m. 007/15, 009/1, 009/7, 012/7, 012/19, 013/3, 039/19
m.+ e 017/5, 038/15
m.+ i 014/6, 016/13, 017/7
m.+ in 009/17, 014/8
m.+ iñ 014/9
m.+ ine 017/3, 041/6
m.+ lerinden 073/3
m. oldum 010/9
m. olmışlardır 037/13
[=20]

mürsele: *Ar.* Mektup, kağıt.
m.+ tü'l 002/6
[=1]

mürşîd: *Ar.* İrşadeden, doğru yolu gösteren.
m. 037/7, 037/9
m. olasın 010/11
[=3]

mürtekib: *Ar.* Kötü bir iş yapan, işleyen.
m. olur 031/20
[=1]

mürüvvet: *Ar.* İnsanlık, iyilik.
m.+ i 006/18
[=1]

müşelleş: *Ar.* Üçgen.
m. 009/21
m.+ dür 010/1
[=2]

müselmān: *Ar.* Müslüman.
edd-i m.+ î 066/2
[=1]

müselsel: *Ar.* Zincirleme.
m. 061/7
[=1]

müstaḳîm: *Ar.* Doğru, düz.
ṣırāṭ-ı m. 010/6
ṣırāṭ-ı m.+ den 013/7
[=2]

müstaʿmel: *Ar.* Kullanılmış.
m. 003/15
[=1]

müstefîd: *Ar.* İstifade eden, faydalanan.
m. olub 003/17
[=1]

müsteḥabb: *Ar.* Farz ve vacibden başka olarak kazanılan iş.
m. 040/18
[=1]

müşāhede: *Ar.* Gözlem.
m. 050/8
maḳām-ı m. 066/18
m.- i Ḥaḳ 062/11
m. id 049/20, 049/21
m. ḳılam 050/13
m. ḳılasın 050/3
m. ḳıldı 060/12
m. ḳıldı, 050/6
[=9]

müşfiḳ: *Ar.* Şefkatli.
m. ola 020/17
[=1]

müşkil: *Ar.* Güç, zor.
m.+ lerinden 062/6
[=1]

müşkilāt: *Ar.* Güçlükler, zorluklar.
ḥall-i m. oldur 034/17
[=1]

müṭālaʿa: *Ar.* Okuma, görü, inceleme.
m. id 066/17
[=1]

müte'ellim: *Ar.* Elemli.
m. olurdı 049/13
[=1]

mütefekkir: *Ar.* Düşünür, düşünceli.
m.+ dür 058/19
[=1]

müttefiḳ: *Ar.* Birlik olmuş, ittifak yapmış
m.+ dirler 033/6
m.+ dür 056/16
m. olmaḳdur 040/19
[=3]

müttehem: *Ar.* Kabahatli, suçlu.
m. olmıya 020/19
[=1]

müzekka: *Ar.* Tezkiye edilmiş, paklanmış, aklanmış.
evsāf-ı m. 005/23
[=1]

müzeyyen: *Ar.* Süslü, ziynetli.
m. 013/4
m.+ dür 029/4
m. eyler 020/12
[=3]

müẕmin: *Ar.* Süreğen, kronik.
m.+ ü'l 028/7
[=1]

-N-

nādi: *Ar.* Seslenen, çağıran.
n.- yi ʿAlî 048/18
[=1]

naḳîb: *Ar.* Bir kavim veya kabilenin reisi veya vekili.
n. 006/5, 006/13, 006/15, 009/3, 009/20, 009/21, 017/9, 023/4, 024/19, 026/19, 027/15, 050/21, 073/17
N. 022/11
aḳça-yı n. 023/18
n.+ dir 027/16
n.+ dür 004/14, 025/9
şāhib-i n.+ dür 025/11
n.+ e 006/12, 006/13, 022/2, 050/18, 053/19
reste-i n.+ e 072/21
n.+ e, 050/19
n.+ i 044/9
n.+ ler 005/20, 006/8, 022/11
n.+ lere 006/14, 018/4, 038/10
n. olub 066/17
n.+ u'n 017/9
n.+ ün 006/16
[=37]

naḳl: *Ar.* Bir şeyi başka bir yere götürme.
n. id 041/17
n. it 083/8, 083/11, 083/15, 083/16, 083/20, 084/1, 084/4, 084/7, 084/16, 084/19, 084/21, 085/11, 085/15, 085/20, 086/1, 086/4
[=17]

namāz: *Far.* Namaz.
n. 009/9, 009/12, 055/17
N. 055/17
n.+ a 035/9
n. kıla 009/7
n. ḳıla 009/7, 009/12
[=9]

naṣāyiḥ: *Ar.* Öğütler.
n. 005/10
[=1]

naṣîb: *Ar.* Pay, hisse.
n. 017/8, 025/10, 025/12, 025/14, 025/17, 026/20, 062/21, 073/1
n.+ iñ 017/8, 063/15
n.+ inden 063/15
n. oldı 063/18
n. olmıya 057/21
[=14]

naṣîḥat: *Ar.* Öğüt.
n. 020/10, 035/1, 037/20, 037/21, 038/12
N. 027/13
n.+ dür, 038/1
n. ḳılmaḳ 019/9
n. 071/3
n.+ dür 068/1
[=10]

nāṣî: *Ar.* İleri gelen, kaynaklanan.
005/6
n. 032/14
n.+ den 034/4
[=1]

nāṭır: *Ar.* Bağ, bahçe bekçisi.
n.+ larıñ 088/1
[=1]

naẓar: *Ar.* Bakış, ilgi gösterme.
n. 018/8, 025/16
n.- ı ʿadāvet id 039/10
n.- ı terbiyetle 055/2
n. eyler 045/14
n.+ ı 031/12
n.+ ına 081/5
n.+ ında 079/21, 081/16, 083/6
ʿaleyhi's-ṣalātü ve's-selām n.+ ında 086/10
n.+ ından 061/13
himmet-i n.+ ıyla 081/12
n. it 058/16
n. ḳıldıḳda 039/15
n. ḳılurken 040/13
[=16]

nāzil: *Ar.* İnen.

n. 004/1, 023/15, 033/8
ġālib-i n. 073/2
n.+ den 004/1
n.+ e 017/1, 023/15, 025/8, 027/13, 038/2
n.+ i 034/11
n.+ lere 014/2
n. ol 004/2
n. oldı, 041/16
n. olmaḳdır 034/11
n. olmuşdur 030/12
n. olub 038/2
[=17]

ne: Hangi, ne, nasıl.
n. 004/7, 005/6, 006/23, 008/16, 009/7, 009/15, 009/16, 010/18, 013/11, 016/17, 016/21, 023/6, 023/12, 023/20, 032/3, 037/21, 038/13, 039/3, 039/12, 039/21, 040/13, 046/16, 046/18, 049/2, 050/11, 051/6, 051/12, 052/4, 053/2, 053/9, 053/17, 054/1, 054/13, 058/9, 058/21, 059/6, 059/14, 060/6, 062/8, 063/8, 064/5, 064/15, 065/4, 065/7, 065/14, 065/15, 066/5, 068/3, 068/4, 071/2, 071/3, 074/2, 077/13
N. 049/5, 065/1
[=58]

Neccār: *Ar.* Dülger, marangoz.
N. 086/17
Yaʿḳūb-ı N. 090/1
Ḥabîb-i N.- ı ʿAcemî 090/5
N.+ ’a 074/14
N.+ ’dan 074/14
n.+ ların 086/18
[=6]

neciyy: *Ar.* Sırdaş.
Nuḥ-ı n.+ dür 011/9
[=1]

nedür: Nedir?.
n. 027/6, 027/7, 027/8, 027/9, 027/10, 027/11, 027/12, 027/13, 027/14, 036/5, 037/17, 037/18, 038/5, 038/8, 038/11, 039/5, 039/18, 039/19, 045/16
[=19]

nefʿ: *Ar.* Çıkar, yarar.
n.+ i 019/12
[=1]

nefes: *Ar.* Soluk.
n. 008/18, 016/17, 038/4, 038/5, 038/8, 038/11, 038/15, 059/16
n.- i ḥelva 004/11, 017/4
n.- i ḥelvā 072/17
n.- i ḥikmetle 020/10
n.- i üstāḏ olmaḳ 038/3
n.+ dür 065/5
n. eylemişlerdir 041/6
n.+ idir 034/12
n.+ in 025/10
n.+ ler 004/8, 019/18
n.+ leri 065/2
n.+ lerin 036/3
[=21]

nefs: *Ar.* Ruh, can, hayat.
n. 031/20
n.- i emmāreniñ 002/1
n.- i vāḥid 033/21
n.+ i 018/8, 018/10
teẕkiye-i n.+ i 061/1
n.+ iñ 021/18
n.+ inden 039/12
n.+ ine 018/14, 028/8
ḳatl-i n. it 031/17
[=11]

nehy: *Ar.* Olumsuzluk, yasaklama.
n. 011/5
n.- i münker ḳıla 020/9
[=2]

nemed: *Far.* Keçe.
n. 052/15
n. 053/17, 053/18
[=3]

nesne: Hiçbir şey, nesne, şey.
n. 023/20, 028/16, 040/9,

043/9, 047/15, 051/21, 052/3, 052/9, 055/17, 064/7, 067/14, 067/15, 069/11
n.- i gördi 018/20
n.+ den 051/13
n.+ lerden 003/18, 018/6
n.+ leri 065/16
n.+ niñ 024/7
n.+ si 040/9
n.+ ye 011/14, 013/21, 030/1, 045/1, 055/18
n.+ yi 064/9, 068/13
[=28]

neṣṣāc: *Ar.* Dokumacı.
n.+ ların 083/12
[=1]

netāyic: *Ar.* Sonuçlar.
n.+ ini 061/1
[=1]

nevāḫat: *Ar.* Yasak şeyler.
n. id 022/13
[=1]

neẕr: *Ar.* Adak.
n. id 023/18
[=1]

nice: Ne kadar.
n. 004/7, 005/16, 018/12, 019/18, 027/21, 032/19, 035/21, 036/1, 048/10, 051/12, 052/20, 053/1, 056/20, 057/6, 058/6, 060/1, 061/17, 062/1, 063/18, 063/20, 064/1, 065/19, 066/4, 068/1, 070/19, 077/9
n.+ dür 064/13
n.+ leri 081/1
n.+ si 005/13
n.+ sin 074/1
n.+ sinde 056/14
n.+ sinü ñ073/18
n.+ siyle 073/18
[=34]

nigerān: *Far.* Bakıveren, bakıcı.
n. 047/16
[=1]

niḳāb: *Ar.* Şeyh yardımcısı.
n.+ ında 004/15
[=1]

nîm: *Ar.* Yarı, yarım, buçuk.
n. 004/4, 004/9, 005/19, 009/1, 035/18, 073/1, 073/20
n.- i ṭarîḳatden 038/5
[=8]

nisbet: *Ar.* Oran, oranla.
n.005/23
n. 039/7
n. 053/13
[=3]

nişān: *Ar.* İz, belirti.
n.+ ın 013/9
n. 039/5
n. olsun 048/2
[=3]

nişîn: *Far.* Oturan.
n.+ lik 057/8
n. 057/20
n.+ lik 061/20
[=3]

Nitekim: Nitekim. nasıl ki.
n. 005/1, 011/20, 012/21, 014/7, 031/5, 033/17, 037/11, 038/20, 051/4, 055/1, 066/8
N. 002/9, 002/14, 009/8, 010/16, 010/20, 012/4, 013/16, 014/4, 019/19, 020/2, 021/1, 021/4, 021/6, 022/5, 028/10, 028/18, 029/4, 029/6, 030/14, 030/21, 031/10, 031/20, 032/1, 033/13, 033/21, 034/18, 035/16, 039/1, 040/3, 042/12, 044/11, 054/19, 055/9, 056/9, 062/17, 063/2, 064/4, 066/13, 066/18, 067/21, 071/18, 076/21, 078/5, 082/6, 082/9, 082/12
[=57]

niyābet: *Ar.* Velilik.
n. it 056/14
[=1]

nize: *Far.* Mzrak, süngü.
n. 047/13, 047/18, 048/1, 048/2, 048/15
n.+ ye 047/16
n.+ yi 047/17, 048/3, 048/12
[=11]

noḳṭa: Leke, benek.
n.- i bāḳî 064/3
n.- i nübüvvet 062/19, 063/7, 063/17, 063/19, 063/20, 063/21, 064/1, 064/2
n.- i nübüvvetdür 062/17
n.- i nübüvvetle 063/13
n.+ da 063/4
n.+ dan 063/1
n.+ sında 064/2
n.+ ya 062/19
[=15]

Nuḥ: *Ar.* Hz. Nuh(a.s).
N. 022/17, 041/9, 042/17, 063/3, 072/5, 072/7, 072/9, 075/18, 077/16, 088/5, 089/16
ibn-i N. 089/17
N.- ı neciyydür 011/9
N.+ ’a 072/7
N.+ ’dan 036/9, 077/12
N.+ ’dan, 071/14
N.+ ’un 075/18
[=18]

nun: *Ar.* Osmanlı alfabesinin yirmi sekizinci harfi.
n. 053/20
N. 053/18, 088/4
n.+ ’dur, 053/18
[=4]

nur: *Ar.* Aydınlık, parıltı.
n. 020/20, 048/21, 049/1, 049/2, 049/6, 049/18, 049/19, 050/7, 050/11, 053/20
baḳîyye-i n. 050/9
n.- ı Muḥammed 050/4
n.+ dur 050/11, 051/6
n.+ dur? 049/2
n.+ ı 049/17, 049/20, 049/21, 050/3, 050/15, 050/16
n.+ ıdır, 050/12
n.+ ıdır 051/7
n.+ ları 050/13
n.+ udır 049/3
n.+ un 020/20
n.+ una 049/16
[=31]

nübüvvet: *Ar.* Peygamberlik.
n. 034/15, 042/9, 058/19, 084/11
N. 034/16, 064/2
noḳṭa-i n. 062/19, 063/7, 063/17, 063/19, 063/20, 063/21, 064/1, 064/2
nokta-i n.+ dür 055/6
noḳṭa-i n.+ dür 062/17
noḳṭa-i n.+ le 063/13
[=18]

nüçūm: *Ar.* Yıldızlar, astroloji.
ehl-i n. 066/6
n.+ lardan 077/4
[=2]

-O-

Od: *Ar.* Ateş
O. 024/8
o.+ a 024/11
[=2]

oġlan: Evlat, çocuk.
o.+ cġ 073/10
o.+ cık 073/14
o.+ cıklara 069/7
o.+ larıydı 075/3
[=4]

oḳı -: Okumak.
o.- dı 014/11
o.- nub 006/1
o.- rlar 027/18
o.- yanlara 003/17
o.- maġın 048/18
o.- na 007/5
o.- ndıysa 009/16
o.- ya 008/11, 009/13, 010/3, 012/17, 014/11, 014/14, 015/19, 016/16, 017/14, 017/15, 017/17, 034/21, 035/1, 069/18
o.- ya, 069/18
o.- ya 033/1
o.- yalar 010/4
o.- yıb 047/18
[=26]

oḳşa -: Okşamak.
o.- maḳ 036/18
[=1]

ol -: Bir durumda olmak, meydana gelmek, varlık kazanmak, mevcut olmak, bulunmak, yaklaşmak, uygun düşmek.
o. 016/15, 036/11, 040/14, 073/21, 074/1
ḫaberdār o. 040/14
meşġūl o. 060/8
nāzil olmak: Aşağı inen. 004/2
şükür o. 061/11

pāyidār olmak: Kalıcı, sürekli olmak..- 040/14
o.- a 003/12, 003/18, 004/4, 004/5, 004/6, 018/7, 018/8, 018/9, 020/21, 022/13, 022/14, 028/6, 028/18, 029/2, 031/2, 033/8, 051/14, 052/4, 054/1, 059/1, 060/6, 063/10, 069/21, 071/9
açuḳ o.- a 020/16
ʿ**āmil olmak:** Amel etmek.- a 020/15
araste o.- a 067/1
arşun o.- a 054/18
asayiş o.- a 070/2
beste o.- a 024/8
bezinden o.- a 009/19
cā'iz o.- a 035/6
diri o.- a 018/9
ehl o.- a 022/12
endişesi o.- a 020/17
ġayr o.- a 054/19
ḫaberdār o.- a 022/15, 026/21, 027/2
ḫalāṣ o.- a 071/18
ḥarām o.- a 079/2
ḥāṣıl o.- a 050/3
ḥaşr o.- a 057/20
hiẕmetkār o.- a 006/23
kāmil o.- a 020/11, 020/15, 022/11
ḳāṣır o.- a 082/20
kemāl o.- a 018/20
ḳuvvetlü o.- a 020/17
mevsūf o.- a 020/19
muʿaṭṭar o.- a 067/2
mubāḥi o.- a 076/17
müsellem o.- a 057/8, 061/21
müşfiḳ o.- a 020/17
revān o.- a 044/7
ṣorucı o.- a 020/21
şeyḫ o.- a 057/20
ṭatlu o.- a 020/16
żarūret o.- a 025/13
ziyāde o.- a 022/5

o.- a, 004/5, 018/14, 018/17, 051/12, 051/13, 054/19, 071/9
ḳavm o.- a, 045/18
żāyiʿ o.- a, 019/17
o.- a? 051/12
o.- alar 018/13, 029/6
fütüvvet o.- alar 028/1
ḳardāşı o.- alar 007/23
lāyık-ı fütüvvet o.- alar 029/3
ġālib-i nāzil o.- am 014/1
münḳād o.- am 014/1
o.- am” 059/13
o.- an 005/19, 020/7, 023/18, 025/17, 052/14, 062/21
o.- an 027/1
faʿl o.- an 024/9
ḫā’in o.- an 031/11
şehîd o.- an 045/20
vācib o.- an 020/7, 020/14
o.- anı 003/17
ġāfil o.- anı 078/19
o.- anlar 079/9
ʿaziz o.- asın 003/3
ḫaberdār o.- asın 010/20
meşġūl o.- asın 060/10
mürşîd o.- asın 010/11
ḥar o.- avüz 075/12
o.- ayım 073/14
o.- ayım 045/20
o.- d 074/18
ʿar o.- d 070/20
ḳarda o.- d 071/21
yolda o.- d 070/20
pādiāh o.- d, 077/21
o.- dı 003/14, 032/21, 039/14, 043/3, 046/2, 046/14, 047/9, 058/10, 063/10, 063/13, 063/17, 063/19, 064/1
beyān o.- dı 003/13, 035/8
civān o.- dı 087/17
delik o.- dı 043/17
dest o.- dı 032/21
ehl-i şedd o.- dı 080/1
farż o.- dı 012/11, 055/17, 055/18
ġarḳ o.- dı 059/18
ḥāl o.- dı 042/18
ḫalāṣ o.- dı 060/9
ḥāṣıl o.- dı 063/9
ḫāṣıl o.- dı 054/13
ḫiṭāb o.- dı 037/3
lāzım o.- dı 074/10
maʿlūm o.- dı 041/16, 072/20
mertebesi o.- dı 078/18, 082/12
meşġūl o.- dı 059/10, 059/19, 059/21, 060/3, 060/5, 060/9, 060/12
naṣîb o.- dı 063/18
perākende o.- dı 046/1
peydā o.- dı 060/1, 063/14
rāżı o.- dı 072/1
sākin o.- dı 089/13
sünnet o.- dı 009/12
tamam o.- dı 016/19
tamām o.- dı 018/3, 036/13
ṭarîḳ o.- dı 009/2
ẓāhir o.- dı 079/7
zaʿîf o.- dı 074/19
zürriyeti o.- dı 063/20
o.- dı, 046/9
emr o.- dı, 071/17
ḥarîf o.- dı, 070/18
ḫoş o.- dı, 047/21
ḳısmet o.- dı, 072/19
melūl o.- dı, 048/10
nāzil o.- dı, 041/16
şād o.- dı, 047/18
şehîd o.- dı, 046/1
vāḳıf o.- dı, 045/3
ẓarf o.- dı, 044/17
zamānı o.- dı 049/7
o.- dıġınleyin 024/5
Cemʿ o.- dılar 074/2
ḳardāş o.- dılar 036/14
sebeb o.- dıydı 046/17
rumūz o.- dıysa 009/16
o.- dlar 082/16
ḥażr o.- dlar, 073/17
meġūl o.- dlar, 082/15
o.- du 063/6
o.- duġı 081/18
maḳbūl o.- duġı 035/4

o.- duğu 002/19
ḳul o.- duk 012/8
muṭîʿ o.- duk 012/7
o.- duḳda 023/15
ṣohbet-i safā o.- duḳdan 006/2
ḳardāş o.- dular 036/16
muṭîʿ o.- dum 010/9
mürîd o.- dum 010/9
o.- duñ 048/14
o.- dur 004/4, 013/11, 018/6, 037/20, 039/5, 048/17
Cevāb o.- dur 036/5, 037/3
dest-i ʿakd o.- dur 033/14
ḫilʿat o.- dur 051/16
imān-ı ṭarîḳat o.- dur 038/3
maḳṣūd o.- dur 071/1
murād o.- dur 006/20
nesneler o.- dur 020/7
rumūzı o.- dur 033/21
emin o.- duysa 026/5
o.- gıl 080/20
aḫir o.- ıcaḳ 034/16
iṣbāt o.- ıcaḳ 032/4
vākiʿ o.- ıcak 021/20
yaḳîn o.- ıcak 077/7
o.- ıcaḳdur 049/3
o.- ıcıdır 076/9, 076/10
o.- ına 062/8
beyān o.- ına 004/8
farḳ o.- ına 032/14
hükm o.- ına 029/18
ḳat o.- ına 011/13
beyān o.- ındı 051/11, 064/4, 068/4
daʿvet o.- ındı 063/7
tesmiye o.- ındı 005/4
ẕikr o.- ındı 014/7, 080/21
ḳardāş o.- ındılar 036/10
su’āl o.- ınırsa 037/16
ẕikr o.- ınsa 008/18
şehîd o.- ısardır 045/17
aina o.- madḳ 069/7
o.- maġa 036/16
iclās o.- maġa 027/16
ḳardāş o.- maġa 036/11
Şehîd o.- maġa 045/20
o.- maġla 039/9
o.- maḳ 019/9
ehli o.- maḳ 019/4, 019/11
ıraġ o.- mak 019/8
mîzān o.- maḳ 033/8
nefes-i üstāḏ o.- maḳ 038/3
oġul o.- maḳ 037/2
sāliḥ o.- maḳ 019/7
yaḳîn o.- maḳ 023/2
o.- maḳdan, 002/2
ḳāniʿ o.- maḳdır 041/2
nāzil o.- maḳdır 034/11
tamām o.- maḳdır 039/10
teslîm o.- maḳdır 040/20
o.- maḳdur 019/3
dillü o.- makdur 019/2
ḳadem o.- maḳdur 019/1
müttefiḳ o.- maḳdur 040/19
ṯābit-ḳadem o.- maḳdur 040/21
ṣūretlü o.- makdur 019/2
ḥali o.- mamaḳ 019/16
tekebbür o.- mamaḳ 019/5
ḫaberi o.- masa 078/17
o.- masını 003/18
o.- maya 018/10, 076/17
ʿāḳ o.- maya 018/11
ḥalāveti o.- maya 082/21
ḫāric-i şeriʿat o.- maya 055/10
ḥāṣıl o.- maya 083/1
o.- mayam 060/2
o.- mayan 078/10
kāhil o.- mayasın 040/5
o.- maz 032/9
ʿābid o.- maz 056/1
cevāb o.- maz 039/15
fütüvvet o.- maz 032/6
göñüllerden o.- maz 030/19
irfān o.- maz 084/12
lāyık-ı fütüvvet o.- maz 028/19, 029/12, 029/13, 029/15
maḳbūl o.- maz 028/14
marîż o.- maz 053/14
mü’min o.- maz 055/21
müslim o.- maz 056/1
red o.- maz 057/15
ṣıḥḥat o.- maz 030/20

o.- maz, 047/7
ḥażret o.- maz, 084/14
o.- mazam 058/18
fütüvvet o.- mazlar 028/3, 028/6
lāyık-ı fütüvvet o.- mazlar 028/12, 028/15, 028/20, 029/8
ṭāhir o.- mazlar, 028/3
megūl o.- mazlard 076/17
o.- mazsa 021/21
o.- mış 047/2
mürîd o.- mışlardır 037/13
o.- mıya 022/16, 024/9, 029/7, 039/20, 053/8, 053/17, 054/19, 056/19, 058/1
o.- mıya 029/1
cā'iz o.- mıya 079/3
dürüst o.- mıya 079/4
farḳı o.- mıya 053/21
ḥayf o.- mıya 021/6
maḥrūm o.- mıya 067/10
meşġūl o.- mıya 070/10
mevcūd o.- mıya 029/10
muntaẓır o.- mıya 069/6
münfaʿil o.- mıya 045/3
münḳaṭıʿ o.- mıya 061/7
müttehem o.- mıya 020/20
naṣîb o.- mıya 057/21
ṣadrı o.- mıya 079/6
ziyāde o.- mıya 060/21
arı o.- mıya, 082/20
ḫaberi o.- mıya, 079/2
maḥrūm o.- mıya, 061/15
o.- mıya 042/14
farż o.- mudr 079/8
nigerān o.- muş 047/14
terbiyet o.- muş 051/4
şehîd o.- muş, 047/3
yād o.- muşdır 017/3
ẕikr o.- muşdır 009/16
nāzil o.- muşdur 030/12
rāzî o.- muşdur 033/3
o.- sa 021/2, 025/11, 050/12, 058/18
ʿarż o.- sa 060/20
keşf o.- sa 060/20
ṣuçlu o.- sa 021/3
vākiʿ o.- sa 021/17
o.- sa, 044/5, 067/21
o.- salar 009/3
o.- sun 059/4, 059/19, 073/14
mübārek o.- sun 007/1, 054/10, 054/12, 054/14
nişān o.- sun 048/2
vācib o.- sun 037/6
o.- sun, 048/1
helāl o.- sun, 081/14
ḥelāl o.- sun, 042/10
yaḳîn o.- uñ 078/8
o.- ub 005/20, 070/18, 070/19
iṣbāt o.- ub 029/18
muʿārıż o.- ub 014/1
muttaṣıf o.- ub 079/8
müstefîd o.- ub 003/17
naḳîb o.- ub 066/17
nāzil o.- ub 038/2
rażı o.- ub 006/11
revān o.- ub 044/13
ṣāhib-i ṭarîḳ o.- ub 006/22
dest o.- una 033/9
ẕikr o.- unan 086/8
farż o.- undı 078/12
taʿbîr o.- undı 062/16
ẕikr o.- undı 041/7
ẕikr o.- undı, 087/19
ẕikr o.- undıġıdur 055/2
ẕikr o.- undu 005/14
ẕikr o.- unduġı 055/4
ẕikr o.- unmışdur 012/2
zikr o.- unmuşdur 031/9
o.- unur 060/13
bend o.- unur 004/7
iṣbāt o.- unur 071/13
işāret o.- unur 006/2
ḳışāṣ o.- unur 032/5
istiʿmāl o.- unursa 068/4
o.- ur 005/7, 005/13, 006/5, 006/7, 010/6, 010/8, 010/10, 010/12, 010/15, 010/17, 010/18, 010/21, 012/1, 012/3, 012/6, 012/8, 012/10, 012/19, 013/3, 013/6, 013/15, 013/18,

013/22, 013/23, 026/2, 026/9, 029/9, 056/7, 057/13, 057/14, 063/1, 065/10, 082/8, 084/14
aḳ o.- ur 070/21
ʿarş o.- ur 055/13
ayîne o.- ur 062/5
başı o.- ur 033/11
beş o.- ur 013/21
cā'iz o.- ur 025/13, 056/8
cerḥ o.- ur 036/7
ehl-i vuṣlat o.- ur 062/7
ḫāmse-i ḫāṣ o.- ur 070/13
ḥarf o.- ur 040/16
ḥāżır o.- ur 063/1
hebā o.- ur 028/16
işāret o.- ur 013/23
ḳısım o.- ur 025/20
lāzım o.- ur 029/17
maḥrūm o.- ur 057/21
maḳbūl o.- ur 057/15
me'cūr o.- ur 057/15
mefḳūd o.- ur 057/13
mürtekib o.- ur 031/20
revān o.- ur 029/16
sebeb o.- ur 004/16
ṭavîl o.- ur 011/21, 019/18, 027/3, 032/19, 036/1, 041/5, 061/3, 067/8
yalan o.- ur 031/8
żāyi' o.- ur 030/20
o.- ur, 070/13
ṣāliḥ o.- ur, 070/21
ṭavîl o.- ur, 058/8
o.- urdı 073/4, 073/6, 087/17
müte'ellim o.- urdı 049/13
ẓāhir o.- urdı 064/7
ḫā'in o.- urlar 028/17
o.- ursa 008/20, 008/21, 018/11, 020/20, 059/1
ḥarîr o.- ursa 009/20
muḳayyed o.- ursaḳ 036/1, 058/7
muḳayyed o.- ursavuz 032/10
muḳayyed o.- ursız 027/3
[=496]

Ol: İşaret sıfat.

o. 003/12, 006/15, 007/3, 009/9, 010/18, 029/15, 033/2, 033/13, 034/8, 036/13, 039/9, 039/13, 039/14, 041/6, 042/6, 042/9, 043/21, 044/1, 044/4, 044/8, 045/4, 045/12, 047/13, 047/17, 048/2, 049/2, 049/20, 049/21, 050/13, 052/11, 052/17, 055/16, 056/12, 057/17, 058/15, 059/21, 063/1, 064/12, 072/18, 079/13, 082/15002/13, 002/18, 042/8, 043/2, 043/12, 045/13, 048/11, 048/12, 048/15, 049/1, 050/11, 052/16, 071/9, 073/14, 073/18, 074/21067/9, 068/18, 069/14, 072/6, 073/21, 074/20, 078/15067/11, 069/11, 069/17, 070/4, 071/10, 072/15, 072/20, 073/19, 074/20, 075/1, 075/12, 078/8, 082/10
[=58]

ol: Üçüncü teklik şahıs zamiri.

041/14, 053/3, 053/9, 054/3, 055/1, 058/15, 061/17, 062/15,078/4, 003/5, 006/14, 007/2, 008/3, 008/5, 008/17, 008/18, 009/11, 078/10010/4, 010/18, 011/13, 012/10, 013/4, 016/13, 016/14, 017/1, 017/2, 017/4, 017/5, 017/10, 019/17, 021/5, 021/13, 021/21, 022/16, 022/21, 023/6, 023/8, 025/13, 026/1, 026/9, 026/13, 026/16, 026/20, 026/21, 027/1, 027/21, 028/1, 028/18, 033/7, 035/6, 036/9, 037/8, 038/11, 039/3, 039/6, 039/9, 039/13, 039/16, 039/17, 039/18, 039/19, 039/21, 040/1, 040/4, 040/13, 041/15, 045/20, 046/6, 047/1, 049/4, 053/18, 056/21, 057/6, 058/9, 066/16, 069/1, 074/2, 080/1, 080/7, 080/11, 085/15,

088/19, 088/20, 088/21,
089/1, 089/14
O. 002/14, 006/12, 016/14,
026/7, 026/11, 028/5, 055/20,
088/18, 088/21
[=95]

on: Sayı.
o. 002/1, 007/18, 012/1, 012/2,
018/13, 018/18, 019/4, 019/5,
019/6, 019/7, 019/8, 019/9,
024/15, 024/16, 025/20,
025/21, 026/1, 026/2, 026/3,
026/9, 026/17, 027/5, 027/20,
029/15, 035/20, 037/21, 038/4,
038/14, 038/21, 040/17,
043/16, 043/17, 043/19, 044/7,
044/9, 055/7, 056/13, 062/15,
064/3, 067/11, 068/5, 070/1,
071/5, 072/9, 075/2, 075/15,
076/4, 078/20, 078/21, 082/10,
083/6, 085/10, 085/15, 085/19,
086/8, 089/13
O. 025/20, 026/2, 027/14,
029/12, 031/7, 031/9, 031/11,
031/14, 031/17, 031/19, 032/1,
032/3, 032/6, 068/12, 068/13,
075/1, 075/4, 076/3076/4,
084/17, 084/20, 085/12,
085/21, 086/3
[=91]

onuncı: Sayı.
o. 018/18, 019/4, 038/4, 081/18
O. 027/13, 029/11, 031/4,
068/12
O. 084/15
[=9]

otur -: Oturmak, yerinde kalmak, beklemek
o. 008/16
o.- a 005/17, 005/19, 008/3,
016/12, 021/15, 068/6, 069/21,
070/17
o.- an 010/2, 070/20
o.- dıysa 057/7
o.- maḳda, 067/15, 067/20
o.- maḳdadur: 070/9
o.- ması 079/3
o.- mıya 023/7, 069/13
o.- sa 057/12, 061/19, 062/3,
068/6
o.- unca 004/18
o.- urken 068/20
o.- urlar 029/12
o.- ursañ 008/16
[=28]

otuz: Sayı.
o. 018/20, 019/14, 019/15,
019/16, 054/9, 054/15, 083/7
O. 084/16, 085/20
[=9]

otuzuncı: Sayı.
o. 019/14
[=1]

ov -: Bir şeyin üzerine bastırarak el gezdirmek**.**
o.- dılar 072/13
[=1]

oyna -: Oynamak.
o.- maḳdır 031/19
[=1]

-Ö-

öl -: Can vermek, hayatını kaybetmek.
ö.- di 047/8
ö.- di” 046/8, 046/13
ö.- dürdi 048/15
ö.- dürmege 048/11
ö.- dürmek 089/11
ö.- icek 048/16, 052/10
ö.- mezse 047/7
ö.- üde 022/13
ö.- üler 048/4
ö.- ürse 047/6
[=12]

öp -: Öpmek**.**
ö.- e 013/6
[=1]

ört -: Örtmek, kaplamak.
ö.- di 045/2
ö.- dü, 046/5
ö.- düñ, 052/6
ö.- e 051/21
ö.- eler 008/5
ö.- mek 019/14
[=6]

ʿ**özr:** *Ar.* Bir kusur veya suçun hoşgörülmesini gerektiren sebep.
ö. 005/12
+ in 044/2
[=2]

-P-

panbuḳ: Pambuk.
p. 009/19
p.+ ı 052/12, 052/13
P. 051/16
p.+ dan 051/13, 052/12
[=6]

papuç: Ayakkabı.
p.+ cılarıñ 083/20
p.+ cılıḳ 077/19
[=2]

pāre: *Far.* Parça.
p. 024/7
[=1]

parmaḳ: Parmak.
p.+ a 050/15, 050/16, 050/17, 050/18
p.+ ı 033/8, 033/15, 045/1, 045/4, 050/5, 050/17, 050/18, 050/19, 050/20
p.+ ın 033/10, 035/17
p.+ ını 050/2
p.+ ıyla 033/10, 033/11, 077/8
[=22]

parmaḳ: Parmak.
p. 033/10, 035/9, 035/11, 035/12, 035/13, 035/14, 035/15, 035/16, 035/20
P. 033/7
p.+ da 035/8, 035/14
p.+ ların 034/3
p.+ larını 050/14
p.+ larıyla 033/5, 034/3
[=18]

pay: *Ar.* Ayak, dip.
p.- pū ol 080/5
[=1]

pay-puş: *Far.* Giyen, örten.
p.+ cılarıñ ve 079/13
[=1]

pāye: *Far.* Rütbe, derece.
p. 026/13
[=1]

pāyidār: *Far.* Kalıcı, sağlam.
p. 010/18
p. 016/14
p. ol, 040/14
→ **pāyidār olmak**
[=3]

peder: *Far.* Baba.
p. 032/21, 034/7, 037/19, 037/20
p.- i ṭarîḳatden 034/8
p.+ den 037/17
[=6]

perākende: *Far.* Dağınık, toptan olmaya
p. oldı 046/1
p. 046/3
[=2]

perhiz: *Ar.* Uzak kalma.
p. it 030/2
p. id 039/21
[=2]

perverdigār: *Far.* Tanrı.
p.+ ı 076/8
[=1]

Pes: *Far.* Arka, art, geri.
p. 009/3, 017/7, 020/1, 020/5, 020/11, 021/12, 029/13, 030/4, 031/3, 031/10, 037/13, 050/1
P. 002/11, 002/17, 002/19, 002/20, 003/3, 004/11, 005/2, 006/14, 006/23, 012/2, 016/19, 020/5, 021/11, 023/3, 023/4, 026/5, 028/20, 029/5, 029/14, 030/8, 030/13, 030/16, 030/19, 031/1, 031/7, 031/9, 031/11, 031/14, 031/16, 031/21, 032/2, 032/6, 032/7, 032/8, 032/21, 033/18, 035/6, 035/8, 036/14, 037/10, 041/17, 043/3, 043/21, 044/12, 045/5, 049/18, 049/21, 051/14, 052/2, 055/10, 056/15, 057/21, 059/6, 059/10, 059/19, 059/20, 060/3, 060/5, 060/8,

060/11, 063/4, 066/4, 066/16, 067/21, 070/16, 070/20, 072/1, 074/5, 074/9, 074/10, 077/1, 078/8, 078/11, 078/16, 078/18, 079/6, 079/9, 080/7, 080/12, 080/21, 081/15, 082/4, 082/8, 082/10, 082/11, 082/14, 082/16, 083/3, 086/10, 091/1
[=102]

peydā: *Far.* Ortada, açıkta.
p. oldı 060/1
p. oldı 063/14
[=2]

peyġamber: *Far.* Elçi.
p. 008/20, 009/10, 015/15, 015/20, 022/17, 030/4, 032/20, 037/3, 037/8, 044/1, 049/11, 049/13, 050/3, 050/13, 051/1, 051/17, 052/11, 052/21, 053/1, 056/9, 067/10, 070/18, 072/2, 072/7, 072/9, 089/16, 089/20, 090/21
P. 078/15
p.+ e 011/18, 032/21, 037/6, 049/21, 050/1, 050/9, 065/18, 071/16, 072/4, 072/5, 087/13, 087/14, 088/4, 088/5, 088/8, 088/14, 089/21, 090/1, 090/8, 090/16, 090/18, 090/21, 091/1
p.+ i, 089/11
p.+ in 050/4
p.+ iñ 044/2, 044/7, 049/12, 062/17
p.+ indür 042/15
p.+ iñe 039/21
p.+ lere 035/9
ulü'l-azm p.+ lere 011/9
P.+ leri ñ088/9
p.+ lerine 011/16
p.+ üñ 063/3
[=71]

peyk: *Far.* Ulak.
p.+ lerin 086/17
[=1]

piç -: Biçmek.
p.- mekdür 038/17
[=1]

pinhān: *Far.* Gizli, saklı.
p. it 073/9
[=1]

pîr: *Far.* Yaşlı, ihtiyar.
p. 007/5, 007/7, 034/6, 034/20, 037/2, 071/16, 072/2, 081/12
Ebi'l-Ḥasan P. 079/17
beyān-ı silsile-i p.- i kāsibān 076/6
P.- i Kebîr 085/6
p.- i tekbîr 072/5
telḳîn-i vaṣiyyet-i p.+ an 039/4
p.+ de 022/1
p.+ den 034/7, 037/16
P.+ den 038/14
Murād-ı p.+ den 037/17
p.+ i 004/4, 061/13, 079/15, 080/10, 080/14, 080/17, 080/18, 085/2, 085/3, 087/6
p.+ i ñ076/4
p.+ in 039/15
p.+ iñ 004/6, 039/5, 040/13
p.+ inde 036/2
p.+ iniñ 008/1
p.+ le 039/20
p.+ ler 079/10
p.+ liġe 039/9
p.+ ligi 039/3
p.+ likdür 005/3
[=40]

piş -: Pişmek.
p.- e 024/15
[=1]

post: *Far.* Tüylü hayvan derisi, makam, mevki.
erkān-ı p. 001/10
[=1]

puḫte: *Far.* Pişmiş, pişkin.
p. 004/13
[=1]

puş: *Far.* Giyen, örten.
p.+ lıḳ 052/18
[=1]

-R-

rafiʿ: *Ar.* Kaldıran, yükselten.
r. 060/17
[=1]

raḥmet: *Ar.* Merhamet etme, acıma, esirgeme.
r. 038/19, 076/8
r.+ dür 066/20
r.+ i 002/13
r.+ ime 078/8
r.+ ün 018/1
[=6]

rāẓiye: *Ar.* Rıza gösteren.
aṣḥāb-ı r.+ niñ 003/13
[=1]

recū: *Ar.* Geri dönme.
r.+ liyyet 062/20
[=1]

rekʿat: *Ar.* Rekat.
r. 009/7, 009/9, 009/11, 009/12, 025/21
[=7]

remz: *Ar.* Sembol, işaret .
r.+ i 002/18
[=1]

resūl: *Ar.* Peygamber.
r. 004/19, 005/8
R. 009/15, 009/19, 010/16, 010/20, 014/4, 014/10, 020/2, 020/11, 022/5, 022/8, 022/19, 022/21, 023/2, 025/13, 028/17, 030/15, 030/21, 033/1, 033/14, 033/16, 033/17, 033/21, 034/1, 036/10, 036/13, 041/15, 041/16, 041/18, 041/20, 041/21, 042/1, 042/6, 042/8, 042/11, 044/19, 045/2, 045/9, 045/10, 045/14, 045/18, 046/11, 046/12, 047/14, 047/21, 048/5, 048/7, 048/9, 048/13, 049/7, 049/8, 053/15, 054/4, 054/8, 054/11, 054/13, 055/9, 056/12, 056/13, 056/14, 056/17, 056/19, 057/17, 058/16, 058/19, 059/2, 059/11, 059/12, 059/14, 059/15, 059/16, 059/18, 059/20, 060/2, 060/4, 060/7, 060/17, 061/6, 063/4, 063/10, 066/10, 066/13, 070/19, 072/10, 072/15, 083/6, 086/9
beyt-i R. 026/1
R. 024/1, 026/12, 028/13, 029/19, 030/5, 031/6, 031/10, 031/15, 032/2, 039/1, 045/16, 046/3, 046/10, 046/17, 046/20, 046/21, 047/3, 047/4, 047/6, 047/13, 048/14, 048/16, 051/4, 060/9, 078/9, 080/19, 080/21, 081/13, 081/15, 082/6, 082/9, 083/4, 087/18078/2
+ ’de 056/14
+ ’dür 055/7
+ ’e 048/8, 054/12, 059/10, 059/15
+ ’e 083/4
R.+ ’e 047/12, 058/18, 059/21, 084/10
R.+ ’e, 058/3
R.+ ’i 048/9
Ḥażret-i R.+ ’i 048/11
R.+ ’üñ 046/4
Ḥażret-i R.+ ’ün 081/21
R.+ e, 035/11
r.+ ühü 001/8
R.+ ühü 076/1
R.+ ün 075/21
[=146]

Resūlullah: *Ar.* Allah’ın elçisi.
r. 011/10
R. 009/6, 016/16, 023/19, 025/6, 027/7, 033/13, 033/20, 036/19, 038/6, 039/2, 049/7, 050/3, 071/6, 075/21
Ḥażret-i R. 081/20
ṣaḥābe-i R. 083/21, 085/19, 089/2
aṣḥāb-ı R.+ ’dır 090/11
R.+ ’ıñ 043/5

[=21]

revā: *Far.* Uygun, layık.
r. 040/8
r. 082/18
r. ḳılub 049/20
⟶ **revā ḳılmak:**
[=3]

revān: *Far.* Giden, akan.
r. 007/2
r. olur 029/16
r. it 038/13
r. ola 044/7
r. olub 044/13
[=5]

rıżā: *Ar.* Hoşnutluk, memnunluk.
r. 016/8, 071/21
r.- yı ḥaḳḳa 039/11
[=3]

riʿāyet: *Ar.* Uyma, sayma.
r.+ dür 043/5
r. id 005/21, 009/17, 022/9, 067/5, 067/10, 070/13, 070/16
r. it 009/18, 070/14
[=10]

rifʿat: *Ar.* Yükseklik, yücelik.
r. 056/11
r.+ ile 019/13
[=2]

riḳḳat: *Ar.* İncelik, hassaslık.
r.+ li 002/17
[=1]

Risālet(Ar.) : Peygamberlik.
r. 063/6
Ḥażret-i R. 034/18, 037/14, 063/9
Ḥażret-i R.+ ’üñ 086/12
r.+ dir 034/15
r.+ e 063/1
Ḥażret-i R.+ i 024/14
[=8]

rivāyet: *Ar.* Nakletme, hikaye etme.
r.+ dir 037/6
eṣṣaḥ-ı r. 080/20
r. 077/14
r.+ dür 078/1
[=4]

riyāżet: *Ar.* Nefsinin isteklerine boyun eğmeden yaşama.
r. 003/8, 038/17
r. 040/20
r.- 084/19
[=4]

rubāʿi: *Ar.* Dörtlük.
r. 013/16, 015/15, 060/14
r.- yi buyurmulardur 068/1
r.+ dür 068/1
[=5]

rumūz: *Ar.* İşaret.
r. 006/5, 033/18, 035/8
r.+ ātıñ 032/14
r.+ ātında 032/13
r.+ dur 033/16, 034/9
r.+ ından 026/21
r.+ lardan 027/2
r. oldıysa 009/15
[=11]

rumūzat: *Ar.* İşaretler.
r.+ ı 001/10
r. 032/12, 032/19
[=3]

rüçūʿ: *Ar.* Geri dönme.
r. 028/5
r. it 029/14
[=2]

rükn: *Ar.* Direk, sütun.
r. 062/9
r.- i ḥarfdür 057/5
r.+ i 015/7, 058/1, 058/9
[=5]

-S-

sā'ir: *Ar.* Diğer, gezen.
s. 053/16, 061/2, 062/8
[=3]

ṣabir: *Ar.* Sabreden, dayanan.
ṣ. 010/13, 019/11, 038/18, 053/10
ṣ.+ da 058/6
ṣ.+ dan 053/11
[=6]

ṣābit: *Ar.* Kanıtlanmış.
ṣ. 019/1, 053/12
Ṣ. 047/13
ibn-i Ṣ. 047/11
ṣ.+ dür 076/8
[=6]

ṣabun: *Ar.* Sabun.
ṣ.+ cılarıñ 087/7
ṣ.+ çılarıñ 087/6
[=2]

ṣaç -: Saçmak.
ṣ.- alar 006/4
ṣ.- ılmıya 068/17
[=2]

ṣad: *Ar.* Yüz.
ṣ. 005/12
Ṣ. 053/10
ṣ.+ dır 053/10
[=3]

ṣadaḳa: *Ar.* Sadaka, zekat.
ṣ. 025/6, 033/13
Ṣ. 025/6, 039/2
[=4]

sādāt: *Ar.* Seyyitler.
s. 056/16, 061/12
s.+ a 052/15
[=3]

ṣādıḳ: *Ar.* Doğru, gerçek, sadık.
ṣ. 016/8
ṣ.+ ı, 015/2
[=2]

saʿdi: *Ar.* Saadete, uğura mensup.
Kerbelā-yı s. 023/16
[=1]

ṣadr: *Ar.* Göğüs.
ṣ.+ a 005/17
ṣ.+ dur 058/13
ṣ.+ ı 058/12
[=3]

ṣafā: *Ar.* Mekke civarında bir yer.
ṣ. 001/15
[=1]

ṣefā: *Ar.* Saflık, gönül rahatlığı.
ṣ. 002/20, 028/14, 039/15, 040/13, 053/11
ṣıdḳ-ı ṣ. 026/18, 027/10
ṣ.- yı bāṭın 062/4
Ṣ.- yı ḫāṭırlar 023/11
ṣ.+ da 059/13
ṣuffa-i ṣ.+ da 079/21
ṣ. id 050/8
ṣ.+ ya 026/15, 058/6
ṣ.+ yi 023/16
[=15]

ṣaġ: Sağlam, sihhatli. Yön olarak solun karşıt tarafı.
ṣ. 008/4, 013/1, 013/5, 013/8, 013/9, 013/11, 013/12, 014/8, 015/8, 059/7, 068/6, 068/8, 068/19, 069/21, 070/3, 070/7, 077/20
Ṣ. 013/8
ṣ. eyler 020/14
ṣ.+ ı 016/2, 016/3, 016/4
ṣ.+ ın 013/9, 014/7
ṣ.+ ında 008/3, 069/13
ṣ.+ ını 068/21
[=30]

saġîr: *Ar.* Küçük, küçük çocuk.
s.+ ini 022/4
[=1]

ṣaḥābe: *Ar.* Sahipler, sahip çıkanlar.
ṣ.- i Resūlullah 083/21, 085/19, 089/2
ṣ.+ ler 047/15
[=4]

saḫāvet: *Ar.* Cömertlik, eliaçıklık.
s.+ dür 002/14
[=1]

saḫî: *Ar.* Cömert, eliaçık.
s.+ leri 052/5
[=1]

ṣāḥib: *Ar.* Malik.
ṣ. 025/9
ṣ.- i naḳîbdür 025/11
ṣ.- i şeriʿat 011/17
ṣ.- i ṭarîḳ it 009/2
ṣ.- i ṭarîḳḳılmalı 005/6
ṣ.- i ṭarîḳ olub 006/22
ṣ.- i ṭarîḳata 009/2
ṣ. 026/4
ṣ.- i ayakdur 065/12
ṣ.- i derzi 065/17
ṣ.- i ḥükümdür 065/7
ṣ.- i icāzetdür 079/15
Ṣ.- i miḥrāb 065/10
ṣ.- i mihrāb-ı münir 015/21
ṣ.- i seccāde 055/5
ṣ.- i seccāde 055/20
ṣ.- i seccādedür 056/12
ṣ.- i seyfdür 065/6
ṣ.- i tac 065/6
Ṣ.- i ṭarîḳ-i sikke 016/15
ṣ.- i tarîḳat 004/10
ṣ.- i ṭarîḳatdur 080/11
ṣ.+ i 021/10, 064/21, 070/6
ṣ.+ idir, 027/16
ṣ.+ idir 090/19
[=20]

saḫt: *Far.* Çok, kat.
s.- ı dāred 016/17
[=1]

ṣaḳın -: Sakınmak.
ṣ.- a 021/17, 030/4, 030/8
ṣ.- maḳ 019/15
ṣ.- maḳdır 030/16
[=5]

sāḳî: *Ar.* İçki sunan, saka.
s.- i kevs̱erdür 065/13
[=1]

ṣaḳḳā: *Ar.* Saka.
ṣ.+ lara 065/12
s. 077/21
ṣ.+ ların 083/9
[=3]

ṣaḳla -: Saklamak.
ṣ.- maḳ 019/13
ṣ.- maya 002/20
[=2]

ṣaḳlı -: Saklamak.
ṣ.- ya 040/5
ṣ.- yalar 034/4
[=2]

ṣal -: Salmak.
ṣ.- a 012/15
ṣ.- alar 006/6
ṣ.- ışa 012/16
ṣ.- ışı 064/19, 064/20
Ṣ.- ışı 064/16
ṣ.- ışıñ 064/13
ṣ.- ışuñ 064/15
ṣ.- maġın 064/12
ṣ.- maḳ 064/12
ṣ.- maḳdan 064/13
ṣ.- ması 001/13
[=13]

ṣalāḥiyyet: *Ar.* Yetki.
ṣ.+ i 053/11
[=1]

ṣāliḥ: *Ar.* Dinin kurallarına uyan.
Ṣ. 088/13
ʿamel-i ṣ.+ i 078/7
ṣ.+ leri 019/14
ṣ.+ lerle 070/20
[=4]

ṣāmit: *Ar.* Sesi çıkmayan, susan.
Ṣ.+ liḳ 038/15
[=1]

ṣan -: Sanmak.
ṣ.- dı 059/12
ṣ.- dılar 073/12
[=2]

saña: Sana.

s. 037/9, 037/21, 039/12, 039/15, 040/13, 044/3, 052/7, 082/6
S. 044/5
[=9]

ṣanʿat: *Ar.* Sanat, ustalık.
ṣ. 007/3, 077/13, 079/17
ṣ.+ ı 007/3, 076/19, 079/18, 079/19, 088/18
ṣ.+ ıñ 080/19
ṣ.+ ından 081/15
ṣ.+ lar 077/4
ṣ.+ lardan 077/4
ṣ.+ ları 077/6, 077/9
[=14]

ṣānî: *Ar.* İkinci, yaratıcı, yapan.
ṣ.+ den 041/3
[=1]

ṣar -: Sarmak.
ṣ.- arlar 054/13
ṣ.- ıcaḳ 054/11
ṣ.- mıya 068/20
[=3]

ṣarf: *Ar.* Harcama, gramer.
ṣ. id 023/7
[=1]

ṣarḳ -: Sarkmak.
ṣ.- a 052/14
[=1]

saʿy: *Ar.* Çalış, çabalama, gayret.
s. id 022/16
s. id 070/16
[=2]

ṣayyād: *Ar.* Avcı.
ṣ.+ lara 029/11
[=1]

sebʿa: *Ar.* Yedi.
esmā-i s.+ nuñ 061/1
s.- i seyyāredür 064/14
[=2]

sebeb: *Ar.* Vesile.
s. 044/19
s.+ dür, 046/17
s.+ dür 027/4
s.+ i 045/6, 048/18, 048/20, 054/12, 058/15, 061/5, 073/2
s.+ iyle 076/14
s. oldıydı 046/17
s. olur 004/16
[=13]

seccāde: *Ar.* Üzerinde namaz kılınan küçük kilim.
s. 009/4, 009/6, 012/6, 012/15, 055/1, 055/2, 055/4, 055/5, 055/6, 055/19, 055/20, 056/2, 056/5, 056/6, 056/8, 056/10, 056/12, 056/20, 057/1, 057/8, 057/20, 058/6, 058/8, 058/14, 061/17, 061/20, 065/10, 079/21, 080/1, 080/4, 081/17, 084/7
S. 055/13, 056/1
aṣḥāb-ı ṣāḥib-i s. 055/20
cim-i s. 057/13, 062/4
dal-ı s. 062/6
Dal-ı s. 057/16
elif-i s. 057/14, 062/5
maḳām-ı s. 062/15
ṣāḥib-i s. 055/5
sin-i s. 057/12
ʿarża-i s.- i gözedeler 022/2
s.- i imāmet 062/15, 062/16
s.- i irşādda 062/7
s.- i irşādın 061/5
s.- i şeriʿat 055/8
s.- i şeriʿatdadur 055/11
s.+ de 010/2, 056/16
s.+ den 009/4, 061/16
S.+ den 055/3
ṣāḥib-i s.+ dür 056/12
s.+ nin 058/11, 062/9
s.+ niñ 012/16, 012/18
S.+ niñ 012/17
s.+ nün 058/9
s.+ nüñ 058/1, 058/12
S.+ nüñ 061/21
s.+ si 021/17, 056/21, 058/14, 062/14

s.+ sinde 056/4, 057/7, 057/11, 061/17, 061/18, 061/19, 062/3
sin-i s.+ sinde 062/4
s.+ sinüñ 057/5, 057/6, 061/16
s.+ ye 009/17, 011/14, 057/10, 061/9, 080/10, 084/6
ehl-i s.+ ye 065/9
[=89]

secde: *Ar.* Namazda alın, el, dizleri ve ayak parmaklarını yere getirerek yapılan ibadet.
s. 001/14, 058/11, 058/13
s.+ ye 012/6
[=4]

sefer: Savaş.
s.+ e 045/7
[=1]

segir -: Atmak, koşmak.
s.- tmiye 069/4
s.- tdiler 044/21
s.- tmekden 001/16
[=3]

seḫā: *Ar.* Cömertlik, eliaçıklılık.
s. 003/1
s.+ yı 003/6
[=2]

seḫāvet: *Ar.* Cömert olmak.
s. id 018/17
s.+ in, 047/20
s. ḳılasın, 052/4
s. ḳıldıñ 052/6
[=4]

sehl: *Ar.* Sade.
s. 028/16
[=1]

sehv: *Ar.* Yanılgı.
s. id 039/15
[=1]

sekiz: Sayı.
s. 024/16, 028/15, 029/6, 029/7, 029/10, 069/1, 082/10, 084/4, 084/21, 085/11
s.+ i 067/13
[=11]

sekizinci: Sayı.
s. 018/16, 019/3, 019/8, 019/13, 032/3, 038/2, 080/9
S. 027/12, 029/3, 030/19, 068/11, 069/5, 076/1, 084/2, 089/3
[=15]

selām: *Ar.* Esenleme.
s. 008/20, 009/10, 023/8, 037/10, 050/6, 072/10, 078/13
ʿaleyhi's- s. 076/19, 077/15
s.+ ın 050/1
s.+ un 050/10
[=11]

selāmet: *Ar.* Esenlik.
s.+ in 022/7
s. 056/5
s.+ e 056/3
[=3]

selef: *Ar.* Önceki görevliler.
meşāyıḫ-ı s. 018/19
[=1]

Selmāni: Niyaz kabul eden derviş.
S. 032/17, 033/15, 033/16, 033/17, 033/19
S.- Fārisî 073/3
S.- ı Fārisî 022/21, 045/3, 057/2, 083/7
S.- ı Fārisî-ye emritdi, 047/16
S.- ı Fārisi-yi yād id 023/16, 024/13
S.- ı Fārisî'niñ 026/10
S.- ı Fārisî'yi 071/3
S.- ı Kūfî 083/9
S.+ 'a 074/6
S.+ 'dan 074/6
[=18]

şemere: *Ar.* Meyva, yemiş.
ş.+ si 002/13
[=1]

Semerḳand: Semerkand şehri.
S.+ 'dadır 086/5

[=1]

sen: Zamir.
s. 001/11, 003/3, 015/20, 033/17, 039/19, 040/2, 040/15, 041/15, 041/20, 043/19, 052/6, 058/13, 060/3, 062/17, 080/20
S. 037/21
[=16]

sened: *Ar.* Dayanılacak şey.
s. 044/19
S. 052/18
s.+ i 004/7, 036/9, 036/18, 037/2, 037/3, 037/8, 041/13, 041/15, 042/15, 043/10, 045/5, 045/6, 048/18, 056/21, 058/15, 061/5, 071/13, 072/18, 074/4
s.+ idir 033/18
s.+ in 042/15
S.+ iñ 027/6
s.+ lerin 036/3
[=25]

senüñ: Senin. Zamir.
s. 043/18, 043/20, 044/5, 060/11, 073/14
s. 043/21
s. 081/14
[=7]

sepā: *Far.* Üç ayaklı.
s.+ ye 024/18
s. 026/11
S. 026/10
s.+ ya 026/10
s.+ yla 026/12
[=5]

ser: *Far.* Baş, kafa, kelle.
s. 063/13, 066/9, 083/8
s.- i ṣofrayı 023/12
[=4]

sergüzeşt: *Far.* Macera, serüven.
s.- i şühedā 005/23
[=1]

serrāc: *Ar.* Saraç.
s.+ larıñ 087/10
[=1]

setr: *Ar.* Örtme, gizleme.
s. 051/21
s. id 014/4
s. 052/6
ehl-i s. 066/3
s.- i ṣāhibānı 016/10
[=5]

sev -: Sevmek.
s.- ersin, 052/5
s.- ici 020/20
s.- indiler 073/12
s.- inürdi 045/10
s.- mek 019/13
s.- mekdir 036/8
[=6]

s̲evāb: *Ar.* Allah tarafından mükafaflandırılan davranışlar.
s̲. 091/4
s̲.+ ından 067/10
s̲.+ n 070/14
[=3]

seyf: *Ar.* Kılıç.
s.- i ṭarîḳ 027/4
S.- i Yemenî 057/2
ṣāḥib-i s.+ dür 065/6
[=3]

seyr -: *Ar.* Gezmek, dolaşmak.
s.- i 061/1, 061/2, 061/3, 079/8
[=4]

seyyāre: *Ar.* Gezegen.
sebʿa-i s.+ dür 064/14
[=1]

seyyid: *Ar.* Efendi, bey.
s. 021/21, 049/17, 061/14, 064/4
S. 037/1, 074/17, 074/18, 075/11
ḥażret-i s. 061/13
s.- i sādāt 039/13
S.+ 'i 037/1
s.+ i 013/15, 015/16
s.+ siz 025/12

[=15]

sıbṭ: *Ar.* Torun.
s. 044/7
s.+ ı 044/8
[=2]

ṣıdḳ: *Ar.* Doğruluk, gerçeklik.
ṣ. 002/12, 002/16, 002/20
ṣ.- ı ṣafā 026/18, 027/10
ṣ.+ a 058/5
ṣ.+ a, 053/10
ṣ.+ dan 053/11
ṣ.+ u 021/10
[=9]

ṣıfat: *Ar.* Hal, keyfiyet, şekil.
ṣ. 028/20
ṣ.+ dan 029/14
ṣ.+ ı 002/20, 031/17
ṣ.+ ıdır 002/11
ṣ.+ ıdır, 002/10, 002/11
ṣ.+ ına 022/11
ṣ.+ ında 027/15
ṣ.+ ıyla 063/12, 079/8
ṣ.+ la 031/21, 032/1, 032/3
ṣ.+ lar 029/14
ṣ.+ larda 002/19
ṣ.+ lardur 003/1
ṣ.+ ları 018/5, 028/21, 031/14
ṣ.+ lu 031/9, 031/20, 032/6, 032/9
[=24]

ṣıḥḥat: *Ar.* Doğruluk, sağlık.
ṣ.+ in 022/7
ṣ. 053/13
ṣ.+ e 054/4
ṣ. olmaz 030/20
[=4]

sırr: *Ar.* Gizli tutulan şey.
s. 019/13
s.+ dan 045/3
s.+ dır 032/16, 032/17, 034/10, 035/19
s.+ rı 034/14
s.+ rıdır 032/16
s.+ rın 035/4
s.+ rını 034/15
[=10]

ṣırāṭ: *Ar.* Yol.
ṣ.+ ı 002/7
ṣ.- ı müstaḳîm 010/6
ṣ.- ı müstaḳîmden 013/7
ṣ.+ an 017/13
ṣ.+ ı 002/8
[=5]

sıyām: *Ar.* Oruç.
s. 011/4
[=1]

sikke: *Ar.* Madeni para, Mevlevi külahı.
s. 016/11
Ṣāḥib-i ṭarîḳ-i s. 016/15
S.+ ñiz 027/12
[=3]

sil -: Silmek.
s.- e 068/14
[=1]

silsile: *Ar.* Zincir, hanedan.
s. 007/5, 007/22, 025/20, 057/3, 074/5, 079/6, 084/8
s.- i edd 074/11
s.- i fütüvveti 075/14
s.- i maʿnîden 061/15
beyān-ı s.- i pîr-i kāsibān 076/6
s.+ den 061/11
s.+ si 075/4, 079/10, 080/15, 080/16, 080/17, 083/8, 083/12, 083/14, 083/17, 083/21, 084/2, 084/5, 084/17, 084/20, 085/9, 085/12, 085/14, 085/21, 086/2, 086/13, 086/15, 086/17, 086/18, 087/1, 087/3, 087/6, 087/7, 087/9, 087/11, 087/12, 087/21, 088/1, 088/3, 088/6, 088/10, 088/12, 088/15, 088/17, 089/3, 089/4, 089/7, 089/9, 090/3, 090/6, 090/7, 090/10, 090/13, 090/15
ḥo-ḥanlarıñ s.+ si 090/20
ḫurda-fürūlarñ s.+ si 086/20

s.+ si, 085/1
s.+ sine 006/21
s.+ sini 078/20
[=65]

sîm: *Far.* Gümüş.
s. 034/15
[=1]

sin: *Ar.* Osmanlı alfabesinin on beşinci harfi.
s. 056/2, 056/4, 057/9, 061/21, 062/1, 068/17, 068/20
S. 056/3, 057/9
s.- i seccāde 057/12
s.- i seccādesinde 062/3
[=12]

sipāh: *Ar.* Ordu, asker.
s.+ î 077/19
[=1]

sirac: *Ar.* Işık, kandil, mum.
s. 014/16
[=1]

siyāḳ: *Ar.* Sözün gelişi.
s.+ dur 065/12
[=1]

siz: İkinci çokluk şahıs zamiri.
s. 006/21, 012/7, 026/17, 033/13, 047/5
[=5]

şofra: Sofra.
ṣ. 023/14, 072/3
ṣ.+ sı 020/16, 040/12, 085/9
ṣ.+ ya 026/15
ṣ.+ yı 026/19
ser-i ṣ.+ yı 023/13
[=8]

ṣohbet: Görüşüp konuşma.
ṣ. 005/9, 006/7
ṣ.- i safā olduḳdan 006/2
ṣ.+ e 026/15
ṣ. ḳılınır 005/22
ṣ. ḳılsınlar 005/16
ṣ.+ lerde 005/10
ṣ.+ lerün 005/12
[=8]

şoḳ -: Sokmak.
ṣ.- a 068/19
ṣ.- asun 016/1
ṣ.- ub 013/8
[=3]

ṣol: Sağın karşı tarafı, sol taraf.
ṣ. 013/2, 013/8, 014/7, 014/8, 015/9, 016/1, 044/18, 045/1, 045/3, 059/7, 059/8, 068/6, 069/13, 069/21, 070/1, 070/5, 070/12
ṣ.+ ı 016/4, 016/5
ṣ.+ ın 068/21
ṣ.+ u 016/1, 016/2
ṣ.+ un 013/9
ṣ.+ unda 008/3, 013/10
[=26]

soñra: Akabinde.
s. 005/21, 005/22, 006/2, 006/12, 009/2, 010/7, 012/5, 012/8, 012/9, 014/6, 014/11, 015/8, 017/17, 023/11, 032/5, 035/3, 048/9, 049/4, 077/11, 068/14, 069/12, 076/10, 076/13, 077/6, 077/12, 077/21, 090/4
[=27]

ṣor -: Sormak.
ṣ. 069/11
ṣ.- a 021/4, 022/7
ṣ.- a, 022/7
ṣ.- a 021/19
ṣ.- alar 007/4
ṣ.- dılar 074/2
ṣ.- dukları 072/17
ṣ.- maḳ 019/13
ṣ.- ub, 046/12
s.- dılar 073/11
s.- maḳda, 067/17
[=10]

söyle -: Söylemek.
s.- di 042/16, 044/2, 077/13
s.- di, 043/18

s.- megi 031/4
s.- mek 003/10, 008/16
s.- mekdedür 068/16
s.- mekdür 018/21
s.- mekligimiz 006/19
s.- meklik 042/14
s.- miye 068/9, 068/12, 068/16
s.- nirse 041/5
s.- nmemişdir 083/2
s.- r 006/13
s.- rdi 005/10
s.- rler 027/18
s.- se 056/17
s.- şmiye 018/19
s.- şürken 068/17
s.- tmez 060/1
s.- ye 021/4, 021/15, 021/17
s.- yeler, 022/2
s.- yenler 031/4
s.- yüb 041/12
[=29]

söz: Kelam, konuşma.
s. 002/3, 004/9, 005/13, 008/16, 011/21, 019/18, 020/1, 021/14, 027/3, 027/19, 032/11, 032/19, 036/1, 037/12, 041/5, 044/15, 048/17, 050/21, 051/9, 052/5, 054/20, 055/10, 057/4, 058/7, 061/3, 067/8, 068/16
S. 002/3
s.+ den 021/16, 026/4, 059/12
s.+ e 018/14
s.+ i 044/1, 049/4, 049/16, 055/8, 057/15
s.+ ine 027/16, 060/17
s.+ ini 018/21
s.+ ler 022/9
s.+ leri 013/23
s.+ üne 059/2
[=45]

şu: Ab, su.
ṣ. 023/15, 044/5, 044/20, 044/21, 067/12, 067/17, 068/14, 070/4
Ṣ. 044/13
ṣ.+ dan 043/12, 044/10, 044/13
ṣ.+ lar 006/4
ṣ.+ lı 064/8
ṣ.+ sız 065/15
ṣ.+ ya 006/6, 043/12, 044/17, 044/21
ṣ.+ yı 002/13, 038/19, 071/9
ṣ.+ yından 044/8
[=24]

su'āl: *Ar.* Soru.
s. 004/8, 048/21, 054/1
S. 036/4, 036/8, 053/21, 058/14, 062/16
s.+ den, 076/14
s. id 037/2, 037/7, 037/18, 053/2, 053/8, 054/2, 054/21, 056/20, 057/5, 058/1, 058/12, 061/15, 062/14, 064/5, 064/11
S. id 058/8
s. it 037/20, 038/5, 038/7, 038/13, 038/14, 039/3, 039/5, 039/6, 039/12, 039/15, 039/17, 040/12, 040/14, 041/7, 041/12, 041/14, 042/14, 043/8, 044/17, 045/5, 049/14, 051/11, 053/17, 071/7
037/19, 037/16
[=51]

şu'ūr: *Ar.* Bilezikler.
ṣ. 048/12
[=1]

şuç: Kabahat, hata.
ṣ.+ ın 043/1
ṣ.+ lu 043/8
ṣ.+ luyı 019/12
[=3]

şuçlu: Kabahatli, suçlu.
ṣ. olsa 021/3
[=1]

şuffa: Sofa.
aṣḥāb-ı ṣ. 058/17
ṣ.- i ṣafā̃da 079/21
aṣḥāb-ı ṣ.+ ya 033/12
[=3]

ṣuffe: *Ar.* Sofa.
ashāb-ı ṣ. 058/16
[=1]

ṣūfî: Sofi.
ṣ. 053/13
s. 053/16, 084/10
s.+ yane 062/9
[=3]

suḫan: *Far.* Söz.
mîzān-ı s. 006/4
s.- daniste güften, 018/21
[=2]

ṣuḥuf: *Ar.* Sayfalar.
ṣ. 037/7
[=1]

suleḥa: *Ar.* Salih kişiler.
muʿāmelat-ı s. 005/23
[=1]

ṣun -: Sunmak.
ṣ.- a 010/4
ṣ.- alar 017/8, 025/14
ṣ.- an 027/5
ṣ.- dı 043/12
ṣ.- ıb 008/4
ṣ.- maḳ 027/2
ṣ.- ub 014/8
ṣ.- ardı 072/21
[=9]

ṣūret: *Ar.* Yüz, çare, biçim.
ṣ.- i şühedā 016/11
ṣ.+ i 064/12, 064/15, 064/16, 064/17, 064/18, 064/19, 064/20
Ṣ.+ iñiz 027/11
[=9]

sülūk: *Ar.* Yola girme, tarikata girme.
s.- i ṣofiyye 006/1
s. 038/18
s.+ üna 039/7
s.+ inüñ 060/21
[=4]

sünnet: *Ar.* İyi ahlak. Hz. Muhammed'in sözleri, işleri.
s. 012/12, 040/7
s.+ dir 054/8
s.+ dür 020/2
s.+ e 040/5
s.+ i 040/18
s.+ in 028/8
s.+ inden 056/19
s. oldı 009/12
[=9]

sür -: Sürmek.
s.- di, 042/1, 042/9
s.- mekdür 038/16
s.- müdi 075/8
s.- üb 048/3
[=5]

s̱üreyyā: *Ar.* Ülker yıldız.
s̱.+ ya 077/3
[=1]

söyle -: Söylemek.
s.- mekdedür, 067/12
s.- miye 068/18, 069/20
s.- r 065/1
s.- ye 068/18
[=5]

-Ş-

Şāfiʿ: Şafi mezhebinin kurucusu olan büyük İslam alimi.
Ş.+ i 005/7
[=1]

şahbāz: *Ar.* Yiğit, şanlı.
ş.+ ları 024/3
ş.+ ı 032/13
[=2]

şaḫış: *Ar.* Kişi, kimse.
ş. 063/14
[=1]

şāhid: *Ar.* Tanık.
ş.+ dir 028/4, 030/10, 031/5, 031/13, 033/3
[=5]

şākir: *Ar.* Şükreden.
ş.+ dine 020/7
[=1]

şākird: *Far.* Öğrenci, çırak.
şedd-i ş.+ le 009/3
ş. 009/9, 020/9, 020/12
ş.+ i 020/8
[=5]

şarāb: İçilecek şey.
ş.+ dan 065/16
[=1]

şarṭ: Koşul.
ş. 028/15, 029/7, 029/10, 032/15, 034/7, 034/20, 040/17
ş.+ la 029/6
ş.+ ları 018/5, 018/6
[=10]

şecāʿat: *Ar.* Cesaret, yiğitlik.
ş.+ in 047/19
[=1]

şedd: *Ar.* Sıkı bağlama.
ş. 002/5, 009/18, 025/11, 026/8, 027/20, 028/21, 029/14, 029/16, 035/2, 036/6, 039/12, 040/8, 045/6, 048/9, 051/10, 055/1, 057/1, 064/12, 074/6
ehl-i ş. 026/13, 079/5, 081/18
üstāḏ-ı ş. 007/23
ş.- i ʿAlî 037/18
ş.- i çevgāni 010/8
Ş.- i mü'ekkel 027/14
ş.- i seccāde 075/2
ş.- i şāh-ı merdān 039/4
ş.- i şākirdle 009/3
ş.- i şeyṭān 002/5
Ş.- i teslimi 027/13
ş.+ e 039/17, 048/17, 065/20
Ehl-i ş.+ e 036/6
ş.+ en 037/18
ş.+ eye 038/12
ş.+ i 002/21, 003/12, 004/10, 009/20, 009/21, 010/3, 010/4, 010/5, 010/14, 010/17, 011/1, 011/6, 011/13, 012/1, 012/2, 012/5, 012/22, 013/2, 014/6, 014/13, 015/13, 017/3, 017/19, 020/9, 064/20, 072/2
Ş.+ i 027/12
mühr-i ş.+ i 015/18
ş.+ in 002/4, 011/21, 036/4, 071/13
ş.+ iñ 013/1, 013/5, 013/8, 013/10, 013/11, 013/12, 013/20, 017/10
ş.+ inden 036/3, 036/6
ş.+ ir, 036/5
üstād-ı ş.+ iye 021/20
ş.+ lere 009/18
ehl-i ş. oldı 080/1
ehl-i ş.+ üñ 040/9
[=85]

şefāʿat(Ar.) : Şefaat.
ş.+ in 008/12
ş. it 042/3
[=2]

şefiʿ: *Ar.* Şefaatçi, şefaat eden.
ş. 057/14
[=1]

şefḳat: *Ar.* Merhamet.
ş. 014/2, 018/15, 019/9, 021/4, 030/16

ş.+ iñ, 047/20
ş.+ le 029/4
ş. olmaz 029/4
[=8]

şehādet: *Ar.* Allah yolunda ölme, şehit olma.
ş. 033/11, 034/3, 035/12, 035/14, 050/2, 050/5, 050/16, 050/17, 050/18
Ş. 035/11
ş.- i ṭarîḳat 007/20
Ş.- i ṭarîḳat 007/20
ş.+ e 056/7
ş. it 060/18
[=14]

şehîd: *Ar.* Allah yolunda ölen.
ş. 046/3
Ḥüseyin-i ş.- i kerbelādur 011/8
ş. eyledi, 046/6
ş. olan 045/20
ş. oldı, 046/1
ş. olısardır 045/17
Ş. olmaġa 045/20
ş. olmuş, 047/3
[=8]

şehir (Far): İl, büyük belde.
ş. 026/16, 039/14
ş.+ de 025/17, 039/14
ş.+ den 043/15
[=5]

şerʿ: *Ar.* Din kuralları.
umūr-ı ş.+ i 020/7
umūr-ı ş.+ i 020/18
ehl-i ş. 066/4
[=3]

şerā'iṭ: *Ar.* Şartlar.
ş. 014/7
ş. 053/5
ş.+ dir 033/7
[=3]

şeriʿat: *Ar.* Doğru yol, Allah'ın emri.
ş. 006/16, 021/6, 040/15, 057/6, 061/17
Ş. 033/6, 055/4
aḥkām-ı ş. 007/18
ṣāhib-i ş. 011/17
seccāde-i ş. 055/8
ş.+ a 010/1, 021/16
ş.+ da 010/17, 020/10, 020/15, 022/11, 039/1, 040/13, 040/17, 055/6
Ş.+ da 016/13
ş.+ dan 020/19, 021/12, 040/15, 055/9
ş.+ den 040/19
ehl-i ş.+ dur 055/12
ḫāric-i ş. olmaya 055/10
→ aḥkām-ı şeriʿat
[=29]

şerik: *Ar.* Ortak.
ş. 001/8
ş.+ i 013/22
[=2]

şeş: *Far.* Altı.
ş. 058/11
[=1]

şevḳ: *Ar.* Çok isteme, sevinç.
ş. 027/10
ş. 038/18
[=2]

şeyḫ: *Ar.* Yaşlı adam, ihtiyar.
ş. 004/17, 010/2, 017/5, 019/19, 021/12, 021/14, 021/15, 021/21, 022/3, 024/18, 025/7, 026/18, 029/17, 035/2, 035/3, 035/4, 035/14, 061/10, 061/13, 061/14, 062/7, 073/17, 084/8
Ş. 020/15, 037/1, 042/12, 050/20, 076/11, 084/5
ş.+ e 010/2, 021/20, 023/18, 024/19, 050/18, 057/2
aṣḥāb-ı ş.+ e 022/2
ş.+ e, 050/17

ş.+ i 024/9, 034/8, 037/13, 079/15, 080/20, 083/9
ş. id 037/11, 073/16
ş.+ in 082/17
ş.+ inden 036/3
ş.+ ler 005/17, 025/19, 040/1, 054/6, 055/1
ş.+ lerden 005/18
ş.+ lere 018/4, 020/14, 038/11
ş.+ liġinden 029/17
ş.+ liḳ 005/3
ş. ola 057/20
ş.+ u'l 005/17
ş.+ ü'ş 017/5
[=62]

şeyṭān: *Ar.* İblis.
ş. 003/11, 036/6, 037/15
Ş. 046/8, 051/18
şedd-i ş. 002/5
ş.+ a 039/20
ʿaleyhi's-selām ş.+ ı 001/16
ʿamel-i ş. ḳılmaya 036/7
ş.+ la 034/10
ʿamel-i ş.+ ladır 030/1
[=11]

şiddet: *Ar.* Sertlik, katılık.
ş.+ li 032/10
[=1]

şimden: Şimdiden.
ş. 006/4, 059/11, 059/18, 059/20
[=4]

şimdi: Şu an, hemen.
ş. 006/7, 022/11, 073/20
Ş. 007/22, 009/1, 014/9, 032/11, 072/13
ş.+ ye 006/6
[=9]

şiş -: Şişmek.
ş.- di 043/3
[=1]

Şit: Hz. Şit (a.s.).
Ş. 022/17, 032/21, 037/5, 037/6, 062/18
Ş.+ 'e 037/4, 063/2, 072/2
Ş.+ 'iñ 041/9
Ş.+ 'ten 072/3
[=10]

şol: Zamir
ş. 028/6
[=1]

şol: Sıfat.
Ş. 030/1
[=1]

şöyle: Şu şekilde.
ş. 018/11, 020/20, 029/2
Ş. 001/13, 005/7, 005/12, 005/14, 020/11, 022/10, 052/15, 059/5, 066/5
[=12]

şuʿarā: *Ar.* Şairler.
belāġat-ı ş. 006/1
ş. 019/21
[=2]

şuġul: *Ar.* Uğraşılar.
ş.+ den 059/13
ş.+ den 060/2
[=2]

şuhūd: *Ar.* Görme, görünme.
ş.+ a 062/13
[=1]

şühedā: *Ar.* Şehitler.
sergüzeşt-i ş. 005/23
ṣūret-i ş. 016/11
[=2]

şükr: *Ar.* Görülen iyiliğe karşı gösterilen memnunluk.
ş.+ in 052/19, 052/21
ş.+ in, 047/20
[=3]

şükrān: *Ar.* Teşekkür borcu, iyiliğin bilinmesi.
ş.+ esi 017/7
ş.+ eye 036/13
[=2]

şükür: *Ar.* Görülen iyiliğe karşı gösterilen memnunluk.

ş. 019/11
ş. ol 061/11
[=2]

şüyūḫ: *Ar.* Şeyhler, ihtiyarlar, yaşlılar.

ş. 017/5
[=1]

-T-

tā: *Far.* İçin, diye.
t. 003/16, 003/17, 003/18, 004/9, 004/16, 004/17, 004/18, 010/20, 012/20, 082/21
T. 004/17
t. 004/1, 018/20, 020/8, 020/9, 021/14, 022/4, 023/8, 028/11, 028/15, 029/3, 029/6, 029/7, 029/10, 029/14, 032/14, 033/8, 035/8, 036/17, 037/5, 040/2, 042/2, 049/21, 056/19, 057/8, 060/10, 061/20, 066/17, 067/1, 068/3, 068/5, 071/18
T. 013/16, 013/17, 023/21, 028/3, 035/5, 044/3, 045/2, 060/3, 068/3, 071/18, 072/20
[=53]

ṭā'ife: *Ar.* Zümre, kavim .
ṭ. 003/19
ṭ.+ dür 064/14
ṭ. 065/6
ṭ.+ de 066/6
[=4]

taʿalluḳ: *Ar.* İlgili olma, ait olma.
t.+ dur 064/13, 064/21, 065/4, 065/5
t.+ dur 065/6, 065/8, 065/9, 065/11, 065/17, 065/21, 066/1, 066/2, 066/6
t.+ dur, 065/20
t.+ ı 066/5
[=16]

ṭaʿām: *Ar.* Yemek.
ṭ. 023/13, 067/11, 068/10
ṭ. 068/5
ṭ.+ dan 068/14
[=5]

tāʿat: *Ar.* İtaat, ibadet.
ḫiẕmet-i t.+ dür 022/17
ṭ.+ dür 066/21
[=2]

ṭabbāġ: *Ar.* Aç.
t. 077/20
Naṣrullah-ı Ṭ. 088/20
ṭ.+ dan 088/17
ṭ.+ larıñ 088/17
[=4]

taʿbir: *Ar.* İfade, anlatma.
t. 045/9
t.+ i 045/16
t. olundı 062/16
[=3]

taʿcîl: *Ar.* Acele ettirme.
t. 081/4
[=1]

tācir: *Ar.* Ticaret yapan.
t.+ lerü ñ084/2
[=1]

tafsîl: *Ar.* Ayrıntılı açıklama.
t. id 067/7
t.+ iyle 067/9
[=2]

taḥammül: *Ar.* Katlanma, dayanma.
t.+ dür 010/13
t. id 018/16
[=2]

taḥarri: *Ar.* Arama, aratma.
t.+ ki 074/8
[=1]

ṭāhir: *Ar.* Temiz.
ṭ. 023/10, 023/21, 063/8
Ṭ. 063/5
ṭ. olmazlar, 028/3
[=5]

tahḳîḳ: *Ar.* Araştırma, gerçeği arama.
t.+ a 012/20
t. 076/17
[=2]

taḥrîk: *Ar.* Çok yakma, yakılma.
t. 074/8, 074/9, 074/11
[=3]

taḥsîn: *Ar.* Beğenme, güzelleştirme, takdir etme.
t. ḳıldılar, 047/15

t. it 073/12, 073/13

→ **taḥsîn ḳılmak**
[=3]

taḥtāni: *Ar.* Alttaki.
t. 017/3
t.+ yye 015/12
[=2]

ṭāḳat: *Ar.* Dayanma gücü.
ṭ. 061/4, 067/8
[=2]

taḳbîl: *Ar.* Öpme.
t. 072/21
[=1]

taḳrîr: *Ar.* Yerletirme, anlatma.
t. id 001/11
t. it 074/5
[=2]

taḳsîm: *Ar.* Bölme, bölüm.
t.+ iyle 068/3
[=1]

taḳṣîr: *Ar.* Kısaltma, kusur.
t. ḳılmayam 014/3
[=1]

taḳṭiʿ: *Ar.* Kesme.
t. id 040/16
[=1]

taḳvā: *Ar.* Allah'tan korkma, Allah'ın yasakladığı şeylerden kaçınma.
t. 012/14, 053/5
t. 053/11
t.+ sın, 047/19
[=4]

ṭaleb: *Ar.* İsteme, talep etme.
ṭ. 053/2, 053/5, 053/17, 057/17, 068/2
ṭ.+ i 006/10, 053/9, 053/11
ṭ. id 025/9, 041/13, 053/4, 053/11, 053/12, 053/13, 053/19
ṭ.+ inden 076/13
ṭ. it 023/9, 041/15, 041/18, 044/20, 067/21
ṭ. ḳılduñız 042/5
[=25]

ṭālib: *Ar.* İstekli
ṭ. 003/18, 006/12, 032/13
Ṭ. 066/18
ṭ.- i erkān-ı ṭarîḳat 071/12
ṭ.+ e 004/7, 006/12, 034/6, 070/16
ṭ.+ i 006/14
ṭ.+ iñ 008/5
[=11]

taʿlîm: *Ar.* Öğretme, öğrenme.
t. 007/6
t. id 049/21, 079/17, 079/18, 079/19
t. id 020/8
t.+ iyle 020/10
[=7]

ṭamaʿ: *Ar.* Tamah, açgözlülük.
ṭ. ḳılmamaḳ 019/10
[=1]

tamām: Tam.
t. 016/19, 023/11, 023/13, 023/15, 023/21, 025/14, 025/15, 026/2, 026/15, 035/6, 035/18
T. 017/17, 067/20, 070/12
t. id 017/9, 023/15
t. oldı 018/3, 036/13
t. olmaḳdır 039/10
[=20]

ṭamu: *Ar.* cehennem
ṭ.+ dan 002/1
[=1]

Tañrı: Tanrı.
T. 002/10, 028/8, 031/20, 051/19, 059/1, 070/3
[=6]

ṭaraf: *Ar.* Yan, yön.
ṭ.+ ın 015/22, 015/23
ṭ.+ ına 059/8
ṭ.+ ından 059/7
[=4]

taʿrîf: *Ar.* Anlatma, tanımlama.

t.+ inde 011/21
t.+ iyle 004/18
t. ḳıldı 047/21
[=3]

ṭarîḳ: *Ar.* Yol.
t. 004/4, 004/11
t.+ den 004/9
ṭ. 008/2, 015/10, 061/6, 078/6, 079/2, 080/14, 082/18, 083/1
Ehl-i ṭ. 009/11
ḳatʿ-ı ṭ. 062/11
seyf-i ṭ. 027/4
ṭ.- ı fütüvvet 057/5, 057/11
ṭ.- ı fütüvvetde 057/20
ṭ.- ı fütüvvetiñ 056/20
ṭ.- ı irşād 062/3
ṭ.- ı reyb 059/4
Ṣāḥib-i ṭ.- i sikke 016/15
ṭ.+ a 038/6, 073/1, 073/20
ṭ.+ a, 035/18
ṣāhib-i ṭ.+ ata 009/2
ṭ.+ da 059/13
ṭ.+ de 033/12
ṭ.+ ı 061/9
erkān-ı ṭ.+ ı 082/6
ṭ.+ ın 082/16
ṭ.+ ınca 021/14, 036/4, 043/5, 062/9
Ẕü-niyāz ṭ.+ ınca 043/7
ṭ.+ ınca? 058/2
ṭ.+ ında 005/9, 032/21
ṭ.+ i 033/13
ṣāhib-i ṭ. it 009/2
nāṣî-yi ṣāhib-i ṭ. ḳılmalı 005/6
ṭ. oldı 009/2
ṣāhib-i ṭ. olub 006/22
ṭ.+ u'n-naḳibend. ve 091/7
[=42]

ṭarîḳat: *Ar.* Allah'a ulaşmak arzusuyla tutulan yol.
ṭālib-i ṭ. 001/11
ṭ. 002/6
ashāb-ı ṭ. 003/20
ehl-i ṭ. 003/15
erkān-ı ṭ. 003/19, 003/20
t. 004/4, 004/5
ṣāḥib-i t. 004/10
ṭ. 006/15, 006/17, 018/6, 020/8, 021/3, 021/12, 024/8, 024/9, 025/7, 026/16, 027/4, 032/13, 033/6, 035/1, 035/3, 038/21, 040/15, 041/12, 043/8, 055/4, 061/18, 084/11
ebced-i ṭ. 007/6, 038/15, 038/20
ehl-i ṭ. 022/12, 022/14, 041/11
ḫuṭbe-i ṭ. 014/14
imān-ı ṭ. 034/13
Lazım-ı ṭ. 066/7
şehādet-i ṭ. 007/20
Şehādet-i ṭ. 007/20
ṭālib-i erkān-ı ṭ. 071/12
ṭ.+ a 010/1, 010/18, 020/10, 021/16
ṭ.+ da 016/13, 020/15, 022/11, 040/14, 055/6
ṭ.+ da 039/1
ṭ.+ dan 040/16
ṭ.+ de 078/11
ṭ.+ den 011/1, 040/20, 040/21, 041/1, 079/1
nîm-i ṭ.+ den 038/5
peder-i ṭ.+ den 034/8
ṣāḥib-i ṭ.+ dur 080/11
ṭ.+ ıñız 027/9
Ṭ.+ ıñız 027/9
ṭ.+ la 073/1
imān-ı ṭ. oldur 038/3
ṭ.+ ü 021/8
[=69]

ṭaṣaffî: *Ar.* Saflaşma, durulaşma.
ṭ. 009/20
[=1]

taṣarruf: *Ar.* Sahip olma.
t.- ı ʿaşḳı 061/2
t.- ı sülūkinüñ 060/21
t.+ āt 060/12
t. id 060/11
[=4]

taṣavvuf: *Ar.* Sofulaşma, gönlünü Allah sevgisine bağlama.
t. ḳılmaḳdur 041/1
[=1]

taṣdîḳ: *Ar.* Doğrulama.
t. it 084/12
[=1]

taṣfiye: *Ar.* Arıtma, temizleme.
t.- i ḳalbi 061/1
[=1]

taṣnîf: *Ar.* Sınıflama.
t. it 080/5
[=1]

ṭaş: Kaya, taş.
ṭ. 029/9, 043/11, 043/12, 043/14, 43/17, 044/4, 044/16, 046/6
Ṭ. 043/17, 044/2
ṭ.+ a 043/15, 043/16
ṭ.+ ı 044/4, 044/12, 044/14
ṭ.+ la 001/16, 046/4
[=17]

ṭaşra: Dışarı, dış taraf.
ṭ. 011/1, 020/19, 026/14, 039/20, 043/15, 056/19
[=6]

ṭatlu: Tatlı.
ṭ. 019/2, 021/2
ṭ. ola 020/16
[=3]

ṭavaf: *Ar.* Etrafını dolaşma.
ṭ.- ı Kaʿbe'den ve 001/15
[=1]

ṭavîl: *Ar.* Uzun, uzun süreli.
ṭ. 005/13
ṭ. olur 011/21, 019/18
ṭ. olur 027/3, 032/19, 036/1, 041/5, 061/3, 067/8
ṭ. olur, 058/8
[=10]

ṭāvus: *Ar.* Tavus kuşu.
ṭ.- ı melekut 046/11
[=1]

tażarruʿ: *Ar.* Yalvarıp yakarma.
t. 010/14
[=1]

taʿẓîm: *Ar.* Saygı gösterme, yüceltme.
t. 051/8
[=1]

te'enni: *Ar.* Yavaşlama.
ʿizzet-i t.+ yle 068/12
[=1]

te'kîd: *Ar.* Kuvvetleştirme, sağlamlaştırma.
t. id 007/18
t. it 020/6
t. 007/19
[=3]

te'vîl: *Ar.* Başka bir yorum getirme. t.- i tevcîh id 035/5
[=1]

Teʿāla: *Ar.* Yüce olsun anlamına gelen bir söz olup Allah adoyla birlikte kullanılır.
t. 001/11, 003/18, 051/16, 058/21, 067/11, 075/12, 076/20, 078/13, 082/3
T. 003/2, 011/15, 012/4, 012/10, 012/12, 020/17, 021/4, 028/9, 029/1, 029/20, 030/1, 030/3, 030/5, 030/6, 030/10, 031/5, 031/13, 031/18, 031/21, 032/5, 033/3, 036/4, 037/8, 039/4, 043/3, 043/21, 044/6, 044/11, 044/15, 049/18, 049/20, 050/4, 052/11, 054/19, 055/14, 057/16, 063/10, 065/18, 071/17, 072/1, 072/8, 075/16, 076/19, 076/21, 077/2, 077/12, 078/5, 082/5, 082/8, 082/12, 082/13, 082/14, 083/3
T.+ 'dan 044/6, 057/17, 061/14
T.+ 'dur 012/3
T.+ 'dur 012/4
T.+ 'nıñ 012/8
T.+ 'nun 018/7

T.+ ’nuñ 010/6, 040/2
T.+ ’ya 052/5, 078/7
[=77]

teberrā: *Ar.* Uzak durma.
t. eyledim 013/7
t. 017/6, 035/3, 039/6, 058/3
t.+ dan 039/14
t. ḳıldım 038/9
t.+ sı 039/7, 039/9
T.+ sı 039/11
t.+ ya 016/2
t.+ ya 016/5
t.+ yı 017/6
→ **teberrā kılmak**
[=13]

teberrük: *Ar.* Mübarek görme, kutlu sayma.
t. 047/13
[=1]

tecellî: *Ar.* Görünme, belirme.
merātib-i t. 062/11
t.- i ruḥı 061/2
t. ḳıldı 050/5
t.+ yedir 062/10
[=4]

tecrîd: *Ar.* Soyutlama.
t. 029/17
[=1]

tecvîz: *Ar.* Uygun görme, izin verme.
t. it 068/6
[=1]

tefekkür: *Ar.* Düşünme, kafa yorma.
t.+ u 010/21
t.+ e 070/10
t.+ le 066/1
ehl-i t.+ le 065/21
[=4]

teferrüç: *Ar.* Gezinti.
t.+ e 067/16
[=1]

Tefsîr: *Ar.* Yorum.
T.- i Menṣūreyn 077/1
T.- i ʿUyūn 077/2
T.- i 076/12
[=3]

tehlîl: *Ar.* İslam dininin akidesini hulise eden.
t. 024/17
[=1]

tekāsüm: *Ar.* Yeminleşme, andlaşma.
t.+ ü 002/17
[=1]

teḳażā: *Ar.* Başa kalkma.
t. eyledi 063/9
t.+ s 065/19
t.+ sıyla 063/17
t.+ sıyla 063/19
[=4]

tekbîr: *Ar.* “Allahuekber” deme.
t. 009/1, 016/20, 018/3, 023/16, 024/10, 024/17, 071/21, 072/7, 079/4, 082/18
t. 072/5
t. 089/6
t.+ e 071/21, 072/8, 074/11
t.+ i 017/3, 071/16
t. id 015/7, 016/12, 069/18, 080/1
t. ḳılub 081/17
[=22]

tekebbür: *Ar.* Büyüklük taslama.
t.+ lükdür 030/14, 069/1
t. olmamaḳ 019/5
[=3]

teklîf: *Ar.* Önerge.
t.+ i 067/4
[=1]

tekrar: *Ar.* Bir şeyi iki veya daha çok defa yapma.
t. 071/4
t. id 057/3
t. it 059/9
[=3]

tekye: *Ar.* Tekke.
t.+ sine 073/8

[=1]

telāṭṭuf: *Ar.* Nazikane muamelede bulunma.
t. 019/2
[=1]

telḳîn: *Ar.* Aşılama.
t. 007/5, 034/7, 034/21, 037/17, 061/13
t.- i vaṣiyyet-i pîran 039/4
t. id 017/6, 035/3
t. 007/6
[=9]

temāşa: *Far.* Seyretme.
t. ḳıla 067/1
[=1]

temennā: *Ar.* İstek, arzu.
t. id 009/8
⟶ **temennā ḳılmak**
[=1]

temyîz: *Ar.* Ayırt etme, ayırma, seçme seçilme.
t. id 084/11
[=1]

ten: *Far.* İnsan vücudunun dış yüzü.
t.+ e 042/1
t.+ ini 043/21
[=2]

tenhā: *Far.* Tek başına, yalnız.
t. 046/4
[=1]

teraḥḥum: *Ar.* Acıma, merhamet etme.
t. it 029/10
[=1]

teraḳḳî: *Ar.* İlerleme, gelişme.
t. 020/21
t. 062/11
[=2]

terbiyet: *Far.* Terbiye.
t. 004/5, 020/11
t. id 037/4
t.+ inden 004/9
t. it 037/4, 037/5
t.+ le 055/2
t. olmuş 051/4
t.+ üñ 058/15
[=9]

terbiye: *Ar.* Besleyip büyütme, beslenip büyütülme; eğitim.
t.+ si 073/4
[=1]

tercümān: *Ar.* Çevirici.
t. 008/1, 021/13, 021/17, 021/20, 022/2, 029/17, 043/5, 044/2
ehl-i t. 041/12
t.- ı evvel 042/15
t.- ı ḳadem 017/7
t.- ı lisān 042/14
t. id 021/21, 022/1
t.+ lar 021/13
t.+ lardur, 043/7
[=16]

terk: *Ar.* Bırakmak, terk etmek.
t. 026/9, 076/15
t. id 028/1
t. it 019/6, 040/5, 073/13
t. i 062/11
[=8]

Terkîb: *Ar.* Birleştirme.
t.+ iñ 015/19
T.- i diger: 015/14
[=2]

teslîm: *Ar.* Bir emaneti yerine verme.
t. 037/19, 058/2
t. olmaḳdır 040/20
[=3]

tesmiye: *Ar.* Adlandırma.
t. olındı 005/4
[=1]

teşbîh: *Ar.* Benzetme.
t. id 044/17
t. it 050/20
[=2]

teşeddüd: *Ar.* Şiddetlenme, keskinleşme.
t. 015/10
[=1]

teşvîş: *Ar.* Karıştırma, karmakarışık etme.
t.+ im 042/2
t.+ den 060/8
t.+ den 060/9
[=3]

tevāżuʿ: *Ar.* Alçakgönüllülük.
t. 010/14
t. 018/16
t. 019/4
t.+ uñ 020/21
[=4]

tevcîh: *Ar.* Yöneltme, yönlendirme. t. 051/2
te'vîl-i t. id 035/5
[=2]

teveccüh: *Ar.* Yönelme, dönme.
t. it 034/11
t. ḳıldım 007/17
t. 062/10
t. eyledi 071/6
[=4]

tevekkül: *Ar.* Allah'a bırakıp kadere razı olma.
t. 003/9
ehl-i t.+ e 065/21
t.+ ü 021/10
[=3]

tevellā: *Ar.* Birine yanaşma.
t. 013/17, 035/3, 039/6, 058/3
T. ḳıldım 038/9
t.+ sı 039/7, 039/8, 039/11
t.+ ya 016/2, 016/5
⟶ **tevellā ḳılmak**
[=11]

tevfîḳ: *Ar.* Uydurma,uydurulma.
t. 001/9
t. 015/9
t.+ ıyle 074/6
t.+ ıyle 036/4
t.- ı 066/14
[=5]

tevḥîd: *Ar.* Bir kılma, bir etme.
t. 002/12
t.+ dür 065/1
t.+ e 026/5
[=3]

teẕekkür: *Ar.* Ele alınma.
t.+ e 070/10
[=1]

teẕkiye: *Ar.* Temiz etme temize çıkarma.
t.- i nefsi 061/1
[=1]

tımār: *Far.* Bakım.
t. ḳıldı 048/7
t. kıldı 048/8
[=2]

tıraş: Tıraş olmak.
ehl-i tîġ-i t.+ dur 066/4
t.+ larınuñ 083/8
[=2]

tîġ: *Far.* Kılıç.
t.+ de 066/4
ehl-i t. 066/5
[=2]

tilāvet: *Ar.* Güzel Kur'an okuma.
t. 003/10
[=1]

tîz: *Far.* Çabul, süratli.
t. 047/1
t. 068/8
t. 070/11
[=3]

toġrı: Karşı yönünce, doğru.
t. 010/6, 010/7, 010/12
ṭ. 013/19
ṭ.+ luḳdur 034/13
[=5]

ṭoḳun -: Dokunmak, değmek, temas etmek.
ṭ.- dı, 042/5
ṭ.- sun, 081/14
ṭ.- ub 045/1
[=3]

ṭoḳuz: Dokuz sayısı.
ṭ. 003/19, 029/15
ṭ. 005/4, 054/18, 071/5, 080/2, 088/1
Ṭ.+ uncı 080/11
[=8]

Ṭoḳuzıncı: Dokuzuncu, sayı.
ṭ. 018/17, 019/4, 019/9
ṭ. 032/6
Ṭ. 027/12, 029/8, 031/1, 038/3, 068/11, 084/5
[=10]

ṭol -: Dolmak
ṭ.- dı, 074/19
ṭ.- dıracaḳ 070/4
[=2]

ṭolaş -: Dolaşmak.
ṭ.- sın 015/23
[=1]

ṭon: Giysi, elbise.
ṭ. 051/12, 067/12, 068/18
ṭ.+ dır 064/21
ṭ.+ ı 051/13
ṭ.+ ın 068/20
ṭ.+ ları 054/1
[=7]

ṭopraġ: Toprak.
ṭ.+ ı 049/3
Ṭ.+ ı 070/17
[=2]

ṭopraḳ: Toprak.
ṭ. 070/18
ṭ.+ dan, 077/8
[=2]

tövbe: *Ar.* Günahların affı için yalvarıp yakarma.
t. 007/5, 034/7, 034/21, 035/7, 037/17, 061/13
t. eyledim 007/17
t. ḳılınca 028/11
[=8]

Tūfān: *Ar.* Hz. Nuh zamanında yoldan çıkmışları tedibetmek için Allah tarafından hem gökten yağdırılan hemde yerden kaynayarak bütün dünyayı kaplayan su.
t. 072/7
t.+ ı 077/11
[=2]

ṭur -: Durmak.
ṭ.- a 009/5
ṭ.- alar, 006/9
ṭ.- dı 048/9
ʿAlîyyü'l-Ekber ṭ.- dı 081/4
ṭ.- duġı 058/13
ṭ.- ırlar 049/16
ṭ.- maḳdadur 070/2
ṭ.- mışdır, 004/13
ṭ.- ub 005/20, 022/14, 023/19, 027/5, 079/3
ṭ.- urken 013/12
[=14]

ṭut -: Tutmak, alıkoymak zaptetmek
ṭ. 003/3
ṭ.- a 013/9, 014/7, 014/8, 035/4
ṭ.- anlardan 033/3
ṭ.- dı 033/15, 060/1
ṭ.- dı, 059/15
ṭ.- duġı 013/12
ṭ.- ıcaḳ 034/20
ṭ.- maġa 011/19
ṭ.- maġın 037/7
ṭ.- maḳ 017/6, 019/14
ṭ.- maḳdır 031/2
ṭ.- maḳdur 004/2
ṭ.- maz 047/2
ṭ.- mışlardır 009/20
ṭ.- uşmaḳ 032/15
ṭ.- uşmaḳdır 032/15
ṭ.- uşmakdır, 032/12
[=22]

ṭuz: Gıda.
ṭ. 006/6
ṭ.+ u 006/6
[=2]

tükür -: Tükürmek.
t.- meye 021/15
t.- miye 069/10
[=2]

Türk: Türk.
T. 077/8
[=1]

Türkistan: Türklerin ana yurdu olan ve Taşkent, Hive, Fergana, Semerkand, Buhara, Kırgız şehirlerini içine alan büyük bölge
T.+ ler 006/3
[=1]

tüş -: Düşmek.
t.- di 019/20
[=1]

-U-

uc: Bir şeyin kenarı.
u.+ ı 012/15, 042/5
u.+ ın 015/9, 017/10
u.+ ından 043/14
u.+ uñ 012/17
u.+ unı 013/20
[=7]

uç -: Uçmak.
u.- maḳ 051/20
u.- maḳda 051/17
[=2]

Uḥud: Arabistan Yarımadasında bir dağ.
U. 045/10, 045/21
[=2]

uhuvvet: *Ar.* Kardeşlik.
u. 006/11
[=1]

ʿuḳūbet: *Ar.* Ceza.
+ ine 032/10
[=1]

ʿukud: *Ar.* Akitler.
012/18
[=1]

ulaş -: Ulaşmak.
u.- dırmasa 079/1
[=1]

ʿulemā: Bilginler.
056/16, 084/10, 085/13
+ ya 018/18
[=4]

ulu: Sahip, yüce, ileri gelenler.
u. 032/6, 045/11, 075/1
u.+ lara 018/15
u.+ ların 006/20
u.+ nuñ 069/5
[=6]

umūr: *Ar.* İşler.
u.- ı şerʿi 020/7
u.- ı şerʿi 020/18
[=2]

un: Gıda.
u.+ ı 024/4, 024/12
[=2]

ur -: Vurmak.
u.- , 042/7
u.- a 015/12
u.- alar 008/6, 026/9
u.- alar 026/5
u.- dı 043/17
u.- duñ, 042/4
u.- maġa 015/10
u.- mıya 069/9, 069/15
u.- urlar 039/17
[=11]

ʿuryan: *Ar.* Çıplak.
052/16
[=1]

ustā: Usta.
u.+ nıñ 079/14
[=1]

uṣūl: Asıllar, kökler.
u.+ i, 082/5
u.+ üyle 055/3
[=2]

uy -: Uymak, tabi olmak.
u.- an 055/12
u.- mıya 069/7
u.- ub 028/8
[=3]

uza -: Uzamak.
u.- nırsa 048/17
u.- r 032/11, 057/4
u.- r, 002/3
[=4]

ʿuzlet: *Ar.* Köşesine çekilme.
019/13, 038/17
[=2]

-Ü-

üç: Sayı.
ü. 004/11, 008/19, 009/4, 010/2, 010/17, 013/23, 024/7, 024/16, 026/9, 026/14, 026/17, 036/11, 039/17, 041/6, 052/1, 052/7, 053/3, 053/10, 053/18, 063/8, 068/14, 070/2, 070/6, 070/9, 070/11, 070/15, 083/7, 084/16, 084/18, 085/15, 089/7
Ü. 052/1, 059/9
ü.+ i 067/12, 067/14, 067/15, 067/16, 067/18, 067/19, 067/20
ü.+ ü 003/20
ü.+ üñ 010/7
[=47]

üçünci: Sayı.
ü. 002/5, 003/6, 009/6, 011/15, 015/18, 018/14, 019/6, 019/11, 019/16, 027/7, 031/12, 032/16, 035/18, 038/1, 042/17, 058/2, 058/5, 058/6, 062/10, 062/13, 070/1, 071/14, 075/17, 080/3
Ü. 005/1, 014/3, 028/6, 030/5, 033/9, 034/8, 052/9, 068/7, 068/15, 068/20, 068/21, 069/9, 069/12, 069/15, 069/19, 070/12, 085/17, 088/9
[=42]

ülfet: *Ar.* Dostluk, kaynaşma.
ü.+ e 053/6
ü. 056/8
ü.+ den 053/6
ü.+ e 056/4
[=4]

ümem: *Ar.* Ümmetler.
ü.- i edhem 032/13
[=1]

ümerā: *Ar.* Emirler.
ü. 056/16
[=1]

ümid: Umut.
ü.+ im 061/14
ü.+ iñ 003/8
[=2]

ümmet: *Ar.* Bir peygambere inanıp bağlanan cemaat.
ü. 063/15
ü.- i Muḥammed 061/15
şınva-i ü.+ dür 055/12
ü.+ i 031/7
ü.+ idür 055/5
ü.+ im 061/7
ü.+ ime 042/3
ü.+ ine 044/5
[=8]

ürk -: Ürkmek.
ü.- er 029/10
[=1]

üstāḏ: *Far.* Muallim, usta, sanatkar.
ü. 009/4, 009/9, 009/12, 010/4, 016/13, 016/21, 020/9, 035/1, 036/2
Ü.- ı rast 074/5
ü.- ı şedd 007/23
ü.+ a 010/4, 020/6
ü.+ dan 037/17, 037/18
ü.+ dır 003/14
ü. eyler 020/12
ü.+ ı 004/4, 007/2, 007/4, 007/23, 008/1, 009/3, 034/12
ü.+ ım 015/18
ü.+ ın 004/6, 038/13
ü.+ ına 016/4, 018/11
ü.+ ından 036/2
ü.+ ıyla 004/3
ü.+ lar 079/11
ü.+ lara 018/4
nefes-i ü. olmaḳ 038/3
[=34]

üstüvār: *Far.* Sağlam, güvenilir.
ü. 016/13
ü. 040/14
[=2]

üzerine: Üzere, üzerinde.

ü. 003/4, 008/5, 008/10, 008/11, 008/19, 009/1, 009/7, 012/17, 012/19, 013/1, 014/8, 014/11, 015/9, 015/22, 016/6, 016/15, 023/18, 024/6, 024/7, 024/19, 026/6, 043/11, 044/18, 050/5, 050/19, 055/5, 059/6, 068/6, 074/20, 076/9, 076/10, 077/13, 078/7, 079/7, 080/1, 080/4, 081/5, 081/17, 086/11 **[=39]**

-V-

vaʿad: Söz verme.
v. 011/5
[=1]

vācib : Terki caiz olmayan, yapılması gerekli.
v. 003/14
v.+ dür 020/2
v. 018/4, 025/8, 066/16
v.+ dür 066/8, 067/21
v. olan 020/7, 020/14
v. olsun 037/6
v.+ un 007/1
[=11]

vācibāt: *Ar.* Yapılması gerekli olanlar.
v.+ ı 040/18
[=1]

vaʿde: Bir iş için önden belirtilen zaman.
v. id 028/19
v.+ ye 031/7
[=2]

vaḥdāniyyet: *Ar.* Allah'ın tekliği.
v.+ e 078/7
[=1]

vāḥid: *Ar.* Tek, bir tane.
nefs-i v. 033/21
[=1]

vāḳıʿa : Olay, gerçek.
v. 045/11, 045/8, 059/10, 074/20
v.+ nuñ 045/9
v.+ ya 059/11
[=6]

vāḳıf: *Ar.* Duran, ayakta duran.
v. 022/13
v. 045/3
[=2]

vāḳiʿ: *Ar.* Meydana gelen, olan.
v. 021/17, 021/20, 028/7
[=3]

vaḳit: *Ar.* Zaman.
v. 011/11, 015/11, 022/12, 026/11, 035/6, 035/9, 042/8, 049/8, 052/16, 054/9, 054/13, 056/14, 089/16
v. 023/8, 025/13, 061/17, 061/18
[=18]

vaḳt: *Ar.* Vakit, zaman.
v.- ı muayyendedü 062/20
v.- i kemālde 062/20
v.+ aki 045/7
[=3]

Vallah: *Ar.* Allah için Allah hakkı manasına gelen büyük yemin.
v. 023/21, 027/8, 042/21, 043/8, 078/1, 082/4, 085/10, 091/3
V. 007/14, 015/11
[=10]

var: Mevcut, olanca, bütün.
v. 002/9, 005/6, 006/10, 009/8, 013/13, 021/18, 023/9, 025/12, 025/16, 032/4, 035/8, 037/9, 040/17, 041/13, 042/20, 045/21, 047/11, 057/9, 058/20, 059/20, 060/4, 065/7, 065/14, 066/12, 067/3, 067/4, 071/3, 073/15
v.+ d, 073/10
v.+ dı 059/20, 071/5, 073/3, 073/4, 073/9, 076/19
v.+ dı 044/9
v.+ dır 001/12, 001/13, 002/18, 027/5, 027/21, 032/9, 039/7, 066/5, 073/15
v.+ dır, 032/12, 032/19, 037/13
v.+ dır 036/1
v.+ dur 008/18, 029/14, 065/16
v.+ dur, 063/3
v.+ ımış 045/12
v.+ ımış, 045/11
v.+ sa 006/10, 073/21
[=66]

var -: Ulaşmak, yaklaşmak.

v. 008/16, 037/10, 069/17, 087/11, 087/12
v.- a 018/10, 024/4
v.- alım 051/1, 051/10
v.- alum 071/1
v.- alum 061/4
v.- am 013/19
v.- dı 037/11
v.- dılar 051/20
v.- dlar 073/19
v.- ınca 059/7
v.- ır 012/6, 056/8, 083/12
v.- ır, 045/14
v.- ırdı 044/14
v.- ırsañ 008/15
v.- mak 056/7, 067/3
v.- maḳda, 067/16, 067/17, 067/18
v.- maḳdadur 069/14
v.- maya 069/12
v.- nca 077/3
v.- r 074/7
v.- ub 006/12, 008/2, 024/5, 044/21, 059/10
v.- ur 083/9, 083/10, 083/14, 083/18, 084/5, 084/17, 084/20, 085/9, 085/12, 085/14, 085/21, 086/2, 086/13, 086/15, 086/17, 086/19, 086/20, 087/1, 087/3, 087/4, 087/6, 087/7, 087/9, 087/13, 087/14, 087/15, 087/21, 088/3, 088/5, 088/6, 088/7, 088/9, 088/11, 088/12, 088/13, 088/14, 088/16, 088/17, 089/3, 089/5, 089/7, 089/9, 089/10, 089/11, 089/21, 090/1, 090/3, 090/6, 090/7, 090/9, 090/10, 090/13, 090/15, 090/17, 090/18, 090/20, 091/1
v.- ur, 087/11, 087/13, 089/10
[=106]

vasaṭ: *Ar.* Orta, iki şeyin arası.
v.+ ın 012/16
[=1]

vaṣf: *Ar.* Nitelik, özellik.
v. 004/18
[=1]

vāṣıl: *Ar.* Erişen, ulaşan.
v. id 059/1
[=1]

vaṣiyyet: *Ar.* Bir kimsenin öldükten sonra yapılmasını istediği şey.
v. 039/19, 040/4
v.+ dür 026/14, 039/18
v.+ i 040/7
v. 071/3
v. 039/4
v. ḳıla 035/2
[=8]

vav: *Ar.* Osmanlı alfabesinin yirmi dokuzuncu harfi.
V. 053/12, 053/14
v.+ dır 053/10
[=3]

vażıʿ: *Ar.* Koyan, koyucu.
v.- ı ebced 038/21
[=1]

ve: *Ar.* Dahi, de, hem, ile.
v. 001/3, 001/4, 001/5, 001/6, 001/7, 001/8, 001/9, 001/10, 001/12, 001/13, 001/14, 001/15, 001/16, 002/1, 002/2, 002/6, 002/8, 002/9, 002/12, 002/13, 002/14, 002/20, 002/21, 003/1, 003/4, 003/5, 003/7, 003/8, 003/10, 003/11, 004/1, 004/4, 004/5, 004/6, 004/7, 004/10, 004/11, 004/13, 004/15, 004/19, 005/3, 005/4, 005/8, 005/10, 005/11, 005/13, 005/16, 005/17, 005/18, 005/19, 005/22, 005/23, 006/1, 006/3, 006/5, 006/7, 006/9, 006/10, 006/22, 007/1, 007/3, 007/5, 007/6, 007/9, 007/14, 007/16, 007/18, 007/19, 007/20,007/21, 007/22, 007/23, 008/1, 008/2, 008/3, 008/13,

008/16, 008/17, 008/20, 009/1, 009/13, 009/21, 010/1, 010/6, 010/9, 010/10, 010/13, 010/14, 010/18, 010/19, 010/20, 011/1, 011/2, 011/3, 011/4, 011/5, 011/9, 011/10, 011/11, 011/13, 011/14, 011/16, 011/17, 011/19, 011/20, 012/1, 012/5, 012/7, 012/8, 012/11, 012/12, 012/13, 012/15, 012/16, 012/23, 013/1, 013/2, 013/6, 013/7, 013/10, 013/13, 013/15, 013/22, 013/23, 014/1, 014/2, 014/4, 014/5, 014/6, 014/7, 014/8, 014/12, 014/15, 014/16, 014/17, 014/18, 014/19, 014/20, 015/6, 015/7, 015/8, 015/10, 015/16, 015/23, 016/1, 016/2, 016/4, 016/5, 016/10, 016/11, 016/12, 016/16, 016/20, 016/21, 017/2, 017/3, 017/4, 017/6, 017/12, 017/13, 017/14, 017/16, 017/18, 017/21, 018/1, 018/3, 018/4, 018/5, 018/6, 018/7, 018/8, 018/9, 018/10, 018/11, 019/5, 020/6, 020/8, 020/9, 020/10, 020/11, 020/12, 020/13, 020/14, 020/15, 020/16, 020/17, 020/19, 021/4, 021/7, 021/11, 021/12, 021/14, 021/15, 021/16, 021/17, 022/3, 022/4, 022/5, 022/12, 022/13, 022/14, 022/15, 022/17, 022/18, 022/20, 023/2, 023/6, 023/12, 023/16, 023/17, 023/19, 024/3, 024/4, 024/8, 024/10, 024/13, 024/17, 024/18, 025/1, 025/2, 025/5, 025/6, 025/12, 025/19, 025/20, 026/1, 026/2, 026/3, 026/4, 026/5, 026/8, 026/11, 026/14, 026/15, 026/19, 027/2, 027/14, 027/18, 028/8, 028/11, 028/12, 028/13, 028/17, 028/19, 029/5, 029/9, 029/10, 029/13, 029/17, 029/19, 029/20, 030/3, 030/6, 030/9, 030/11, 030/12, 030/13, 030/20, 030/21, 031/1, 031/4, 031/6, 031/8, 032/2, 032/9, 032/10, 032/13, 032/14, 032/18, 032/19, 033/1, 033/12, 033/15, 034/1, 034/4, 034/7, 034/10, 034/11, 034/12, 034/13, 034/14, 034/15, 034/18, 034/21, 035/1, 035/3, 035/9, 035/10, 035/15, 035/21, 036/2, 036/3, 036/9, 036/19, 036/21, 037/16, 037/17, 038/7, 038/8, 038/9, 038/10, 038/11, 038/14, 038/16, 038/17, 038/18, 038/19, 038/20, 039/2, 039/4, 039/6, 039/7, 039/8, 039/11, 039/13, 039/14, 039/16, 039/20, 039/21, 040/1, 040/4, 040/5, 040/6, 040/7, 040/9, 040/11, 040/12, 040/15, 040/16, 040/18, 041/3, 041/4, 041/7, 041/10, 042/16, 043/2, 043/6, 043/14, 043/20, 044/5, 044/19, 044/20, 045/6, 045/7, 045/17, 046/19, 047/7, 048/17, 048/18, 049/3, 049/17, 051/7, 051/10, 051/11, 051/19, 051/20, 052/1, 052/6, 052/8, 052/10, 052/13, 052/14, 052/15, 052/18, 052/20, 052/21, 053/1, 054/2, 054/6, 054/7, 054/8, 054/10, 054/16, 054/17, 054/18, 054/19, 055/6, 055/15, 055/17, 055/18, 055/21, 056/1, 056/2, 056/3, 056/5, 056/6, 056/7, 056/11, 056/13, 056/15, 056/16, 056/18, 056/20, 057/1, 057/2, 057/8, 057/9, 057/13, 057/15, 057/19, 057/21, 058/12, 058/15, 058/20, 058/21, 059/9, 060/8, 060/17, 060/18, 060/21, 061/1, 061/2, 061/3, 061/5, 061/13, 061/19, 061/20, 061/21, 062/4, 062/5, 062/6, 062/11, 062/12, 062/19, 062/20, 063/2, 063/4, 063/5, 063/6, 063/7, 063/11, 063/15, 063/17, 063/19, 064/4, 064/7, 064/8, 064/9, 064/12, 064/13, 064/15, 065/1, 065/2, 065/3,

065/6, 065/7, 065/8, 065/9, 065/10, 065/12, 065/13, 065/14, 065/15, 065/16, 065/17, 065/20, 065/21, 066/1, 066/3, 066/4, 066/5, 066/8, 067/1, 067/2, 067/3, 067/4, 068/12, 068/14, 069/7, 069/16, 070/8, 070/10, 070/15, 070/16, 070/17, 070/21, 071/3, 071/4, 071/11, 071/13, 071/15, 071/16, 071/20, 072/2, 072/3, 072/4, 072/10, 072/11, 072/12, 072/21, 073/1, 073/18, 073/20, 073/21, 074/1, 074/2, 074/3, 074/4, 074/6, 074/10, 074/11, 075/11, 075/13, 075/16, 075/19, 076/1, 076/10, 076/12, 076/15, 076/20, 076/21, 077/3, 077/4, 077/5, 077/13, 077/17, 077/19, 077/20, 077/21, 078/1, 078/2, 078/3, 078/5, 078/6, 078/8, 078/10, 078/11, 078/17, 078/21, 079/1, 079/2, 079/3, 079/4, 079/5, 079/6, 079/7, 079/9, 079/10, 079/11, 079/12, 079/13, 079/15, 079/16, 079/21, 080/4, 080/5, 080/6, 080/10, 080/11, 080/12, 080/13, 080/14, 080/18, 080/20, 080/21, 081/1, 081/7, 081/16, 081/17, 081/19, 081/20, 081/21, 082/2, 082/3, 082/4, 082/6, 082/7, 082/14, 082/16, 082/17, 082/18, 082/19, 082/20, 082/21, 083/1, 083/2, 083/5, 083/8, 083/10, 083/16, 083/17, 083/19, 083/20, 084/2, 084/3, 084/6, 084/7, 084/8, 084/9, 084/10, 084/11, 084/12, 084/13, 084/14, 084/16, 084/18, 084/21, 085/1, 085/5, 085/6, 085/7, 085/8, 085/11, 085/13, 085/14, 085/18, 086/2, 086/3, 086/4, 086/6, 086/7, 086/14, 086/16, 086/17, 086/21, 087/1, 087/4, 087/6, 087/13, 087/14, 087/15, 087/16, 087/17, 088/1, 088/3, 088/4, 088/5, 088/7, 088/8, 088/9, 088/13, 088/14, 089/6, 089/10, 089/11, 089/20, 089/21, 090/1, 090/8, 090/13, 090/14, 090/15, 090/16, 090/17, 090/20, 090/21, 091/1, 091/3, 091/9
V. 003/4, 004/9, 004/14, 005/6, 005/9, 008/9, 008/18, 008/19, 009/15, 010/11, 011/8, 012/14, 012/23, 013/1, 013/18, 014/19, 015/10, 015/18, 015/19, 016/3, 018/12, 018/19, 019/21, 020/3, 020/6, 021/3, 021/5, 021/19, 022/6, 022/19, 022/21, 023/2, 023/15, 023/17, 024/9, 024/12, 024/14, 025/3, 025/4, 025/5, 026/11, 026/21, 027/1, 027/18, 029/1, 029/2, 029/20, 030/3, 030/7, 030/10, 031/5, 031/6, 031/18, 031/21, 034/11, 034/12, 034/18, 035/13, 035/20, 037/6, 037/15, 039/9, 039/21, 040/4, 040/6, 040/9, 040/19, 041/5, 043/1, 043/5, 044/11, 045/13, 052/14, 054/7, 054/16, 054/20, 055/16, 056/2, 056/10, 057/13, 057/14, 058/4, 058/5, 058/10, 060/16, 060/18, 062/12, 062/13, 063/2, 065/3, 066/9, 070/15, 070/19, 072/19, 075/18, 075/20, 075/21, 076/2, 076/3, 077/1, 077/18, 077/20, 078/19, 079/3, 079/17, 079/18, 079/20, 080/1, 080/16, 085/10, 085/19, 087/2, 088/1, 089/7, 089/21, 090/3, 090/10
ale’-eyṭān v. 071/19
ʿaleyhi’s-selāmu v. 081/10
ʿAlîyyü’l-Ekber’iniñ v. 081/3
bi’ṣ-ṣavāb v. 091/3
Ebu’l-Ḳasımu’l-Ekber’dir v. 079/15
emirü’l-mü’minin v. 066/18
ġayb-bunuşi v. 041/7
Ḥażret-i emirü’l-mü’minin v. 086/7

Mecmuʿ-ı külāh-duzlarıñ v. 088/10
ol-alar v. 017/8
pay-pūclar v. 080/13
pay-pūclarñ v. 081/19
pay-pūçlar v. 080/15
pay-puşcılarıñ v. 079/14
rıyāżat-kelerin v. 084/19
seyyidü'l-mürselin v. 078/2
ṭarîḳu'n-naḳibend v. 091/8
ṭavaf-ı Kaʿbe'den v. 001/15
ʿuyūni'n-nāẓırine v. 081/10
ve'l-me'ab v. 091/4
Zeyne'l-ʿĀbidin'den V. 071/15
[=1151]

vech: *Ar.* Yüz, surat.
v.+ iyle 001/11
v. 002/3, 072/14
v.+ ehu 012/21, 020/3, 021/1, 066/9
v.+ ehu, 002/15, 005/8, 071/2
v.+ ile 005/4, 005/6, 045/5, 051/11, 064/15, 071/13
v.+ iledür 055/3, 058/11
v.+ iyle 023/3
[=19]

vefā: *Ar.* Sözünde durma.
v. 002/21, 006/17, 018/21, 019/1, 026/18, 029/2, 030/16
V. 037/19
ʿahd-i v. 027/10
v.+ dan 053/12
v. ḳılmaḳ 019/7
v.+ ya 053/12, 058/6
[=13]

Vefāt: *Ar.* Ölüm, ölme.
V.+ a 077/7
v. it 077/11
[=2]

velāyet: *Ar.* Velilik, dostluk.
v. 034/15, 038/12, 063/13
şah-ı v. 034/17
şāh-ı v. 057/1
v.+ e 063/2
v.+ i 084/11
v.+ iyle 046/21
[=8]

veya: Veya.
v. 006/17, 013/18, 025/7, 045/7
[=4]

vezîr: *Ar.* Valilik, vekillik gibiyüksek rütbelerde bulunan paşa ünvanını taşıyan kimse.
v.+ leri 050/12
[=1]

vir -: Vermek, teslim etmek.
v. 072/16, 073/16
v.- d 084/16
v.- di 026/12, 042/6, 048/14, 048/15, 059/3, 072/7, 072/17, 073/19, 073/20, 075/1, 077/21, 078/1, 079/17, 079/18, 079/19, 080/4, 080/10, 081/12, 081/17, 083/5, 083/6, 083/11, 083/13, 083/16, 083/19, 084/1, 084/3, 084/18, 084/21, 085/11, 085/19, 085/20, 086/1, 086/4, 086/12, 086/14, 086/18, 086/20, 087/1, 087/3, 087/5, 087/8, 087/10, 087/12, 087/16, 087/18, 087/21, 088/1, 088/2, 088/6, 088/10, 088/11, 088/15, 088/16, 089/3, 089/4, 089/6, 089/8, 090/5, 090/9, 090/12, 090/14
v.- di 086/16
v.- di, 052/1, 073/1, 078/1, 082/15, 083/7, 084/6, 090/19
v.- di 045/8
v.- dik 012/7
v.- diler, 048/11
v.- dim 052/7
v.- düñ, 043/18, 052/3
v.- e 007/5, 014/6, 034/21, 035/1, 069/17
v.- eler 006/12, 009/21, 026/20
v.- ene 055/16
v.- icilerin 085/1

v.- ildi 087/20
v.- ilmidür 091/3
v.- ilmişdür 004/11
v.- medi 051/21
v.- medi? 052/3
v.- mege 017/8
v.- mek 035/7
v.- mesi 079/4
v.- mişdi 047/13
v.- se 001/9, 049/5
v.- üb 023/9, 079/21
v.- ür 005/12
[=104]

vūṣlat: *Ar.* Ulaşma, kavuşma.
v.- ı ḥaḳdır 039/11
v.+ a 053/14
v. olur 062/6
v. 070/15
[=4]

vücūd: *Ar.* Bulunma, var olma, varlık.
v. 062/12
ḳābil-i v. 061/6
v.+ a 082/11
ḳā'il-i v.+ dır 061/8
v.+ ı 064/6
v.+ ına 060/11
v.+ ında 060/12
v.+ ından 064/7
[=8]

-Y-

yā: *Ar.* Ey, hey.
y. 004/3, 006/16, 006/17, 006/18, 009/14, 010/11, 010/12, 018/1, 023/20, 038/12, 041/13, 046/20, 048/5, 049/5, 049/9, 051/9, 051/15, 059/2, 059/3, 075/12, 075/15, 075/19
Y. 007/10, 007/12, 007/13, 028/10, 037/4, 037/9, 037/10, 042/1, 042/4, 042/7, 042/10, 043/18, 044/3, 045/6, 045/17, 045/19, 046/17, 047/8, 049/2, 049/14, 049/17, 050/10, 050/11, 050/13, 051/5, 058/20, 059/3, 059/11, 059/18, 059/20, 059/21, 060/2, 060/4, 060/7, 060/9, 061/6, 072/10, 072/15, 081/1, 081/13
y. 008/8, 013/18, 015/12, 015/14, 017/5, 017/9, 017/15, 021/20, 022/2, 023/10, 024/16, 026/8, 026/9, 026/17, 041/14, 048/1, 048/6, 050/7, 054/7, 068/6
Y. 013/18, 014/19, 015/12, 015/20, 025/7, 033/17, 036/13, 036/15, 037/4, 037/5, 042/20, 045/9, 045/15, 046/12, 046/13, 046/18, 047/3, 047/21, 048/13, 049/1, 049/15, 050/2, 050/10, 051/6, 052/2, 052/6, 054/12, 081/7, 091/4
y. 089/17
y. 083/7, 083/11, 083/14, 083/19, 084/1, 084/6, 084/16, 084/18, 084/21, 085/11, 085/15, 085/20, 086/4, 089/13
[=135]

yābān: *Far.* Çöl, sahra.
y.+ a 052/9
y.+ a 068/13
[=2]

yād: *Far.* Hatırlama, anma.
y. 016/14
y.+ ına 025/15, 025/19
y. id 003/18, 024/13, 024/14, 024/15, 067/3, 070/3
y. id 023/16, 024/13
y. it 004/23
y.+ mıyalar 052/8
y. olmuşdır 017/3
[=15]

yaġ: Yağ.
y. 072/12
y.+ a 073/16
y.+ ı 024/4, 024/11
[=4]

yaġmur: Yağmur.
y. 071/8, 071/9
y.+ ı 066/20
[=4]

yaḫud: *Far.* Veya, ya da.
y. 006/15, 008/17, 015/19, 022/1
y. 015/14
y. 054/18, 078/21
[=5]

yak -: Yakmak.
y.- an 024/8
y.- mağı 052/8
[=2]

yaḳîn: *Ar.* Sağlam bilgi.
y. 012/20, 058/21, 060/18
y.- i ḳavminden 045/20
y. olıcak 077/7
y. olmaḳ 023/2
y. olu ñ078/8
[=8]

Yaʿḳūb: *Ar.* Hz. Yakub.
Y. 063/3
Y.- ı Neccār 090/1
Y.+ ’uñ 062/18
[=3]

yalan: Yalan.
y. 031/4
y.+ la 031/7
y. olur 031/8

[=3]

yan: Yan taraf.
y.+ ına 069/21, 070/3
y.+ ında 069/13, 070/1
y.+ ından 069/21
y.+ ıyla 068/8
[=6]

yan -: Tutuşmak.
y.- dırdı 073/10
y.- mış 073/11
[=2]

yaʿni: *Ar.* Şu demek, demek.
y. 004/1, 006/4, 006/5, 006/6, 006/14, 007/2, 007/3, 010/9, 012/9, 012/10, 012/19, 013/3, 013/15, 013/20, 013/21, 018/9, 019/15, 020/21, 024/7, 025/16, 026/20, 031/12, 036/6, 036/8, 039/8, 040/17, 044/9, 053/14, 053/19, 054/6, 055/6, 055/11, 055/15, 056/5, 056/6, 056/8, 056/10, 057/10, 057/13, 057/14, 057/15, 057/17, 057/19, 058/3, 060/13, 061/18, 062/1, 062/2, 062/4, 062/5, 062/6, 062/10, 062/11, 062/20, 063/7, 063/18, 064/21, 065/5, 065/8, 065/18, 069/9, 071/6, 072/1, 072/8, 072/12, 072/13, 072/20, 078/4, 078/8, 078/10, 083/1, 086/15, 086/20, 090/13, 090/19
Y. 007/6, 031/16, 049/3, 058/21, 060/19, 061/21, 071/3, 078/6, 078/15, 078/19
[=88]

yap -: Yapmak.
y.- ışmışdır 039/8
y.- ışub 008/6
y.- ucılarıñ 086/15
[=3]

yapraḳ: Yaprak.
y. 052/1
y.+ ın 052/11
y.+ ları 002/12
[=3]

yar -: Bölmek.
y.- dı, 046/4
y.- ıldı, 046/7
[=2]

yār: *Far.* Dost.
y.- ı gālib-i müferridiler 005/18
Y.- i dār 016/17
y.+ enler 079/11
y.+ enlerden 074/1
y.+ enlere 022/15
y.+ enleriniñ 050/12
y.+ i 033/2
[=7]

yarat -: Yoktan var etmek.
y.- dı 052/12, 082/14
y.- dım 051/8, 052/10
y.- dım, 051/7
y.- duġı 020/17
[=6]

yaş: Doğuştan beri geçen ve yıl birimi ile ölçülen zaman.
y. 045/16
y.+ ın, 022/7
y.+ ında 084/4, 086/1
[=4]

yat -: Yatmak.
y.- a 070/2
y.- a, 070/1
y.- madadr: 069/20
y.- maḳda, 067/18
y.- urken 013/5
[=5]

yaz -: Yazmak.
y.- alar 026/17
y.- anı 091/5
y.- arlardı 005/11
y.- dı 077/10
y.- ıla 026/18
y.- ılmış 077/13
y.- ılmışdur 064/17
y.- sañ 055/12
y.- ub 071/4
y.- ulsa 017/7

[=11]

ye -: Yemek.
y.- dügi 081/14, 082/19
y.- mii 066/21
y.- mişlerden 067/2
[=4]

yek: *Far.* Bir**.**
y. 002/4, 022/10, 026/4, 033/19, 039/8, 054/19, 060/16
[=7]

Yemen: *Ar.* Yemen şehri.
Y. 081/4
Y.+ ’de 089/8
mülk-i Y.+ ’de 081/1
Y.+ ’dedür 084/1, 085/20
Mālik-i Y.+ e 090/15
y.+ ini ñ081/16
[=7]

Yemenî: *Ar.* Yemen’e mensup, Yemenle ilgili.
Y. 071/4, 090/1
ʿAlîyyü’l-Ekber Y. 079/19
Seyf-i Y. 057/2
[=4]

yemiş: Meyve.
y.+ i 002/11, 002/14
y.+ ler 027/4
[=3]

yeserat: *Ar.* Kolaylık.
y. 082/21
[=1]

yeşil: Renk.
y. 054/2, 054/3, 054/5, 054/8, 054/9, 054/11, 054/13, 054/15
[=9]

yet -: Yetmek, ulaşmak.
y.- işdi 015/13
y.- işdi? 039/12
y.- işdirdi 012/11, 026/8
y.- işdire 025/10
y.- işdireler 027/1
y.- işdümiler 024/6
y.- işdüreler 025/16
y.- işe 023/8, 025/14
y.- işen 036/3
y.- işeyin 042/8
y.- işir 034/6, 034/7, 034/8, 034/9
y.- işüb 006/8
y.- işür 052/19, 057/16, 063/1, 063/2
y.- işür, 038/15
y.- mişdir 039/9
[=24]

yetîm: Yalnız, tek eşsiz.
Y. 090/18
Y.- i Mışrî 090/4
[=2]

Yezîd: *Ar.* Muaviye’nin oğlu.
Y.+ iler 073/9, 073/11
Y.+ ler 073/6, 073/7
[=4]

yıldız: Gök cismi.
y.+ dan 001/14
y.+ ı 066/20
[=2]

yi -: Yemek.
y.- dirdi, 051/19
y.- dügi 079/2
y.- düginiñ 082/20
y.- mekdedür 067/11, 068/5
y.- mekdür 041/2
y.- miye 069/11
y.- miyeler 052/9
y.- rken 068/11
y.- ye 068/12, 076/14
y.- yelüm 023/10
[=12]

yidi: Sayı. -
y. 001/12, 001/13, 001/14, 001/15, 001/16, 002/1, 002/2, 002/8, 002/18, 003/4, 003/12, 003/19, 011/18, 011/19, 011/20, 024/16, 025/20, 025/21, 026/1, 054/18, 056/13, 056/14, 064/12, 064/14, 064/15, 066/6, 067/7, 072/9, 075/15, 078/21, 083/6,

083/11, 083/14, 086/9, 086/11, 087/2
y.+ den 064/12
y.+ dür 064/12
y.+ sin 002/4
[=59]

yidinci: Sayı.
y. 002/8, 003/11, 011/17, 018/16, 019/2, 019/8, 019/13, 032/1, 038/2, 064/19, 086/3
Y. 027/11, 028/19, 030/16, 068/10, 069/5, 080/8, 083/21, 087/21, 089/2
[=20]

yigirmi: Sayı.
y. 002/2, 019/10, 019/11, 019/12, 019/13, 019/14, 067/6, 067/9, 067/10, 067/11, 067/20, 067/21, 068/3, 070/12, 070/14, 083/19, 084/3
Y. 084/21
[=24]

yiğit: Genç, delikanlı.
y. 004/21, 004/22, 004/23
y.+ likdir 005/3
y.+ ven 004/21
y. 029/16
y.+ ler 054/6
y.+ liginden 029/16
[=9]

yine: Gene, tekrar.
y. 012/3, 012/22, 017/15, 023/13, 026/21, 027/16, 045/11, 046/5, 051/9, 059/8, 059/20, 060/4, 061/4, 062/14, 064/16, 064/18, 074/11, 089/15, 089/18
Y. 017/16, 037/5, 046/7, 059/18, 059/21, 061/14
[=25]

yir: Toprak, yeryüzü.
y. 058/13
y.+ de 031/8, 043/17, 043/19, 088/2
y.+ i 079/6
Y.+ i 051/7
y.+ inden 045/19
y.+ ine 040/8, 040/17, 040/18, 046/16
y. 044/5, 052/16, 058/10, 077/10
y.+ de 008/16, 036/11, 052/8, 058/21, 071/9, 086/10, 089/1
y.+ dedir 080/13
y.+ dedür 047/5
y.+ den 001/14, 010/18
y.+ dendir 004/7
y.+ e 001/15, 009/3, 024/7, 024/17, 026/10, 031/18, 044/12
y.+ i 058/11, 058/13, 066/19
y.+ ince 022/15
y.+ ince 009/17
y.+ inden 043/13
y.+ ine 005/20, 052/19, 052/21, 067/6
y.+ lü 004/15, 005/20, 009/17, 022/15
[=49]

yit -: Yetmek, kafi gelmek.
y.- işdi 072/3, 072/4, 074/9, 074/12, 074/13, 075/10
Ebu-Derdā'dan ʿAmmar-bin-Yāsir'e y.- işdi 074/7
y.- işdi, 074/14, 075/2
Ebu-Derdā'ya y.- işdi, 074/7
y.- işdirdi 071/20, 072/2
y.- işdire 071/18
y.- işir 075/4
y.- işdi 056/13, 056/15, 057/1, 060/16, 061/8
y.- işdi, 043/16
y.- işdür 065/15, 065/16
y.- işdürdi, 061/9
y.- işe 043/13, 046/16
y.- işir 004/8
y.- işmiş 058/17
y.- iür, 070/14, 084/10
y.- mişdir 004/11
[=35]

yoḫsa: Yoksa.
y. 064/11
Y. 071/10
[=2]

yoḳ: Bulunmayan, mevcut olmayan.
y.+ dur 013/22, 055/15, 078/10
y.+ dur, 078/10
[=4]

yol: Bir yere gitmek için aşılan uzaklık, yol.
y. 004/6, 007/22, 007/23, 008/1, 008/2, 008/3, 008/5, 008/6, 008/10, 008/11, 016/4, 020/6, 021/5, 021/18, 021/20, 022/3, 023/19, 027/1, 035/13, 036/2, 037/20, 058/21, 067/13, 069/2
y.+ a 004/11, 010/11, 062/1
y.+ da 016/21
y.+ dan 005/9, 010/10, 010/12
y.+ ı 003/1
y.+ ın 021/19
y.+ ına 022/8
y.+ ında 010/13, 019/1, 040/1
y.+ ından 036/7, 051/18, 078/17
y.+ lu 022/15
y.+ una 004/2
y.+ unca 022/15
[=45]

yu -: Yıkamak.
y.- ya 068/14
y.- yub 011/19
[=2]

Yūsuf: Hz Yusuf.
Y. 030/4, 062/18, 090/21
Y.+ ’a 063/2
Y.+ î’dür 064/19
[=5]

yut -: Yutmak.
y.- maḳ 019/12
[=1]

yüksek: Alçak karşıtı.
y. 013/9, 080/6
[=2]

yün: Koyun tüyü.
y.+ den 052/14
y.+ inden 052/17
[=2]

yüñ: Koyun tüyü.
y. 052/15
y.+ den 051/13
[=2]

yüri -: Yürümek, gitmek.
y.- meye 003/1
y.- ye 069/19
y.- ye, 061/7
y.- yen 085/14
y. 067/13
y.- di 043/13, 046/5, 046/7
y.- di, 048/4
y.- dükde 069/11
y.- düm, 043/20
y.- medim, 043/19
y.- mekdedür 069/2, 069/6
y.- mekdedür, 067/13, 067/14
y.- mekdedür: 069/8
y.- meye 069/2
y.- r 073/20
y.- rse 019/15
y.- rseñ 048/1
y.- ye 069/5
y.- yelüm 004/1
[=23]

yüz: Çehre, sima.
y. 010/14, 018/20, 040/4, 046/5, 047/7, 067/5, 067/6, 067/7, 067/8, 067/10, 067/11, 067/20, 067/21, 068/3, 070/12, 070/14, 083/7, 084/3
Y. 061/11, 083/14, 083/19, 084/18, 085/15
y.+ i 013/11, 046/7, 070/21
y.+ in 042/1, 049/8
y.+ ine 007/15, 008/13, 018/2, 022/3, 033/7
y.+ ini 042/9
y.+ le 069/12

y.+ ünden 048/8
y.+ üni 020/13
[=39]

-Z-

żaʿaf: *Ar.* Zayıflık, kuvvetsizlik.
ż.+ ı 028/6
[=1]

żabṭ: Sıkı tutma.
ż. it 064/10
[=1]

zaʿferān: *Ar.* Safran.
z.+ ı 024/4
[=1]

ẓāhir: *Ar.* Ortaya çıkan, görünen.
ẓ. 020/12, 064/7
ẓ.+ in 036/5
ẓ.+ iyle 035/5
ẓ. oldı 079/7
ẓ. olurdı 064/7
[=6]

zaḫm: *Far.* Yara.
z.+ ıñ 046/6
z. 046/10
[=2]

zaid: *Ar.* Artan, arttıran.
z.+ e 015/14
[=2]

żaʿîf: *Ar.* Zayıf, güçsüz.
z. 077/1
z. oldı 074/19
z. 076/11
ż. 010/12
ż. 052/4
[=5]

zamān : Vakit.
z. 049/6, 059/18, 059/19, 060/3, 060/5
Z. 086/13
z.- ı Resūl'de 056/14
z.+ da 075/3
z.+ e 041/11
z.+ u ñ074/20
[=10]

żāyiʿ : *Ar.* Kaybolan.
ż. ola, 019/17
ż. olur 030/20
[=2]

zemim: *Ar.* Kötü.
aḫlāḳ-ı ẕ.+ eden 013/4
aḫlāḳ-ı z.+ eden 020/18
[=2]

zer: *Far.* Altın.
z. 034/15
[=1]

zevāl: *Ar.* Yok olma, yok oluş.
z. 052/4
[=1]

ẕikr: *Ar.* Anma, anılma.
ẕ. eyledik 091/2
ẕ. eylemek 059/4
ẕ.+ i 078/5
ẕ. id 070/8
ẕ.+ iñ 059/19
ẕ. olındı 014/7, 080/21
ẕ. olınsa 008/18
ẕ. olmuşdır 009/16
ẕ. olunan 086/8
ẕ. olundı 041/7
ẕ. olundı, 087/19
ẕ. olundıġıdur 055/2
ẕ. olundu 005/14
ẕ. olunduġı 055/4
ẕ. olunmışdur 012/2
ẕ.+ üñde 060/3
[=17]

zinā: *Ar.* Nikahsız birleşme.
z.+ dan 030/4
z.+ dır 031/13
z. it 030/2
z. ḳılmadı 030/4
[=4]

zîr: *Far.* Alt, aşağı.
z. 034/17
[=1]

zirā: *Far.* Çünkü, şundan dolayı ki.
z. 021/6, 022/16, 023/5, 024/1, 027/4, 027/21, 028/7, 029/1, 029/11, 029/12, 030/2, 030/4,

030/5, 030/9, 030/20, 031/13, 031/17, 031/19, 032/3, 033/19, 034/15, 036/7, 041/8, 042/2, 043/20, 046/17, 066/11, 070/17, 073/9, 080/19, 085/2
Z. 031/8, 034/5, 040/8, 072/20, 083/1, 089/11
Z. 079/16
[=43]

ẓuhūr: *Ar.* Ortaya çıkma, görünme.
ẓ.+ a 063/14
[=1]

ẓulüm: *Ar.* Eziyet, haksızlık.
ẓ.+ āt 082/19
ẓ.+ ātda 082/19
ẓ.+ dür 032/7
ẓ.+ le 032/7, 032/8
[=1]

żurafā: *Ar.* Zarifler, seviciler.
letāif-i ż. 006/1
[=1]

zünūb: *Ar.* Günahlar.
z.+ uş 016/17
[=1]

ẓürefā: *Ar.* Zarifler.
ẓ.- yı ʿAcem 060/14
[=1]

zürriyet: *Ar.* Soy.
z.+ i oldı 063/20
[=1]

6. KAYNAKLAR

ATASOY, F. Okan, *Türkçede Noktalama,* 1. Baskı, Özel Kitaplar Yayıncılık, İstanbul 2010.

AKALIN, Mehmet, *Eski Türkçenin Grameri,* 5. Baskı, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2007.

ANADOL, Cemal, *Türk-İslam Medeniyetinde Ahilik Kültürü ve Fütüvvetnameler,* Kültür Bakanlığı Halk Kültürünü Araştırma Dairesi Yayınları, Ankara 1991.

BALTACI, Câhid, *Tasavvuf Lûgatı,* 1. Baskı, Elif Neşriyat, İstanbul 1981.

BANGUOĞLU, Tahsin, *Türkçenin Grameri,* 2. Baskı, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2015.

CEBECİOĞLU, Ethem, *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü,* Otto Yayınları, Ankara 2014.

ÇAĞATAY, Neşet, *Ahilik Nedir*, Sevinç Matbaası, Ankara 1990.

DEBBAĞOĞLU, Ahmet, *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi,* C. III, Fütüvvet Maddesi, İstanbul 1979.

DEMİR, Nurettin, YILMAZ, Emine, *Türk Dili El Kitabı,* 4. Baskı, Grafiker Yayınları, Ankara 2009.

DEVELLİOĞLU, Ferit, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat,* 25. Baskı, Aydın Kitabevi Yayınları, Ankara 2008.

DİLÇİN, Cem, *Yeni Tarama Sözlüğü,* 3.Baskı, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2013 .

EFENDİOĞLU, Süleyman-Adem İşcan, "Türkçe Ses Bilgisi Öğretiminde Ses Olaylarının Sınıflandırılması" *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi 43,* Erzurum 2010.

EL-CEVZİYYE, İbn Kayyım, *Medâricu's-Sâlikîn,* çev. Ali Ataç, Adil Bebek, Ali Durusoy, Muhammed Deniz, Muharrem Tan, İbrahim Tüfekçi, İnsan Yayınları, İstanbul 2017.

ERCİLASUN, A. Bican, *Türk Dili Tarihi,* 7. Baskı, Akçağ Yayınları, Ankara 2009.

ERGİN, Muharrem, *Türk Dilbilgisi,* İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1972.

GÖLPINARLI, Abdülbaki, "İslâm ve Türk İllerinde Fütüvvet Teşkilatı ve Kaynaklar"ı, C. XI. N.1-4, *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası,* İstanbul 1950.

GÜNDOĞDU, Raşit, ADIGÜZEL, Niyazi, ÖNAL, Ebul Faruk *Kamus-ı Türkî,* 4. Baskı, İdeal Kültür Yayıncılık, İstanbul 2015.

İPEKTEN, Haluk, *Eski Türk Edebiyatı Nazım Şekilleri ve Aruz*, 7. Baskı, Dergi Yayınları, İstanbul 2005.

KANAR, Mehmet, *Türkçe-Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*,3. Baskı, Say Yayıncılık, İstanbul 2011.

KORKMAZ, Zeynep, *Türkiye Türkçesi Grameri*, 3. Baskı, TDK Yayınları, Ankara 2009.

KÖKTEKİN, Kazım, *Eski Anadolu Türkçesi*, 2. Baskı, Fenomen Yayınları, Erzurum 2001.

KÖKSAL, M. Fatih, *Ahi Evran ve Ahilik*, Kırşehir Valiliği Yayınları, Kırşehir 2006.

KUR'AN-I KERİM, Meal: Ahmed Davudoğlu, Çile Yayınevi, İstanbul 1981.

KURT, Şaban, *Kamus-ı Türkî*, Çağrı Yayınları, İstanbul 2010.

KÜÇÜKOĞLU, Sinan, *Tasavvufta Fütüvvet* (Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı, Erzurum 2019.

ÖZTÜRK, Fatma, *Günümüz Dünyasında Hacı Bayram-ı Veli'yi Anlamak ve Ahilik Felsefesi*, II. Uluslararası Hacı Bayram-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı 2, Kalem Neşriyat, Ankara 2017.

PALA, İskender, *Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü*, 18. Baskı, Kapı Yayınları, İstanbul 2009.

PIRLANTA, İsmail, *Fütüvvet, Ahilik ve Loncalar, İslâm Kurumları Tarihi*, (Edt. Eyup Baş), Grafiker Yay. Ankara 2017.

SAMİ, Şemseddin, *Kamus-ı Türkî*, 1.Baskı, Yeditepe Yayınevi, İstanbul 2015.

SARIKAYA, Mehmet S., *XIII-XVI. Asırlardaki Anadolu'da Fütüvvetnâmelere Göre Dinî İnanç Motifleri*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 2002.

ŞAHİN, Hatice, *Eski Anadolu Türkçesi*, 4. Baskı, Akçağ Yayınları, Ankara 2015.

ŞEKER, Mehmet, "Fütüvvet-namelerin Kültürel Özellikleri", *Türk-İslam Medeniyeti Akademik Araştırmalar Dergisi*, S. 1, Konya 2006.

ŞEN, Adil, *Sakalar El Kitabı*, Araştırma Yayınları, Ankara 2013.

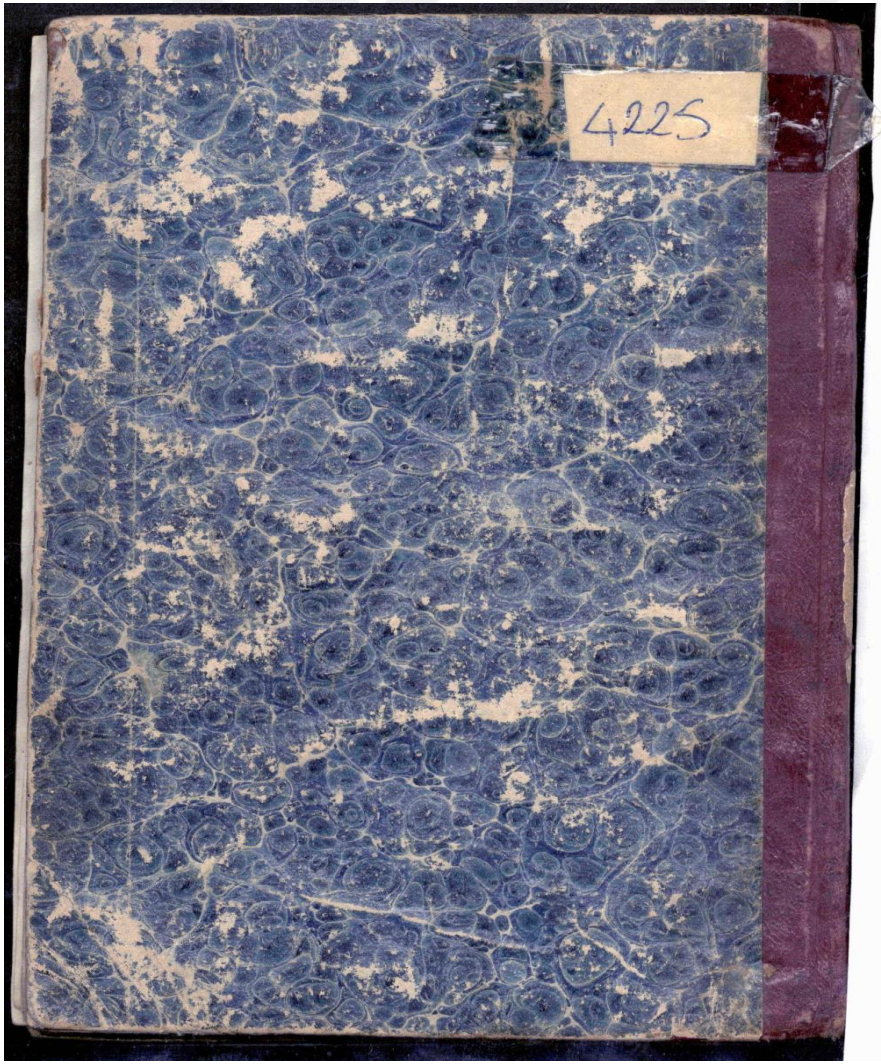
TİMURTAŞ, Faruk K., *Eski Türkiye Türkçesi XV yy.*, Gramer-Metin-Sözlük, İstanbul, 1981.

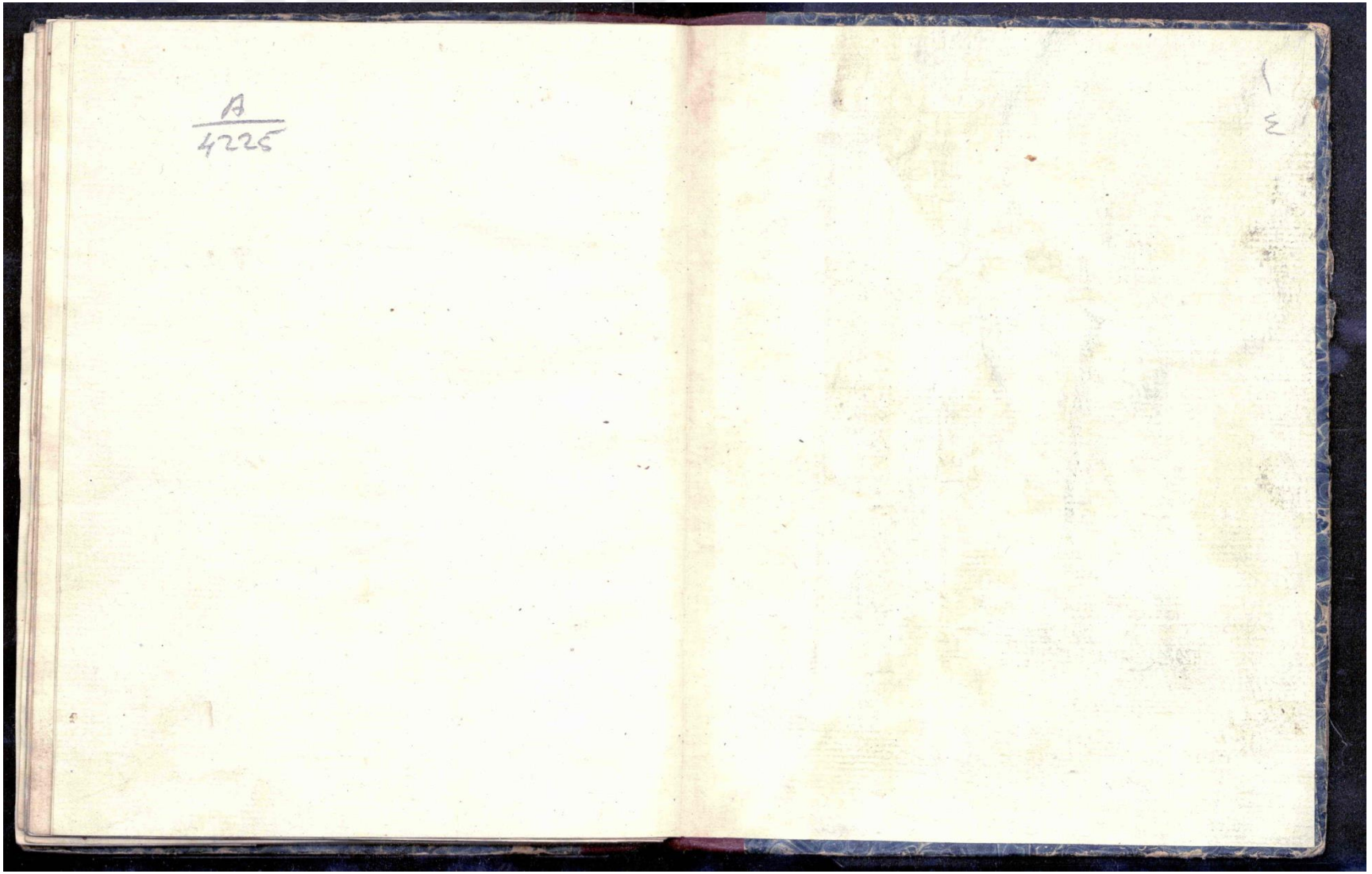
TORUN, Ali, Türk Edebiyatında Türkçe Fütüvvet-nâmeler, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları Ankara 1998.

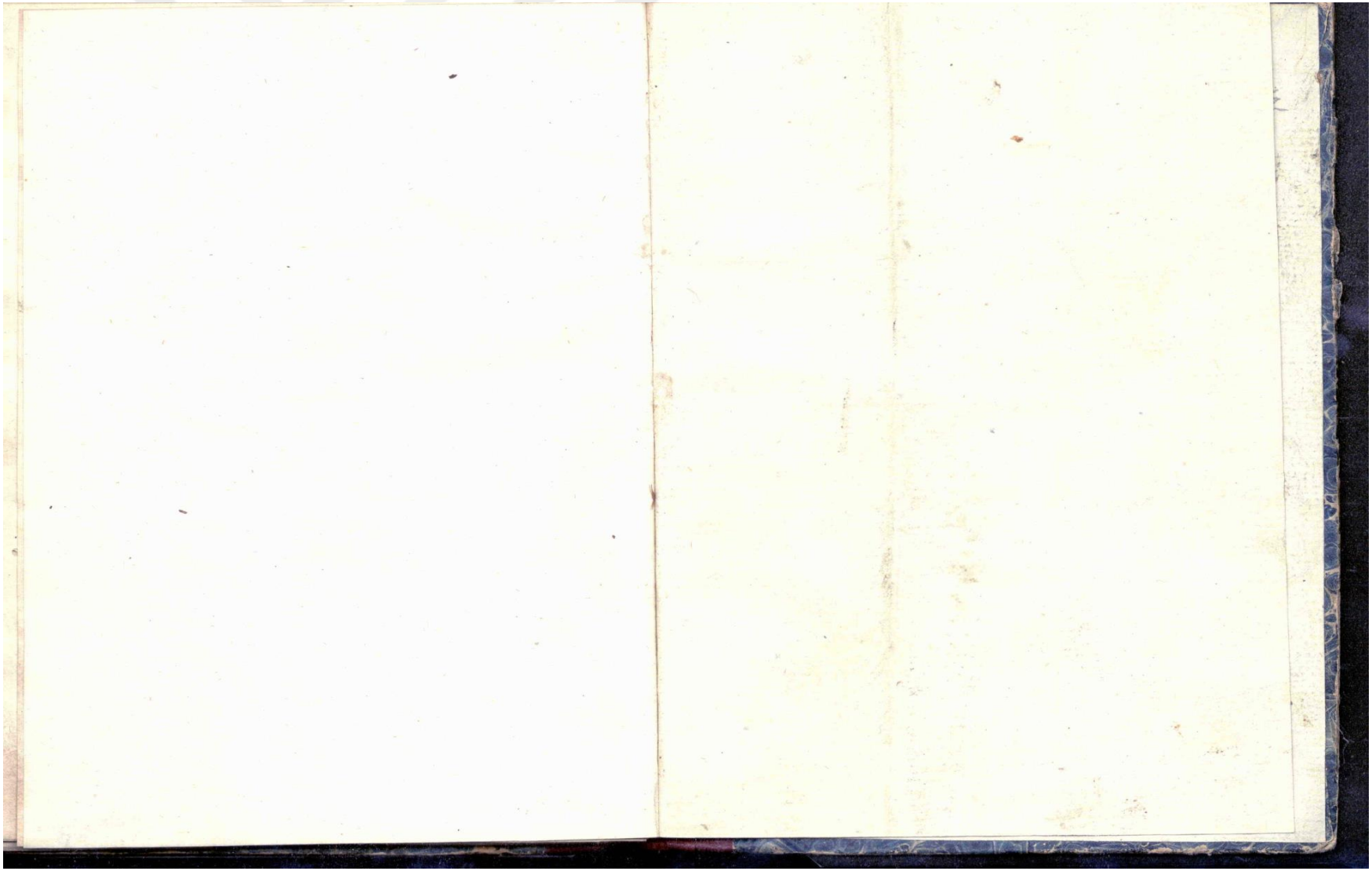
TÜRK DİL KURUMU, *Türkçe Sözlük*, 11. Baskı, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2011.

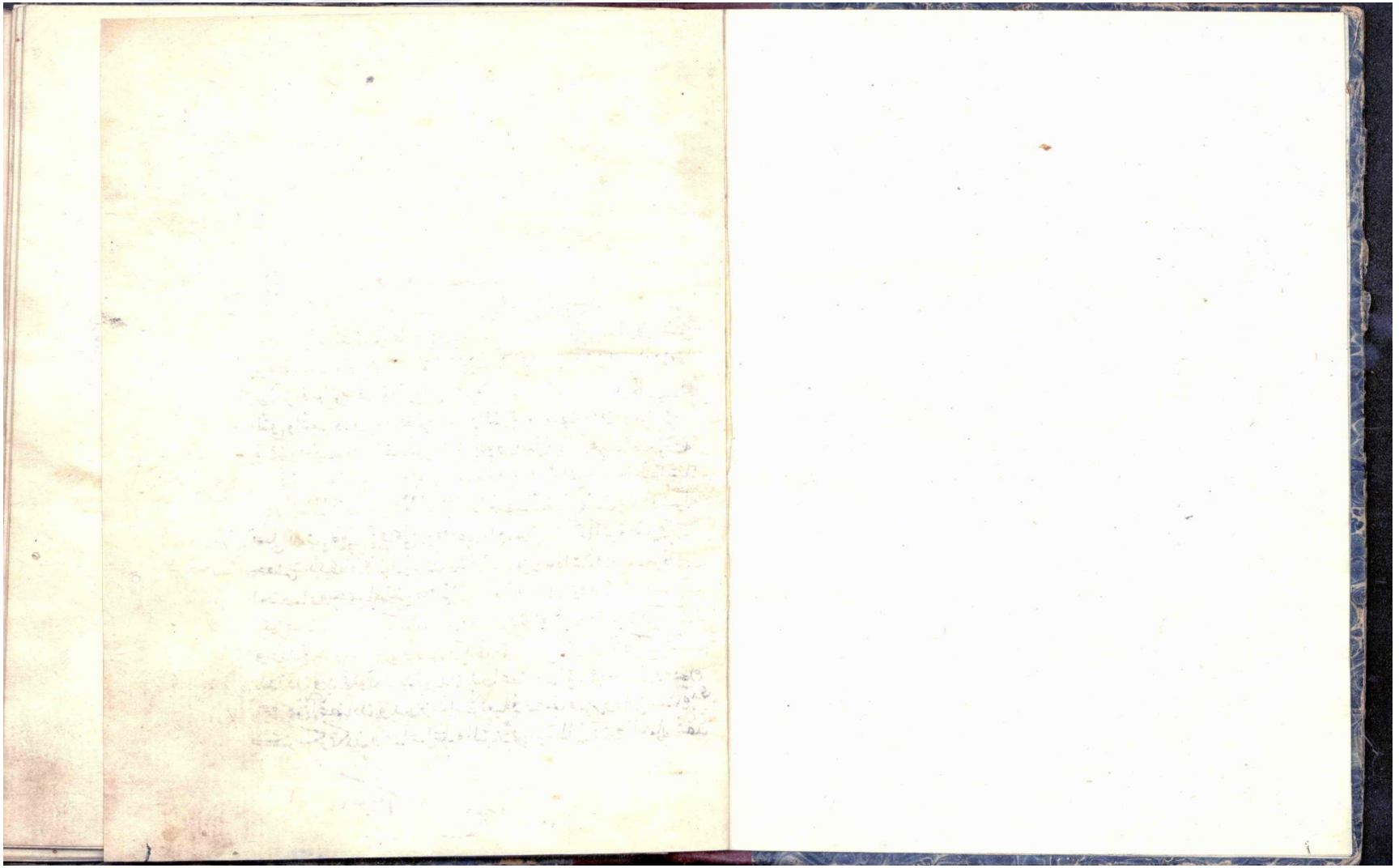
ULUDAĞ, Süleyman, *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü,* Kabalcı Yayıncılık, İstanbul 2012.

7. TIPKIBASIM

4225

A
4225

Sat: 31-3-1971
İbrahim Alqan-Ank

هذا فتوت نامه

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي نور قلوب اوليائه بنكته دقايق معارف الفتوت وطهرت بواطنهم بلطائف الغرائب وتحفة المروة وزين اسرارهم بحقايق الرافة والرحمة وزكى نفوسهم من الهوى والشهادة والهمها التقى والنعمة وجعل الفتوة اسلم الطرق وابينها واوضح المناهج وانجاها فهم اليها اتصلوا بها الى الله ووصل ارواحهم في ملكوته باجنحة الانفس طائرة ونفوسهم بمعرفة حضرة القدس فاحرة اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له واشهد ان محمدا عبده ورسوله صلى الله عليه وسلم وعلى اله وصحبه اجمعين اما اكر تو فتى وير سه حضرت بارى اركان وپست وكشادى ورموزاتى ونفسلرى احتصار وجهيله تقرير ايده لم ان شاء الله تعالى اى طالب طريقت سنى بلكل حكيم بنذك يدى آدى واردر ويدى بغلاسى واردر ويدى آيمسى واردر ويدى صاغ المسى واردر ويدى كتورمسى واردر ستويكم يدى يلدزدن ويدى كوكدن يدى يردن يدى اعضادن يدى مصحفدن وسجده يرى كلن اعضادن ويدى كز طولاتى كعبه دن وصفاء لمروه دن اراسندن يدى كز سكر تمكدن واسماعيل عليه السلام دن شيطانى يدى طاشلة انفذو

T.C. KÜTÜPHANESİ 134 1971

ونفس امّاره نك يدى ياشنده ويدى طامودن ويدى كوندن واون يدى فرضدن وقدر كيجسى رمضانك بكر مى يدى كيجسى اولمقدن بوندن رموز اشارات چوقدر اقاهو برين بر وجهيله بنى ايدر سوز سوزدن اوزاى مختصر ايتمك اولبدر بنكم علما ايدر العارف بكفى الاشارة بس شدتين يدليسين بيان ايدلم اول شدّ يدلر كيمنى شدّ شيطان درلر اوچنجى بالهنك الطريقت درلر دردنجى حبل المتين ومرسلك اليقين درلر بشنجى مزين اللى حرس العشق درلر التنجى صراط مستقيم يدنجى هادى الى صراط رب العالمين درلر بويدى بغلمك ويدى اچمك قولى وارو فعلى وار بنكم سيدنا امام حسن رحمة الله عليه بيورد فتوت بر اغاجدر اصلى تنكرى صفتدر بودا قلرى ابنيا صفتدر يمنى مومن لر صفتدر بس فتوت اغاجى نك كوكى توحيد واخلاص صدر بداقلرى صدق وصفا عهد وفادر بلر اقلرى ادب حيادر ومنه سى معرفتدر اول اغاجك صوبى رحمتى خدادر اول يمشى لذتى كرم سخا ونددر وخطور جادر بنكم على كرم الله وجهه اصل فتوت بو ايدى حرف ايله اشارت ايمشدر اول قاف سيم يحشوع م حهور لاى يعنى قاف صدق الف صفات امانت الى تقا سيم كرم هى رقت لى قياس بس فتوت قتاده كم بويدى حرفك رمزى وارددر اول اغاج كيم فتوت اغاجيدر انك تحتنه بلر بس بو صفتلرده بيقصور اولدوغيدن امام على لافتى الا على خطابن اشتدى بس بو صفتى صقلمه الاصدق صفا وبو خلعتى كيمه الا عهدى وفا اهل وبو شدّى قوشمه الا فتى اهلى

وبو یولی یورمیه آلاجیاق اهلی بو منزله ایرمیه آلاسیخا اهلی ضعفتلرینه
مصطفی اهلی بو کمالی ایدندر بقا اهلی ایمدی ای عزیز فتوتحق تعالی
عزیز قلدی ای جانم سندخی عزیز طوت که عزیز اولاسین بیر فتوتله
ارنلره کوکدرکم اوزدینه یدی فتولی بغلیه ویدی فتولی آچه ویدی
بغلمانك ولجنك اوّل کشی یه حقیقتنی بودرکم اول بخل بغلیه
سخالی آچه الیجی قهر فتوسنی بغلیه قناعت رضا فتوسنی آچه اوچنجی
حرص هوا فتوسنی بغلیه لطف فتوسنی آچه دردنجی طوفاق ولدت
فتوسنی آچه بغلیه ریاضت فتوسنی آچه بشنجی خلقدن امیدك آچلق ودیا
فتوسنی بغلیه آچلق حقدن یکا توکل فتوسنی آچه التنجی هوزه
وخواوت سویلمك فتوسنی بغلیه ذکر وناوقت فتوسنی آچه
یدنجی افعالی شیطان فتوسنی بغلیه وافعال رحمان فتوسنی آچه
هر کیمك کیم بویدی حاصلی اوله اول کامل مفرد بدر ایمدی شندی
چونکم اصحاب راضینك اسندن اشلدن ارکان بیان اولدی ادمدن
خاتمه خاتمدن بودمه دکین اوستاذدن دوشت برله واجب اولدیکیم
بوزمان ایچنده کی اهل طریقت اراسنده مستعمل اصطلاحی بوجمله
ایچنده بیان ایده وزنا کم مستعمل دیو بعضیسنه یقین دیرلر بعضیسنه
مبتدی دیرلر کرك اولانی بیان ایده لم تا اوقوریانلر مستفید اولوب
بوعاجز فقیری خیر دعا ایله یاد ایده لر تا مقبول اولمق ایستیه لرینه
بودردمه درمان اوله ان شاء الله تعالی فصل بلکه ای طالب ارکان
طریقت بو ارکان اهلنه یدی طایفه دیرلر طقوز مسمدر الیتسی
ارکان طریقت اوچی اصحاب طریقت بربرندن غالب در اول تازلدن

تازلدن بوروبه لوم تا غالب ونازل دیمك معنا سی یعنی کلام حقدا طاعت
ایدوب بیون طوتمقدر غالب بولنه تازل اول ارنلره در که مجفللره
محبتیله یا اوستاذیله یا اتاسیله کله اما دلخی ارکانه قدم بصامق
اوله اکا حبتاد دیرلر غالب بیم طریقدا ولدرکم انك استاذی وپیری وطریقت
اتاسی وایکی طریقت قرنداشلری اوله بونلردن تربیت کورمش اوله
ونفسلری بیشمش اوله استاذك وپیرلك ویول اتاسنك وقر
داشلرك سندی نه یردندر وبونلردن طالبه نه بنداولمز ونه
نفسلر بیشمز کانك اشغاسنده سئوال جواب طریقنجه بیان اولنه
تاسوز تربیتلرینه جصمیه وبیم طریقدن غالب مزیددرکم اکا صیاق
بسته وصاحب طریقدر لر زیرا کم شدمرتضی دلر مرتضادن
یتمشدر ونفس حلوا ویرلمشدر پس بو اوچ بوله اصحاب طریق
درلر کدلك مزیددن غالب بشیوردر اکا دست دیرلر زیرا
ایاغ طور مشدر خاملری بخته ایدر خدمت پرشندرر وانلرك
حقنده دیلمشدر مهتر الفرد خادمهم واندن غالب نقیبدر نقا
بتدر دوزمشدر لطفکرمله محفل اهلنه برلو یرینه قوندرر وداشم
جمعیته سبب اولور انلرك حقنده دیلمشدر مهتر القوم پیندی تاجه
الوداعه دکین اندن اچتی وصتی دندی تاعمری فرقه ایرنجه اندن تاشیخ
دیندی تاخلافتنجه کندولی اولنجه اندن جمیع تعریفله وصف
اندیلر همچنان بو معنیده رسول حضرت صلی الله علیه وسلم بیورمشدر
انا ابن الذبیح والوجه الصبیح اسمعیل ذبیح ابراهیم الخلیل علیهما السلام
انا ابن الفتا اخو الفتا ابو الفتا یعنی نیکت وقن یکیت
اوغلی وقن یکت قرداشی وقن یکیت اتاسی وقن اوّل اوّل کندولی
فتا الغلام یا اندی الیجنی یکیت اوغلی وقن دیدکی استاد در خلیل الله

نتکم بیورمشدر اوچنجی اخوالفنادید وکی امام علیه اشارتدر دردنجی
ابوالفنادید وکی امام حسینه اشارتدر پس اخیلو اصطلاحنجه
فنالك یکینلك در واخیلق وتجه لقدر وسنچ خلق یاولکدر جون اهل
ارکانه بوطقوز وجهیله تسمیه اولندی کلدك محفل واجلاس

قدم یونلرك مقاملری هر بری نك مقامینه مرتبه یه لایوخذ
منازلری وار وبرنا شئی صاحب طریق قللی ایسه نه وجهیله قول فعل حال
اولورانك بیانی ایدم شویلکم امام شافعی رحمة الله علیه اصل الفتوت
کله ادب وامام علی کرم الله وجهه رسول حضرتنك مکارم اخلاقی
فتوت طریقینه ارشاد ایدردی وهم اهل کسبله بویولدن صحبت
ایدردی وهم صحبتلرنده نصایح ولطائف کامام علی سویلرکی ان
اصحاب وحسنین رضی الله عنهما یزدلرکی کندولره حمائل قیلورلرکی
شویلکم صدکله وردعدد وقی لالی بوصحبتلرك اثریدر اکرادب
واوصاف واخلاق فتوتدن بنیا ایدرسه سوز سوز طویل اولورا ما یحسی
جمعنا سببله محفلده ذکر اولندی شیله کدیملشدر یومقالی ر آحوالی
یومحالی ر آمقالی کامله نقطه ایرشمز من کل حال ایدی کلدك اکاکم محفل
واجلاس وصحبت قلسلرینجه قلورلر مکان کرك اندن عوامك
نظری ایرمیه بعده شیخ المشایخ کلوب صدره اوتوره یانده شیخلر و
شیخلردن اشغله خلیفه انلردن آشغله محفللر واندن یارغالب معزز سیلر
ودخی آشغله نیم طریقلر داخی اشغله اولان لابد احیانا اوتره کیشر سیلر
نعمت قهوه اولوب نفیسلر اباغ اوزده طورورلر بهرکیشی برلوریه قهوه دردی
صکره اجلاس قالورلر بویرعایت ایدرلر هر شیخ ن کندو مرتبه سنجه خدمتین
کورب قرار قیلدقدن صکره صحبت قیلنر کلام الله واحادیث انبیا ومناقب
اولیا ومعاملات صلحا واوصاف زکی وسرکوزشت شهدا اولنسبت

احبا اولطایف ظرفا واسرار فقرا وسلوك صوفیته وبلاغت شعرا
اوقنوب صحبت صفا اولدقدن صکره محفله اشارت اولنور عرا قیلور
وخرسا یلور وترکستا یلور اشارت بودرکه نفیب کلور برالنده
جاروب برالنده برکوزه صحیلر صولرکی یعنی شمدیکی زمانده سخن
وطلب حقدقدیمك اولور اما اخیلر اینجه رموز بودرکه نفیب یعنی
فکر برالنه طوزالور کلوب میان مجلسه طوزی صویه صاله لر یعنی شمدیکی
دلك صحبت ایدی شمدی محفلده دیمك اولور وبو مملکده اشارت
بودرکیم نفیبلر لیشوب یاقی اوستنده طورور وکلرفتوا چه لر الینجه
طوره لر لجمشی ارکانلرین اکثری عاقله لر وبا قیسنك مزه نه
صلوات کتوره لر ایدرکیم کیمك کیمده حقی وارسه وکیمك طلبی وارایسه
الیشوریه مجموعی اصحابی حقوقی راضی اولوب اخوت حقن حلال
لشدوره لر اندن صکره طالبه مراد ویرلر اولی طالب وارووب مرادینی
نفیبه سویلرکندوئی نفیبه اصمرلر نفیب دخی انك خدمتین ادا ایدر
پس نفیبلرم کرکدرکه اول طالبی اهل محفل قبوسنه یعنی پیشخانه
ایله لرعرا قیلرا اول مقامه قائمین طریقت درلر اندن نفیب یاخود
نفیبه انتقا ترجمانلق ایدوب ایدرکم السلام علیکم یا ارباب الشریعت
ویا اصحاب الطریقت السلام علیکم یا اهل العقد والعهد والوفا
السلام علیکم یا اهل المروة والکرم والسخا کلمکز حقی چون
دوردوعمز حقی چون سویلکز حقی چون اشبو مومن مومنه ویرلشك
اولولرنیا غنه مقام انصافك دوردوعندنه مرادیاولدرکم
سزاختیاردرلرك سلسلسنه بل بغلیوب قاتونه چیکلوب ارکان کوردب
صاحب طریقیاولوب شاه مردان قبوسنه بلی بغلی قول وخاندان عاشقلرینه
خدمتکاراولر بوعاشقانه سیوردرسزدیر پس محفل اهلندن جواب

جواب كلركيم اهله محاله الفواجب ومصلحن كوردكز مبارك اولسون
ديه لر اندن صكره كلشنك استاذى حاضر اليسه انى دوانايه يعنى اول
صنعتكيم اينسانلر كسب ايدرلر آنى يعنى اول صنعتى اكا حلال ايده وخشنود
لق كتوده اكر دكلسه صبر وده لر اوستاذى كندودن راضى ايمه در اكر راضى اليسه
اكابر پير دخى كرك اكا توبه وتلقين ويه وآيت بيعت اوقنه وسلسله
فيوب ايجد طريقت تلقين ايده ودست محمد على تعليم ايده يعنى بر بر
مريد ايله دست امانت دوتا مستور مقام خلوتده پير ايله اعوذ
بالله من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم انما يبايعون
الله يد الله فوق ايديهم فمن نكث فانما ينكث على نفسه ومن اوفى
بما عاهد عليه الله فسيؤتيه اجرا عظيما يا ايها الذين امنوا
اتقوا الله ولتنظر نفس ما قدمت لغد واتقوا الله ان الله خبير
بما تعملون يا ايها الذين امنوا اتقوا الله ولتنظر نفس ما قدمت
لغد واتقوا الله ان الله خبير بما تعملون يا ايها الذين امنوا توبوا
الى الله توبة نصوحا والله يحب التوابين ويحب المتطهرين ديه اندن
دونبه مريد يوزنه باقوب ايده دى استغفر الله من كل ذنب الذى اعلم
ومن الذنب الذى لا اعلم انك انت علام الغيوب غفار الذنوب
استغفر الله من جميع ما كره الله توبه ايلدم جميع مناهيدن توبه
قلدم جميع اوامرينه اون يكى كناه كبيره يه اكا تاكيد ايده واحكام شرعيه
امانت وبو سلسله نوم راد ندن بيلديره واهل بيت محبتين تاكيد ايده
واندن شهادت طريقت تلقين ايده شهادت طريقت بودركه ايده اشهد
ان لا اله الا الله حقا حقا واشهد ان محمدا صفا صفا واان عليا ولى الله
وصفار سول الله شمدى سلسله كيردى اندن بركشى يولا ناسى وايكى
كشى يول وردانشى اولالر وبركشى دخى استاذى شنديدينه استاذى

استاذى پيرنك ويولا ناسنك وايكى يول وردانشنك اغزنه ترجمان قدم
كوسترمه طريق وجيخه واندن واروب يولا ناسنك اوكنده ايكى دزك
جوكوب اوتوره اول يولق دشلوى برى صاغنده وبرى صولنده اوتره
اتا اوغل صاغ الكلرى صوب باش برمقلرين بربرينه مقابل قويوب
الطوتمشه لر اوزرينه بردستار اورتره لر اول اكى يول قرداشلرى طالبك
اتكنه يا يشوب يولا ناسنه قولاق ودر الر اتا سى بشليب ايده
اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم
الم اعهد اليكم يا بنى آدم ان لا تعبدوا الشيطان انه لكم
عدو مبين وان اعبدونى هذا صراط مستقيم ديه اندن ايكى
يول وردانشلرى الكرينه كندين فالدروب اتا ايله اوغلك الى اوزرينه
قويه لر يولا ناسى بودرت الك اوزرينه بودرت حدخى اوبيركه نعظم
الامر حرمة الله والشفقة على خلق الله والدنيا بمساحيحة واى لا يخرج بشفا
عتك اندن دونوب اوغلك بوزرينه باقه ايده حسنة لله وطلبا
لمرضات الله يوم لا ينفع مال ولا بنون الا من اتى الله بقلب سليم
ديه دخى درت نصيحت طبشرله اوكل هر قنده واردرسك عزتله
حرمتله وارونه برده اوتوردرسك ادبيله اولوردبه وسوزسويلك
استسك حكمت ياخود قولق اول ديه وطوريجق خدمتده دور
ديه واره ايكى نفس دخى واردر دخى محلنده اول دبد وكمز كى ذكر اولنمش
ولواوج قرداش بوعهدا وزرينه بربرينه ايده لر اكر يارينجق دركاهنه
وبيغمبر عليه السلام حضورنده قبول ايم اولورسه سنوى دكز
خواست قيلايم اكر قبول سوزك اولورسه بنى درخواست قيلاسز

بو عهد اوزرینه کم فاتحه تکبیر وصلوات وکلینك چکلر شمدی مریدینم
طریق اولدی اندن صکره کرك صاحب طریق ایدکلر فخی صاحب طریق تمامو
اولسلر بس کرکدرکم استادی شندشا کرداله برخلوت بن کنوره لر
نصیب کلوب سجاده یا روضه اوسنده سجاده دن اوچ قدم کرو
طوره اول صاغ ایاغنك ایلو سنه ناصه الله اکبر اکا اکیکی قدم
جبرائیل اکبر نه قویه اوچنجی قدم محمد رسول الله اکبر اکوب سجاده
اوزرینه کله ایکی رکعت نماز قیله مرید دخی ایکی رکعت نماز قیله
نه حاجتی وار ایسه حقدن تمنا ایده سنکم امیر المؤمنین علی تمنا قلدی
اول ایکی رکعت نمازکیم استاذ شاکرد ایله قیلر اول نماز عشقه
دیرکم پیغمبر علیه الصلوات والسلام امیر المؤمنین علی بیلن یغلق
ایچون ایکی رکعت حاجت نمازین قیلدیلر اهل طریق اراسنده اول ایکی
رکعت نماز سنت اولدی چون استاذ ایکی رکعت نماز قیلدی اکوب توره
بو دعاء اوقیه اللهم اغفر لنا ولوالدینا ولجمیع المؤمنین والمؤمنات
والمسلمین والمسلمات الاحیاء منهم والاموات برحمتك یا ارحم
الراحمین دیه ورسول حضرتلرینه امام علی بی قویشتدی حضرتلرینه رموز
اولدیسه نه دعالر اوقیدیسه کتاب ایچنده ذکر اولمشدر انلری
بر اولو پیر بخ رعایت ایده لر اندن صوکره مریدین سجاده یه دعوت
ایده لر کندولره رعایت ایتدیلر سه اکا دخی تلقین ایده لر کلمك شندشدن
باینوق بزندن اوله زیرا رسول حضرتلرینه کلن وحی راعه بینوق بزندن ادی
اقا اکر تصفی حریر اولورسه جایز طوعمشلر در اقا اول شندی نصیب
الله وره لر نصیب شندی بشر قات بوکه وملکدن دوره بشر قات ایتدوکی

اشارتدر بنای اسلام مشتمل درکه اشارتدر شریعته وطریقته وحقیقته
اندن کنوروب سجاده ده اوتوزن شیخه عرض ایده شیخ اوچ کره
اخلاص اوقیه اندن باقی اصحابی شندی زیارت قیلوب قل هو الله احد
اوقیلر اندن کنوروب شندی اول استاذه صنو اول استاذ دوکر کلوب
شندی صاغ الیله قبله قرشو الفکبی دوته دوره الف اشارتدر حق
تعالینك برلکینه ودخی صراط مستقیم دیمك اولورکم طغری کلدم الف
کبی انشا الله الرحمن طغرو کیدم الفکبی وصکره اوچك اکاسین
چوکا زکبی ایده سن بوکا شندی چوکا زی دیرلر دمك اولورکه بونیمك مقتو
لیدر یعنی حققه مطیع اولدم وسنه مرید اولدم هر فنجغو ویدر سن سکر
دوه کبی یدلوردم وارکنه مطیع دخی دیمك اولورکم بن بولدن چقسم
بوچوکلی بونیمدن دوتوب بولکدوده سن بکا مریشد اولسنز وچوکان یلحوق
ندادر دیمك اولورکم یا الله بو ضعیف قوانی طغری بولدن چقارمه
ودخی صبر وتحمل درکم محمد علی واهل بیت وصحابه کرام بولدن بیل بغلیوب
قلقایدم وازلمن یوز قویوب تواضع وتضرع برله خدمتایدم اندن شندی
ایکی قات ایده دیمك اولورکه بکون دنیادر یارین آخرتدر یارنکی وعدیمی
بوکون کورمك کرکدر نتکم رسول حضرتلرینه بیورمشدر الدنیا مزرعة
الآخرة اندن شندی اوچ قات ایده دیمك اولورکه شریعتك اوستوره
اول طریقتده پایدار اول حقیقتده خبردار اول ودخی دیمك اولورکه تیرکن
کلدك فهم ایت وهنیره یه کیدرسن فکر ایت اکاکوره دیرلك ایت
تا مبداء معاش ومعاد علمنده خبردار اولسنز نتکم معناده رسول حضرتلرینه
بیورمشدر تفکر ساعة خیر من عبادة الف سنة ودخی دیمك اولورکه

خدا نك آنبيا نك واولياء نك امزد وطريقيدن طشره جقيم اندن شندى درت
قات ايدكم اشارتدر جهاد يادكز نيه يه ودرت مجتهد امامه ركن فرض
كمر بتدر وركوع وسجوددر ودخى اشارتدر دورت اسلام كيم
صلوة صيام زكات حجدر ودخى اشارتدر دورت ملك كم مقربدر
ودورت منزل كتابدر ودخى درت معنايه كم امر ونهى وعد وعيددر
اندن شندى التى قاف دكل بلكه قات اندكم اشارتدر اهل عبانه برى
محمد مصطفا در برى على المرتضادر برى فاطمة الزهرادر برى
حسن مجتبادر برى حسين شهيد كربلادر ودخى اشارتدر اولو
العزم پيغمبرلرم كيم برى نوح نجى در وبرى ابراهيم خليل در وبرى
موسى كليم دربرى عيسى روح الله در وبرى محمد رسول الله
صلى الله عليه وسلم در ودخى اشارتدر بش وقت نمازه وبنا ى اسلام
يته رسول الله بيورمشدر بُنِيَ الْاِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ شَهَادَةِ اَنْ
اندن شندى التى قات اولنه اول دخى اشارتدر جهاد سه وجهاد ركن
سجاده يه پنجم ماه ششم محراب ودخى اشارتدر التى لنيه كم انلر
كنوزه لر اول الله تعالى ايكنجى ملائكلرينه اوچنجى كتابلرينه دردنجى
پيغمبرلرينه بشنجى قيامتكونيته التنجى قضا وقدره ودخى
اشارتدر بيشيخ على ومبا ودخى جبرائيل اشارتدر التى صاحبشريعت
پيغمبرم كم اول آدم اخرى خاتم اندن يدى قات ايليه اشارتدر
يدى مصحفك امرنى طوتمغه ودايم يدى اعضاى يه يوب حقه صبات
قلغه ويدى جهتم عذابندن قورقمغه نتكم دينلدى كتابك
يوز وسنه شندى اول تعريفنه يدى آكلمشدر ايدم سوز طويل اولور

اولور مختصر اتمك اولمدر اندن شندى اون ايكى قات ايدر ودخى
اشارتدر اون ايكى امامه ذكر اولنمشدر پس اندن شندى اشارت
نيه بر قات ايدر الف كبيدر نلرد يمك اولور اول الله تعالى در آخر
الله تعالى در نتكم حق تعالى كلام قديمنده بيورد حق تعالى هو الاول
والاخر والظاهر والباطن وهو بكل شئ عليم اندن صكره شندى
الفكى سجاده او ستنده سجده يه وارير كى صلد يمك اولور كحقه
بيون ويردك وسزار نلره مطيع اولدوق ومراد محمد على عشقنه قول
اولدق ديمك اولور والف اشارتدر حق تعالى لنك بر لكنيه وصكره لام
كبى ايدكم جبرائيل اشارتدر يعنى لام كبيشدر صكره ودخى بر يا سن ميم كبى
ايدكم اول اول امام عليه اشارتدر يعنى اولوركيم حق تعالى امر ايلجبرائيل
فتوز محمد صلى الله عليه وسلمه يتشديردى هم فرض اولدى وهم
سنت بودليلله حق سبحانه وتعالى بل باغلمق ايچون آيت كوندردى يا
بنى آدم قد انزلنا عليكم لباسا يوارى سوآتكم وريشا ولباس
التقوى ذلك خير ذلك من آيات الله لعلهم يذكرون واندن
براوجى سجاده بركوشه سنه وبرن بركوشه سنه قبليه قرنشوله
وسطن سجاده نك اكنه بوكه بوصلشه لام الف در لو ومدد در لو
سجاده نك اكنه صاغ كوشه سنه كى اوجك اوزرينه بولن اوقه
لا اله الا الله الن قالدر مدين سوره سجاده نك اكنه كى عقيد
اوزرينه كله ايدكه لا اله الا الله يعنى دمك اولور كه اى مريد تقليدك
جهدايت تحقيقه يتشدر تا علم اليقين عين اليقين ايرلشه سن دخى
دورش كحق اليقين ايرلشه سن نتكم امير المؤمنين علي كرم الله وجهه
بيورمشدر لو كشف الغطاء ما ازددت يقينا اندن شندى نيه القطو
عزيز اسن اوزاده سن ودخى ديه سنكم والهكم اله واحد لا اله

الا هو الرحمن الرحيم ودخي شدك اوزرينه صاغ الك قويه سن والتنه
صوالك قويه سين ديه سين كم واصتصموا بحبل الله جميعا وشدي
صميه سن يعني دمك اولورسم اي مريد ايجي ضل غيشدن بعض حسد دن
كبر وكينه دن بادي جميع اخلاق ذميمه دن آري قيل مزين اول اخلاق حميده
ايله اندن سنه دك الفبي يا توركن صاغ الني اول باشنده اندن اورتا
سنه اندن اكنه قويه والني اويه كوكسي اوزرنه قويه دمك اولورك
دنيا دن نقرا ايلدم وصراط مستقيم دندر واخرت منزلنه توآلي ادم
صاغ الن شدك صاغ يا نده باش لنندن صوقويصول اليله اكينيدن
دو توب اول اضاغن اندن صولن قالديرصاغ الن بوكسك طوتوه نتانن
كسنن اقاكي احتياط ايله شدك صولندن كرميه والي ارقاستي كوستريسين
نه اشلرسه الك يوزي كورنه اقاشدك صاغ يانه اولدركه قبله قويشو
طورركن صاغ قولك شدك صاغ ياندر قويس طوتودوغني قبليه باشارتدر
واهل عيال يه زيرا ايكي باشي وار واكي بقري وار ويرقيضي وار محمد
مصطفى يه اشارتدر ايكي بغري عليه فاطمه اشارتدر ايكي باشي حسنه
وحسينه اشارتدر يعني دمك اولوركه الهي سكا ومولاني يازي نولاله
حشر قيل نكم حضرت محمد بومعناده بوريا عي دمشدر يا حي يا من يا سيم
تولا يا علي تا لحشر كندخدا ني يا النبي ياجار محمد دوحسن بابت
موسي يا جعفر و يا حسين ياجهار علي ودخي دمك اولوركم اوق
كبي قوسدن طوغرو اتلدم انشاء الله طغري مانوله وارم دخي محراب
كوستريم يعني ايكي الني قبليه قويشدوقوله شدك ايكي اوجني اشغه صارقه
بوده بنس اولور بودخي اشارتدر بنس بنسنه كم بناسي سلاه مدر يعني دمك
اولوركه آللهدن ارتق الله يوقدر يودر اورتاغي وشريكي بوقدر دمك
اولور ولام الفدن اوج اشارتا ولور اول اشارت بودركه حق تعالى

لرى الشهادت منقاد اولم معارض اولوب جدا ايتمه وغالب نازل اولم
ايكنجي نازلدن خود بقمايم مهر محبت وشفقت نظيرى ايله باقم وارشاد
ايدك ديم اوچنجي قالمشلوى مانوله يتشدرم الذن كلدوكن تقصيرقلم
وكسنك عيبن كورسم سنه ايدم ودنيايه محبت ايتمم نتكم رسول حضرت
صلى الله عليه وسلم يومعناده بيورمشدر ترك الدنيا رأس كل
عبادة اندن صكره شتدى بوبدنينه بواغ ادم سن محرابه وين وقريكي قوشونسنه
كتوده نتكم شرائط ذكر اولندى اندن كندوالنصاغ طوتوه وصول
الن صولنوب صاغ الن طوتوه مريدنه صولول الن باشي اوزرينه قويه وصول الى
برله مريدك الن دخي اوستنه قويه ايدر شيخك الندن قبله باشك ديه
باشك قبله محرابه ديه اوستادي كندوالكنوب رسول حضرتي امام
علي اوزرينه اوفوردي دعالري اوقيه اندن صكره دعا بودر شهد الله
انه لا اله الا هو والملئكة واولوا العلم قائما بالقسط لا اله الا
هو العزيز الحكيم ان الدين عند الله الاسلام اندن شدي الله
اله الناس ايكن خطبه طريقت وقيه ايدر الحمد لله الذي رفع السموات
والارواح وبسط الارض على الماء الثجاج ومرج البحرين يلتقيان هذا
عذب فرات وهذا ملح اجاج وصلى الله على سيدنا محمد المنير الترواح
الذي سار ليلة الاسرى الى المعراج مذكور بالالواف ومكتوب بالتباج وعلى اله واصحابه السلام بمقدار عدد حروف القرآن
وامواج البحار وقوله تعالى يا ايها الذين امنوا اصبروا وصابروا
ورابطوا واتقوا الله لعلكم تفلحون اندن ايدر اللهم صل
على محمد المصطفى اللهم صل على امامنا علي المرتضى اللهم
صل على امام معصوم حسن الرضا اللهم صل على امام مظلوم
شهيد كربلا اللهم صل على امام زين العابدين اللهم

امام
صل على محمد الباقر اللهم صل على امام زين العابدين جعفر
الصادق اللهم صل على امام موسى الكاظم اللهم
صل على امام ابن على ابن موسى الرضا اللهم صل على امام محمد
التقى اللهم صل على امام التقى اللهم صل على امام حسن
العسكرى اللهم صل على امام محمد المهدى صاحب الزمان
صلوات الله عليهم اجمعين الى يوم الدين والدين وارواح شيخان
وبقيان وميان بسته كان اولين واخرين جارركن عالم تكبير
ايدلم اندنصكره صلاح المذكى اوجى اول شخصك صلاح يا ننه كلاه
وصول اوجنا وزدينه بواغه دخى بسم الله على التوفيق والحمد لله
على التحقيق ونشد هذا المشتد باركان الطريق ومهر اورمغه
بنشلد وغنى وقت ايدن والله من ورائهم محيط بل هو قرآن مجيد فى لوح
محفوظ يا فوقانيه باختانيه مهر اوده فوقى بود ركه اول دوكمه
ايدكم يوم مهرى شدى امام علينك دركم بزم المزدن سنرك بليكوزه يتشدى
امام تركيب ديكم ياخود مختصر مفيد مجمل معقود يازايدن اكر دوازده
امام ايمسه مثلا بونك بى رياعى ايدن مبارك قتل الهى بغيمبر حقى بحق
ستدى ومولا يحق آدم حيدر محمد دخى دردت كتاب حقى دورت
محمد حرمتيجون دورت علينك حقيچون هم حسن حسين كاظم جعفر حقى
واوحنى مهر شدى امام علينك كدركه محمد على خانه دانندن اوستادم
بلينه يتشدى ديه ويوهن مرتركيبك دخى دوازده امام اوقيه ياخود
بويله مختصر ايدن يا الهى سن صباوك قتل بغيمبر محمد حقى جون فخر عالم
صاحب محراب منبر حقى جون دورت محمد غزيجون دورت على نك حرمتيجون
هم حسن حسين كاظم جعفر حقى جون اندن ايكى طرافن بربرى اوزرينه
ايكى كوطولا شمسن ديه سنرك مهر على ومهر محمد ايكى طرافن ايكى يانته

صوقسن

صوقسن صول يانته ارتق حرفلرين بنى اشارت ددر صاغى حسنه وصولى
حسينه ارتقلغى اشارت ددر صاغى تولايه وصولى تبرايه اندن امام
حسينك اولادى خاصه بلغنه وبعضيلرى فاتنك صاغى اشارت ددر
اوستادنه وصولى بولى تاسنه وبعضيلر ايدر اشارت ددر صاغى
تولايه وصولى تبرايه اندن اول مهرى كوكسنه اشارت ايدر اوقل اشا
رتددر اهل عيانك باشنى بركوملك دن كورميه اندن بو مهرى اوزرينه
الف قويوب ايدر اللهم صل على النبى والوصى والبتول والحسن
والحسين والعابدين والباقى والصادق والكاظم والرضا
والتقى والعسكرى والمهدى صلوات الله عليهم اجمعين
ستر يخ فرقه كيسوادوازده امام على وجارده معصوم پاك ستر
صاحبان ستك وصورتده هكذا وباطن اولبا معنى اسمعيل وابراهيم
خليل واسحق جبرائيل تكبير ايدن ديه اندن اوتوره حاضر ديه
مريدى دخى درنجوكه استاذ ايدن شريعتده استوار اول طريقتده
پايدار اول حقيقته خبردار اول ديه اولاد وستان خانه دانلر پاد
دشمنانى خاندانله دور اول صلح طريقى سكه ديه اندن مهر اوزرينه
بو مهرى اوقيه لا اله الا الله محمد رسول الله وعلى ولى الله اندن
بوصك نفس ديه ياردادنكه دارده سخت دارده كوز ذبيوش بلزبده
بلستان اجيوش عين مردم بلزبده خوى يده ايضاف بلستان انكه
دار اتحركت بيوش عين مردم ده دست مهر تمام تمام اولدى پس
مبارك لكيجون فاتحه تكبير صلوات وكلبانك چكلو اندن الى با
شمسن ايكى كتوده لو محفل اهلنه عرض ايكى لو ونه بولده باغلد وغن اوستاد

سويليه جماعتا ايشتيك لوا اندن محفل اهل تعالى ايدنا زاله دكن اول مهرى زيارت
ايده لر ودخى كرك كيم اول مهرا وزرنده اكين ايده سنى بو مهرى فوقا نيلدد
اقا محتانى وتكبرى كتابا يخنده يازا ولمشدر دخى وستاشندى مريدينه
ميزان دوقمغى اول وقف كسترمه ونفس حلوا ايله ودخى يمشلودركه
اول محفل ده شيخ ياشيخ الشيوخ كمسه لر مريده عقد سلسانى كوسترمه
ونولى وبتراء تلقين ايده ايمدى بو عقد طوتمق ونولى وبترا آشغه يازلمسه كرك اندن مريد كنكرانه سى ترجمان قدم كوسترمه يسر يا شلوبل
نصيبك نصيب وبرمكه مشغول اولمه لر ونما ازنلرى يا مونه لقمه صوزلر
عربجه يا دينه تمام ايده لر اندن نقيب لقبا يا نقيب يه برغالب كانله
آچمه اول مهرلرى اركانله بودركم شندك ايكى اوجن الحق ايده اعوذ
بالله من الشيطان الرجيم لبسم الله الرحمن الرحيم انا فتحنا لك فتحا
مبينا ليغفر لك الله ما تقدم من ذنبك وما تاخر ويتم نعمته عليك
ويهديك صراطا مستقيما وينصرك الله نصرا عزيزا عقد آچمق
سوره اخلاص اوقيه مهوره ايده نصر من الله وفتح قريب وكنتم
المؤمنين يا محمد ديه نيه اخلاص اوقيه آچمه مهوره ايده ربنا
افتح بيننا وبين قومنا بالحق وانت خير الفاتحين ديه نيه اخلاص
اوقيه آچمه تمام آچدوغنده صكره ايده لبسم الله الرحمن الرحيم اذا
جاء نصر الله والفتح ورايت الناس يدخلون في دين الله افواجا
فسبح بحمد ربك واستغفره انه كان توابا ديه الندن شدك
كنه آله كتوره ايده اللهم بارك على محمد كما باركت على ابراهيم
وعلى آل ابراهيم انك حميد مجيد ربنا لا تزغ قلوبنا بعد اذ هديتنا

وهب لنا من لدنك رحمة انك انت الوهاب برحمتك يا ارحم
الراحمين ديه الن يونجه سوره اندن عادليه فاتحه ديه اندن
تكبير كتوره وكلبنك جكه اوشده باغلق واچمق تمام اولدى
كلدك اصدى شيخ لوم ونقيبلوه واستاذلوه واتالوه ومقديله واجب
ارنلرى شرطلرى وصفتلرى بيان ايده لم اول بيان بسته اولن كمسنه
شرطلرى طريقت يخنده اولدركيم ظاهرين وباطنين برامر بسته لودن
آيرده والله تعالى نك امرنه ومحمد لك شريعتنه قائم اولا ومجموعى مؤمن
قرداشلرى خيرخصنا وياك نظرايده وياك دامن اولا نفسنى عالى كوكلى
درى اولده لى الحق كوزى توملوا وله يعنى كوزى نامحرمه وكمسه عينه
اولميه باقمه ونفسى موتوا قبل ان تموتوا مرتبه سينه واره ودخى
استاذنه عاق اولميه عينه مطلع اولورسه وخدمتنه شويله دورة
قول خوجه سى قوللوغنه بخه دوررسه ودخى جمهور مشايخ اتفاق
اتمشلردركه مقديله لركرك اون ايكى خصلت ايله ارسنده اولكرا اولى
حق سوزه اينانجى اولمه اكنجى خلقله انصاف اله دريله اوچنجى دائم نفسنه
قهر ايده دردنجى اولمله خدمتايده بشنجى الى آلتنده كيلرى شفقت
ايده التنجى دوستلرى توضع ايده يدنجى دشمان اولمه تحمل ايده سكزنجى
درويشلره سخا وتايده طقوزنجى دوستلغى دشمنلغى الله ايچون اولمه
اونجى علما يه خدمتايده اون بريجى مصاحبلونه نصيحتايده اون
ايكنجى جاهللرينه سويليشميه ودخى مشايخ سلف دمشلردركه
فتوت دارلكدركه يوزا ويوزلرسنه كوردى كيده تا فتوت انه كمال اولمه
اولكه سخن دانسته كفتن يعنى سوزنى بيلوب سويلكدر ايكنجى وفا

وفا بولنه ثابت قدم اولمقدر بجنی کرم کوستره مك دُر دربنجی کوکلك صوبولو
اولمقدر بنبنجی طتلو دللو اولمقدر التنجی تلطف کوستره مکدر یدنجی
دوستلغی آللهٔ ایچون اولمقدر سکزنجی دشمنلکی آللهٔ ایچون اولمقدر
طقوزنجی کندو یا برامزلق قلبنه ایلك ایتمك اونجی تواضع اهلی اولمق اون
برنجی تکبر اولمق اون ایکنجی تایه نامیه عزت ایتمك وکوکلانرق صنق
ایله مك کندو کوکلك صنق ایلك اون اوچنجی عیبتی ترك ایتمك اون دردنجی
صالح اولمق اون بشنجی قومشولرینه ایلك ایتمك اون التنجی عهدینه وفا
قلمق اون یدنجی برامزلزل ارانمق اولمق اون سکزنجی دوستلرینه حلوق
نصیحت قلمق اون طقوزنجی شفقت اهلی اولمق یکرمنجی دروبشلره
خوش بقمامق یلکه عزیز کورمك یکرمی برنجی کمسنك مالنه طمع قلمامق
یکرمی ایکنجی صبر اهلی اولمق یکرمی اوچنجی شکر اهلی اولمق یکرمی دردنجی
دایم خلقه نفعی یتشمك یکرمی بشنجی غضبنی یوتمق یکرمی التنجی صوچلولی
رفعتیله صورمق یکرمی یدنجی تحرزات سومك یکرمی سکزنجی سوصقلمق
یکرمی طقوزنجی عیبلو اولمق اوتوزنجی صالحلری حوش طوتمق اوتوز برنجی
دینن صاقلمق اوتوز ایکنجی قنده یوز سحق کورمدیك یعنی هیچ خشوعدن
حالی اولماملی اوتوز اوچنجی کمسه ایتمك اکر برکمسه ایتمکدر برسه جمیع
ضایع اولا هرکیمدن کم بوخصلتلر بولنه اول کامل مفرید رمشایخ کبارلرینك
بابلرینه نقشلو در اکر جمیعی بیان ایدلسه دفتر طویل اولور مختصر ایتمك
اولی در امابونلری عمله کتورمك دُر بلوکزدیمك دکل بنکم شیخ نظامی
قدس سترہ بیورمشدر بیت کرہ بیخم کامیتوشدی نظامی نهالی برنشد
واصح الشعراء مولانا شیخی مناسب بیورمشدر دیمك ایمه اضی اشکر

اشکر اریسك کتوردمك سوزاقا اول بلك کوکدر کشیه پس علم مقلد
فضدر واجبدر ستدر بنکم رسول حضرتلرینه بیورمشدر نوم العالم
من عبادة الجاهل وامیرالمؤمنین علی کرم الله وجهه بوصناسبتله بربیت
بیورمشدر العلم زین الفتا والعقل طوق فی ذهب العلم نور والجهل
نار تتلهب پس اول علمدر علم دینی عمل ایچوندر پس بردینی اول کمسنه
دیدك کرداذن ناء کیدایتدك وکلدك امدی استاده ویول اتاسی
اولان کشیه واجب اولان بنسنلر اولدرکه شاکردینه امور شرعیه
ومسائل لابدی تعلیم ایده تاکم شاکردی عاقل عامل وطریقت ادبنی
وشدی وارکانی اوکرده امر معروف ونهی منکر فله تاکم شاکرد استاد
تعلیمیله ونفس حکمنه وتصحیت بکاینه شریعتنده عامل وطریقته کامل
اولا شویله کرسول حضرتلری صلی الله علیه وسلم بیورمشدر پس تربیت
کشنك کوکلنی منور ومزین ایلر شاکرد ایکن استاد ایلر ظاهر وباطنی
آباد ایلر وشیطان الرجیمه تنزندن اذا ایلر دنیاده یوزولنی آخرتده
واخرتده اصلاح ایلر کلدك امدی شیخلره واجب اولان عملاری
بیان ایده لم شیخ کرکدرکم شریعتده عامل اولا وطریقتده کامل اولا
فتوسی اجوق وصفراسی اچوق اولدیلر طتلو اولمه سوزی قبول
اولا الله تعالی براندونی خلق اورزه مشفق اولمق خیرلاندیشمسی اولا و
اخلاق ذمیمه دن اجتناب ایده امور شرعیه کوزه ده التذ دیلندکسه
ضرر دکمیه واخلاق حمیده برله موصوف اولا شریعتدن طشره متهم
اولمیه اکر شویله اولورسه نور علی نور اکرد کمسه علم اهلنی سوجه
اولمه اکسوکن صورجی اولمه دائم ترقی ایچنده اولدیغنه خلقه توضع

وفا بولنده ثابت قدم اولمقدر ایکی کرم کوستارمك دُر دردیکی کوکلك صورلو
اولمقدر بنیکی طتلوا دللوا اولمقدر التجی تلطف کوستارمکدر یدیکی
دوستلغی آللہ ایچون اولمقدر سکزنجی دشمنلکی آللہ ایچون اولمقدر
طقوزنجی کندویا براملق قلبنه ایلك اتمك اونجی توضع اهلی اولمق اون
برنجی تکبر اولمق اون ایکنجی تایه نایه عزت ایتمك وکوکلارین صنق
ایله مك کندوکوکلك صنق ایلك اون اوچنجی عنبتی ترك ایتمك اون دردنجی
صالح اولمق اون بشنجی قومسلونه ایلك اتمك اون التنجی عهدینه وفا
قلمق اون یدنجی براملزلرن اراغ اولمق اون سکزنجی دوستلرینه حلوق
نصیحت قلمق اون طقوزنجی شفقت اهلی اولمق یکرمنجی درویشلره
خورلیقصانمو یلکه عزتکو رمك یکرمی برنجی کمسنك مالنه طمع قلمامق
یکرمی ایکنجی صبر اهلی اولمق یکرمی اوچنجی شکر اهلی اولمق یکرمی دردنجی
دایم خلقه نفعی یتشمك یکرمی بشنجی غضبی یوتمق یکرمی التنجی صوچلولی
رفعتیله صورمق یکرمی یدنجی تحرّیت سومك یکرمی سکزنجی سوصقلمق
یکرمی طقوزنجی عیب اورتمك اوتوزنجی صالحلری حوش طوتمق اوتوز برنجی
دینی صاقلمق اوتوز ایکنجی قنده یوز سخه کورمدك یعنی هرخشوعدن
حالی اولماملی اوتوز اوچنجی کمسه ایتمك اکر برکمسه ایتمك برسه جمیع
ضایع اولا هرکیمك کم بوخصلتلرن بولنه اول کامل مفرید رمشایخ کبارلو
بابه نخه نفسلردر اکر جمیعی بنی درسك سوز طویل اولور مختصر ایتمك
اولی در امابونلری عمله کتورمك دُر یلوکوزدیمك دکل ننکم شیخ نظامی
قدس سرّه بیورمشدر بیت کربسخم کامیتسوشدی نظامی نبالم برنشدی
واصلح الشعراء مولانا شیخی مناسب بیورمشدر دیمك ایمه اضحی شکر

اشکر اریسك کتوردمك سوزاقا اقل بلك کوکدر کشیه پس هم مقتدر
فهندر واجبدرستندر ننکم رسول حضرتلری بیورمشدر نوم العالم
من عبادة الجاهل وامیرالمؤمنین علی کرّم الله وجهه بوکنایتدر بربیت
بیورمشدر العلم زین الفتا والعقل طوق منذهب العلم نور والجهل
نار تتلهب پس اقل علمدن علم دینی عمل ایچوندر پس بردینی اقل کهنار
دیدك کرداون ناء کیدایتدك وکلدك امدی استاده ویول اتاسی
اولان کتیه واجب اولان بشنجی اولدرکه شاکردینه امور شرعی
ومسائل لابدی تعلیم ایده تاکم شاکردی عاقل عامل وطریقت ادبنی
وشدی وارکانی اوکرده امر معروف ونهی منکر فله تاکم شاکرد استاد
تعلیمیله ونفس حکمتله ونصیحت برکاتیله شریعتده عامل وطریقته کامل
اولاشویله کرسول حضرتلری صلی الله علیه وسلم بیورمشدر پس تربیت
کشنك کوکانی منوّر وحزین ایلر شاکردایکن استاد ایلر ظاهر وباطنی
آباد ایلر وشیطان الرجیمه تنزندن اذاد ایلر دنیاده یوزولی آخرتده
واخرمتده اصفا ایلر کلدك امدی شیخلره واجب اولان عملاری
بیان ایده لم شیخ کرکدرکم شریعتده عامل اولا وطریقتده کامل اولا
وتوسی جوق وصفرا سی ایجوق اولدیلی طتلوا اوله سوزی قبول
اولا الله تعالی یراندونی خلق اورزه مشفق اولا خیرلاندیشه سی اولا و
اخلاق ذمیمه دن اجتنابایده امور شرعی کوزه ده التذ دیلندن کسه
ضرادرکیمسه واحادن جمیله براه موصوف اولا شریعتدن طشنه متهم
اولمیه اکوشویله اولورسه نوز علی نوز اکرد کمسه علم اهلنی سوجی
اوله اکسوکن صورو جی اوله دائم ترقی ایچنده اولدیغنه خلقه توضعك

ارتوده ننكم امير المؤمنين علي كرم الله وجهه صدكلمه سنده بيورر من عدكلب
لسانه كفوا اخوانكم كيمك كيم دلخطا واليسه انك قرباشلري جوق واولسه كرك
واكر طريقت ايچنده بركسنى صوحيلوا ولسه انك حالنجه طريقت موجبنجه عدل
انصاف وشفقت براله صوره يومشتو سويليه ننكم حق تعالى كلامنده قاتى
ايچنده بيورر وقولوا قولا ليّنا ودخى اول كسنيه محبت ايليه كم يولـ
خطاسنه حيف اوليه زيرا شريعت حقيقت معرفت جميعى بودر ننكم حضرت
محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم يومنا يتدن بيوردلر الشريعة
اقوالى والطريقة افعالى والحقيقة حالى والمعرفة راسمالى والفضل دينى
والحب اساسى والشوق مركبى والخوف رفيقى والعلم سلاحى والحلم
صاحبى والتوكل مالى والقناعة كنزى والصدق منزلى واليقين ماوايى
والفقر فخرى وبه افتخرى على سائر الانبياء والمرسلين پس ايمدى بو جميع
صفات محمد مصطفى نكدر پس كرك شيخ دخى طريقت وشريعتدن غيرى
كورميه اول كسنيه ترجمان كاهنه كوره سويليه بو ترجمانلردخى اشاغيده
سؤال جواب طريقيجه دنلدسه كرك تاسوز قوشميه ودخى شيخ كركدركم
شيخ كب محفلده ادب براله اوتوره وادبيله سويليه آدمه قرشو كوكورمه
واياغ اوزنه وقفهايله كولميه وشريعته وطريقته مخالف سوزدن
وحركاتدن صقنه وكندويه ترجمان واقع اولسه سجاده سى اوزنده سويلـ
كندونفسك دائم حساب ايدوب لوجنجه اكر كندوده يولـ وارايسه
اول كندويى كرك يولدن اندن غيريه تفاضلى فرقصوره ودخى دمشركه
شيخه ترجمان واقع اوليجه كندونك يولـ اتاسى يه استاذى شتدى يه
شيخ انلره اولمازسه برسيدا وكنده ترجمانلرى اولدخى اولمازسه رجلوت

ت پرده كنده ونك عمامه سنى اوكنده قويه اكا قرشو ترجمانى ايده ياخود محفلنده
خليفه يا نقيبه ترجمان سويليه لر عرضه سجاده كوزه ده لر اصحاب شيخه ترجمان
جمان بيوردمه لر ويوزينه قفى كلجى دمه لر اقا شيخ اكر كيم كنده ودخى يولـ
قومه واصحابنى كبيرلرى صغيرلرينى كورمجك تزت وحرمت ايده ناكاه دخى
حرمت ايده لر انك دخى زياده اوله ننكم رسولكه حضرت صلى الله عليه وسلم
بومعناده بيورمشدر من تواضع لله فقد رفعه الله ودخى اصحابنك
دائم كولكلك صوره عزيزلرينى ياسين صحبتيله سلامتى صوره بلهرحالدنه
يولنه اندن كلدوكن دريغ ايتميه بو اخلاق رسولكه حضرتنكدر
جانبله دعايله ايده بوده دخى شوزلر لوجوقدر اقابز محتصر اتمك اولدر
شويله كم دمشلردر دركاه كسمك بك جيف لبسمك كلدك
سنمدكى نقيبلر صفتنه نقيب كوكدركه شريعتده عالم طريقتده كامل اوله
زيرا وكتمل اهل اوله واهل طريقت درشلرى هروقت اكوب استه كولك
نواخت ايدبجى اولا وهرحالدن باله واقف اولا صاغلغله وصيرولغله اولمه
ودريده ودوكنده محفلده اياغ زطوره يخدمت ايدبجى اولا واهل طريقه
يارنلره يولولو يولنجه يرلو يرنجه كوستره وكلن مسافرلره خبردار اولا الله
ايچون سعى ايده غرض اچون خاطر لق ايچون اوليه سعى زيرا اول خدمتى
طاعتدركه شيث پيغمبر عليه السلام خدمتيله دى ونوح پيغمبر
عليه السلام خدمتيله دى وبومعناده بيومشدر انا سيد القوم
خادم الفقراء وامير المؤمنين على كرم الله وجهه خدمتيله دى رسول
حضرت صلى الله عليه وسلم انك حقنده بيوردى سيد القوم خادمهم
وسلمان فارسى رضى الله عنه اول قدر خدمت مبالغه اتديكم رسولكه حضرت

حضرت الی خذ متله کندو اهل بیته مضاف قیلدی انك تحفنه بیودی
السّلمان قینا وآهل بیتنا واصحابدن هرکم رسول حضرتنه یقین
اولمق استردی برخذ متاخیتنا ایددی پس هر وجهیله اهل بیت حضرت
قریب حضرتدر پس یقین دخی خذ منی جان کوکلدن ایده اندوکی خذ منه
متن انمیه بلکه خذ متدن فخر ایده زیرا خذ منی کورکیم کمیلرا تمشد
انلرك عشقنه وانلرنه اعتقاد له خذ متایتدیلر سه اول دخی انلره
موافقت ایده الدن کلدکجه مقدارین صرف ایده اوتورمیه کندوایتسنی
غیری یه اینانمیه تا اول وقتکیم ضمان یتنه کلوب اهل محفله سلام
ویروب ایده کم بو مجلسده کمسنك کمسنه حقی وارایسه طلب ایتسون به حلال
ایتسون دیه یا کذرتلوا بلور سکز صفا لشدرن دیه لقمه طاهر یی یه لوم
دم دیه تمام حفلا شدوره اندن صکره ایده صفا خاطرلر ایچون محمد
مصطفی یه صلوات کتوره اندن ضمان نه حاکلوا ضمان در بلدوره وسیر
صفوم غالب اوکنه قویه نازل اوکنده تمام ایلیه چونکه جلعام تمام بینه
صفوم اوزرنه دعا ایده اندن چاروبچکه چاروبچکه غالب اندن
نازل اوکنده تمام ایده واندن صوایچون غالبدن نازله دکین تمام اولدقده دوتوب
شهیدانی کربلائی سعد صفاتی وسلمان فارسی یاد ایدوب تکبیر کتوره
واکر محفل کسمك استه سلو مفرد بلور بوزن قردانش ایدینه لو وقرد سلق
اوزرینه نذر ایده لو اول نذرا ولان اچیه نقیب لینه الوب شیخه
ویرشو طوروب ایده فلان عشقنه ورسول الله عشقنه یولارنلرینه
بو قدر لسنه نذر ایتدی حقنه نه دیورسز یا جماعت دیه اهل محفل
لا اله الا الله والله اکبر دیه لو تا اول نذرین اجری تمام اولطاهر اچه ایسله

ایله حلوا یا غنی کوروب محفلده بشوره لو حرما قاته لوزیرا حضرت رسول
حضورنده اولان چنکا لدی خرما ایله ایدی حرما قتدوقلوی حسقدر ایدر
اما عراق ارنلوی وخراسان شهبازلوی دیمشلردرکه حلوا یاغ یمان
لبسته واره بالی برکشی یاغی برکشی اون برکشی الا خرما بی وزعفرانی
میان لبسته وادوب الوب کتوره کندولرنی اولدیرغن لین لکن ابریق
الوب یتشدیر ومیلر باشلرینه کتوروب محفلکه کتوروب میانا اوزرینه
قویکز یعنی یده قومیوب هر برلری اوچ پاره لسنه نك اوزرینه قویلر
اوریقان میان لبسته اوله وبیتسون لر میان لبسته اولا خارج طریقت
طریقت قول فعل اولان اراده اولیه واود بخیلر شیخی عبد الرحمان
کلخان اب روحنه واسحاق کوه شکن روحنه صلوات تکبیر کتوره لم
دیه بخشش اوده قویحق یاغی ایچنه قویب ایده لوامیر المؤمنین امام
علی اصغر زین العابدین معصوم مظلوم تکبیر ایده لم دیه واولی
سلمان فارسی یاد ایده لو وبالی قویحق امیر المؤمنین علی یاد ایده لو وفخر
قویحق حضرت رسالت یاد ایدوب الصلوه چکلر ودخی یمشلردرکه
حرما لی اون یکی بخشش ایده لو اون یکی امامی یاد ایدوب قتلر چونکه حلوا لبسته
اون بدی بخشش یا اون یکی بخشش ایده کر یاسکز بخشش ایده لو یا اوچ بخشش
ایده لو بر یره جمع ایده لو هر بخششی بر میان لبسته باشنه کتوروب تکبیر وتهلیل
وصلوات کتوروب شیخ حضورینه کتوره لو هر بخششی سیاه قیلادوب
اوزرینه قویه لو اندن یقیب میزانا لوب شیخه ویشو اکلوب ایده اعوذ
باالله من الشیطان الرجیم بسم الله الرحمن الرحیم الرحمن علم
القرآن خلق الانسان علمه البیان الشمس والقمر بحسبان والنجم

وَالنَّجْمُ يَسْجُدَانِ وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ أَلَا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ
وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ
وكما قال سبحانه في سورة آل عمران وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ
الْمُسْتَقِيمِ وكما قال النبي عليه الصلوة والسلام مونوا قبل ان تموتوا
وحاسبوا وزنوا قبل أن توزنوا وكما عليه كرم الله وجهه رحم الله امرأ عرف
قدره ولم يتعد طوره صدق رسول الله وصدق ولي الله ديه نخي
ايد ياسنج وناجسام ميزان حقدر ايد لر بلي اجازت كوزلك طريقت مو
جبنجه قسمت ايد لم جمله سي ايد لر الف واجب نخي اندن ضالدر ذالك
على الترتيب امام زين العابدين ايجون جلوا طلب ايد لر دخي ضاحب نفيسه
قسمن اوزره نصيب بيشدير نصيب المندبغي كتب بيشد نفيس نخي
سالان ايجنده كليسيدر اما محفلده بشدا ولمضاحب نفيسه دجقاردير
ايكي نصيب وارد وقيس على هذا اما ستد سز محفل مكر وهدر البته
اولاد رسول كركدر بله مكر بولنمه ضرور اولا اولوقت جايز اولور
چون تمام نصيب هر كسيه بشدا اندن غائب اولكان اولرك عشقنه لقمه صوندو
اخر عرب عجم ياخود تمام ايد لر اما عرب عجم لقمه سين غائبه صوره لر اندن
لابد وارثيه يعني برينه نظر وارثيه اكا لقمه بشدوره لر اولان بخشش
غائبه قويه لر اكر برشهر ده اولان اولكان اولرينه نصيب كندي سلسله اركانه
كوندره لر اندن بودركيم برقولي ايجنه دواز ده امام اوقويوب جلوا قويه لر
بودست سنيخ خلرياخود بودست اصحاب لرياخود اندن بودست احبا
وبودست سلسله ايجون جميعي اون يدي قسم اولور اون يدي كرسيه
على عشقنه اون يدي نبي مرسل عشقنه اون يدي كرامت فريضه عشقنه

عشقنه واون يدي بيت رسلوحه عشقنه واول قوت برقلم اندن اون ايكي
خرما وبر دانه وبر اكنه قويوب تمام اون درت اولور اون ايكي خرما
اشارتدر اون ايكي امامه ودانه اشارتدر محتبك محفله وكافه اهل
اسلامه وصاحب محمد مصطفادر وسوزدن اشارتدر بك جهتنه
وفضل وتوحيد اندن قوتنك قياغني اوره لر بس قولي امين اولديسه حجر
الاسود امين عهددر اندن قوتنك اوزرينه دوردت حرف درنه لر
الدمع اولدخي اشارتدر الله امريله جبرائيل عليه السلام محمد مصطفى
يه شد يتشد ردي ومحمد عليه السلام على رضي الله عنه يه يتشد ردي
ديمك اولور اندن قويويه اون ايكي تركيا اوج تركيا بندا ولور اول بندي
برينه كتوروب دوكم دوكلر اندن سياه اصلو سيا اشارتدر سلمان
فارسينك بانشه وايكي الله وسيا خقنده فقر ايدلو اول وقتكه
حضرت رسول فاطمه حضرتلرينه ويردي جبرائيل عليه السلام سيا يله
قنديل كتوردي اندن دولو دخي ايدلر ايسيا يله اول خلقه اشارتدر كه اهل
وبيعت ووصيتدر ياغنك دانه سن طشنره نصيبه واوج اشارتدر
صفرايه وصحبته وصفايه وحياتيه چون اركانى تمام كسنره لركم اصحاب
دخي اول ارزلر عشقنه حلوا بغلدلو لا بد طريقت قبلدر لو اكر شهر
خلقندن بولور لرسه اون ايكي يا بش يا اوج كسنينك اده كاغدينه لرسنو
ارزلرمنشائه محتبك صدق صفا عهد وفايله چون كاغذيا ذله سنيخ
نفيس واصحاب قبول يتسنه حلوايه كلينك چكلر وصفرة بهاسي
ويره لر يعني كلوبا اولحلوا يي الن اولر صماط چكه اندن اول نفيس
بركسنيه طلبنره لركه اول حلوا ناك رموزندن خبردار اولا وينه خبردار

وَالنَّجْمُ يَسْجُدَانِ وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ
وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ
وكما قال سبحانه في سورة آل عمران وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ
الْمُسْتَقِيمِ وكما قال النبي عليه الصلوة والسلام مُوتُوا قَبْلَ أَنْ تَمُوتُوا
وَحَاسِبُوا وَزِنُوا قَبْلَ أَنْ تُوزَنُوا وكما عليه كرم الله وجهه رَحِمَ اللَّهُ امْرَءً عَرَفَ
قَدْرَهُ وَلَمْ يَتَعَدَّ طَوْرَهُ صَدَقَ رَسُولُ اللَّهِ وَصَدَقَ وَلِيُّ اللَّهِ دِيمِ نخي
ايدِ ياسنجِ وناجسمامِ ميزان حقدرُ ايدِ لربلي اجازت كوزلك طريقت مُو
جبنجه قسمت ايدِ م جمله سي ايدِ لر الف واجب نخي اندن غالبًا ذلك
على الترتيب امام زين العابدين ايجون حلوا طب ايدِ لر نخي صاحب نفيسه
قسمنا وزده نصيب بيشدي ده نصيب الندي يعني كتخدا نفيس نخي
سالان ايجنده كلسنوده اما محفلده شتا واسعتده سنز محفل نفيسه دجقارديكز
ايكي نصيب وار وفس على هذا اما سيد سنز محفل مكرم وهدر البته
اولاد رسول كركدر بله مكرم بولنمه ضرور اوله اولوقت جائز اولور
جون تمام نصيب هر كسيه يتمشه اندن غائب اولان اولمزي عشقنه لقمه صورتيله
اخر عرب عجم زياده تمام ايدِ لر اما عرب عجم لقمه سين غالبه صورتيله اندك
لابد وار ايسه يعني بركره نظر وار ايسه اكا لقمه يتمشده وره لر اوتان بخشش
غائبه قويه لر اكر برشهر ده اولان اركان اولونه نصيب كندي سيله اركانله
كوندره لر اندن بو دركيم برقولي ايجنه دوازده امام اوقويوب حلوا قويه لر
بو دستك شيخ خلوزياده نه وبو دست اصحاب زياده نه اندن بو دستاجيا
وبو دست سلسله ايجون جميعي اون بكي قسم اولور اون يدي كرسيسنه
على عشقنه اون يدي نبي مرسل عشقنه اون يدي ركعت فريضه عشقنه

عشقنه واون يدي بيت رسلك عشقنه واول قوتك برقله اندن اون ايكي
خرما وبر دانه وبراكنه قويوب تمام اون درت اولور اون ايكي خرما
اشارتدر اون ايكي امامه ودانه اشارتدر محبك محفله وكافه اهل
اسلامه وصاحب محمد مصطفادر وسوزدن اشارتدر بك جهته
وفتح وتوحيد اندن قوتنك بياغنى اوزره لريس قولي امين اولديسه حجر
الاسود امين عهددر اندن فوتنك اوزرينه دوردت حرف درج لر
الدمع اولدنجي اشارتدر الله امريله جبرائيل عليه السلام محمد مصطفى
يه سند يتشدردي ومحمد عليه السلام على رضي الله عنه سند يتشدردي
ديمك اولور اندن قويوبه اون ايكي تركيا اوج ترك بنداوزالر اول بندي
برينه كتوروب دوكر دوكلر اندن سيسايه اصلر سيسا اشارتدر سليمان
فارسينك باشنه وايكي الته وسيسا خفتنه فقرا ايدرلر اول وقت كه
حضرت رسول فاطمه حضرتلرينه ويردي جبرائيل عليه السلام سيسايله
قندي كتوردي اندن دولر نخي ايدرلر ايسه يا اول خلقه اشارتدر كه اهل
وبيعت ووصيتدر دايا غنك دائره دن طشنره بصيه واوج اشارتدر
صفره يه وصحبته وصفايه وجماعته جون اركاني تمام كسنره لركيم اصحاب
نخي اول ارزلر عشقنه حلوا بغلدر لر لابد طريقت وتيدايه لر اكر شهر
خلقندن بولورلر سه اون ايكي يا بش يا اوج كسينك اندن كاغذ بزه لر سنو
ارزلر نشانه محبت صدق صفا عهد وفا ايله جون كاغذ يا زله سنيخ
نفيس واصحاب قنوله يتسنه حلوايه كلينك جكه لر وصفره بها
ويره لر يعني كاوبا اولحلوا يي الن ارزلر صماط جكه اندن اول نصيب
بركسنيه طشنره اركه اول حلوا نك رموزندن خبردار اولا وينه خبردار

اولن كسنيه بتشديد لر ويول ارنلوى دييشلودركه بوقوتى اول كشى آچركم
بورو موزلردن خبردار اولا اقا بوحلوا يى صونمق والق واجمعى ايچنده
سوز بوقدر اكر جميعسن ديمكه مقتدا اولورسز بوحضرطويل اولور
زيرا بنجه اقوال افعال سيبدر بوكم ييشلوسيغ طريقى ديرلر طريقت درلر
آما صوفين كسنيه النطوريب قولى آچن كسنيه اوزيرسئوال وارد راق
ديسه لم محفل آخرايه لم اقول سئوال سندك نه دير جواب دين اسلام
ايكنجى اينكز نه دير جواب لا اله الا الله محمد رسول الله على ولى الله اوچنجى
اركانكز نه در اوراد كز نه در جواب لا اله الا الله والله اكبر ورد بنجى
طريقكز نه در جواب الماء والحراب والرزق على الله بشنجى طريقتكز
بنادى نه در جواب ذوق شوق مهر محبت صدق وصفا عهد ووفا
التنجى مسكنز نه در جواب طريق الفقر اله الى الله يدنجى صورتكز نه در جواب
شند على سكزنجى سكنكز نه در جواب شند على طغور يدنجى خانه كوندزد
مهر محمد على اونبنجى شند تسليمى نه در بيضيحتكه غالبه نازك نازله هادى
كلد محققه اطاعتدر اونبرنجى شند موكلد رمحبت حسن و
حسين بجميع اركان نقيب صفتنه انكجون اكلديكه نقيب بوادركانلرك
مناجيسيدر محفل اجلاسى ولغه باعث دفتيدر بارى نيه سوزنه كلدم
چون هروجوه آخرايه لم انذ نجى شركان ارنلونيه اكوب دعا ايله ختم
ايدم وبعض مشايخ صوكنده خطبه اوقورلر موضوعه سويلرلر واخوت
حقنين حلا للستدر دلر انذ زبونه شوز چوقدر بزاقا مختصر اتمك اولدى
كلد لم امدى جمهور مشايخ آتفاق ايمشلودركم اول بنش كسنيه شند
بغليا لرزيرا انلره بنجه حاصيت وارد ركيم لايق فتوت دكلدر مكر اول

اولحاصيتلرينى ترك ايده لر انذ لايق فتوت اولالر اقول كافره اهل ايمان
دكل باطل حق حقه باطل دير لر بونلر حقنده كلام الله بيورر لر انما
المشركون نجس تا ايمانه كلينجه طاهر اولمزلر لايق فتوت اولمازلر اكنجى
منافقلركم بونلر حقك كلام الله شاهددركم بونلر اهل جهنم ايدوكه
بيورر ان المنافقين فى الدرك الاسفل من النار اوچنجى مزدن رجوع
ايلمينجه لافتوت اولمزلر اوچنجى شول كشيلركم صنعتى غايه حكم اتمك اولمه
زيرا كلنر خطا ايدر لر كذب واقع اولور دردنجى مدمن الخمر زيرا بونلر
تكبر امرين ومحمد مصطفا ستين فوبوب نفسنه اويوب نى خالق
اختيار اتدلر حق تعالى بونلرى عبادتدن منع اتدى كرچه مؤمن لردر
اما لايق عبادت دكلردر نتكم بيورر يا ايها الذين امنوا لاتقربوا الصلوة
وانتم سكارى چون عند الله يقين عبادت دكل بس تا توبه قلمينجه لايق
فتوت اولمزلر بشنجى دلاكلرك وبونلرك دائم كشف عورتلرى نظرى
وبومعناده حضرت رسول بيوردكم لعن الله الناظر والمنظور كرچه
بونلر مسلمانلردر صفا بخشلر يدرخدمت مقبول اولمازدكلدر اما بو
سكز شرط تاكنده اولمه لايق فتوت اولمازلر التنجى دلاللردركم
بونلرك دوستلغى سهل نسنه ايچون هبا اولور ازشئ ايچون مسلمانلره
جوق زيان دكرلر وكندولرينه اولورلر وبومعتاده حضرت رسول بيورر
شر الناس من بغض الناس تكم بوعمللرى سبكتينك اولا اول لايق فتوت
اولمازلر يدنجى جلادحلاركم بونلره مسلمانلره يلدن وعده ايدر واكسوك
ارتشور دوكرلر پس بوانجى صفت لايق فتوت اولمزلر كرچه كم بونلر
شيشلردركم صنعتلرى مقبول دراقا صفتلرى قنده شدت درست

اولیه زیراکم کلام الله مخالفدر حق تعالی بیوردمشدد وَاَوْفُوا بِعَهْدِی اُوفِ بِعَهْدِکُمْ الکریم اذا کانه عهد وفاء مکر شویله اولا
تا لایق فتوت اولالو سکز نجی وقضا ایلرک ایشی دائم قان دوکمکدر بو
نالرده شفقت اولماز فتوت شفقتله مزینددر نتکم بیوردی اَلشَّفَقَةُ
مِنَ الْاِیمَانِ وشرط عهد بیعت شفقت علی خلق الله در پس بونلره دخی
سکز شرطله لازمدر تا لایق فتوت اولالو نتکم امیر المؤمنین
علی جوهردی قصابه بیوردی تا سکز شرط بونلرده اولیه لایق فتوت
اولماز لوط قوزی دخی جزا حلرکم بونلرک صنعتلری خلقه زحمت ایرشدر
مکدر وخلقه خیر صانری یوقدر وهم بیورکلری طاش کبی اولور کمسیه
ترحم ایتمز لر وبونلردن جان اوزکر تا سکز شرط دخی بونلرده موجود اولمیه
لایق فتوت اولمز لر اوندخی صیتا دلره زیراکه بونلر دائم بدعت ایله
اولور دلر اهل بدعت لایق فتوت اولماز اولر برنجی مُطْرِبازلره زیرا
فاکولاتی زخیره قلورلر وقحط استرلر پس بونلر لایق فتوت اولماز
پس هرکمه بوصفت لرواردر اکا شد بغملیلر تا بوصفتدن رجوع ایتمیچه
لایق فتوت اولماز امدی اولر فتوت عمل دائم کرکدر دیلم کیم اولر تملرک
قلوبلره شدکندیلر دن دوان اولور کیت بکتلکدن اخی اخیانغندن
شیخ شیخلغندن درشتویر وتر جمان وبحریاک لازم اولور
ایچمک اتم الخمتا یندرکه شرعله اثبات اولوب حکم اولنه حضرت
رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی کل خمر حرام ومن شرب الخمر فی الدنیا
وهو یدمن بها ولم یتب لم یشربها فی الاخرة ودخی حق تعالی
کلامی قدیمنده بیوردی اِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَیْسِرُ وَالْاَنْصَابُ وَالْاَزْلَامُ رِجْسٌ

رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّیْطَانِ شول یسنده حق تعالی عمل شیطانه دردیدی
اهل فتوت اندن پرهیز اتمک ایکنجی زنا ایتمکدر زیرا کلام قدیمنده
حق تعالی بیوردی وَلَا تَقْرَبُوا الزِّنَا اِنَّهُ کَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِیلًا
پس اهل فتوت زنادن صاقنه زیرا یوسف پیغمبر علیه السلام زنا قلمدی
حق تعالی انی فتوتله ادی اوجنجی لواطه ایتمکدر زیرا حضرت رسول
صلی الله علیه وسلم لواط خقنده بیورمشدر لَا یَنْظُرُ اللهُ تَعَالَی اِلَی رَجُلٍ
اَتَی رَجُلًا اَوْ اِمْرَاَةً فِی دُبُرِهَا وبرمحله دخی بیورمشدر مَلْعُونٌ مَنْ
عَمِلَ عَمَلَ قَوْمِ لُوطٍ پس حطر ایدرکه کرکدر فتوت اهلی غایت صاقنه
دردنجی غمازلقدر زیرا عوانه معاقبدر وغیبت بونلرک خقنده کلام الله
شاهددر بونلر اهل جهنمدر وقوله تعالی وَیْلٌ لِکُلِّ هُمَزَةٍ لُمَزَةٍ الَّذِی
جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ وعدده الی آخره بشنجی منافقلردر برکشینک خضوری
برده ورلو غیبت اتمکدر وبونلرک خقنده بو آیت نازل اولمشدر اَنَّ
الْمُنَافِقِینَ یُخَادِعُونَ اللهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ پس بو عملدن فتوت بولدرمق
النجی بکارلکدر کبر ابلیس صفتدر معنو نلقدر محرومدر نتکم
رسول حضرت بیوردر لَا یَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ کَانَ فِی قَلْبِهِ مِثْقَالُ حَبَّةٍ مِنْ
کِبْرٍ پس فتوت اهلی غایت صیقمقدر بدخی یاوز کوکلو کشیدر وفا
کلمز شفقت کلمز بوحدیث معناسنده محرومدر که قال النبی علیه السلام
اَلرَّاحِمُونَ یَرْحَمُهُمُ الرَّحْمٰنُ اِرْحَمُوا مَنْ فِی الْاَرْضِ یَرْحَمْکُمْ مَنْ فِی
السَّمَاءِ پس فتوت یاوزکوکلودن اولماز قرار قلمز سکز نجی حسودلقدر
زیرا حسد فرضدر حسد اهلی هیچ صحت اولماز قرار قلمز وعملی ضایع اولور
نتکم رسول حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردر اَلْحَسَدُ یَاْکُلُ الْحَسَنَاتِ

كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْحَطَبَ وَالْحَسَدُ يَأْكُلُ الْحَسَنَاتِ پس فتوت وحسد براده قرار قلمز طفوز بخی
بغض کبز طوغمقدر کرکدر بغض الله ایچون اولاکم الحب لله والبغض لله در
اکو نفس مراد نذا وتری یاسه نعوذ بالله دینه ضرر در پس فتوت انده قرار
قلمز اوبخی بغض بالله فصدله یاذن سویلمکی استعمال ایتمکدر ویاذن یالینلر
حقنده قرآن شاهد در بنکم اهل جهنمدر وقوله تعالی وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ
وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم بو معناده بیورمشدر اَلْكَذَّابُ لَا
اَمَّتِی پس یاذنله فتوت قرار قلمز اون بر بخی وعده یه خلاف فعلی قصدله
زیرا فساد اولکندویه یاذن اولور اکبخی برکشیده بخور ویر برده د
خی ذکر اولنمشدر پس بو صفتلو کشیده فتوت قرار قلمز اون بخی اَمَانَتِه
خیانت ایلمکدر پس خائن محرومدر بنکم حضرت رسول بیورور اَلْخَائِنُ لَا يُفْلِحُ
خیانت دینك دشمنیدر پس خائن اولان کشیده فتوت قرار قلمز اون
اوبخی نامحرمه یعنی مسلمانلرك اهل عیالنه شهوت نظری ایله خیانت
فکر ایله بقمق زیرا بو دخی زنادر بوکم شاهددر قرآن قوله تعالی اَلْعَيْنَانِ
تَزْنِيَانِ پس فتوت بو صفتلری قبلوقلمز اوندردبخی کسنك عیبن
استمکدر انك مرضی یقیله بو معناده حضرت رسول بیورمشدر
غِرْضُ الْمُؤْمِنِ كَدَمِهِ یعنی مؤمن اوتاندرمق قانك دوکمك کبیدر پس
بو صفتی فتوت قبول قلمز اون بخی قتل نفس اتمك درکه نعوذ بالله زیرا حق
تعالی بیورمشدر وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذلکم وصیه
فانه ایذاء فتوت قبلوقلمز اون بخی قهارا ونامقدر زیرا دنیاسی کنلجك
نفس اخبور کفره مرتکب اولور بو صفتلو کشیلرنکری دشمنلریدر بنکم
کلام قدیمده حق تعالی بیورور وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ پس بو صفتلو

صفتلو بو عمله براده فتوت قرار قلمز اون بخی بخلدر بخیل معنوندر بنکم
حضرت رسول بیورمشدر اَلْبَخِيلُ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ وَلَوْ كَانَ زَاهِدًا پس بو
صفتلو فتوت قرارلرنه اون سخی اوغرولقدر زیرا اوغرلك نه قدر
عمل وار یسه کدر دنیاده رخی اثبات اولیجق بو آیت معناسیله اثبات اولنان
صکره قصاص اولنور قوله تعالی وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا
پس بو صفتلو کشیده فتوت اولماز اون طغوز بخی بهتان قلمقدر اولکسنه
ظلمدر دلیلی وارکه هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ پس ظلمله فتوت براده قلمز خفه
کلمشدر لَعْنَةُ اللهِ عَلَى الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ پس ظلمله فتوت براده
اولماز بو صفتلو کشیلرك حقنده کان آیت وحدیث وارددرکه اثباتنه
بونلرك عقوبتنه وتندلی عذابنه بنا انمکه مقتدا اولورسه وز
سوزاوزاز مقصود قلورسه مقصود اولدرکه اوکلاز اولرینك
اراسنده الطولو شمقدر رموزات واردر بو فصلده انی بیان ایده لم بالکل
ای طالب ارکان طریقت که شهباز عالم وفتوت دارات اولم اوکلام رموز اسنده
اشارت قومشلودر تامرتبا ومقلد وناشی فرق اولنه اقل رموز اندر
ال طغوز شمقدر ال طولو شمق بش قسمدر اقل قسم عهددر ایکبخی شرط
دیرلر اوبخی لحمك لحمی حرمتدر محمد ایله علی اراسنده عقد ستر سوردر محمد
ایله سلمان اراسنده امانت سوردر محمد ایله اصحاب اراسنده میثاقدر فضائل
اصحابه واجمابه عهد اللهدر وعقد کاحد امدی بو بش قسمدر
بخی اشارت ورموزات واردر لکن سز دیرسك سوز طویل اولور انا اوکلک
لایدر انی بیان ایده لم اوکا عهدی دیه لم اقل عهد الله آدم پیغمبر اراسنده
اولدی اندن اوغلی شیث پیغمبره دستور اولدی عهد ایلدی پس بو صفتلو

دخی کرکدر فرزندلرله دونه عهدلرینه اوقیه رسول حضرت صلی الله علیه وسلم
بوسنی اخراج ایتدی اونیادی ایله دوتدی اندن درکیم بودست دست محمدیدر
دست طوتانلردن حق تعالی راضی اولمشدر قرآن شاهددر لقد
رضی الله عن المؤمنین اذ یبایعونک تحت الشجرة کیم صاغ الدنک ایکیاشر
برمغلین برینه قویشوقویوب باشی برمقلوبله برینک الدن دوته لر
شریعت طریقت اهل بودستدر دیمشلر متعقدلرلر اقا ایکنجی دستک
شرائطندر اولدخی دست محمدیدر برمق بوزینه کلورایله دوتنلر میزان
اولمق کرک غالبک برمغی اوستنه اوله نازلکله اچلقده اوله تارلیق فرق
دست اولنه اکرال دوتانلر علی التسوی دربرابر دوتلر اوچنجی امانت
برمغیله باشی برمغلین برینه کلیدلیه لرکا دست علی بریرلر دخی باشی برمق
شنهادن برمغیله یوللنمشدر حق عین باشی اولور محمد مصطفی صلی الله
علیه وسلم امانت قودی اصحابی صفیته ایله درکیم علی قنغی طریقه ایسه
ستر دخی اول طریقی کوزلیه سنز بیلدیر والحق تعبدی مع علی صدق رسول الله
اقادردنجی دست عقد اولدرکه عقد اصلی بودرکم برکون رسول حضرت صلی
الله علیه وسلم سلمانیله دست طوتدی دست برمغی چنکال براقدلر
چکمکدیلر سلمان سئوال ایتدی رسول حضرت ایتدی رموزدر دیدی
رسول حضرت ایتدی یا سلمان بزکم عقد اچلمه پنجه ایرلیجه سندلخی
علیه ایرلیسن پس بورموز ارکان اهلنک سندیدر بورموز اهلنه
اسرار ویلیجق بلورلرکیم پیک جهتدر دیرا سلمان علی خاندانیدی جانندن
غیری خاندانه خدمت قیلدی بعد محمد رسول الله بزینجی حکم لحمی در
انک رمزی اولدرکیم محمد علی نفس واحده بلورلرینه مانع دونه لر بزکم رسول

رسول حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردی انا ولی من نور واحد امدی لحمک
لحمی دوستلرم کرکدرکیم صاغ الدنیک کوچک برمغنی برینه چیلراست
چنکال قدینیدره لر دوب باش برمقلوبنی شهادت برمقلوبله دوته لردیدی
اولمشدوره لر اما بورموزی مستور دوتلر ناشیدن ومقلدن صاقلیلر
زیرا جمهور مشایخ بیوردیلر لا تعطوا حکمة الی غیر اهلها فتظلموها
ایدی بودست دوتمق طالبه هربری برمحله برکمشیدن یتشر اول پیر
مقلدندر نشط ومیزان وتلقین پیردن یتشر اوچنجی پیردن یتشر عهد
عهد الله پیردن طریقتدن یتشر اوچنجی عقد دراول محفلک شیخی کیم
ایسه اندن تلقین بسته قیلدلر اندن یتشر امدی بورموزدر بوندن مراد
اعتقاد حقیقتی وسوردر اقل عهد الله تهدن مراد شیطانله عداوت ایتمکدر
والله توفیقه ایتمکدر وشرطدن مراد غالبه نازل اولمقدر ونازلی نازلدن
قولاغزلمقدر وافنانتدن مراد حب علیدر مهر علی بدر واستادی نفسیدر
اکا کیم ایمان طریقت دیرلر وطمع ولقدر اقا عقدتن مراد حب الله محمد علی بدر
وسادتدر وبغض دشمان خاندان علیدر ابدا والحمد لله حمیتدن مراد ستر
نبوت وولایت سترینی بیلمکلرلر زیرا نبوت در رسلمقدر نبوت رسالتدر اولو
العزملکدن خاتمدر محمد مصطفی خاتمدر نبوت آخر اولیجی ولایتدر شاه
ولایت علی ولیدر امامت دخی انکدر زیرا مشکلات اولدر باب علیدر
جمیعسی انک علمنه محتاجدر ومعصومدر نکم حضرت رسالت صلی الله علیه وسلم
بیوردر انا مدینة العلم وعلی بابها فمن اراد العلم فلیات الباب اوچنجی
بیوردر ان علیا ما اشرک بالله طرفة عین اولیا اولسلمان انکدر کلمک
پیر شرطدر دوچقی بیعت طوتمق کرکدرکم اقل مقام خلوتده مستور راست
دوته اندن توبه ویره مناهیدن اندن تلقین وارکان یاده بیعت توبه آیاق اوقیه

اوقه اندن طريقت عهد الله دوته عهد اوقيه ونصيحت وبرن اندن استاد
شتد بغليه امانت دوته وصيت قيله اندن شيخ حضورنده كلوب عقد دوشمه
شيخ اكا توبت وتبرّاء تلقين ايده اندن صنكره طريقت ايچنده
معتبر اولدوغي حالده شيخ كرك كم اكا الحمك لحمي سوتين بلديره دست توبه
تأويل توجيه ايده تا بويله شتم الدوقتمق ظاهريله باطنيله قوليله
حاليله تمام سبله پسر اولوقت اكا مزيد يمك جائز اولمه اكر يا قيلوي لمزسه
اكثاد ست دوقوب توبه ويرمك لازم دكل جوزال دوقوشمق
بيتا اولدي پس الله باش برمقده رموز واراني دخي بيتا ايده لم تا قضو
قالميه اقل برمق اولوالعزم يغمبر اشارتدر ومحمد مصطفى ايله دردنجي
اشارتدر وبنيّ اهل عبايه اشارتدر ومحمد مصطفى ايله دردنجي
اصحابه اشارتدر شهادت برمق رسوله باش برمق صدّيقه
اورتاده كي فاروقه يا نده كي شهادت برمق ذي النورينه كچرك
برمقي عليه اشارتدركه صاحب خلفدر ودخي بوايكيزلري كندولري
برالله باش برمقده جمع اتمشلردر اقل شهادت برمق بشنجي مقابله
سنده در وباش برمق خليفه مقابله سنده در اورتاده دخي برمق
بشري مقابله سنده در يا نده كي برمق اصحاب مقابله سنده در بنكم
اصحاب برمغك دخي بوعونده اشارتدر اقل بعوني احبابه
ايكيسي بعوني اشارتدر بنم طريقه اوجيسي بعوني معزديه برالله تمام
محفل اهل اشارتدر بوبرسوردركه انكجون اهل اركان اكر مسافر اكر
مجاويز برمصافيه قيلمدن برينه كندولري بلديره وبنيّ برمق اوزدردنجي
پاره در اشارتدر چارده معصومي ويومقلري آچمقده يومقده بنجه

بنجه اشارت واردر اكر جميعسنه مقيّدا ولورسه سوز طويل اولور اما
كركدركه اركان اركانلرينك بلرنده واستاذ زندن وبولّ اتاسندن واستاذ
شيخندن شدّ بندن كندويه بيتشن دفعه لرنن وسندلرنن سئوال
جواب طريقيجه بيتا ايده لم الله تعالى توفيقيله سئوال اكو درلرسكم شدّ بن
ظاهرين باطنك اما باطن معينسي ندر جواب اولدركم باطن معينسي شددر
يعني شيطانيله مؤمن اراسنده شدّ محتمدر اهل شدّه كركدركه شددن
مهرندن يولندن اوتنه عمل شيطان قلميه زيرا كلينك مالي حج اولور اما
دنيانك باشي درميانده يعني دنياي سومكده مجردر سئوال اكر ايدرسك
كم قردش دوتمنك سنده كمدندر جواب اولدركم آدمدن ونوحدن ابراهيمدن
محمد مصطفى دن جبرائيل ايله قرباش اولمدلر دخي رسول حضرتلرينه
السلام اوچ يرده اصحابه قرباش اولمغه اشارتدر اقل بني بنيسطاغنده اول
مغاره ده كم اصحاب برله اوتردي جونكم عمر اسلامه كلدي اصحاب فرق
تمام اولدي سنكر انزيه رسول حضرت اولكون بيوردي كم يا اصحابي كخادوافي
الاسلام اخوين اخوين پس اصحاب ايكيشر قرباش اولدلر كندو مبارك الن
اوزاتدي ايندي يا علي انت اخويني في الدنيا والاخره ايكيسي
مكه دن مدينه يه هجرت ايتدكده مهاجر ايله انصاريه قرباش اولدلر اولمغه امر اتدي
تاكيم بربرله قرباشلق قاعدلر اندن دخي كندو يه امام علي قرباش ايتدي
اكر سئوال ايدرسكم اتا اوغل اوقتمق سنده كمدندر جواب محمد مصطفا
دندر صلى الله عليه وسلم زيد ابن حارثه اوغل ايتدي اما زيد رسول الله
حضرتك اتا ادندي امام علي حسن بصري اوغل ادندي حسن بصري
علي اتا ادندي وامام زين العابدين عبد الرحمان كلخان تا بي اوغل ادندي

شیخ ستید علی شد یدا فیا و غل اندی شد یا شیخ ستیدی اتا ادیندی
اتا او غل اولق ستندی بونلردندر اکر سئوال ایدرلرسکم پیردو تمغك
ستندی کمندر جواب ولدرکم آدم پیغمبر علیه السّلامه خطاب اولدی
یا آدم او غللرکی ستیته ایلت تربیت ایتسون آدم ایتدی یا رب بن تربیت
ایدیجی یوخ خطاب کلدی یا آدم ستیت تربیت ایتسون اتسون اتا او غلان تربیه
ادب علمن اوکرتمك واجب اولسون و یوخ ایدرکه ستیت پیغمبر کلن
صحفه اکثر ادب بیانیدی اکر سئوال ایدرلرسکم مرشید طوتمغك
ستندی کمندر جواب ولدرکم حق تعالی موسی پیغمبر علیه السّلام
بیوردیکم یا موسی وار برمرشید دوتسکا ادب علمن اوکره ده موسی علیه
السّلام ایتدی یا رب کمه وار این خطاب کلدیکم حضره وار پس موسا
علیه السّلام واردی حضری شیخ ایتدی نیکم کلام قدیم ایچنده بیوردر
قَالَ لَهُ مُوسَىٰ هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَىٰ أَن تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا بو محلده سوز
چوقدر پس ابتدا نك یوخ شیخی واردر مرید اولمشلردر مراد بولمشلردر
بو معناده حضرت رسالت علیه السّلام بیورمشلردر من لا شیخ له فشیخه الشیطان
وقال النبی علیه السّلام من لا شیخ له فشیخه الشیطان بو حدیث یحیی
کافیدر اکر سئوال اولنورسکم مرادی پیردن ندر و پیردن و
اوستادن ندر جواب مراد پیردن توبه و تلقین پیردن عهد الله
استادن نشتد علی مهر علیدر اکر سئوال ایدرلرسکم شدن معنی ندر
جواب وقا تسلیم سئوال اولنورسکم پیر پیلکی نیله بغلدی جواب
اولدرکه پیر بل بغلمز پند نصیحت یتشدر اکر سئوال اولنورسکم بولر
اتا کذن سکانه یتشدی دیو جواب سنوا نکه اوزا یکی نصیحت اقل عهد

عهد یکی ایات عهد اوچنجی نصیحتدر درد نجی املك امانت بشنجی
غالبه نازل اولوب نازله هادی التنجی صحبت یدنجی محبت سکزنجی
نفس استاذ اولمق ایمان طریقت اولدر طقوزنجی حفظ لسان
اونجی همت اون برنجی موافقت اون ایکنجی نفس جلواسی اکر
سئوال اولنورسکم نیم طریقتدن نفس جلواسی ندر جواب بودرکم ایه لا اله
الا الله محمد رسول الله علی ولی الله معناسی بودرکم کیمکه طریقه قدم
باصدی خدایه و محمده ایمان کتوردی اکر سئوال اولنورسکم معرفتینك
نفس جلواسی ندر جواب بودرکم اَحِبَّاؤُهُمْ اَتْوَلَّ وَمِنْ اَعْدَائِهِمْ
اَتَبَرَّأُ معناسی تولی قلدم دوستان خاندان محمد علیه و تبرا قیلدم
دشمنان خاندان محمد علیه اکر سئوال اولنورسکم خلیفلرو نقیبلرو
واجیلرو وشیخلرو نفس جلواسی ندر جواب ولدرکه عهد و امانت بیلد
نصیحت بشاه ولایت یا صاحب تاجه بکا امام علی کرم الله وجهه در
اکر سئوال اولنورسکم استاذین نیله دوان ابتدی جواب بودرکم کندو
حسنو دلغه وارملوك ارادیله اکر سئوال اولنورسکم پیردن اون ایکی
نفس کم مریده یتشور اکا ایجد طریقت دیرلر صاحبقرانی اوکوزی بلر
بسور بلکدر و معرفت تخمن اکمکدر و کوز یاشیله صوواره مقدر
و عزلت بوله بتورمکدر و ریاضت بوله پچکدر و خدمت بوله خرمن
ایلمکدر و صبر بوله دوکمك در و شوق بوله صوورمقدر و سلوك
بوله اوکمك در و رحمت صوی بوله خمیر ایلمك در و محبت تنور دن قو
درمقدر و درد منداك بوله بشرمکدر خوده کیجه ایجد طریقت نتکم
اون ایکی علمك اتاسیدر بو دخی طریقت علمنك اتاسیدر واضع العلم

امیر المؤمنین علیه السلام دن یعنی طریقنده نیچه حضرت رسول علیه السلام
بیورمشدر انا مدینة العلم وعلی بابها صدق رسول الله
اکر سئوال اتسلرکه پیرلکی نه ایله بغلدی جواب اولدرکم بعهدی
خدای سبحانه وتعالی وشد شاه مردان وتلقین وصیت پیران اکر
سئوال اتسلرکم سنکله پیرلك اورتاسنده نشان ندر جواب اولدرکم
تولی وتبرا اکر سئوال اتسلرنه در تولی وتبرا ندر جواب اولدرکم
کسترنك سلوکنه نسبت تولاسی وتبراسی واردر اول قول اهلنك
تولاسی یك جهتدر یعنی الحمد علی انکه یا پشمشدر وخالص مخلص
اولجهتدن اولمغله پیرلکه یمشدر وتبراسی اولدرکم محمد علی وصیتین
قیلوب آل محمد علیهم نظر عداوت ایدیله عدو لی نام اولمقدر ایکنجی
حال اهلنك تولاسی رضای حقه ووصلت حقدر تبراسی ماسوی اللهدر
حتی کندو نفسنه دخی کیه اکر سئوال اتسلرکم سکا شدنه یرده نیدنکی
جواب اولدرکم اول محفلدرکم فلان مقامده فلان سید سادات وعلما وفقرا
حضورنده فلان شهرده اولدی اکر اول محفل مقام وتبراذن کیمه شهرکا
سهو ایدرجواب اولماز اکر سئوال اتسلرکم سکا پیرلی صفا نظر قیلدقده
الك قننده قننه ادی وبانك قننه ادی جواب اولدرکم الله باشم وتشم
الله ایدی اکر سئوال اتسلرکم شدنه اوچ کره مهر اوردلر مراد اول اوچ کره نه
ندر جواب اولدرکم بری عهد بیعت بری وصیتدر اکر سئوال اتسلرکم
عهد ندر بیعت ندر وصیت ندر جواب سئله یه عهد له اولدرکم مرید
پیرله قول ایدر امر ندن طشری اولمیه وشیطانه متابعت ایلیه ومناهیدن
ومکروهاتدن پرهیز ایده وبیعت اولدرکم پیغمبرکه نه دیولك تدیلرسه

سمع اولدنی شیخلرایله دیرمیله باشلرنی وما للرنی محمد یولنده فدا قیلدیلر
سندنی ایله قلسین تاحق تعالینك رضاسین قیله حاصل ایده سن
ننکم کلام قدیم ایچنده بیوردی لقد رضی الله عن المؤمنین اذ یبایعونك
تحت الشجرة ووصیت اولدی کم قبله دن یوزدوندرمیه سن وفرضی
ترك ایتمیه سن وسننتی کاهل اولمیه سن ودینی وما لکی وحلالکی صغیله
سن ویلی دیدکلرنی لازم قیله سن ودخی دیمشلردرکه قبله بردده
وضو آیرلیقدر سنت سیئه خرلقدر امدی هرکم عهدکه وبیعتنی
یرینه کتوره بلیه اکا صاحب شدیمك روا دکلدر زیراکم مرادی علمدر
دکلدر ودخی اهل سندك درت سنه سی اچوق کرکدر ودرت سنه
سی بغلو کردر اولکا بغلو کرك دیدار حمدر فلاغی آوازی حرامدر دلی
عیبدن وبهتاندن وفتنه حرامدن صاقن واولکه اچوق کرك وبوی
صغراسی وشواهق نعله الی واباغی خیرا یشلره اچوق کرك اکر سئوالك
اتسلرکه پیرلك سکا صفا نظر قیلوکن نه دی جواب اولدرکم شریعتده
استوار اول طریقتده پایدار اول حقیقتده خبردار اول اکر سئوال
اتسلرکم وحقیقت نه مرادندر جواب سنك اینشریعت طریقت
وطریقتدن حقیقت تقطیع ایدیجك بشرحرفا اولور هرحرفندن مراد
وار اول بشین شریعتده مراد شرطدر یرینه کتورمکدر یعنی الی فرض اون
ایکی مسنحب وجمیع واجبلری وسننتی یرینه کتورمکدر رای شی
یعندن مراد اسلام ایچنده جماعته متفق اولمقدر وعین شریعتدن
مراد تسلیم اولمقدر رای طریقتدن مراد ریاضت چکمکدر یای طر
یقتدن مراد ثابت قدم اولمقدر قاف طریقتدن مراد قناعت قلمقدر

تای طریقتدن مراد تصوف فیلمقدد کلدك حقیقت کبش حرفدر اول حالی
حقیقتدن مراد حلال یمك در قاف حقیقتدن مراد قناعتله قانع اولمقدد
یای حقیقتدن مراد جمیع اشیایه حق بالمقدد قاف نایدن مراد قضا وقدره
خیر نظر نیایتمکدر وتای حقیقتدن مراد کندوذکمکدر بو محلده
سوز چوقدر سویلنرسه سوز طویل اولور مختصر ایتمك اولی در وبنی
بعض عزیزلر مریدنه اول محلده اوچ نفس ایلشلردر اما امتشلردر خاء
موشی وعیب بوکشی ویارقوشی کوندکر اولندی اکر سئوال ایتسلرکم
انا اوغلنك بلن بغلمق جائزمیدر جواب ولدرکه درست در زیرا دم
شدك بغلدی نوح سامك بلن بغلدی امام علی کرم الله وجهه حسن
وحسینك ومحمد حنفیتنك بغلدی وشدید اکندودرت اوغلنك
بلن بغلدی بوزمانه دخی اهل طریقت ایراسنده انا اوغلنك بلن بغلمق جائزدر
اکر سئوال ایتسلرکم طریقت اهل ترجمان سویلیوب بنه کیمك حقی
ولرایسه طلب ایدك یا حلال ایدن اخرت حقی بویندمه قالمشدر یمك سندی
کمدندر جواب ولدرکه محمد مصطفا دندر اکر سئوال ایتسلرکم یا بویرندن
حق طلب ایتمك سندی کمدندر جواب سن ایت ولدنی رسول حضرتلرندندر
فحین اذا السماء سوره سی نازل اولدی رسول حضرتنه معلوم اولدیکم بنیا
سوایندن اخرت سوایته نقل ایدر بس صحابه اجمع ایتدی بنه کیمك حقی وارسه
طلب ایتسون دیدی ایکی کشی رسول حضرتلرندن حق طلب ایتدی بری سودای ابن
عنربه ایدی یا رسول الله صف دوزکن بردمرلنرا وقیله بنم قرنیمه
در توب دوررسن رسول حضرت مبارك قرنن اجدی کل سنك اوقیله
بنم قرنمه درت حقك آل دیدی سودا کلدی رسول حضرتنك مبارك قرنینه

تنر بوزین سوردی ایندی یا رسول الله مرادم بوایدی ارشدم رسول
حضرت ایندی ایندی حلال ایله تا اخرته قالمسون زیرا بنم انده تشویشم
جوقدر امتمه شفاعت ایتمکرك دیدی سونا حلال ایلدی بری دخی
عکاشه ایدی ایندی یا رسول الله غزا یه کیدرکن بنجی یرله آتاوردك
فحین اوچی کلدی بنم یکرمه طوقوزندی آخر ندی دمزدم اقاطلب ایتدیکن
انکچون آندم دیدی رسول حضرت اول فحین کتوردی عکاشه النه ویردی
ایندی امدی حقك البنی دکامه اوردی عکاشه ایندی یا رسول الله
بن مرادیمه یتشین ایندی اول وقت یا لنجا غدم رسول حضرت مبارك
یکرك اجدی نبوت مهرینی کورنجی عکاشه اوزنی اول مبارك مهره سوردی
ایندی یا رسول الله بن مرادمه ارشدم اخرت حقی حلال ولسون دیدی
رسول عکاشه یه دعا قیلدی ایندی سن جنته کریه جکسن دیدی ارکان
اهل یه کوك کمسنك حقك اوزرنده قومیه تنکم شیخ ابوبکر وارف
رحمه الله علیه ایله فتوت کالی انده بولنورکم قیامت کونی کمسنك حقی
اوزرنده اولمیه اکر سئوال ایتسلرکم ترجمان لسان سویلیلك لك سنك
سندی کمدندر جواب ولدرکم ترجمان اول ادم پیغمبریدر علیه السلام
سویلدی ایدیکم ربنا ظلمنا انفسنا وان لم تغفرلنا لنکونن من الخاسرین
سوزین دیدی ایکنجی نوح علیه السلام در اوچنجی موسی علیه السلام
در دیدی داود علیه السلام در بشنجی محمد در علی برکون برحال اولدیکم
امام علی کاغضب قیلدی فلوفوده عبد الله ابن عباس قتنه کلدی
ایندی یا فلان بن امام علی کوره سین وتشویشنه وارایت والکاظمین
الغیظ والعافین عن الناس والله یحب المحسنین دی بوفوده فوودن

قورتیلور سن قنیلر اویله ایدی امام علی قنیلر صوحن بعثتلدی و دخی
بعض مجتهدین ایدرلر اول سوره کائنات محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم
عبادتله اول قدر اولدیکه افراط مبارکلیقلری شیشدی پس حق تعالی
کمال کرمندن بو سوره کندوی طه ما انزلنا علیک القرآن لتشقی سوره
بوایت ترجمانطریقیله برعایتدر محمد مصطفی یردر ودخی رسول الله
ما عبدناک حق عبادتک دیدوکی وما عرفناک حق معرفتک دیدوکی
وکلا احصی ثناء علیک دیدوکی ترجمانلریدر
والله اعلم اکر سئوال ایدلوکیم طریقتایجنده برصوجلوکسنات
بوینده سنک سکاتک اصرلو اکا سکلکدن غیری سنده ایجون اصرلو
انک سندی کمدندر جواب ولدرکم موسی علیه السلام دلدیکم غسل
ایله لباسینی چقردی برطاش اوزرینه قویدی عصایلی یانینه دکدی کندو
صویه کیردی چون صودن چقدی الصوندی لباسی آلوب کیه اول طاش الله
امریله یرندن قویدی یورودی موسی علیه السلام جهد ایدیکم یتشه
طاش دخی فتی کیتدی حتی مصر شهرینک برا وجندن کردی ویرا وجندن
چقدی برز شهرین طشنره چقدی دوردی چون موسی علیه السلام کلمه
یتشدی لباسی آلدی کیدی اما غضبین یکمدی عصایله طاشی اون
ایکی کره اوردی طاش اون ایکی پرده دلدی اولدی اول طاش الله فرمانیله
دیله کلوب سویلدی ایتدی یا موسی بن سنک آریلغکه طاقت ویردک
سن بنم اون ایکی پرده بزومی دلدوک بن خود کندو ایمله یورومدیم الله
امریله یورودوم زیرا سنک قومک یا تنده عیبک ودیلو وکمانلاندیلر
پس الله تعالی بکا امر ایلدی لباسکی آلدم کندم سنک مبارک تننی اول قوم

قوم کوردیلر کما نلری کندی چون موسی پیغمبر علیه السلام اول طاشدن بوسوکی
اشندی طاشه عذر قلدی ترجمانسویلدی طاش یوپیغمبرک عذرینی
قبول ایتدی ایتدی یا موسی بنی کندوکل بوینده اصغل دیدی تاسکا دمندن
کرک اولام دیدی موسی اول طاشی کندوی برایپله بوینده آصدی اول طاش
ایتدی سکا وسنک امتنه صوکرک اولسه بولومسه بنی بوینکدن زیر
بوزینه قویرسن الله تعالی نی حاجت دلیوب دعا قیلدوسن حق تعالی
امریله هردلکدن برچشمه روان اولدی موسی پیغمبرک قومی اون بیشبطایدی
هربیشبطی اولچشمه نک برینک صویندن قانلردی عریجه بیشبط دیولوکه
دیولر یعنی اون ایکی بولک ایدی هربولکک برقبیلی وادی چون اولسه
اسباط صود عنی حاجتی بندی اما جموسی قومک کاوب اول صوندن ایچلر
قنه لردیدی نتکیم حق تعالی کلام قدیمنده بیورد وقطعناهم اثنی عشرة
اسباطا امما پس موسی هرقبیلی اول طاشی بوینلرینه اندیروب یرقومی
هردلکدن روان اولوب قردی موسی یخی قومی اولصوندن قانلردی حیوکلب
اول طاشه کینه برنیه واردی اندن موسی علیه السلام اول طاشی کندوی
بوینده آصاردی بوسوز حقنده کلام الله بوآیتکلمشدر قوله تعالی
فانفجرت منه اثنتا عشرة عینا قد علم کل اناس مشربهم یعنی طاش
صویه ظرف اولدی سکلی اکا منبعه ایدوب آصرلو اکر سئوال ایدلوکم
صوصایحق صاخ ایاغی بن برمغن صوول ایاغنک باشی برمغینک اوزرینه
بصدوخته سبب وسندندر جواب ولدرکم برکون رسول خدا صلی
الله علیه وسلم صوطلب ایتدی ایچکه حسین رضی الله عنه انده حاضر ایدی
ایکیسی بیله صویه سکرمدلر اما امام حسین بجدوادب صوقابنی اوبکلورکن

كوردیکم صول یاغنك یاش پرمغی برسنینه طوقونوب قاچمش انی کوروب جلب
صاخ ایاغنك باش برمغی قچمش برماغنی اوردی تا رسول حضرت کوردی
منفعل اولیه سلمان فارسی بوسوزدن واقف اولدی کندونك صلوا یا
غنك یاش پرمغی یوعیدی امام حسینك اوله مغلی کندویه حوتر کلدی
الی عادت ایدندی پس سندی بوایکی وجهیله اشارتدر اکر سئوال
التسلکم شدخود بکله بغلنور یا بوصلم قلمغك سببی وسئکدندر
جواب اولدرکم وقتاکه حضرت مصطفی صلی الله علیه وسلم سفره ویا
غزایه نتت ایلسه برواقعه کوردی اصحابه خبرورمدی اصحاب ایدرلرکه
یارسول الله بوواقعه نك تعبیری ندر رسول حضرت چقن فنجه کوردی
اصحابه سویلردی چون احد غزاسینه نتت ایتدی رسول حضرت
ینه واقعه کوردی برسوری قوجلر وارمیش ایچنده اولی قوجلری
اول قوجلری قربانه بیوردی اما برکوزل قوچی وارمیش آنی دخی قربان
ایلر اول قوچ ایچون یوره کی آجوردخی قلچی کدلمش کوردقلچی اغزین
چقرماغه برقلچیه واردی اول دوزرسول حضرت نظر ایلر کوردقلچ
امام علی نك ایمش چنی بودوشی اصحابه ددی ایتدیلر یارسول الله
بودوشك تعبیری ندر حضرت رسول مبارك کوزلرندن یاش آقتدی
ایتدی یا اصحاب بهادیرلر کوزدن بخر کز شهید اولیسردر وبری بکا یقین
قوم اولا اکا قتی انجی لم رسول حضرت بویله دیمك امیرالمؤمنین
حمزه رضی الله عنه یرندن دوری کلدی ایتدی یارسول الله کا شکی
اول یقین قوم کدن شهید اولان بن اولایم شهید اولمغه قتی حریصم
وارایدی چون غزایه چقدلر اوحدطاغنه کافرلر بولشدلر صیندیلر هربهادر

درکافری قوه قووه یراکنده اولدی وخشی حبشی المندن حمزه شهید اولدی
کافرلکین اولدی خالدبن ولید اهلیتندن ایدی بصوا بجدك اسلام لشکرنك
بصدی جوقومسلمان شهید قیلدی اصحاب یراکنده ایدی حضرت رسول
تنها قالدی برکافر طاشله رسولك مبارك باشنی یاردی رسولك مبارك
کوزلرین اوردی اقایوزدوندرمدینه ایلروه یورودی برکافر دخی بیو
طاشن اتدی اول دخی ایکی زحمك التنه کلدی مبارك دیشن شهید ایلدی
مبارك یوزی یاردی کسه یوحالا ایلدی ینه دومنیوب ایلروه یوردی
قیوه دوشدی شیطان بوحالی کوروب محمد اولدی دیوچاغردی ایتیدی
اصحابن الی دوتمز اولدی اسلام لشکرینك علی قالدی صندی امام علی
کافری قوه ایراق دوشمشدك حضرت رسلوزخمناك قیودینده قالدی
الله امریله طاوس ملکوت جبرائیل امین ارشدی رسول حضرتینك خاطرین
صورب رسول ایتدی یا قرنداشم جبرائیل اسلام لشکرینك حالی ندرینم
قنده لغم بلدلر جبرائیل ایتدی یارسول الله ابلیس لعین محمد اولدی دیو
چغردی اصحابك دکرکون دوردیلر آللری دوتمز اولدی امام علی یاچاغنو
کافری قوه کمتندی بعضیلر ایدر امام علی مدینه ده ایدی دللر جبرائیل
ایتدی بن نه درسم اویله چاغرد امام علی ایشده سزك اوزکنه یرینه یتشه
زیرا فتح سبب در فتح سبب اولدیدی ددی حضرت رسلوایتدی یا قرنداشم
جبرائیل امدی نه دیه یم جبرائیل ایتدی یارسول الله نادعلیا مظهر
العجائب تجده عونا لك فی النوائب کل هم وغم سینجلی
بولایتك یا علی یا علی یا علی ددی حضرت رسول اویله ددی چاغردی
امام علی لبیك دیدی ایتیدوب قوه ولایتله بلدیکم حضرت رسلوطاوس

دوشمشدی تاز اول الرایه ایردی کوردی علمارکور نمز اضحا صمنش الدی
طوتمز اولمش امام علی غضبه کلمایدی بخور غزادن الجکدکز ایدیلر
یا علی حضرت رسول شهید اولمش ترکیمز اویوردی چنک ایدلم امام علی
ایدی فنفکر کوردی ایدلر کورمدک ایله امام علی ایدی حضرت رسول
دریدی اقا بو دار یرده در بکمجا غزدی ایشتدم اقا سن خطا ایدوکز
غزادن الجکدکز غزای دینا جون ایدکز اکر حضرت رسول ایله اولورسه ده
واکر اولمزسه ده غزادن یوزدوندکز مکر ایله اولمازدی اصحاب امام
علینک هیبتندن قورقوب ایدیلر یا امام همان شولی بیلوز اولدی دیو
چاغزادی هما قومز قالیب الدرمز دومز اولدی باقی فرمان سزکدر دیدیلر
اقا امام علی بلندن قوشاغن اچدی زیره بندایلدی قالدی حسنا ابن
ثابت یرله برسونکو وارایدی وارایدی بغایت دراز هیبتلو ایدی المش
یطمامانندی انی ملک بخاشی حضرت رسوله ارمغان کتور مشدی
تاز لک یانه ایدی حضرت رسول انی علی یه ویرمشدی حسنا ابن ثابت اول یانه
نکران اولمش ایدی برکون حسنا رسول یخور منسها قصیده مدح ایتدی حضرت
رسول حسنا دعا قلدی صحیحا الرجمیع حسنا محسن قلدیلر هر بری بر دسته
بعنتلدی امام علی برکون کوردیکم حسانه یانه یه نکران ایدر سلمان فارسیه
اراتیدی اول یانه کتوردی امام علی سن یانه حسانه عطا قلدی حسنا بغایت
شاد اولدی الینه یانه الوب برمناقبتاوقیب امام علی یانک ارلکمکرمن
تفوسن شجاعتن دینن دنایانن علمک کمالن خلقک لطفک صبرین
شکرین ذکرنی فکرنی خدمتن امانتن ستفقتک سخاوتن وفانن
حالن تعریف قیلدی رسول حضرتینک بغایت خاطری خوش اولدی ایدی یا

یا حسان قنده یوردسک یوزیانه الکه اولسنو بلدسنک اولسنو ددی
هم نشان اولسنو حسنا دخی قصنه کتسه اول یانه النده ایدی امام علی
یانه حسنا الذن الوب قشاغن اکا باغلدی سورو بجنک یرنه کلدی
اولولرا راسنده یوردی کمسنه کروجا غزدی الصلوه والسلام
علیک یا رسول الله ددی رسول علیه السلام جون امام علینک
اوزرنه ایشتدی الصلوه السلام پاشاه اولیاء علی دیدی
امام علی رسول حضرتنی بولوب قیوذن چقردی رسول حضرتنه تیمار
قلدی خلقه یوزندن ابو عبیده جکدی رسوله تیمار قیلدی خلقه یوزندن
چکدکدن صکره رسول سندینه طوردی کفار رسوله
کوریجک ملول اولدکه نجه ایدلم دیودا نشدلر بر بهادر بولدرا کلجوف
مال ویردلر حضرت رسولی اولدرمکه کوندردلر اولکا قرلک کلیشن
کوردی اصحابه صور کتوره دیو فوریکی اول یانه کندوالینه الدی کافر
رسول الله کوریجک کلدی ایتدی یا محمد قنی علمکم برقوشاغ محتاج
اولدک حضرت رسول زخملی ایدی بو قدر جواب ویردیکم بودخی علمدار
اول یانه ایله اوکافری اولدردی دخی یانه حسنا الینه صولنی ویردی اول
کافر اولجک لشکری صنکه حضرت رسول دخی مدینه یه کلدی بجلده
سوز چوقدر اکر اوزرنه مقصود قلور مقصود اولدرکه جریکه وشنه
الصلوه والسلام چکمک ونادی علی اوقغک سببی وسندی بودر
دیرلر اما بعضیلر ایدرلر الصلوه والسلام ابراهیم خلیل الله چکدی دیرلر
انک سببی اولدرکه تخن قدس دن مبارک کعبه یه عزم ایتسه مدینه یه
اوغریوب کچردی کاه کاه کوزنه نور کورنوردی برکون جبرائیله سؤال

ایتدی یا فرزند اشدم جبرائیل بو آرایه کلوردم برنور کوردم اول نور
سن نوردر جبرائیل ایتدی یا خلیل الله اول نور محمد مصطفا نك
قلبرنوردیدر جبرائیل ایتدی یعنی طیراغی انده در ومشاهده ایده اوبجقد
چون خلیل الرحمن بو سوزی اشتدی اندن صکره فخر اول ارایه کلسه
ایدرکه الصلوة والسلام علیك یا رسول الله نه قدر صلوات ویرسه ایدی
اولقدر نور یلقردی برزمان مشاهده ایدرکه اندن کیدردی چون محمد
رسول الله زمانی اولدی برکون جبرئیل علیه السلام اثنای کلامده بوحالی رسول
حضرتنه آکلدی اندن رسول حضرت وقت وقت یوزین دونوب ایدردی
الصلوة السلام علیك یا خلیل الرحمن دیدی انکچون ارکان ارناوی
ایکیسن آکلو اما حجت الاسلام ده امام محمد غزالی ایدر رحمة الله علیه ایدر
الصلوة والسلام ی آدم پیغمبر چکدی دلیل بودرکه محمد مصطفی علیه السلام
ادم پیغمبرك یغرنه ایدی ملکلر صف صف آدم پیغمبرك آردنه ال
بغلیوب دورردلردی آدم پیغمبر بوحالدن متألم اولوردی برکون جبرائیل
ادم علیه السلام سئوال ایتدی یا فرزندا شم جبرائیل نوملدنکه پیچون بویله
ایلرلر قرشمه کلمز لر جبرائیل علیه السلام ایتدی یا آدم یغرنکده محمد
رسول الله نوردنه عزت ایلرلر اکا قرشو طوردرلر ادم علیه السلام بوسوزی
اشتدی مناجا اتدی ایتدی یا الهی سیدم ومولائی دلرم کجیك نوری
اولکه کله پس حق تعالی امر ایله نوری لنه کلدی فرشته لر دخی فرشته
کلدلر اما نوری معاینه گندویه کورنمزدی مناجات ایتدی الهی دلرم بتاگ
اول نوری معاینه مشاهده ایدم حق تعالی حاجتن روا قلوب جبرائیلی
کوندردی تا آدم پیغمبره برفعل تعلیم ایده کم اول نوری مشاهده ایده پس

جبرئیل جبرائیل علیه السلام الله امر ایله ادم پیغمبره کلوب حق سلامنی سویلدی
یا ادم کرك درکم شهادت برمغنی قالدیروب ایده سن لا اله الا الله محمد
رسول الله دیه سن عما زمادین خاصل اولله نوری مشاهده قلاسن ادم پیغمبر
علیه السلام ایله قلدی نور محمد مصطفا الله تعالی امر ایله ادم پیغمبرین
التندن قالقوب شهادت برمغنی وزرینه قوندی تجلی قلدی ادم علیه
السلام مشاهده قلدی درونندن جوشه کلوب بی اختیار الصلوات
والسلام علیك یا رسول الله دیدی ادم صلوة کنوردی نور زیاده برق
بولوب بلقردی ادم علیه السلام مشاهده ایدوب صفا ایدردی اما
بقیه نور قالمدنکی الندن جبرائیل علیه السلام الله امر ایله ادم پیغمبره کلوب
حق سلامنی سویلدی ایتدی یا ادم کرکدرکم دائم صلوة کنوره سن یا فرزندم
جبرائیل بو الامده قاون نوردنه نوردر جبرائیل ایتدی یا ادم اولنور محمدك
یارانلرنك نوریدر اول ایشلری محمدك وزیرلری اولسه کرکدر ادم
پیغمبر ایتدی یا جبرائیل دیلرم که اول نورلری مشاهده قلم جبرائیل
ایتدی کل امدی برمغلوکی آچ ادم پیغمبر علیه السلام یرمقلرینی آچدی
ابوبکر نوری باش برمغنه کلدی عمر نوری اورتانغی برمغنه کلدی عثمان نوری
یا ننه صغی برمغنه کلدی علی نوری کوجك برمغنه کلدی ارکان ارناوی شهادت
برمغنه شیخنه باش برمغنه خلیفه بعض ارکان ارناوی شهادت برمغنی
شیخنه کوجك برمغنه نقیبه انکچون بعض ارکان ارناوی شهادت برمغنی
اوزرینه قوندی کوجك برمغنی نقیبه یا ننه غنی برمغنی بشره اوربنده
غنی برمغنی اصحابه تشبیه اعتمادلردر شیخ محمد مصطفی یی خلیفه ابوبکر
نقیب علی بشره عثمانی اصحاب عمر ده تمثیلردر بو محله سوز بولدم

مقصوده واره لم باری الصلوة والسلام آدم پیغمبر جاعزدی دیلر
توجیه یوسیله دراقا تجهدین ایدرلر الصلوة والسلام ملائکه لرجا
عندی دلیللری بودرکم فجن عالمی ملکوت خلق ایلدی کوردیلر برکندولر
دن اقل ایراد لمش تربیب اولمش مقبول مسلم نتکم حضرت رسول بیورد
اقل ما خلق الله نوری مقرب ملائکه آنی کوریجك ایتدیلر یارب بزه بلدرکه
بونه نوردر خطاب حضرتدن ایرشدیکم یا ملائکه لرم بو جسیم محمد مصطفی
نوریدر یرکوکی عرشی کرسی لوحی قلمی جنت وجهنمی سزی انجون یاردم
ایدیم انجون یاردم جون ملائکه بو خطابه استدیلر دخی تعظیم ایجون
ایتدیلر الصلوة والسلام علیك یارسول الله بوحلك سوزجون قدر بزینه
مقصود واره لم ایشاره یومناسبتك شدوجزئه الصلوة چکمك
اختصار وجهله بیان اولندی اکر سئوال ایتمیلر واهل ارکان واهل
فضل بخه طوتکسیسه اصل ندن اولا اکا نه دنك لایق اولا جواب ولدرکم
اهل اللهك طوتدیکی بنسنه دن اولا اول پیغمبر قدن اولا انکیچی بوکدن
اولا زیرا انکیسی دخی جننده چقمشدر ابتیا کیمشدر پس ارکان اهل
کرك بلوبرکند وده کن بله کیمکی ادب یاپنده دیه وزان شاء الله
تعالی اما کیمی بیت ایدم پیغمبر سوددیر سبب خلعت اولدرکم
آدم پیغمبر علیه السلام حوا آنا ایله اچماقدن عیش ایدرلردی
شیطان علیه اللعنه وسوسه سیله بوغاری یولندن چقاردیلر بعدالی
یددی یخری امرنه مخالفت قلدقلرنه باشلرندن آدمك تاجی کیدی واکسندن
حله وادم وحوی یا لبختی قالدیلر دوکلی اچماقلی قاتنه وآردلرنه بریه
یالوادیلر هپ بری آدمه بنسنه ویرمدیکه عورتن ستاوایه اورته اما انجیر

انجیر اغاجی اوچ یاپراقی آدمه وبش یاپراقی حوایه ویردی کفن ایده اوچ عورته
بش اشار دیدر بس حقدن انجیره خطاب کلدیکم یا انجیر آدمه یتجون
بنسنه وردك سندن غیری بنسنه ویرمدی انجیر اغاجی ایتدی
الهی سنك بی زوال ملك ایچنده نه اولا برضعیف قولنه سخاوت
قیله سین سنجی سن سخیلری سورسن ددی تنکری تعالی بیورسوز خوش
کلدی ایتدی یا اغاج چونکه سخاوت قیلدك سن وستاوار دیدك بن عزم
جلالم حقی چون سکا اوچ هدیه ویردم کیمسه برآنجیره بوقدر اول
سنی یاقمغی حرام قلدم ایکنجی هم بریوده سنی یاد میلر وقابنی وحجر دکنی
بیانه آمیلر ایچك طیتشك لایق دکل یمیه لر اوچنجی سندن بنسنه
یاردم که دوستلرم انی لباس ایدینه لر واولجك کفن ایده لر خوآدم
پیغمبر انجیر یدیغین ازدی سودطمادی اول سوددن حق تعالی
بنوعنی یراتدی امدی بنوقدن اولان ملبوسات اولدیغی شبهه سز
معتولدر کشی کیسن اهل فتوته انجیر کورلرکه اوندن دوته وبنوعنی
کیه وصارته ودخی یوکدن اولان ملبوسات فتوت داره وفقرایه
وساداته لازمدر شویلرکه عباصوف تمدیوك اصلندن جننتدن
چقمشدر اول وقتکم آدم علیه السلام بریوزنه ایندی عزرائیل
علیه السلام برقیون کتوردی اول قیون یوندن اکردی آدم دوقدی
عبا ایدوب کیدیلر سندن خرقه وخرقع پوشلق جمیع آدمه یتشدی وعبایی
جمیع انبیا کیدی حقدن ایدیلر شکرنی برینه کتوردیلر نمدی موسا
وشعیب وعیسی ومحمد مصطفا ودخی انبیا کیدیلر وحقدن ایدیلر
وشکرنی برینه کتوردیلر صوف سلیمان پیغمبر ویحیی پیغمبر وعیسا

پیغمبر و بنجه ابنا و محمد مصطفی کیدلر وحقك اوا ایدیلر و برینه
کیوردیلر اگر سئوال ایدرلرسه کم عباناك حقی ندندر کیندن نه طلب
ایلیلر جواب اولدرکم عبادید وکنزاوج حرفدر عباین دلالت ایدر عمله
عبادته عبرته عشقه عالمدن عمل طلب ایدن عبادندن اخلاص طلب
ایدر یابن نزه دلالت ایدرکم شرائط ایمان اسلامه بدبردن تقوی طلب ایدی
الف الفته دلالت ایدرهرکم عبادی بوانبا یتله کیسه الفتدن عرفان
یغتسلر باقبا یغتسلرالف ادب یغتسلرهردرویشکم عبادی بوانبالله
کیمسنه سائرخلایقدن انك فرقی اولمیه اگر سئوال ادرلرسه کم صوف
کیمکدر حقه ندرکیندن نه طلب ایدرلر جواب اولدرکم صوف دید وکنز
اوج حرفدر صاد دد واودد فادد صاد دلالت ایدر صدقه صبر صلاة
حیتی صدق فدصفا طلب ایدر صابرلق آچلق طلب ایدر صلاحیتیدن تقوی
طلب ایدر واودد دلالت ایدر وفایه وفادن ثابت قدملق طلب ایدر فادلالت
ایدر فنایه لنسبت طلب ایدر هرکم صوفی بوانبا یتله کیسه صاد صحت
یاغتسلر یعنی جان کوکل مریض اولمازوآو وصلته یاغتسلر فا فقر یغتسلر
فقرکم رسول حضرت اندن اخی ایندی کاد الفقر لا یحتاج الی نفسه بل الا
الی ربته هردرویشکم صوفی بوانبا یتله کیسه سائرخلایقدن انك
فرقی اولمیه اگر سئوال ایتسلرکم نمدکیمك حقی ندرکیندنه طلب ایدر جواب
اولدرکیم نمدید وکنزاوج حرفدر نوندر میم در دالدر نون دلالت ایدر
نفسه یعنی کلام حقه میم دلالت ایدر مهیمن دال دلالت ایدر دین حق طلب
ایدرهرکیم بوانبا یتله کیسه نمدی نون نوریا غتسلر میم ملك یاغتسلر
هردرویش نمدی بوانبا یتله کیسه سائرخلقه انك فرقی اولمیه سئوال

سئوال اگر ایدرلرسه کم بوطونلری نه رنك اولاکم مقبول دوشه جواب
بودرکم کوك یشل آق قره اگر سئوال ایدرلرسه آق یشل قره کوك کیمك
نه دلالت ایدر جواب اولدرکه آق یشل دلالت ایدر حیاته کوك قره
دلالت ایدر صحته رسول حضرت بودرت رنکی کیمشدر اقابض مجتهدین
ایدرلر ابوبکر کوك قفطان کیردی عمر یشل کیردی عثمان آق کیردی علی
قره کیردی ایمدی کرکدرکه یشلر واخیلر وکتیلر یعنی قنوت دارلر کوك
یا قره کیرلر اقا خطیبلر وقفظلر واهل قلم آق کیه لر ومدرسلر وقاضیلر
وخلیفه لر یشل کیه لر وقره صاریلرکم ستتدر رسول حضرت دائم آق
عمامه صارنردی اما اونوزکره یشل عمامه صارندی هروقتکم یشل
صارنه ابوبکر الصدیق کارلردی وعلی المرتضی کلوردی مبارك اولسنلر
لردی رسول انام دعا قیلوردی اصحابلر ایدلر دائم کوردیشل عمامه صارنمق
رسولکلوز سنز مبارك اولسنلر دیرسز انان سبب ندر امام علی ایندی یا اصحاب
بزه علم حاصل اولدیکم رسولدن وقتکیم معراجه اتسه معراجدن کلنجك یشل صارلر
انکچون مبارك اولسنلر دیرز معراجی قیلورز اصحاب جون بوخاری اشتملر
کوزیتلر صیدلر اوتوزدرت کره یشل صرمق قره صارنردی ستملکم
خندان وخیاوده وفتح مکه قره عمامه کیردی امدی کرك که فتوت
دارقره عمامه کیمکی کریه کوزیمه لر بلکه امام امام حسن وحسین ایچون دیرلر
وکیه لر اقا کرك عمامه طوقوزیاخود یدی ارشنلو اولسون وقفتان ضیق غندن
اشغا اولمیه ویك رنك اولسه اولا اجه اولمیه وغیرا ولا نتکم حق تعالی کلام
قدیمنه بیورد وثیابك فطهر یوحکمه سوزجوقدر اقا نزمحصرلرلسه
اگر سئوال ایدرلرسه کم امام لوقاضیلرخلیفلرمفتیلردرویشلر

شیخلو سجاده بزمدر درلر جواب اولدرکیم سجاده بردرتکم شد بردردی
یدی اکلاوعنی مناسبته نظرتر بیتله ایدی یومحلده ذکر اولندی عیندر سجاده
دخی بردر سجاده دن مقام عبادتدر اقامه درت وجهله درمحلنده اصول له
فروعیله ذکر اولندوغیچون سجاده درت دردر لو شریعت طریقت امانت
اوزرینه صاحب سجاده محمد مصطفادر انلر امتیدر صاحب سجاده
شریعتده وبعضی طریقتده وبعضی سجاده امانت جامعی نقطه بنقدر بعضی
اون ایکی امام کیم خاصه اولادرسولدر کیم بونلرمعصوم لردر انبیا مثللرندر
اکلمسلردر بزکلدک اقل سجاده شریعت بیان ایدلر جمیع سوزلری
شریعتدن اچه لم تنکم ربکلو سورمشدر ادخلوالبیته من ابوابها اوکوزه
متوسندن کیمسزکه که هرسوزخارج شریعت اولمیه لیس خلیفه لسو
مفتیلر قاضیلر خطیبلر امامللر شریعتده درکه یعنی اونلرتمام
صنوم اقتدی بونلرم اویانلر اهل شریعتدر شرع مقلوب نردسلک عرش
اولور عرشی کتوزن درت ملک دردرت امامدر سجاده درت کوشه در
الم ذلک الکتاب لاریبفیه دخی درت در یعنی الف الله تعالی لام جبرائیل
کتوردی میم مصطفایه ذلک الکتاب یعنی تمام قرآنه هیچ اکسک وعیب یوقدر
وهرکیم اولکتابی کوندره نه وکوتوره نه خبروبره نه ایمانکتوره کتورسه
اکا دلالت لسنه فرض اولدی اقل نمازاوچ وزکاه حجدر نمازدخی
درت لسنیه فرض اولدیکیم درت فعلدر قیام رکوع وقعوددر هرکم
بودرت فعلی قلدی بودرتامری دونمدی بودرت شیئ کتورمدی سجاده
اثنا عشر بلدی اول اصحاب صاحب سجاده دکل زیرا سجاده مؤمنلکدر
مسلمکدر صابدندر بوکان بونلرم ایمانکترمین خود مؤمن اولماز وبودرت

درت امری دونمین خود مسلم اولماز وبودرت فعلی قلمین عابد اولماز سجاده
خود مقام عبادتدر اهل عبادتکدر وهم سجاده درت حرفدر سین
وجیم والف ودالدر سین دلالت ایدر سلامته جیم جماعته الف
الفته دال دولته هرکیشیکم سجاده سنده بوانبا یتله اوتوره سین
سجاده سلامت بغشلر یعنی دنیاده باشنی قلمدن وخزادن واخرت
عذابندن وعقابندن قورتر جیم سجاده جماعت بغشلر یعنی دنیاده
مسجد کعبه یه شهادته جماعته وارمق جائزدر اولور واخرده جنتده
واردجاز اولور الف سجاده الفت باغشلر یعنی دنیاده حقله اشنا اولایلر
معراج قلور ننکم پیغمبر بیورمشدر قوله علیه السلام الصلوة معراج
واخرتده حق قوزاندکورر ودال سجاده دولت باغشلر یعنی دنیاده لذت
عبادت وقربت بولور واخرتده درجات ورفعت بولور معینده جمیع
اصحاب صاحب سجاده درلر اول سجاده کم رسول حضرتنک محرابنده ای
اول ابوبکر صدیق بتشکد ورسول حضرتکا اقتدایتدی واول یدی
یدی وقت نیابت اتدی زمان رسولده بنجه سنده رسول حضرت صلی الله
علیه وسلم اکا اقتدا عمر اندن عثمان اندن علی اندن یتشدی پس خلفا
وامرا وعلما وسادات وجمیع اهل ایمان بوسجاده ده مشفقدر هرکم
خلاف سولیلسه مبتدع عدد بومعینده رسول بیورمشدر الا کل بدعة
والبدعة سنة فمن ابتدع سنة فعلیه اللعنة فتوت داره کرکدرکم
رسول حضرتنک سنتلرندن طشره چیقه تاکم راهلردن اولمیه اکر
سئوال ایدرلرسه کم سجاده درتدر دینلر بنجه اثبات ایدروطریق
فتوتنک سجاده سی سندی ندر جواب اولدرکم یوقروکاکلرینه ای عزیز

ختم كونده شد وسجاده يتشدى شاه ولايت اميرالمؤمنين عليه السلام
درت شجره كم سلمان فارسى وسهل دومى وسيف ذى الفنون
مصرى در سلسله دوتا دوز قيامته دكين كسلمز اكر تكرار ايدرسك
سوزاوزار بوقدر اشارت كافيدر دينلمشدر بو معنيه التكرار لا يجور
اكر سئوال ايدرسكم طريق فتوت سجاده سنك ركن حرفدر نيه دلالت
سجاده سنك حفظ اندر جواب اولدركم سجاده بر دريجه دقت نظرله
فتوت سجاده سنك اون ورديسه درت ركن درت حرفدن دلالتيله
يلك كرك وحفظنى كسب ايتمك كرك تا سجاده نشينلك اكا مسلم اولا
سجاده نك درت حرفنكم آرسنده وجيم دال الفدر سين دلالت ايدر
يعنى سجاده يه جيم دلالت ايدر جمعه يعنى الفدر دلالت ايدر يعنى استاد
دال دلالت ايدر مسكنته هر كسنى كيم طريق فتوت سجاده سنك اوزانيا يله
اوترسه سين سجاده سعادت بخشلر دنياده محتوم اخرتده مغفور
اولور وجيم سجاده خير بخشلر يعنى دنيا محبت چوق اولور واخرتده
شفيع چوق اولور والف سجاده افلاح بخشلر يعنى دنياده مقبول
اولور هيچ سوزى رد اولماز واخرتده ماجور اولور يعنى بى قياس اجر
اجر بيتشر دليلدر قوله تعالى لهم اجر غير ممنون دال سجاده
مراد باعنشلر يعنى اول مراد در كه رسول الله مراد ايدندى حق تعالى دن طلب
ايتدى قال النبى عليه السلام اللهم احيينى مسكينا واحشرنى
فى زمرة المساكين يعنى دنياده خاصلر اولكن درد له واخرتده خاصلر له
حشر اولا هر كيم طريق فتوتده سجاده نشين شيخ اوله بو قولك فعلنه
عمل ايتمه وبحتلردن محروم اولور پس كرچه دعا ايتمك كرك بود ولسلردن نصيب

اولمه اكر سئوال ايدرلرسكم سجاده نك درت ركنى نيه دلالت ايدر
فتوت دار طريقيجه جواب اولدركه اولى تبا اكبنى تسليم اوبنى
تولمه دردنجى نازا يعنى عبادت خفه اطاعت دسلو دوستلق مخلصلر
دشمنلك ظالملر وبعض مشايخ دمشلر اول دعوته اكبنى محبته
اوچنجى جمعه دردنجى قربته وبعض مشايخ دمشلر اول صدقه اكبنى
صبر اوده اوچنجى صفايه دردنجى وفايه بارى نيچه عزيزلر سجاده
حقنده جوق سوزلر دمشلردر اكر جميعسنه مقيد اولورسق سوز
طويل اولور محتصر اولمك اوزره سئوال ايدرلرسكم سجاده التى ركندر
دينلرنه دمك استر جواب اولدركه سجاده نن ركنى دردنجى بر دنجى
ماثرى دنجى محراب الت اولدى وبعض مشايخ ايدر دودوغنى بر بتنجى
مسجد يابرى البنجى سجاده نن شنش كوشه سى بو وجهله دردر
اكر سئوال ايدرلرسكم سجاده نك وتوسى نيره ده در وصدرى
نيره ده در جواب سنى ايا قطوردوغنى بر بوردر سجاده بر صدر
سئوال اكر ايدرلرسكم چون سجاده بر در ارشاد سجاده سى دينمك
سببى واول تربتنك سندى ندر جواب اولدركيم على دائم غزاده ايدى
اصحاب صفه دائم رسول حضرتلرينه ايدى بركون امام على نظر ايتدى كوردىكم
اصحاب صفه برحاله دنجى يتشمش جوقدر اباسى قطع اتمش فكر اندى نى غزالت
حالى اولمز بو مراتبدن دنجى حظظم اولسه بو فكر يله حضرت رسوله كلدى
رسول حضرت كوردىكم امام على متفكر در بنوت وفتوتله ملديكم اما على بنك حالى
وارايتدى نا رسول الله ولى صلى اقرب الطرق الى الله واسلمها على عباده
واقضلها من عند الله تعالى يعنى بكا بر يقين يول كوستركه بنى نر برده حقله

ختم كونده سند وسجاده يتشدى شاه ولايت امير المؤمنين عليه اندن
درت شيخه كم سلمان فارسى وسهل دومى وسيف يمنى وذا النون
مصرى درسلسله دوتا روز قيامته دكين كسلمز اكر بكر ايدرسك
سوزا وزار بوقدر ايشارت كافيدر دينلشدر يومعينه التكرار لا يجوز
اكر سئوال ايدرسكم طريق فتوت سجاده سنك كمن معرفدر نيه دلالت
سجاده سنك حفظ ندر جواب اولدركم سجاده بر دريجه دقت ايلمك
فتوت سجاده سنده اولور ديسه درت ركن درت حرفدن دلالتيدر
بلمك كرك وحفظ كسب ايتمك كرك تا سجاده دنشنلك اكا مسلم اولا
سجاده نك درت حرفنكم وارسين وجيم دال الفدر سين دلالت ايدر
يعنى سجاده يه جيم دلالت ايدر جمعه يعنى الف دلالت ايدر يعنى اسلام
دال دلالت ايدر مسكنته هر كسى كيم طريق فتوت سجاده سنده بوانيا يله
اوترسه سين سجاده سعادت بخشلر دنياده محتوم اخرتده مغفور
اولور وجيم سجاده خير بخشلر يعنى دنيا محبتيچون اولور واخرتده
شفيع چون اولور والف سجاده افلاح بخشلر يعنى دنياده مقبول
اولور هيچ سوزى رد اولماز واخرتده ماجور اولور يعنى بى قياس اجره
نائل اولدر قران قوله تعالى لَهُمْ اَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ دال سجاده
مراد باخشلر يعنى اول مراد دركه رسول انى مراد ايدندى حق تعالى دن طلب
ابتدى قال النبى عليه السلام اللّٰهُمَّ احْيِنِي مِسْكِينًا وَاَحْشُرْنِي
فِي زُمْرَةِ الْمَسَاكِينِ يعنى دنياده خاصلردن ديدايله واخرتده خاصلردن
حشر اولا هر كيم طريق فتوتده سجاده نشين شيخ اوله بوقولك فعلينه
عمل اينه وبخشلردن محروم اولمز پس كه جهد ايتمك كرك بودولتلردن نصيب

اولمه اكر سئوال ايدرلرسكم سجاده نك درت ركنى نيه دلالت ايدر
فتوت دار طريقيچه جواب اولدركه اقلى عبا اكبنى بشليم اوبنى
توليه دردنجى تبرا يعنى عبادت خفيه اطاعت دشمنلو دوستلق مخالصلر
دشمنلك ظالملر وبعض مشايخ ديمشلر اقل دعوتيه اكبنى محبته
اوچنجى جمعه دردنجى قربته وبعض مشايخ ديمشلر اقل صدقه اكبنى
صابرده اوچنجى صفايه دردنجى وفايه باردى بنيه عزيزلر سجاده
حقنده جوق سوزلر ديمشلردر اكر جميعسنه مقيد اولورسق سوز
طويل اولور مختصر اولمك ايچون سئوال ايدرلرسكم سجاده التى ركندر
دينلرنه دليل اسلر جواب اولدركم سجاده تن ركنى دردنجى بر ذنجى
ماثرى دنجى محراب الت اولدى وبعض مشايخ ايدر دودوغنى بر بنجى
سجده يلرى البنجى سجاده تن سكسن كوشه سى بوجهله دردلر
اكر سئوال ايدرلرسكم سجاده نك فتوسى نيره ده دز وصدرى
نيره ده در جواب سن ايت ايا قطورد وغنى بر فتوتدر سجده بر صدر در
سئوال اكر ايدرلرسكم چون سجاده بردر ارشاد سجاده بى دليل
سببى واول تربتيك سندى ندر جواب اولدركيم على داتم غزاده ايدى
اصحاب صفه دائم رسول حضرتيله ايدى بركون امام على نظر ايتدى كوردى كيم
اصحاب صفه برحاله دنجى يتشمز جوق مراتب قطع ايمش فكر ايتدى بن غزايه
حالى ولزم بومرا ايتمدن دنجى حظ ظهور اولسه بوفكر يله حضرت رسول كلدى
رسول حضرتى كوردى كيم امام على متفكر در بنوت فتوتيله بلديكم اما على لك حالى
وارايتدى يا رسول الله ولى على اقرب الطرق الى الله واسلمها على عباده
واقضلها من عند الله تعالى يعنى بكا بر يقين يول كوستركه بنى نرده حقه

اولورسه حقه واصل ايده اما قوللغي ازاوله تنكري فاتنده فضلي چوق اولسه
مراتب قطع ايدم غزادن قالميم يا رسول الله رسول حضرتنه امام علينك سوزينه
جواب ويرديكم يا علي بندهٔ اوزره ذكر الله في الخلوه هكذا يعني يا علي
سنك اولسون دائم حلوتنده الله ذكرايلك بوطريقه ربيع امام علي قاعده
قعزدي شويله كم مبارك ديولري ايكيسنك بربرينه طوقانزدي ديز چوكوب
آلرين دزي اوزرينه قودي ايتدي بنه درسم سنده نخي بيل ددي پس
كوكسنك صول طرفندن صاغ اومزينه واريخه مبارك باشين حركت ايتدرب
لا اله ديب بنه كوكسنك صول طرفنه مبارك باشنه اشارت ايدوب
آلا الله ددي اوچ كره تكرار ايتدي يا علي هذا افضل الذكر واقرب الطرق
پس امام علي واروب ذكر الله مشغول اولدي بركون رسول له برواقعه
كتوردي رسول حضرتنه اول واقعهٔ ايتدي يا علي بشمدكي لا اله آلا الله ذكرك
مداومت قيل ددي امام علي بوسوزدن خوف ايتدي صانديكم رسولكندويي
شغلدن منع ايدر ايتدي يا رسول الله دليرم كه بوصفاده بوطريقه اوم
رسول حضرت بلديكم امام علي خوف ايتدي يا علي كل قلاوضكه نه ديسم
امام علي رسول حضرتنه كلوب مبارك قلاغن رسوله قويشوطوردي
رسول قلاغنه مبارك اغزين قويوب بركره الله ديو نفس چكدي امام
علينك چكري حركته كلدي امامه برو وجد حالت ايرشدي كندن ياوي
بزمان عزق اولدي بنه كندويي دوشردي رسول ايتدي يا علي بشمدكي ذكرك
خلوتنده بواسم اولسون پس امام برزمان مشغول اولدي بركون
بنه رسول ايتدي يا علي واردسمدنكيرو هودي پس امام علي وارديي
هودم مشغول اولدي بنه حضرت رسول ايتدي يا رسول الله اول دليكيزو

يوزه كمه بيدا اولدي بني سوبلغمز قوت طوتدي دلك قوتي قالمدي بخ ايدم
كه بندخي مشغلدن حالي اولميم رسول حضرتنه ايتدي يا علي هواكوزدي
تاسندخي ذكرك قلميه پس امام علي برزمان مشغول اولديكم كوكلي دلكيدي
بولدي بركره بنه رسول حضرتنه ايتدي يا علي واراسم حيه مشغول
پس برزمان دخي امام علي اسم حيه مشغول اولدي بومرادي بولدي
اما برخوف دخي بقيه قالدي اكر مرتبه دن بوحالدن دوشرسم حالم نه اولا
بوحالي رسول حضرتنه بركون عرض ايتدي رسول حضرتنه ايتدي يا علي بو
تشويشدن قورتلغه واسمي قيومه مشغول اول پس امام مشغول
اولدي بوتشويشدن خلاص اولدي بركون حضرت رسول ايتدي يا علي
كركدركيم الهك قهار اسمنه مشغول اولاسن تا قادريتن قدرت
سنك وجودنه تصرف انه پس علي واردي الهك قهار اسمنه مشغول
اولدي شول حالي مشاهده قلديكم جميع تصرفات كندو وجودنده
اولنور يعني قطب الاقطاب مرتبه سنه ايردي كامل نقطه حاصل ايتدي
شيخ كه ظرفاي عجم بومعنيه بود باي حوش بيورمش بيت اي
جمله جهان خفه در دست عليست بهلو فلك زقوة پست عليست
رك رك انكشت عليست ودخي شوكا يتدركيم انا نقطه باء بسم
ددي رسول حضرت صلى الله عليه وسلم امامك بوسوزينه رفعتا
شهادت ايتدي انا مدينة العلم وعلي بابها ويقين دخي اشكارا
اندي لو كشف الغطاء ما ازددت يقينا يعني قيامت قوپسه
جنت جهنم عرض اولسه جميع مستور كشف اولسه نم سلبدوكدن
زياده اولميه اي عزيز اكر امام علينك كماني وتصرف سلوكينك

سیرلن واسماء سبعه نك تا یحیی وتذكیه نفسی وتصفیهٔ قلبی
وتجلیهٔ روحی وتصرف عشقی وسائر اسراری سیرالی الله وسیرمع
الله وسیرفی الله اکر انلری بیان ایدرسك سوز طویل اولور بو
مختصر اکا طاقت کتورمز باری بنه مقصوده واره لم چون اولدرکم
ستجاده ارشادین سببی وسندی ندر بیان ایده وز چون امام علی
یومرتبه بولدی برکون رسول ایدی یا علی کرکدرکم برقابل وجود بر طریق
کسته سن کیم یومعنی اقتم ایچنده مسلسل بودیه منقطع اولمیه
چون بو اجازت امام علیه تیشدی فکر ایدی حسن بصری تا بل وجود
یومعنی بوطریقی اکا یتشدیردی انی ستجاده یه کچردی انکچون مشایخ
اکا امام دیرلر مشایخ اکلمیه حسن بصری دمکدر سنیخ اکلمیه
جیند بغداد یدر یوزیبك شکر اول خالقه کیم بزی دخی بو سلسله دن
محروم قیلمدی فخر المتاخرین قطب المساکین سیدالسادات حضرتلرینه
سیدیحیی دن شیخ پاری فیض ندن توبه وتلقین واجازت بولمغله حقیر
شیخ سیدحسینه ایرشدکده اکسیك لکه حق تعالیدن امیدم بودرکه
اول سلسلهٔ معینه دن محروم اولمیه جمیع امت محمد ایله اکر سئوال
ایدرلرسه کیم ارشاد ستجاده سنك ستجاده دن خطی ندر جواب
اولدرکیم ستجاده بر دریخه وقت شریعت ستجاده سندر ویخه
وقت طریقت یعنی فتوت ستجاده سندر اکلدی اما ارشاد دن مراد
هدایتدر هرکیم ارشاد ستجاده سندر اوتوز سه درت رکن ودرت
حرفك دلالتن کورك وخطین کسب ایتمك کورك تا ستجاده دنشینلك اکا
مستلم اولا ستجاده نك درت حرفنه کسین وجیم والف ودال یعنی سین

سین دلالت ایدر جذبه یه یعنی کندو کی بولنجه کسیله الیمکه الف دلالت
ایدر انعامه یعنی جانب حقدن بکی بخشیشنه دال دلالت ایدر دردعشقی
المیته هرکیشیکم طریقا ارشاد ستجاده سنده بوانبا ایله اوتوزسه سین
ستجاده سنده سرور باعنشلر یعنی صفای باطن وجیم ستجاده
جلوه باعنشلار یعنی آینه اولور والف ستجاده افاقت بعنشلر یعنی
منتکلرندن فوز تر ودال ستجاده دوا باعنشلر یعنی اهل وصلت
اولور هرشیخ کم ستجادهٔ ارشاده بولنر بوانبا ایله هرکیم بوارشادی
اشارتن بلمسه سائر خلایقدن انك نه فرقی اولنه اکر سئوال ایدرلر
سه کیم ستجاده نن درت رکن نیه دلالت ایدر صوفیانه طریقنجه خوب
اقبال توجه ایکنجی ظرفیته اوچنجی تجلیته درد یخی بسلیه یعنی نام
حقه ترك ماسوی الله وتوقی یعنی قطع طریق مراتب تجلی یعنی مشاهده
حق ویستلی کامل بی نقصان وبعض مشایخ دیمشلر اقبال وجود
ایکنجی علمه اوچنجی نوره درد یخی شهوده وبعض مشایخ دیمشلر
اکر سئوال ایدرلرسه کم نیه امامت ستجاده سی ندر کیمه مخصوصدر
اون ایکی امام دیرلر جواب اولدرکیم ستجادهٔ امامت مقام ستجاده الیه
تعلیر اولندی انکچون ستجادهٔ امامت درلر سئوال اکر ایدرلرسه کم
امامت ندر یخود اکرلر جواب سنر ایتسه امامت نقطهٔ بنوندر نکته ادم مخبات
شیث یکی ابراهیمك اسمعیل بکی یعقوبك یوسف بکی کرچه انلرده بنی
انك اوغللرندندر اما نقطهٔ بنوت بونلرکدر ومشایخ اول نقطهٔ
ماء رجولیت دیرلر یعنی اکرانبیا واکراولیا وقت کاملده کی مع الله وقت
معینده در اول حالك ینجه بی بافیکن اولن فعلی اقل حاصل نصیب

اولور کیدر اول نقطه ذاتی حاضر اولور ابنیا دینسه رسالته یتشر اولیا دینسه
ولایته یتشر تنکم ستیته و یوسفه ایرشدی و بو دنیجه جواهر اصلیله
تقصیر واردر نوح پیغمبر ک سام کبی اسحاقک یعقوب کبی بونلر اولوالعزم
واولیانک دوکلی ابنیانک جوهر اصلیسی اول نقطه ده ایدی پس رسول
حضرتنک دنیجه کرچه قاسم زینب عبد الله ام کلثوم وطیب وطاهر
ورقیه بنی اولد اما جوهر اصلیله باقی دی بخور سالت بردی معراجده دعوت
اولندی اول قربک بنیجه سیله وجواهر اصلیله ماء رجلیتی یعنی نقطه نبوت بر
معایطه طاهر ایرشدی بو اوج ذاتک حضرتنک بنیجه کورکه شخص حاصل
اولدی اما بخو حضرت رسالت خاتم النبیین ادی حکمة الله بویله تقاضا ایلدی
کیم دنیا اولدی خاتمه رسولک حضرتنه ده اثبات دلیل قرآن اولد قوله تعالی
ما کان محمد ابا احد من رجالکم ولکن رسول الله وخاتم النبیین صدق الله العظیم
اول دینسه لابد علی بولندی انجق نرا اما متصفیتله متصف ایدی ولا
بد سر چشمه سی اولدی چون نقطه نبوتله ولایت برار ایکلدی کورکه ایکی
سنک اراسنده تنک کبی شخص پیدا اولدی اول حسن ظهوره کلدک
اما اقنجوهر ندکندو نصیبندن نصیبک الذی باقی جواهر اصلیتله وماء
رجلیتله امیر المؤمنین حسین ظهوره کلدی حسینک اوغلنلری
اولدی اما نقطه نبوت وماء رجلیت جوهر اصلنه تقاضا سیله امام علی
اصغر یعنی زین العابدین معصومه نصیب اولدی آنکدنجه اوغلی
اولدک نقطه نبوت وجوهر اصلنه تقاضا سیله امام علی اصغر امام محمد
باقر ایرشدی محمد باقرک بخه ذریتی اولدی اما نقطه نبوت امام
جعفر صادقه ارشدی انکدنجی اوغلنلرندن دنیجی نقطه نبوت ابن موسا

الرضا

الرضا بدی انک دنیجی بخه اوغلنلری اولدی اما نقطه نبوت امام محمد تقی ایدی
انک اوغلنلرندن نقطه نبوت حسن عسکری ایدی بنوت نقطه سنده
بر نقطه باقی دنیجی ظهوره کلجک در امام محمد مهدیدر بو اون ایکی کسه امام در
باقی اولاده سیدلر تنکم ابنیا ایچنده و نبی مرسلدر لر امامت بیان اولندی
اکر سؤال ایدر لرسه بو اوغلنلر امام دنلجک نه علامتله
بلینورکم اکا جواب اولدرکم امام اولان وجودی طوغوردن اتا هر کز انجق بدی
حادثا تدن نسنه کورمز طاهر لسیلنورکی وعلم اهلی وجودنده ظاهر اولورکی
وایدستصولی واغزی یادی کورلوکی کورمینه ومجروحه کفارتا یدی
وهر نسنه برکوه ایدشدخاطرنده قالوردی ذفة اما مالودن خبری برکوه
اشتمکله ضبط اتمزدی اکر نفسه ندردر لرسه دعادر جواب بوقدر ده
کفایتدر یوخسه انلرک منافیی بیان ایدر اکر سؤال ایدر لرسه کم
شدصالمق بدیدر اصلی ندر دیدیکن مراد ندر واولدی صالمغک صورتی
نجه در وهر صلسلنک آدی ندر وکیمه تعلقدر جواب اولدرکم اصل صالمغدن
مراد بدی طائفه در بدی طائفه دن مراد منسوبا سبعه شیاره در اول
بدی صلسلنک صورتی وادی وتعلقی نه وجهله اکلانوردی کیم اولنه الف در لر
صلبنی هم الف شکلدر مثلا صورتی بود ا ایکنجی محاید رهم نیه محراب
شکلنده در مثلا صورتی بودرکم باز لمشدد ا ه دردنجی لام الفدر هم
نیه لام الف شکلنده در مثلا صورتی بودر لا بشنجی سما یدر انکدنجی
صلبنی صورتی ه التنجی یوشفیدر انک دنجی صلبنی بویله در و یدنجی
حفیه در انک دنجی صورتی صلبنی بویله در و الفنجه شتدی میان دنجی
دنجی در لر تعلقدر مداحلرزرا بونلر اهل صلوتدر یعنی صاحب دائره در

اهل كلمنك دد واهل صلوات ومحبت خانه دان درنكم سويلر توحيد دن منافيدر
كلام الله‌دن استخراج ايتمشلردر وبونلرك كلامي جان غذاسي در نفسلرى
مقصولدر منبرده مسجده ومحرابده كلام ملوكي مقابلده ودخي جميع اهل اد
كان بوشلك تعلقدر قرآن خوشخوان معرف مؤذن دخي نكم بوكا بكزر وارسه
يعني جميع اهل اركان كم نفسدر شدا لغيته تعلقدر اما قوسيله شدى
فراش دخي دير لر تعلقدر اول طائفه‌كم صلحب تاج وكمر وحاجب سيفدر وقصيد
ونكم بونه بكزر وارايسه سائله پادشاه وفارسدر ومجاهد دور وصاحب كد
ونظام ملكدر يعني مجاهدين شدقويسيله تعلقدر اما شدمحراب كيم كما
شدنازيان دخي ديرلر اهل سجاده يه تعلقدر كم بونلر مفسلر وقاصلر
وخطبلر امامله مشايخ واهل محراب اولور صاحب محراب وسجاده
محمد مصطفا نكدر اما شدلام الفيته شدشرك دخي ديرلر تعلقدر
صقالجه كه بونلر صاحب ياقدر وسپاقدر وحيات بخشدر قاسم
جنت وساقي كوثردر امير المؤمنين عليدر وصقا مدحد اشارت
الف دلالت ايدر مذالقدر وشرك اولمعيندر كيم قدر اهل شماطه وار
سركيم آچ طولبوردر صوسوزقالدوردر وغدايتشدركه بونلر خليل در اسپاته
مضمونيله لوكه اطعمني وشرابدن واردر الى اشنا يتشدر جميع شد
لام الفيته تعلقدر قراشلره كه بونلر صاحب درزى خبردر وخضرلرى
موسى كليم الله‌در يعني حق تعالى موسى پيغامبر بيوردى كيم جيمه دزدى
انك قصه‌سى جوقدر بومحلده تقاضاسى مختصر ايتمكدر دخي بخه اصنافى
بوشلك تعلقدر اهل شويد واهل قياس بوبيلدندركم بوكا بكزر ودر
جميع شد سلمانيه تعلقدر اهل فتوته واهل فقره واهل توكله واهل

تفكر دائم الاوقات مجاور لردر ودخي تعلقدر بونلر يوسفيه تعلقدر
اما شد حفيه شد مسلمانى دخي ديرلر تعلقدر دلاكله حمامله وخد
ايدنلردركه اهل ستر ودست شوالردر آدم اوغلنلرينك جميع عيبلرين
كورمجيلردر پس اهل شر بونلردر واهل بغي تراشدر بخه اضافك بغه
تعالى واردر شويدكيم جراح وقصاب ونكم اهل بغي جميع شد حفيه يه
تعلقدر بويدى طائفه‌ده سوزجو قدر اهل نجوم بوبحث ايتمشلردر
بومحلده بوقدر كلامله اختصار ايدلم ادب بيانينه كيدلم لازم طريقت
ادبدر اول ادب وكرمك ولجيدر نتكم دينمشلردر ادب تاجدشدر واز
دوزى الهى بنه برسر برو وهر جاكه خاهى واما ميرالمؤمنين على كرم الله وجهه
بيورمشدر شرف المرء بالعلم والادب لا بالاصل والنسب رسول
حضرتلرى بيورمشدر ادب النفس خير من ادب الدرس جمله زيرا علمك
بركى ادبدر هركيمده كم ادب حيا واراديمان وارهركيمده كم حيا يوق ايمان
يوق نتكم رسول حضرتلرى بيورد الحياء من الايمان وبومعينه مولانا
جلال الدين قدس سره بيورمشدر بيت از خداجويم كه توفيقى دهد ادبى
ادب محرم كشف اسرار لطف درك جواذب بيان فتوت كامل بودن
لازمدر پس واجب اولدركه الدن كلدكجه محل اقتضا سنجه بيان
ايده وزتا هر عزيزكم نفيس اولوب بوكتابه مطالعه ايده فتوت عالمين مقام
مشاهده ايده نتكم اميرالمؤمنين وامام المتقين على ابن طالب بومعينه
بيورمشدركيم فتوت بر عالمدركه انك يرى ايماندر كوكى معرفتدر
يلدزى هدايتدر آيى محبتدر باودى عقلدر يغمورى رحمتدر
بستان ادبدر اغاجى طاعتدر يميشى حكمتدر امدى كولكم بستان

اراسته اولاهر دلوجکدن ومیوه دن تاهرکم بستانی تماشا قله یوجکلر
قوقوالوب دماغی معطر اولا ویوبیتلردن لذت بولوب بوفقیری دعایله
یاد ایدلر ای عزیز ادب جمله دخی وارمقو کرکدر لازمی وارومستحب وار
حصینک تکلیف وارادوکه واعمسنک اذکه کاتبه لحصنه لازمدر اللی
درت فرض یتمش اکی شرط یوزفرق ادب رعایت ایدر اقا اعمسنه لازمدر
یوزیکرمی درت ادبه رعایت ایدلر یوز بیک یکرمی درت بیک یرینه کفایت ایدر
دمشلر اکر الی ایدر فرض یتمش اکی شرط ادی بدی یوز فرق تفصیل ایدر
سوزطویل اولور بومختصرامک کافاکتفودر اقا کرک درکم یوز
یکرمی درت بیک ادب بیان ایدر وز تفصیلیله اول یوزیکرمی درت ادبه
رعایت ایدلر یوزیکرمی درت بیک پیغمبر ترابندن محروم اولیه ان شاءالله
تعالی اقا اول یوزیکرمی درت بیک ادبی اون اکیسی طعام یمک ده در
اوجی صوا چمکده در دردی سوز سویلمکده در بنتی طوز کیمکده در دردی
اودن چقمقده در سکزی یول یورومک ده در دردی ادب محلده یورو
مکده در بشی تزاده یورمکده در اوجی بسنه صولق المقده در
اوه لسنه کتومکده در بنتی کیرمکده در اوجی اوتورمقده اوجی توقلغه
وارمقده اوجی تفرجه وارمقده اوجی آدم اوقیوه وارمقده الیتی
حمامه وارمقده اون صودوکمکده بشی جسته صورمقده الیتی خزاینه وارمقده
دردی مقبره یه وارمقده دردی دوشکه یاتمقده اوجی دوشکده دور
مقده اکیسی یتمی چورمک ده اوجی مسجده کیرمکده اوجی مسجده
اوتورمقده اوجی چقمقده دردنام یوزیکرمی درت ادبدن بری اکسک
اولسه ادبسز لکدندر پس بویوزیکرمی درت ادبی طلب ایمک واجبدر بنکم

اکا بوقعلده بوریا عنی بیور مشلر دراکرچه بردباعی درنجه نصیحتدر هرکیشی
اوادب طلب ایکلیه بربساط شرف طرب یکدادب موزی کرهی خواهی
تادمانه ترا ادب یکند تاچون یوزیکرمی درت ادب تفصیلیله نه محلده
استعمال اولنورسه علی الترتیب بیان اولندی کرک نه فعل لردرا لی
بیان ایده وز تاماشکل قالمیه اقل اول ایکی ادب کیم طعام یمکده در اول
صاغ دیزین دیکیه صول دزی اوزرنه اوچره یا مربع اوتورسه بجوز تمشلر در
چوآمک خوده مقبولدر اکنجی لقمه یمسنک اوکندن المیه اوچنجی
اعزنه قویه یعنی لقمه یه دکیه اول صاغ یانیله چینیه دردنجی تایزد وکمیه
بولشدرمیه طاملامیه بشنجی لقمه اعزندن ایکن سویلیه
التنجی یمسنک لقمه سنی کوزیمیه یدنجی باش کوده سنی قاشه طعام
برکن چوره یاقیه سکزنجی امکی اصروب آشه بنیه طقوزنجی قاری قات
سویلیه وقهقهها ایله کولمیه اونجی عزت تاء تیله سیه اون برنجی
شول لسنه کم یا یانه براعجقدر کوکی ایی اوکنه قویه اون ایکنجی
طعامدن صکره الی بویه وسله اقا اوچ ادبکه صولچمکده دراول
برداغی ایکی ایلدوته اکیکنجی کلیجه یه اوجنجی اوستنه دوکیه اقا
درت ادبکه سوزسویلمکده در اول قاری قاتی سویلیه کم اغزی یاری
صاچیله اکیکنجی ادم له سویلیشرکن جوره یاقیه اوجنجی سس بن دیو
سویلیه سز لطفله سویلیه دردنجی ایله سویلیه اقا اول ادبکه طوت
کیمکده در اقل صاغ یانکه اکشه اله صاغ یکنجی الصوه اکیکنجی عمامه
سنی اوتورکن صرمیه اوچنجی دیرطونی اوتورکن کیه بشنجی
اقل صولین چقمه اندن صاغ چقمه اکیکنجی کله کله چقمیه اوچنجی

يقادو بقيه تكبّر للك دُد دردنجى تكرى آدبن آكاچبقه اما اول سكز ادبكه
بول يورومكده در اوّل قات يورومبه اكبنجى جانه وردچقلن كوزه ده
باصمغه اوجبنجى دردنجى كابقه بقه كتمبه دردنجى طاشدن
طاشه سكزنجى ايلكيه عنوغا امبه التنجى كسنك اردنجى بقيه
يدنجى كندوذ اولونك اردنجه يورويه سكزنجى بركنى ايله كيدركن بر
ايتسه منتظر اولبه اولادبكه محللده يورمك ده در اوّل
اشنى اولمادن محليه ياخن واچوق وتيون بامبه واوغاد بخقلن اوتبه

اما اول بشنجى ادبكه بازارده يورومكده در اوّل اوزن كسبه
اورمبه يعنى ايلتمبه اكبنجى اراقه غى آدمه چاغرمبه اوجبنجى
بازارده لاغ ولطيفه امتوب قهفها ايله كولمبه دردنجى توكورمبه
بشنجى بسنه يمبه اچمبه يوريدكده اما اول بشنجى ادبكه حسنه صور
مقده در اوّل آكندوذ صكرمه وارمبه ايكبنجى كولر يوزلكبه اوچنجى
صول ياننده دولنه صاغنده دوده دردنجى چوق اوتورمبه بشنجى
دعا قلوب قالقه اما اول التنجى ادبكه غزابه وارمقده در اوّل دُلبنده
يورمبه اكبنجى الن كوكسنه اورمبه اوجبنجى عظم الله جورك دبمبه
اجرك ديه دردنجى چوق اغلبه بشنجى انا لله وانا اليه راجعون دبه
التنجى صبر ايدك ديه اوكت وبرمه اما اول درت ادبكه مقبره يه وارد
مقده در اوّل تكبير ايده انده فاتحه اوقبه اندن الهيكم التكاثر اوقبه
اكبنجى آرقن يورديه اوجبنجى الله آدك ديلندن كدرمبه دردنجى دنيا
كلبجى سبن سويليه اما اول درت ادبكه دوشكده ياتمقده در اوّل
طهارتيله اولا اكبنجى دوشكك صول ياتندن كچه صاغ ياننه اوتره او

اوجبنجى اوكزا استغفار ايده دردنجى صاغ ياننه ياته اندن دونيصول ياننه
ياته دونيسايلن اوله اما اوچ ادبكه دوشك ده طورمقده در
اوّل صاغ ياننه دونه اكبنجى قالقنكرى ادين باوايده اوچنجى حمد ايده اما
اول بكى ادبكه برداغ صوفو بمقده در اوّل صوفو بوركن دكمبه اكبنجى طاديرمه جبنى
اغزن سويه اما اول آدبك كه باش بشمق چورمك در اوّل بشمغى صو
ايله چورمكده در اكبنجى بشمق صاجى كمبجه كندوكمبه اما اوچ ادبكه
مسجده كرمكده در اوّل صاغ ايا غن ايچروبصمقدر اكبنجى مسكنكلمه
آلله دن ذكر ايده وايچروكين اوجبنجى بشمغين اكبجق فومقدر اما اول
اوچ ادبكه مسجده اوترمقده در اوّل دزن يكاچوق باقبه
اكبنجى دنيا حسابن وصحتين ايمه اوجبنجى تذكره وتفكره مشغول اولبه
اما اوچ ادبكه مسجده جمعاقده در اوّل باش تاز كمبه اكبنجى آدمه
دوشمبه اوجبنجى صول ايا غن طشره باصمبه تمام بوزيكرمى دردنجى ادب
رعايت ايده خامسنجى خاصل اولور خامسنجى خاصل كادر بركه خاصل الخاصل اولور اولبا
مرتبه سنه يتشر ابنيا نوابن بولور هركم بوبوزيكرمى دردنجى ادبى رعايت ايلسه
اكا اوچ قبو باغلنر كناه قبوسى وعذاب قبوسى وصلت قبوسى واوچ قبو
آچلور پس طالبه كرك كيم بوادبلرى سعى ايده ورعايت ايلده بوادبلرى
وادبلوكستيله اوتره دوره زيرا محبت مؤثردر طلبراغى كاه حريف قيلدلر
طلبراق دخى كل كبى فوقدى موسى بيغمبر كه براغاج حريف اولدى ازدها
اولبجه معجز اندن كلدى ودخى رسول حضرتنه براغاج نعلين اولبه
يولداش اولدى عرش اولدى اوزده چقدى پس بولوله صالح لوله اوترك
دوزنصالح اولور بوزى اق اولور امدى بومعنده كلدم ومثل چوقدر

بر مقصوده دخی واره‌لم شمدی که مقصدوا ولدرکم امیر المؤمنین علی
کرم الله وجهه درت شیخی ملکتی کورمیه کونده ریحانه ددی
نه نصیحت قادرونه وصیت ایدی یعنی سلمانی فارسی عراقه مدائن تحتنه
کونده ره جك وسهیل یمنی رومه کونده جك ددی ی ف ق م بزوبکار
محمد مصطفی نك هجرتی تاریخنده طقوزیل اون برای کیجمسندی کعبیه وارمك
یعنی اخر حجده رسول الله جوار مدینه یه توجه ایلدی برمقامه کلدیلر کیم
اکا غدیر خم دیرلردی اکر اول مقام غدیر خم دیمك اصلی ندر دیو سئوال
اتسلر جواب اولدرکم عرب اصطلاحنده غدیر خم اکا دیرلرکه یغمور صوی یغمش
اوله یغمور صوی بر یرده ارکلیوب قالمش اوله اول مقامه یغمور صولی
اولدوغیچون غدیر خم دیرلر یوخسه عرب اول مقامه شیم عیار دیرلر چنکم
محمد مصطفی صلوات الله علیه وسلم کلیب اول مقام ده احرام قیلدی اکا
غدیر خم دیرلر فصل ای طالب ارکان طریقت بلکه اهل ارکان ارسنده
بوشندك وبوخلوای جفنك سندی بش وجهیله اثبات اولنور اول
ادمدر اکیمی نوحدر اوجیمی خلیل الله در دردیمی محمد مصطفی صلی الله
علیه وسلم در بشنجی امام زین العابدینلر وهم فرقان اصطلاحنده
بودرت پیغمبر چاروپیر دیرلر وچار تکبیری ارنلودن ثبات ایدرلر
سبحانك لا علم لنا الا ما علمتنا الله تعالی حضرتلرندن جبرائیله اما اولدی
تا ادمه قدر بشدیره تا کم ادمك الری خلاص اوله بنکم خبرده کلمشدر
انزل الله الفتوة علی ادم بحضلتین القبر علی الشیطان وکثرة البکاء من
خشیة الرحمن چون جبرائیل ادمه بشدردی وصلجاق قصر ایتدی
ادمله قریاش اولدی ادم بوشاذلقدن تکبیر کتوردی فقر اوتکبیره رضا دیرلر

دیرلر یعنی حق تعالی کندوذرا رضا اولدی پس ادم علیه السلام عهد الله
وشدی شیثه بشددردی شیث پیغمبر پیر اخلق قیلدی فوق فوقلدی
امك کسب صفره یایدی شیثه بشدن شد وعمل انوشه بشدی اندن
اوغلی قینانه بشدی وادریس پیغمبره بشدی ومتوشلخه بشدی
اما قضاء نوح پیغمبره پیر تکبیر دیرلر رب لا تذر علی الارض من
الکافرین دیارا اولدم اچنده مناجات ایتدی حق امریله جبرائیله
ایرشدی نوحه طوفان خبرین ویردی نوح پیغمبر تکبیر کتوردی فقر
اوتکبیره فنا دیرلر یعنی حق تعالی دشمنلری هلاك قیلدی اندن جبرائیل
نوح اجون اوزیدی پیغمبر عشقنه اوزیدی اصحابه سلمانی بشدقوشدی
رسول حضرت علیه السلام بیوردکم یا علی بوشدیك وقرما ستلغك
شکر انه سی بر نعمت بنیادی کرك ادی اولدمه بکیسماط ودخی خرما
وناغ بولندی برلکن یعنی برچفته اچنده کمانه رویه یسم دیرلردی
انك اچنده چنکال قیلدیلر یعنی الیله اودیلر شمدی حلوایی
جفنه دیدکلری اول وجهله اوزرینه ذرا اول محلده امام دوروکلدی
کندو مبارك الیله اول حلوایی بختی ایتدی رسول حضرت دیدیکم یا
علی هرکیم سنی امام بوله بوحلوادن اکا ویرهم کم امام علی ددی اکا الی الیله
وردی ارکان ارسنده نفس حلوا صودقلری بونك اوزرینه دعا قیلدی
اول کشی لرکم حلوایی امام زین العابدین دن دوتر لر سندی بودرکم انشیدی
امام زین العابدین حضورنده قسمت اولدی بشدی ودخی امام بخش
قیلدی تا فوتا درجات معلوم اولدی زیرا اول محله یعنی اکی الی برله
صوبزدی امام زین العابدینه یشمخه وتفیل ورسته نفیبه ومیان

بسته ونیم طریقه طرفینه نصب ویردی ملوانلر حلوالی بخش ایدوب غالب
نازلکوز تمك امام زین العابدیندن قالدی انك سببی برله بویدی کم کوفه
شهرنده سلمان فارسی مریدلرندن عبد الرحمان کلخان تاب واردی انك نزد
قرق تربه سی واردی برکی کندینك قاتنده بری اولوردی اونه اسحاق
کوندن شکن دللردی اود وکسدوکی ایچون امام زین العابدین برکونده
امام علی سرابنده اولوردی یزیدلر قصد ایتدیلر امامك وینی بصدیلر
امام عبد الرحمان بلردیکم مؤمندن ادی برقیودن چقدی کلخانه کلدی یزیدلر
دویدلر اردنه دوشدلر عبد الرحمن امامی کوریجك یکه ستایلیدی
زیرا زمینی واردی اما پنهان ایدی کلخانه کلدوکین یزیدلر کوردیلر
انلر کلدی براوغلاه بخفی واردی انی کوردی کلخانه ایدی هاد بنجه بندردی
یزیدلر انلرلیوا ایچری کیردلر امامی مصورد یلر عبد الرحمن تمتس اوغلنی کوستردی
کوردیلر امامی صندلر سوینیدلر عبد الرحمانه تحسین ایدی کیتدیلر امام
حوالی کوردی عبد الرحمنه تحسین ایدی بنم چون اوغلنی ترك اندن ایدی
بن سنك اوغلك اولایم اول اوغلاه بخق قرندا شم اولسون قیامت کونده
النسن جنتنه کیرمیم دیدی اما انك جانی چون برختم واردر وآرصات بالسه
یاغه ورحلوا ایتسوده لم دخی تربیلر بنی جاغر کلسون لرسنی شیخ ایده رم دیدکه
اول قرق مؤمن حاضر اولدلر امام عبد الرحمن شیخ دیکدی اسحاقی نقیب
دکدی سوردی اول محفلده بخه سنك سبلین یعلدی بخه سیله اما وقریاش
وردلر حلوا ایشردلر نادی امام اول حلوادن عبد الرحمانه ایکی بخش وردی
ونیم طریقه نیم بخش وردی بوقسمکه شمدی اهل ارکان ارسنده یوردیلر امام
زین العابدیندن اول حلوادن هرقنه محبت خانه دان وارسه کوندردی واول

واول حاضر یارنلردن بخه سین شهره کوندردی انلر دخی جانیله قبول ایدیلر
جمع اولدلر واول کلن کستیدن صوردیلر امام نه دسمه قسمت ایتدیسه
اویله اندیلر ایمدی ارکان اهلینك آنفاق اختلاف وهر قولك فعلك
سندی بو حلوای حقیقته آدمدن خاتمه خاتمدن بودمه کلنجه دیدلر
استاذدست برله تفریاندك پس لازم در کسلسله دخی بودمه یتورلم
الله توفیقیله بنوکشدو عهد امام علی ذن سلمانه یتشدی سلمان دن
ابوذر دایه یتشدی ابوذر دان عمار بن یاسره یتشدی واردکندوی
امامه طبتسردی امام اکا تحرك ستایدی شمدی شدایجنده تحریك غالبه
ایرسندکه علی یوزی امام توسیه یتشدی پس تحریك شندن قالدی
دللر پس اهل ارکان ارسنده لازم اولدیکم امامله ومجتهدله وغالبه
ایرسندکه کندوی طشره وتکیه وتحریك قلوایله کلدك ینه سلسلهٔ
شد ابو علی یوردیدن امیر معتبر یتشدی امیری معتبردن عونه یتشدی عونك
ابو مصلحه یتشدی ابو مصلحدن عمر سیجانیه یتشدی عمر سیجانیدن
چوشه یتشدی چوشدن نجاده یتشدی نجادن ابو الفضله ابو
الفضلدن قیس بن سلمانه ابن سلماندن ابو شجاعه ابو شجاعدن
امیر موصله امیر موصلدن عبد الله خلابه خلابدن ابو الحسن عراقیه
عراقیدن ابو البرکانه ابو البرکاندن ابو القاسمه ابو القاسمدن شیخ شیدیه
سیدعلیدن شدیدانه شدیدادن پادشاه کرده سی اولدی نعوذ بالله
عالم فتنه یاطولدی ارکان ضعیف اولدی کاخیل مدت کجدی
شدید واقعه کوردی اول واقعه اوزرینه اول زمانك پادشاهیله مشورت
قیلدی اول پادشاه محبت خانه دانیدی شدیدایه موافقت ایدی

اجازت ویردی سندیدا اول شکرانی یه براولوفخفل یصادی اوزایکی امام
صفیفنه اوزایکی کتیبه سند سجاده یتشدی اوزایکی معظم
شهرستانه کوندردی دردی کندو نك اوغلاولدیدی بوزمانده اکثر
فتوت دارك سلسلسی سندیدایه یتشر اوزایکی کشینك برعمر
حلوایایدی صالحلردن ایدی برحلوایدن سیدعطاره سیدعطاردن
باباحاجی عراقیه عراقیدن شیخ عبدالصمده عبدالصمددن شیخ یحیا
بن الشکرده اندلوسی یه که مشهوددی مغربی اوغلدرلردی چوق
عمرسورمشدی مغلوبوفاکتیدی روم مملکتنده ارکانی احیایلدی
روم سلطانی مرحوم مرادخان نورالله قبره اجازتیله مغربی اوغلندن
شیخ علیه یتشدی که مشهوردستجاز اوغلی درلردی شیخ علیدن
داعیه وبابوفقیرکه شیخ سیدحسین ابن شیخ سیدعنیه ان شاء الله
تعالی اولاستیه ایدوقوفومیله حشرلوله وذا امین یامجیب السائلین
بجاه سیدالمرسلین وامام المتقین ایمدی آدمدن خاتمه خاتمنبودمه
کلنجه سلسلهٔ فتوت بیتا اندك بسم الله الرحمن الرحیم یحبهم
ویحبونه الله شرط درخفی اوزایکی دوکم یغلیلر یانیش دوکم یایدی دوکم دوکلر
اول الله تعالی ادیله دوکلر هوالاول والاخر والظاهر والباطن وهو
بکل شیء علیم اکنجی جبرائیل ادیله دوکلر اوچنجی آدم ادیله دوکلر
وعلم آدم الاسماء کلها دردنجی نوح ادیله دوکلر قال نوح رب لاتذر علی
الارض من الکافرین دیار ابراهیم خلیل اسمیله قلنا یانار کونی برد اوسلاما علی
ابراهیم بشنجی موسی کلیم الله اسمیله دوکلر وعلمناه من لدنا علما یعنی
حضرت محمد رسول الله اسمیله دوکلر وما محمد الا رسول قد خلت من قبله

قبله الرسل سکزنجی امام علی اسمیله دوکلر انما ولیکم الله ورسوله
طقوزنجی امام حسن اسمیله دوکلر وانی لحلف من تاب الذی له اسلم
امام حسین الرضا اونبخی امام حسین اسمیله دوکلر وانی خلیفة من
نور حسنین مقتول بکربلا اون برنجی بارك ادیله دوکلر اون اکنجی
کندوادیله دوکلر تمت بعون الله

دربیان سلسله پیرکاسیتان

بسم الله الرحمن الرحیم

حمد نامتناهی اول الله ایچون که عالمك پروردکاری الله ذی رحمت ماه
نکردن استغفار مومن لردن دعاجیب محمد مصطفی اوزرینه اولجید
دخی آنك آل واصحاب اوزرینه اولجیدر حمد وصلوات ذی صکره الهك
ضعیف قولی شیخ حاجی ابراهیم اوغلی حاجی باباکه طوسیا لیدر ایدکریقول
العبد ده وشرح هدایه ده وتفسیر عیونده دخی قاضیخانده دینلمشکه اویله
کرك دوکه عبد رزقنی الله ذی الجلال بلدکدن صکره اجتنابا ایده طلبندن
امتناع ایده سعی الدن الی امکذنبیه رزقنی الله ذی الجلال کوره کسبی بسببیله
ودخی بیلیك که کسب فریضه در هرکسیه ترك رخصت دراتکاوایتمك
کسب فریضه اذیکنه بدعندر برکسه کسب فریضه یی بلیسه مباحی
اوله اکر کسب فریضه اولمیه ابتدا دخی اولیا مشغول اولمازلردی تحقیق آدم
علیه السلام ایدر اکنجی ایدی ایمکجیدی بعض کتابده دینلمشدرکه آدم علیه
السلام بیك درلو صنعت واردی حق تعالی جبرائیلی کوندردی الله سبحانه
وتعالی جبرائیله اوکرتدی الان دخی جبرائیل کتوردی وبوالت لوك اسمی
الله تعالی جریله ادمه اوکرتدی تنکحق تعالی جل وعلی کلام قدیمنده بیورور

وعلم آدم الاسماء كلها الآيه پس الهك ضعيف قولى حلجى بابا ايدركه تفسير
منصورين تفسير عيوندن دينلمشدركه حق تعالى آدمه جميع مخلوقاتن
ادلرنى اوكرتدى عربشدن ثرتايه واريجه ملائكدن وحجابدن وكوكلردن
ويجوملردن وبرلردن واوتلردن وصنعتلردن وصنعتلرالاتن اوكرتدى
ادمه وجميعسين ايشلدى اوّل كنجلكى اذنمكجيلكى اذن
ايشيجيلكى اذنصكره پاپوجيلغى حاصل كلام جميع صنعتلرى
ايشلدى آدم عليه السلام وفاته يقين اوكچوادم عليه السلام كريم
كسدكطيراقدنبرمعيله عربه لمندن عجم دليله ترك دليله سزباش
دليله عمرازدليله ارمنى دليله جميع دليله بوصنعتلرى بخاشلمك
كولك ديويازدى اذنصكره بوكريجى بنبردى كرميت ايلدى برسير
قازدى قتادقتاكومدى كزلدى اذنصكره آدم وفات ايتدى طوفان
توحدنصكره حق تعالى جبرائيلى كوندردى اجدى برقبيله برقتاركره ميت
الدى اوزدينه نم ديل يازملرى ايسه انى سوُيلدى ونرصنعت يازملرى
ايسه انى ايشلدى اصح روايت بودر بعضيلرديمشلركه ادم عليه
السلام اكنجى ايدى شيث عليه السلام جادّه ايدى ابراهيم عليه السلام
تجزا ايدى نوح عليه السلام اوّلكردى داوود عليه السلام درجى
ايدى سليمان عليه السلام اوّلجك بوريجى ايدى وهم زنبيل باف ايدى
وعيسى عليه السلام بويا يجى ادى وادريس عليه السلام ترزى ايدى
وسباهى ايدى وحاكم وعالم ومنجم ومحاسب وكاتب ايدى وباوجيلق
وتفنكجيلق بلوردكدوخى طالوت اللهك صاغ قولندن سيكه طبّاغ
وسقا ومقاربدكاذنصكره پادشاه اولدى داوود نبى قرنى ويردى

ويردى وملكنك ياريسن اكاويردى والله اعلم بالخير روايتدركه سرور
كائناته ومفخر موجودات سيّد المرسلين ورسول رب العالمين محمد مصطفى
صلوات الله وسلامه اينار لفظندن بيورر من لم يرى الله فى الدنيا لم يرى
فى الاخرة يعنى شول كمسنه كه كيم دنياده الله كورمز اخرتده دخى كورمز فكرى
وذكرى وشغل بارى تعالى ايچوندر ودروزديلدن كركدر تنكم حق تعالى
بيورر الا الذين امنوا وعملوا الصالحات الايه يعنى جون طريق ايچنده آلا
شتونلركيم وحدانيته الله تعالى يه ايمان كتوردى ويلرعمل صالح اتارلك اوزره
فرض قيلدى يعنى اول عملكه اسنك ورحمه يقين اولك دديلر پس
امدى عزيز حضرت رسالتپناه بيورر من لم يسئ له ولا دين له فليس منّا
الشيطان يعنى شول كمسنه كيم شيخنى بوقدر دينى بوقدر ودينى اولمين
كه تينك شيخنى شيطاندر ددى پس امدى عزيز طريقتده ادب واد
كان فرض اولندى حقدن آدميلر اوزره فضل عند العلماء العظام فى
الطريق الادب والاركان فرض على الناس من الله تعالى قال النبى عليه السلام
الاركان نجاة اللعنة عبادة من لا ادب لا ادب من لا ايمان لا ايمان من الجنة
يعنى حضرت پيغمبر عليه السلام بيورر اوّل اركاندر كه لوى لعنتدن
عبارتدر ادبدن ادب ايماندن ايمان جنتدن پس امدى اى عزيز كمسنى
شيخندن وبولندن وآداب وادكا نندن خبرى اولمسه اكا غافل دلر
پس امدى غفلت حيوان مرتبسى اولدى قال النبى عليه السلام من غفل
عن الله فهو دب يعنى حقدن غافل اولان آدملك كرك ودخى بركمسنه
شيخى سلسله سنى اونبكى امامه ائمه مطهره يه كيم اولاد محمد عليه
ويا خود حضرت على نك كرم الله وجهه اوزدى ميان بسته سنه

ارشد دب اولشد دمسه راستلغله اول کشینك طرفینه واد بنك
وارکاندن خبر اولیه انك بدوکی لقمه طریقه بچنده حرام اولسه
وطوروب اوتودمسی وکفت کوی جائز اولیه ومشایخ اوتوسنده
انك کادمنه اعتبار ایتملو وبیعت وتکبیر وتوبه ورمسی درست اولیه
واهل بدعت وانابت قبلنده ومیان بسته لرا وردوسنده واهل شد
حضورنده بری وصدقه اولیا پس امدکجلك کرك کشی کندو سلسله
سنك اصلی ندندر وندن ظاهر اولدی واهل الله اوزرنه فرض
اولمشدر که فقر صفتیله متصف اولوب برالك تا المندن سلسله یدلره کدر
پس ای عزیزلو وکاتبه یجیب الله اولا نلوبلك هر اهل حرفنك بری وشیخی
وسلسله سی کیم چقرانی بیان ایدم کم که حاضر غایب ارنلو روحنه وپیرلو
وپیش قدملرا واحنه حاضر بارنلو واستاذلرمنه برجمال محمد
مصطفی صلوات الله تعالی علیه وسلم ندن علی سیدنا ونبینا محمد وعلی ال محمد
وصحبه وسلم امدی بلکل کیم اول پشمفجیلرك وپای پوشنجیلرك
وادکجیلرن اشبو وجی براوستا نك کارلریدر اما اصل پشمفجیلرك
پیری وشیخی ابو القاسم الاکبردر واهل بشددر وصاحب اجازتدر
وصاحب الطریقدر زیرا انك بیلن عبد الله والواسطی بغلدی و
صنعت تعلیم ایدوب کا اجازت ویردی وانك بیلنی ابی الحسن بوحمد
الاکبر جزایری بغلدی صنعتی تعلیم ایدوب اجازت ویردی وانك بیلنی
ابی عبد الله علی الاکبر یمنی باغلدی صنعتی تعلیم ایدوب اجازت ویردی
وانك بیلن حضرت امیر المؤمنین علی بغلدی کرم الله وجهه حضرت
رسول صلی الله علیه وسلم نظرنده وصنعتی صفاده اجازت ویروب سجاده

سجاده اوزرینه کچردی دعالر نکیلر ایدوب اهل بشد اولدی واول یحیی
حضرت بنی نظرنده طقوز کشینك بیلن بغلدی اکنجی عبد الله ابن خالدك
بغلدی اوجنجی علی ابی هریره اسود بیلن بغلدی دردنجی ابی جعفر
نوفا اسم الفطن بیلن بغلدی اجازت ویردی وسجاده اوزرینه کچردی
جمله سلیوری وپای پوشی اول تصنیف ایتدی اول اکسیلن دکردی
برنك بوغازی یکسك اکا سلیو ردرلو وبرینك بوغاری بوقدر اکا
پای پوش درلو پس بو یکیسنك شیخی اولدر بیلنجی اباعبد الله مسلم
بیلن بغلدی المتوفی حسن التقی بیلن بغلدی سید یحیی ولید الاقراع
بیلن بغلدی سکزنجی ابو الحاشم بن مسلم الانباغلدی بغدادی بیلن
بغلدی اجازت وبردی وسجاده یه کچردی جمله ادکجیلرك پیری وشیخی
اولدر اهل شد واجازتدر صلحب طریقدر طقوزنجی حسن القطاع
بیلن بغلدی پس امدی ای عزیزلر بلدوکزکم پشمفجیلر وپای پوشنجیلر
وجزمجیلر واچادکجیلر اشبو دردی بریرده در اقا اورته سنده
طریق وقاعده قونلمش در ولیکن پشمفجیلر پیری ابو القاسم زید الاکبر یدر که
یوقروده سلسله سی کلمشدر اقا پای پوشنجیلر وسلیو دیکجیلرك
ابی القاسم افطس در که یوقروده سلسله سی کلمشدر وجزمجیلرن
پیری اباعبد الله علی الاکبر یمنی در که انك سلسله سی یوقروده کلمشدر
حضرت علینك میان بسته لرندندر اما اچادکجیلرن پیری وشیخی
عباس حضرتلرندر زیرا حضرت رسول علیه السلام اکا قلمشدر یوصنعتك
شیخی سن اولغل دیو وهم حضرت عباس یمنی میان بسته علیدر اما روایت
ذکر اولندی پس امدی ای عزیز حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بر کون

اقول محمد بن عبد الله الـ
بیلن بغلدی ح

ایدر دیا علی ملك بنده کا فرجیسی کلمش جیلی مسلما نلری هلاك ایتمش و بنجلری
اسیر ایتمش انلرك مدد ایرمش دیدی حضرت علی مدینه دن طلوب کلدی
ایا عبد الله علی الاکلونیك و یمینیك یانه اوتردی ایدر بنم یانمه بر ادیك
دیك یمن جرسنه کلدم بکا تعجیل ارشد دیدی علی الاکلو طوردی کلوب
کوبی نظیرینه کتردی حضرت علی دخی یعنی الینه الوب کون اوزرینه
قودی ایتدی اعوذ بالله من الشیطان الرجیم فقطع دابر القوم الذین
ظلموا والحمد لله رب العالمین یا رب تحق اسمائك و تحق خاتم النبیین
محمد المصطفا انصرنا علی المشرکین و المفسدین و الکفار
فالروح یا روح قدسك الذی منت علی عبدك سلیمان علیه السلام
و کان معظما فی عیون الناظرین و کنت فی صدور الخلق اجمعین
و اغنی باسمائك الحسنی دیدی کونی کسدی اندن علی الاکلو الینه
وردی حضرت علینك هشت نظری ایله یره علی الاکلو الینه وردی
حضرت اینه دکدی حضرت رسولو علیه السلام نظر قیلدی ایدر نیا علی
سنك مبارك الك بونك بلنه طوقونه بد و کی لقمه حلال اولسون
صنعتندن قزانوسه دیدی بو حضرت علی کرم الله وجهه حضرت رسول
صلی الله علیه وسلم نظریله ایا عبد الله علی الاکلو الینه بمنی نیك
بلن بغلدی و اجازت ویردی و سجاده اوزرینه کچردی دعا و تکبیر قلوب
اهل شتد اولدوغی حضرت علینك میاندیسنه لری ایچنده اونجی بیان
بسته سیمدد بلد و کزم پشمه جیلوك و نای پوشجیلوك و جیر مجیلوك
و ایچ ادکجیلوك اهل شتده و میان بسته دیه اقا حضرت علی بیلن حضرت رسول الله
صلی الله علیه وسلم بغلدی حضرت رسولن بیلن حضرت جبرائیل بغلدی حضرت

حضرت جبرائیل بیلن حضرت میکائیل بغلادی حضرت میکائیل بیلن حضرت اسرافیل
بغلدی و هو من ید عزرائیل و هو ید من ید سمعائیل و هو من ید سفیطائیل
و هو من ید قدرت باری تعالی اسمه حمدائیل و هو من اربت العالمین الاول
کان اشاره بالعباده الازلیه و السعاده الابدیه و الله اعلم و احکم بس
امدی ای عزیز بلمك کرکدر کم حق تعالی بنی عدم ثمد و جوده کتوردی اصولی
ادبی وارکان طریقی سکا بلدردی نتکم حضرت رسولو بیورد کیم من لم
یرنی الله فی الدنیا و لم یرنی الله فی الاخره در معنیسی بیورد کشول کسنه کم
الله دیناده کورمز اخرتده کورمز دمك اولور بس عزیز حق تعالی دنیای
عبرت اچون خلق ایتدی عبادت اچون دکل نتکم حضرت رسول بیورد
خلق الدنیا للعبره لا للعماره بس عزیز اول وقت سکزبك عالمی
وجوده کتورن کمدر و کنی بلمیه کما غافل مزلو بلکه غافل درلر بس امدی
حیوان مربیسی اولدی نتکم حق تعالی جل جلاله کلام قدیمنده بیورد
و لقد ذرانا لجهنم کثیرا من الجن و الانس دیو معنی بوددر که حق تعالی
جندن و انسدن جوغنی جهنم ایچون یراتدی بس حق تعالی انلره
عقل ویردی اول عقللله ادراك ایدرلر فاینه مشغول اولدلر ادراکدن
حیوان کبی اولدلر بس امدی ای عزیز بو کسنه کندو طریقك و
شیخك هفتده کم بسته امیر المؤمنین علیه ایروب حقرمسه
طریقیچره انك کفت و کولی صحیح دکل و تکبیر و دعاسی مقبول و روا و کسب
کارندن یدو کی لقمه حلال دکل و کندوسی ظلماته قالوب و ظلمات جنابندن
ارى اولیه هر ایشنده ناقص و قاصر اولکسنیك برکانی ویدو کنك
حلاوتنه اولیه و اعمال عبادتنك اجابت و درجات و ثواب یلوزه

یعنی شوق وذوق حاصل اولمیه زیرا بو طریق ادب وادکان کزاق دکلدر
وقولایله سویلمه مشدرکه اِنَّ الَّذِینَ یُبَایِعُونَکَ اِنَّمَا یُبَایِعُونَ اللّٰهَ
یَدُ اللّٰهِ فَوْقَ اَیْدِیهِمْ الایه پس حق تعالی امریله جبرائیل علیه السلام
حضرت رسوله علیه السلام بیعت ایدوب بابن بغلدی حضرت رسول
علیه السلام بیعت ایدوب حضرت علی بابن بغلدی بیعت وردی وحضرت علی
رسول نظرنده اون یدی کشینك بابن بغلدی بیعت ویردی اوّل
سلمان فارسی بابن بغلدی اجازت ویردی وجیوزا وتوز یاشنده ادی
دنیادن نقل ایدی وقبری مدائنده در مجموعی سترتراشلونك سلسلهسی
اکا واردیجقدر اکنجی سلمان کوفی بابن بغلدی مجموعی صقالونك سنجنی اکا
وارر اوجنجی عبد الله طیار بابن بغلدی اسمی ابو نصر در بیعت واجا
زت وردی سکسن یکی یاشنده دنیادن نقل ایدی قبری رَیّ ده در مجموعی
ینه اجلرن سلسلهسی اکا وارر اولا ابو علی نصر ینه اجلرنه نصارتیه اندن
عبد الله طیاره چقر وردنجی جعفر طیار بابن بغلدی اجازت ویردی
عبادت ایدر عابدلرك سلسلهسی اکا وارر یوزیدی یاشنده دنیادن
نقل ایدی قبری شوشتری حصارده در بشنجی قنبر بابن بغلدی اسمی
نضر در بیعت واجازت ویرمك طقسان درتده دنیادن نقل ایدی
قبری بغداده در مجموعی سیسلرن ومومی تاپلرك سلسلهسی
اکا وارر التجقر المشنجی عمار یاسری بابن بغلدی اسمی محمد الاکبر
یمنی در بیعت واجازت وردی یوزیکرمی درت یاشنده دنیادن
نقل ایدی قبری جزایرده در مجموعی یاشمقلرك وپاپوچلرلنه و
جزمجیلرك سلسلهسی اکا چقار ایدی بنجی عبد الله بن عمر صحابهٔ رسول الله بن

بابن بغلدی اجازت ویردی فرقاکی یاشنده دنیادن نقل ایدی قبری یمنده در
بازرکانلرك وتاجرلرك وحوجه لرین سلسلهسی اکا چقر سکزنجی
امیر نضری هندی بابن بغلدی بیعت واجازت وردی اکی یوز یکرمی
سکز یاشنده دنیادن نقل ایدی قبری جزایرده در مجموعی فراشلرك
سلسلهسی اکا وارر یجقر طقوزنجی شیخ حسن بصری بابن بغلدی
بیعت واجازت ویردی سجاده یه کجردی یتمش بش یاشنده دنیادن
نقل ایدی قبری خاوردده در مجموع سجاده لشینلر وارر دینلرك
وخلوتلرین واحمدیلرك وغیر مشایخان سلسلهسی اوّل شیخ
جنید بغدادیدن حسن بصریه اندن حضرت علیه چقر واندن حضرت
رسوله یتشور بلاشك ولاشبهه هر بیخ وصوفی وصلی وفقر واهل
شریعت وطریقت وحقیقت ونبوت وولایتی بویله یمینوایدوب
وفرق ایدوب اقرار وتصدیق ایمسه کامل الایمان والعرفان اولماز
ناقص الدین والعلم والعمل وتلوث هم برافعالی واقوالی واعمالی
حضرت اولماز شك وشبهه ایچنده قالور خسر الدنیا والدین والاخرة اولور
نعوذ بالله منها والسلام علی من اتبع الهدی اونجی ناصر بن عبد مکی
بابن بغلد واجازت ویردی اوکوزاوج یاشنده نقل ایدی قبری بغداده
مجموعی جنمه دوزنلرك سلسلهسی اکا وارر جقدار اون برنجی ابو درداء
عامری مکی بابن بغلدی واجازت ویردی یوزاوتوز اوچ یاشنده دنیادن
نقل ایدی قبری ریّ ده در مجموعی یاشمقلرك کشنلرین واهل دیراولنلرك
مجتهدلرك سلسلهسی اکا وارر یجقر اون اکنجی عباس الاکبر خاندان
علی بابن بغلدی واجازت ویردی یکرمی سکز یاشنده دنیادن نقل ایدی

قبری کربلاده درمجموعی احیلرنی سفری ونعمت ویریجیلرنی سلسلسی
اندنبری اخی اورانه کلوزنیرا اخی اویرانحضرتلرنیك پاپری محمود اخی در
انك پاپری اخی احمد انك بلن اخی ویصر بغلدی انك بلن اخی بشیر
بغلدی انك اخی بلن آخی قبلاوز علی بغلدی انك بلن اخی حسام
سوزنکر بغلدی وانك بلن اخی محمد حفر بغلدی وانك بلن اخی محمد
بخاری بغلدی وانك بلن اخی مضرت اخی پاپر کبیر بغلدی انك بلن
عباس الاکبر خانه دان علی بغلدی وانلن وانك بلن حضرت علی
بغلدی وانك بلن حضرت محمد المصطفی بغلدی وبو عباس الاکبر
حضرت علی نك اوغلیدر مجموع اخی لرك صفره سی سلسله سی اکا اوزره
جفر والله اعلم ودخی اوزره دیکی محمد الاکبر بن عمر بن البخاری بلن
بغلدی واجازت ویردی آللی یکرمی باشنده دینادن نقل اتدی قبری فوده
در مجموع استنجیلرنی سلسله سی اکا واردجفر اون دردنجی سهل
رومی نك بلن بغلدی عامر الرومی مجموع علمدار لرك علما وفقرا رئاسنده
واحیلرك رئاسنده ومشایخلرایچنده یودرنی علمالرنی سلسله سی اکا واردجفر
یوزاون اوچ باشنده دینادن نقل اتدی قبری سواذده دردنجی اول
دخی درت کشی بلن بغلدی اول محمد بن مصر عبد بلن بغلدی
اکنجی زید بن حسن بلن بغلدی اوچنجی عامر ابن عبد وبلن بغلدی دردنجی
علی بن عثمان بلن بغلدی حضرتلری علی نظرنده علی حوالیسله ودخی شهسله
اجازت ویردی واون بشنجی علی بن ابی بکر صحابه رسول الله بلن بغلدی اجازت
ویردی اوتوز دردنجی باشنده دینادن نقل اتدی قبری نمذه درمجموع
حافظلرك سلسله سی اکا واردجفار اون التنجی محمد غفار محمد بلن بغلدی

بغلدی اجازت وردی التمش بکی باشنده دینادن نقل ایتدی فکری مدینه ده
قبری مجموعه جنقیلرك وبردا قیلرك سلسله سی وارد اکا جفار
اکرابلچقدند واعجندر دفتفسینه اون بدنجی عبد الله بن جبلی بلن
بغلدی واجازت وردی فرق درت باشنده دینادن نقل اتدی قبری
سمرقنده دردرمجموعی بالاندوزلرنی اول ابا علی اسحاق در اندن
اکا جفر الله اعلم بالصواب قا محتصوده وبخاریده ومشارق الانواردده
ومحاسن الانواردده کتوردیکم حضرت امیر المؤمنین وامام المتقین علی
کرم الله وجهه آللی یکرمیدنك بلن بغلدی دیرا قابوزکرا ولنان اون
بدی کشنك بلن بغلدی حضرت رسول علیه الصلوة والسلام
نظرنده بغلدی یا قیسترا بروده طشره ده بغلدی پس امدی بو
مسلم اوزرینه کلدك بدی کشنك بلن کوفوده بغلدی اول محمد بن
عبد الله کوفی بلن بغلدی اجازت ویردیکم حضرت رسالتك پنجاندر
لقیته یا بازفان دلرمجموع پنجاولرنی سلسلسی اکا واردجفار
ایکنجی محمد بن ابا بکر بلن بغلدی اجازت ویردی باجق طاش وایشس
اشلیجیلرنی یعنی یا بوجیلرك سلسله سی اکا واردجفر اوچنجی
عمر امیه بلن بغلدی اجازت ویردی مجموع عطارلرك وسنا
طرلرك وپیکلرنی سلسله سی اکا واردجفر دردنجی قاسم بن التجار بن
حبیب بلن بغلدی اجازت ویردی مجموع تجارلرنی سلسله سی
اکا واردجفر بشنجی نصیر عبد الله بن نصیر کوفی بلن بغلدی اجازت
ویردی مجموع خرده فروشلرك سلسله سی اکا واردجفر یعنی چکیچ
ورمز چلنکر اسکی بکی خرده صتان التنجی قاسم بن نصر کوفی بلن

بغلدی واجازت ویردی مجموعی بویاجیلرنن سلسلسی اکا وارر چقر
ویدی کشینك بلن دخی بصرده بغلدی اقل حسین الاعظم بصری
بلن بغلدی اجازت وردی مجموع عطارلرنن سلسلسی اکا وارر چقر
ودخی اکنجیلرنن اقل ابوالقاسم سوزنکر مصریه چقراندن وارر اکا چقر
اکنجی قاسم بن عبدالله مصری بلن بغلدی اجازت وردی بجاجیلرك
سلسلسی اکا وآدرچقر وصابو بخیارك یلری عبدالرحمن بن سهل
هندی صابو بخلرنك سلسلسی اکا وارر چقر اوچنجی ابوالمحمد علی بن
عبدالله بصری بلن بغلدی اجازت وردی حسن بصریك قرنداشی در
خاجیلرك سلسلسی اکا اندن ابوعلی سنایه وزرچقارر دردنجی بشیر
سراج طیار بلن بغلدی اجازت وردی اکنجیلرنن مجموع سراجیلرك
سلسلسی چقارر اقل برنجی محمد اقمه وارر آندن اکا وارر بشنجی
ورقه بن عدی بلن بغلدی اجازت ویردی اکنجیلرنن سلسلسی اکا وار
چقراندن عمرانه وارر اسحاق بیغامبره وارر ومتوسلخه وردوهود
پیغامبره وردوبرخشانه کادریس پیغمبره وعده یه وارر آدمه
وارر وجیرائیله وارر چقار التنجی ابوالقاسم عبدالله مدنی بلن بغلدی
اجازت وردی اسمنه لقبی بابول دللر وبراسم عبدالله درحدیثنده اتاسیله
کجورك اکین یله کلدی مدینه اولورکن وبیوك جون اولدی وحوتن یقدیغی
حوتیا آواز قویدی حضرت رسول اکا مؤذن تلك وردی اسمنه عبدالله مدنی
دللر قاسم اوغلیدر کنیتی اوزره ذکر اولندی ابوالقاسم دللر حضرت علی
کرم الله وجهه بلن بغلدی بصره ده مجموع مؤذنلرك وبرلدی مؤذنلرك
سلسله سی وارر اکا یدنجی قاسم بن منصور بن قاسم المعذار اجازت ویردی

46

ویردی تماجیلرك وناظرلرك سلسله سی اکا چقر ودخی طقوزکشینك
بلن بربرده بغلدی اقل حجاش بربری بلن بغلدی اجازت وردی مجموع
کجیلرك سلسلسی اکا وارر چقراندن اکا وملحارة ولواذة وطلون
وشغبانیه ومضرة وشمعون پیغمبره ونون پیغمبره وطیفور و
عزیره وحذیمیه وعمرون وناس ونوح پیغامبره وارر چقر اکنجی عون
شاذب بلن بغلدی اجازت ویردی چوبانلرك سلسلسی اکا وارر چقر
اندن اکا روانضه وعیونه وارر واندن غالیه وآذره وارر وسغدو
نمه وهوم ومالك چوبانه وموسی پیغمبره وشوذونه وداود پیغمبره وباشا
وصنام وارر پیغمبرلرك اتاسیدر اوچنجی طیفوری برنجی بلن
بغلدی اجازت ویردی مجموعی کلاه دوزلرك وتقیاجیلرك سلسلسی
اکا وارر چقر دردنجی عبدالرحمان حیاط بلن بغلدی اجازت ویردی
مجموعی درزیلرك سلسلسی اکا وارر چقراندن اکا روعبدالعزیره
ودود وفرح وبنیصاره وحجام ونصیر وقدام واشد ونصوب وصالح
پیغمبره وحروحنجوخه وادریس پیغمبره وارر چقر بشنجی عبد
الاسود بلن بغلدی اجازت ویردی مجموع کوروکجیلرك سلسلسی
اکا وارر چقار التنجی منصور عابد بلن بغلدی اجازت ویرکی مجموع
طبا غلرك سلسلسی اکا وارر چقر اقل اوراندن طباغندن اکا وارر
صنعنی اخی اوران ابوالمحمد عبدالله دن اوکرندی اولدنخی حسن حمرا
قیدن اوکرندی اولدنخی محمد قتالدن اوکرندی اولدنخی عبدالله بن یوسف دن
اوکرندی اولدنخی حسین شتاوزدن اولدنخی نضرالله طباغ طباخ دن
اوکرندی اول دنخی عبدالله کوفیدن اولدنخی جعفر الاقتمدن اوکرندی

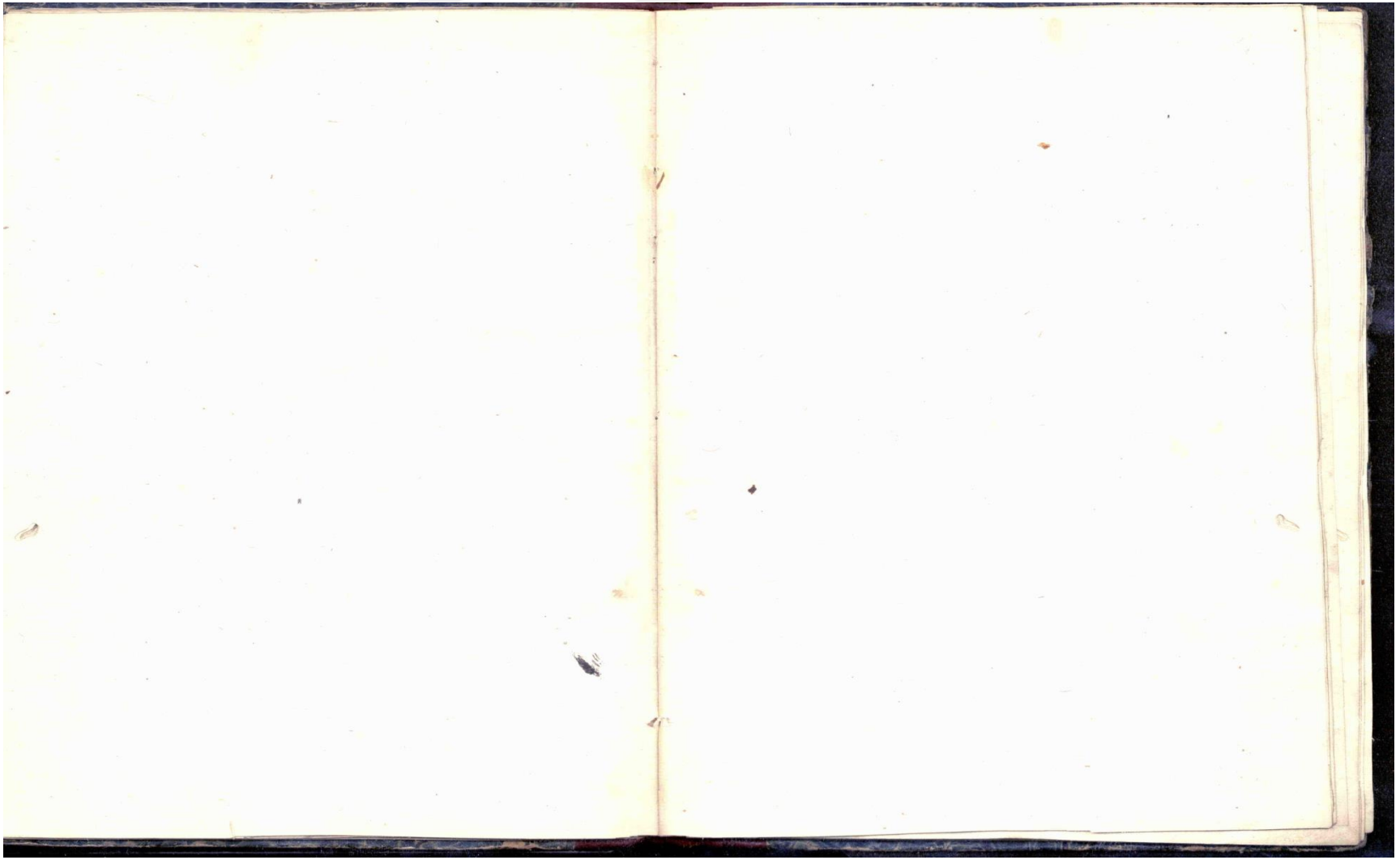
اول دخی منصور عابد دن عابد دن اکوندی منصور عابد بلن بربر ده حضرت
علی بغلدی کرم الله وجهه دخی محمد بن عر صحابه رسول الله بلن بغلدی
اجازت ویردی مجموعه محمد لرك سلسلسی اکا وارد رجقر سکز نجی
عمران بربری بلن بغلدی اجازت ویردی مجموع خلاد حلرك سلسلسی
منصور خلاد اکا وارد رجقر طقوزنجی حسن قتال بربری بلن بغلدی
اجازت ویردی وشمس الدینه تکبرودی غزایه نبت ایدوب بلن بغلدی
مجموع غازیلرك سلسلسی اکا وارد رجقر ودخی اوچ کشینك بلن
یمنه بغلدی اقل جیا عمران جعمران بربری بلن بغلدی اجازت ویردی
مجموع انمکجیلر سلسلسی اکا وارد رجقر اندن اکا رو نضر ورد عبد
وارد واصع وارد فرطه ورد وفلح ونصر وطلحه وارد رو لخمونه وعنزج
وعبسیه ورد زیرا عیسی پیغمبری هبزدوس ملك اولدرملك استدی
مریم عیسیای الدی بیت المقدسده نفخ ایتدی شام یانده برکنده کلدی
اسمنه دهقان درلو مریم آنده ساکن اولدی عیسی اوزبشیاشنده
ایدی مریم فقیر الحال دوشك طیمنور دیتاز درلودی اول کندوك انمکجیلر
ادی چون عیسی یانه کلدی بریل انکله جاز لق ایلدی اخرینه بیت المقدسه
هجرت ایتدی بو اول وقتادیکم نوح پیغمبر اوغلی شامه دعا قلدی اخرج
من الفلک یا سام ابن نوح باذن الله تعالی ددی اندن شام قیروندن نجقدی
ساج صقال اق مجموع بیت المقدس وقمی بولنی کوردیلر نیه ایمانه کلدیلر
سحر اوکرنمش مریم اوغلی عیسی دیلر عیسی طیمنور دیتاز دن بلن اوکرندی
واندن اکا دوتمزانه وفیمونه ونظره وعامر واسمعیل پیغمبرلرم ابن خلیل التراند
اکا وارد رواندن جیفر اکا روخویدیه جقر وناصر ومطروش وشیث پیغمبر

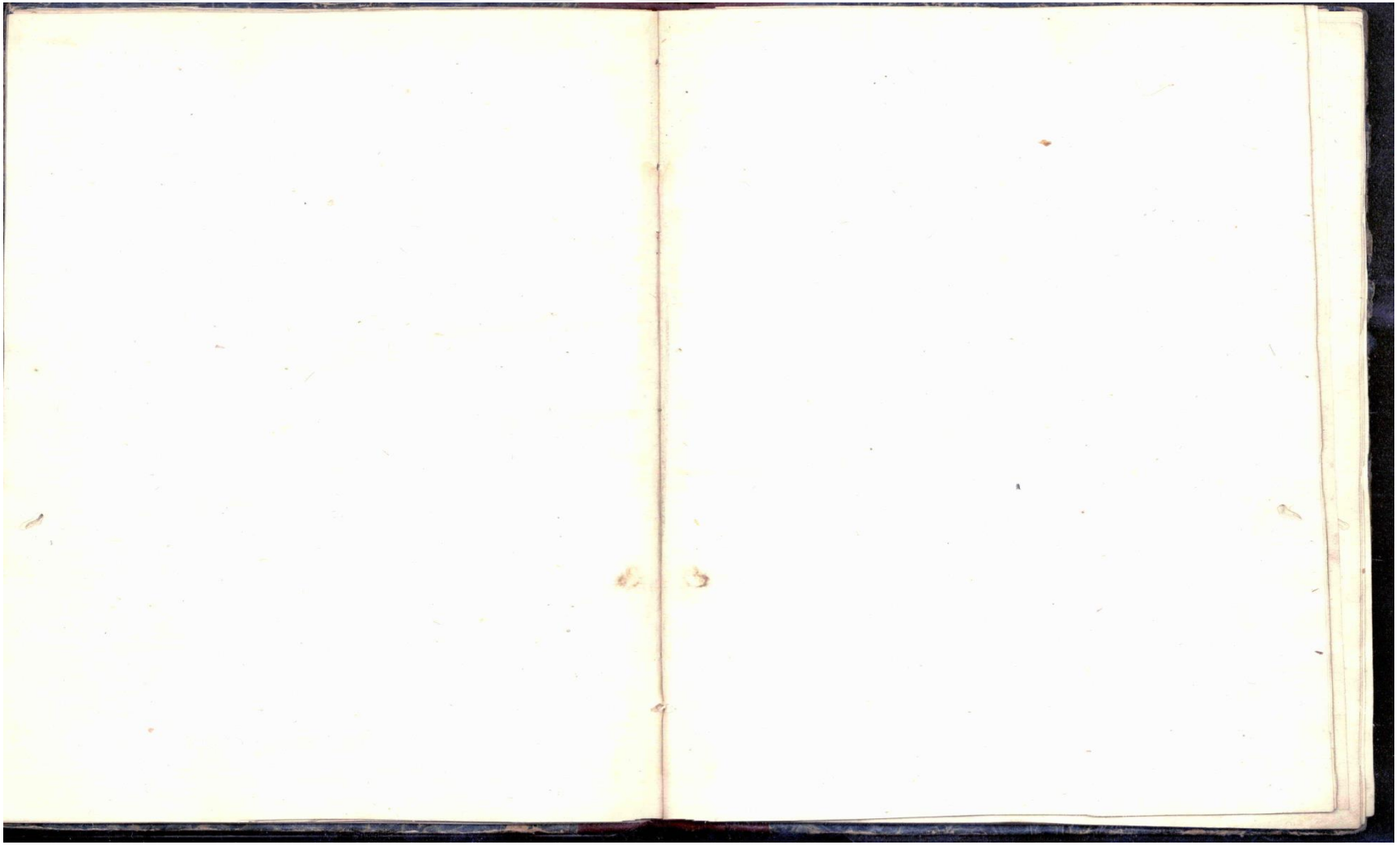
وادم

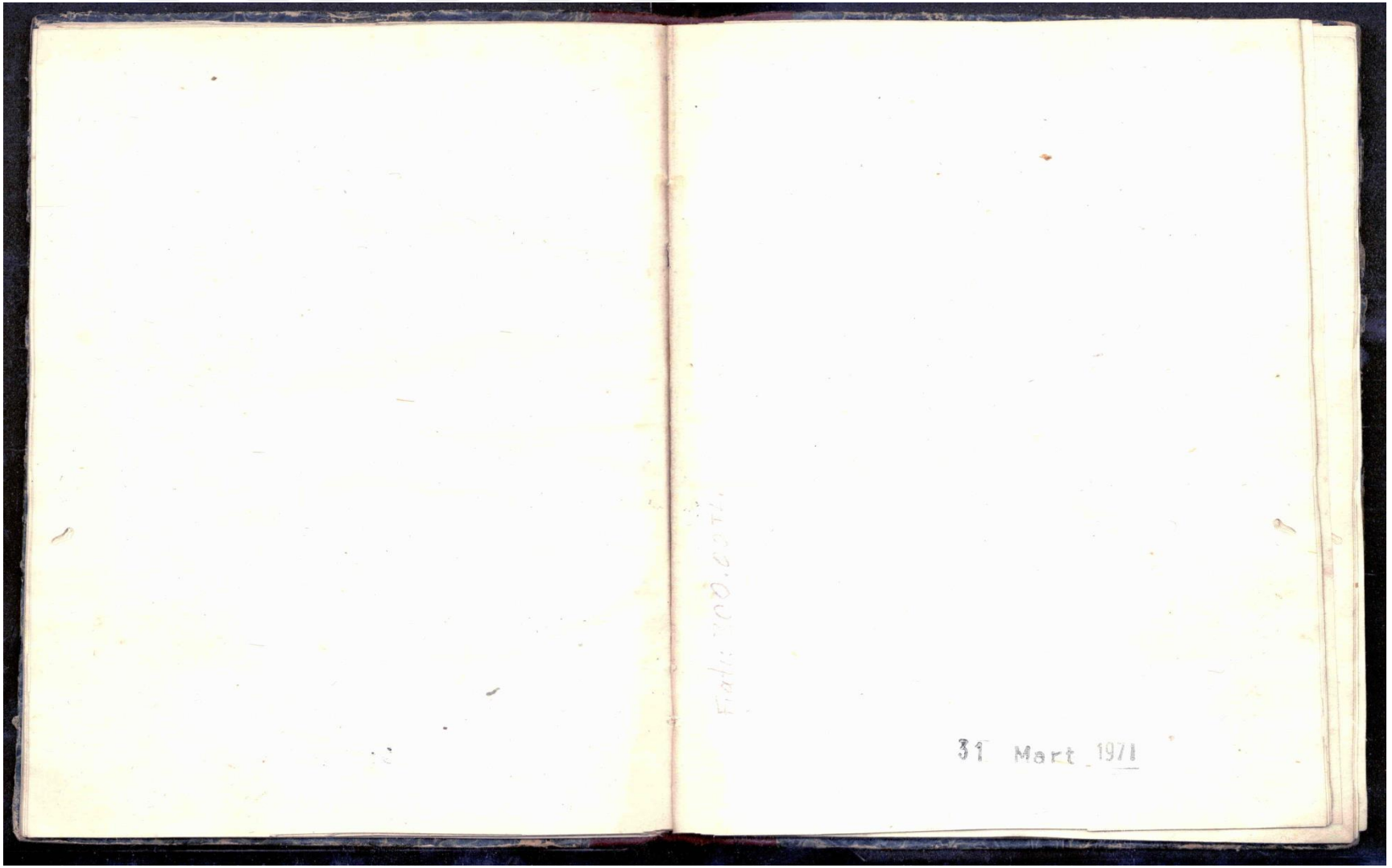

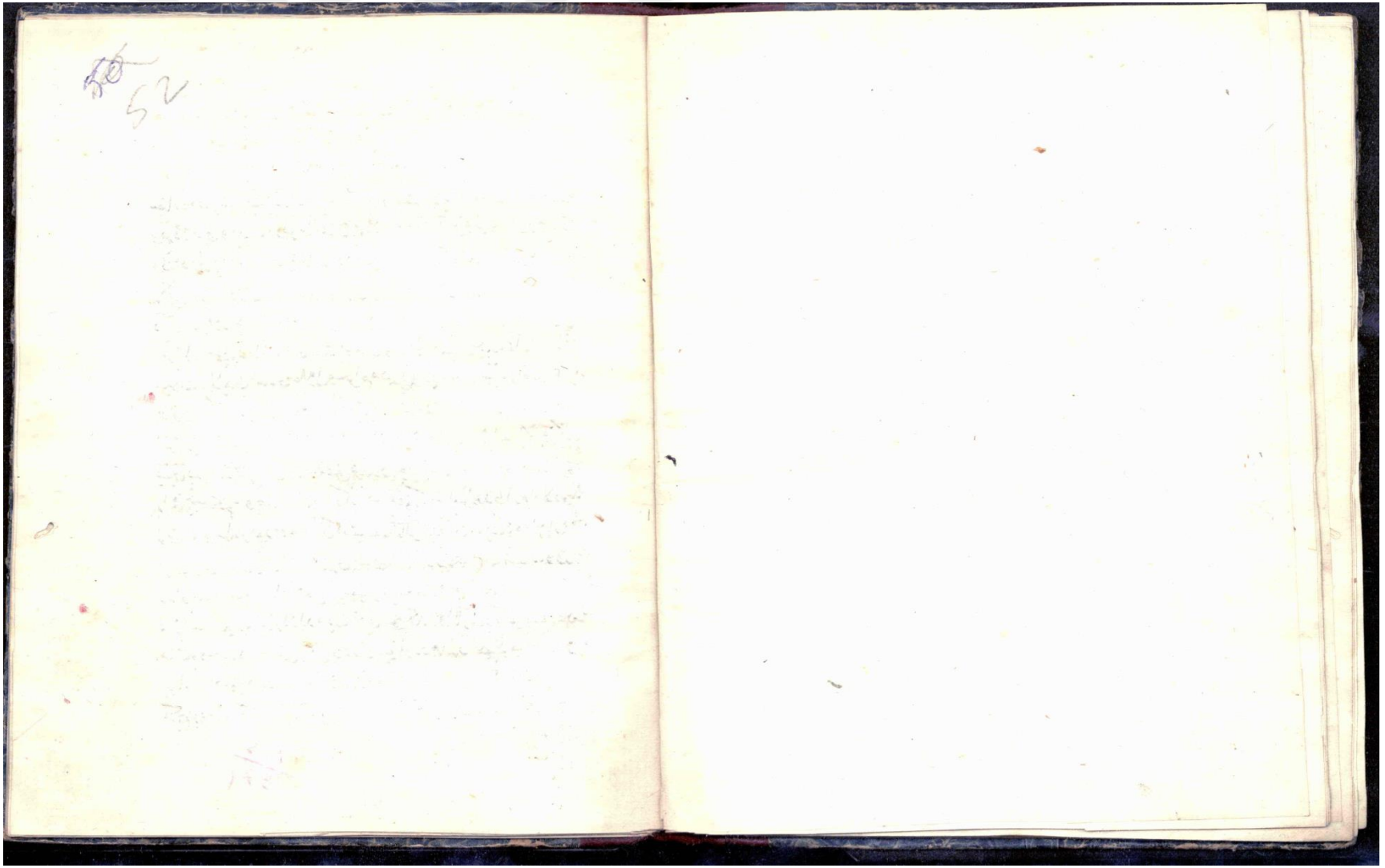
وادم پیغمبر وجبرائیله ورد رجقر اکنجی یعقوب نجار بن عامری یمنی بلن
بغلدی نصری قصاب جوان مرد اصفهانی بلن بغلدی مجموع
قصاب لرین سلسلسی اکا وارد رجقر ودخی لبش کشینك بلن معاویه
جنکجی صکره مصرده بغلدی اقل عمر بن یتیم مصری بلن بغلدی
اکنجی حبیب نجار عجمی سبلن باغلدی اجازت ویردی مجموع نجار لرك
سلسلسی اکا وارد رجقر اوچنجی زیاهن کبر بلن بغلدی
عبد مصر نیك اوغلی مجموع درجیلر بن سلسلسی اکا وارد
جقر اندن اکا روفهمی وغالیه وخزیمه وعدنانه وداوود پیغمبر
ورجقر دردنجی ابو محمد عمران بلن بغلدی اجازت وردی یای اوق
دوزنلرك سلسلسی اکا وارد رجقر وردت کشینك بیت المقدسده
بلن بغلدی اقل محسن بن عثمان بلن بغلدی که اصحاب رسول الله در
اکنجی حمدی بن تماس بلن بغلدی اجازت وردی مجموع اهل سوق
یعنی بازار جیلرك واهل میزان سلسلسی اکا وارد اوچنجی نصر بن
معقل بلن بغلدی ولجازت ویردی مجموع قزابخی وباقرادنی
آسنلی بن سلسلسی اکا وارد رجقر اندن اکا روما لك یمنه وکعبه
وملحاده وبیجلون وطاسوره شعیب پیغمبر وعدیله ونضابه
وحوشبلده ورد رجقر اندن اکا رو لوازه وزخشیدیه وخرویله
پیغمبر ورد رجقر دردنجی رحمان بن یتیم بلن بغلدی نعمت
چیکجکر بندر یعنی صوماتصاجی دیاجازت وردی مجموع
حوشنجون لرك سلسلسی اکا وارد رجقر اندن اکا رو یتیمه ونضر
وعبید وداوود پیغمبر وما لك خذراده ویوسف پیغمبر وطاوزو

ذوالفقار ونوح پیغمبر واردچقر پس امدی عزیزلر الله یار ویا بسته کیه
ذکر الیدک بونلردر کیه حضرت علینك مبارك المیله بیللری
بعلمشدد واجازت ویرلمشدد وبونلرده والله اعلم بالصواب والیه
المرجع والمآب وحسن ثواب یا الهی برحمتك یا کل اکتا
کیم یزانی فاتحه براه اکا تمت الکتاب بعون الله
الوهاب
تمت بفتواء درویش احمد طریقی النقشبند
وباستانبولی نیالحاج محمد
ورجب المرجب
سنه

31 Mart 1971

اولدی شویله درکه برکون یانلز غلبه یاغمز قوله تعالی وقودها الناس
والحجاره اعدت للکافرین نسنه کیم حضرت عیسی صلوات الله علیه تفرحیله
کوزکن ناکاه برطاغ دیبنه کلدی صوایجدی اول صوآیی ایکی وم اولطاغ
دمبدم دتورایدی عیسی وم حالدیلیله اولطاغه سئوال ایلدیصو نیچون
کیدرسن دیچون دتورسن دیدکده اولطاغ ایندی یانبی الله شویله امر کم
سنا علیه السلام زمانندہ برکیمسه کزکن ناکاه بورایه کلدی بوایه کریمه قرآنیایدی
بوایه کریمه تودیندی وزبورده وارمیدردکه عیسی مرایندی انجیلده
اوقوانه وزبورده وفرقان عظیمده واردردکه پس اول طاغ ایندی
انجیل سنك فرقان کریم محمد مصطفا نکدیزیاروح الله دعالك مستجاب
عالیله کیم حق تعالی بنی دتره مکدن خلاص ایلیه همان عیسی وم دعا ایلدی همانذم
اولطاغ دتره مکدن طورکی وحیوی دخی طنلوا ولدی اول طاغ نیه ایندی
یاروح الله نیم ایچمدم بربیر واردر بنی اسرائیل زمانندہ قالمشدہ مشتاقدر
حضرت محمدی کوره ویا امتنی کوره لکن اولکیسی فخنکم وقودها الناس والحجاره
ایله کریمه سنی تلاوت اولندی پس بوپیر دونی کون آغلردی صوانك کوزیه
یاشلندی اجم ایلدی مکر کیم سنك دعالك برکه کاتندہ اغلمه سی تسکین اولدی
واحی صو دخی طنلوا اولدی اندن بوحضرت عیسی وم بوهیبتی کوردکده عزلت
دنیا لکده برلکه کولی برسوزلی برعصاسی وارایدی آلی دخی بیانه برابر قدی
ایکی عزیز من بودنیا ایله برکنار کونا کون عذابلرنجه فورتولور لرحضرت محمد
علیه السلام حقنده نشر نفیلر بیوردیکه دنیا بحر عمیقدر کثیر الناس یغرق فیها معناسی بودر
بودنیا بربیابانی بوق دکلدر ادمیلر ایچنده عزیز اولمشلردر پس زاهدلرین
طاعتی دونی کون الهی ذکر ایمکدر وبسم الله یاد قیلمقدر وهم خوف ورجا

هذا رساله مه الان جناب حضرت حاجی بکاش ولی
قدس سره العلی الاعلی لشیخ اعنهم

بسم الله الرحمن الرحیم

جناب حضرت رب العالمین آدمی درلو لسنه نی یراندی ودرت کروه قیلدی
وهم درت دین ودرت درلو طاعت قویدی ودرت آدر ولری ارزولری
ودرت درلوحا للری وار بلکاکم درت لسنه دنکم یراندی اول طبراق
ایکنجی صویدی اوجنجی اودن درد نجی یلدن ودرت کروهکم قیلدی اول کروه عابدلر
درکم بوتلاوا اهل شریعتدر واصلی یلدندر پس یاهم صافی وهم قویدر
زیرا یلی سمنجه دانه لرصمانندر ایرلماز واکریلی سمنجید جمیع عالملر استیدر
هلاك اولایدی امدی حلال وحرام مسمل ومرتار جمله سی شریعتله معلوم
اولور زیراکم شریعت قیوسی بیلی قیودر نته کم جلب وجل علی جلد قیلندی اول
لغن قرآن عظیمده یاد قیلدی قوله تعالی ولا رطب ولا یابس الا فی کتاب
مبین پس امدکم عزیز من کی صقلمق کرکدر جلب تعالی بیوردیغنی جهد ایلیوب
برا قمق کرك وصاقلك دیدوکندی صقلمق کرك پس امدی ادم اولانلر کندو
لرینی اولو بیله لر بوردسمه اولانکسینلر عالم کرینیدوکن معرفت کلوبن جانی یرمی
قیلدیغنی برده بیانایده وتوفیق الله تعالی عابدلرینی طاعتی نمازده واوجیدر
وزکوتدر وتفیر عام اولیحق قلجنیوب وارمقدر وجنابتدن غسل ایمکدر اولدی
لرینی البستیوب دنیانی ترك ایدوب اخرمتی سوکمکدر حاللری برکوچندر صکدر
پس کبر وحسد وبغض وبخل وعداوه بوتلاردن هماندر اکیمسنی کروه زاهدلرده
بوتلرك اصلی اولدندر بوتلر طریقت قوملریدر پس اودکی یانلرکوکدن
هرکیم بودنیاده کندوزینی کویندرسه روز قیامتده دلو غدا یانلرامین

اولدی

135
1971

و دنیا ادن ولرین ترك ایتمکدر اخره ایچون وحا للرینه کمندوبیلور لرسه حشنه
اولمشلردر بلمزلرکیم قندن کلدلر وقندن کیدرلر زیرا کیم بونلره هدایت وبشاری
اجلدی اللهم یاداییله لری کندولرین جهلکه ایلدرر بونلرك شوکروهی بوکونه
در اقا اوجبنی کروه عارفلردر واصلی صوفیلر بونلرصوفت قومدرلر
پس صوآیدر وهم پاك ایدیجیدر امدی عارف کرکدرکه آری اولا وهم
ارتدیجی اولا اکرصوسزسه کرکم آرسیسی ندر وآرندوغی ندر جواب کرکه عارفلر
قتندن هرسوزك اوجیوزیوزی واردر وبرآدی واردر پس آیرفلر بلزکه کامل
کامله نك آدین سویلرلر اولوا ولماز صوآرلیغی ظاهردر هرقنغی قبه کبرسه اول
قاب کرك کم صویه دونه وکندوك آیرق نسنه اکا برکمز اولمی معلوم اولور
وهم مریادی طلشمه براغور پس امدی عارف آرلیغی ظاهردکبر واصلینه
واردیرکور وهم عارفلر قتندن شوخبردار درایچلرندن قورمزلر طلشمه
چقاردیلرکندولرین آریدیرلر پس بلك کرکم کندوسبنی بلك امیان
عنبر بلیری دنی آرتمز اقا شریعت قولندن طونه وتنه دکسه صوایله یونیجق
طولمز وتنی آریدیر وهم جنابتی کیده رداندن ابدسز والوزنیا یونیجق
اری ولینجه یود وتنی یتجه آری اولور آدم کرك صویه برایه وصو کرك
آبدسته برایه وایدست کرك نمازده برایه و نماز کرك چلب تعالی یه
برایه تیکم بیورمشدرکه دلمی براد بنی یاد ایله ویادکه تنمی براد بنی
طاعت ایده ودکه طاعتمی براد نیم معرفتمی بلکه پس عزیزلر کی صفنمق کرك
کیم ادم آرلیغنه اولدیغنه سبب بودرکه شیطان فعلی اولدیغیچون اکر
اینا نماز ایلیك برقبه صوجی قوی واغزینی برکیت ودکلیغنجه قوی اول
قیلك کرکدر اون کره طلشمه سنی یوسلك کره وبا یغی سوجیده ومرداردرهم بر

قنویه

قنویه برداماده سی دآ املسه اول قنوناك صونی بردکزدن چقارسه لر ویانه
دوکسه لر ودا ماده دیغی برده اوتبته واول اقتنون یسه تقوی اهل
قولنده اول قنوناك الی حرامدر سبب بنجون شیطان فعلی اولدیغیچون قوله
تعالی یا ایها الذین امنوا انما الخمر والمیسر والانصاب والازلام رجس من عمل
الشیطان فاجتنبوه لعلکم تفلحون پس امدی برداماده سوکمنی یه امایغیچون
صونی هب آرتمق کرك امیش واول صونی دوکلدیکی برده تنی اولی قنون دوکی
ایچون الی حرام اولدی سبب بنجون ایکنده شیطان فعلی اولدیغیچون برای
سکا کیم درونناك کبر وحسد بخل طمع اویکه وقهقها وعبث ومسخره لق وبخر
درلو شیطانه فعلی کیم سندن وار صویه یونوب بنجه آری اولور سن شویله
بلکم آرتمازسن بودید وکمز سکزدرلو نسنه برکشنده اولسه جمله
طاعتی هبا منثورا اولور وآی اکرسکزدرلوسی دخی اولورسه انك حالی
پس شیطان مطلق اول کسه در وهم شیطانك شیطانلغی خوبیکز
درلو نسنه ایله معلوم اولور پس امدی عزیزمن عارف اصلی صودندر
وعارفك قلنده مریاد نسنه اکلمز وصویك اصلی برپشکل کوهردندر
وکوهر اصلی چلب کرمنك قدرتنه وعارفلرالله تعالی یولو زیرا کیم
اصلدر اصل اصلن سومك عجب کلدر وعارفلرین علمك آرکدر واوزینی
بیلدوکی برده یاد قیلاوزا نشاالله تعالی یلك کرك عارفلرین حالتی تضرع
ودنیالی ترك واخره شوق ایمکدر ونظرلری ولایت بکلکدر عارفلرین حالی
وحمداولدلغه رکشولر ویاوزاندیشه قیلمزلر بونلاردخی کروهی بودر اما
دردیجی کروه محبلردر وبونلرك اصلی طیراقدندر وطیراق تسلیم رضادر بخلردخی
السلمه راضی اولمه لرتنکحضرت رسولوم صلی الله علیه وسلم بیوردکل شئ

يرجع الى اصله هر هنسنه كيم اصلنه دونر پس بحث عارفه سئوال ايدركيم الله تعالى
جل وعلا قرآن كريمنده بيورمشدر منها خلقناكم وفيها نعيدكم ومنها نخرجكم
اخرى يعنى شوندنكم يراد لكز وفيه اكا دونوب كزيكدر والخرنه انلرى بحث عارفين
اكمك طيراق طيراغه وصوصنه واوداوده ويل ايله كيتمكدر پس سن كم سنكله
خبر ويرر سن ديكه عارف جواب ويردركه بن كيم بنه اول اون دبر سن اقا
بنم اوچ دوشم وارد بحثمكن اوليجك برپسى اوده قالور وبرى پولده قالور وبرى
بنمله سله كالور اوده قالان مالمدر پولده قالان خصملرمدر واهملرمدر وبنمله سله
كالن ايلكلرمدر ايمدى يا وزخلقم يا وزعملم وار ايسه پس بلك كيم اصل اصلنه
دوندوكى وبكزه دوكيدر ودنيا دار فحبخانه صورار اصل آتم مدر ويا آنه
مسدر وچوقلره ايدركيم انه اصلدر وآتم كوكدر اقا بنم قاغزده آتم اصلدر
آتم كوكدر اصل تخمدر يره اكيله جك كوك اولور محيلرك طاعتى منجاندر
سئيلردر ومشاهده در واكر زولونيه ايرمكدر وچلب كرى بولمقدر
وكندولرينى يا وى وبلمقدر وحالبوكى براولمقدر بوكره دنيى بوقدر در
ومحيلرك اوچ يرده اصليسى وار در اول چلب صنعته سيدر ايكنجى
منلتجا قله چلبنه اوچنجى مشاهده يه اوطوره چلب عشقنه اكر محيلر
سئوال ايتسه لر چلب الهى بنجه بلدكز پس جواب بودركه چلب الهى كمنه وزه بيلدك
وكندوزى چلب تكريه بلدك دليلمز بودركه حضرت رسول عليها السلام بيورمشدر عرف
نفسه فقد عرف ربه پس محيلرك سوزى صاغلغى ادم سئوراسنجه در
بوده اسمين ننه بوليسودر بركشى كندوبى بيلدكجه الهى بنجه بلمز فوله
تعالى ونحن اقرب اليه منكم ولكن لا تبصرون ونحن اقرب اليه من حبل الوريد
اما اقا انكجون ديركه دردنجى جانه معرفتدر بنجى خاعشقدر بنكم بيغامبر

بسوردر

بسوردنجن كيم وليلودن بريبارت ديسه جناب حق حضرتلرى لبيك صداسنى اول
ولبيك فولاغنه دكوردراول ولبيك بارت ديمك لكله الله تعالى حضرتلرينك
لبيك ديمكى عرشده بركودر وايكيسينك ارا سنده بر نور حجر شعله سندن
يدنجى قات كوك آلتنده يوزبيك وهزاران يوزبيك اولوجنيجه كاملر بتر البنجى قات
كوك ارا سى اولجيجه كلرك قوخوسنده دولور ايكنجى قات كوك ارا سى مسك
دولر اوچنجى قات كوك ارا سى عود قوخوسنده دولر ايكنجى قات كوك ارا سى كل قوخوسنده
دولر اول سبب بنده عالم منوردر اولوبه ديكه قات كوك فرشته لرى بربرلرينه تبشارت
ايدرلر وبربرينه چاغرركه بوكون نه لطيف قوخولو كلدى ديرلر زهى قوت لو
كون ديوب اول جيجه كلرى ديرلر سكر اوچ قات ايچنى اولجه كاملر ايلكزدر لكه
كيم اولجيجه كاملر ارا سنده بر جيجك بوكل بجاق ديرلر وليلودن بروليه وعنده
ايرسه اولجيجه كى كمتوردر اولوليه قحوده لو عشق اكا كوستورلر طاعتينه پايلو
اولولبيك بجانى عشقيله آلورلر هركز روحنك بسليم اولدوغنى بلمزلرينكم مصرخا
تونلرى يوسف پيغمبرى كوريجك حيران اولوب آلمزنى دوغرى دلردو يمادبلردى دوست
عشقنه جان كيسين دومسه كرك ايمدى دوست دوستنه جفا قلمز بنجه دوا اولمه
لطيفه غرابت بودركه عارف لوجانى وبرمزلرتاحتى كندومرادلرينى كورمنجه وهم
بربولادينمز وطاشه اودرلوطاش ايجنده آلتن چقار ديناردتوتون هوايه آغار
آلتنى اوچاغده قالور پس كل بجان ديدكلرى عشق چيجكدر عشقده ديدكلرى الله
تعالى حضرتلرينك كندوديدار يدرجمله عالمى طنودر ودنيى اول اولدن اوچاغنى
ارتلوك كوكلميدر عشقه جانه حركت كمتوردر وكوكندر بولوده محبت اوكدر بر لو
بوقدر عجا يلولله تعالى لبيك ديمك لكله واول ولبيك بارت ديمك سيله
اولودوسخن الهى يدكارى بوددرنه كيم محمد مبسوردوهركيمك طاعتى بوقدر ايسه

ایندوکی خیر مقبول اولماز اول اطاعتیارتی دیمکدر اخلاص اصلیدکی یارتی دیمك
کافر کافردر هرکیم کافر دیرایسه یکلمش سویلز مکر که الله حضرتلری رضا ایلیه
کیمسه کیم الله دیو نصیبی اولورسه بوقدر سوزلرکه خیر اکثریه دوکون الله ذکریله
مشغول اولمه امیدی هرکیم الله ذکریله مشغول اولسه هر نجملرینی فوراً راحتلر
اولمشه باب شیطان علیه اللعنه حالرینی بلدیرر ایکنجی سلطان ابلیس دیو
نفس شیطانك تاءییدیله وصوباشیلری کبر و حسد بخل طمع اوبکه
ومسخره لق بوکیلر نسنه سویلدکجه زیاده لکویره رکاك صلتو هوله لغتلری یازیلی
قلعه وارد رو هر قلعه ده بر دیزدار مؤکلدر بر دیزدارك بوزبك صوباشیلی وارد
امدی حسد بخل دنیای ترك ایمك ایله بولنلرك قسمنی صبر ایمك ایله ایمانی اولور
اما کبرك اصلی شیطاندر ومسکنت اصلی رخوتدر پس امدی نوقت کبر کاسه سکنی
کاکاحوالله وقیله حسد کاسه علی کاکاحوالله وقیله وبخل اصلی شیطاندر وجود
رحمانی دن بخل کادکده جود دلکی اکاکحوالله وقیله پس امدی جودلکی هی دوردیر
ابتدا مال جود دلکی بایلوندر ایکنجی جود دلکی غازیلوکدر اوچنجی جان جود دلکی
عاشقلوندر دردنجی کوکل جود دلکی محبلوندر امدی عزیمت صورتی چلب کرکدر
دیله کینه دونکه مکدر ادب دلکی فورقو سوروفورقود دلکی برهیزکارلقدر
وبرهیزکارلق جود دلکی صبر سوروصبر دلکی حیاسوروا وتمق دلکی جود
وجود مرتبه دلکی مسکینلك سکو ومسکینلك دلکی علم سوروعلم دلکی معرفت
سوروم عرفت دلکی جان سوروجان دلکی عقل سوروعقل دلکی حاجل
وعلی سوروهم چلب جل وعلی سوردیغنه بشبادة بواون ایکی درلو نسنه دیو هم بلوون ایکی
نسنه بر بنیه مؤکلدر وایمان صوباشیسنك سوردلریدر امدی کی صفتی کرك
بواون ایکی درلو نسنه نك بری نقصانسز اولسه ایمان درست اولمزلیدر غایت کرك

مقام

مقام بونلاردر بونلری صفتلرینی چلب کریدن ایراق اولور دیلکدن دخی ایراق
اولور الله دیدادندن محروم اولور اما مسخره لق دیلکی کوملك سوو کوملك دیلکی
غیبت سوروغیبت دیلکی اویکه سوروا ویکه دیلکی طمع سوو طمع دیلکی بخل سوور
وبخل دیلکی حسد سوروحسد دیلکی کبر سوروکبر دیلکی تن سوروتن دیلکی هوا
سوروهوا دیلکی نفس سوروتن دیلکی شیطان سوو شیطان دیلکی الله تعالی سوور
بواون درکی لوفعل ذکر اولندی بر بر بنه مؤکلدر بواون ایکی درلو افعاله شیطان
مؤکلدر بواون ایکی درلو فعل بیقلوب اول اون ایکی درلو نسنه بر بنه نایلیخ قوله
دین کتسه یول بوقدر اللهدیکاز بر اکیم بواون ایکی درلو فعل ایمانك ومعرفتك رتبی
دوشمنلریدر عقل صوباشیسی شیطان باشیسی یکدوکی بونلرکاه معلوم اولور
بوشمایلرك نشانی اولدرکه جان عشرت روحانی شووهم عشرت روحانی اذا اولوب
نشانیدر الله سبحانه وتعالی اوچ کشی اوچ نسنه یه سویکندیکیدر عاشقلری قلبی
اخرهلاك اولدی ابتدا شیطان علیه اللعنه اوده دوکه دیکچلب قننده کوکلنه
دوستی دوستدن آیرمز اخر ابلیسی آدنشه یاقدی قوله تعالی واعزمنا الفرعون انهم
تنظرون ایکنجی قارون مالنه سویکندی بنلك دعاوسی قبلدی هابیله اهلهلرنه
اولدی وچنجی حضرت محمد صلی الله علیه وسلم الله ذوالجلاله دوستلوکنه یدی
پس الله تعالی یسوردوستی دوستی آیرمامردیکه قوله تعالی یحبهم ویحبونه
والذین امنوا اشد حبا لله پس الله تعالی لطفندن بسوردکه ای سوکلی دوستلرم بنی
تنکر ایلك قوله تعالی لئن شکرتم لازیدنکم قوله تعالی والذین احسنوا الحسنی وزیاده
تعالی فلیعمل عملاً صالحاً ولا یشرك بعبادة ربه احداً پس کندواوزنی بلك
کرك کندواوزنی بلك لکی بونده نادقلدی زیرا کیم برکور رحمانی ابله شیطانی
سجلده وکین بلیجه کشی کندواوزنی بلمز هرکیم بوسوزلری اکلسه رحمانی ابله

شیطان سجاد وکاین تلبسه اولکنی کند وسنی بلتر اولور هر کسه کند ویی بلبسه
عشق کاور چلبدن بکا دعوت ایدر نقد رکیم دولتا ایخن ایلر وواردر پس هر کیم
بوسوزلری اکلایه کند وسنی دخی بلدی وآدم صورتنده در لکن آدمیلک مرتبه
سنده دکلدر هنوز اندیشه لری دنیالری غلبه سی ایچنده خرق اولمشدر حیوانلر
کبیدر بونده تصرف صاحبلری واردر بیلور لوپس تصرف ایلدیکمس تلاق
قال وقیل دعوی برساعت منلجاتله برابر در زیرا کیم خلقه قال وقیل دعوکاندر
پس زاهدک عبادة ایلمسی بلدک معاملة ایلمکدر وعارف تصنعکخالق صنعیله
معامله ده در وهم مجب مناجاتی الله ایله معامله در ولکن دنیا طمع آدی سوزک
ایمز پس ار اولان کشی دائما کوکلن شهر نیز ایراق دوسه کراک غافل اولمیه کراک
وعقلک اوچ خلقه کسی وارد رطمع ایله ریایی کوکلی شهرندن چقار دیر اولکی
حصه کسی صابردر ایکنجی حصه کسی کم اوتنقد اوچنجی حصه کسی قناعتدر پس
شیطانلر فوز قدیغی بو اوچ خلقه دندر وهم بصلدوغی بونلر ایله معلوم اولور
بونلر اولکسه لرکه وعقل اجر یسنده در وآدمیلری مقامی اوچدر قوله تعالی
من یحیی ثلثة الاهو رابعهم ولا خمسة الاهو سادسهم ولا ادنی من ذلک ولا
اکثر الاهو معهم اینما کانوا فینبئهم بما کانوا یوم القیامة دیکه کشیلری آدم صیدق
هرچندکه صورتده آدمدر واقابلهم اضداد بحیوانلردر وکندولرینی بلمیه لردر
حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم بیورمشدر من عرف نفسه فقد عرف ربه عابد لرک وزا
لرک وعارفلرک اصلری وحالری بربری قتنه دوا اولمز عابد لر وزاهد لر
وعارفلر دعوی قوملرندر محبلر دعوی قوملرندر پس عزیزمن محبلرک شرحی چوق
الا سیدک الا عقل ایرمکه وکوکلدولنمکه وصوت وبغه بوقدر سنوبادر فیلدق
باقی نکم وار الله تعالی حضرتلی بیلوب بابدم الله عظیم الشانه فاچ مقامده ایرد

الی بلدیرد

الی بیلدیرد اول قطب عالم بیوردکم برقول جلب تعالی یه قرب مقامده ایرد دوست
اولمق ایچون شریعت ایچنده اولمق طریقت ایچنده اولمق معرفت ایچنده اولمق حقیقت
ایچنده اما شریعتک اولمسی ایمانکدر مثلا ایمانکدر در قوله تعالی ان تؤمنوا بالله وملائکته
وکتبه ورسله والیوم الاخر هر کیشیکم ایمانلری اوزره در پس خطادر واکر
خطا اوزرینه در دیرسه هم خطادر پس شویله بلمک کرکدر کم ایمانلر عقل اوزره در
عارفلر قتنده اما معرفت برلری اوزره در چلبلکری یه کوکلرینه دوشنکری یه بوروب اینانمز
ایسه منافقدر قوله تعالی ان المنافقین فی الدرک الاسفل من النار بولکی نو
کشیلری دوسندر قوله تعالی ان الله لا یغفر ان یشرک به ویغفر ما دون ذلک لمن یشاء
اقا طاعتلر ایمان طاعتلر بربوزندن ایرو اولمز دیکه طاعتلر ایمانه ایرمزو کفر
معصیتلر دیکه معصیتلر کفره ایرمز بو ایکی نوع کشیلر دوسندر قوله تعالی من
ظهورهم ذریتهم واشهدهم علی انفسهم الست بربکم قالوا بلی ایمانلری بودر اقابزم شهود
رحمانی اصلی قتقدر وشیطانی اصلی قتقدر شویله کم رحمانی اصلی ایماندر وشیطانی
اصلی کماندر ایمانه کاملر قتنی اولمازز یرا کیم ایمانی عقل اوزره در عقل سلطان اولمز
ایچنده نایب ایلیه در پس سلطان کیدر سه نایبی وردر مثلا ایمان برخزینه
شیطان اوکزیدر عقل خزینه یه آدر دیخزینه دار کیتدی اوغزی خزینه یه یه یدی
ودخی بوقوله ایمان قیتوندر عقل جوباندر شیطان قورقوبجوبان کیتدی
قورقیتونه نتدی ودخی بوقوله ایمان سوندر عقل بکیدر شیطان کلیدیکی
کیتدی کلیسوده نتدی اوچی دخی براوده در پس مسکین اینما ایچنده
سرکردان اولدی پس چلبکری یه اینانمق کرک ایماندار امرینی طوتمق ایماندر
وصقینک دیدوکنده صقمق الله تعالی یه اینانمقدر والله عظیم الشان حضرتنک فرشته لرینه اینانمقدر وایماندر وهم برکسنه اوجیولکمش فرشته دائما

منوکلدر بو بحث فرشتہلرا راسندہ ادبسز لك ایدرسن وسنك کمشیلر قاشندہ
ایتمزسك قنی فرشتہلرسنہ اینانمق وقران کریملرینی انسانہ اینانمق وکتابلرینہ
وبنی اینانمقدہ وایمان ندر بسز امکدرونك طولی کبر حسد بخل طمع اوبکہ
وجنیت وفحشہا ومسخرہلق قبیح کتابدہ یورردکہ بونلرہ بر بسی ایمان اہلندہ
بولنمہ واللہ دوستلرینہ اینانمق ایمان ندر بونلرکم اللہ دوستلریدر مسکینلکی
قبولایتدرلر ایکیلکدہ خلاصلر اولوبرلکہ ایردلر قولہ تعالی ان مع العسر یسرا
قال النبی لو سبع یوگ واجوع یوم ان معنی شریفی بوکہ اللہ دوستلری برکون
طوق وبرکون آچ کچرلر لکن اللہ تعالی بونلرہ اثخطا لرینی قبلدیکی قبلہ کچودی
کبر وبوزلرینہ اوردیکی پسز بو بحثہ فضولق ایدرسن بوندینہ اوردمیہ مویا
فوردقاری ویا اوتانوردمحصنورش ایمدی قنی اللہ دوستلرینہ اینانمدوغی ایچون
امکدای مؤمن لوقیامتہ اینانمق بولہ دردکلکسز اینانمسکز ہرنہ بولورسکز
حلالدہ وحرامدہ کیرسز وذنوز سوحصہ سزدہ نعتلو سیوکوہ نوردسز یعنی
بوسبلہ اینانمقلی اولورای مؤمنلر کمدہ اوزوکزی بلدکزایسہ بوقیامتدہ سیوکلو
سزلرہ رحمت طوقنہ اولیا ایتمکزہ ایدرسز اولیا دشمنلکزہ ہرنہ زیادہ
وہرآن یوزیلك سبحیلر وردکاکیم قیلوہ عمری کچنجہ زارزار آغلرلر کہ
استمك لکاری واینانمقلری ریا ایلہ اولوبسہ انجام کاری سوکردیان اولورلر
ہرنہ کم وارایسہ ایتما ایلہ خلاصلر ایلہ اولور قولہ تعالی یا ایہا الذین امنوا
ایکیچی مقام علم اوکرنمك در قولہ تعالی کونوا ربانیون اوچنجی مقام ذکر در
وذکرکوہ واورجلہ وقدسی اولینجہ حجہ وارمقدوہ غازدروہ جنابندہ آنمقدہ
قولہ تعالی اقیموا الصلوۃ واتوا الزکوۃ وصوم رمضان وحج البیت من
استطاع الیہ سبیلا وگ والجہاد اذا کان نفیر عام والغسل من الجنابۃ من کلها

در دنجی مقام حلال کسب ایلمکدر ورباوحرام یمکدر قولہ تعالی واحل اللہ البیع
وحرم الربوا دبشنجی مقام نکاح قیلمقدہ وان اردتم استبدال زوج مکان
زوج دبشنجی مقام حیضك ونفاسك ونکاحك حرام بلکدر قولہ تعالی
حرمت علیکم امہاتکم دیدیکی مقام ستت والجماعتدر قولہ تعالی سنت اللہ
التی قد خلت من قبل ولن تجد لسنت اللہ تبدیلا گرکنجی مقام شفقتدر
الذین ینقضون عہد اللہ من بعد میثاقہ حدیث المتفقہ مع الایمان طقوزنجی
مقام اری کیمکدر واری یمکدر قولہ تعالی کلوا من طیبات ما رزقناکم قولہ تعالی
وثیابك فطہر اوندنجی مقام معروفدر براز شیلرینی صقنمق کرکدر قولہ تعالی
یامرون بالمعروف وینہون عن المنکر بوقدر آیات بیناتہ جملہ سی ایمان اہلی
ایچوندر کلمشدر بابطریقتك مقاملرینہ بیانیدر اول مقامی یدطوغوز
توبہ قلمقدر قولہ تعالی واعتصموا بحبل اللہ جمیعا توبوا الی اللہ توبۃ نصوحا
پس قولہ یا اخوجحالدہ دوبخاك توبہ ویرزجلب کدوسندر قولہ تعالی ثم تاب
علیکم لیتوبوا الی اللہ امکدای مؤمن لوتوبۂ شویلہ ایدرسنکیم منفعت کلہ زیرا
توبہ ایتمك بیشیمانلق وبیشیمانلغك اضیلسی یوددکہ کاہی آزاولہ برعزردہ صبا
یلور پس امدی توکل ایلہ عزیزیمیشہ طوتك خطالرکزاز اولہ قورتولاسز
یوزوکزتازہ اولہ ای مؤمن لوعذردہ یلمك سوزینی قبولایلمك الکدر قولہ تعالی ومن یتوکل
علی اللہ فہو حسبہ وشکر ایتمك سوزینی نعمتکزی آرتمق الکدر قولہ تعالی لئن
شکرتم لازیدنکم صبر قلمق سوزدن وبحسنا ثواب ویرملك الکدن قولہ تعالی
انما یوفی الصابرون اجرہم بغیر حساب وطاعت قلمق وشہادت کوروملك سوزدن
وکوشکلرکزی یوچلتمك الکدن قولہ تعالی ہل جزاء الاحسان الا الاحسان
ودنجی تمش بلق گاہی برکونعذردہ یلمك سوزدن قبول قلمق الکدن قولہ تعالی

ودنی تمنس بیلوق کناه برکوزن عذر دیلك ستردن ولیو قبلی الله دن قوله تعالی وهو الذی
یقبل التوبة عن عباده بس نیاد شاه کریم ایدر قوللرم ادم برکسز
بورر وعفی صیکدایکیوز هسنه اغلدی عفو ایدیجی بن بادشاه کریم واکرم اصیلدن
بریم یا الغفار قویسم رحمه بلور میسك قوله تعالی نعم المولی ونعم النصیر
ودنیاده برلسنه اکسك یرلنسم قادر اولدیغم بلور صیکدیکم قوله تعالی فنعم
المولی ونعم القادرون وهم وقائده برنعمت نقصان اولمسه جماعتم تمام اولدیغی
اولیدی قوله تعالی فنعم عقبی الدار وهم نوح پیغمبرك علیه السلام مستجاب اولمسه
جمله عالم مستجاب اولمدی اولیدی قوله تعالی فلنعم المجیبون وطریقتك ایکنجی
مقامی مریدا ولمقدر قوله تعالی اهل الذکر ان کنتم لا تعلمون بس مرید
اویج فرقه در ابتدا کامل مرید مطلقدر ایکنجی مرید مجاهد اوچنجی مرید مرتدر در اما مرید
مطلق اولدرکه هر درلو حالده پیرینه یکون وقوب ضحبتنه ومریدیدر اولدرکه
ظاهرده پیرینك دیلکنه باطنده کندو دیلکنه کنده ومرید مجاز اولدرکه
پیرندن بر درلو حال کوریجك درحال پیرندن جویوب طریقتك اوچنجی مقامی صباح
کیدر مکدر ولباس دوندر مکدر قوله تعالی لقد صدق الله رسوله الرؤیا
بالحق لتدخلن المسجد الحرام ان شاء الله امنین محلقین رؤوسکم ومقصرین لا تخافون
فعلم ما لم تعلموا فجعل من دون ذلك فتحا قریبا وحدیث شریفده بیوت الناس
مع اللباس دیدیکی مقام مشاهده در قوله تعالی وقودها الناس والحجارة
اعدت للکافرین بتنجی مقام خدمتیلکدر قال رسول الله صلی الله علیه وسلم
من خدم خدم التنجی مقام فوز فیندر الفقر الی الله بدیکی مقام امتدر ثم قعود
قوله تعالی لا تقنطوا من رحمة الله سکزنجی مقام خرقه زنبیل ومقراض سنجاب
عاریدر وهدایتدر پس هدایت عزیزلر واردر قوله تعالی ان الله بالغ امره قد جعل

الله لکل شیء قدرا طعوز بنجی مقام نصیحت ومحبت صلجی اولمقدر قوله تعالی
یحبهم ویحبونه اونجی مقام عشقدر ونشوزر وغفر لکدر قوله تعالی توفی
مسلما والحقنی بالصالحین حدیث شریف الفقر فخری وبه افتخر یوم القیمة اون
برنجی مقام مجاندر اکر جان جانه طوقنسه شوقله حرکت محبت رکاله بورر نصب الهدی
بلورسه کرکدر باب معرفتك مقاملرنی بیان ایدر معرفتك اول مقامی ادبدر
ایکنجی مقامی وقوفدر اوچنجی مقامی برهیزکارلقدر دردنجی مقامی صیانتدر بشنجی
مقامی توکلدر التنجی مقامی چوردیلکدر یدنجی مقامی حملدر سکزنجی مقامی
مسکینلکدر طقوزنجی مقام معرفتدر اونجی مقام کندوینی بیلکدر حضرت رسول الله صلی الله
علیه وسلم بیوردی من عرف نفسه فقد عرف ربه باب حقیقت مقامی بشنجی ایدر
حقیقتك اول مقامی طیراق اولمقدر ایکنجی مقامی تمنسز کی ملکی عیلمقدر اوچنجی
مقامی الله دکلنی منع ایلمکدر دردنجی مقامی دنیا ایچنده براملمش بلنسنه امانت
اولمقدر بشنجی مقامی ملك صلجنه یوسوردوب یوصوین بوزرزیراکه وحدانیتده
التنجی مقامی صحبتدر یدنجی مقامی سیلیکدر سکزنجی مقامی
سوردطقوزنجی مقامی منلجاندر اونجی مقامی شاهدلکدر وجلیه اولمقدر اول
عارف اولسلطان محققلر اسوادی سیتدسعد الدین کرم الله مرقده بیوردیلر
مقاملرکیم ایسه اکسیلمیه کیم دیره وارلغنی حقده ویرمه جمله عالم ایچنده کم بولسه
ایرمدکندو وارلغنی بلدی یوقدر کیم دیمه عمری ظلم ایچنده وارلق قوللرینه سوکی بوردی
جهانده دنیا واخرتده رحمتنه قدیم ایچنده عارف سؤال اولنوب مقاملرکیم
انقلق ویکرمیدی نفسنه عجبا نه معنیدر بلدیرجواب ویرکم دانق قال ملکنده
اولور حال ملکنده اولمز وهم دانق انکا اوندی اولور بلی اوندی اولمز وهم دانق
طشره اولور ایچری اولماز بس مقامی فرق بالتشریحی کوك بیلور سن بیوردیلر بو

فوق مقامك برى نقصان اولورسه حقيقت تمام اولمز نقصانلى اولور ديمكدر
كودليله ايمان كتورسه قبيله اتباعنه ياخود عشيرتكوه ويرسه ياخود الله
حكملرندن برينى باطل طوتسه ونور محمدى انكار ايتسه اول اولاد خطاسنى برينى
تلحوق ايتسه جمله اينلكدر وعملرى هباء منثورا اولور قوله تعالى فجعلناه هباء
منثورا پس عزيز من فرق مقامنى برسبى نقصان كورمكزبراكيم مقامنده هيچ
نسنه اكسك بوقى قوله تعالى وقد بينا لكم الآيات پس ايكى نسنه اولماز قوله تعالى
انا نحن نزلنا الذكر وانا له لحافظون وانزلنا هذا القرآن على جبل لرأيته خاشعا متصدعا من خشية الله وامثاله
طوتمش وارد قوله تعالى لا تقنطوا من رحمة الله وهم فوج وارقوله تعالى لعن الله
المنافقين والمنافقين وهم حجت وارقوله تعالى قل هاتوا برهانكم ان كنتم صادقين
وهم حلال وارقوله تعالى احل لكم صيد البر والبحر وهم حرام وارلا تقربوا الصلوة وانتم
فوق صوون البتى وهم فضل وارقوله تعالى ومن عفى واصلح وهم شفا وارقوله
تعالى ونزل من القرآن ما هو شفاء ورحمة للمؤمنين وهم بشارت وارقوله تعالى
وما يضل به الا الفاسقين الذين ينقضون عهد الله من بعد ميثاقه وهم سرت
وارقوله تعالى وانه لحسرة على الكافرين پس عقل اولنه بوقدر شوكفايت
ايدر اول قطب عالم بيودر كوكل برشهر ستاندر حق سبحانه وتعالى عرشندن
تاغر قابه تكيم براولدكيسه اولشهر صيغار واول شهرده ايكى سلطان وار
برى رحمانيدر وبرى شيطانيدر رحمانى سلطانك ادى عقل ونابنى ايماندر
صوباشيسى سكينه لكدر ويوزده كاك صاغ قولغنده كمل قلعه وار وهر قلعه
ده الله ذوالجلال بر ديزدار قومشدر موكل واناداردن آدى معلوم دكل آولكينك
آدى علمدر اكينجينك آدى چوره لكدر اوچنجى آدى وجيادر دردنجينك آدى
صبردر بشنجينك ادى برهيزكار لقدر التنجينك ادى هود هود ديكدر يدنجينك آدى

ادبدر بين كمه بر ديزدارك يوزبيك حسد لرى وار در ديكه حسد يوز
بيك جريسى وار در جمله سى ايمان كجيرند نورلرى تمام قبلدك الهدى
ديله دلك معرفتك تاكلدى ولبنخلعت دوته كلدى اولكى الهام ايكنجى فهم اوچنجى
عيشتى در دينجى نشو ولبشنجى محبت بدن جانه طوقدى جان در دنجى عقله موافق
كلدى وكلله لى وكيدى جمله شئى جانيله دير بلور بنجا معرفتيله دير بلور
معرفتله جان ارندجابندر معرفتله جان جانيله جانا اولو مدر وبنا
دير ميدر آنلر كيم نلرى اولور عاشقلر ديجانا نلرآدى اولمز قوله تعالى والمحبين
الذين قتلوا فى سبيل الله اولعاد قلو سلطانى ومنشاخارمعدنى سيد السعدين
بيوديت اول تاجانكه عشقدن اولور جانا جانلرا ولور قوجانلر اولجان اولجان
ديرى قالو عشقدن ديرلكدن الا لوم بو ديرلكده قالدم اولمز ديرلك نولا مچون
جان دوننه كورا قاجانا ايكيدر تركجان وتركجانان قوله تعالى يسئلونك
عن الروح قل الروح من امر ربى آقا قامزده تاجابندر بوسوزك اكليم دين كوح ايدر
وآدم معنيسى دنجى وچكدكدن اونرى بلك كوح ايشدكدن سنى
بلينه بوسوزه هيچ دكدكدن اونرى بلك دبلرك كاتبه ياندم اوچدر
قوله تعالى منكم من يريد الدنيا ومنكم من يريد العقبى الاخرة ومنكم من يريد المولى
بونك معنيسى املكه ياركه قديم لا يزال ديبوز قوللرم كوركى كوزيله جى صنوبر
سكز سوبلكى دليله محمد سكز بوردمكى آقى ايله جى صنوبر سكز يار لغمق طاغله
جى صنوبر سكز ايشمكى قولاقيله جى صنوبر سكز خضر آدم عليه السلام اوچنجى
ايچنده برعذاب يلدم كه طاموز اولعذاب بوغندى وحضرت ابراهيم عليه السلام
اوچنجى ايچنده بر بوسمان وبر دمكه اوچنجى ايچنده بوغندى وقوعونى نيل ارمغان
بوغندم وحضرت موسى عليه السلام فرعونده حاصل يلدم دوستمچ حفظ ايدوب

دوشمنلرم هلاك ايلدم وهم يوز بيك وصد هزاران يوز بيك فرشتهلرم وارد
كوندردم برنيك برذره كاهي يوعيدي وهم يوز بيك اوه ميلري يارليغدم
برنيك برذره طاعتلري يوغيدي هرنكه ايتسه‌م تمام قدردم قدردم وار كيمسني
اغلاديرم وكيمسني كولدوردم الهي بن عظيم لشان بيلورسن سزلر بلمزسكز نيچون عنايتم
خوف ورجا اولسنه ديرم سخولر مزجان بيتا قلمقدر آنلرك كوكلي مشتوش اولمشايد
شوقدركه كوكللري متكبر جانلرمتمدعيدر المستبرم كمسنه يوق دينلرندن بلاهم
اضلدر آدم علمنه ديا قيلدقدا ولجانه حسبتمانا ديرلر ديري قالور دكن بوب
جكلدكن دوياد لرايكيجي جانه اكل شرب نزلرهم يدوردوهم ايچوردرآجا اولوب صوصوق
بلدوردا وچنجي جانه دونمي ديرلرا ويوه جوجانا اونيوقدر قوله تعالى وجعلنا
نومكم سباتا ودخي وسح كسنه قلم نوقدرا ولنارسيدن اوغاته اكيجي اونيوقدر
اولانه اوچنجي مخنوقيجه ايله الغ ايراق كيدروكندزكيمزكيمه حالته
جميع ادملركاهندن آدمنور كوندزكاهلرمربنه اولاشوبرده اولور
انكچون الغ ايراق وارمزيجه لرايدرا ويخونزاحتدروهم جان المزيه بكزد
تن جانك مركبيدايتسه صوغوطا نلرآجي سبنلك تن دخي دوياد اكسيلر
دبكه دوشمزلركوي يولن بيلوب ازماز لرلكن حق يولني بيلزلركوكلرينك كوزلري
كوردرجا نوكيبدر تنكحضرتمزسالت پناه بيورد رالله عظيم لشانه دوه دنه
كوزوبردي ايكي باشكوزي ايكي كوكلكوزي باشكوزيله خالقي كوررسكوكلكوزيله
خالقي كوردر آنلرمكيم اخرتي اسرلو يولرلوخوف رجا قومشدر ومولاي اسرلوسنوله
مشاهده قومشدرا ميدبره كونك كوكلي كوزي اولسه كوكلدن نه خبري
وار بركمسه شكر ميدك اولسه آدن اسماع امكيله نه خبري وار دراوچنجي
جان بيان قيلدي دردنجي جان معرفتدر عزيزمن لخا بوستانه بكزمعرفت صوده

صوصامش

صوصامش بوستانه صوفه ايدرسه معرفت دخي جانن اويله ايدر قوله تعالى
وزين في قلوبكم اى عزيزحق تعالى ايكي بوستانا آراسته قيلمشدر بري دين وبري
ايمان بوستانيدر معرفت صوبن كوكله آقديكي قوله تعالى ان الدين عند الله
الاسلام سزلرده كي بوستاني ضمه كوزكه بكجيسوزدر برادم بوستان اكسيه
اولا ديوارين ياپوب تاشيارين يمشادوب بعده انواع نعمتلرا كرصوو تزروسيان
اوتلارين بولارا ندن برفوري باش يكرا ورتاسنده يمشي تمام اولبحق
الدخي سبانه آنارلرمسوع لوي دوشروب دوسنلري وقوندا سنلريله يوب
بعده اللهه شكرايدرلرا لله بيورر وقوللرم سزلرده كي بوستانيم عنايتم برله
چوق بتسدنرا حتله اولدم شكسته قلبكزه توجد محمن بتوردم وتوحيد
شجمع تن يمن بيوردر برمعرفت صوايله صوادردم دبكلن وبيان اوتلرين پاك
ايلدم دوشمنلك بكاستدن يراق براقدم كاهكزده اورتاده قيلدم شيطان
عدوكزكورمكا كلورا ولرده ديكلين كاهكزي كوربايدرجلبكزه عاصي اولمش
سكزدرجلعن كسوفيامكوني اوله كاهلرنزيبانه براغم كندوفضليله قوللوشكري
عفوكزنيه هوياميم عالملرك كوسترم سزلري كرامت برله تشاخرم ايدم قوله تعالى
صبغة الله ومن احسن من الله صبغة حق تعالى كرمنلندبيوردراى سوكلوقوللرم
بني استمك سزه بولونايم واى عاصيلرعذردبلك عفوقيلاويم زيرا كولك آغلر
بركولركودكن بغاريردن باترمعنى سزدن اغلمق وبندن كاهكزي عفوقيلمق حاجت
سوزلرك ترك يوقدر محمد جلبكزي بولدرلرحق اليقين ايجنده درزيرا علم
اليقين عين اليقينددر برد خي كماينله يقينددرليس قال وقيل دعوى علم اليقين
عابدلركدر تفكر صحبت ولايت بكلمك حق اليقين عارفلركدر مناجات
ومشاهده عين اليقين محبلركدر باقي درويشلك ازلى ودولت ابدى كيمه دكسه

راحتلو بوكسه نكذ دتوحيدا لعارف اولياد شاه عالم قديم اول نزه بركلكين
بلدير دى قوله تعالى وانما الهكم اله واحد قال العلماء ثلاث ياة محكمة وفريضة
وما سوا هن حضرت رسلو اكرم سعادتله بيور در علم اوحيد اول ايات بينات
ايكينى بركمش فريضه اوجنى دور مفسرت بوعلمرى بيان كسنى اولوكسه ايدنه
يادشاه عالم قولمزينه كندو وارلغنى بلديردى قوله تعالى والهكم اله واحد
الذى خلق السموات والارض اندن صفاتنى بلديردى قوله تعالى مالك السموات والارض
بعده هب بنى بيان ايلدى قوله تعالى وهو القاهر فوق عباده اندن عظمتين بلديردى
قوله تعالى وهو العلى العظيم بعده عزتين بلديردى قوله تعالى ولله العزة وبعده
جلولن بلديردى قوله تعالى تبارك اسم ربك ذو الجلال والاكرام اندن نعمتنى
بلديردى قوله تعالى نعم المولى ونعم النصير بشنجا نلغن بلديردى قوله تعالى والله
عزيز ذو انتقام لطفنى بلديردى قوله تعالى الله لطيف بعباده محبتين بلديردى
قوله تعالى فاتبعونى يحببكم الله ونصرتين بلديردكى قوله تعالى ومن يتوكل على الله
فهو حسبه رحمتين بلديردى قوله تعالى والله غفور رحيم اندن علمى بلديردكى
تعالى وعلمكم مالم تكونوا تعلمون اندن خبراة اكوشتلوكن بلديردى قوله تعالى وافعلوا
الخير لعلكم تفلحون اندن حكمتين بلديردى قوله تعالى يؤتى الحكمة من يشاء اندن درلو حكمتلرين بلديردى
جمله سينه اينانوب شكرينه يدوب منت قيلوكدر يحيى بن معاذ ايدرلر كوكلم ايله
واخرتدن بكا دير ايدى قات كوكلوك وارتن دخى ايدى قاندر وات طمرقان سنكر
سكوك ايلك صوى وهم دنياده دورة اوده وارا قول اودطاش اوكه قوله تعالى فاتقوا
النار التى وقودها الناس والحجارة اعدت للكافرين ايكينى اغاج اودى وارقوله
تعالى ومن المتخذ الاحضر نارا اوجنى بلدرم اودى قوله تعالى افرايتم النار التى
تورون اقا انتم انشاتم شجرتها ام نحن المنشئون اودى بعده شهوة اوكه اوجنى

صووقلق

صووقلق اودى دردنجى محبتنا ودى وهرنه قدر طاغلوار سكونه باشيداى
طغلره بكزر ويدى دريا وار عرقا يدنجى ولكوكم كوزمكدن عرقا يلوايكينى دل
سويلكدن عرقا يلوا وجنى قولقا ايشتمكدن عرقا يلور دردنجى فوريضا اوتمكدن
عرقا يلوبشنجى قادين ايصنه عرقا يلوالتنجى رنج اولمى يله عرقا يلوير دنجى
جنوب عرقا يلوودنيا ده ارمغلوار كوزباشى ارمغلوه بكزر دنيا ده دكصووار
ابتدا صاوا ايكينى لجى صوا وجنى قولقا صوى دردنجى برصوى انسانده دخى دردت
صووار ابتدا آغز صوى ايكينجى كوز صوى اوجنى قولقا صوى دردنجى برنوع صوى
ودنياده مؤمن واكافر واركاهلرى مؤمنه بكزر وسوسه كافره بكزر دنياده
دكدر ودرلو يل وار ابتدا كى يل زبوردر ايكينى يل صبا اوجنى يل آدى جنوب
دردنجى يل آدى شمال دكدر تنه دخى دكدر يل وار ابتدا كه جانزيدر آدملك
يدوكى فورصغه سنوى ايكينى يل آدى حضرت آدمك يدوكى فورصا قرله
ياكلوا وجنى يل آدى قسا مثلا آدمك يدوكى لقمه تسليم ايدرده دردنجى يل آدى
واقعه در لقمه كن كيه كن طشره براغنوكوكل شهره بكزر نحضا بكزر ايكى
غلبه سى بازار بكزر ديوك اوكبه اوطلاق دكانلره بكزر صقلا قرار انبات
ارادت رياضت شفقت محبت خوف يقين قناعت شكر ايمان كوهره بكزر اوص موجب
بكزر وهم سخاوت ضى زيان وار ايمانا بكزر وحقك بيود قلرين طوغرى اضى يه
بكزر ايمانسز قالمق سوء عاقبت زيانا يله نه بكزر عقل آيه بكزر معرفت كونشه
بكزر وعلم يلديزه بكزر هم دنياده ايكى دكيز وار بركمليلوتراجى بوتونه فالمق
قوله تعالى مرج البحرين يلتقيان كوزباشى لجى فراق باشى طتلو در كوزباشى لجى
اولمسه كوزكور مزا ولورك وهم دنياده بلوط يغمور وار بسر فيغوبلوته بكزر
كوزباشى يغمورى بكزر وهم كوكل قوشى بكزر قوش اوجركن كمرده آزار لكن كوكل

آزمن کوکل ایله چلب بینلرینه پرده یوقدر اوجاق ایچنده اد مقلو واردر
قوله تعالی وفیها انهارٌ وهم پادشاه وار باشنده تاج وار واکثری خلعت وار
منشو تخت ملکت دعیت وار پس توحید تاجدر عبادت طوقدر مسلما
خلعتدر منشو تخت ملکت رعیت ساده قوله تعالی ان الدین عند الله الاسلام
پس محمد رعیتی جنت ملکت ایمان منصوص معرفت تختدر اونخا وستنده
اوطوروب عبادت قلوچلب تکری مناجات ایدرلر بر کسه حضرت شاه ولایته وال
ایدی یا علی المرتضی طاید یغلک الهی کوردمسین دیکی پس کوزمزسم
طپا رمیدك وهم اوچماقده تمك وار واکابلو وخدم پس اوغلان آتنه
رحمتله پرلیحیه بول وحدث یوق ودنیاده عالملر وارکه کیمی قصه وکی فرض
علمی سیلورلر خاتبا سنوذن ترك یوق آغز طلو واحی سیلور کوزکور دلمز
وکوکل خوشلق وناخوشلق سیلودکوکل قتو ویرسه دلی نه سویلر وهم
دنیاده یاغی وارطقسن وارنفس یاغیدر نفس دیله کنی ویرمه طقسون
ایمك کیدر وهم بهوکی وتریسا وارخلاف ایمك وارکناهنه مطیع اولمق
جهودده بکزر شوعه بیون ویرمك ترسیله بکزر حقدر دونمك حچه طبعمه بکزر
طمع ایمك خلافه بکزر او یا لتمق ارسلانه بکزر خوی آیلق ایویه بکزر
شهوت الهیه بکزر یوستمق قاقمق یالانه بکزر هیچ یلمك هیچ بلمك دیمکدر قال النبی
الشیخ شیخ الجاهل لا شیخ یعنی هم بلمنه دین دکلدر جاهل وهم کوکل یاغیاه
عالم تکرینك نظر کاهیدر کوکل ایله چلب آره سنده حجاب یوقدر امدی
مؤمن لرکوکلی کعبیه بکزر کعبیه وارآنلرا یاقابله وارلرکوکل ایسته
اوستونه یوزوقه کلدر انکچون غاشقلر تورین یره سورلر کعبه ده احرام
کیولر حقی باطلدن سیچمك کعبه ده احرام کیمك بکزر یولشمق آرتق بطن قرنه

طاش

طاش آتمغه بکزر کچمش عمرمز صفایه بکزر وباقی عمرمز کچمز کناهه بکزر بیتما
قولی عمر رضی الله عنه قولنه کچیروب صفا ایله مروه اوآراسنه بکزر استغفار الله
یورمك کعبه طواف ایمك بکزر کعبه یه وارانلره دیر برده طواف وار دیدا
صاغنه خوف نوری طواف وار ایکنجی صولنده رجا نوری طواف وارا وچنجی
اوکنده محبت نوری وآر طواف وار دردنجی ایکسنده شوق نوری وارطواف وار
وهم دیناده کور ستا وآر دربورون ولوکی کورسنه بکزر بونلرایکی نوعدر بری
داغه وبری بغازه یکدر کوزدنجی ایکیدر بری داغه وبری طاموکیدر
قال النبی القبر اما روضة من ریاض الجنان او لتلول کیشدر کجانی غفلتلرین
اویان ودیناده غایبلر وارپس ایکیدا وجمع طمو عرش کرسی لوح وقلم اوکوز
وبالوآدی سویلینوا قاغایبدر اما مندنجی اوصعقل فهم الهام هدایت فکر
واندیشه غایبدر ودیناده اغاج وارناشی سیماده کوکی برده قوله تعالی وفی
عهاد السماء معرفت اغاجنك باشی توحیدا وزده ایماندر دیمك بصنلغدر
کوکل توکل بدافلری نهی عن المنکر منکوخوف ورجامیلری علم بری مؤمن لرك
قلبیدر باشی عرشدر یوقاریدر تازی دیلنجه کوکلك یدی آدی وارد رکنکه
آدینك تمش معنی سبی وارد رعزرئیل نه لکن لکن قولی عاجزدر جهان
اسم شریفی سیلورلر قرآن کریم ایچنده دوه بنك آدی وارد ینده دخی بیش
دلیلدر چلب برلکینه اول جبریل محمده وه کلدوکنه ایکنجی نور محمد یولی
آچدوعنه اوچنجی محمد فضلنه دردنجی براد لمش بنسه کیروبرلدکینه کیشنجی
آللهك وارلغنه وهم چلب تعالی نك ظاهری وباطنی وارظاهری بوجهان
وباطنی اوجهان وبوجهان آخری اولیسترد قوله تعالی کل نفس ذائقة
الموت بولمش معناسه شرفی ملکه یاراوچماغی نعمت برله طولدردم طاموکی قوم
ایله طولدردم زهی لطف قولکم چلب رحمتی یا قیلورای عمر نلو قولاردم

يراندى صكره قدرت نورياله جان كيردى كونرلرين عبرتورياله بزه دى
التجى سجده نورياله بزه دى پيشلرين محمد نورياله بزه دى دوا قلرين تسبيح
نورياله بزه دى سلرين امانت نورياله بزه دى اويلو قلرين امروهى نورياله بزه دى
يغرين خشوع ايله نورياله بزه دى قلبنى توحيد نورياله بزه دى صدرين صفاى تعظيم
وصيت نورياله كتوردى وآدمك طيراغنى عزرائيل عليه السلام ويردى رحمت
صويله يغدوردى معرفت صوبلى ياله صولوادى قوله تعالى خلق الله تعالى آدم
ستين ارشا من التراب اى خلق من تراب واحد فكان الناس على شؤ واحد
لم يعرف احد منهما نسبا الى الله تعالى ادمى آلتمش درلو طيراغ قدن خلق ايلدى اكربر
نوع طيراغدن خلق ايلسه جملسى برصورده اولوب بربرين فرق ايلمزايدى
الله تعالى آدمى مكه ايله طائف بينده يراندى قوله تعالى واتقوا الله الذى
تسائلون به وبالارحام يعنى الله تعالى آدمى طيراغدن ونطفه دن يراندم دير قوله
تعالى من صلصال من حماء مسنون اولديكى قوردى اول طيراغدن صكره صورت
آولدى بحساب يللر يراندى عزرائيل اوغرادى قوردى اوسنه كلنجه زمان
بقدى بوردى كه كسبنى قالدى ايندى الهى نوشحى بوش نوشه خيركله يادشاه
عالمزدا ايلدى ايندى اول قالدغك كوكسن نيم خرمنده قدر نمله ولدرم
كركدر رب العالمين خلق عظيم ايله ادمك كوكسنه خاكيردى فرشتهلره
امر ايلدى رضا صويله بودلر اولو لعنله كوركلك تلجى باشنه اوردى ودخى
كرامان خلعتين كيورب وتوجك كورسيسى وزدرينه اوطوروب خليفه دير
آدم يردى يرده وكوكده خليفه سن دى حق سبحانه وتعالى كندو لطفيله
اوچمك اوزنجه خزينه سندن بكه وبلاديه منشور ويردى جمله نسنه لرك آدينى
اوكرندى وقوله تعالى وعلم آدم الاسماء كلها عرضهم على الملائكة فرشتهلره

يره باقمك ياشاملغم كوزك طاغلره بقمكم آبادم كوركك كوكارم بقمك
قراشلغم كوزك وياسمه بقمك هيبتم كوركلك وجمغه باقمك نعمتى كوركك
عظيمتمه بقمك كوجلوكم كوزك قوللرمه بقمك خلعتم كوركك قرآن كريمى بقمك
منشورم كوزك اشارتم بقمك الهى نشانم كوزك اوليالرمه بقمك خزينه لرمى
كوزك سزلرى سوكم ايچون بوبنجه كرامتلرى ويردم قوله تعالى ولقد كرمنا
بنى آدم ديناده هركم برآدم سولره ويردم سما آلوسما الوارتوكوز ارضلره
كنوز وبشمار طيبو جنوز كراما كاتبين يازيجكز يعنى قلمكزه قرآن عظيم اشاندوكم
حضرت محمد شفاعتكوز آدم عليه السلام آنه كوز حوا آنه كوز بابرام كونكوز
آوينه يارنا كنوز قوللرنم صفوايديجى عظيم الشأن ايستين كندوسنده الوارتوز
بولسك زيرا تنكوز دنجا نكوز دن الكوز دن وكوزيكوز دن وكورده يكوز دن
وياياغكز ايله يوريدوكوز دن يقسم قوله تعالى ونحن اقرب اليه منكم ولكن
لا تبصرون يسكندوه بلنه بوعلم وحقدر قوله تعالى حتى يتبين له الحق كرچك
انسان اولنلره بوعلم نصيحت كفايت باب آدمك صفاتنى ايدر
پسر آدم زرتيشتدن يا بلدق ابو الفضل جعفر صادق رضى الله عنه سورر
الله سبحانه وتعالى حضرت آدمى يراتمق ديلدى فرشتهلره بلدردى قوله تعالى
واذ قال ربك للملائكة انى جاعل فى الارض خليفة آدمك يوزين مدينه نك
طيراغنى باشنى بيت المقدس قولاغنى طورسينا طيراغندن كوزينى بيت الحرم
طيراغنى اغزى مدينه نك مغربدن طرفده كى طيراغنى دشلرين حورزم
طيراغنى قوللرين يمن طائف طيراغنى طرنقلرين خطاى طيراغنى كوكسى
عراق طيراغنى اوسنه خزانه دان طيراغنى ذكرين هندستان طيراغنى اياقلرين
تركستان طيراغنى حيالرينى قسطنطنيه طيراغنى طيغلرين روم طيراغندن

سجده ایتدی امر ایلدی قوله تعالی واذ قال ربك للملائكة اسجدوا لادم فسجدوا
الا ابلیس ابی واستكبر وكان من الكافرین جان اندن كوده سنه كبودی و
آدم قالقدی وطوردی الحمد لله علی كل حال دیدی سكز الی الم كه عالمكری بیلیجی
اولنه دیكی صورتده اول كان آقسو مقدا اول دیلكان كلمه بودر اولقادر
كن فكان اجابت كلدیكی ربك ربك یا آدم دیدی چلیكدن سكادمنه كلنجه
ینه الله تعالی ایتدی یا آدم عزم جلادن حقیقتی سنی بو كلمه ایچون یراتدم دیدی
الله سبحانه وتعالی بیورمكله یوقاروبا قدیكی آدم بقدی كوردیكی عرشده
لا اله الا الله محمد رسول الله آدم لا اله الا الله سنك برلكدر محمد رسول
الله كلمه آدینه دیكی اوكی الفتوم ایتدی یا آدم الی ینم حبیبم وسنك رسول
ایدم آدم صلی طرفنه بقدی ایچ لطیف شخص كوردی ایتدی اندكز نلاردی
ومقامكز قنده دردی برلیسی ایتدی اولیم عقلدر مقامم باش ایله
بین اراسنده دیدی وبری ایتدی اولیم علمدر مقام كوكس ایچنده دردی بری
ایتدی اولیم اوده وحیادر مقام یوز اوستنده دردیكی كلوكز برلكدر كلوك
دیكی جمله برینه كلیر وبا آدم رحتا اولدی بعده آدم صولی طرفنه بقدی
ایچ بدشخص كوردی سئوال ایلدی آدكز ندر مقامكز قنده دردیكی وینه
بدشخص سكزدیدی بری ایدی اولیم اوتیكه دردیم باش ایله بین اراسنده
دردیدی اول عقلك بریدر اول سنك بری دكلدر بعده اول شخص ایتدی
بركلیجك عقل كیدر وبری سی بنم اولیم طمعمدر مقام یوزاوستنده در
دیدی اندن آدم ایتدی اول مقام اوده وحیا بریدر سنك برلك دكلدر دیدی
طمع ایتدی بركلیجك اوده وحیا كیدر اندن بری ایتدی اولیم حسددر ورم
صدر ایچنده در اولیم ایتدی اول مقام علم مقامیدر سنك انلره تربیه قدر

آندن حسد

اندن حسد ایتدی بركلیجك علم كیدر دیدی شویله بلك كه كان شیطانكز
ایمان ریانكدر رحمان كلسه كان كیدر اولیادشاه عالم جلجانلری دوكلی
حضرتنه عرض قلدی مومنلك جانی صاغنه قویدی كافرلرجانی صولنه قویدی
الله تعالی اندن الستبربكم دیدی انلره حقه لا یقلرادی قولا فسترلرجمله
ایشتدلرو دلسنلرجوب ویردلر وبرنیچه لری بلی دیدلر وبرنیچه لری
طمدیلر وبرنیچه سی لا دیدیلر اكیجی نكارحق تعالی الستبربكم دیدكی بنلرك
برلادیدلر لا دیدنلرك بنیچه بلی دیدلر وطمیتلرك دخی برنیچه سی بلی
دیدلر وبرنیچه سی ینه طمیدی انلره كه اكی بلی دیدلر مسلمان دیرلدلر وینه
مسلمان طوغدلر وصلمیان اولدلر انلره كه اكی كز لا دیدیلر كافر دیرلدلر وینه
كافر طوغدلر وكافرلر اولدلر انلره كه اولی لا صكره بلی دیدیلر كافرلن طوغدی
ومسلمان دیرلدی ومسلمان اولدی انلره كه اولی بلی صكره لا دیدیلر مسلمان
طوغدی ومسلمان دیرلدی وكافرلر اولدی انلره كه ایكی كز طمیدیلر آنلره القیلرلن
ازغونا ردر قوله تعالی اولئك كالانعام بل هم اضل بو قوملر حیوانلره كبیدر
كرچه آدمی صورتنده در ولكن ادمیلردر یرلن دازایلدلر ورزقلرین اكسلدیلر
بونلرایچون انلری هیچ دوا ولكم آدمیلردر جناب جل جلاله بونجه كونلخلقلر
ایله وبونجه اولومرتبه لره ویركه وبونجه نورایله تربیه ی امدی بونلری
كوروب وایشیدوب اكلامیلن وناخودادمیلردیرلكن دیرلمین وبنا اصلین
سومین القیلردن بلكه دخی كمدرزیراكه حواهلنی حیوانلره ینجی سورلرلن
ایدلر وآنلره كه حتی بلیه القیدن دخی كمدرانلك مرتبه سی بلعم آصلدر
خلیده شویله كلمشدركه حق سبحانه وتعالی صولاكیكوسندن حوالی
براندی حضرت آدمه یاردقلدی وطقسان قرندن طوغدی قوله تعالی

طفیان

وقیل ان شیث ولد من بطن واحد بسبعین بنتا وسمی کل واحدة منهن باسم مدینة
قری او غلی او لک جا خلق بنا لرنی نا بلدا اون او غلی واون قری نا لدی آدلری دهم وده
وصواعه ویغوث ویعوق وهواع وسنر وعبد النصر هابل وقابیل فی صالح
قوله تعالی واتقوا الله الذی تساءلون به والارحام ارصویه نطفه وعورت
صویه امشاج دیرلر اذا الی الرجل ماء واذا اسه فذا مر الله تعالی الملکین لجبها
الملکین ربنا هل تریدان نخلق ها بین المتطفین خلقا قال الله تعالی اخلقوا یا مادمی
قوله تعالی انا خلقنا الانسان من نطفه امشاج هر قنجن ارایله عورت
صویه بر یکسه بر یل عرشده اترکلور آنه کوکسنو طوقنو اول صوکه رحمته ایلر
داخلور قوله تعالی یخرج من بین الصلب والترائب بعده الله فهاینله اکی قوت
وار در لر اول قولک قبزنده بر اوچ طیر اق کنور رلر اول اکی صوی اعلور قارشدیرلر
یغور رلر قرق کون صاخ آلدقده تیز ندیر رلر علقه اولور صولو آلورله آلورلر
مضغه اولور وکون تیزه رلر قوله تعالی ثم یحول الی الکافر الیمین بنه
صاخ آلدیغنه آلوب قرق کون تیز رلر بشوبله قورلور ودرختی یکرمی کون
جمله اندام اولوندن اوکودی اول بنیاد تاسکولرین یراندی وهم اولدوکدن
صکره یان سکولرین طیراق یکرمی کون شهادت پرمغین یراندی صاغ قولیله
اوجیغی کوبی باشنی یراندی صول قولیله درد یخی کون آلونی یراندی بشنجی کون
صول ایاغین یراندی یدیخی کون اوجیوز آلتمش طعرلوی یراندی یاروسی بیوک
یاروسی تیز تمز یاروسنده کان ویاروسنده بیل اولور قیخنی کیوک تیز تمز طعرلوی
تیز بسنه صیر ولق اولور سکزنجی کون یدی یوز قرق پاره سکولرین یراندی
طقوزنجی کون یوز بیک یکرمی دوت بیک حوبارین یراندی بعده حق سبحانه
وتعالی درت فرشته ویردی بری آجاوغک وبری بدنجی اوغن یراندی وبری

رذقلان یراندی وبری باشنده کلهجک واقعلرین یراندی وبنجی کون جان کیردی
چونکه آی کونی تمام اولدی نقل اذا دخل الروح بتحرک فی بطن امه بخن آنه رحمته اوغلان
کیرسه حرکه کلور بیوه نور وبعده الله تعالی آنه یعزین اوغلانه محراب یپوردی
سجده ایدر اولسجده برکاتیله آنه سی دکه لقمه یمز اولور زیرا بو عظمت اولو
خاسبسندر وچونکه جان ایله عقل کلدی کلدوکی ساعت منشور اولوجیلیکی
اتمام ایلدی بوندن اوج معنی وارد رهر کیمده اوچ معنی بولنسه عقل تمام اولور
کیمده بولنمازسه عقلی بوقدر پس اول کندواوزینی بلک ایکبنجی طیراقی آلق اوچنجی
قانینی یوتر ایمک بو اوچ حال کیمده اولسه الاکشی که اولی کمسنه در قال النبی
العقل عقال میزان الله فی الارض معیشی عقل یوزندن آلهک یراندیسندر یوزده
عقل یراندیسندا درکه شی یوقدر عزیز من عقل درت نوردندا بتدا آی نوردن
ایکبنجی کون نوردندا اوچنجی سدره المنتهی نوردندر دردنجی عرش نوردندر پس
انکچون صورتی ایجنده عقل سلطاندر وکوکل ایچنده رحمندر وبنجی ادمده نوبنجه
کرامت خلعتیله جلب کرمی عقل یره کاتنده ویردی هر کیمک کوکلنده عقل نوری
واریسه فنها آکرا ولمدیغی ادمی خیر وکمر خبردن یپوبله کلمشدر کما الله اوج
قراکلو یعنی اوچ لسنه ایله آدم یاراتیلدی ابتدا دنیا قراکلو اوغلی وکون یلدیزلو
نور یله آدم یراندی وادمی اوچ قراکلده یراندی یده اوچ شیله آدم یاراتیلدی
ابتدا عقل نور یله اکنجی علم نور یله اوچنجی معرفت نور یله انما یخشی الله من عباده العلماء
علم بلدیزه اکی کون طوغار طولینور علم او قنورا قادوکه کز خاطرده قالمز کیمک
معرفت کوکلنده اولسه حتی اولوب سینه کیز نجه خاطرندن کیتمز اولعا وفلان
سلطان سید سعد الدین بر قاچ بیت بیورد یار بو زمانیم تیم اقان صورادر
قانم تحقیق بو چنده طوز عزاو بنامزینم کونم کونش کوندن بر بوجاق طوغار

قلادن بو رجلر محروم قالور عقللو کوکللرده اوجنجی آلتمش برنجی وسکزنجی
واردر بو زنبیک برنجی واردر معرفت جمله سنه مؤکلدر پس وکلی برنجی
ایردر بو برنجی محروم قالماز کونکه نطوفار نوری ایله طوغولور و معرفتلی کوکللرك
نوری عرشدن یوجه در الی القوم ایدای قولارم ارزوکوز اوجما قدر
بکجیسی رضوان در هیچ لسنه خراب اولماز معرفتلو کوکللرین ناظری
بنون هیچ اولامی شیطان اکا یول بوله معرفتلو کوکللر نیم خنده وهم نظر کا
همدر و عقل آیه بکزر هم ارتادرم اکسلور عقل تمام اولیجق نه آرتر نه
اکسیلور وجمله عالملره آته دن وآنه دن یك حرمت ایدلك زیرا الله وآنه
حیا لجو قادرن دینا بلاسنلر و محنتلرینی بصبر لجو وعالم مسلمانی آخرت
بلاسندن واودن حفظ ایدر لر قال النبی علیه السلام اهل العلم
اهل الی امته یعنی اهل علم لك مجموع خاصه عوامه فائده سی واردر الله
تعالی ایدر عمل لوسکز قبول قیلایم دیر من یجیب المضطر اذا دعاه الله
تعالی ایدر ایرادده ونه یقینلر ایستك هرقنده اولوسکز نیمله اولك
دیر قوله تعالی فانی قریب اجیب دعوه الداع اذا دعان سزلره سوندرن
یقینم هرکیم نی یقین بیله هرکز نومید اولمیه هرکیمك طوتنی مسکی
اولسه لطیف قوخوسنر اولمیه ایمدی هرکیمك علمی یقین اولسه هرکز
نومید اولمیه اوقونی اده می اجابت قیلایم دیر قوله تعالی ادعونی
استجب لکم پس بر بنجه کافرلرین دوشمانلرین و بنجه کافرتن دوشمانلرین
و بنجه کافرمال دوشمنی دروکا فردن اشتدر دوشمن شیطاندر زیرا کم
کشی مطیع الله جقاروب محمد و اجب ایلیو اکر کافری اولدرسك غازی
اولورسن اکر سنی اولورسك شهید اولورسن شهید لو مرتبه سی اولیرلر

مرتبه سنلر

مرتبه سنلرنك بش مرتبه ارتقدر اقول اولیجك پیغمبرلر اولطونجی جقرلر
شهیدلرنی جقرمدلرا ایکنجی پیغمبرلری یودلر شهیدلری یومدیلر
اوجنجی پیغمبرلر کفنه صاردلر شهیدلری صرمدلر دردنجی پیغمبرلر
اخرده شفاعت ایدرلرا وچمغه ایلترلر شهیدلری ها اولجنده اوچمغه
ایلدرلر بشنجی پیغمبرلری هربیرسنه زیارت ایدرلر شهیدلری هرکون زیارت
ایدرلر وهکا قرلر بیوك دوشمندرا دیلر اولدوشمن اولدرکیم اقول هوا
وهوسدر ایکنجی کبر وضلالتدر اوجنجی قوه جبلقدر ویلا بخلقدر پس
بواوچ لسنه شیطانی اوزاقدر وهم مؤمنلری یولانیجقدر وهم کسر
دیلکی دوینجه یمك الله مطیع اولمقدر یلا بخلاق عنیت وقهقهها
ومسخرلق وکندوعیونکوردیکی بسائرلرنی عیبلیوکوزلمکدر ایمکی
شیطانی کورکی وایشلرکیمده ایسه اولکسه شیطاندر وهرکیمده
بونلر ایسه الله سبحانه وتعالی بیزه هوا وهوسی ترك ایدك قامت
وزر قسیجقو قوله تعالی وان منکم الا واردها وجب تعالی دیلدیکین
برینه کتورولك طامخو دینجقو قوله تعالی وانجهنم لموعدهم اجمعین وهم
شیطانه اولمك الله وزر قوسیجقو قوله تعالی ان الشیطان لکم عدو
فاتخذوه عدوا وهم دنیاء سوءیلر غایتله اولونقصانا قال النبی رأس
حب الدنیا رأس کل خطیئه ترك الدنیا رأس کل عباده قوله تعالی فاما من
طغی واثر الحیوه الدنیا فان الجحیم هی الماوی وهم دنیاء سوءدن الله تعالی
خوبتنه ودلغن اولمقدر باقی کلام مبارك وخیرلی سوزلرکزیلك

تفسیر اولنده وحدیث شریفنده یقینیشور
والله اعلم بالصواب

فقیر کاتب الحروف
درویش احمد
بن الحاج محمد

١٠٢٤

محمد یوسف

